SERIE DE AUTOR

MIÉVILLE

ORAȘUL AMBASADEI

TRADUCERE DE LIVIU RADU

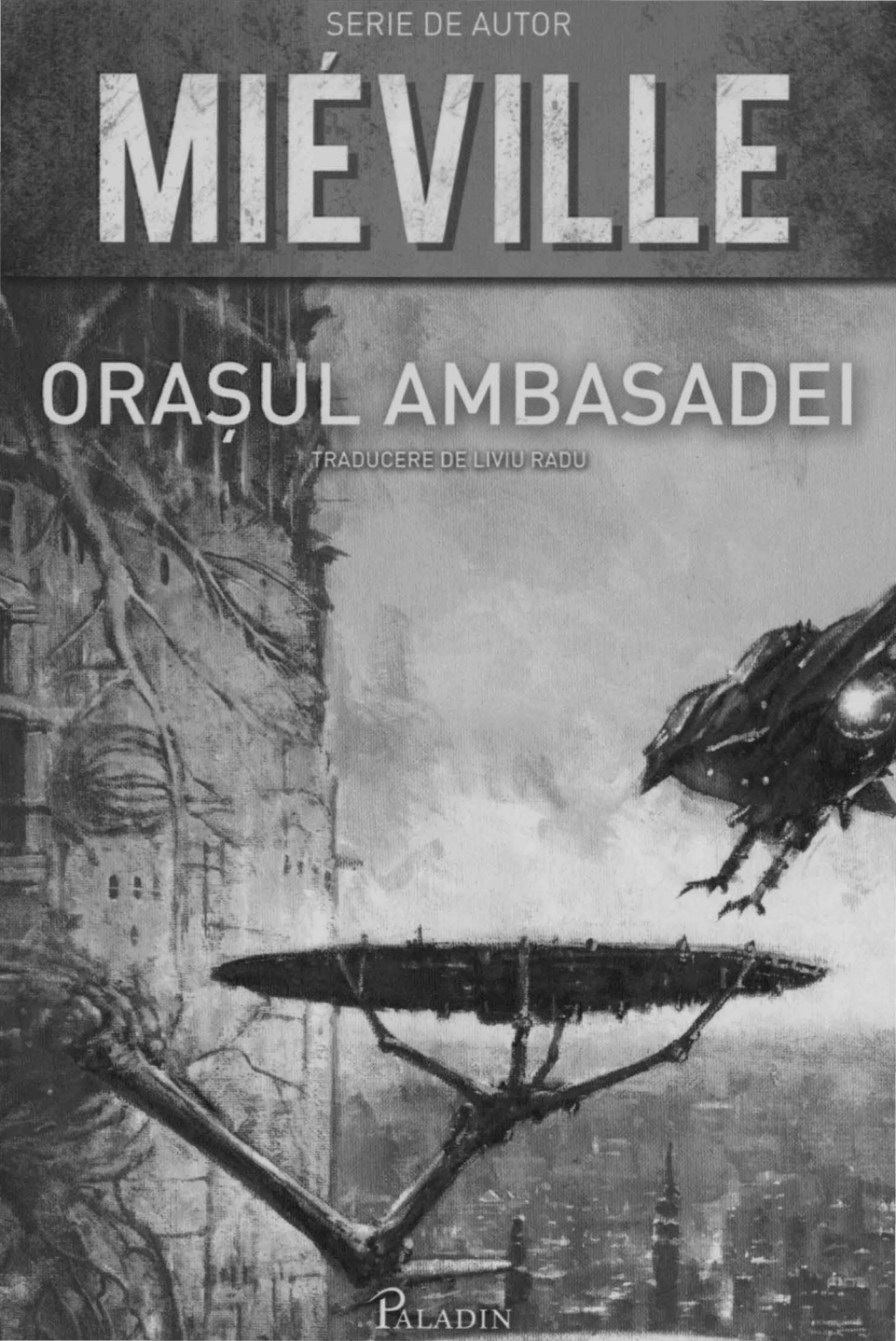

PALADIN

SERIE DE AUTOR

MIÉVILLE

CHINA

MIÉVILLE

ORAȘUL AMBASADEI

Traducere din limba engleză și note
de Liviu Radu

PALADIN

Colecţie coordonată de: Michael Haulică
Redactor: Diana Marin-Caea
Tehnoredactor: Ionuţ Bănuţă
Coperta: Alexandru Daş

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
MIÉVILLE, CHINA
Oraşul Ambasadei / China Miéville ; trad. de Liviu Radu. - Bucureşti : Paladin, 2014
ISBN 978-606-93846-2-6
I. Radu, Liviu (trad.)
821.111-31=135.1

China Miéville
Embassytown
Copyright © China Miéville, 2011
All rights reserved

© Editura Paladin, 2014, pentru prezenta ediţie
Editura Paladin este un imprint al Grupului Editorial Art
Tiparul executat la Imprimeria Arta Grafică S.A.

Pentru Jesse

Le sunt foarte recunoscător următoarelor persoane:
Mark Bould, Mic Cheetham, Julie Crisp,
Andrea Gibbons, Chloe Healy, Deanna Hoak,
Simon Kavanagh, Peter Lavery, Amy Lines,
Farah Mendlesohn, David Moench, Tom Penn,
Max Schaefer, Chris Schluep, Jesse Soodalter,
Karen Traviss, Jeremy Trevathan
şi tuturor celor de la Macmillan şi Del Rey.

„Cuvântul trebuie să comunice *un lucru* (altul decât el însuşi)"
Walter Benjamin, *Despre limbajul în sine şi despre limbajul omului*

Toți copiii ambasadei văzuseră nava aterizând. Profesorii şi părinții cu schimbul le-o desenaseră cu multe zile în urmă. Un perete al încăperii fusese dedicat ideilor lor. Trecuseră secole de când navele cosmice nu mai scoteau foc, aşa cum îşi imaginaseră ei că făcea nava aceea, dar tradiția cerea ca în reprezentările acestora să apară o astfel de flacără în urma lor. Şi eu desenasem navele în felul acela, atunci când fusesem copil.

M-am uitat la desene şi omul de lângă mine s-a aplecat şi el asupra lor.

— Ia te uită, am spus eu. Vezi? Ăsta eşti tu.

O figură la fereastra navei. Omul a zâmbit. S-a prefăcut că apucă un volan, asemenea siluetei desenate schematic.

— Ne cerem scuze, am zis eu, făcând semn către desene. Suntem cam mărginiți...

— Nu, nu, a spus pilotul.

Eram mai în vârstă decât el, îmbrăcată elegant şi foloseam jargonul când îi povesteam ceva. Îi făcea plăcere să mă vadă agitându-mă în jurul lui.

— Oricum, a spus el, nu-i... Oricum, e o chestie uluitoare. Să vii aici. La margine. Unde doar Dumnezeu ştie ce-i dincolo.

Se referea la Balul Sosirii.

Existau şi alte petreceri: sezoniere, de debut în societate, cele organizate la absolviri şi la sfârşit de an şcolar, cele trei Crăciunuri din decembrie; dar Balul Sosirii a fost

întotdeauna cea mai importantă. O astfel de petrecere se ținea la intervale neregulate și avea loc doar rareori, depinzând de capriciile mișcărilor comerciale. Trecuseră ani de zile de la ultimul Bal.

Sala Diplomației era înțesată. Printre membrii ambasadei se amestecau agenți de pază, profesori și medici, artiști locali. Se mai găseau delegați din comunitățile exterioare izolate, precum și fermieri-schivnici. Mai existau câțiva nou-sosiți din lumea din *afară*[1], în haine pe care localnicii aveau să le imite curând. Echipajul trebuia să plece peste o zi sau două. Balul Sosirii avea loc întotdeauna la sfârșitul vizitei, ca și cum s-ar fi sărbătorit în același timp și sosirea, și plecarea.

Un septet de coarde interpreta ceva. Unul dintre membrii acestuia era prietena mea Gharda, care m-a văzut și s-a încruntat a scuză pentru giga lipsită de subtilitate pe care o cântau. Femei și bărbați tineri dansau. Reprezentau un exemplu stânjenitor pentru șefii lor și pentru cei mai în vârstă, care se legănau sau se răsuceau într-o piruetă caraghios de țeapănă, spre încântarea colegilor mai tineri.

Lângă expoziția temporară a ilustrațiilor făcute de copii se aflau exponatele permanente din Sala Diplomației: uleiuri și guașe, fotografii bi sau tridimensionale ale personalului, Ambasadorilor și atașaților; chiar și ale Gazdelor. Ele ilustrau istoria orașului. Plante cățărătoare ajungeau, în capătul de sus al lambriurilor, la o cornișă în stil deco de unde se desfăceau într-o draperie groasă. Lemnăria fusese proiectată să le susțină. Frunzișul lor era deranjat de camere-viespi de mărimea unui deget, care vânau imagini pe care să le transmită.

Un paznic care-mi fusese prieten cu ani în urmă m-a salutat, făcându-mi un semn scurt cu proteza lui. Silueta i

---

[1] Ulterior, se va vedea că termenul „afară" este folosit de Avice cu sensul de lume exterioară, de dincolo de immer.

se zărea în dreptul unei ferestre înalte şi late de câţiva metri, prin care se vedeau oraşul şi Dealul Nuferilor. Dincolo de pantă se afla nava, încărcată cu mărfuri. Dincolo de kilometri întregi de acoperişuri, dincolo de biserica-far rotitoare se aflau centralele electrice. Fuseseră deranjate de aterizare şi, după câteva zile, erau încă neastâmpărate. Le vedeam cum se agitau.

— E din cauza ta, am spus arătându-i-le omului cu volanul. E vina ta.

A zâmbit, dar era numai pe jumătate atent. Fusese distras de mulţimea de lucruri drăguţe. Era prima sa aterizare.

Mi s-a părut că am recunoscut un locotentent pe care-l văzusem la o altă petrecere. Ultima lui sosire, cu ani în urmă, avusese loc când în ambasadă era o toamnă blândă. Mersese împreună cu mine prin frunzişul grădinii de la etaj şi privise oraşul în care nu era toamnă, nici vreun alt anotimp pe care să-l fi putut recunoaşte.

Am mers prin fumul ce se ridica din tăvile cu răşină stimulatoare şi mi-am luat rămas-bun. Câţiva străini care-şi terminaseră mandatul plecau, şi împreună cu ei un mic număr de localnici care ceruseră – şi li se oferise – dreptul de a pleca.

— Dragă, o să-ncepi să plângi? m-a întrebat Kayliegh, dar nu era adevărat. Ne vedem mâine, poate şi poimâine. Şi poţi...

Ştia că acea conversaţie avea să fie atât de dificilă, încât aveam să-i punem capăt. Ne-am îmbrăţişat până când ea a ajuns, în cele din urmă, cu ochii plini de lacrimi şi, în acelaşi timp, gata să râdă. Mi-a spus:

— Tu, dintre toţi, ar trebui să ştii cel mai bine de ce plec.

— Ştiu, prostănaco, şi te invidiez, i-am spus eu.

Îmi dădeam seama că-şi zicea: „Tu ai ales" – şi era adevărat. Fusesem gata să plec, dar, cu o jumătate de an în

urmă, ultimul miab[1] aterizase cu veşti şocante despre cine şi ce era pe drum. Chiar şi atunci mi-am spus că o să mă ţin de planul meu şi o să plec *afară* când va sosi următorul ajutor. Pentru mine n-a fost o revelaţie adevărată când, în cele din urmă, naveta a traversat cerul şi l-a părăsit urlând, iar eu mi-am dat seama că aveam să rămân. Scile, soţul meu, a bănuit că aşa am să fac, înainte să fi apucat să acţionez.

— Când vor fi aici? a întrebat pilotul.

Se referea la Gazde.

— Curând, i-am răspuns eu, fără să ştiu care era adevărul.

Nu pe Gazde voiam eu să le văd.

Ambasadorii au sosit. Oamenii s-au apropiat de ei, dar nu s-au înghesuit. Întotdeauna rămânea un spaţiu liber în jurul lor, o barieră a respectului. Afară, ploaia izbea ferestrele. N-am reuşit să aflu nici de la prietenii mei, nici din sursele obişnuite, nimic din cele întâmplate în spatele uşilor închise. Cu nou-veniţii importanţi şi controversaţi s-au întâlnit doar funcţionarii superiori şi consilierii lor, iar eu nu făceam parte dintre ei.

Mai mulţi oameni se uitau spre intrare. I-am zâmbit pilotului. În încăpere intrau alţi Ambasadori. Le-am zâmbit şi lor, până când m-au recunoscut.

În curând, aveau să sosească Gazdele din oraş şi ultimii nou-veniţi: căpitanul şi restul echipajului navei, ataşaţii, consulii şi cercetătorii, poate şi câţiva imigranţi întârziaţi şi, cel mai important dintre toţi, noul şi imposibilul Ambasador.

---

[1] Acronim pentru *message in a bottle* – mesaj într-o sticlă; aici, autorul foloseşte termenul pentru a descrie o navă fără pilot, care e aruncată în spaţiul cosmic pentru a ajunge cu încărcătura la destinaţie, ca o sticlă cu un mesaj, aruncată în ocean.

PROLOG

Cufundătoarea în immer

0.1

Când eram copii, jucam în Oraşul Ambasadei un joc cu monede şi cu resturi în formă de semilună, de mărimea unei monede, luate dintr-un atelier. Făceam asta întotdeauna în acelaşi loc, lângă o anumită casă, dincolo de piaţă, pe o stradă lăturalnică, în pantă, cu locuinţe de închiriat, unde culorile reclamelor se estompau sub bolţile de iederă. Jucam în lumina atenuată a acelor ecrane vechi, lângă un zid pe care îl botezasem după obiectele cu care ne jucam. Îmi amintesc cum învârteam pe muchie o monedă grea de doi sou şi cum cântam, în timp se mişca: „Răsuceşte, apleacă, rât de porc, rază de soare", până se bălăngănea şi cădea. Faţa pe care o arăta moneda şi cuvântul la care ajunsesem atunci când mişcarea înceta se combinau ca să desemneze o răsplată sau o pedeapsă.

Mă văd limpede în primăvara umedă, pe timp de vară, cu un zar în mână, certându-mă în privinţa interpretării cu alte fete şi cu băieţii. Nu aveam să ne jucăm niciodată în altă parte, deşi despre casa aceea şi despre locatarii ei se spuneau tot felul de poveşti care ar fi putut să ne facă să nu ne simţim în largul nostru.

Ca toţi copiii, exploram cu atenţie oraşul nostru natal, fără zăbavă şi conform unor anumite idei. În piaţă, mai mult decât tarabele, ne interesa o cămăruţă creată prin scoaterea unor cărămizi dintr-un perete, aflată prea sus ca

să putem ajunge la ea. Detestam piatra enormă care marca marginea târgului – piatră care fusese spartă şi lipită la loc cu mortar (pentru un scop pe care nu-l cunosc) – şi biblioteca, având creneluri şi o armătură care mi se păreau nesigure. Tuturor ne plăcea colegiul, pentru pavajul neted din curtea sa, pe care jucăriile alunecau pe distanţe de mai mulţi metri.

Eram un trib mic şi zăpăcit, iar poliţaii ne acuzau mereu de câte ceva, dar era suficient să spunem: „E în regulă, domnule, doamnă, noi tocmai..." şi plecam. Coboram iute pe trepte şi umpleam cu mulţimea noastră reţeaua de străzi, trecând pe lângă automatele vagaboande ale oraşului, cu animale alergând printre noi sau după noi, pe acoperişurile joase, şi, cu toate că ne opream ca să ne căţărăm în copaci sau pe viţe, ajungeam în cele din urmă în spaţiul dintre oraşe.

În marginea aceea a oraşului, pieţele şi cotiturile aleilor noastre erau la început întrerupte de geometriile bizare ale clădirilor Gazdelor; apoi acestea deveneau din ce în ce mai multe, până le înlocuiau complet pe ale noastre. Sigur că încercam să pătrundem în oraşul Gazdelor, unde străzile îşi schimbau înfăţişarea, iar zidurile din cărămizi, ciment sau plasmă lăsau loc unor materiale mai vii. Eram sinceră în acele tentative, dar mă simţeam împăcată ştiind că aveam să dau greş.

Ne întreceam, provocându-ne între noi să mergem cât de departe se putea, străduindu-ne cât ne ţineau puterile. Spuneam:

— Suntem urmăriţi de lupi şi trebuie să fugim.

Sau:

— Cine ajunge cel mai departe e vizir.

Când venea vorba despre cât de mult înaintasem spre sud, eram a treia din ceata noastră. Pe traseul nostru obişnuit exista un cuib al Gazdelor, în culori ciudate şi minunate, priponit, cu funii pârâitoare din muşchi, de o îngrăditură

pe care Gazdele o făcuseră – din fandoseală – să semene cu unul dintre gardurile noastre din nuiele. Mă cățăram pe ea, în timp ce prietenii mei fluierau din intersecție.

Mă văd cum eram pe vremea copilăriei mele şi nu-i nimic surprinzător: figura mea de atunci e figura mea de acum, dar „încă nedesăvârşită", cu aceleaşi buze strânse (sau zâmbet) cu aspect bănuitor, cu aceeaşi încruntare care, mai târziu, mă făcea să râd uneori; şi, la fel ca acum, eram slăbănoagă şi ageră. Încercam să nu respir şi să înaintez cât mă țineau plămânii prin zona în care atmosferele se amestecau – trecând de ceva ce nu era chiar o graniță solidă, dar care, cu toate acestea, îşi făcea simțită prezența nemaipomenit de brusc: o tranziție gazoasă, brize cizelate cu maşinării nanotehnice de mărimea unei particule şi artă atmosferică reală –, toate astea ca să scriu „Avice" pe lemnul alb. Odată, într-un acces nemaipomenit de curaj, am mângâiat ancora din carne a cuibului, acolo unde se întrețeseau fâşiile. Am simțit-o tare, ca un dovleac. Am alergat gâfâind înapoi, la prietenii mei.

— Ai atins-o, au spus ei cu admirație.

Mi-am privit mâna. Aveam să ne îndreptăm spre nord, acolo unde bate aeoliul, şi să ne comparăm realizările.

În casa lângă care ne jucam cu monedele locuia un bărbat liniştit şi bine îmbrăcat. Reprezenta o sursă de nelinişte locală. Uneori ieşea afară tocmai când ne adunam noi. Ne privea şi-şi strângea buzele într-un gest ce putea fi un salut sau un gest dezaprobator, apoi se întorcea şi pleca.

Crezuserăm că înțelegeam despre ce era vorba. Greşeam, bineînțeles, dar ne strângeam lucrurile şi plecam din locul acela, pentru că pe el îl consideram un ratat, iar prezența sa inoportună.

— Hei! ziceam eu în mai multe rânduri către prietenii mei, în timp ce individul apărea, iar eu îl arătam cu degetul, pe la spate.

L-am fi urmărit, dacă am fi fost curajoşi, în timp ce mergea pe aleile mărginite de gard viu, către râu, către piaţă, către ruinele arhivei sau către Ambasadă. Cred că în două rânduri unul dintre noi a scos un strigăt nervos. Trecătorii ne-au atras imediat atenţia să păstrăm liniştea.

— Daţi dovadă de respect, ne-a certat un negustor de altstridii[1].

Şi-a pus jos coşul cu scoici şi a aruncat o privire spre Yohn, cel care ţipase. Vânzătorul s-a uitat spre bătrânul întors cu spatele. Mi-am dat seama brusc, deşi nu aveam cuvinte să-mi exprim starea, că furia sa nu era îndreptată în totalitate împotriva noastră şi că reproşurile pe care ni le adresa reprezentau un semn de dezaprobare – măcar în parte – faţă de individul acela.

— Nu-s mulţumiţi că locuieşte acolo, ne-a spus tatăl din schimbul de seară, tăticul Berdan, când i-am povestit totul.

I-am istorisit totul de mai multe ori, descriindu-l pe bărbatul pe care-l urmărisem cu grijă, tulburaţi, şi l-am întrebat pe tătic despre el. L-am întrebat de ce vecinii nu erau bucuroşi că locuia printre ei, iar el a zâmbit stânjenit şi m-a sărutat, urându-mi noapte bună. Am privit pe fereastră şi n-am dormit. M-am uitat la stele şi la luni, la sclipirea Epavei.

Pot să stabilesc cu precizie data următoarelor evenimente, pentru că au avut loc după ziua mea de naştere. Eram melancolică într-un fel care acum mă amuză. Era a treia şaisprezecime a lunii septembrie, o Dominzi. Stăteam singură, gândindu-mă la vârsta mea (o mică Buddha absurdă!) şi răsucindu-mi banul de la ziua mea de naştere lângă zidul monedelor. Am auzit o uşă deschizându-se,

[1] Prefixul „alt", folosit şi în alte împrejurări de autor, este un germanism al cărui înţeles este acela de „vechi".

dar nu mi-am ridicat privirea, așa că e posibil ca omul din casă să fi stat secunde bune lângă mine, în timp ce eu mă jucam. Când mi-am dat seama, m-am uitat în sus spre el, zăpăcită de spaimă.

— Fetițo – a spus el, făcându-mi semn – te rog să vii cu mine.

Nu-mi amintesc să mă fi gândit să fug. Se părea că nu aveam altceva de făcut decât să mă supun.

Casa lui era uimitoare. Avea o cameră lungă, plină de culori întunecate, înțesată cu mobilă, ecrane și figurine. Lucrurile se mișcau – erau automate care-și făceau treaba. Aveam și noi târâtori pe pereții creșei, dar nu se comparau cu tendoanele acelea cu frunze negre, lucioase, care alcătuiau ornamente și spirale atât de perfecte încât păreau a fi pictate. Pereții erau acoperiți de tablouri și de plasme, mișcările lor modificându-se în timp ce intram. Informația se schimba pe ecrane cu formate străvechi. Umbre de mărimea unei mâini se mișcau printre plantele puse în ghivece, pe un ecran tridimensional care arăta precum tabla de sidef a unui joc.

— Prietenul tău, a spus bărbatul, arătând spre canapea.

Pe acesta zăcea Yohn.

I-am pronunțat numele. Își pusese picioarele încălțate cu cizme pe tapițerie, iar ochii îi erau închiși. Era roșu la față și respira șuierător.

M-am uitat la bărbat, speriată că putea să-mi facă și mie ceea ce îi făcuse lui Yohn, pentru că trebuie să-i fi făcut ceva. Individul nu mă privea în ochi, își făcea de lucru cu o sticlă.

— L-au adus la mine, a spus el, apoi a privit în jur, ca și cum ar fi căutat ceva care să-l inspire cum să-mi vorbească. Am chemat polițiștii.

M-a invitat să mă așez pe un scaun, lângă prietenul meu care abia mai respira, și mi-a turnat un tonic într-un pahar. M-am uitat bănuitoare la băutură până când a sorbit și el

din ea, a înghițit şi mi-a dovedit că făcuse asta respirând cu gura deschisă. Mi l-a pus în mână. M-am uitat la gura lui, dar n-am văzut nicio conexiune.

Am sorbit din ceea ce-mi dăduse.

— Polițiştii urmează să sosească, mi-a spus el. Te-am auzit jucându-te. M-am gândit că l-ar ajuta dacă ar avea un prieten lângă el. Poți să-l ții de mână.

Am lăsat paharul jos şi am făcut ce-mi ceruse.

— Poți să-i spui că eşti aici, să-i spui că va fi bine.

— Yohn, eu sunt. Avice.

După o perioadă de tăcere, l-am mângâiat pe Yohn pe umăr şi i-am zis:

— Sunt aici. Yohn, o să fie bine.

Îngrijorarea mea era reală. Aşteptam să-mi spună ce să mai fac, iar bărbatul a clătinat din cap şi a zâmbit.

— E suficient să-l ții de mână, mi-a spus.

— Ce s-a întâmplat, domnule? am întrebat.

— L-au găsit. Se dusese prea departe.

Sărmanul Yohn părea foarte bolnav. Ştiam ce făcuse.

Yohn era al doilea din grup când venea vorba despre înaintarea spre sud. Nu se compara cu Simmon, cel mai bun dintre toți, dar Yohn putea să-şi scrie numele pe gard la câteva şipci mai departe de locul în care puteam s-o fac eu. În decurs de câteva săptămâni, ajunsesem să-mi țin răsuflarea tot mai mult timp, iar semnul meu se apropiase mult de al lui. Prin urmare, trebuia să fi exersat în secret. Se îndepărtase prea tare de suflul aeolilor. Mi-l imaginam gâfâind, stând cu gura căscată şi inspirând zgomotos aerul usturător al zonei de tranzit, încercând să se întoarcă, dar poticnindu-se din cauza toxinelor şi din lipsă de oxigen curat. Probabil că se prăbuşise, inconştient, şi respirase amestecul acela neplăcut timp de câteva minute.

— L-au adus la mine, a spus din nou bărbatul.

Am scos un țipăt ușor când am observat, brusc, că se mișca ceva, pe jumătate ascuns de un ficus uriaș. Nu-mi dau seama cum de nu-l văzusem până atunci.

Era o Gazdă. S-a dus până la mijlocul covorului. M-am sculat imediat de pe scaun, atât pentru că fusesem învățată să dau dovadă de respect, cât și din teamă copilărească. Gazda s-a apropiat, cu grația sa legănată, cu articulațiile sale complicate. Cred că se uita la mine. Cred că acea constelație de piele ramificată, care reprezenta, de fapt, ochii săi lipsiți de strălucire, mă privea. A întins și apoi și-a strâns la loc un membru. Credeam că se întinsese să mă prindă.

— Așteaptă să vadă că băiatul a fost luat, a spus bărbatul. Dacă se va simți mai bine va fi datorită acestei Gazde. Ar trebui să-i mulțumești.

M-am supus, iar bărbatul a zâmbit. S-a ghemuit lângă mine și mi-a pus mâna pe umăr. Ne-am uitat împreună la făptura ce se mișca bizar.

— Puișor – mi-a spus el cu amabilitate – știi că nu poate să te audă? Sau, în fine... ceea ce aude e doar un zgomot. Dar ai fost o fată bună, politicoasă.

Mi-a dat o bomboană nepotrivită, pentru adulți, pe care a luat-o dintr-o cupă de lângă cămin. I-am fredonat ceva lui Yohn, și nu doar pentru că mi se spusese să fac asta. Eram speriată. Pielea bietului meu prieten nu-mi mai lăsa impresia că-i piele, iar mișcările sale mă tulburau. Gazda și-a legănat picioarele, lângă care se târa o făptură de mărimea unui câine, însoțitorul său. Omul s-a uitat spre ceea ce trebuia să fi fost chipul Gazdei. În timp ce o privea, văzuse, probabil, regret – sau poate spun asta din cauza lucrurilor pe care le-am aflat ulterior.

Gazda a vorbit.

Sigur că văzusem Gazde de multe ori. Unele trăiau în zona în care ne aventuram ca să ne jucăm. Ne pomeneam uneori față în față cu ele, în timp ce mergeau cu o precizie

de crabi, ducându-se la treburile lor sau chiar alergând într-un fel care le făcea să pară că-s gata să cadă, cu toate că nu cădeau. Le-am văzut îngrijind zidurile de carne ale cuiburilor lor sau făpturile pe care noi le luam drept animalele lor de casă (vietățile alea ca nişte animale şoptitoare). Ne potoleam brusc în prezența lor şi ne îndepărtam de ele. Imitam politețea grijulie pe care le-o arătau părinții noştri cu schimbul. Disconfortul nostru – ca şi cel al adulților, de la care îl căpătaserăm – depăşea curiozitatea noastră în legătură cu acțiunile bizare pe care vedeam că le săvârşeau Gazdele.

Puteam să le auzim vorbind între ele cu o tonalitate precisă, asemănătoare glasurilor noastre. Mai târziu, unii dintre noi aveau să înțeleagă câte ceva din spusele lor, dar pe-atunci încă nu erau în stare, iar eu nu aveam să le înțeleg niciodată cu adevărat.

Nu fusesem nicicând atât de aproape de o Gazdă. Teama pentru Yohn mă distrăgea de la tot ce-aş fi simțit din cauza apropierii de o asemenea făptură, dar stăteam cu ochii pe ea ca să nu mă ia prin surprindere, aşa că, atunci când s-a rostogolit spre mine, m-am îndepărtat brusc şi am încetat dintr-odată să-i mai şoptesc prietenului meu.

Nu erau singurii exotereştri pe care-i văzusem. Existau locuitori exoți ai Oraşului Ambasadei – câțiva kedisi, o mână de shur'asi şi alții – dar ei, cu toată stranietatea lor, nu provocau niciodată acea lipsă de înțelegere, acea distanțare deplină pe care o simțea cineva față de Gazde. Un prăvăliaş shur'asi glumea uneori cu noi, cu un accent bizar, dar cu o bună dispoziție evidentă.

Am descoperit ulterior că acei imigranți aparțineau exclusiv unor specii cu care aveam în comun anumite modele conceptuale, în diferite grade. Gazdele, adică indigenii în oraşul cărora ni se permisese cu amabilitate să construim Oraşul Ambasadei, erau nişte prezențe reci, de neînțeles. Aveau puteri de zei secundari: ne urmăreau uneori de

parcă am fi fost niște gunoaie interesante și ciudate, ne ofereau biostructurile pe care le foloseam noi și discutau doar cu Ambasadorii. Ni se reamintea deseori că le datoram respect. Când treceam pe lângă ei pe stradă, le arătam respectul cuvenit, apoi fugeam chicotind. Dar, fără prietenii mei, nu-mi puteam camufla teama sub masca prostiei.

— Întreabă dacă băiatul se va face bine, a spus bărbatul și s-a șters la gură. Cuvânt cu cuvânt, a spus ceva de genul: „O să alerge mai târziu sau o să se simtă bine?" Vrea să ajute. A fost deja de ajutor. Probabil crede că-s mitocan, a adăugat bărbatul oftând. Sau bolnav mintal. Pentru că n-o să-i răspund. Poate să-și dea seama că sunt *micșorat*. Dacă prietenul tău n-o să moară, va fi datorită Gazdei, care l-a adus aici.

— Gazdele l-au găsit, am zis, înțelegând că bărbatul încerca să-mi vorbească amabil, dar că, probabil, nu era obișnuit cu așa ceva.

— Ei pot să vină aici, dar știu că noi nu putem părăsi zona asta. Știu, mai mult sau mai puțin, ce ne trebuie, a zis arătând spre animalul de casă al Gazdei. Ei au mașinăriile lor, prin care îi insuflă băiatului oxigen. Yohn o să fie bine. Polițiștii o să sosească în curând. Numele tău e Avice. Unde locuiești, Avice?

I-am spus.

— Știi cum mă cheamă?

Bineînțeles că aflasem. Nu eram sigură de modul în care trebuia să-i vorbesc.

— Bren, i-am răspuns eu.

— Bren. Nu-i corect. Înțelegi? Nu poți să-mi rostești numele. Poți să-l spui literă cu literă, dar nu poți să-l rostești. Nici eu nu pot să-mi rostesc numele. „Bren" e la fel de bun ca oricare, a zis el și s-a uitat spre Gazdă, care a dat din cap cu gravitate. El poate să-mi spună numele. Dar asta n-ar folosi la nimic: nu mai putem vorbi între noi.

— De ce l-au adus la dumneavoastră, domnule?

Casa lui era în apropierea zonei în care se prăbuşise Yohn, dar nu chiar lângă acesta.

— Ei mă cunosc. L-au adus pe prietenul tău la mine pentru că, deşi ştiu că sunt *micşorat*, în acelaşi timp mă recunosc. Au vorbit şi trebuie să fi sperat că o să le răspund. Eu... probabil... că-i zăpăcesc, a adăugat el şi mi-a zâmbit. Ştiu, toată chestia asta e o prostie. Crede-mă, ştiu asta. Avice, ai idee cine sunt?

Am dat din cap. Acum, bineînţeles, ştiu că nu aveam idee cine era, şi nu-s convinsă că el avea.

În cele din urmă, poliţiştii au sosit împreună cu o echipă medicală, iar camera lui Bren s-a transformat într-o infirmerie improvizată. Yohn a fost intubat, îndopat cu medicamente, supravegheat. Bren m-a tras cu blândeţe din calea experţilor. Am stat de-o parte, eu, Bren şi Gazda, iar animalul acestuia mi-a lins picioarele cu o limbă ca o pană. Un poliţist a făcut o plecăciune în faţa Gazdei, care şi-a mişcat faţa drept răspuns.

— Mulţumesc că ţi-ai ajutat prietenul, Avice. Poate că o să fie bine. Sunt sigur că o să-l vezi curând. „Răsuceşte, apleacă, purcel, rază de soare?" a adăugat zâmbind Bren.

În timp ce un poliţist mă conducea, în cele din urmă, afară din încăpere, Bren rămăsese cu Gazda, care îşi petrecuse prieteneşte unul dintre membre în jurul lui, fără ca el să se împotrivească. Rămaseră amândoi într-o tăcere politicoasă, uitându-se la mine.

Cei din creşă erau îngrijoraţi din cauza mea. Chiar după ce poliţistul i-a asigurat că nu făcusem nimic rău, părinţii din echipă păreau suspicioşi în privinţa chestiei în care mă vârâsem. Dar erau cumsecade, pentru că ne iubeau. Văzuseră că eram în stare de şoc. Cum aş fi putut să uit silueta tremurândă a lui Yohn? Mai mult, cum aş fi putut să uit că fusesem atât de aproape de Gazdă, cum aş fi putut să uit

sunetul glasului său? Mă preocupa ceea ce fusese – fără urmă de îndoială – atenția deosebită pe care mi-o acordase.

— Deci cineva a chefuit astăzi cu Administrația, nu-i așa? a glumit tatăl cu schimbul, în timp ce mă ducea la culcare; era tăticul Shemmi, preferatul meu.

Mai târziu, pe când eram afară, am manifestat un interes deosebit pentru toate posibilitățile de a constitui o familie. Nu-mi amintesc ca eu să fi fost geloasă – sau ca alți copii din Orașul Ambasadei să fi fost geloși – pe acele odrasle cu schimbul ai căror părinți de sânge le vizitau uneori: nu era un lucru obișnuit acolo. Nu am fost niciodată atentă la așa ceva, dar mai târziu, în cursul vieții mele, m-am întrebat dacă sistemul nostru de „schimburi și creșă" continua practica socială a întemeietorilor Orașului Ambasadei (Bremenul avusese multă vreme o atitudine destul de relaxată când venea vorba despre includerea mai multor obiceiuri în sfera guvernării) sau dacă acesta apăruse puțin mai târziu. Poate în semn de ușoară simpatie social-evolutivă față de apariția instituțională a Ambasadorilor noștri.

Nu contează. Da, din timp în timp s-au auzit povești teribile despre creșe, dar și de-afară am auzit povești urâte despre oameni crescuți de cei care le dăduseră naștere. În Orașul Ambasadei aveam cu toții favoriții noștri și existau unii de care ne era frică, cei ale căror săptămâni de serviciu ne încântau și cei pe care nu ne făcea plăcere să-i vedem, cei la care ne duceam când aveam nevoie de alinare și cei la care căutam sfaturi, cei de la care furam și așa mai departe; dar părinții noștri cu schimbul erau oameni buni. Iar dintre toți, eu îl iubeam cel mai mult pe Shemmi.

— De ce nu le place oamenilor ca domnul Bren să locuiască aici?

— Dragă, nu trebuie să-i spui domnul Bren, ci doar Bren. Lumea, mă rog, o parte dintre oameni cred că nu-i drept să trăiască în oraș.

— Tu ce crezi?

Shemmi s-a gândit un pic, apoi a zis:

— Cred că au dreptate. Cred că e... nepotrivit. Există locuri pentru cei scindați.

Mai auzisem cuvântul, spus de tăticul Berdan.

— Adăposturi doar pentru cei care... Avvy, e urât să vezi așa ceva. El e unul amuzant. Un boșorog îmbufnat. Sărmanul... Dar nu-i plăcut să vezi așa ceva, suferința aceea.

„E dezgustător", spuneau mai târziu unii dintre prietenii mei. Căpătaseră această atitudine de la părinții cu schimbul mai puțin liberali. „Țicniții răi și bătrâni trebuie să se ducă în sanatoriu." „Lăsați-l în pace", le răspundeam. „L-a salvat pe Yohn."

Yohn și-a revenit. Pățania lui nu ne-a oprit jocul. Eu am înaintat câte un pic în fiecare săptămână, dar n-am ajuns niciodată la semnul lui Yohn. Fructul experienței aceleia periculoase, ultimul semn, se afla la câțiva metri de celelalte semne și reprezenta inițiala numelui său.

— Am leșinat aici, avea să ne spună el. Era cât pe-aci să mor.

După accident, n-a mai fost niciodată în stare să ajungă atât de departe. A rămas al doilea din cauza trecutului său, dar acum puteam să-l întrec.

— Cum trebuie să rostesc pe sunete numele lui Bren? l-am întrebat eu pe tăticul Shemmi, iar el mi-a arătat.

— *Bren*, a spus el, urmărind cu degetul cuvântul din șapte litere: pentru patru dintre ele putea să scoată câte un sunet, iar pentru alte trei nu putea.

0.2

Când aveam şapte ani am părăsit Oraşul Ambasadei. La despărțire mi-am sărutat părinții cu schimbul şi frații. M-am întors când aveam unsprezece ani: măritată, fără a fi bogată, dar cu ceva economii şi nişte bunuri; ştiam să mă lupt un pic, ştiam cum să execut ordine, cum şi când să nu le execut şi cum să mă scufund în immer.

Am devenit „destul de bună" la mai multe chestii, deşi excelam – zic eu – doar la unul. Nu era vorba de violență. Aceasta reprezintă un risc cotidian al vieții dintr-un port, iar în perioada în care am fost plecată numărul luptelor pe care le-am pierdut a fost doar cu puțin mai mare decât acela al luptelor câştigate. Arăt mai puternică decât sunt, am fost întotdeauna iute şi, precum mulți luptători mediocri, am devenit pricepută în a-i convinge pe alții că-s mai îndemânatică decât în realitate. Puteam deci să evit confruntările fără să dau dovadă de laşitate.

Nu mă pricepeam să fac bani, dar reuşisem să strâng câte ceva. Nu puteam pretinde că mariajul era lucrul la care mă pricepeam cu adevărat, dar eram mai bună în privința asta decât mulți alții. Înainte mai avusesem doi soți şi o soție. I-am pierdut datorită schimbării preferințelor, fără ranchiună – după cum am spus, nu eram rea în privința mariajului. Scile era al patrulea consort al meu.

Ca scufundător în immer, am avansat către gradul pe care mi-l doream – cel care îmi garanta un anumit prestigiu şi un venit care să mă scutească de responsabilităţi fundamentale. Asta era chestia în care excelam: tehnica de viaţă compusă din combinarea îndemânării, norocului, lenii şi obrăzniciei, pe care o numim floaking.

Cred că termenul a fost inventat de scufundătorii în immer. Orice om are un pic de floaker în el. Pe umărul tău stă un drăcuşor. Nu oricine face parte dintr-un echipaj aspiră să stăpânească tehnica – există unii care vor să fie căpitani sau să exploreze – dar pentru majoritatea, floakingul e un lucru indispensabil. Unii oameni cred că-i doar simplă indolenţă, dar e o tehnică mai activă şi mai nuanţată. Pe floakeri nu-i sperie efortul: multe echipaje se străduiesc din greu pentru a reuşi să se îmbarce. Şi eu am trudit din greu.

Când mă gândesc la vârsta mea, mă gândesc în ani, chiar şi după atâta vreme şi după atâtea călătorii.

— Ani? a răcnit la mine unul dintre primii mei ofiţeri. Nu dau doi bani pe şmecheriile stelare din rahatul vostru natal. Vreau să ştiu ce *vârstă* ai!

Răspunde în ore. În ore subiective: niciunui ofiţer nu-i pasă dacă ai mai redus câteva, în comparaţie cu rahatul tău natal. Nimănui nu-i pasă de lungimea nenumărată în ani a vârstei tale. Deci, am părăsit Oraşul Ambasadei pe când eram în vârstă de 170 de kiloore. M-am întors când aveam 266 de kiloore, măritată, cu ceva economii şi ştiind câteva lucruri.

Aveam vreo 158 de kiloore când am aflat că pot să mă scufund în immer. Ştiam că puteam s-o fac şi am făcut-o.

Răspund în ore subiective; trebuie să ţin seama, vag, de orele obiective; gândesc în anii locului meu natal, care au fost ei înşişi impuşi de scurgerea timpului din alt loc. Nimic din toate acestea n-are de-a face cu Terra. Am întâlnit cândva un scufundător începător, dintr-un loc izolat şi

mistuit de ură, care socotea, caraghiosul de el, în „ani pământeni"! L-am întrebat dacă fusese în locul de unde provenea calendarul după care trăia. Bineînţeles că nu ştia mai multe, decât mine despre locul ăla.

Când am crescut mai mare am devenit conştientă cât de puţin surprinzătoare eram. Ceea ce mi se întâmplase mie nu li se întâmplase multor indivizi din Oraşul Ambasadei – asta-i poanta! – dar *povestea* întâmplării în sine e clasică. M-am născut într-un loc despre care am crezut, timp de mii de ore, că era îndeajuns de mare pentru a fi considerat un univers. Apoi mi-am dat seama brusc că nu-i aşa, dar că nu voi fi în stare să plec; şi atunci am putut să plec. Auzi chestii asemănătoare peste tot, şi nu numai printre oameni.

Iată o altă amintire. Obişnuiam să ne jucăm de-a scufundarea în immer, alergând ghemuiţi unul în spatele altuia într-un soi de joc „Sunt invizibil", apoi răcneam „Scufundă-te!" şi ne prindeam de cel de lângă noi. Ştiam foarte puţine despre scufundare, iar joaca aceea nu era mai departe de realitate (aveam să aflu ulterior asta) decât majoritatea descrierilor pe care adulţii le făceau immerului.

În copilăria mea, miaburile apăreau la intervale neregulate, apoi fuseseră planificate să apară între sosirile navelor. Mici cutii lipsite de echipaj, pline de mărunţişuri şi conduse de nişte dispozitive. Multe se pierdeau pe drum: am aflat ulterior că rătăceau la întâmplare o veşnicie – forme ciudat corodate, în immerul prin care fuseseră construite să călătorească. Dar majoritatea ajungeau la noi. Când am mai crescut, emoţia pe care o resimţeam când soseau a început să fie pigmentată cu frustrare şi invidie, până când mi-am dat seama că, de fapt, aveam să ies *afară*. Atunci acestea au devenit indicii: şoapte uşoare.

Pe când aveam patru ani şi jumătate, am văzut un convoi cărând prin Oraşul Ambasadei un miab abia asolizat.

Voiam să asist la sosire, precum majoritatea copiilor şi mulţi dintre adulţi. Mai mulţi dintre cei de la creşă formaserăm un grup – supravegheat şi ţinut oarecum în frâu de mămica Quiller – şi, la rândul nostru, îi supravegheam oarecum pe prietenii cu schimbul mai mici. Eram în stare să stăm aproape tot timpul aplecaţi peste bariere şi să pălăvrăgim între noi despre acea sosire.

Ca întotdeauna, miabul era aşezat pe platforma unui camion colosal, iar locomotorul cu echipament bio care-l trăgea pe şinele industriale late din Oraşul Ambasadei urca cu greu, silindu-şi picioarele provizorii făcute din muşchi să trudească împreună cu motorul. Miabul din spatele său era mai mare decât sala creşei mele. Un container foarte real, în formă de glonţ, înainta prin ploaia uşoară. Suprafaţa lui răspândea raze strălucitoare provenite din pavăza sa de cristal, în nuanţe care păleau treptat până la dispariţie. Autorităţile erau iresponsabile – îmi dau acum seama – pentru că nu aşteptaseră ca suprafaţa pătată de immer să se liniştească. Şi nu era primul miab pe care-l aduseseră încă ud din călătoria sa.

Vedeam cum e remorcată o clădire. Aşa arăta: ca un tren mare, pufăind din cauza efortului, în timp ce motoriştii lui îl îndemnau printr-o despicătură. Masa aceea enormă era târâtă în susul dealului, către castelul Ambasadorului, înconjurată de oameni din Oraşul Ambasadei, care strigau şi fluturau panglici. Avea o escortă alcătuită din centauri, bărbaţi şi femei căţăraţi pe partea din faţă a unor mijloace de transport cu patru picioare – nişte constructe biologice. Unii dintre puţinii exoţi ai oraşului stăteau alături de prietenii lor pământeni: ţesăturile încreţite ale unor kedis se ridicau şi-şi schimbau culorile, iar shur'asi şi pannegetch-ii scoteau sunetele lor caracteristice. În mulţime se aflau şi automate: cutii uluitoare, unele dintre ele având dispozitive Turing suficient de convingătoare ca să le facă să pară participanţi entuziaşti.

În interiorul navei fără echipaj trebuia să fie o încărcătură, cadouri trimise nouă din Dagostin şi poate de mai departe, lucruri de import după care tânjeam, cărți şi dispozitive pentru cărți, dispozitive pentru ştiri, mâncăruri rare, echipament tehnic, scrisori. Şi nava însăşi avea să fie refolosită. Am trimis chiar eu lucruri în afară, în schimbul celor primite, în fiecare an, atunci când erau expediate miaburile noastre, mult mai mici. Acestea conțineau bunuri neperisabile şi tot felul de lucruri specifice funcțiilor oficiale (toate copiate cu grijă înainte de expediere – nimeni nu risca să-şi imagineze că fiecare miab va ajunge la destinație), dar un pic de spațiu era rezervat pentru copiii care corespondau cu şcolile-prietene din exterior.

— Miab, miab, mesaj într-o sticlă! cânta mămica Berwick în timp ce strângea scrisorile.

Îmi amintesc că scriam: „Dragă clasă a VII-a, Bowchurch High, Charo City, Bremen, Dagostin. Mi-aş dori să sosesc odată cu scrisoarea mea, ca să vă vizitez." Epistole scurte, cu mesaje emoționante, trimise cât de des se putea.

Miabul trecea pe lângă una dintre căile de apă pe care le numeam râuri, care sunt de fapt canale mici, pe sub Podul Piloanelor. Îmi amintesc că erau acolo şi Gazde, împreună cu o delegație a personalului Ambasadei, privind în jos prin porțile cu geamuri colorate ale podului, flancați de paznicii noştri, călare pe cai-maşinării produşi biologic.

Nu l-am văzut pe pasagerul clandestin când a ieşit din miab, dar am văzut nişte înregistrări. Când trosnetele s-au auzit pentru prima dată, pe lângă drum se vedeau, în est, şiruri de locuințe ieftine, iar în vest, grădinile cu animale. Dacă asta s-ar fi întâmplat după încă un kilometru, în zona stâncoasă şi sub podurile din imediata vecinătate a Ambasadei, ar fi fost mult mai rău.

În înregistrările de la ştiri se poate vedea că o parte dintre oamenii din mulțime au ştiut ce se întâmplă. Pe măsură ce zgomotul creştea, au început să se audă țipete, pentru că

unii încercau să-i avertizeze pe restul. O parte dintre cei care înțelegeau ce se petrece au fugit pur și simplu. Cred că noi, copiii, rămăseserăm țintuiți locului, deși mămica Quiller făcea tot ce se putea ca să ne scoată de acolo. Se auzea sunetul scutului ceramic al miabului, deformat într-un mod anti-newtonian. Oamenii se aplecau peste balustradă să vadă; tot mai mulți plecau de acolo.

Miabul s-a spart, aruncând cu putere în aer fragmente tăioase din învelișul său. Ceva din immer a ieșit afară.

Clasificarea organismelor e imprecisă. Majoritatea experților sunt de acord că ceea ce a ieșit în ziua aceea a fost o manifestare minoră, una pe care am început mai târziu s-o numesc un ştihling[1]. Mai întâi a fost o părere, alcătuindu-se din unghiuri și umbre. A devenit din ce în ce mai mare, extrăgându-se din ceea ce-l înconjura, manifestându-se odată cu trecerea timpului. Cărămizi, plastopietre și ciment din clădiri, energia cuștilor și carnea animalelor captive din grădină au țâșnit către lucrul care se rotea, intrând în el împotriva oricăror legi ale fizicii. I-au dat substanță. Casele au rămas fără acoperișuri și olanele le-au căzut la apariția unui lucru care creștea cu fiecare clipă, devenind mai palpabil, mai potrivit cu tărâmul acesta.

A fost doborât iute. L-au izbit cu nişte tunuri, care au susținut cu violență manchmalul – toate astea, cotidianul nostru – împotriva immerului[2] neîntrerupt. A fost izgonit sau lichidat după câteva minute de țipete.

Din fericire, nicio Gazdă n-a fost vătămată. Dar apariția aceea a lăsat în urma ei o mulțime de morți din rândurile celorlalți. Unii au fost uciși în timpul exploziei; alții au fost

[1] Din germanul *Stichling* – peștișor.

[2] Universul imaginat de Mieville este alcătuit din *immer* – întotdeauna (în germană, în original) – și *manchmal* – uneori, câteodată (în germană, în original), adică lumea cotidiană.

diminuați, fiind topiți parțial. De atunci, când se primea un miab, Administrația respecta protocolul de supraveghere care fusese încălcat. Aparatura noastră tridimensională ne-a arătat dezbateri repetate, pline de furie şi angst. Indiferent cine fusese persoana din Administrație concediată, reprezenta un țap ispăşitor al sistemului. Tânărul, spiritualul şi nedisciplinatul Ambasador DalTon a cam declarat asta (mai mult sau mai puțin) în fața camerelor, furios. Îmi amintesc că părinții discutau despre subiectul respectiv. Tăticul Noor mi-a spus că dezastrul va însemna sfârşitul festivităților de sosire. Bineînțeles că se înşela. Era un individ mohorât tot timpul.

Sigur că eu şi prietenii mei eram obsedați de tragedie. După scurt timp, transformaserăm toată treaba într-un joc, în care scoteam sunete bolborosite de immer şi zgomote ce imitau felul în care crăpase carcasa navetei, trăgând cu arme reprezentate de degete sau de bețe în aceia care jucau rolul temporar de monştri. Ne imaginam ştihlingii ca pe un soi de dragoni ce trebuiau ucişi.

Circulă o poveste, un soi de punct de vedere tradițional, cum că niciun cufundător în immer nu şi-ar aminti niciodată copilăria sa. Evident, povestea nu-i adevărată. Oamenii spun că-i un mod de a sublinia stranietatea immerului; că se subînțelegea faptul că acolo, în acea altrealitate fundamentală, exista ceva care juca feste minții umane. (Şi-o putea face, asta-i sigur, dar nu în felul ăsta.)

Nu-i adevărat, dar eu şi majoritatea cufundătorilor în immer pe care i-am cunoscut avem amintiri banale, vagi sau confuze din vremea când eram mici. Nu cred că-i vreun mister: cred că-i un efect al atitudinii noastre mentale, al modului în care gândim noi, cei care dorim să mergem *afară*.

Îmi amintesc foarte bine episoade, dar numai episoade, nu o desfăşurare cronologică. Momentele cele mai relevante,

cele definitorii. Restul e dezorganizat în capul meu şi de cea mai mare parte nici nu-mi pasă. Iată: am mai fost şi altă dată, în copilăria mea, în compania Gazdelor. Într-o dimineaţă din a treia lunişoară lui iulie am fost chemată la o întâlnire.

Îl trimiseseră după mine pe tăticul Shemmi. Acesta mă ţinuse de umăr în timp ce mă condusese într-unul dintre birourile creşei, plin cu hârţoage şi fişiere. Era camera mămicii Solfer şi nu mai fuseserăm în ea până atunci. Acolo erau mai ales tehnologii terestre, dar exista şi o ladă bioconstruită care îşi mânca liniştită gunoiul. Solfer era mai în vârstă, amabilă, distrată şi-mi ştia numele – ceea ce nu era valabil pentru toţi fraţii mei cu schimbul. M-a salutat, vizibil stânjenită. S-a ridicat, privind în jur ca şi cum ar fi căutat o canapea – care nu exista în încăpere – şi apoi s-a aşezat din nou. În spatele biroului, alături de ea, se afla tăticul Renshaw, un tip banal şi mărunţel, un tată cu schimbul relativ nou, gânditor şi cam pedant, care îmi zâmbea; şi, spre marea mea uimire, a treia persoană care mă aştepta era Bren.

Trecuse aproape un an, adică vreo 25 de kiloore, de la accidentul lui Yohn, fără ca eu sau vreunul dintre noi să se fi întors la casa aceea. Crescusem, bineînţeles, chiar mai mult decât majoritatea fraţilor mei, dar de îndată ce am intrat, Bren mi-a zâmbit, recunoscându-mă. El părea neschimbat. Părea să poarte aceleaşi haine ca înainte.

Mămica şi-a schimbat poziţia. Deşi stătea împreună cu ceilalţi, în spatele biroului, în timp ce eu eram în cealaltă parte, pe scaunul tapiţat pentru adulţi pe care-mi făcuse semn să mă aşez, modul în care îşi mişca sprâncenele m-a făcut brusc să simt că eram implicate împreună în ciudăţenia aceea, indiferent ce-o fi fost ea.

Aveam să fiu plătită pentru asta, mi-a spus ea (s-a dovedit că era vorba de un transfer destul de substanţial); era o chestie sigură; era o onoare. Mămica vorbea cam aiurea.

Tăticul Renshaw a întrerupt-o cu blândețe, s-a întors spre Bren şi i-a făcut semn să vorbească.

— Au nevoie de tine, mi-a spus Bren. Ai totul aici, a adăugat el şi şi-a întins mîinile cu palmele în sus, ca şi cum goliciunea lor ar fi dovedit ceva. Gazdele au nevoie de tine şi, pentru un anumit motiv, au recurs din nou la mine. Încearcă să pregătească ceva. Au discutat între ei. Câțiva sunt convinşi că pot să-şi explice punctul de vedere... prin comparație.

S-a oprit să vadă dacă îl urmăream.

— Ei... se gândesc la ceva. Dar evenimentele descrise nu s-au întâmplat. Înțelegeți ce înseamnă asta? Vor să facă treaba asta exprimabilă prin cuvinte. Aşa că au nevoie să organizeze totul. Foarte precis. Iar chestia asta implică o fată umană, încheie el, zâmbind. Vezi de ce te-am cerut pe tine.

Am presupus că nu cunoştea alți copii.

Bren a zâmbit văzând cum mi se strâmba gura.

— Vreți... să interpretez... *o comparație?* am întrebat eu, în cele din urmă.

— E o onoare, a spus tăticul Renshaw.

— E o onoare, a zis Bren. Văd că ştii asta. Să interpretezi? a întrebat el, clătinând din cap într-un fel care însemna „bine, da şi nu". N-o să-ți spun minciuni. O să doară. Şi n-o să fie plăcut. Dar îți promit că o să fii bine. Îți promit, a adăugat el, aplecându-se înspre mine. Chestia asta presupune să primeşti bani, aşa cum a spus mămica ta. *Şi* bani. De asemenea, vei avea parte de mulțumirile Administrației. Şi ale Ambasadorilor.

Renshaw a ridicat privirea. Nu eram atât de copil ca să nu ştiu cât valora recunoştința aceea. Aveam idee despre ceea ce speram să fac atunci când aveam să fiu suficient de mare, iar bunăvoința Administrației era ceva ce-mi doream foarte mult.

Am spus „da" acestei cereri şi pentru că mă gândisem că avea să mă ducă în oraşul Gazdelor. Nu m-a dus. Gazdele au venit la noi, într-o parte a oraşului în care nu mai fusesem. Am fost dusă acolo într-un corvid – primul meu zbor, dar eram prea nervoasă ca să mă bucur de el – escortată nu de poliţişti, ci de echipa de securitate a Ambasadei, compusă din indivizi cu trupurile cam noduroase din cauza îmbunătăţirilor şi adaosurilor tehnice.

Bren mă însoţea, doar el, fără altcineva, fără vreun părinte cu schimbul, deşi el nu avea niciun rol oficial în Oraşul Ambasadei. (Însă pe vremea aceea nu ştiam.) Asta se întâmpla, totuşi, înainte de a renunţa la ultimul său rol de membru neoficial al Administraţiei. Încerca să fie amabil cu mine. Îmi amintesc că am ocolit marginile Oraşului Ambasadei şi că atunci am văzut pentru prima oară dimensiunile gâtlejurilor imense prin care ni se livrau bioutilaje şi provizii. Se îndoiau, precum capetele umede şi calde ale unor sifoane care se întindeau pe kilometri întregi, dincolo de hotarele noastre. Deasupra oraşului am văzut alt aparat: cu ceva echipament bio, cu ceva tehnologie terestră veche, cu ceva de himeră.

Am coborât într-un cartier neglijat, pe care nu se osteneşte nimeni să-l scoată din reţea. Deşi era aproape gol, străzile lui erau luminate de neoane cu durată lungă de folosinţă, iar în aer dansau spectre tridimensionale, făcând reclamă la restaurante închise cu mult timp în urmă. Gazdele aşteptau printre ruinele unui asemenea local. Fusesem avertizată că pentru a realiza o comparaţie trebuia să rămân singură cu ei, aşa că Bren m-a lăsat în grija lor. A clătinat din cap spre mine când a făcut asta, ca şi cum am fi fost de acord că era ceva puţin absurd. Mi-a şoptit că n-o să dureze mult şi că o să mă aştepte.

Ceea ce s-a întâmplat în locul acela care fusese cândva o sală de mese n-a fost, în niciun caz, lucrul cel mai rău

care mi s-a întâmplat vreodată, cel mai dureros sau cel mai dezgustător. Era chiar ceva suportabil. Dar era cel mai puțin inteligibil eveniment care mi se întâmplase sau care avea să mi se întâmple. Am fost surprinsă cât de mult m-a tulburat chestia asta.

Mult timp, Gazdele nu mi-au acordat nicio atenție, ci au efectuat niște gesturi precise. Și-au ridicat aripile darului, au păşit înainte şi înapoi. Le puteam simți mirosul transpirației. Eram speriată. Fusesem instruită: era necesar, pentru reuşita comparației, să-mi joc perfect rolul. Apoi Gazdele au vorbit. Am înțeles doar câteva cuvinte de bază din ceea ce am auzit, am putut pricepe ocazional câte o vorbă. Am ascultat şoaptele care se suprapuneau, aşteptând-o pe cea care însemna, după cum mi se explicase, „ea", iar când am auzit-o, m-am dus şi am făcut ceea ce doreau.

Acum ştiu să descriu ceea ce am făcut disociindu-mă. Am urmărit totul, inclusiv pe mine însumi. Eram nerăbdătoare să termin. Nu simțeam că s-ar fi produs ceva, nu percepeam nicio conexiune specială între mine şi Gazde. Priveam, pur şi simplu. În timp ce efectuam acțiunile necesare, care aveau să le permită să-şi exprime analogiile, mă gândeam la Bren. Bineînțeles că nu mai putea să le vorbească Gazdelor. Ceea ce se întâmpla fusese organizat de Ambasadă, şi cred că Ambasadorii, colegii de altădată ai lui Bren, fuseseră bucuroşi să organizeze treaba aceea. Mă întreb dacă-i dăduseră şi lui ceva de făcut.

După ce am terminat, prietenii mei mi-au cerut, când ne aflam în centrul pentru tineret, să le spun toate detaliile. Eram niște necioplți, aşa cum erau mulți copii din Orașul Ambasadei.

— Ai fost cu *Gazdele?* Avvy, asta-i o chestie tare! Juri că-i adevărat? Zici drept, ca o Gazdă?

— Ca o Gazdă, am spus eu, cu solemnitatea potrivită unui jurământ.

— Nu mai spune! Şi ce-au făcut?

Le-am arătat vânătăile. Voiam şi, în acelaşi timp, nu voiam să vorbesc despre ce se întâmplase. După un timp, mi-a făcut plăcere să povestesc şi să înfrumuseţez lucrurile. Chestia asta mi-a asigurat timp de câteva zile o anumită poziţie.

Alte consecinţe au fost mult mai importante. După două zile, tăticul Renshaw m-a însoţit până în casa lui Bren. Era prima oară când mă duceam acolo după accidentul lui Yohn. Bren a zâmbit şi mi-a urat bun venit. Acolo, în casa lui, am întâlnit primii mei Ambasadori.

Hainele lor erau cele mai frumoase pe care le văzusem până atunci. Conexiunile lor sclipeau, luminile acestora repetându-se la anumite intervale de timp, după câmpurile pe care le generau. Eram intimidată. Erau trei Ambasadori, iar încăperea era înţesată. Mai mult, în spatele lor se afla un automat, un calculator într-un trup segmentat, cu o figură de femeie animându-se în timp ce vorbea, şi care se mişca de colo-colo, şoptindu-i câte ceva lui Bren sau vreunui Ambasador. Vedeam că Ambasadorii încearcau să fie amabili cu mine, care eram un copil, aşa cum încercase şi Bren, dar nu se pricepeau deloc la treaba asta.

— Avice Benner Cho, aşa te cheamă, corect? a spus o femeie mai în vârstă, cu o voce puternică, uimitoare. Vino încoace. Aşază-te. Vrem să-ţi mulţumim. Credem că ar trebui să afli că ai fost canonizată.

Ambasadorii mi-au vorbit în limbajul Gazdelor. M-au vorbit: m-au rostit. M-au avertizat că traducerea literală a unor comparaţii ar fi nepotrivită şi înşelătoare. „A fost odată o fată umană care a mâncat îndurerată ceea ce i s-a dat, într-o încăpere veche, construită pentru a se mânca în ea şi în care nu se mai mâncase de ceva timp."

— Chestia asta va fi prescurtată prin utilizare, mi-a spus Bren. În curând o să spună: „eşti fata care a mâncat ce i s-a dat".

— Domnilor, doamnelor, ce înseamnă asta?

Au clătinat din cap, s-au strâmbat, iar una dintre ei a zis:

— Avice, asta nu-i ceva cu adevărat important.

După care i-a șoptit ceva calculatorului și am văzut silueta artificială dând din cap.

— Și nici n-ar fi ceva potrivit, a adăugat ea.

Am întrebat din nou, folosind o altă formulare, dar n-au vrut să-mi spună nimic în privința aceea. Au continuat să mă felicite, folosind Limbajul.

În restul adolescenței mele, am auzit doar în două rânduri cum cineva mi-a rostit comparația: o dată a fost un Ambasador, a doua oară o Gazdă. După niște ani, după mii de ore de interpretat lucrul acela, am căpătat, în sfârșit, un soi de explicație. A fost, bineînțeles, o explicație grosolană, ce intenționa să provoace surpriză și ironie, un soi de fatalism ranchiunos.

N-am mai vorbit cu Bren tot restul copilăriei și adolescenței mele, dar am descoperit că-i vizitase pe părinții mei cu schimbul cel puțin o dată. Sunt convinsă că ajutorul dat de mine în privința comparației și vaga protecție a lui Bren m-au ajutat să trec examenele. Am muncit din greu, dar n-am fost niciodată o intelectuală. Aveam ceea ce era necesar pentru cufundarea în immer, dar nu într-o măsură mai mare decât alții, chiar mai puțin decât unii dintre cei care n-au luat examenul. Foarte puține drepturi le erau garantate civililor sau acelora dintre noi care aveau capacitatea de a traversa immerul fără să cadă într-un somn profund. Nu a existat niciun motiv evident ca după câteva luni, după toate testele acelea, să mi se acorde dreptul de a părăsi lumea și a ieși *afară*, chiar dacă mi se recunoscuseră talentele.

0.3

În fiecare an şcolar, în a doua lunişoară a lui decembrie, ni se făcea evaluarea. Cei mai mulți verificau ce am învățat la lecții; câțiva căutau abilități aparte. Nu mulți dintre noi primeau note mari când venea vorba de acestea, adică tot felul de abilități apreciate în altă parte, *afară*. Ni se spunea că în Oraşul Ambasadei am început cu marfă proastă: aveam mutanți proşti, echipament prost, lipsă de aspirații. Mulți copii nici nu participau la multe dintre examenele acelea misterioase, dar eu eram încurajată să iau parte. Ceea ce mă face să presupun că profesorii şi părinții cu schimbul văzuseră ceva în mine.

Mă descurcam foarte bine la majoritatea lucrurilor: stăteam bine la retorică şi la anumite elemente declamative ale literaturii, chestie care îmi plăcea, şi la citirea de poezie. Dar se zicea că mă remarcasem, fără să ştiu ce fac, în anumite activități al căror scop nu-l puteam ghici. Mă uitam la o întrebare de pe ecranul unei plasme bizare. Trebuia să reacționez în diferite feluri. Dura cam o oră şi treaba fusese bine proiectată, ca un joc, aşa că nu mă plictiseam. Am trecut la alte sarcini; niciuna dintre ele nu-mi testa cunoştințele, ci reacțiile, intuițiile, controlul urechii interne, nervozitatea. Măsurau astfel îndemânarea potențială de cufundare în immer.

Femeia care conducea ședința, tânără și elegantă, în haine făcute după moda din *afară*, împrumutate, obținute la schimb sau cerșite de la cineva din echipa bremenienilor, a venit la mine aducându-mi rezultatele și explicându-mi ce însemnau. Am văzut că nu era impresionată. A insistat – fără cruzime, ci ca să evite ulterioare dezamăgiri – că asta nu ducea la nicio concluzie și că era doar o etapă din multe altele. Dar eu știam deja, în timp ce-mi explica, că o să devin o scufundătoare în immer, și am devenit. Începusem, pe atunci, să simt micimea Orașului Ambasadei, să mă plâng de claustrofobie, dar odată cu explicațiile ei a venit și nerăbdarea.

Am reușit să obțin – când am fost suficient de mare – invitații la Balul Sosirii și să mă trag de șireturi cu femei și bărbați din *afară*. Îmi plăcea și invidiam nonșalanța aparentă cu care aceștia menționau țări de pe alte planete.

Abia după kiloore sau ani întregi am înțeles cu adevărat că traiectoria mea fusese ne-inevitabilă. Că mulți elevi cu mai multe aptitudini decât mine nu reușiseră. Că în realitate puteam să dau greș. Povestea mea era banală, dar a lor era mult mai obișnuită, mai adevărată. Această posibilitate m-a făcut să-mi fie rău, ca și cum aș fi putut încă să dau greș, deși eram deja *afară*.

Chiar și oamenii care n-au fost niciodată în immer își închipuie că știu – mai mult sau mai puțin – ce este immerul. Nu știu. M-am certat o dată cu Scile. A fost a doua conversație pe care o aveam (prima fusese despre limbaj). El a început prin a-mi spune opinia lui, iar eu i-am explicat că nu mă interesa ce credea un landstuck[1] despre immer. Stăteam întinși pe pat, iar el râdea de mine, în timp ce eu continuam să-i vorbesc despre ignoranța lui.

— Despre ce vorbești? a zis el. Nici măcar nu crezi ce spui. Ești prea deșteaptă ca să crezi așa ceva. Torni tot felul

---

[1] *Landstuck* (din germană, aprox.) – țăran.

de rahaturi despre cufundători în immer. Pot să fac aşa ceva în timp ce dorm. „Nimeni nu înțelege chestia asta ca noi, nici savanții, nici politicienii, nici publicul cel afurisit". Asta-i povestea ta preferată. Îi respingi pe toți.

Mă făcuse să râd cu felul în care mă imita. Cu toate acestea, i-am spus că immerul era indescriptibil. Iar el nu voia să fie de acord.

— Nu prosteşti pe nimeni cu chestia asta. Crezi că nu te-am ascultat cum vorbeşti? Ştiu, ştiu, nu eşti o persoană oarecare – eşti o floaker, bla, bla, bla. Ca şi cum nu ți-ai citi poeziile, ci ți-ai considera limbajul ceva de la sine înțeles, adăugă el, clătinând din cap. Oricum, nu mai ai ce discuta cu mine, dacă vorbeşti aşa. Auzi, „e dincolo de cuvinte"! Nu există aşa ceva!

I-am pus mâna peste gură. Şi i-am spus că exact aşa era.

— Ascultă – a continuat el printre degetele mele, folosind acelaşi ton profesoral, dar mai atenuat – cuvintele nu pot fi obiecte de referință, îți garantez, pentru că asta e tragedia limbajului, dar eforturile noastre asimptotice de a le folosi în luptă nu înseamnă nimic.

— Taci din gură, i-am spus eu. Totul e adevărat, zic drept, ca o Gazdă.

— Bine, a replicat, mă retrag în fața adevărului.

Studiasem immerul mult timp, dar primul meu moment de cufundare în immer fusese imposibil de descris, oricât m-aş fi străduit. Mă dusesem pe vasul meu, împreună cu alți câțiva noi membri ai echipajului care primiseră aprobările, cu nişte emigranți şi cei din echipa Ambasadei bremeniene, care-şi terminaseră serviciul. Prima mea numire fusese pe *Viespea din Kolkata*. Era cvasiautonomă, o navă-oraş, care se cufunda în immmer sub drapel propriu, şi care fusese subcontractată de Dagostin pentru cursa aceea. Îmi amintesc că stăteam împreună cu ceilalți novici

în gabie[1], Arieka arătând ca un zid întins de-a lungul cerului, spre care înaintam cu o minunată grijă, către punctul de cufundare în immer. Undeva, sub norii planetei, care păreau staționari, se afla Orașul Ambasadei.

Persoana de la cârmă ne-a dus aproape de Epavă. Era greu să vezi așa ceva. La început, arăta asemenea unor linii trasate prin spațiul cosmic, apoi a devenit pentru scurt timp ceva oarecum material. Căpăta și pierdea consistență. Era la câteva sute de metri. Se rotea și toate excrescențele sale se mișcau, fiecare după regulile sale, iar forma ei de „picătură coagulată și grindă ornamentală" se răsucea într-un mod complicat.

Arhitectura Epavei era, în mare, similară *Viespii*, dar era foarte veche și părea a avea dimensiuni mult mai mari decât ale navei noastre. Era ca un orginal, iar noi eram o copie la scară redusă – până când și-a schimbat brusc planurile și a devenit mică sau foarte îndepărtată. Uneori nu era acolo, iar alteori era.

Ofițerii, cu îmbunătățiri ce luceau sub pielea lor, ne aminteau nouă, debutanților, de ceea ce eram pe cale să facem, ne aminteau pericolele cufundării în immer. Epava ne arăta de ce Arieka era un avanpost greu de atins, subdezvoltat, lipsit de sateliți, ca urmare a acestei prime catastrofe.

Voiam să acționez profesionist. Da, eram pe cale să efectuez prima cufundare în immer și aș fi făcut orice mi s-ar fi ordonat – și cred că aș fi făcut totul bine. Dar ofițerii ne reaminteau ce înseamnă să fii un boboc, și ne aduseseră pe toți, o mână de noi cufundători în immer, într-un loc din care puteam să vedem totul, de unde puteam să reacționăm așa cum trebuia, pentru că abilitățile pe care le exersaserăm nu garantau că prima dată n-o să ni se facă rău. Un loc de unde

---

[1] Dispozitiv de observare (la corăbiile cu pânze) situat sus, pe catarg.

puteam să ne minunăm în liniște și să simțim ceea ce aveam de simțit. Există curenți și fronturi de furtună în immer. Și mai există întinderi pentru traversarea cărora e nevoie de foarte mult timp și de extrem de multă pricepere. Acestea se numeră printre tehnicile pe care le cunosc acum, alături de controlul somatic, meditația mantrică și lipsa de emoții care mă făceau un cufundător în immer, care permiteau celor ce pătrundeau în immer să rămână conștienți și să-și păstreze logica atunci când se cufundau.

Dacă te uiți pe o hartă, nu-s prea multe miliarde de kilometri de la Dagostin sau de la alte centre. Dar hărțile stelare euclidiene sunt folosite numai de cosmologi, de unii exotereștri a căror fizică n-o înțelegem și de nomazi religioși care plutesc în derivă, cu o viteză chinuitoare, sub cea a luminii. Am fost scandalizată când le-am văzut prima oară – în Orașul Ambasadei era descurajată folosirea hărților –, dar, oricum, asemenea hărți sunt irelevante pentru călători ca mine.

În loc de asta, să privim o hartă a immmerului. E imensă și cu multe maree. Mut-o, roteşte-o, verifică-i proiecția. Examinează fantoma aceea uşoară în fiecare mod posibil și, chiar dacă accepți că-i o redare plată sau tridimensională a unei teme ce nu se lasă explicată, vei vedea că situația e în mod clar diferită.

Tărâmul immerului nu corespunde deloc dimensiunilor manchmalului, spațiul în care trăim noi. Tot ce putem să spunem e că immerul *se află sub* sau *e suprapus*, *e introdus*, e *o temelie*, e *o limbă* în care realitatea noastră e *un cuvânt*, și așa mai departe. Aici, în viața cotidiană, în lumea deceniilor-lumină și a petametrilor[1], Dagostin e mult mai departe de Tarsk și de Hodgson decât de Arieka. Dar în immer, de la Dagostin la Tarsk sunt câteva sute de ore cu

[1] Peta – element de compunere care intră în denumirea unităților de măsură pentru a exprima multiplicarea echivalentă cu 10^{15}.

vânt favorabil; Hodgson e în centrul unor abisuri liniştite şi aglomerate; iar Arieka e foarte departe de orice.

Se află dincolo de un vârtej formidabil, în care curenți violenți de immer se rostogolesc unul împotriva altuia, în care există locuri puțin adânci, ieşituri periculoase şi bancuri de materie în spațiul obişnuit din *întotdeauna.* Stă singură la marginea immerului cunoscut (atât cât poate fi cunoscut immmerul). Fără cunoştințele, curajul şi priceperea cufundătorilor în immer, nimeni n-ar fi ajuns pe planeta mea.

Rigurozitatea examenelor finale pe care le-am dat şi-a dovedit rostul atunci când am văzut hărțile acelea. Aptitudinile generale nu prea erau suficiente. Sigur că existau şi anumite politici de excludere: bineînțeles că Bremenul voia să păstreze controlul asupra noastră, a celor din Oraşul Ambasadei; dar numai cele mai pricepute echipaje puteau să ajungă cu bine în Arieka sau să plece de aici. Unii dintre noi eram dornici să ne adaptăm rutinelor navale, iar echipamentele pentru immmer şi îmbunătățirile mintale erau folositoare; dar nimic din toate acestea nu era suficient pentru te transforma într-un cufundător în immmer.

Modul în care ofițerii explicau acest lucru făceau să pară că rămăşițele navei *Pionier*, pe care n-o să le mai numesc Epava, din moment ce acum ea nu mai era o stea pentru mine, ci coşciugul unor colegi, era un avertisment împotriva neglijenței. Ca parabolă, treaba asta nu era cinstită. *Pionier* nu eşuase atât de oribil între stări din cauza unor ofițeri sau a unui echipaj care *subestima* immerul: fusese distrus tocmai din cauza atenției şi grijii cu care explorase. Fusese momită, ca şi alte nave de pe diferite *tracta cognita*[1] de la începuturile întregii poveşti. Prin ceea ce păruse a fi un mesaj, o invitație.

---

[1] *Tracta cognita* (în latină) = trasee cunoscute.

Când immernauții au străpuns prima oară meniscul[1] spațiului real, printre multele fenomene care îi uluiseră era şi faptul că primiseră semnale (chiar dacă instrumentele lor erau primitive) de undeva, din ur-spațiu[2]. Periodice şi de durată, dând dovezi clare de inteligență. Încercaseră să ajungă la sursa lor. Crezuseră, mult timp, că lipsa de pricepere şi faptul că erau începători duseseră navele lor la dezastru, în timpul acelor căutări. Eşuaseră iar şi iar, apărând ca epave, pe jumătate ieşite din immer, în manchmalul material.

Pionier fusese un dezastru al acelor timpuri, când exploratorii încă nu înțeleseseră că impulsurile acelea fuseseră emise de faruri de semnalizare. Nu reprezentau o invitație. Navele se repeziseră către ceva care le avertiza să se țină departe de locul acela.

Deci în immmer există faruri. Nu toate zonele periculoase sunt marcate prin intermediul unor semnale luminoase, dar multe dintre ele sunt. Se pare că ele sunt cel puțin la fel de vechi ca acest univers, iar el nu-i primul care a existat. Rugăciunea mormăită deseori înainte de cufundarea în immer e una de mulțumire adusă acelor necunoscuți care le-au pus acolo. „Milostiv Pharotekton, păzeşte-ne acum."[3] N-am văzut Farul arieken la prima ieşire, ci la mii de ore după aceea. Mai precis, nu l-am văzut niciodată, şi nici nu puteam să-l văd; asta ar fi necesitat lumină şi reflexie – şi existența altor legi fizice care n-au niciun înțeles aici. Dar am văzut reprezentări ale sale, redate de ferestrele navei.

---

[1] Curbură a suprafeței unui lichid, care apare din cauza aderenței sau a lipsei de aderență în punctele de contact cu un corp solid.

[2] „Ur" (din limba germană) – prefix care înseamnă „străvechi", „proto" etc.

[3] *Pharotekton*, înseamnă, în greacă, „acela care a făcut farul"; este un atribut al lui Hristos.

Echipamentul din hublourile acelea redă immerul şi tot ceea ce cuprinde el, în termeni pe înţelesul echipajului. Am văzut faruri reprezentate ca nişte gheme complexe, ca nişte linii paralele ce se întretăiau şi care fuseseră configurate sub formă de informaţii. Când m-am întors în Oraşul Ambasadei, căpitanul mi-a oferit ceea ce cred că s-a dorit a fi un cadou pentru mine şi a pus ecranele să folosească echipament de metaforizare: în timp ce ne apropiam de nodurile de immer din vârtejurile periculoase care înconjoară Arieka, am văzut o rază în bezna fractală, un indicator de lumină care arăta ca o lampă rotitoare. Iar când farul a devenit vizibil, plutind în mijlocul nelocului, era un turn de cărămidă având în vârf bronz şi sticlă.

I-am povestit lucrurile astea când l-am întâlnit, iar Scile, care avea să devină ulterior soţul meu, a dorit să-i descriu prima mea cufundare în immer. Sigur, trecuse şi el prin immer – nu se născuse pe planeta pe care ne aflam când ne-am culcat împreună – însă, în calitate de pasager cu venit modest şi fără vreo imunitate deosebită, rămăsese cufundat în somn. Dar, mi-a spus el, plătise să fie trezit un pic mai devreme, ca să trăiască experienţa cufundării în immer. (Am auzit de oameni care făcuseră asta. Echipajul n-ar trebui să permită aşa ceva şi bineînţeles că asta se putea petrece doar în zone puţin adânci.) Scile suferise de un puternic rău de immer.

Ce puteam să-i spun? Atunci când *Viespea* pătrunsese şi se cufundase pentru prima oară în immer nu fusese ca şi cum aş fi atins immerul cu pielea mea, pentru că nava era protejată de câmpul-cotidian. Adevărul e că mă simţisem mai conectată la immer pe când eram instruită în Oraşul Ambasadei, când mă zgâiam printr-un telescop ce funcţiona în immer ca fundul unei sticle împinse în apă. Privisem prin el şi lucrul ăsta mă schimbase. Dar aş fi refuzat să descriu *asta.*

Viespea a pătrunș brutal în immer. Eram neexperimentată, dar puteam să strâng din dinți şi să rezist senzației de greață pe care o simțeam, în ciuda pregătirii mele. Chiar mângâiată de câmpul acela manchmal, simțeam toate smuciturile cauzate de viteza aceea ciudată, în timp ce ne mişcam în ceva ce nu era cu adevărat o direcție, iar bula de gravitație înşelătoare pe care o aduseserăm cu noi făcea tot ce-i stătea în putință. Dar eu mă temeam prea tare să nu mă fac de râs ca să mă las copleşită. Asta a venit abia mai târziu, după ce perioada noastră de grație s-a sfârşit, după ce am fost puşi la treburi care inițial necesitau mare agitație, şi după ce acestea s-au terminat, când ajunseserăm în adâncurile de croazieră ale immerului.

Singurele lucruri pe care le facem noi, cufundătorii în immer, pe care le putem face, sunt să ne străduim să rămânem stabili, conştienți şi sănătoşi în immer, să rămânem capabili să mergem şi să gândim, să mâncăm, să defecăm, să ne supunem ordinelor şi să dăm ordine, să luăm decizii, să înțelegem chestii legate de immer, de paradatele care aproximează distanțe şi stări, fără să fim stingheriți de greața-continuă. Totuşi asta nu-i nimic. Nu-i vorba doar că avem – zic unii, iar alții resping o asemenea idee – un soi de platitudine a imaginației care împiedică immerul să ne împietrească într-atât încât să devenim nefolositori. I-am învățat capriciile, am învățat să călătorim prin el, dar cunoştințele pot fi acumulate oricând.

Pe când se află încă în manchmal, navele – adică cele terestre, căci n-am fost niciodată pe vreo navă a exoților care să părăsească immerul şi nu ştiu nimic despre modul în care se deplasează – sunt cutii grele, pline cu oameni şi lucruri. Se cufundă în immer acolo unde translațiile liniilor lor stângace au un scop, iar ele sunt structuri globale din care facem parte, fiecare dintre noi reprezentând o funcție. Da, suntem un echipaj care colaborează ca orice echipaj, dar şi ceva mai mult. Motoarele ne scot din *câteodată*, dar, în

același timp, noi suntem cei care cârmim; noi împingem nava, iar ea ne împinge pe noi. Noi suntem cei care cârmim și cotim prin ur-spațiu, iar schimbările din acesta le numim maree. Civilii, chiar și aceia care rămân treji și nu vomită sau nu plâng, nu pot să facă asta. Treaba e că multe dintre rahaturile pe care le povestim despre immer sunt adevărate. Ne jucăm cu voi, când vă povestim: povestea devine dramatică, chiar fără a minți.

— E un al treilea univers, i-am spus eu lui Scile. Au mai fost două, înainte de acesta. Am dreptate?

Nu știam cât de mulți civili știau asta, chestia mi se părea de bun-simț.

— Fiecare s-a născut altfel. Fiecare a avut legi proprii – în primul, viteza luminii a fost de două ori mai mare decât în cel de acum. Fiecare s-a născut, a crescut, a îmbătrânit și s-a prăbușit. Trei *câteodată* diferite. Dar sub toate astea, sau în jurul lor, sau oriunde, a fost întotdeauna doar un immer, unul singur.

S-a dovedit că știa toate astea. Dar faptul că îi erau spuse de un cufundător în immer făcea ca faptele acelea banale să devină cumva un lucru nou, iar el mă asculta ca un băiețel.

Eram într-un hotel prost din suburbiile orășelului Pellucias, cunoscut printre turiști din cauza cascadelor minunate de magmă care îl străbat. E capitala unei țărișoare de pe o planetă al cărei nume nu mi-l mai amintesc. În *cotidian*, nu-i în galaxia noastră, e la o depărtare de eoni-lumină, dar via immer, planeta aia și Dagostin sunt vecini apropiați.

Pe atunci eram deja obișnuită cu destule chestii. Fusesem în multe locuri. Eram între două slujbe când l-am întâlnit pe Scile și tocmai petreceam vreo două săptămâni locale de concediu pe care mi-l luasem singură, înainte să-mi caut altă slujbă. Auzisem zvonuri despre o nouă

tehnologie pentru immer, despre explorări şi misiuni dubioase. Barul hotelului era plin de cufundători în immer şi de alţi vieţuitori prin porturi, de călători care se odihneau şi, de data asta, de cercetători. Cunoşteam destul de bine toate categoriile, cu excepţia ultimeia. În hol era un afiş pentru un curs denumit „Puterea vindecătoare a povestirii", iar când l-am văzut am scos nişte sunete vulgare. Un dispozitiv tridimensional cu nişte cuvinte ce se modificau şi se schimbau plutea pe coridoare, urând bun venit oaspeţilor la şedinţa inaugurală a Comitetului de conducere al Circuitelor de Aur şi Argint, la o convocare a filosofilor-birocraţi shur'asi şi la Conferinţa lingviştilor exotereştri umani (CLEU).

Mă îmbătasem la bar cu o gaşcă de prieteni poposiţi acolo temporar, toată chestia fiind acum o amintire începătoşată. Deveniserăm dezagreabili. Trecusem de la un flirt cam fără chef cu un barman la batjocorirea unor savanţi de la CLEU, aşezaţi la o masă, care nu erau mai puţin beţi sau mai puţin gălăgioşi decât noi. Trăseserăm cu urechea la ceea ce discutaseră între ei, apoi le-am spus – cu aroganţă de cufundători în immer – că ei nu ştiu nimic despre viaţa sau despre limbajele din *afară*, şi altele de felul ăsta.

— Hai, întreabă-mă ceva, i-am zis eu lui Scile.

Acesta a fost primul lucru pe care i l-am spus. Ştiu exact cum arătam: mă lăsasem pe spate în scaun, încercând să-mi reazem spatele de tăblia barului, cu capul întors ca să mă uit la el. Sunt convinsă că arătam spre el cu amândouă mâinile şi zâmbeam cu buzele strânse un pic, ca şi cum n-aş fi vrut să-i dau nicio satisfacţie. În cele din urmă, Scile se dusese la masa lui, arbitrând ironiile ambelor părţi.

— Ştiu totul despre limbaje bizare, i-am spus eu. Mai multe decât oricare dintre voi, caraghioşilor. Eu sunt din *Oraşul Ambasadei!*

N-am văzut niciodată un om atât de uluit şi de încântat, atunci când şi-a dat seama că spun adevărul. N-a încetat să

glumească, dar m-a privit în cu totul alt fel, mai ales când a descoperit că niciunul dintre tovarăşii mei nu-mi era compatriot. Eram singura reprezentantă a Oraşului Ambasadei, iar lui Scile îi plăcea chestia asta.

Nu numai atenţia lui mă încânta: îmi plăcea modul în care tipul ăla îndesat, care arăta ca un dur, se duela cu mine şi-i făcea pe toţi să se amuze copios, punând întrebări cu real interes. După un timp, am plecat împleticindu-ne şi am petrecut o noapte şi o zi încercând să facem sex, dormind, încercând din nou, de mai multe ori, cu o lipsă de succes amuzantă. După asta, în timpul gustării de dimineaţă m-a sâcâit, m-a linguşit şi m-a implorat; iar eu, prefăcându-mă că-l tratez cu dispreţ şi distrându-mă de minune, am acceptat şi l-am lăsat să mă ia cu el la conferinţă, obosită, dar – după cum i-am spus, făcând mişto de el – nu îndeajuns de chinuită.

M-a prezentat colegilor săi. CLEU era o asociaţie dedicată studiilor terestre privind toate limbajele exoţilor, dar tocmai acest lucru, considerat în general foarte straniu, îi fascina pe membrii săi. Am văzut proiecţii tridimensionale temporare neglijente, care anunţau sesiuni despre semnalizările cromatofore interculturale, comunicând prin atingere cu nişte burdhani nevăzuţi şi cu mine.

— Lucrez în homash. Cunoşti limba asta? mi-a spus o tânără, fără vreo legătură cu ceva.

A fost foarte fericită când i-am răspuns că n-o cunosc.

— Ei vorbesc prin regurgitare. Nişte granule îmbibate cu enzime, folosite în diferite combinaţii, sunt propoziţii pe care interlocutorii le mănâncă.

Am observat că aveam propriul mesaj tridimensional, în fundal. „Oaspete din Oraşul Ambasadei! Trăieşte printre ariekei."

— E greşit, le-am spus organizatorilor conferinţei. Sunt Gazde.

— Numai pentru voi, mi-au răspuns ei.

Colegii lui Scile erau nerăbdători să discute cu mine: nimeni dintre cei de acolo nu mai întâlnise până atunci pe cineva din Oraşul Ambasadei. Şi nici Gazde, bineînţeles.

— Gazdele stau încă în carantină, le-am povestit eu. Oricum, n-au cerut niciodată să iasă în *afară*. Nici măcar nu ştim dacă pot să pătrundă în immer.

Eram dornică să fiu o ciudăţenie, dar i-am dezamăgit. Îl avertizasem pe Scile că aşa o să fie. Discuţia a devenit vagă şi sociologică atunci când indivizii şi-au dat seama că n-o să fiu în stare să le spun nimic despre Limbaj.

— Nu înţeleg mare lucru, le-am spus eu. Cu excepţia Administraţiei şi a Ambasadorilor, noi, ceilalţi, învăţăm doar un pic.

Un participant a scos la iveală nişte înregistrări cu Gazde care vorbeau şi a căutat într-un vocabular. Am fost încântată să fiu în stare să nuanţez vreo două definiţii, dar, sincer vorbind, în încăpere erau cel puţin două persoane care înţelegeau Limbajul mai bine decât mine.

Aşa că le-am spus poveşti despre viaţa în avanposturile din *afară*. Indivizii nu ştiau despre aeoli, curenţii de aer care alcătuiesc un dom respirabil deasupra Oraşului Ambasadei. Câţiva dintre ei văzuseră câteva exemplare de bioaparate exportate, dar am putut să le explic, cu ajutorul unor proiecţiilor tridimensionale neactualizate pe care le aveau, despre vasta infrastructură, despre turmele de case, despre creşterea cu încetinitorul a unui pod tânăr, pornind de la celulele de ponton, până când ajungea să lege regiunile oraşului, fără să le pot da motivul pentru care făcea asta. Scile m-a întrebat despre religie, iar eu i-am răspuns că, din câte ştiam, Gazdele nu aveau vreuna. Am menţionat Festivalurile Minciunilor. Scile nu era singurul care voia să afle cât mai multe în legătură cu subiectul respectiv.

— Credeam că nu pot să facă aşa ceva, a spus cineva.

— Asta-i poanta, i-am răspuns eu. Să te străduieşti să faci ceva imposibil.

— Şi cum sunt, festivalurile astea?

Am râs şi am spus că n-am idee, pentru că nu fusesem niciodată la vreunul, că nu pătrunsesem niciodată în oraşul Gazdelor.

Indivizii au început să discute despre Limbaj între ei. M-am întrebat cum să le răsplătesc ospitalitatea cu nişte anecdote şi m-am apucat să le povestesc ce mi se întâmplase în restaurantul părăsit. Au devenit din nou foarte atenți. Scile mă privea cu o atenție maniacală.

— Făceai parte dintr-o comparație?

— Eu *sunt* o comparație.

— Eşti o alegorie?

Eram încântată că fusesem în stare să-i ofer ceva lui Scile. El şi colegii săi erau mai încântați ca mine că fusesem o comparație.

Uneori făceam mişto de Scile spunându-i că mă dorise doar pentru că ştiam limbajul Gazdelor sau pentru că făceam parte dintr-un vocabular.

Îşi terminase cea mai mare parte a cercetărilor. Era un studiu comparativ al unui set particular de sunete, în diferite limbaje – şi nu toate aparținând unei singure specii sau unei planete, chestie care n-avea nicio logică, din punctul meu de vedere.

— Ce cauți? l-am întrebat eu.

— Oh, secrete, mi-a răspuns el. Ce să-ți spun... Esențe. Calități intrinsece.

— Bravo pentru cuvântul ăsta urât! Şi?

— Şi nu există aşa ceva.

— Hmmm. Ce ciudat!

— Asta-i o discuție defetistă. O să încropesc eu ceva. Un cercetător nu poate să lase o greşeală să-i stea în calea unei teorii.

— Bravo din nou, l-am ironizat eu.

Am rămas împreună în hotelul acela mult mai mult timp decât plănuise vreunul dintre noi, apoi eu, care nu aveam niciun plan şi nicio însărcinare, am căutat de lucru pe nava care-l ducea pe Scile spre casă. Aveam experienţă şi referinţe bune, aşa că n-a fost greu să obţin slujba. Era doar o călătorie scurtă, de vreo 400 de ore. Când mi-am dat seama cât de rău reacţiona Scile la cufundarea în immmer, am fost foarte impresionată de faptul că preferase să nu fie scufundat în somn profund în timpul acestei prime călătorii împreună. A fost un gest inutil – îndura de unul singur, cuprins de greţuri, perioadele în care eram de serviciu şi, în ciuda medicamentelor, abia putea să discute cu mine atunci când nu lucram. Şi chiar dacă eram enervată de starea lui, tot am fost impresionată.

Din câte pricepusem, n-ar fi avut nevoie de prea mult efort ca să pună la punct ultimele capitole, hărţile, fişierele acustice şi cele cu imagini tridimensionale. Dar Scile m-a anunţat brusc că n-avea de gând să predea teza aceea.

— Ai muncit atâta şi nu vrei să treci şi peste ultimul obstacol? m-am mirat eu.

— S-o ia naiba, a spus el nepăsător, făcându-mă să râd. Revoluţia se amână!

— Sărmanul meu revoluţionar ratat...

— Mda. Asta e. M-am plictisit.

— Dar – am spus eu, nelămurită – vorbeşti serios? Nu cred că merită...

— Gata, e ceva depăşit, las-o baltă. Oricum, dragă comparaţie, am alte proiecte de cercetare. Cu ce te compari?

Gluma aia proastă îl făcuse să se prăpădească de râs; a pocnit din degete şi a trecut mai departe, schimbând subiectul. Mă tot întreba despre Oraşul Ambasadei. Pasiunea cu care făcea asta era incitantă, dar o dilua cu autoironie, iar asta mă făcea să cred că modul său de comportare, ce devenea uneori obsedant, era măcar în parte un spectacol.

N-am rămas mult timp în orașul acela universitar provincial. Scile zicea că o să mă urmărească și că o să mă sâcâie până când o să capitulez și o să-l duc „știu eu unde". Nu credeam chestia asta, dar când mi-am luat o nouă slujbă, a călătorit împreună cu mine, ca pasager.

În timpul acelei călătorii ajunseserăm la un moment dat într-un immer calm și puțin adânc. L-am scos pe Scile din somnul profund ca să vadă un banc de răpitori din immer, cărora li se spunea hai. Discutasem cu mai mulți căpitani și savanți care nu credeau că aceștia erau o formă de viață, ci doar aglomerări de immer, iar atacurile și precizia lor, doar aglomerări ale haosului din immer, pe care creierele noastre venite din manchmal nu reușeau să le vadă ca pe niște simple întâmplări. Eu crezusem întotdeauna că erau niște monștri. Împreună cu Scile, care se mai întremase cu ajutorul medicamentelor, priveam cum încărcăturile noastre de apărare zguduiau immerul, aruncând cât colo haii.

Când ieșeam – oriunde ar fi fost asta – în locurile în care trebuia să descarce sau să încarce ceva, Scile se înscria la bibliotecile locale, căutând rezultatele unor cercetări vechi și începându-și noul proiect. Când erau înregistrări video, le vedeam. Împărțeam patul, dar am renunțat destul de repede la sex.

Folosindu-și înfiorătoarea putere de concentrare, a învățat limbajele din locurile în care ne aflam și, în cazul în care cunoștea deja vocabularul oficial, se ocupa de argou. Călătorisem mult mai mult decât el, dar puteam vorbi și citi doar în anglo-ubiq. Eram încântată de compania sa, deseori amuzantă, dar întotdeauna interesantă. Îl testam, acceptând slujbe care însemnau, de fiecare dată, drumuri prin immer de câteva sute de ore – nu erau perioade chinuitor de îndelungate, dar destul de lungi. În cele din urmă a trecut testul, conform calculelor mele afective aiurite, atunci când mi-am dat seama nu doar că-l pândeam pentru a vedea dacă rămâne, ci și că speram nu să plece.

Ne-am căsătorit pe Dagostin, în Charo City, din Bremen, locul către care trimisesem scrisori pe vremea când eram copil. Mi-am spus – şi acesta era adevărul – că era un lucru important să ies uneori din immer în portul meu principal. Chiar şi în ritmul lent al schimbului de scrisori dintre planete, Scile corespondase cu cercetători locali; iar eu, care nu fusesem niciodată o singuratică, aveam contacte şi genul acela de prietenii care apar şi dispar iute între cufundătorii în immer; deci ştiam că o să avem un număr rezonabil de martori. În capitala mea națională, pe care n-o văzuseră mulți locuitori din Oraşul Ambasadei, puteam să înregistrez căsătoria, să transfer economiile în contul meu principal şi să aflu noutăți despre legislația bremeniană. Apartamentul pe care-l dețineam era într-o parte a oraşului care nu era la modă, dar era plăcută. Rareori am văzut primprejurul casei mele pe cineva echipat cu dispozitivele caraghioase şi luxoase importate din Oraşul Ambasadei.

Fiind căsătorit conform legilor locale, lui Scile îi era mai uşor să viziteze provinciile şi bibliotecile din Bremen. Răspunsesem cu mult timp în urmă fascinației lui sâcâitoare – care nu fusese niciodată o glumă, cum pretinsese el la început – cu informația că nu intenționam să mă întorc în Oraşul Ambasadei. Dar cred că atunci când ne-am căsătorit eram deja pregătită să-i fac un cadou şi să-l duc în prima mea casă.

Nu a fost o chestie simplă: Bremenul verifica intrările într-unele dintre teritoriile sale cu aceeaşi strictețe ca în cazul ieşirilor. Intenționam să debarcăm acolo, deci nu puteam rezolva asta pur şi simplu angajându-mă pe o navă comercială. Oficialii uluiți de la Casa de Tranzit m-au trimis la autoritățile superioare. Mă aşteptam la aşa ceva, dar am fost surprinsă cu adevărat de nivelul la care se ajunsese când venea vorba despre pasarea responsabilităților

(dacă talentul meu de a interpreta mobilierul din birou ca dovadă a rangului ocupantului n-o luase complet razna).

— Vreţi să vă *întoarceţi* în Oraşul Ambasadei? s-a minunat o femeie care, probabil, era doar cu o treaptă sau două mai prejos decât şeful instituţiei. Vă daţi seama că aşa ceva e... neobişnuit.

— Toată lumea mi-a spus asta.

— Vă e dor de casă?

— Nu prea, i-am spus eu. Dar ce nu facem din dragoste, am oftat eu teatral, dar ea n-a vrut să se prindă în joc. Nu că m-ar încânta ideea de a fi atât de departe de centru...

Femeia m-a privit în ochi şi nu mi-a răspuns.

M-a întrebat apoi ce plănuiam să fac pe Arieka, în Oraşul Ambasadei. I-am spus adevărul: să floakez. Răspunsul n-a amuzat-o. Cui aveam să-i raportez că am sosit? I-am spus că nimănui – nu eram subordonata nimănui de acolo, eram civilă. Mi-a reamintit că Oraşul Ambasadei era un port al Bremenului. Unde fusesem de când ieşisem în *afară*? Pretutindeni, a subliniat ea, şi cine putea să-şi amintească toate detaliile? A trebuit să caut prin legitimaţiile mele şi prin agendele mele vechi cu date, deşi ar fi trebuit să ştie că existau o grămadă de locuri în care formalităţile de sosire nu erau luate în serios. Mi-a citit lista, inclusiv punctele terminus ale călătoriilor şi opririle de scurtă durată. Nu mi le aminteam pe toate. Mi-a pus întrebări în legătură cu politica locală din vreo două locuri, iar eu n-am putut decât să zâmbesc, pentru că eram prea puţin pregătită pentru a-i răspunde. Iar ea se mă privea fix în timp ce mă bâlbâiam.

Nu-mi dădeam seama de ce anume mă bănuia. În cele din urmă, având în vedere că eram un cufundător în immer băştinaş, cu acte din Oraşul Ambasadei, care garanta pentru logodnicul său, a fost nevoie doar de tenacitate pentru a obţine pentru el dreptul de a intra şi, pentru mine, dreptul de a mă întoarce. Scile se pregătise pentru

munca pe care urma s-o facă aici citind, ascultând înregistrări, privind puținele fișiere video și tridimensionale care existau. Hotărâse chiar și ce titlu urma să aibă cartea lui.

— Pentru o singură tură, i-am spus eu. O să stăm acolo până la următoarea sosire de navă.

M-am măritat cu Scile conform legilor din Bremen, în Charo City, într-o catedrală închinată lui Hristos Reîncărcat – pentru că, spre surpriza mea, așa ceruse el –; a fost o căsătorie de al doilea grad pe care am înregistrat-o ca înțelegere din dragoste neconjugală. Apoi l-am dus în Orașul Ambasadei.

Partea întâi

Venirea

Ulterior, 1

Salonul Diplomației era înțesat. Așa era la fiecare bal, de fiecare dată când erau salutați vizitatorii care plecau, dar nu ca în seara aceea. Nimic surprinzător: se anticipa ceva extraordinar. Oricât de mult susținuse Administrația, față de noi toți, că era vorba doar de o sosire obișnuită, nu se străduise niciun pic să pară convingătoare.

Mă înghesuiam printre rochii şi costume. Purtam bijuterii şi activasem câteva îmbunătățiri care aruncau o aureolă de lumini drăguțe în jurul meu. M-am rezemat de perete, printre frunzele groase.

— Arăți bine, a spus Ehrsul, care mă găsise. Păr scurt. Ondulat. Îmi place. I-ai spus la revedere lui Kayliegh?

— Mulțumesc. Într-adevăr, i-am spus. Nu-mi vine să cred că a obținut hârtiile ca să plece.

— Mda, a spus Ehrsul, făcând semn cu capul către locul în care Kayliegh atârna de brațul lui Damier, o femeie ce făcea parte din Administrație şi care răspundea, parțial, de acte. Cred că a făcut o cerere la orizontală...

Am izbucnit în râs.

Ehrsul era un automat. În seara aceea, tegumentul ei era înfrumusețat cu pene de păun acrilice, iar bijuterii proiectate tridimensional orbitau în jurul ei.

— Sunt foarte obosită, a spus ea, făcându-şi chipul să trosnească, de parcă ar fi întrerupt-o electricitatea statică.

Aştept doar să-l văd pe noul nostru Ambasador în acțiune – aş putea să ratez aşa ceva? – iar după aceea o să plec.

Ehrsul folosise întotdeauna un singur corp, respectând un simț al politeții sau al adaptării terranofil. Cred că ştia că ar fi fost tulburător să ai de-a face cu cineva cu o încarnare fizică variabilă. Bineînțeles, era ceva de import, deşi nu era limpede de unde venise şi când. Era în Oraşul Ambasadei de un timp mai îndelungat decât durata de viață a oricărei persoane pe care o cunoşteam. Dispozitivul ei Turing depăşea cu mult capacitățile de realizare locale şi nu era egalat de nimic din ceea ce văzusem *afară*. În general, a-ți petrece timpul în compania automatelor semăna cu a însoți pe cineva cu mari probleme cognitive. Dar Ehrsul îmi era prietenă.

— Vino şi salvează-mă de idioții satului, îmi spunea ea uneori, după ce descărcase actualizări de date, împreună cu alte automate.

— Glumeşti de una singură, când nu te vede nimeni? am întrebat-o odată.

— Contează? a spus ea, în cele din urmă, iar eu m-am simțit mustrată.

Fusese o manifestare grosolană şi adolescentină s-o întreb ceva legat de personalitatea ei, de aparenta ei conştiință sau de ce-o fi fost, din punctul meu de vedere. Exista o tradiție care spunea că niciunul dintre puținele automate cu un comportament suficient de omenesc ca să priceapă întrebarea n-ar fi răspuns la ea.

Era cea mai bună prietenă a mea şi, cumva, cunoscută de toți, chiar dacă era o ciudățenie. Când am întâlnit-o pentru prima oară, eram convinsă că o mai văzusem înainte. La început nu mi-am dat seama; apoi, când am înțeles la ce mă gândeam, am întrebat-o brusc (ca şi cum aş fi putut s-o iau prin surprindere):

— De ce au avut nevoie de tine? În locuința lui Bren, cu mult timp în urmă, atunci când Ambasadorul mi-a recitat comparația mea? Tu ai fost, nu-i aşa? Îți aminteşti?

— Avice, a spus ea, mustrându-mă cu blândețe și modificându-și figura astfel încât să pară dezamăgită.

Asta a fost tot ce-am putut să obțin de la ea, iar eu n-am insistat.

Ne-am înghesuit împreună în iedera din sală și am privit mici camere de luat vederi care se mișcau iute, înregistrând. Dispozitive bio, decorative, emiteau culori din carapacele lor.

— Deci ai primit-o? m-a întrebat Ehrsul. Suma considerabilă pe care o așteptam? Eu n-am primit-o.

Chestia asta m-a surprins. Ehrsul nu avea o slujbă, nu trebuia să plătească taxe, dar, fiind un calculator, era importantă pentru Administrație și acționa deseori în favoarea acesteia. Aș fi zis același lucru și despre mine – că starea mea de persoană din interior și din exterior fusese folositoare celor din Administrație – până când căzusem în dizgrație. Mă așteptasem ca Ehrsul să fi luat parte la discuțiile care avuseseră loc, dar se părea că, de când sosise noul Ambasador, Administrația se transformase într-o clică.

— Am auzit că s-au caftit, a spus Ehrsul.

Oamenii îi spun lui Ehrsul tot soiul de lucruri, poate pentru că nu-i om, dar e aproape om. Cred că pătrundea și în rețeaua locală, spărgând codurile din suficiente pagini ca să fie o bună sursă de informații pentru prietenii săi.

— Oamenii sunt îngrijorați. Deși cred că unora le place... Uită-te la MagDa. Iar Wyatt insistă să ne implicăm...

— Wyatt?

— Tipul citează legi vechi, încercând să-l informeze doar el pe Ambasador, mulțumesc foarte mult! Chestii de felul ăsta.

Wyatt, reprezentantul Bremenului, sosise împreună cu mica sa echipă pe nava comercială de mai înainte, ca să-l înlocuiască pe Chettenham, predecesorul său. Fusese planificat să plece după încă un tur. Bremen înființase Orașul Ambasadei cu mai mult de două megaore în urmă. Din

punct de vedere juridic, eram cu toții bremenieni: eram un protectorat al Bremenului. Dar Ambasadorii care guvernau în numele Bremenului erau născuți aici, ca şi cei din Administrație şi noi toți, cei din zona lor de activitate. Wyatt, Chettenham şi alți atașați aflați de mai mult timp în funcție depindeau de Administrație pentru informații comerciale, sugestii, acces la Gazde şi tehnologie. Li se întâmpla rar să dea alte ordine în afară de „Continuați!". Sigur, erau şi consilieri ai Administrației, folositori când era vorba de politica din capitală. Eram intrigată că Wyatt îşi manifesta atribuțiile într-un mod atât de vizibil.

Era pentru prima dată – din câte îşi aminteau oamenii – când Ambasadorul venise din *afară.* Dacă petrecerea n-ar fi forțat lucrurile – nava trebuia să plece, iar balul nu putea fi amânat – bănuiesc că Administrația ar fi încercat să-i țină în carantină pe nou-veniți cât mai mult timp şi şi-ar fi continuat intrigile.

— CalVin e aici, m-a avertizat calmă Ehrsul, chipul pe care-l afişa privind peste umărul meu.

Nu m-am întors să mă uit. Ea mi-a aruncat o privire întrebătoare, spunându-mi fără cuvinte că i-ar fi plăcut să afle ce se întâmpla uneori acolo. Am clătinat din cap.

A sosit Yanna Southel, principalul cercetător din Oraşul Ambasadei, împreună cu un Ambasador. I-am şoptit lui Ehrsul:

— Doamne! E EdGar. E timpul să stau la taclale. Mă întorc imediat.

Mi-am croit drum prin mulțime, pătrunzând în orbita Ambasadorului. Acolo, în mijlocul râsetelor, înghiontită un pic de cei care dansau, am ridicat paharul şi l-am făcut pe EdGar să mă privească.

— Domnule Ambasador, am spus eu, iar ei au zâmbit. Suntem pregătiți?

— Nu, în numele lui Hristos Pharos, mi-a răspus Ed sau Gar.

— Avice, întrebi ca şi cum ar trebui să ştiu ce se întâmplă, a zis celălalt.

Mi-am înclinat capul. EdGar şi cu mine ne amuzaserăm întotdeauna flirtând în mod exagerat. Mă plăceau; erau guralivi, bârfitori şi destăinuiau multe, poate mai multe decât ar fi trebuit. Erau bărbați eleganți, mai în vârstă, priveau în toate părțile şi ridicau din sprâncene cu gesturi teatrale, ca şi ar fi putut să năvălească altcineva şi să-i împiedice să vorbească. Complotul se număra printre talentele lor. Probabil că în ultimele luni fuseseră avertizați în privința mea, dar continuaseră să mă trateze cu o curtoazie prietenoasă, pentru care le eram recunoscătoare. Am zâmbit, dar am ezitat când mi-am dat seama că, în ciuda figurilor lor sărbătoreşti, păreau cu adevărat îngrijorați.

— N-aş fi crezut că e...

— ...posibil, au spus EdGar. Se întâmplă nişte lucruri...

— ...pe care nu le înțelegem.

— Şi ceilalți Ambasadori? am întrebat eu.

Ne-am uitat prin încăpere. Între timp, sosiseră mai mulți colegi de-ai lor. I-am văzut pe EsMé în veşminte lucitoare, pe ArnOld care-şi pipăiau gulerele strâmte, înțepenite incomod sub conexiunile lor, pe JasMin şi HelEn discutând, fiecare Ambasador întrerupându-l pe celălalt, fiecare jumătate a fiecărui Ambasador încheind spusele doppelului[1] său. Atât de mulți Ambasadori la un loc te făceau să crezi că visezi. Aranjate pe gâturile lor şi împodobite în mod diferit, conform gustului fiecăruia, diodele din conexiuni licăreau ritmic în culori ce alcătuiau simultan perechi.

— Vorbeşti serios? întrebă EdGar. Toți sunt îngrijorați.

— Mai mult sau mai puțin.

— Unii dintre ei cred că noi...

---

[1] *Doppel* (în germană) = dublu, copie, geamăn identic.

— ...exagerăm. RanDolph crede că o să fie bine pentru noi.

— Să existe un nou-venit, să ne zgâlțâie un pic. Dar nimeni nu e optimist.

— Unde-i JoaQuin? Şi unde e Wyatt?

— Îl aduc pe băiatul cel nou. Împreună.

— Nimeni nu-i scapă pe ceilalți din vedere.

Cei din Administrație făceau loc în fața intrării în sală, pregătindu-se pentru apariția lui JoaQuin, preşedintele Ambasadorilor, a lui Wyatt, ataşatul din Bremen şi a noului Ambasador. Se aflau acolo oameni pe care nu-i recunoşteam. Nu-l mai vedeam pe pilot, aşa că nu puteam să-l întreb dacă necunoscuții făceau parte din echipajul său, dacă erau imigranți sau doar indivizi în trecere.

La majoritatea balurilor, nou-veniții – permanent sau în excursie – erau înconjurați de localnici. Nu duceau lipsă de companie (sexuală sau conversațională). Hainele, podoabele, îmbunătățirile lor erau admirate ca Sfântul Graal. Toată tehnologia avea să fie piratată, iar rețeaua locală avea să flecărească săptămâni la rând în algoritmi noi, exotici. De data asta însă nimănui nu-i păsa de altceva, doar de noul Ambasador.

— A mai sosit ceva? Ceva folositor?

Ambasadorul JasMin era în apropiere şi am insistat să-i întreb pe ei în loc să discut cu EdGar. JasMin nu mă plăceau, aşa că vorbeam cu ei de câte ori era posibil, ca să-i fac să ştie că nu mă intimidau. Nu mi-au răspuns şi am mers mai departe şi l-am salutat pe Simmon, din serviciul de pază. Nu mai avuseserăm relații apropiate de mulți ani, dar ne plăceam reciproc suficient de sincer ca să existe un pic de stânjeneală, în ciuda faptului că eu eram prezentă în calitate de oaspete, unul nu prea simpatizat, în timp ce el muncea. Mi-a strâns mâna cu membrul său drept, biofabricat, pe care-l purta de când explodase o armă în timpul unei trageri la tir şi-i distrusese versiunea proprie, din carne.

Am trecut prin mulțime, discutând cu prietenii, privind sclipirea îmbunătățirilor ce interacționau, am auzit fragmente de argou din immer şi le-am răspuns cufundătorilor în immer care le rostiseră cu una-două vorbe din acelaşi dialect sau cu o strângere de mână care le arăta pe ce navă servisem ultima oară, spre încântarea lor. Ciocneam paharele şi plecam mai departe.

Ca toți ceilalți, îl aşteptam pe noul Ambasador.

Iar acesta şi-a făcut apariția, într-un moment când lucrurile ar fi început să devină plictisitoare. Wyatt a deschis uşile, cu mai multă grijă şi mai ezitant ca de obicei. JoaQuin zâmbea alături de el, iar eu i-am admirat pentru cât de bine îşi ascundeau teama pe care trebuie s-o fi simțit. Conversația a încetat. Mi-am ținut răsuflarea.

În spatele lor s-a produs puțină agitație – un moment de dispută între siluetele care-i urmau. Cei care erau noul Ambasador au păşit printre ghizi şi au intrat în Sala Diplomației. A fost un moment de-o mare forță.

Unul dintre cei doi bărbați era înalt şi subțire, cu păr rar – un bărbat palid care clipea şi zâmbea timid. Celălalt era solid, musculos şi mai scund cu mai mult de-o palmă decât celălalt. Rânjea. Privea în jur. Şi-a trecut mâna prin păr. Avea îmbunătățiri în sânge, puteam vedea lucirea împrejurul său. Tovarăşul lui nu părea să aibă vreuna. Bărbatul mai scund avea un nas roman, celălalt era cârn. Pielea lor avea culori diferite, la fel şi ochii. Nu semănau şi nu se priveau unul pe altul.

Noul Ambasador rămaseră locului, zâmbind în felurile lor diferite. Stăteau acolo ca o ciudațenie imposibilă.

Anterior, 1

Cu kiloore în urmă, pe când ne pregăteam de drum, Scile ajunsese la o înțelegere cu „patronii şi şefii lui". N-am făcut niciodată efortul de a înțelege lumea sa academică. Din câte am înțeles, obținuse o perioadă sabatică foarte îndelungată şi, din punct de vedere legal, dreptul de rezidență în Oraşul Ambasadei făcea parte dintr-un proiect pregătit cu grijă de universitatea sa. Îi plăteau o sumă insignifiantă şi-i mențineau funcționale conturile de acces, pentru ca în cele din urmă să-şi publice teza *Limbi bifurcate: SocioPsihoLingvistica ariekeilor.*

În Oraşul Ambasadei mai veniseră şi înainte cercetători, îndeosebi savanți din Bremen, fascinați de ingeniozitatea biologică a Gazdelor. Mai existau şi acum câțiva, care aşteptau să se lămurească. Dar, din câte se ştia, nu mai venise pe Arieka niciun lingvist din afară, de pe vremea pionierilor care se străduiseră să descifreze Limbajul, cu vreo trei megaore şi jumătate în urmă.

— Pot să mă bazez pe munca lor, mi-a spus Scile. Ei au aflat cum funcționează treaba asta din pură întâmplare. S-au întrebat de ce noi putem să-i înțelegem pe ariekei, iar ei nu ne pot înțelege pe noi. Acum ştim asta.

Când ne pregăteam să ne ducem în Oraşul Ambasadei, pentru ceea ce numeam luna noastră de miere, Scile scotocise prin bibliotecile din Charo City. Încercase, cu ajutorul

meu, să înregistreze cunoştinţele tradiţionale ale cufundătorilor în immmer despre planetă şi despre locuitorii săi, iar când, în cele din urmă, ajunseserăm, bântuise prin arhivele noastre din Oraşul Ambasadei, dar nu găsise nimic precis în legătură cu ceea ce-l interesa. Asta îl făcuse fericit.

— De ce n-a mai scris nimeni despre asta? l-am întrebat eu.

— Fiindcă n-a venit nimeni aici, mi-a răspuns el. E prea departe. Nu vreau să jignesc pe nimeni, dar locul ăsta e la naiba-n praznic.

— Doamne fereşte, nu m-am simţit jignită.

— Şi mai e şi periculos. Plus piedicile birocratice din Bremen. Şi, sincer vorbind, nici n-are vreo logică.

— Limbajul?

— Da. Limbajul.

Oraşul Ambasadei avea propriii lingvişti, dar majoritatea acestora – cărora li s-ar fi refuzat permisul de muncă, dacă s-ar fi ostenit să-l solicite – erau cercetători la modul general. Învăţau şi predau vechea şi noua franceză, mandarina, panaraba şi discutau între ei ca să exerseze, aşa cum alţii jucau şah. Unii învăţau limbaje ale exoţilor, în măsura în care le permitea fiziologia. Pannegetch-ii locali îşi uitaseră limba maternă după ce învăţaseră anglo-ubiq, dar cinci limbaje kedis şi trei dialecte shur'asi erau vorbite în Oraşul Ambasadei, şi încă vreo patru de acelaşi fel – din ceea ce se ştia, cu aproximaţie.

Lingviştii localnici nu studiau limbajul Gazdelor. Dar Scile nu era afectat de tabuurile noastre.

El nu era din Bremen, nici din vreunul din avanposturile acestuia, nici nu aparţinea vreunei alte naţiuni din Dagostin. Scile provenea dintr-un satelit urban, Sebastapolis, de care auzisem vag. De mic, era poliglot. Nu-s sigură care limbă putea fi considerată – dacă putea fi considerată vreuna – prima pe care a vorbit-o. În timp ce călătoream, îl

invidiam pentru nepăsarea şi dezinteresul cu care îşi ignora lumea natală.

Ruta noastră către Oraşul Ambasadei era ocolitoare. Navele pe care le-am luat aveau echipaje alcătuite din cufundători în immer din mai multe locuri decât văzusem vreodată. Cunoşteam hărţile bremeniene înţesate de *immer cognita*[1], aş fi putut cândva să spun numele naţiunilor de pe multe din planetele sale principale, dar o parte dintre cei alături de care am slujit în drum spre casă nu proveneau de pe niciuna dintre ele. Erau terrani din regiuni atât de îndepărtate încât îşi băteau joc de mine şi-mi spuneau că planeta lor era Fata Morgana sau Paradisul Scripcarilor[2].

Dacă aş fi efectuat saltul în altă direcţie, aş fi ajuns în regiuni ale immerului şi ale cotidianului în care Bremenul era o legendă. Oamenii se rătăceau în zonele suprapuse ale spaţiului cosmic cunoscut. Cei care slujeau pe nave ale exoţilor, care învăţau să reziste tensiunii bizare a propulsiei acestora – scufundărilor, desfăşurărilor supraluminice, tehnologiilor banshee[3] – înaintau şi mai mult pe traiectoriile puţin predictibile şi se pierdeau şi mai mult. Aşa stăteau lucrurile de mai multe megaore, de când femeile şi bărbaţii descoperiseră immerul, iar noi deveniserăm *Homo diaspora.*

Fascinaţia lui Scile pentru limbajul Gazdelor reprezenta un motiv de iritare pentru mine. Nu ştiam dacă un străin (nu numai faţă de Oraşul Ambasadei, ci şi faţă de spaţiul Bremenului în sine) putea să înţeleagă fiorul pe care îl simţeam de fiecare dată când spunea „ariekei" în loc de respectuosul „Gazde", de fiecare dată când analiza propoziţiile

---

[1] Immer cunoscut.

[2] Tărâm legendar în care se ajunge după moarte, un fel de Câmpii Elizee.

[3] Cuvântul provine de la numele unui duh care anunţă nenorociri, în mitologia irlandeză.

lor şi-mi spunea ce înseamnă. Sunt convinsă că-i o ironie a sorții faptul că am învățat cea mai mare parte din ceea ce ştiu despre limbajul oraşului în ghetoul căruia mă născusem prin intermediul cercetărilor soțului meu străin.

CLA – Contact Lingvistic Accelerat – era, mi-a explicat Scile, o specializare încrucişată de pedagogie, receptivitate, programare şi criptografie. Era folosită de savanții-exploratori de pe navele pionierilor din Bremen pentru a comunica rapid cu indigenii pe care-i întâlneau din întâmplare sau de care erau descoperiți.

În jurnalele acelor călătorii timpurii, entuziasmul arătat de membrii CLA este emoționant. Înregistrau, pe continente şi pe planete mohorâte sau pline de culoare, primele momente de înțelegere cu tot felul de exoți. Limbaje tactile, lumi bioluminiscente, toate varietățile de sunete pe care le pot produce organismele. Dialecte ce puteau fi înțelese doar ca palimpseste[1] cu aluzii la tot ceea ce se spusese deja, sau ale căror adjective erau grosolane, iar verbele insultătoare. Am văzut înregistrările tridimensionale ale jurnalului unui CLA-ist baricadat în cabina sa, a cărui navă fusese abordată de cei despre care pe atunci nu ştia că-s corscani – era primul contact cu ei. Era speriat, şi era normal să fie, de făpturile acelea uriaşe, care bubuiau în uşa lui, dar îşi înregistrase emoția provocată de înțelegerea structurilor tonale ale vorbirii lor.

Când CLA-iştii şi echipajele acestora au ajuns în Arieka, a debutat o perioadă de consternare care avea să dureze mai mult de 250 de kiloore. Nu din cauză că limbajul Gazdelor fi fost deosebit de greu de înțeles, sau schimbător, sau excesiv de variat. La început, pe Arieka au fost puține Gazde, împrăştiate în jurul unui singur oraş, şi toate vorbeau

[1] Pergamente răzuite pentru a se elimina tot ceea ce a fost scris pe ele, în scopul refolosirii.

acelaşi limbaj. Nu era greu ca, folosind dispozitivele lingviştilor, să alcătuieşti o bază de date de sunete-cuvinte (nou-veniții le considerau cuvinte, deşi modul în care erau fragmentate de fiecare dintre ariekei diferea de la unul la altul). Savanții au priceput destul de iute sintaxa. Aceasta era, ca toate limbajele exoților, oarecum uluitoare. Dar nu exista nimic atât de straniu încât să-i învingă pe CLA-işti sau pe maşinile lor.

Gazdele erau răbdătoare, păreau intrigate şi – atât cât se putea deduce, în ciuda opacității lor politicoase – primitoare față de oaspeții lor. Ele nu aveau acces la immer, nici vehicule ciudate, nici măcar motoare subluminice; nu-şi părăsiseră niciodată atmosfera, dar erau evoluate din alte puncte de vedere. Manipulau viața cu o finețe uluitoare şi nu păreau surprinse că exista inteligență şi în alte părți.

Gazdele nu au învățat anglo-ubiq. Nici n-au încercat. Dar, după câteva mii de ore, lingviştii tereştri erau capabili să înțeleagă o mare parte din ceea ce spuneau Gazdele şi să sintetizeze răspunsuri şi întrebări în singurul limbaj ariekean. Structura fonetică a propozițiilor pe care le vorbeau maşinăriile lor – schimbările de ton, vocalele, ritmul consonantelor – era precisă şi corectă în cele mai mici amănunte.

Gazdele au ascultat şi n-au priceput niciun singur sunet.

— Câți dintre voi au ieşit de-aici? m-a întrebat Scile.

— O spui de parcă ar fi vorba despre o evadare dintr-o închisoare, i-am replicat eu.

— Nu te supăra. Din câte îmi aduc aminte, mi-ai spus de mai multe ori că *ai reuşit să scapi.* Şi-mi amintesc că mi-ai spus... hmmm... că n-o să te întorci niciodată, a adăugat el şi mi-a aruncat o privire şireată.

— *Touché*!, am recunoscut eu; ne pregăteam de ultima parte a călătoriei către Oraşul Ambasadei.

— Deci, câți ați plecat?

— Nu prea mulți. Te referi la cufundătorii în immer?

— Mă refer la toți.

— O pereche de necufundători în immer poate obține documente destul de ușor. Nu prea mulți se ostenesc să le ceară, chiar dacă sunt în stare să treacă testele.

— Ai păstrat legătura cu vreunul dintre colegii tăi de clasă?

— Colegi de clasă? Te referi la cufundătorii în immer din seria mea, care au plecat odată cu mine? N-am păstrat, i-am răspuns eu, mișcându-mi degetele astfel încât să-i arăt că ne-am împrăștiat în cele patru zări. Oricum, mai erau încă trei. Și nu eram prea apropiați.

Chiar dacă problemele practice privind transportul scrisorilor prin intermediul miaburilor n-ar fi făcut corespondența aproape imposibilă, tot n-aș fi încercat să țin legătura cu ei – și nici ei n-ar fi încercat. O convenție tacită, clasică, între evadații dintr-un oraș mic: nu te uita înapoi, nu reprezenta o ancoră pentru ceilalți, fără nostalgie. Nu mă așteptam să-mi răspundă vreunul.

În călătoria aceea spre Orașul Ambasadei, Scile își îmbunătățise somnul profund și se îndopase cu geroni, ca să îmbătrânească în timp ce dormea. Fusese un gest plin de afecțiune, pe care-l faci ca să te asiguri că n-o să rămâi tânăr, dormind pe durata călătoriei, în timp ce partenerul tău îmbătrânește muncind.

De fapt, nu și-a petrecut tot timpul dormind. Cu ajutorul medicamentelor și al îmbunătățirilor, petrecuse o mică parte a călătoriei treaz, studiind, atunci când immerul îi permitea, întrerupându-se ca să vomite sau să prevină cu ajutorul substanțelor chimice atacurile de panică, atunci când era nevoie.

— Ia ascultă chestia asta, a spus el, pregătindu-se să-mi citească.

Eram la masă, trecând prin zone puțin adânci şi foarte calme ale immerului. Eu mâncam fructe uscate, o mâncare aproape lipsită de miros, din cauza grețurilor sale permanente.

— Știi, desigur, că fiecare individ are două – guri sau voci. Aici – a adăugat el bătând cu degetul în ceea ce citea – se spune că fac sex cântându-şi unul altuia.

Era o carte veche despre un ținut de câmpie.

— Ce-i cu aiureala asta? am întrebat eu.

— Căutam un motto pentru cartea mea, îmi explică el.

A căutat apoi într-o altă poveste veche. Încercând să găsească rude imaginare ale Gazdelor, mi-a arătat descrieri ale chorianilor, tucanilor, ithorianilor, wess'harilor şi ale unor fiare ireale, cu două limbi. Nu puteam să-i împărtăşesc entuziasmul pentru asemenea făpturi groteşti.

— Aş fi putut să mă refer la Pilde 5:4, mi-a zis el, privindu-şi ecranul; nu i-am cerut nicio explicație: obişnuiam să ne duelăm câteodată în felul ăsta.

Dar când am rămas singură, am încărcat o Biblie şi am găsit versetul la care se referise: „Dar la sfârşit ea este mai amară decât pelinul, mai tăioasă decât o sabie cu două ascuțişuri."

Gazdele nu sunt singurii exoți polivocali. Se pare că există rase care emit două, trei sau nenumărate sunete simultan, ca să vorbească. Gazdele, ariekeii, sunt simple, în comparație cu aceste specii. Vorbirea lor e doar o împletire a două voci, diferite între ele într-un mod prea complex ca să fie categorisite drept „bas" şi „sopran". Două sunete inseparabile – Gazdele nu pot să vorbească separat cu fiecare voce – datorate unei evoluții comune întâmplătoare a unei guri menite să fie folosită la înghițit şi care fusese cândva un organ specializat în a da alarma.

Primul CLA-ist îi ascultase pe ariekei, îi înregistrase şi îi înțelesese.

— Astăzi i-am auzit vorbind despre o clădire nouă, ne-au spus, mie şi lui Scile, siluetele uimite de pe o înregistrare tridimensională veche. Astăzi discutau despre biolucrările lor. Astăzi ascultau numele stelelor.

I-am văzut pe Urich, pe Becker şi pe colegii lor, care pe vremea aceea nu erau faimoşi, imitând sunetele localnicilor, repetând propozițiile acestora.

— Ştim că ăsta e un salut. Ştim.

Am privit o lingvistă moartă de mult timp scoțând sunete pentru un ariekean care aştepta.

— Ştim că pot să audă, spunea ea. Ştim că înțeleg ascultându-se unul pe celălalt; ştim că atunci când unul dintre prietenii lui spune *exact ceea ce am spus eu*, cei doi se înțeleg.

Imaginea femeii clătină din cap către noi, iar Scile clătină şi el din cap.

Despre actul înțelegerii în sine nu avem decât mărturia scrisă a lui Urich şi Becker. Ceilalți membri ai echipei au declarat ulterior că înregistrarea era nereprezentativă, dar, în ciuda lor, manuscrisul Urich-Becker a devenit istorie. Văzusem versiunea pentru copii cu mult timp în urmă. Îmi amintesc imaginea acelui moment: figura lui Urich reprezenta o încântare pentru un caricaturist, el şi Sura Becker (cu o mutră mai subtilă) redați în mod exagerat, cu ochii holbați, privind o Gazdă. Nu citisem manuscrisul necenzurat până nu mi l-a extras Scile.

> Cunoaştem un număr mare de cuvinte şi fraze – am citit eu. Cunoaştem cel mai important salut: *suhaill jarr*. L-am auzit în fiecare zi şi l-am repetat în fiecare zi – fără niciun efect.
>
> Ne programaserăm dispozitivele vocale şi rostiserăm cuvântul în mod repetat. Şi, tot repetat, ariekeii îl ignorau. În cele din urmă ne-am privit frustrați, ne-am privit şi am răcnit fiecare câte o

jumătate de cuvânt, ca un blestem. Din întâmplare, rostirile au fost simultane. Urich răcnise „suhaill", iar Becker, în acelaşi timp cu el, „jar".

Ariekesul[1] s-a întors spre noi. A vorbit. Nu aveam nevoie de aparatură ca să pricepem ce spusese.

Ne-a întrebat cine eram.

A întrebat ce eram şi ce spuseserăm.

Nu ne înţelesese, dar ştia că fusese ceva de înţeles. Până atunci, percepuse vocile sintetizate ca pe un zgomot, dar de data asta, în ciuda faptului că ţipetele noastre fuseseră mai puţin corecte decât tot ceea ce redase până atunci aparatura, ştiuse că încercaserăm să vorbim.

Auzisem de nenumărate ori diferite versiuni ale acestei poveşti incredibile. Din momentul acela – sau din momentul a ceea ce s-a întâmplat în realitate –, în decurs de şaptezeci şi cinci de kiloore, predecesorii noştri au înţeles natura stranie a Limbajului (în ciuda greşelilor şi erorilor).

— E ceva unic? l-am întrebat odată pe Scile, iar când el a dat din cap, m-am simţit pentru prima oară uluită, ca şi cum şi eu aş fi fost cineva venit din *afară*.

— Nu există nimic de felul ăsta nicăieri, a zis el. Ştii, nu-i vorba de sunete. Sunetele n-au nicio legătură cu înţelesul.

Există exoţi care vorbesc fără să vorbească. Cred că nu există telepaţi în acest univers, dar există empatici, cu limbaje atât de tăcute încât par să împărtăşească gânduri. Gazdele nu-s aşa. Sunt empaţi de alt fel.

Pentru oameni, când spui *roşu*, combinaţia dintre *r*, *o*, *ş* şi *u* comunică o culoare. Aşa se întâmplă când eu spun

[1] Numele băştinaşilor de pe Arieka are forma „ariekes" la singular şi „ariekei" la plural.

ceva, sau Scila, sau un shur'asi, sau un program lipsit de minte care nici nu-şi dă seama că vorbeşte. Nu aşa se întâmplă în cazul ariekeilor.

Limbajul lor este zgomot organizat, aşa cum sunt toate limbajele noastre, dar pentru ei, fiecare cuvânt este o pâlnie. Dacă pentru noi fiecare cuvânt *înseamnă* ceva, pentru Gazde fiecare cuvânt e o deschidere. O poartă, prin care poate fi văzut gândul despre obiectul la care se referă, gândul însuşi care caută acel cuvânt.

— Dacă un dispozitiv programat alege un cuvânt din anglo-ubiq şi-l rosteşte, îl înțelegi, mi-a spus Scile. Dacă fac acelaşi lucru cu un cuvânt din Limbaj şi îl rostesc pentru ariekei, eu îl înțeleg, dar pentru ei nu înseamnă nimic, pentru că e doar un sunet, şi nu în acesta stă înțelesul. E nevoie de o minte în spatele sunetului.

Mintea Gazdelor era strâns legată de limba lor dublă. Nu puteau să învețe alt limbaj, nu puteau concepe nici existența altora, nici că zgomotele pe care le schimbam noi între noi ar fi fost cuvinte. O Gazdă nu putea să înțeleagă ceea ce nu era rostit în Limbaj, de către un vorbitor, cu intenție clară, cu o minte în spatele cuvintelor. Din cauza asta fuseseră atât de zăpăciți primii pionieri CLA. Când maşinile lor vorbeau, Gazdele auzeau doar lătrături fără înțeles.

— Nu există alt limbaj care să funcționeze aşa cum funcționează acesta, mi-a spus Scile. Vocea omenească poate fi percepută drept exprimarea prin sunet a sufletului.

— Cine a spus asta? am întrebat eu, dându-mi seama că cita pe cineva.

— Nu-mi amintesc. Vreun filosof. Oricum, nu e adevărat, iar el ştia acest lucru.

— Sau ea.

— Sau ea. Nu-i adevărat, nu în ceea ce priveşte vocea omenească. Dar ariekeii... când vorbeasc, ei aud sufletul în fiecare voce. Aşa se exprimă înțelesul aici. Cuvintele au...

Scile a clătinat din cap, ezitând, apoi a folosit pur şi simplu termenul religios:

— Au suflet în ele. Şi înţelesul trebuie să fie acolo. Trebuie să fie adevărat, în ceea ce priveşte Limbajul. De aceea fac ei comparaţii.

— Ca mine, am zis eu.

— Ca tine, dar nu chiar ca tine. Ei făceau comparaţii cu mult timp înainte să fi aterizat ai tăi. Cu tot ce le pica în mână. Cu animale. Cu aripile lor. Şi pentru asta a fost făcută stânca aceea despicată.

— Despicată şi lipită. Asta-i poanta.

— Adevărat. Trebuia făcută aşa, ca să poată spune: „E precum stânca despicată şi lipită." În legătură cu ceea ce voiau să spună.

— Cred, totuşi, că n-au făcut prea multe comparaţii. Înainte de noi.

— Nu, a spus Scile. Asta e... Nu.

— Eu pot să gândesc lucruri care nu-s aici, am zis eu. Şi asta pot să facă şi ei. Evident. Trebuie să poată, ca să plănuiască nişte comparaţii.

— Nu... chiar. Ei nu sunt de tipul „ce ar fi dacă", mi-a răspuns el. În cazul cel mai bun, ar trebui să existe în capul lor ceva ca o pre-imagine. Tot ceea ce ţine de Limbaj este afirmarea unui adevăr. De aceea au nevoie de comparaţii ca să facă asemănări, ca să exprime lucruri adevărate care nu sunt încă acolo şi despre care trebuie să vorbească. Poate că nu fac asta pentru că nu pot să se gândească la ele: poate că Limbajul cere asta. Sufletul acela despre care am vorbit este şi ceea ce aud ei la Ambasadori.

Lingviştii au inventat metode de notare asemenea unor partituri muzicale, pentru şuvoaiele întreţesute din vorbirea Gazdelor şi au numit cele două părţi conform unor referinţe

uitate: voci de aşchiere şi de rotire[1]. Versiunea noastră, omenească, a Limbajului, era mai flexibilă decât originalul, a cărui copie fonetică primitivă era. Putea fi rostită de mecanisme, putea fi scrisă, dar aceste forme nu puteau fi înțelese de Gazde, pentru care Limbajul era un discurs rostit de cineva care concepea gânduri.

— Noi nu putem să-l învățăm, a spus Scile. Tot ce putem să facem e să învățăm ceva care face aceleaşi zgomote şi care acționează diferit. Am improvizat o metodologie, pentru că trebuia s-o facem. Mințile noastre nu-s ca ale lor. Noi trebuie să înțelegem greşit Limbajul, pentru a-l învăța.

Când Urich şi Becker au vorbit împreună, cu sentiment intens şi împărtăşit, unul fiind „voce aşchiere" şi celălalt „voce rotire", a fost transmis un strop de înțeles, în timp ce nenumărații biți ai mecanismelor dăduseră greş.

Bineînțeles că cei doi au încercat din nou, că ei şi colegii lor au exersat în duet cuvinte care însemnau „salut" sau „am vrea să vorbim". Am privit imaginile lor înregistrate. Am ascultat cum îşi învățau rolurile.

— Mie mi se pare perfect, a spus Scile, şi până şi eu recunoscusem nişte fraze, numai ariekeii n-au înțeles nimic. Urich şi Becker n-au o minte comună, a adăugat Scile. Nu există gânduri coerente în spatele fiecărui cuvânt.

Gazdele nu reacționau chiar cu aceeaşi indiferență cu care reacționaseră atunci când auziseră vocile sintetizate. Fuseseră neinteresați, în majoritatea cazurilor, dar ascultaseră cu atenție câteva din cuplurile care se bâlbâiau. Nu le înțelegeau, dar păreau să-şi dea seama că li se spusese ceva.

---

[1] *Cut and turn* (în engleză, în original) – „aşchiere şi rotire" – este o expresie ce descrie o operație de prelucrare a metalului, precum cea de strunjire, care implică două acțiuni simultane – rotirea piesei şi prelucrarea ei prin aşchiere; evident, termenii *cut* şi *turn* folosiți de autor nu se potrivesc cu o voce, dar sugerează simultaneitatea obligatorie.

Lingvişti, cântăreți şi psihospecialişti investigaseră perechile cu impactul cel mai evident. Savanții se străduiseră să afle ce aveau în comun. Aşa a fost creat Testul de empatie Stadt Dyadic. Să atingi împreună cu altcineva un anumit prag pe curba abruptă a înțelegerii mutuale, să porneşti dispozitive care să pună laolaltă diferite unde cerebrale, să le sincronizezi şi să le conectezi, iar o anumită pereche de oameni să reuşească să-i convingă pe ariekei că în zgomotele lor există un înțeles.

Dar comunicarea rămăsese imposibilă la multe megaore după contact. A trecut ceva vreme după revelația aceea timpurie până când cercetările în domeniul empatiei să ne ducă undeva. Foarte puține perechi de oameni obțineau un punctaj bun pe scala Stadt, punctaj suficient de bun pentru a mima o minte unificată dincolo de Limbajul pe care îl ventrilocau. Asta era minimul necesar pentru a discuta între specii.

Circula o glumă: colonia avea nevoie de un singur om despicat în două. Iar formularea în cauză a sugerat o soluție.

Primii interlocutori ai Gazdelor au fost gemeni monozigoți, foarte bine antrenați. Doar câțiva astfel de frați puteau să folosească Limbajul mai bine decât resul oamenilor, iar cei care reuşeau reprezentau o minoritate doar cu puțin mai numeroasă decât cea existentă în orice grup de control. Vorbeau Limbajul într-un mod oribil – ştim acum asta – şi existau numeroase erori de înțelegere între ei şi ariekei. Dar asta însemna că, în cele din urmă, se putea face comerț şi că se puteau strădui să învețe.

În toată viața mea, am mai întâlnit doar o altă pereche de gemeni identici – adică oameni care nu erau din Oraşul Ambasadei – într-un port din Treony, un satelit rece. Cei doi erau dansatori şi dădeau un spectacol. Sigur, erau de acelaşi sânge, nu creați anume, dar tot am fost uluită de felul în care semănau unul cu altul, dar nu în mod absolut. Părul şi hainele lor nu erau absolut identice, vorbeau cu

voci ce puteau fi distinse clar, se duceau în părți diferite ale încăperii și fiecare discuta cu alți oameni.

Pe Arieka, în ultimele două megaore, adică pe durata mai multor vieți, reprezentanții noștri nu fuseseră gemeni, ci doppeli, clone. Era singura cale viabilă. Erau crescuți în două ferme de Ambasadori și determinați să-și accentueze anumite calități psihologice. Folosirea gemenilor cu același sânge fusese interzisă cu mult timp în urmă.

Un pic de empatie putea fi introdusă între doi oameni prin instruire, medicație și conexiuni tehnice, dar nu era îndeajuns. Ambasadorii fuseseră creați și pregătiți să fie o singură persoană, cu o minte unică. Nu era suficient să aibă aceleași gene, ci era nevoie de mai mult: mințile provenind din aceste gene, educate apoi cu grijă, erau acelea care le făceau pe Gazde să audă. Dacă îi creșteai corect, dacă îi învățai să gândească despre ei înșiși corect și îi conectai, atunci puteau să vorbească Limbajul apropiindu-se îndeajuns de mult de-o singură conștiință, astfel încât ariekeii să-i poată înțelege.

Testul Stadt este încă folosit *afară*, de către cercetătorii din domeniul spiritului și limbajului. Acum nu mai are nicio utilitate practică – noi ne creștem propriii Ambasadori în Orașul Ambasadei și nu mai e nevoie să găsim vreun individ potențial valoros printre gemenii foarte tineri. Mi s-a spus că testul e depășit, ca metodă de identificare a vorbitorilor Limbajului.

Ulterior, 2

— Vă rog să fiți alături de mine ca să-i urăm bun venit Ambasadorului EzRa.

Nu puteam să văd cine strigase în gura mare, anunțându-i pe cei care soseau în Sala Diplomației.

Nou-veniții au fost înconjurați imediat. În momentul acela n-am văzut niciun prieten apropiat, nu aveam cui să-i împărtășesc încordarea mea sau cu cine să schimb priviri conspirative. Am așteptat ca EzRa să-și facă rondul. Când au făcut asta, modul în care au făcut-o era un alt indiciu a stranietății lor. Trebuie să fi știut cum ni se părea nouă. În timp ce JoaQuin și Wyatt îi prezentau oamenilor, Ez și Ra s-au despărțit și, cumva, s-au îndepărtat. Se priveau din timp în timp, ca un cuplu, dar în curând între ei ajunsese să fie o distanță de câțiva metri: nu se purtau ca niște dubluri, nici precum niște Ambasadori. Conexiunile lor trebuie să funcționeze altfel, mi-am zis. M-am uitat la micile lor mecanisme. Fiecare purta un model distinct, ceea ce n-ar fi trebuit să mă surprindă. Deghizându-și stânjeneala sub un aplomb oficial, JoaQuin îl conducea pe Ez, iar Wyatt pe Ra.

Fiecare jumătate a noului Ambasador era înconjurată de o mulțime curioasă. Era prima șansă pe care o aveam mulți dintre noi de a-i întâlni. Însă printre cei din Administrație și printre Ambasadori existau unii a căror fascinație pentru nou-veniți continua, în mod evident, și după prezentarea

inițială. LeNa, RanDolph şi HenRy râdeau împreună cu Ez, bărbatul mai scund, în timp ce Ra, care părea timid, asculta întrebările puse de AnDrew. Mi-am dat seama că MagDa stătea suficient de aproape de el ca să-i poată atinge mâna.

Mulțimea se înghesuia în jurul meu. În cele din urmă, am zărit ochii artificiali ai lui Ehrsul şi am clipit, în timp ce Ra se apropia de mine. Wyatt a scos un „aaah", şi-a întins mâinile şi m-a sărutat pe obraz.

— Avice! Ra, ea este Avice Benner Cho, una dintre... Mda, Avice reprezintă mai multe lucruri, a spus el şi a făcut o plecăciune, ca şi cum mi-ar fi acordat o favoare. E una dintre cufundătorii noştri în immer. A petrecut mult timp *afară*, iar acum oferă consultanță cosmopolită şi e o bucurie neprețuită pentru ochii călătorilor.

Îmi plăcea Wyatt şi jocul său de-a puterea. Era ca şi cum ne-am fi făcut cu ochiul unul altuia.

— Ra, l-am salutat eu.

După o ezitare prea scurtă pentru ca el s-o observe (cel puțin aşa speram eu) am întins mâna. Nu puteam să-i spun „domnule" sau „excelență", pentru că, din punct de vedere legal, nu era un bărbat, ci doar jumătate din ceva. Dacă ar fi fost împreună cu Ez, m-aş fi adresat cu „Domnule Ambasador". Am dat din cap spre AnDrew, către Mag şi către Da, care ne priveau.

— Helmser Cho[1], mi-a răspuns Ra, calm.

Şi având, la rândul său, o scurtă ezitare, mi-a strâns mâna.

Am zâmbit şi i-am zis:

— M-ați promovat. Şi mă cheamă Avice. Avice e suficient.

— Avice.

---

[1] Numele lui Avice este Benner Cho; în afara acestui paragraf, autorul nu mai sugerează nicăieri că numele locuitorilor din Oraşul Ambasadei ar da indicii despre o ierarhizare a acestora.

Am rămas tăcuți un timp. El era înalt şi subțire, palid, cu păr negru şi împletit. Părea un pic speriat, dar în timp ce vorbeam şi-a recăpătat oarecum calmul.

— Te admir pentru că eşti te poți cufunda în immmer, a spus el. Nu m-am obişnuit niciodată cu treaba asta. Nu că aş fi călătorit mult, dar acesta este, în parte, motivul pentru care n-am făcut-o.

Am uitat ce i-am răspuns, dar, indiferent ce-a fost, după aceea a urmat un moment de tăcere. Iar după un minut i-am zis:

— Ştiți, ar trebui să deveniți mai priceput. La conversație. În asta constă slujba dumneavoastră, de acum încolo.

— Nu-s sigur că-i doar asta, a răspuns el, zâmbind.

— Nu, i-am zis eu. Mai aveți şi vin de băut şi hârtii de semnat, am continuat eu, iar el a părut încântat de vorbele mele. Şi pentru asta ați străbătut tot drumul până în Arieka. Pentru totdeauna.

— Nu pentru totdeauna, a răspuns el. Vom sta aici şaptezeci, optzeci de kiloore. Cred că până când va sosi o altă navă. Apoi ne întoarcem în Bremen.

Eram uluită. Am încetat să mai pălăvrăgesc. N-ar fi trebuit să fiu luată prin surprindere. Un Ambasador care părăsea Oraşul Ambasadei. Chestia asta nu avea nicio logică. Un Ambasador care putea să se întoarcă undeva reprezenta, din punctul meu de vedere, o contradicție în termeni.

Wyatt mormăia ceva către Ra. MagDa mi-a zâmbit din spatele lor. O plăceam pe MagDa: erau unul dintre Ambasadorii care nu mă trataseă diferit după despărțirea de CalVin.

— Sunt din Bremen, mi-a spus Ra. Mi-ar plăcea să călătoresc aşa cum ai călătorit tu.

— Eşti voce aşchiere sau voce rotire? am întrebat eu.

Era evident că nu-i plăcuse întrebarea.

— Rotire, mi-a răspuns el.

Era mai în vârstă decât mine, dar nu cu mult.

— Cum s-a întâmplat? am vrut eu să știu. Adică tu și Ez... Durează ani de zile... Cât timp a durat pregătirea voastră?

— Avice, nu-i cazul, a spus Wyatt, din spatele lui Ra. O să afli totul despre...

A ridicat din sprânceană a mustrare, dar i-am răspuns ridicând, la rândul meu, o sprânceană. O clipă, el și Ra s-au privit, înainte ca Ra să spună:

— Am fost prieteni mult timp, a spus el. Am fost testați cu ani în urmă. Adică mai multe kiloore. A fost o chestie întâmplătoare, în timpul unei demonstrații despre metoda Stadt.

S-a oprit, pentru că zgomotul din încăpere devenise mai puternic. Mag sau Da spusese ceva, râzând, și se mutase între mine și Ra, solicitându-i atenția, iar acesta se întorsese politicos spre ea.

— E încordat, i-am spus eu liniștită lui Wyatt.

— Nu cred că se dă în vânt după treaba asta, mi-a răspuns el. Ție ți-ar face plăcere? Bietul om e într-o grădină zoologică.

— Bietul om, i-am repetat eu spusele. Foarte, foarte ciudat să te aud vorbind astfel despre el.

— Trăim vremuri stranii, a spus el și am râs amândoi, în timp ce muzica se întețea.

Încăperea se umplu cu un miros puternic de parfum și de vin. Ne uitam amândoi la EzRa, care nu era cu adevărat EzRa, ci Ez și Ra, separați de o distanță de câțiva metri. Ez pălăvrăgea vesel, cu plăcere și cu ușurință. Mi-a simțit privirea, s-a scuzat față de interlocutori și s-a apropiat.

— Salut, a zis el. Văd că l-ai cunoscut pe colegul meu, a remarcat el întinzându-mi mâna.

— *Colegul* dumneavoastră? Da, l-am cunoscut, am adăugat eu și am clătinat din cap; JoaQuin erau lângă Ez, câte unul în fiecare parte a acestuia, ca niște rude mai în vârstă, iar eu i-am salutat dând din cap. Colegul dumneavoastră. Ez, se pare că sunteți hotărâți să ne scandalizați.

— Oh, te rog! Nu. Nu, nici vorbă, a spus el zâmbind în semn de scuză către doppelii care-l însoțeau. Este... ei bine, presupun că-i doar un mod ușor diferit de a face lucrurile.

— Și e ceva neprețuit, a spus, din tot sufletul, Joa sau Quin, apoi cei doi au vorbit pe rând.

— Tu ne-ai spus întotdeauna că suntem...

— ...prea înțepeniți într-o atitudine învechită, Avice. Chestia asta o să fie...

— ...bună și pentru noi, și pentru Orașul Ambasadei.

Unul dintre ei l-a bătut pe Ez pe spate.

— Ambasadorul EzRa este un lingvist și un birocrat ieșit din comun.

— Domnule Ambasador, vreți să spuneți că ei sunt „o mătură nouă"[1]? am zis eu.

— De ce nu? au întrebat râzând JoaQuin.

— Chiar, de ce nu?

— Exact asta și sunt.

Eu și Ehrsul eram lipsite de maniere. La tot soiul de evenimente stăteam împreună, șușotind și strâmbându-ne. Așa că atunci când mi-a făcut semn cu o mână holografică pentru a-mi atrage atenția, m-am alăturat chefului ei de joacă. Dar când am ajuns lângă ea, Ehrsul mi-a spus, în grabă:

— Scile e aici!

— Ești sigură? am întrebat eu, fără să privesc în jur.

— Nu credeam că o să vină, mi-a mărturisit ea.

— Nu știu ce...

Trecuse ceva timp de când îl văzusem ultima oară pe soțul meu. Nu aveam chef de vreo scenă. Mi-am mușcat un deget și mi-am îndreptat spatele:

— E cu CalVin, nu-i așa?

— Pot să vă despart, fetelor?

---

[1] Aluzie la proverbul: „Mătura nouă mătură mai bine".

Era iarăşi Ez. M-a făcut să tresar. Se extrăsese din supravegherea grijulie a lui JoaQuin. Îmi oferea o băutură. Şi-a încordat ceva dinăuntrul său, iar îmbunătățirile i-au strălucit, schimbând culoarea haloului său slab. Mi-am dat seama că ar fi putut să asculte ce vorbeam, cu ajutorul tehnologiei din măruntaiele sale. L-am privit şi am încercat să nu mă uit după Scile. Ez era mai scund ca mine şi mai musculos. Avea părul tuns scurt.

— Ez, ea e Ehrsul, i-am prezentat-o eu.

Spre uimirea mea, Ez a privit-o fără să spună nimic şi s-a uitat din nou la mine. Grosolănia lui mi-a tăiat răsuflarea.

— Te distrezi? m-a întrebat.

Am urmărit luminițele care i se mişcau pe cornee. Ehrsul plecase. Voiam să plec cu ea şi să-l las baltă, dar Ehrsul îmi afişase, în spatele lui, un mesaj scurt: „Rămâi, învață".

— Trebuie să te porți mai frumos de atât, i-am spus eu, liniştită.

— Poftim? a zis uimit. Poftim? Automatul tău...

— Ea nu-i a mea, i-am zis eu, iar el s-a holbat.

— Automatul? Îmi cer scuze. Îmi pare rău.

— Nu mie trebuie să-mi ceri scuze.

Ez şi-a înclinat capul.

— Ce anume monitorizezi? l-am întrebat eu, după o perioadă de tăcere. Îți văd mesajele afişate.

— O simplă obişnuință. Temperatura, impuritățile din aer, zgomotul ambiental. În general, fără vreun scop anume. Şi alte câteva lucruri: am muncit ani de zile în situații în care... ei bine, m-am obişnuit să verific dacă există aparatură tridimensională, camere de luat vederi, urechi, chestii de soiul ăsta.

Am ridicat o sprânceană, iar el a continuat:

— Şi tind să folosesc implicit dispozitivele de traducere.

— Ei nu! am exclamat eu. Ce palpitant! Acum spune-mi adevărul. Ai dispozitive în urechi? Asculți o muzică de fond?

— Nu, mi-a răspuns râzând. Am pornit de la asta, dar n-am mai făcut-o de... vreo săptămână sau două.

— De ce foloseşti programe de traducere? Tu.... am spus eu, punându-i mâna pe braţ şi prefăcându-mă exagerat de şocată. Tu *vorbeşti Limbajul*, nu-i aşa? Vai, ce neînţelegere teribilă!

— A, mă descurc cu Limbajul, nu-i vorba de asta, a spus el zâmbind.

Apoi adăugat, mai serios:

— Însă nu vorbesc niciunul dintre dialectele shur'asi sau kedis, nici...

— Dar n-o să întâlneşti aici exoţi, în seara asta. Bineînţeles, cu excepţia Gazdelor noastre.

Am fost surprinsă că nu ştia acest lucru. Oraşul Ambasadei era o colonie a Bremenului şi se supunea legilor bremeniene, care le impuneau puţinilor noştri exoţi statutul de muncitori cu permis temporar.

— Cu tine ce-i? s-a interesat el. Nu văd îmbunătăţiri. Deci vorbeşti Limbajul?

Pentru o clipă, n-am înţeles ce voia să zică.

— Nu. Mi-am lăsat prizele nefolosite. Am avut, cândva, câte ceva. Erau folositoare în timpul cufundării în immer. Şi da, ştiu că a pricepe câte ceva din ceea ce spun Gazdele e... folositor. Dar ştiu şi că sunt prea... băgăreţi.

— Păi cam asta-i ideea, a spus el.

— Exact, şi aş putea continua, dacă ar folosi la ceva, dar Limbajul e dincolo de asta, i-am zis eu. Adică atunci când auzi o Gazdă vorbind, ochii sau urechile îţi sunt umplute de aiureli. „Salut bară oblică semn de întrebare e totul bine? paranteză întrebare după potrivirea timpului bară oblică insinuare de afecţiune şaizeci la sută insinuare de încredere că interlocutorul are un subiect de discuţie patruzeci la sută"... bla bla, am zis eu, ridicând o sprânceană. N-are niciun rost.

Ez mă privea. Ştia că mineam. Trebuie să fi ştiut că ideea de a folosi dispozitive pentru tradus în cazul Limbajului

era – pentru un locuitor din Oraşul Ambasadei – un lucru complet nepotrivit. Nu ilegal, ci o obrăznicie îngrozitoare. Nu-mi dădeam seama de ce-i spusesem toate chestiile acelea.

— Am auzit de tine, a zis el.

Am aşteptat. Dacă EzRa erau pricepuți în meseria lor, atunci fuseseră instruiți să spună câte ceva personal majorității oamenilor pe care aveau să-i întâlnească în seara aceea. Dar ceea ce a spus Ez în continuare m-a uluit.

— Ra mi-a amintit unde ți-am auzit numele. Ai fost într-o comparație, nu-i aşa? Şi presupun că ai fost în oraş. În afara Oraşului Ambasadei.

Cineva l-a împins uşor. El a continuat să mă privească.

— Da, am zis eu. Am fost.

— Îmi pare rău, cred că... Scuze dacă eu... Nu-i treaba mea.

— Nu, sunt doar surprinsă.

— Sigur că am auzit de tine. Ştii, ne-am făcut şi noi temele. Nu-s mulți locuitori din Oraşul Ambasadei care să fi făcut ceea ce ai făcut tu.

N-am spus nimic. Mă simțeam nu ştiu cum auzind că figuram în rapoartele bremeniene despre Oraşul Ambasadei. Am ridicat paharul spre Ez, i-am spus la revedere şi m-am dus s-o găsesc pe Ehrsul, care-şi manevra trupul prin mulțime.

— Deci, care-i povestea lor? am întrebat eu, iar Ehrsul a ridicat din imaginea umerilor ei.

— Ez e încântător, nu-i aşa? mi-a replicat ea. Ra arată mai bine, dar e timid.

— N-ai găsit nimic în rețea? m-am interesat eu, convinsă că încerca să aibă acces la datele care pluteau în jur.

— Nu prea multe. Într-un fel, Wyatt a dat o lovitură prin faptul că ei sunt aici. Individul se dă mare în asemenea hal, că toată lumea a luat-o razna. De aceea cei din

Administrație sunt atât de încordați. Am descifrat sfârșitul a ceva... Sunt convinsă că Administrația i-a pus pe EzRa *să dea un test*. Presupun că-i prima oară după numai Dumnezeu știe cât de mult timp de când există un Ambasador venit de *afară*, iar cei din Administrație se îndoiesc că cineva care n-a crescut vorbind Limbajul poate să prindă nuanțele. Trebuie să fie împotriva acestei numiri în funcție.

— Nu uita că și toți ceilalți sunt, din punct de vedere tehnic, numiți în funcție, i-am zis eu.

Era ceva ce-i enerva pe cei din Administrație: la sosirea sa, Wyatt, ca orice atașat, trebuise să-i împuternicească pe toți Ambasadorii să vorbească în numele Bremenului.

— Oricum, EzRa pot vorbi Limbajul?

Ehrsul a ridicat din nou din umeri.

— N-ar fi fost aici dacă ar fi dat greș, mi-a spus ea.

În cameră se întâmplase ceva. Impresia că, la un moment dat, în ciuda veseliei generale, trebuia neapărat să te concentrezi. Așa se întâmpla de fiecare dată când Gazdele pătrundeau într-o încăpere, iar ele tocmai intraseră în Sala Diplomației.

Participanții la petrecere încercau să nu fie grosolani – de parcă am fi putut să fim grosolani cu ele, de parcă felul în care înțelegeau Gazdele politețea ar fi avut vreo legătură cu sistemele de referință care aveau sens pentru noi. Cu toate acestea, cei mai mulți dintre noi au încetat să pălăvrăgească și să se zgâiască.

O excepție o reprezenta echipajul, care îi privea insistent pe ariekeii pe care nu-i mai văzuse niciodată până atunci. L-am observat, în cealaltă parte a încăperii, pe timonierul meu și am băgat de seamă ce expresie avea. Auzisem cândva o teorie. Era o încercare de a explica faptul că, indiferent cât de mult ar fi călătorit cineva, cât de cosmopolit ar fi fost și cât de amestecată din punct de vedere biologic era lumea lui natală, nu putea rămâne nepăsător

atunci când vedea prima oară o rasă de exoți. Conform acelei teorii, eram condiționați de biomediul terestru ca, atunci când vedeam ceva care nu venea din locul nostru de baştină, trupurile noastre să ştie că n-ar trebui să vedem aşa ceva.

Anterior, 2

Nu eram sigură cum avea să i se pară lui Scile Oraşul Ambasadei. Nu avea cum să fie primul colonist adus din *afară* de cineva care se întorcea, dar nu cunoscusem vreodată alții.

Eu petrecusem mult timp pe nave, în immer, sau în porturi de pe planete cu durată diurnă ostilă omului. Întoarcerea îmi permisese, pentru prima oară după mii de ore, să mă lipsesc de implanturile circadiene şi să revin la ritmurile solare obişnuite. Scile şi cu mine ne-am aclimatizat la zilele ariekene de nouăsprezece ore prin metodele tradiționale, petrecându-ne cea mai mare parte a timpului în afara casei.

— Te-am avertizat, i-am spus eu. E un loc mititel.

Acum îmi aduc aminte de zilele acelea cu o adevărată plăcere. Încă. Îi tot spusesem lui Scile că făcusem un sacrificiu întorcându-mă în locul acela mic – mă întorsesem din *afară!* ca să mă scufund din nou! –, dar eram mai fericită decât îmi imaginasem că voi fi când am ieşit în zona aeoliană din trenul închis ermetic şi am tras în piept mirosurile Oraşului Ambasadei. Mă simțeam ca şi cum aş fi fost din nou copil, chiar dacă nu eram. Să fii copil nu seamănă cu nimic. E doar o stare. Mai târziu, când ne gândim la chestia asta, o transformăm în tinerețe.

În primele zile după întorcerea în Oraşul Ambasadei, având economii şi un farmec din *afară*, de cufundător în immer, m-am fudulit. Fusesem primită cu încântare de cei care mă cunoscuseră; nu-şi închipuiseră că o să mă mai revadă vreodată şi nu crezuseră ştirea întoarcerii mele, adusă cu miabul precedent.

Nu eram bogată în adevăratul sens al cuvântului, dar economiile mele erau în eumărci din Bremen. Aceasta era moneda de bază din Oraşul Ambasadei, dar una văzută rareori: având în vedere că între vizitele din metropolă treceau treizeci (sau mai multe) kiloore – adică mai mult de un an din Oraşul Ambasadei – mica noastră economie se întreţinea singură. În semn de respect faţă de eumarcă, moneda noastră, ca şi cea din toate coloniile bremeniene, se numea ersatz[1]. Aceste ersatzuri nu erau egale, fiecare având propria valoare între hotarele formei statale respective. Acea parte din contul meu pe care o descărcasem şi o luasem cu mine, ce ajungea doar pentru a vieţui câteva luni în Bremen, era suficientă ca să trăiesc în Oraşul Ambasadei până la următoarea sosire de navă, poate chiar până la cea de după aceea. Nu cred că lumea mă invidia – îmi câştigasem banii *afară*. Le-am spus oamenilor că îi foloseam ca să floakez. Nu era exact – pentru că nu mă angajasem să plec nicăieri, având obligaţii minime. Pur şi simplu nu munceam – dar ei erau încântaţi de argoul din immmer. Păreau să considere că lipsa mea de activitate e ceva care mi se cuvenea de drept.

Părinţii mei cu schimbul care încă mai lucrau au dat o petrecere în cinstea mea, iar eu am fost un pic şocată văzând cât de fericită mă făcea faptul că mă întorsesem, că eram în creşă, că sărutam, îmbrăţişam, salutam şi ţipam la tot felul de bărbaţi şi femei, oameni drăguţi, unii dintre ei descurajant de bătrâni, în timp ce alţii păreau neschimbaţi.

---

[1] Înlocuitor (în germană, în text).

— Ți-am spus eu că o să te întorci! zicea întruna tăticul Shemmi, în timp ce dansam cu el. Ți-am spus eu!

Despachetaseră nimicurile din Bremen pe care le cumpărasem pentru ei.

— E prea mult, iubito! a spus mămica Quiller despre o brățară cu îmbunătățiri estetice.

Tăticii şi mămicile îl salutaseră cu timiditate pe soțul meu. El stătuse toată seara cu un zîmbet curajos pe buze, în sala împodobită ca o navă, în timp ce eu mă îmbătam, şi răspunsese de mai multe ori la aceleaşi întrebări despre el.

Întâlnisem puțini dintre cei alături de care crescusem, iar printre ei se număra Simmon. Cu toate că sperasem un pic, nu l-am văzut niciodată pe Yohn. Îmi făcusem alți prieteni, din straturi sociale nefamiliare. Fusesem invitată la petreceri ale Administrației. Deşi membrii acesteia nu făcuseră parte din cercul meu de relații de dinainte să plec, pe atunci în micul Oraş al Ambasadei nu fusese loc pentru mine, o cufundătoare-ucenică în immer, căreia nu-i era permis nici măcar să se apropie de ei. Tot felul de oameni, persoane din Administrație, Ambasadori pe care-i ştiusem în zilele acelea din vedere şi după reputație îmi deveniseră brusc cunoştințe, ba chiar mai mult. Dar unii dintre cei pe care mă aşteptasem să-i întâlnesc dispăruseră.

„Unde-i Oaten?" întrebasem despre un bărbat care fusese deseori purtător de cuvânt al Administrației, pe emițătorul tridimensional din Oraşul Ambasadei.

„Unde-i tăticul Renshaw? Unde e GaeNor?" mă interesasem eu de Ambasadoarea aceea în vârstă, cea care, atunci când mă recrutase pentru Limbaj, spusese „Avice Benner Cho, nu-i aşa?", cu o cadență atât de splendid de bombastică, încât devenise parte a dialectului meu intern, astfel încât, de fiecare dată când mă prezentam cu numele complet, în mintea mea continuam să adaug, cu vocea ei: „Nu-i aşa?"

— Unde-i DalTon? întrebasem eu de Ambasadorul cel faimos, un bărbat reputat pentru iuţeala minţii şi înclinaţia spre intrigi, mai puţin preocupat decât se obişnuia să ascundă disputele cu colegii săi, şi pe care aşteptam cu nerăbdare să-l întâlnesc după ce aflasem că ei fuseseră cei care îşi exprimaseră în public furia provocată de prăbuşirea acelui miab, pe vremea copilăriei mele.

Oaten se pensionase, bazându-se pe averea sa locală modestă. Renshaw murise. De tânăr. M-am întristat, aflând acest lucru. GaeNor muriseră, una aproape imediat după cealaltă, din cauza pierderii suferite şi a şocului provocat de conexiune. Am aflat că DalTon – după o disidenţă continuă, după nerăbdarea manifestatată în final de colegii lor şi după o luptă crâncenă din Administraţie, lăsată în mod ostentativ nelămurită – dispăruseră sau fuseseră făcuţi să dispară. Am fost intrigată şi am vrut să ştiu mai multe, dar n-am aflat nimic în plus. În calitate de persoană repatriată, mi se acorda îndeajus de multă libertate ca să pot pune în mod direct asemenea întrebări despre Ambasadori (chiar dacă erau nepotrivite), dar îmi dădeam seama cât de departe puteam să merg şi când trebuia să mă potolesc.

Nu mă îndoiam că mi se ascunsese adevărul, dar aveam impresia că eram mai iute, mai sarcastică şi mai deşteaptă din cauză că petrecusem atât de mult timp *afară.* Oamenii se purtau frumos cu Scile şi erau fascinaţi de el. Şi el era fascinat de ei. Fusese pe multe planete, dar pătrunsese în Oraşul Ambasadei ca şi cum ar fi pătruns pe o uşă dintr-un perete. Cerceta. Statutul nostru nu era un secret. Căsătorii neexclusive, ca a noastră, existau în Oraşul Ambasadei, dar erau rare, chestie care ne făcea interesanţi. Petreceam încă o mare parte din timp împreună, dar, treptat, acesta era din ce în ce mai redus, pe măsură ce el îşi crea propriile cercuri de relaţii.

— Fii atent, i-am spus lui Scile după o petrecere la care un bărbat numit Ramir flirtase cu el, folosind îmbunătățiri ca să-şi facă figura provocatoare, conform esteticii locale.

Până atunci nu ştiusem că pe Scile îl interesau bărbații. I-am explicat că homosexualitatea era un pic ilegală. Exceptându-i pe Ambasadori.

— Ce-i cu femeia aia, Damier? m-a întrebat el.

— Face parte din Administrație, i-am răspuns eu. Oricum, chestia e doar un pic ilegală.

— Ce interesant! a exclamat el.

— Oh, da, e chiar încântător.

— Adică se ştie că ai fost căsătorită cu o femeie?

— Iubitule, asta a fost *afară.* Acolo pot să fac orice-mi place.

I-am arătat locurile în care mă jucasem. Ne-am dus la galerii şi la expoziții de proiecții tridimensionale. Scile era fascinat de automatele care vagabondau prin Oraşul Ambasadei, maşinării cu înfățişare melancolică şi care cerşeau.

— Se duc şi în oraş? m-a întrebat el.

Se duceau, dar chiar dacă ar fi reuşit să-l încolțească pe vreunul, mințile lor artificiale erau prea slabe ca să-i poată descrie oraşul.

Sigur, Scile venise acolo pentru Limbaj, dar nu rămăsese indiferent la alte ciudățenii. Dispozitivele bio ariekene îl uluiseră. Când era în casa unor prieteni, se holba ca un evaluator la artefactele lor cvasivii, la decorațiunile arhitecturale, la reglajele lor medicale ocazionale, la proteze şi alte chestii asemănătoare. Mergea cu mine şi stătea la marginea suflului aeolian, pe balcoane şi pasarele din Oraşul Ambasadei, privind turmele de uzine energetice şi câmpurile cu fabrici. Da, se uita la oraşul în care era Limbajul, dar privea şi oraşul în sine. O dată a fluturat din mâini ca un copil şi, cu toate că fâpturile îndepărtate nu puteau să

ne vadă, am avut impresia că una dintre staţii şi-a mişcat antenele, ca răspuns.

În apropiere de centrul Oraşului Ambasadei se găsea sediul primei arhive. Câmpul plin cu moloz ar fi putut fi curăţat, dar rămăsese aşa cum era de-o viaţă, de când se prăbuşise, cu peste o megaoră şi jumătate în urmă, adică mai mult de o jumătate de secol local. Probabil că primii proiectanţi ai oraşului îşi închipuiseră că oamenii au nevoie de ruine. Copiii veneau aici uneori – aşa cum veniserăm şi noi –; terenul părăsit, acoperit cu iarbă, mişuna de animale terestre şi de unele indigene, care puteau suporta aerul respirat de noi. Scile petrecuse mult timp privindu-le şi pe acestea.

— Ce-i ăsta?

O făptură roşie, simiană, cu cap de câine, ce se căţăra pe o ţeavă.

— I se spune vulpe, i-am spus eu.

— E un animal modificat?

— Nu ştiu. Poate cu mult timp în urmă.

— Ăsta ce-i?

— O stăncuţă. O pisică spinoasă. Un câine. Ceva indigen, nu-i ştiu numele.

— Ăsta nu-i ceea ce numim noi u n câine, acolo de unde vin eu, spunea el, ori repeta cu grijă numele: „stăn-cuţă".

Dar cel mai mult îl interesau făpturile indigene nefamiliare.

O dată am petrecut ore întregi sub soarele foarte fierbinte. Am stat şi am vorbit despre făpturi, apoi n-am mai vorbit, ţinându-ne de mână şi rămânând nemişcaţi suficient de mult timp încât animalele şi flora din jur să uite că eram vii şi să ne trateze ca făcând parte din peisaj. Două creaturi, având fiecare mărimea antebraţului meu, se luptau în iarbă.

— Priveşte, i-am spus în şoaptă. Ssst!

Cumva, din cele două animale ieşise un mic biped care se mişca cu stângăcie şi avea spatele plin de sânge.

— E rănit, a spus Scile.

— Nu chiar.

Eu, ca orice copil din Oraşul Ambasadei, ştiam ce era.

— Priveşte, i-am zis eu. Ăsta e vânătorul.

Era un altbursuc mic şi feroce, cu blana în dungi negre şi albe.

— Se luptă cu ceva care se numeşte trunc. E făptura aia care fuge. Ştiu că arată de parcă ar fi animale diferite. Vezi cum e de zdrenţuit capătul dinspre coadă al celui de-acolo? Şi cum capul celuilalt intră în rana altbursucului? Asta-i jumătatea cu creier şi cealaltă e jumătatea din carne a aceluiaşi animal. Ele se desprind atunci când truncul e atacat: jumătatea din carne ţine pe loc orice animal de pradă, în timp ce capătul cu creier fuge, căutând o ultimă şansă să se împerecheze.

— Nu seamănă cu alte animale locale, a zis Scile. Dar... nu cred că-i de pe Terra, a adăugat el când jumătatea cărnoasă a truncului învinsese, doborând altbursucul. Înainte să se rupă, trebuie să fi avut opt picioare. Pe Terra nu existau octopode, nu-i aşa? Poate că existau unele care trăiau sub apă, dar...

— Nu-i nici de pe Terra, nici ariekean, i-am spus eu. A fost adus aici printr-un accident, cu mai multe kiloore în urmă, pe o navă kendis. Sunt nişte ţigănuşi. Probabil că miros bine sau ceva de felul ăsta, pentru că o grămadă de făpturi le atacă. Însă dacă acestea învinge, mâncatul cărnii de trunc le face să vomite sau le ucide. Sărmanii refugiaţi...

Jumătatea cu creier a autotrunchiatorului ajunsese în umbra pietrelor căzute cu mult timp în urmă şi se răsucise, privind triumful fostelor sale membre posterioare. Se împleticea ca o suricată sau ca un dinozaur mic. Jumătatea cu creier preluase singurii ochi ai truncului, iar jumătatea

cărnoasă se învârtea în cerc, într-o beligeranță oarbă, căutând alți inamici de care să-și apere mintea fugită.

Mânat de-un sentimentalism obscur, Scile a evitat cu oarecare efort ghearele jumătății cărnoase o truncului (o realizare nu tocmai măruntă, având în vedere că aceasta, mânată de rămășițele gândurilor pe care le avusese, știa doar să lupte) și a dus-o acasă. A ținut-o în viață câteva zile. A pus în cușca în care o închisese hrană, iar truncul i-a dat târcoale și a rupt bucăți din ea, în timp ce-și continua rondurile nesfârșite de pază, cu toate că nu mai avea vreun creier de protejat. A încercat să se lupte cu măturile sau cârpele pe care le fluturam în apropierea sa. A murit și s-a prăvălit iute, ca un limax pe care s-a presărat sare, lăsând în urma lui doar mizerie, pe care s-o curățăm noi.

Stând lângă peretele unde ne jucam cu monedele, i-am povestit lui Scile despre prima întâlnire cu Bren. M-am pomenit că ezitam să-l conduc acolo sau să-i spun povestea, iar chestia asta m-a scandalizat, așa că m-am stăpânit. Scile a privit îndelung casa.

— Mai locuiește aici? am întrebat eu un vânzător de la o tarabă.

— Nu-l vedem prea mult, dar e încă aici, mi-a răspuns omul, făcând cu degetul un semn împotriva ghinionului.

Și astfel l-am invitat pe Scile în copilăria mea. Într-o dimineață, în timpul micului dejun, am văzut (și i-am arătat și lui Scile), la capătul pieței în care stăteam, un grup mic de tineri Ambasadori ucenici, în una dintre expedițiile lor controlate, dirijate și protejate în orașul în care, într-o zi, aveau să intervină. Erau cinci sau șase și arătau la fel, toți din același lot de zece sau doisprezece copii, aflați la câteva kiloore de pubertate, însoțiți de profesori, paznici, doi Ambasadori adulți, un bărbat și o femeie pe care n-am putut să-i identific de la distanța aceea. Conexiunile ucenicilor clipeau frenetic.

— Ce fac? m-a întrebat Scile.

— Vânătoare de comori. Lecții. Nu știu, i-am răspuns eu. Li se arată domeniul ce le aparține.

Spre stânjeneala mea și spre amuzamentul celorlați clienți, Scile s-a ridicat — mestecând încă pâinea prăjită compactă din Orașul Ambasadei, fel pe care pretindea că-l iubește (o mâncare prea ascetică pentru mine) — ca să-i privească în timp ce plecau.

— Ai văzut deseori chestia asta?

— Nu prea, i-am răspuns eu.

Văzusem de câteva ori asemenea grupuri, însă doar când fusesem eu însumi un copil. Dacă se întâmpla să fiu cu prietenii mei, încercam să privim în ochi pe unul dintre „cei care nu erau încă Ambasadori", chicoteam și fugeam dacă reușeam, goniți sau nu de însoțitorii acestora. Ne jucam pe la spatele lor, luându-i în râs cu o oarecare nervozitate, ostentativ, timp de câteva minute.

Mi-am îndreptat atenția spre micul dejun și am așteptat ca Scile să se așeze.

— Ce crezi de copiii ăștia? m-a întrebat el, după ce s-a așezat.

Am privit în direcția în care plecaseră tinerele dubluri și i-am zis:

— Interesantă înlănțuire de gânduri. Aici nu-i ca...

În țara în care se născuse, pe planeta pe care se născuse, copiii erau crescuți, în majoritatea cazurilor, de un grup ce avea între doi și șase adulți, aceștia fiind legați de copii și între ei prin conexiuni genetice directe. Scile pomenise de tatăl lui, de maică-sa, de mătușile-tați (sau cum le-o fi zicând) de mai multe ori și cu afecțiune. Trecuse mult timp de când îi văzuse: asemenea conexiuni se atenuează când ești *afară*.

— Știu, a zis. Eu doar... E drăguț aici, a adăugat el, făcând un semn spre oraș.

— Drăguț?

— E ceva aici.

— Ceva. Credeam că meseria ta sunt cuvintele. O să ne prefacem că nu te-am auzit. De ce aș impune locușorul ăsta...

— Oh, încetează! a zis el zâmbind, dar un pic înțepător. Da, știu, ai plecat de aici. Avice, nu deteşti locul ăsta nici măcar pe jumătate cât pretinzi. Nu mă placi *chiar atât* de mult ca să te întorci, dacă te-ai simți aici ca în purgatoriu. Şi – a adăugat el, zâmbind din nou – de ce l-ai detesta?

— Uiți ceva. Aici nu suntem *afară*. În Bremen se consideră că majoritatea lucrurilor pe care le facem aici – cu excepția tehnologiei bio şi a faptului că suntem bine văzuți de „ştii tu cine" – sunt un soi de şamanism de şarlatani. Şi asta include şi sex-tehnologiile. Îți aminteşti cum se fac copiii? Tu şi cu mine n-am...

— Punct ochit, punct lovit, a zis el râzând şi mi-a luat mâna. Compatibili în orice privință, numai în pat nu.

— Cine a zis că vreau s-o fac în pat? am întrebat eu; fusese o glumă, nu o tentativă de seducere.

Acum, când mă gândesc, totul părea a fi un preludiu. Prima oară când am văzut exoți din specii alături de care nu crescusem a fost într-un oraş zgomotos de pe o planetă măruntă, numită Sebzi. Am fost prezentată unui grup de făpturi-stup. Nu am idee ce sunt şi de unde e originară rasa lor. N-am mai văzut de atunci vreunul din soiul lor. Unul a înaintat pe un pseudopod, a întins spre mine un trup în formă de clepsidră şi mi-a spus, într-o anglo-ubiq perfectă:

— Doamnă Cho, e o plăcere să vă cunosc.

Nu mă îndoiesc că Scile reacționa față de kedis, shur'asi şi pannegetch cu mai mult aplomb decât o făcusem eu atunci. Ținuse conferințe în partea de est a Oraşului Ambasadei, despre activitatea şi călătoriile sale (am fost impresionată cât de priceput era să spună adevărul, făcând însă în aşa fel încât viața lui să pară coerentă şi pusă la punct în cele mai mici detalii). O troică de kedis se apropiase după aceea,

cu celulele pentru culori clipind pe încreţiturile lor, iar vorbitorul femelă-mascul i-a mulţumit, cu dicţia sa ciudată, strângându-i mâna cu organele sale genitale extensibile.

I se prezentase singur prăvăliaşului shur'asi pe care îl cunoşteam sub numele Gusty – Scile mi-a explicat, ostentativ şi cu încântare, originea acelui nume –, întreţinând cu acesta o prietenie de scurtă durată. Oamenii erau încântaţi să-i vadă prin oraş, Scile sprijinindu-şi prieteneşte braţul pe trunchiul principal al lui Gusty, iar cilii shur'asi-ului vibrând în ritmul paşilor lui Scile. Stăteau de vorbă.

— Mai spune-mi despre immer, zicea Gusty. Să încerci să călătoreşti pe un traseu în formă de spirală. Asta da călătorie!

N-am fost în stare vreodată să decid dacă mintea lui era cu adevărat ca a noastră, aşa cum sugera turnura anecdotelor sale. Era clar că se descurca bine pălăvrăgind cu noi, reuşea chiar să imite anglo-ubiqa ridicolă a unui kedis, vecin de-al său, în timp ce spunea o glumă complicată.

Sigur că Scile voia să-i întâlnească pe ariekei. Pe aceştia îi studia noaptea, după ce-şi înceta activitatea socială. Ei erau cei care-l evitau.

— Nu pot să aflu aproape nimic despre ei, mi-a spus el. Cum arată, ce gândesc, ce fac, cum lucrează. Chiar şi chestiile scrise de Ambasadori, în care le este descrisă activitatea, sunt... incredibil de lipsite de conţinut! a exclamat el şi s-a uitat la mine, ca şi cum ar fi aşteptat ceva. Ştiu ce să facă, dar nu şi ce înseamnă ceea ce fac.

Am avut nevoie de nişte timp ca să pricep de ce se plângea.

— Treaba Ambasadorilor nu-i aceea să le înţeleagă pe Gazde, i-am spus eu.

— Atunci a cui e?

— Nu-i treaba nimănui să le înţeleagă.

Cred că atunci am văzut cu adevărat prăpastia dintre noi.

Pe atunci îi cunoşteam pe Gharda, pe Kayliegh şi pe alţii, pe cei din Administraţie şi pe cei apropiaţi de ei. Mă împrietenisem cu Ehrsul. Aceasta glumea despre faptul că n-aveam o profesie (ea, spre deosebire de mulţi locuitori din Oraşul Ambasadei, ştia ce înseamnă termenul „floaker" înainte să-i pomenesc eu despre el), iar drept răspuns, eu îi reproşam acelaşi lucru. Ca automat, Ehrsul nu avea nici drepturi, nici obligaţii, dar cel care putea fi considerat proprietarul ei, un colonist dintr-o generaţie anterioară, murise fără să lase vreun testament, iar ea nu devenise proprietatea altcuiva. Existau variante ale legii salvării bunurilor de la distrugere, conform cărora cineva ar fi putut să pretindă, teoretic, dreptul de a o deţine, dar acum o asemenea pretenţie ar fi părut îngrozitoare.

— E doar un dispozitiv Turing, spunea Scile când Ehrsul nu era de faţă, deşi recunoştea că-i un dispozitiv mai bun decât cele pe care le văzuse până atunci.

Era amuzat de modul în care interacţionam cu ea. Nu-mi plăcea atitudinea lui, dar Scile era politicos cu Ehrsul, ca şi cum ar fi considerat-o într-adevăr o persoană, aşa că nu m-am certat cu el din cauza ei. Singurul moment în care Scile manifestase un interes real faţă de Ehrsul fusese atunci când îi trecuse prin minte că ea – având în vedere că nu respira – putea să meargă în oraş. I-am spus adevărul: că Ehrsul îmi spusese, atunci când o întrebasem dacă fusese acolo, că nu se dusese şi nici nu avea să se ducă, dar că nu puteam să-i explic de ce şi că, având în vedere modul în care îmi spusese asta, nu mai aveam niciun chef s-o întreb.

I se cerea uneori să cârpăcească automate şi minţi artificiale din Oraşul Ambasadei, ceea ce o aducea în contact cu Administraţia. Eram deseori împreună la aceleaşi serate oficiale. Eu eram prezentă pentru că eram, la rândul meu, utilă. Fusesem *afară* mai recent decât oricare dintre superiorii mei: doar câţiva dintre cei din Administraţie plecaseră până în Bremen pentru treburi oficiale şi

se întorseseră. Eu eram o sursă de informații, puteam să le spun cum mai erau în ultima vreme politicile şi cultura din Charo City.

Când plecasem prima oară din Oraşul Ambasadei, tăticul Renshaw mă luase deoparte – adică mă trăsese literalmente într-un colț al încăperii în care se desfăşura petrecerea mea de adio. Mă aşteptasem la un discurs părintesc moralizator, la zvonuri despre viața *afară*, dar tot ce-mi spusese fusese că, dacă o să mă întorc vreodată, Oraşul Ambasadei o să fie interesat să afle informații despre starea lucrurilor din Bremen. Fusese atât de politicos şi de prozaic, că am avut nevoie de ceva timp ca să-mi dau seama că mi se ceruse să spionez. N-am făcut decât să zâmbesc gândindu-mă la chestia aceea imposibilă. Apoi am zâmbit trist din nou atunci când, cu mii de ore mai târziu, după ce revenisem în Oraşul Ambasadei, mi-am dat seama că mă făcusem folositoare exact aşa cum mi se ceruse.

Scile şi cu mine eram în centrul atenției, indiferent ce am fi făcut – el, un străin plin de viață şi fascinant, era o ciudățenie; eu, o parte a Limbajului şi un cufundător în immer care se întorsese, eram o mică celebritate. Însă faptul că furnizasem informații despre Bremen făcuse ca eu, o persoană obişnuită, şi soțul meu obişnuit să fim bine primiți în cercurile Administrației, mai uşor decât s-ar fi întâmplat în alte condiții. Am continuat să fim invitați şi după ce puținele mijloace de informare din Oraşul Ambasadei au încetat să difuzeze interviuri cu noi şi poveşti despre prodigioasa cufundătoare în immer.

Mă contactaseră la scurt timp după ce m-am întors. Sigur, nu Ambasadorii, ci câțiva viziri şi granguri de nivel înalt, care-mi solicitau prezența la întruniri în care spuneau tot felul de chestii atât de vagi, încât nu-mi dădeam seama imediat de înțelesul lor, până când mi-am amintit brusc de intervenția tăticului Renshaw şi am priceput că întrebările mute despre „unele dintre tendințele

din Bremen şi puterile asociate acestuia" şi „atitudinile posibile față de planetele dependente şi aspirațiile acestora" erau solicitări de spionaj politic. Şi că se ofereau să mă plătească.

Utima chestie era o prostie. N-am luat bani ca să le spun puținul pe care-l ştiam. Am trecut sub tăcere unele explicații diplomatice ale preocupărilor lor politice: nu contau. Le-am arătat pachete cu ştiri, fişiere descărcate, le-am explicat un pic echilibrul puterilor în cadrul partidului cosmopolit democrat, aflat la conducere în Bremen. Războaiele, intervențiile şi situațiile de urgență de pe Bremen nu mă fascinaseră niciodată, dar e posibil ca ceea ce le-am spus eu să fi uşurat înțelegerea recentelor vicisitudini de acolo de către cei care studiau asemenea lucruri. Sincer vorbind, mă îndoiesc că erau chestii pe care să nu le fi prezis sau ghicit analiştii lor sau mințile artificiale de care dispuneau.

Nu era nici pe departe o dramă de spionaj de înaltă clasă. După câteva zile i-am fost prezentată lui Wyatt, omul cel nou al Bremenului în Oraşul Ambasadei, cel despre care interlocutorii mei din Administrație îmi pomeniseră, averitizându-mă indirect. Wyatt a început de îndată să glumească despre întâlnirea mea precedentă. M-a întrebat dacă îi instalasem o cameră de luat vederi în dormitor sau ceva de genul ăsta. Eu râdeam. Îmi făcea plăcere să-l întâlnesc. Individul mi-a dat numărul lui personal.

În astfel de cercuri ale societății înalte din Oraşul Ambasadei l-am întâlnit pe Ambasadorul CalVin şi am devenit iubita lor. Unul dintre lucrurile pe care le-au făcut pentru mine a fost să-i ofere lui Scile oportunitatea de a le întâlni pe Gazde.

CalVin erau nişte bărbați înalți, cu piele cenuşie, un pic mai în vârstă decât mine, cu un anumit simț al umorului şi cu aroganța încântătoare a celor mai buni Ambasadori. M-au invitat la diferite ceremonii şi, la cererea mea, l-au

chemat şi pe Scile, şi au ieşit, la rândul lor, împreună cu noi în oraş, unde un Ambasador care mergea pe străzi fără o suită de-a Administrației era un lucru suficient de neobişnuit ca să atragă atenția.

— Domnule Ambasador, şi-a adunat Scile curajul pentru a-i întreba, la început cu precauție. Am o întrebare în legătură cu... dialogul cu Gazdele.

Iar în timpul interogatoriului minuțios care a urmat, CalVin au reuşit să-mi câştige recunoştința, pentru că au avut răbdare, deşi nu mă îndoiesc că răspunsurile lor au fost dezamăgitoare.

În compania lui CalVin am văzut, auzit sau intuit amănunte ale vieții din Oraşul Ambasadei pe care n-aş fi putut să le aflu altfel. Am obținut de la iubiții mei referiri de moment, indicii şi remarci. Nu-mi răspundeau întotdeauna când insistam – ziceau ceva despre colegi care au luat-o razna sau despre facțiunile ariekene, apoi refuzau să dezvolte subiectul – dar am aflat multe doar trăgând cu urechea.

I-am întrebat despre Bren.

— Nu-l văd prea des, am zis eu. Nu pare să vină la adunări.

— Am uitat că ai o conexiune cu el, au spus CalVin şi s-au uitat amîndoi la mine, dar în feluri uşor diferite.

— Nu, Bren e mai degrabă un autoexilat. De fapt, el n-a plecat niciodată.

— Asta nu s-ar fi potrivit cu ceea crede el că reprezintă persoana lui pentru noi, ceilalți.

— Şi a avut şansa... Ar fi putut să plece.

— După ce a fost scindat.

— În loc de asta...

CalVin râseră.

— E un soi de mizerie acreditată de-a noastră.

— Ştie multe din cele ce se întâmplă. Şi multe din cele cu care n-are de-a face – adică ştie lucruri pe care chiar n-ar trebui să le ştie.

— Nu poți să spui că-i loial. Dar e folositor.

— Oricum nu poți să-l consideri loial, dacă o fi fost vreodată.

Scile îi asculta avid.

— Cum e? m-a întrebat Scile. Adică am fost cu doi oameni şi sunt sigur că şi tu ai mai fost, dar nu cred că...

— Nu, pentru numele lui Pharos, nu! Doamne, eşti *teribil!* Nu-i acelaşi lucru.

Pe vremea aceea eram inflexibilă: acum mă îndoiesc.

— Se concentrează amândoi asupra ta? s-a interesat el şi am chicotit amândoi, el din cauza lascivității prosteşti, eu din cauza a ceea ce mi se părea a fi aproape o blasfemie.

— Nu, totul e foarte egalitarist. Cal, eu şi Vin, toți împreună. Scile, sincer vorbind, nu-s singura persoană cu care un Ambasador...

— Eşti singura la care am acces, a zis el, dar pe vremea aceea nu eram convinsă că-i adevărat. Credeam că homosexualitatea nu-i permisă, a spus el.

— Acum dai dovadă de exbiționism, i-am reproşat eu. N-o fac împreună. Nici ei, nici alți Ambasadori. Ştii asta. E... masturbație.

Era o descriere banală, chiar dacă una scandaloasă, şi m-am simțit ca un copil spunând aşa ceva.

— Imaginează-ți cum e când doi Ambasadori sunt împreună.

Scile petrecuse ore întregi, multe ore, ascultând înregistrări ale vorbirii ariekeilor, privind înregistrări tri şi bidimensionale ale întâlnirilor dintre ei şi Ambasadori. L-am privit mormăind de unul singur şi scriind notițe ilizibile, introducând date cu o singură mână în spațiul său de date. Învăța iute. Asta nu m-a surprins. Când, în cele din urmă, CalVin m-au invitat la un eveniment la care aveau să fie prezente şi Gazdele, Scile înțelegea Limbajul aproape perfect.

Era una dintre discuțiile pe care Ambasadorii o aveau cu Gazdele o dată la câteva săptămâni. Navele de negoț

interplanetar soseau doar la câteva mii de ore, dar venirea lor se baza pe negocieri istovitoare şi atente. La sosirea fiecărei nave pentru immer, erau comunicaţi termenii asupra cărora căzuseră de acord Administraţia şi Gazdele (cu aprobarea oficială a reprezentantului Bremenului), nava pleca ducând aceste informaţii, bunuri şi tehnică de la ariekei, iar când se întorcea, aducea ceea ce le promiseserăm noi ariekeilor.

— Are loc o recepţie, ne-a spus unul dintre CalVin. Vreţi să veniţi?

Bineînţeles că nu aveam voie să participăm la negocieri. Scile regreta că nu ni se dădea voie.

— Ce-ţi pasă? i-am spus eu. E o treabă extrem de plictisitoare. Discuţii comerciale? Chiar aşa? Cât îţi mai trebuie...

— Vreau să ştiu, exact asta e. Ce vor ei? Ştii ce schimburi facem cu ei?

— În cea mai mare parte, e vorba de cunoştinţe. Pentru inteligenţe artificiale, minţi artificiale şi alte chestii. Pe care ei nu le pot face...

— Ştiu, din cauza Limbajului. Dar mi-ar plăcea să aud cum se *referă* la tehnologia aceea, atunci când o capătă.

Un ariekes nu putea să tasteze într-o minte artificială, pentru că scrisul era incoprehensibil pentru ei. Introducerea de date pe cale orală nu era mai folositoare. Din câte îşi puteau da seama specialiştii în exopsihologie, Gazdele nu puteau să interacţioneze cu o maşină. Calculatorul putea să le vorbească în ceea ce nouă ni se părea a fi o limbă locală perfectă, dar pentru ariekei, cuvintele acelea, care nu aveau în spatele lor o inteligenţă, erau simple zgomote.

Aşa că proiectanţii noştri creaseră calculatoare care trăgeau cu urechea fără să ştie cineva. Le-am construit pornind de la nişte portavoce şi animale-telefoane, pe

care le biorealizau ariekeii. Aceştia puteau – fără să priceapă cineva cum – să-şi înţeleagă unul altuia vocile (şi pe cele ale Ambasadorilor noştri) auzite prin microfoane sau care fuseseră înregistrate: câtă vreme ceea ce era sau fusese spus beneficia de inteligenţă, de o minte adevărată care le rostise, timpul sau distanţa nu puteau să degradeze comprehensibilitatea lor, înţelesul lor, adică ceea ce Scile numise într-un mod provocator „suflet". Noi luaserăm aceşti mediatori micuţi şi-i dezvoltaserăm, îi modificaserăm şi, uneori, îi înlocuiserăm cu tehnologie de comunicaţii pe care Gazdele n-o puteau crea. Dirijaserăm vocile lor astfel încât să treacă prin minţi artificiale.

Programele fuseseră proiectate să acţioneze între interlocutori, să-şi creeze propriile instrucţiuni prin insinuări. Ariekeii vorbeau între ei aşa cum o făcuseră întotdeauna, iar dacă această conversaţie căpăta anumite întorsături teoretice, dispozitivele aveau să asculte discuţia, să facă anumite calcule, să modifice produsul şi să execute sarcini automate. Bineînţeles că mă depăşea felul în care pricepeau ariekeii ceea ce se întâmpla, dar mi s-a spus că ştiau că le dăduserăm ceva – la urma urmei, plătiseră pentru asta.

— Şi noi ce am primit? a întrebat Scile.

CalVin au arătat spre un candelabru de deasupra noastră, care se mişca cu o graţie lentă în zonele mai întunecate ale încăperii, dând la iveală şi reabsorbind lumini ca nişte cârcei.

— Evident, chestii biorealizate, au spus ei.

— Ştii asta.

— Ai mai văzut aşa ceva şi în Bremen. Majoritatea alimentelor pe care le mâncăm. Şi nişte pietre preţioase, precum şi tot soiul de alte mărunţişuri.

Asemenea celor mai mulți locuitori din Orașul Ambasadei, aveam doar o idee vagă despre schimbul de mărfuri pe care-l descriau ei.

— Și aur.

Cu toate că erau la datorie, CalVin fuseseră o gazdă bună la acea primă petrecere. Scile s-a așezat la masa cu delicatese, omenești și ariekene, și a așteptat.

— Fraternizați cu localnicii, până la urmă?

Ehrsul apăruse fără zgomot în spatele nostru. Vorbise pe neașteptate și mă făcuse să tresar și să râd.

— E bine educat, am zis eu, făcând un semn către Scile.

— Are răbdare, a zis ea. Tu n-ai de ce să ai, ai întâlnit deja Gazdele.

Mi-a spus că era doar în trecere, presupun că într-o misiune oarecare. A cotit și a trecut pe lângă Scile șoptind ceva, iar el a salutat-o și a privit-o cum pleacă.

— Știi ce mi-au spus CalVin? m-a întrebat el liniștit, apoi a făcut un gest cu paharul către silueta lui Ehrsul, care se îndepărta. Ea poate să vorbească Limbajul. Fără greșeală. Toți Ambasadorii înțeleg perfect ceea ce spune. Dar dacă încearcă să discute cu Gazdele, acestea nu pricep niciun cuvânt. Ea nu vorbește cu adevărat Limbajul, mi-a zis el, privindu-mă în ochi.

Și a continuat să-și ascundă cu greu nerăbdarea – măcar nu era grosolan. CalVin au avut grijă să-l prezinte acelor Ambasadori și membri ai Administrației pe care el nu-i cunoștea. Și, în cele din urmă, Gazdelor, atunci când acestea au apărut în încăpere, deplasându-se în felul lor caracteristic.

Era prima oară, după mii de ore, când le vedeam atât de aproape. Erau patru. Trei erau în plină maturitate, în a treia năpârlire, iar siluetele lor înalte erau acoperite cu cili care tremurau. Ultima era spre sfârșit – în perioada de decădere. Abdomenul îi era masiv și-i atârna, și avea membre fusiforme. Mergea hotărâtă, dar aiurea. Rudele ei o

aduseseră, dând dovadă de un soi de milă. Ea le urma din instinct, folosindu-se de vedere şi de urma chimică. Exista pe Arieka o anumită stategie a evoluţiei, împărtăşită de mai multe încrengături, care consta în faptul că ultima încarnare a unui animal era aceea de rezervă de hrană pentru pui. Aceştia puteau să roadă zile întregi din straturile nutritive ale abdomenului ei, fără s-o ucidă. Gazdele noastre făcuseră aşa, la începutul istoriei lor, dar renunţaseră la această practică, pe care o considerau barbară, cu generaţii în urmă. Îşi jeleau camarazii când aceştia ajungeau în penultima formă, când mintea le murea, şi le păstoreau cu mult respect cadavrele mişcătoare până se dezagregau.

Făptura nemoartă s-a lovit de masă, deranjând vinul şi aperitivele, iar HenRy, LoGan, CalVin şi ceilalţi Ambasadori au râs politicos, ca şi cum ar fi fost o glumă.

— Vă rog, au spus CalVin conducându-l pe Scile în faţă, către indigenii cei celebri; n-am putut să citesc nimic pe figura lui Scile. Scile Cho Baradjian, acesta e purtătorul de cuvânt...

Apoi, folosind în acelaşi timp vocea-aşchiere şi vocea rotire, au spus numele Gazdei.

Aceasta a privit în jos, la noi, fiecare apendice ca de coral având muguri haotici, înzestraţi cu câte un ochi.

— $\frac{kora}{shahundi}$, au zis împreună CalVin.

Numai Ambasadorii puteau să spună numele Gazdelor.

Gazda a mormăit, cu gura aşchiere semănând teribil de mult cu nişte buze omeneşti şi agitându-se pe un esofag ca o tulpină, aflat lângă gât; la nivelul piepturilor noastre, unde se umfla trupul său, gura rotire s-a deschis şi a tuşit, emiţând sunete vocalice mărunte, rotunjite: „tao dao thao".

Făptura purta organele unor animale mici înfăşurate în jurul gâtului. Ceva i se încolăcea printre picioarele semănând cu nişte pumnale – un animal de companie. Toţi ariekeii erau însoţiţi de câte unul, cu excepţia bătrânului

cu creierul mort. Avea mărimea unui prunc, o făptură ca o larvă, cu picioare butucănoase şi cu antene delicate, având spatele ciuruit de găuri, unele înconjurate cu inserții de metal. Modul de deplasare era ceva între fugă şi convulsii. Era o zelle, un animal-baterie biorealizat în care puteau fi introduse conexiuni şi cabluri şi din care – în funcție de modul în care îl hrănea proprietarul său – puteau să iasă diferite forme de energie. Oraşul ariekeilor era plin de asemenea surse de energie.

kora/shahundi a înaintat pe patru picioare – asemănătoare cu ale unui păianjen, lungi, cu excesiv de multe articulații, cu păr negru – şi şi-a întins aripile: din spate, aripa evantai auditivă, în multe culori; din față, de sub gura mai mare, membrul său de interacțiune şi manipulare, aripa darului.

„Ne-ar face plăcere să vă strângem aripa darului cu mâinile noastre", a spus CalVin folosind Limbajul, iar Scile, cu fața încă aproape de a mea, a strâns un pic din buze şi a întins mâna. Gazda a prins mâna soțului meu într-un salut care nu avea niciun înțeles pentru el, apoi mi-a luat-o pe a mea.

Deci Scile văzuse cum se vorbea Limbajul. A ascultat. I-a pus iute nişte întrebări lui CalVin, în timpul schimbului lor de cuvinte cu Gazda, iar ei, spre surprinderea mea, le-au acceptat fără să protesteze.

— Poftim? Insinuează că nu puteți fi de acord?

— Nu, e...

— ...mai complicat.

— Ai răbdare.

Apoi CalVin au vorbit împreună. I-am auzit spunând, la un moment dat, *suhaish/ko*. Spuneau „vă rog".

— Am înțeles aproape totul, mi-a spus Scile după aceea; era foarte ațâțat. Erau foarte încordați, a adăugat el. Când au adus vorba despre negocieri, ei – adică ariekeii – foloseau prezentul discontinuu, dar apoi au trecut la prezentul omis. Asta înseamnă, uh...

L-am asigurat că știam ce înseamnă. Îmi spusese deja. Cum să nu zâmbești când îl auzeai? L-am ascultat, timp de peste o sută de ore, cu afecțiune, chiar dacă nu întotdeauna cu interes.

— Avice, m-a întrebat el, ți-a trecut vreodată prin minte că limbajul ăsta e imposibil? *Im-pos-i-bil.* Indivizii nu au polisemie. Cuvintele nu au semnificație: ele sunt referiri. Cum pot să fie făpturi inteligente și să nu aibă un limbaj simbolic? Cum folosesc *numerele?* N-are nicio logică! Iar Ambasadorii sunt gemeni, nu o singură persoană. Nu există doar o minte în spatele Limbajului, atunci când îl vorbesc...

— Iubitule, nu sunt gemeni, i-am zis eu.

— Mă rog. Ai dreptate. Clone. Doppeli. Ariekeii cred că ei au o singură minte, dar nu-i așa. Nu-i așa, a adăugat el, în timp ce eu ridicam din sprânceană. E ca și cum am putea să vorbim cu ei doar din cauza unei neînțelegeri reciproce. Ceea ce numim „cuvintele lor" nu sunt cuvinte: ele n-au *semnificație.* Iar ceea ce ei numesc „mințile noastre" nu-s deloc minți.

Am izbucnit în râs, dar el nu mi-a ținut isonul.

— E cazul să te întrebi, a spus el. Nu te întrebi? Ce fac ei – mă refer la indivizii din Administrație – ca să convingă doi oameni să creadă că-s unul singur?

— Da, dar nu-s doi, i-am zis eu. Asta-i poanta în legătură cu Ambasadorii. Asta face ca întreaga ta teorie să se prăbușească.

— Dar ar putea să fie. Ar trebui să fie. Deci, ce au făcut?

Spre deosebire de gemenii monozigoți, până și amprentele doppelilor fuseseră modelate și făcute să fie identice. În principiu. În fiecare seară și în fiecare dimineață, Ambasadorii erau corectați. O microchirurgie condusă de minți artificiale descoperea orice semn sau leziune măruntă pe care o căpătase doar o jumătate a perechii în ziua sau noaptea precedentă și, dacă aceasta nu putea fi înlăturată,

atunci o copiau pe jumătatea rămasă nevătămată. La asta se referea Scile şi la multe altele. Voia să vadă copiii: doppelii tineri în creşă. Nu putea să mă scandalizeze cu asemenea chestii. Iar asemenea întrebări nu implicau răspunsuri. Voia doar să vadă cum erau crescuți copiii.

Cei din Administrație şi Ambasadorii mergeau în mod regulat în oraş, dar numai tinerii sau cei lipsiți de maniere cereau amănunte. Ca nişte copii răi ce eram, am pătruns în sistemele de comunicații şi am găsit imagini şi rapoarte pe care le-am crezut secrete (bineînțeles că nu erau foarte secrete), care ne-au dat nişte indicii despre ceea ce se petrecea.

— Uneori, ne-au spus CalVin, suntem chemați la ceea ce numim discuții. Ei cântă – nu-i vorba de cuvinte, sau poate sunt cuvinte pe care noi nu le ştim.

— Şi după ce termină, răspundem unul câte unul, cântând către ei.

— La ce foloseşte asta? am întrebat.

CalVin mi-au răspuns simultan:

— Nu ştim.

Toată lumea se pusese la patru ace, pentru un alt eveniment. Foarte diferit de toate cele precedente. Aveam o rochie împodobită cu jad sângeriu. Scile era îmbrăcat în frac şi purta un trandafir alb. Aparatul de zbor care venise după noi era un metis biorealizat prin tehnici de înmulțire ariekene, dar interiorul său cvasi-viu fusese croit pentru nevoi terestre şi era pilotat de minți artificiale de-ale noastre.

Fuseserăm extrem de şocați atunci când CalVin ne spuseseră că puteam să-i însoțim. Aceasta nu era o petrecere în Ambasadă. Ne duceam în oraşul Gazdelor, la un Festival al Minciunilor.

Petrecusem mii de ore în immmer. Fusesem în porturi din zeci de țări, de pe zeci de planete, trăisem chiar şi acel

şoc al călătorilor pe care noi, floakerii, îl numim întoarcere, când, după ce te-ai pregătit pentru stranietatea unei lumi noi, mergi într-o capitală neumană şi te uiți la indigenii pe care ți-e greu să-i înțelegi şi începi să bănuieşti că ai mai fost acolo. Oricum, în noaptea în care Scile şi cu mine ne-am îmbrăcat ca să ne ducem în oraş, eram nervoasă cum nu mai fusesem de când părăsisem Arieka.

Am privit prin ferestrele navei în timp ce zburam pe deasupra iederei şi a acoperişurilor micului meu oraş-ghetou. Am oftat când am ajuns deasupra zonei în care arhitectura trecea de la cărămida şi lemnul acoperit de iederă al tinereții mele la polimeri şi la carnea biorealizată a Gazdelor, de la labirintul de alei la echivalentul stradal al altor topografii. Făpturile-clădiri se prăbuşeau şi erau înlocuite. Zone de construcții ca nişte combinații de abatoare, ferme pentru căței şi cariere de piatră.

Eram vreo douăzeci de persoane: cinci Ambasadori, o mână de membri ai Administrației şi noi doi. Scile şi cu mine ne zâmbeam prin măşti şi respiram aerul suflat de micii noştri aeoli portabili. Iute, foarte iute, ne-am lăsat pe un acoperiş, i-am urmat pe tovarăşii noştri şi am ieşit afară, apoi am coborât într-un edificiu, ajungând în oraş.

Un loc complex, cu multe încăperi, formând unghiuri care mă uluiau. Cei care pomeniseră vreodată despre „stăpânirea" mea ar fi râs văzându-mă cum mă împleticeam, literalmente, în încăperea aceea. Pereții şi tavanul se mişcau, dirijate de o existență mecanică ca aceea a cuiva care ar fi descins din lanțuri şi macarale. Un membru amabil al Administrației ne-a condus pe Scile şi pe mine. Grupul nostru mergea fără vreun însoțitor ariekean. Voiam să ating pereții. Puteam să-mi aud bătăile inimii. Le auzeam pe Gazde. Brusc, am ajuns printre ele. Erau mai multe decât văzusem vreodată.

Camerele erau vii, cu celule care au luat culorile curcubeului atunci când am intrat. Ariekeii vorbeau pe rând, iar

Ambasadorii cântau politeţuri extraterestre. Pierzându-se pe un culoar, mai multe Gazde aflate în faza finală se mişcau aiurea, cu mintea pierdută, dar demne. Un pod a fluierat după noi.

Am văzut, pentru prima oară în viaţa mea, Gazde tinere: o supă aburindă cu nutrienţi, în care se agitau ţipari mărunţi. Mai încolo era „creşa de luptă", unde micuţii sălbatici din faza a doua se jucau şi se ucideau între ei. Într-un hol, traversat de pasarele din tendoane şi platforme din membre musculoase, se aflau sute de ariekei, cu aripile darului întinse, cu aripile evantai înfrumuseţate cu tuş şi pigmenţi naturali, strânşi pentru Festivalul Minciunilor.

Pentru Gazde, vorbirea era gândire. Pentru ei, era un nonsens ca un vorbitor să-mi poată spune, să poată susţine ceva cunoscut ca neadevărat, iar eu să fi putut crede că-i adevărat acel lucru despre care ştiam că nu-i adevărat. Neavând un Limbaj pentru lucruri care nu existau, ele nu puteau să gândească decât cu greu acele lucruri; acestea le erau mult mai vagi decât visele. Lucrurile imaginare pe care reuşeau să şi le închipuie erau înceţoşate şi închise înlăuntrul capetelor lor.

Dar Ambasadorii noştri erau oameni. Ei puteau să mintă la fel de bine folosind Limbajul ca şi în propriul lor limbaj, spre nesfârşita încântare a Gazdelor. Aceste sărbători ale înşelăciunilor nu existaseră – cum ar fi putut să existe? – înainte să venim noi, tereştrii. Festivalurile Minciunilor aveau loc cam de tot atâta timp cât exista Oraşul Ambasadei: erau unul dintre primele noastre cadouri dăruite Gazdelor. Auzisem de ele, dar nu mă aşteptasem niciodată să văd vreunul.

Ambasadorii noştri au trecut printre sutele de ariekei care nechezau. Cei din Administraţie, Scile şi cu mine – cei care nu puteam vorbi aici – priveam. Încăperea era ciuruită de ventricule: o auzeam respirând.

— Ni se urează bun venit, mi-a zis Scile, ascultând toate vocile acelea. Ni se spune că... hmmm... cred că ni se spune că acum văd miracole. Ni se cere ca primul nostru *ceva* să păşească în faţă. E un termen compus, aşteaptă... hmmm... Primul nostru *mincinos*, spuse el încordat.

— Cum au compus cuvântul? am întrebat eu.

— Oh, ştii şi tu cum. Cel-care-spune-lucruri-care-nu-sunt, ceva de genul ăsta.

Mobila din încăpere se extindea, organizându-se singură într-un fel de amfiteatru. Ambasadoarea MayBel – nişte femei mai în vârstă, stilate – stăteau în faţa unui ariekes care ridicase cu aripa darului ceva ce semăna cu o ciupercă mare, cu tulpină fibroasă. A inserat franjurile acesteia în cavităţile zellei ce ţopăia la picioarele sale, iar făptura-ciupercă a scos un sunet şi a început să strălucească, schimbându-şi iute culorile, variind în jurul unui albastru sidefiu.

Gazda a spus ceva.

— A zis: „Descrie-l", mi-a şoptit Scile.

MayBel au răspuns. May cu vocea aşchiere, Bel cu vocea rotire.

Ariekeii au început să meargă în sus şi-n jos, într-o unanimitate subită. Într-o aţâţare încordată. Se împleticeau şi pălăvrăgeau iute.

— Ce-au zis? am întrebat eu. Ce-au zis MayBel?

Scile s-a uitat oarecum neîncrezător la mine.

— Au zis: „E roşu".

MayBel s-au înclinat, în locul lor venind Ambasadorul LeRoy, în timp ce tumultul ariekeilor continua. Ariekesul şi-a lovit zellea, iar obiectul ataşat de ea şi-a schimbat forma şi culoarea, transformându-se într-o picătură mare, verde.

— „Descrie-l", a tradus din nou Scile.

LeRoy s-au privit unul pe celălalt şi au început să vorbească.

— Au zis: „E o pasăre", a spus Scile.

Ariekeii au mormăit. Cuvântul era o prescurtare pentru o formă locală de viață înaripată, dar desemna, în același timp, și păsările noastre, din Orașul Ambasadei. LeRoy au vorbit din nou și mai mulți ariekei au început să țipe, incapabili să se stăpânească.

— LeRoy spun că a zburat, mi-a zis Scile în cască.

Jur că am văzut Gazdele extinzându-și ochii-coral în sus, ca și cum plasma fără viață ar fi putut să se înalțe. Le și Roy au vorbit împreună din nou.

— Au spus... a mormăit Scile, încruntându-se în timp ce-i asculta. Au zis că a devenit o roată, a adăugat el mai tare, acoperind gălăgia făcută de spectatori.

Unul câte unul, Ambasadorii și-au spus minciunile. Gazdele au devenit gălăgioase, așa cum nu le mai văzusem niciodată, dând semne, spre spaima mea, că-s beți, beți turtă. Scile era încordat. Camera șușotea, imitând frenezia ocupanților săi.

Venise rândul lui CalVin. Ei au recitat ceva.

— Și zidurile au dispărut, mi-a tradus Scile. Iar iedera Orașului Ambasadei ni se încolăcește printre picioare...

Gazdele și-au examinat membrele.

— ...iar camera se transformă în metal, și eu cresc tot mai mare, iar încăperea și cu mine devenim un tot.

„Ajunge", m-am gândit eu, iar cineva trebuie să fi fost de acord cu mine pentru că i-a șoptit și lui CalVin. Aceștia s-au înclinat și au plecat.

Ariekeii s-au calmat încet. Credeam că se terminase. Dar, în timp ce priveam, câteva Gazde au venit în față.

— E un sport, a spus Cal sau Vin, care se apropiaseră, obosiți, când au văzut care era surpriza mea.

— Un sport extrem, a zis celălalt.

— De ani de zile se străduiesc să ne imite.

— Unii se descurcă destul de bine.

Am privit cu atenție.

— Ce culoare e asta? i-a întrebat ariekesul pe competitorii săi, ridicând obiectul țintă, așa cum făcuse terestrul.

Rând pe rând, Gazdele aveau să încerce să mintă.

Multe nu puteau. Fredonau și scoteau tot felul de clinchete, care arătau că se străduiau.

— Roșu, a tradus Scile.

Becul era roșu, iar vorbitorul a scos un scâncet dublu. Presupun că-și exprima dezamăgirea.

— Albastru, a spus altul, ceea ce era adevărat, pentru că obiectul se schimba mereu.

— Verde.

— Negru.

Unii scoteau sunete care erau doar zgomote, clinchete și nechezaturi ce exprimau eșecul, fără să fie cuvinte.

Fiecare succes, cât de mic, era sărbătorit. Când obiectul era galben, iar Gazda încerca să mintă, un ariekes ținând ceva în formă de foarfecă în aripa evantai s-a cutremurat și și-a retras mai mulți ochi, apoi, stăpânindu-se, a spus cu cele două voci ale sale un cuvânt care putea fi tradus prin „galben-bej". Cu greu puteai afirma că-i un neadevăr evident, dar mulțimea era încântată.

Un grup de Gazde s-a apropiat de noi.

— Avice — a spus politicos Cal sau Vin — acesta este...

Apoi au început să înșire nume.

N-am înțeles niciodată logica unor asemenea amabilități între cei ca mine și ariekei. Lor, care înțelegeau doar vorbitori ai Limbajului care aveau minți, trebuie să li se fi părut bizar când Ambasadorii îi prezentau cu grijă unor jumătăți de ființă, amputate și care nu vorbeau. Era ca și cum un ariekes ar fi insistat ca cineva să-i salute politicos animalul-baterie.

Așa credeam eu, dar s-a dovedit a nu fi așa. Ariekeii mi-au strâns mâna cu aripile darului, atunci când CalVin le-au cerut să facă asta. Aveau piele rece, uscată. Am închis gura, ca să țin sub control emoțiile care creșteau în mine (nu-s încă

sigură ce anume erau). Ariekeii au avut o anumită reacție când Ambasadorii le-au spus numele meu. Au zis ceva, iar Scile mi-a tradus repede la ureche:

— Au spus: „Ea? Ea e aceea?"

Ulterior, 3

Există metode de a le deosebi între ele pe Gazde. Există un model unic, precum cel al amprentelor digitale, pe fiecare aripă a darului (orice remarcă privitoare la acest fapt era urmată, în general, de menționarea redundantă a faptului că Oraşul Ambasadei era unicul oraş din lume în care amprentele digitale terestre nu erau unice). Existau deosebiri subtile ale nuanțelor carapacei, ale țepilor de pe membre, ale formei excrescențelor pe care se aflau ochii. În zilele acelea mă osteneam rareori să fiu atentă la aşa ceva şi, cu rare excepții, n-am reținut numele ariekeilor pe care i-am întâlnit. Deci nu pot să spun dacă în timpul primei vizite în oraş sau în următoarele întâlnisem vreunul dintre membrii delegației Gazdelor care ni se alăturase în urmă cu atâtea kiloore, în Sala Diplomației, ca să-l salute pe EzRa, imposibilul nou Ambasador.

Din câte-mi amintesc, toți erau de vârstă mijlocie, în a treia năpârlire, deci dispunând de inteligență. Unii purtau o eşarfă indicând fie un rang neintinteligibil (pentru mine), fie o predispoziție la fel de puțin inteligibilă; unii erau împodobiți cu bijuterii mici şi urâte, înfipte în locurile în care chitina lor era groasă. Cei mai importanți dintre Ambasadori, MayBel şi JoaQuin, s-au îndreptat încet către Gazde, înmânându-i fiecăruia câte un pahar de şampanie – prelucrată cu grijă încât să fie pe gustul lor. Gazdele

le-au apucat cu eleganță, sorbind din ele cu gurile lor aşchiere. L-am văzut pe Ez privindu-le.

— Vine Ra, a zis Ehrsul.

— Cum trebuie să i ne adresăm? am întrebat eu. Ce sunt el şi Ez, unul față de celălalt? Nu sunt doppeli.

Indiferent unde se afla Scile în încăpere şi indiferent cu cine, ştiam că era la fel de încordat ca mine, văzând toată ciudățenia aceea. Ez şi Ra s-au apropiat unul de celălalt, schimbându-şi atitudinea, căpătând o altă dispoziție.

Cum era posibil să se întâmple aşa ceva?

Toate clădirile erau la locul lor, şi fuseseră aşa timp de mii de ore, de ani. Ani din Oraşul Ambasadei, cei cu care crescusem, nesfârşite luni denumite în virtutea unei nostalgii caraghioase după un calendar străvechi, cu săptămâni lungi de o duzină de zile. Timp de aproape un veac al Oraşului Ambasadei, începând din momentul naşterii acestui oraş, clădirile fuseseră la locul lor. Fermele de clone funcționaseră; copii unici şi aleşi cu grijă căpătaseră doppeli şi se transformaseră în Ambasadori, cu priceperea necesară de a guverna. Sigur, totul sub protecția Bremenului; Bremenul era puterea noastră natală; toate clădirile noastre publice afişau ceasuri şi calendare care funcționau conform timpului din Charo City. Dar până acum, tot ce se afla aici, în immer, fusese sub controlul Administrației.

CalVin îmi spuseseră odată că speranțele inițiale ale celor din Bremen, legate de rezervele de pe Arieka, de obiectele de lux, de ciudățenii şi de aur, fuseseră exagerat de optimiste. Biotehnologia ariekeană era, în mod cert, ceva valoros. Făpturile ariekene – mai elegante şi mai funcționale decât himerele grosolane sau şmecheriile legate de spargerea particulelor despre care ştiu că ar fi fost realizate vreodată pe Terra – erau modelate de Gazde din plasma fecundă cu tehnici pe care nu numai că nu le puteam imita, dar care, conform ştiinței noastre, nu existau. Era suficient? Oricum, nicio colonie nu a fost abandonată vreodată.

Cum şi de ce a pregătit Charo City acest Ambasador imposibil? Auzisem, ca noi toți, istoria experimentului şi a rezultatului jalnic, a nivelului de empatie care nu ajungea să fie redat pe scala Stadt. Însă chiar dacă cei doi prieteni aveau o asemenea conexiune, din indiferent care motiv psihic, de ce trebuiseră să devină Ambasadori?

— Wyatt e emoționat, mi-a spus Ehrsul.

— Toți sunt, a zis Gharda apropiindu-se, cu muzica oprită, cu instrumentul strâns. De ce n-ar fi?

— Doamnelor şi domnilor!

Îmbunătățirile au transmis vocile lui JoaQuin prin difuzoarele ascunse. JoaQuin şi MayBel s-au dus să-şi prezinte omagiile oaspeților ariekeni. După aceea i-au urat bun venit noului Ambasador.

Fusesem la prezentări care aveau loc atunci când Ambasadorii ajungeau la maturitate: doppeli tineri, ciudați, aroganți şi încântători salutau mulțimea. Dar, bineînțeles, nu semănau cu această instalare în funcție.

— E un moment extraordinar, au spus JoaQuin. Avem îndatorirea...

— ...o îndatorire *de invidiat*, o îndatorire *ciudată*...

— ...să inaugurăm o altfel de primire. Poate că unii dintre voi ați auzit că avem un nou Ambasador.

Râsete politicoase.

— Am petrecut mult timp împreună cu ei în ultimele zile...

— ...şi am ajuns să-i cunoaştem, iar ei să ne cunoască pe noi.

— Trăim timpuri neobişnuite.

— I-auzi! a zis RanDolph.

— E o onoare să fii prezent la un eveniment pe care, sper că ne veți ierta pentru asta...

— ...credem că va face istorie. Acesta este un moment istoric.

— Doamnelor şi domnilor...

— Gazde...

— ...şi toţi cei care ne sunteţi oaspeţi. Avem deosebita plăcere să-i urăm bun venit în Oraşul Ambasadei...

— ...Ambasadorului EzRa.

După ce s-au oprit aplauzele, JoaQuin s-au întors către Gazdele care stăteau lângă ei şi au pronunţat clar în Limbaj numele noului nostru Ambasador.

— $\frac{ez}{ra}$, au spus ei.

Gazdele şi-au întins ochii-coral.

— Mulţumesc, domnule Ambasador JoaQuin, a spus Ez, consultându-se încet cu Ra. E o mare plăcere să fim aici, a continuat el.

A mai adăugat câteva lucruri drăguţe. Eu mă uitam la ceilalţi Ambasadori. Autoprezentarea lui Ra a fost scurtă, doar un pic mai lungă decât numele său.

— Vrem să subliniem că-i o mare onoare pentru noi, a spus Ez. Oraşul Ambasadei e unul dintre cele mai importante avanposturi ale Bremenului şi este el însuşi o comunitate plină de energie. Suntem mai recunoscători decât putem spune pentru minunata dumneavoastră primire. Ne dorim să devenim membri ai comunităţii din Oraşul Ambasadei, să lucrăm împreună pentru viitorul acesteia şi să lucrăm împreună pentru viitorul Bremenului.

Bineînţeles, au urmat aplauze. Ez a aşteptat.

— Suntem nerăbdători să lucrăm cu voi, a spus Ra.

Unii membri ai Administraţiei şi unii Ambasadori încercau să-şi ascundă nervozitatea. Iar alţii entuziasmul, din câte vedeam eu.

— Ne dăm seama că aveţi întrebări, a spus EzRa. Vă rog să nu fiţi timizi. Ne dăm seama că... suntem *o anomalie*... a adăugat zâmbind. Suntem fericiţi să discutăm despre acest subiect, deşi, sincer vorbind, nu ştim de ce sau cum facem ceea ce facem. Suntem un mister atât pentru noi, cât şi pentru voi.

Râsetele la care se aştepta au fost scurte.

— Ne-ar plăcea să facem ceea ce am fost pregătiți îndelung și din greu să facem. Suntem un Ambasador – suntem mândri să spunem acest lucru – și avem o treabă de făcut. Am vrea să le salutăm pe onoratele noastre Gazde.

Aplauzele păreau sincere.

Camerele-viespi roiau, iar ecranele-pereți arătau, din diferite unghiuri, imagini ale lui Ez și Ra venind împreună, conduși către Gazde de noii lor colegi. Ariekeii stăteau în semicerc. N-aveam idee ce-și imaginau ei că se întâmplă. Măcar știau că acela era un Ambasador care se numea $\frac{ez}{ra}$.

EzRa s-au sfătuit între ei, așa cum făceau și alți Ambasadori, șoptind și pregătindu-și cuvintele. Gazdele și-au întins ochii. Fiecare terestru din încăpere părea să fie atent, să-și țină răsuflarea. EzRa s-au întoars și, cu gesturi foarte teatrale, au vorbit Limbajul.

Ez era vocea aşchiere, Ra vocea rotire. Vorbeau minunat de bine. Am auzit suficient de mult ca să pot să spun așa ceva. Accentul lor era bun, sincronizarea la fel. Vocile li se potriveau. Le-au spus Gazdelor că era o onoare să le întâlnească și le-au transmis $\frac{suhail}{shurasuhail}$. Salutul fusese bine spus.

În acel moment s-a schimbat totul. EzRa s-au privit unul pe altul și au zâmbit. Fusese primul lor discurs oficial. Dacă n-ar fi fost o gafă absurdă, am fi aplaudat cu toții. Sunt convinsă că mulți oameni nu-i crezuseră cu adevărat în stare de ceea ce făcuseră.

Fuseserăm atenți să-i ascultăm vorbind și să le judecăm abilitățile. N-am observat că totul se schimbase. Nu cred că vreunul dintre noi remarcase, în momentul acela, reacțiile Gazdelor.

Partea a doua

Festivaluri

Ulterior, 4

Îl priveam cu toții pe noul Ambasador.

Ez rămăsese într-o poziție uşor combativă. Îşi deschidea şi-şi strângea pumnii. Îmi dădeam seama că îi plăcea ceea ce făcea. A ridicat privirea spre Gazde, uitându-se la ele pe sub sprâncene.

Ra le privea cu coada ochiului. Se ridicase şi era atât de înalt şi de drept încât părea că se clatină uşor. Cei doi erau atât de absurd de diferiți, de parcă o glumă ar fi dat greş din cauză că exagera poanta. Mi-am amintit de Stan şi Bran, de Merlo şi Rattleshape, de Sancho Panza şi don Quijote.

Când au terminat de vorbit, prin noi, toți cei din Sala Diplomației, a trecut un val de ceva atât de palpabil, ca şi cum iedera ar fi fremătat. M-am întors către Ehrsul şi am ridicat din sprânceană. Ştiam cu toții că fusese un moment important, dar probabil că trecuseră vreo cinci secunde înainte ca vreunul dintre noi să-şi dea seama că se întâmplase ceva rău.

Gazdele se clătinau, de parcă erau pe mare. Una îşi agita spasmodic aripa darului şi aripa evantai, alta stătea anormal de țeapănă. Una îşi deschisese şi-şi închisese membranele de mai multe ori, într-un gest repetitiv, nevrotic.

Trei se conectaseră la zellele lor cu ajutorul unei bucle din carne, prin care primeau un flux de substanțe chimice

sau de energie, şi am presupus că reacţia Gazdelor la acel comportament nepotrivit infectase animalele-baterii. Micile generatoare ambulante se împleticeau şi scoteau nişte sunete care nu semănau cu cele pe care le auzisem făcându-le înainte.

Într-o sincronizare lentă şi apatică, ariekeii au ieşit din transă. Ochii-coral s-au întors către noi şi, în cele din urmă, s-au focalizat. Şi-au îndreptat şi şi-au dezmorţit picioarele, ca şi cum s-ar fi trezit din somn.

EzRa s-au încruntat. Au şuşotit între ei şi apoi au vorbit din nou.

După cum am aflat ulterior, spuseseră: „Trupurile şi/sau creierele Gazdelor noastre sunt deranjate de entităţi biologice care le-au invadat sau de o reacţie alergică la un factor de mediu? S-a întâmplat ceva care vă face să fiţi suboptimali[1]? Sunteţi bine?"

Cuvintele lor au sunat de parcă Ez ar fi recitat bâlbâit un poem, în timp ce Ra imitase nişte păsări. Pe când cei doi vorbeau, ariekeii s-au zguduit din nou şi, în aceeaşi simultaneitate urâtă, zellele legate de ei şi-au revenit rapid împreună cu aceştia. S-au scufundat din nou în ei înşişi. De data asta, unul a scos un zgomot prin gura sa aşchiere.

JoaQuin şi MayBel s-au sfătuit, agitaţi. MayBel s-au apropiat de ariekei. Gazdele şi-au revenit lent, foarte lent, din starea care le cuprinsese. CalVin s-au uitat spre mine. Ne-am privit reciproc, de-a curmezişul încăperii, pentru prima oară după ceva timp. În ochii lor am citit doar teamă.

Membrii Administraţiei s-au adunat laolaltă, Ambasadorii s-au pus în mişcare, s-au agitat şi le-au condus pe Gazde afară. În timp ce ariekeii se trezeau din indiferent ce fusese chestia aceea, au început să protesteze, vorbind

[1] Autorul foloseşte cuvântul „suboptimal", un termen de origine germană, cu înţelesul de stare inferioară celei optime.

între ei, haotic şi pe un ton ridicat. Întrebau de noul Ambasador. „Unde e $\frac{ez}{ra}$?" ziceau ei fără încetare. „Unde e $\frac{ez}{ra}$?" Înțelegeam suficient Limbajul ca să ştiu asta.

— Doamnelor şi domnilor, vă rog, a spus unul dintre JoaQuin.

Cineva din Administrație trebuie să fi discutat cu muzicanții de serviciu, pentru că aceştia şi-au reluat activitatea. Nu mi-am dat seama că se opriseră. Chelnerii au început din nou să circule. Am văzut nişte paznici ducându-se undeva, iar printre ei era şi Simmon. Se stăpâneau, dar era clar că se grăbeau.

— Scuzați-ne, doamnelor şi domnilor, au spus JoaQuin. Oaspeții noştri, Gazdele, au fost...

JoaQuin s-au oprit şi s-au sfătuit.

— A avut loc o mică neînțelegere...

— ...nu există nimic care să reprezinte un motiv de îngrijorare...

I-am văzut pe LoGan, CharLott, LuCy, AnDrew strângându-i la un loc şi conducându-i afară pe ariekei.

— Nu-i nimic important şi-i doar vina noastră...

Au zâmbit amândoi.

— Remediem totul imediat.

— Dumneavoastră nu aveți niciun motiv de îngrijorare.

— Petrecerea continuă. Alăturați-vă nouă, ridicând paharul!

Mulți localnici îşi doreau să li se spună vorbe liniştitoare. Nou-veniții şi oaspeții temporari nu ştiau cât de îngrijorați ar fi trebuit să fie. Am ridicat cu toții paharele.

— Pentru căpitanul şi echipajul navei de immer *Răspuns pentru Martirii din Tolpuddle*[1]... au spus JoaQuin.

— ...pentru bineveniții imigranți, noii cetățeni...

---

[1] Martirii din Tolpuddle sunt şase muncitori englezi care, în 1833, au fost deportați în Australia pentru că au încercat să organizeze un sindicat.

— ...şi, în primul rând, pentru Ambasadorul EzRa. Fie să aibă o carieră lungă şi fericită aici, în Oraşul Ambasadei.

— Pentru EzRa!

Am repetat cu toţii. Cei cărora le fusese adresat toastul au ridicat şi ei paharele, în semn de răspuns. Am privit spre uşa pe care dispăruseră Gazdele. A fost meritul Administraţiei că petrecerea nu s-a sfârşit. După zece minute, majoritatea oamenilor se purtau – mai mult sau mai puţin – ca înainte.

— Ce naiba a fost asta? am întrebat-o eu pe Gharda.

— N-am nici cea mai mică idee, mi-a răspuns ea.

Nu-l vedeam pe Scile. În încăpere mai erau încă destui Ambasadori, împreună cu cei din Administraţie. M-am apropiat de EdGar, dar, spre uimirea mea, aceştia mi-au întors spatele. Le-am rostit numele astfel încât să nu poată pretinde că n-au auzit, iar ei m-au privit mi-au spus:

— Nu acum, Avice!

— Dar nu ştiţi ce vreau, le-am replicat eu.

— Zău, Avice. Nu acum.

Printre cuvinte îşi intercalaseră zâmbete şi saluturi adresate celor care treceau pe lângă ei.

Mulţimea s-a dat în lături pentru o clipă, ca şi cum ar fi plănuit să-l scoată la iveală pe Cal sau pe Vin. Acesta se uita drept la mine. Am fost atât de uimită, încât am încetat să mă mişc. N-o vedeam pe dublura celui care mă privea. Iar el a dispărut din nou printre cei de la petrecere.

Gharda a apărut din nou, cu pilotul la braţ. M-a văzut şi a ezitat, aruncându-mi o privire întrebătoare. I-am făcut semn – „Bineînţeles". Nu conta faptul că eu călătorisem mult mai mult decât conducătorii oraşului, că le oferisem cunoştinţe iluzorii şi că ei le primiseră cu lăcomie. Cum EdGar se îndepărtau, eu nu mai reprezentam nimic. Ei şi ceilalţi Ambasadori erau cei care, într-o şedinţă închisă publicului, aveau să decidă ce se întâmplase şi ce avea să se întâmple. Ei făceau legea.

Anterior, 3

Cu mult timp în urmă, interpretasem un ritual straniu şi neplăcut, în ruinele unui restaurant. După cum mi-au spus Ambasadorii şi membrii Administraţiei, pentru asta am fost onorată în absenţă de către ariekei. Asta nu însemnase nimic până în când în sală, la festival, după minciuni, Gazdele descoperiseră cine eram.

Vorbeau iute şi-şi întindeau ochii-coral. Discutau despre mine în fiecare zi, mi-a tradus Scile după aceea. Asta îi spuseseră ele lui CalVin. O Gazdă îi zisese lui CalVin, despre mine: „Nu ştiu cum m-am descurcat fără ea, cum am gândit ceea ce trebuia să gândesc."

Ea? Aceasta era întrebarea pe care noi o numeam Misterul Adunării: Gazdele îi considerau pe Ambasadori oameni cu două trupuri şi o singură minte? Şi dacă aşa îi considerau, credeau că noi, ceilalţi, eram jumătăţi de fiinţă, maşini, lucruri fără relevanţă? Un oraş plin de marionetele Ambasadorilor? Când m-au recunoscut drept comparaţie, mi-au cerut să mă întorc, dar n-am fost sigură dacă aş fi fost oaspete, exponat sau altceva. Când ne-am dus, Gazdele au avut grijă de noi, indiferent dacă înţelegeau sau nu că suntem oameni.

Am acceptat invitaţia aceea pentru că Scile putea să vină oricând cu mine. A fost un cadou pentru el, şi mi-a fost excesiv de recunoscător, deşi cred că ar fi vrut să discute şi să

pună întrebări după eveniment, mai mult decât aveam eu chef. Am fost conduşi către sălile Gazdelor. Acolo se aflau obişnuiţii Ambasadori, viziri şi alţii de acelaşi fel, iar faptul că întrezăream anumite secrete de care avusesem parte toată viaţa, precum şi fâţâielile celor din Administraţie prin oraşul Gazdelor mă deranjau la fel de mult ca toate celelalte lucruri întâmplate. Am continuat să-i privesc pe Ambasadorii care mergeau pe coridoarele din carne, conversând cu ariekeii, prin locuri în care nu-mi imaginam că oamenii şi-ar fi găsit vreun rost.

Aceste evenimente, la care ei nu aveau acces, erau atrăgătoare pentru majoritatea prietenilor mei.

— Un festival? Al minciunilor? spusese Gharda la o petrecere de după cea dintâi. Gazdele *au cerut* să vii?

Se strânseseră toţi în jurul meu, voind să ştie cum era oraşul, iar eu am izbucnit în râs, pentru că cineva zisese: „E o chestie importantă!", exact ca pe vremea când eram copii.

Mi-am dat seama că prezenţa mea ocazională în oraş era tulburătoare şi pentru Ambasadori. Nu le plăcuse să mă vadă acolo. Era un mister pentru ei. Cei din Administraţie mă interogaseră amănunţit după fiecare călătorie de acest fel, întrebându-mă ce văzusem, ce înţelesesem.

A doua oară când am pătruns în oraş, în altă sală în care se aflau o mulţime de Gazde, am fost lăsată lângă o adunătură de obiecte obscure şi de animale ariekene anesteziate, împreună cu alţi patru oameni, cu lumini enzimatice arcuindu-se pe curbele căştilor lor aeoliene. Doi erau Ambasadorul LeNa, care m-a ignorat. Ceilalţi doi erau bărbaţi tineri, fără rang, ca mine.

— Salut, a spus unul şi mi-a zâmbit plin de entuziasm, dar eu nu i-am zâmbit înapoi. Eu sunt Hasser. Sunt un exemplu. Davyn e subiect. Tu eşti Avice, nu-i aşa? Eşti o comparaţie.

Nici atunci, nici în celelalte dăţi când am fost în oraş, n-a avut loc un eveniment de importanţa primei adunări

la care am asistat. Erau mai haotice şi, am aflat, mai puțin specializate. Pentru un timp, printre Gazde existase o modă a ceea ce erau – mai mult sau mai puțin – convenții. Celebrări ale Limbajului, cu trimiteri de mai mare amploare decât accidentalele minciuni. Gazdele adunau laolaltă atâția semeni de-ai mei câți erau necesari pentru construirea faptelor, cât mai multe elemente de Limbaj – animate, neanimate, inteligente sau nu – şi veneau să se uite la noi, să ne folosească şi să facă teorii despre noi, fără să existe un consens. Noi stăteam politicoşi în mijlocul argumentelor nechezate, bâlbâite sau cântate, elaborate în jurul nostru şi în legătură cu noi. Găseam chestia asta mai puțin fascinantă decât pasiunea cu care mințiseră la întâlnirea precedentă.

Devenisem somnolentă din cauza mugetelor şi şoaptelor gurilor aşchiere şi rotire, în timp ce Scile se străduia să traducă. Gazdele se mişcau de colo-colo, în grupuri care nu cădeau de acord. Am presupus că avea loc un fel de polemică între cei care mă considerau o figură de stil necesară şi cei care nu erau de acord cu ei.

Mi-am spus că era o dezbatere bizară, lipsită de forță. Existau Gazde care credeau că s-ar fi putut spune şi gândi lucruri mai bune decât cele de până atunci, dacă aş fi fost concepută să fac alte lucruri decât cele pe care le făcusem. Că aş fi putut să fiu o comparație mai bună pentru cei care aveau nevoie să li se vorbească mai precis; să vorbească despre altceva decât eram eu – atrăseseră atenția asupra acestui lucru. Dar aceşti critici nu puteau să spună cum ar fi fost aceste gânduri, pentru că nu puteau să aibă aceste gânduri.

— Dar... a zis Scile, care era nefericit.

— Gândurile alea trebuie să fie pe undeva, prin străfundul minții lor, am spus eu. De aceea sunt furioşi? Le-au negat.

— Stai, a zis el. Unul dintre ei a spus despre tine: „E o comparație și... e ceva nou." Nu înțeleg. Nu înțeleg.

— Bine, dragul meu, doar...

— Hei, a șoptit Scile. Folosesc alte figuri de stil, a adăugat el și a arătat spre tovarășii noștri din Orașul Ambasadei, pe care îi priveau Gazdele; apoi și-a întors capul, surprins. Dacă înțeleg ce zic... individul ăla, Hauser, ne-a mințit. Nu-i un exemplu, e o comparație, ca tine.

Chiar dacă eficacitatea mea era pusă la îndoială, aveam totuși rostul meu: evenimentele de felul acela au fost la modă mai multe săptămâni, iar Gazdele m-au tot invitat.

Ceva nu mergea între CalVin și mine. În săptămânile în care făcuserăm sex, râsesem de ei spunându-le că puteam să găsesc diferențe în modul în care mă atingeau, iar ei știau, probabil, că exista ceva adevăr în spusele mele. Când am fost prima oară împreună, fusesem excitată într-un fel adolescentin *de faptul că mă culcam cu un Ambasador.* Dar amețeala aceea nu durase prea mult.

Îmi amintesc senzația pe care mi-o lăsau, răcoarea legăturilor de pe gâturile lor, bijuteriile minimaliste care amplificau gândurile fiecăruia în celălalt. Îmi amintesc că-i priveam pipăindu-se unul pe celălalt – o erotică bizară, unică. Poate că, după aceea, rânjeam lasciv când îi distingeam, dar era un joc tensionat.

— Cal, spuneam eu, arătând spre unul, apoi spre celălalt. Vin. Cal... Vin.

Ei zâmbeau și priveau într-o parte. Puteam uneori, îndeosebi dimineața, să văd diferențele. Semnele nopții – o față pe care se imprimase un semn lăsat de pernă, cearcăne aparte sub ochi. CalVin nu plecau niciodată cu mult înaintea abluțiunilor, încuind ușa camerei pentru corecții și ieșind apoi de acolo cu acele mici diferențe înlăturate sau copiate.

Nu le plăcea că eram invitată la conferințe și convenții. Dar cei din Administrație ar fi refuzat cu greu cererile de

acel fel ale Gazdelor. Odată, unul dintre CalVin mi-au spus, cuprinşi de un acces subit de furie ivită din senin, că Ambasadorii nu aveau niciun fel de putere, că membrii Administrației, vizirii şi ceilalți luau toate deciziile alea afurisite, iar el şi doppelul său erau mai puțin importanți decât toți ceilalți.

Mă certam cu ei, uneori. După o altercație cu adevărat neplăcută, pe care jur că n-am început-o eu, Cal sau Vin a rămas câteva secunde în prag, uitându-se la mine cu o expresie pe care nu puteam s-o descifrez, în timp ce doppelul său a plecat. Poate că nu mi-ar fi plăcut de ei dacă ar fi putut să se scufunde în immer. Însă mă îndoiesc că mi-ar fi păsat de asta.

— Nu-i acelaşi lucru, i-am zis eu celui care rămăsese încă acolo. Tu vorbeşti Limbajul. Iar eu sunt Limbajul.

Existau Gazde care puneau comparația mea mai presus de toate celelalte şi care veneau la fiecare eveniment la care eram prezentă. Preamăreau folosirea mea, considerând-o superioară tuturor alegoriilor şi dispozitivelor retorice introduse în diferite feluri în bărbați, în femei şi în alte făpturi prezente.

— Ai admiratori, mi-a zis Scile.

Acelea au fost lunile mele de glorie în calitate de comparație.

L-am văzut pe Hasser de mai multe ori; stăteam şi aşteptam în timp ce eram folosiți în discuții aprige. Existau disidenți ai Limbajului, care doreau o reevaluare a ceea ce fuseserăm eu şi alte comparații. După reacțiile altor Gazde, acest gând-experiment era rău văzut. După o asemenea chestie, l-am întrebat pe Scile dacă auzise Gazdele folosindu-l în vorbirea lor pe Hasser şi, dacă se întâmplase aşa ceva, despre ce fusese vorba.

Scile înțelegea Limbajul ca un Ambasador, dar a spus:

— Nu ştiu cum funcţionaţi voi, chestiile astea afurisite. N-am văzut niciodată vreo relaţie între ceea ce însemni tu şi lucrurile despre care discută ei, de ce te compară cu ceva şi la ce foloseşti. Şi mă întrebi ce *gândesc* ei cu Hasser? N-am idee.

— Nu asta am vrut să spun.

— Vrei să ştii ce înseamnă el, *literalmente*?

— Exact. Ce înseamnă la bază, aşa cum eu însemn „fata care a mâncat"... ştii şi tu ce însemn.

Scile a ezitat, apoi a zis:

— Nu-s foarte sigur, dar cred că e... au zis că e ca „băiatul care s-a deschis şi s-a închis din nou".

Ne-am privit unul pe celălalt.

— Oh, Doamne! am exclamat eu.

— Da. Nu sunt sigur, aşa că nu... ba da.

— Iisuse!

În corvid, în timp ce eram duşi înapoi în Oraşul Ambasadei, i-am spus lui Hasser:

— De ce nu mi-ai spus că eşti o comparaţie?

— Îmi cer scuze. Ai tras cu urechea? m-a întrebat zâmbind. E complicat. Fiind o comparaţie, e ceva la care mă gândesc mult. Însă nu ştiu ce simţi tu în privinţa asta... Pentru unii dintre noi, tu eşti... Dacă vrei să vorbeşti despre chestia asta – a spus el, părând circumspect, dar aţâţat –, printre noi sunt unii care cred că-i ceva important.

— Comparaţii? am întrebat eu. Tu îţi petreci timpul cu ele?

Ei, da. Cunoşteau şi alte figuri de stil şi elemente constitutive ale Limbajului, mi-a explicat el. Dar anumite comparaţii fuseseră cele care întemeiaseră o comunitate împreună cu ceilalţi. Le-am detestat din clipa în care mi-a spus de ele.

— Nu ştiu cum de te-am ratat, mi-a spus el. Ştiu că te-au pronunţat, însă cum se face că Gazdele nu te-au chemat la evenimente de felul ăsta, atât de mult timp? Şi cum de n-ai ştiut de noi?

— Presupun că a fi Limbaj n-a reprezentat niciodată lucrul cel mai important din viața mea, i-am răspuns eu.

Cred că, accidental, mi-am exprimat disprețul. Mi-am reamintit că dacă n-aș fi învățat să mă scufund în immer și n-aș fi fost *afară*, mi-aș fi petrecut zilele prin baruri, prin sălile și localurile în care se bea, unde se strângeau comparațiile alea. Trebuie să fie un soi bizar de viață și de notorietate, dar era ceva. Voiam să-mi cer scuze pentru că-mi arătasem disprețul și l-am întrebat ce însemna pentru el toată treaba aia. Inițial, a avut reținere, apoi a spus:

— Înseamnă să faci parte din el. Din Limbaj.

Ulterior, 5

Niciunul dintre noi, cei care aveam vreun pic de minte, nu-şi imagina că petrecerea urma să revină la normal.

— Ehrsul, i-am şoptit eu şi i-am făcut semn.

Iar ea, după ce şi-a rotit cu precizie şasiul lung şi şi-a croit drum către mine, mi-a mărturisit că nu putuse să decodifice niciun mesaj, ca să afle ce se întâmplase.

I-am găsit pe doi dintre ultimii Ambasadori în cameră. MagDa şi EsMé.

— Ce se întâmplă? le-am întrebat eu. MagDa. Vă rog!

— Trebuie să... a zis una dintre EsMé.

— E...

— Totul e sub control.

— MagDa, ce se întâmplă?

Mag şi Da, Es şi Mé păreau că-s pe punctul de-a spune ceva. EsMé nu mă plăcuseră niciodată, aveau aceeaşi părere ca mai toţi Ambasadorii despre cei care ieşeau *afară* şi apoi se întorceau acasă, despre cufundătorii în immer, floakerii şi alţii de felul ăsta, dar ezitau încă.

Spre marea mea uimire, Scile ni s-a alăturat. M-a privit în ochi, fie fără nicio emoţie, fie ascunzând-o bine.

— MagDa, a zis el, trebuie să vă duceţi să discutaţi cu Ra.

Ele au dat din cap, iar eu am ratat ocazia. Când toţi cinci plecau, l-am prins pe Scile de braţ. Mi-am păstrat figura

nepăsătoare, iar el m-a privit în același fel. Nu eram surprinsă că, față de mine, cunoștea mai îndeaproape situația. Lucrase împreună cu cei din Administrație, colaborase în secret cu Ambasadorii... Aceștia se concentraseră atât de mult asupra folosirii Limbajului, încât nu se osteniseră să învețe câte ceva despre el, dar, având în vedere cum evoluaseră lucrurile în Orașul Ambasadei și pentru că devenise necesar să te gândești la asemenea lucruri, ajunseseră să fie fascinați de latura lui teoretică. Activitatea lui Scile îl făcuse folositor. Sunt convinsă că avea o funcție mai importantă în Administrație decât aveam eu.

— Deci? am întrebat eu, doar ușor surprinsă de acel alter ego neruşinat al meu; floakerii făceau ceea ce trebuiau să facă. Ce se întâmplă?

— Nu pot să-ți spun, Avvy, mi-a răspuns el.

— Scile, știi ce se întâmplă?

— Nu. Nu știu. E... chiar nu știu. Nu-i ceea ce mă așteptam.

Lângă noi, două persoane și-au ciocnit paharele cu vin, iar acestea au răsunat ca niște clopoței. Muzicanții erau acum beți, iar muzica o luase razna. Era singura ocazie pe care o aveau mulți localnici de a întâlni un echipaj care naviga prin immer, și profitau de ea. Am văzut perechi și grupuri mici părăsind petrecerea și mi-am amintit de șarmul sexual pe care ți-l conferea immerul. Beneficiasem și eu de așa ceva, la întoarcere: treaba asta se întâmplase doar cu câteva săptămâni în urmă.

— Trebuie să plec, mi-a spus Scile. Au nevoie de mine.

Es l-a prins de un braț, Me de celălalt. Știau, sunt convinsă, că lucrurile nu mergeau cum se cuvine între mine și Scile, poate știau și de ce. Mă îndoiesc că se culcau cu el. Întâlnirile secrete ale lui Scile erau scurte și ocazionale. Deși toate căsătoriile din Bremen erau legale în Orașul Ambasadei, localnicii tindeau să aplice modele exclusive, bazate pe proprietate. Bineînțeles că *eram* geloasă pe Scile,

însă din cauza a ceea ce devenise şi a secretelor pe care le ştia.

Mă întorsesem de o jumătate de oră în apartamentul meu. Ehrsul venise cu mine. Într-o grămadă din ţările în care fusesem, toţi localnicii aveau vehicule personale. Dar chiar şi cele mai largi străzi din Oraşul Ambasadei erau prea înguste şi deseori prea abrupte pentru aşa ceva. Existau altanimale şi trăsuri biorealizate care se deplasau pe anumite rute, care-şi transformau roţile sau şenilele în picioare, atunci când era nevoie, dar majoritatea oamenilor mergeau pe jos.

Oraşul Ambasadei era un loc mic şi aglomerat, iar creşterea populaţiei noastre era limitată de graniţa până la care ajungea suflul aeolilor. Era înconjurat de oraşul Gazdelor, cu excepţia unui loc din nord, unde începeau câmpiile ariekene. Expansiunea urbană cvasilegală era tolerată, iar încăperi improvizate, care atârnau deasupra aleilor ca nişte streşini, erau prinse de ziduri sau construite în grabă pe acoperişuri, mereu pe punctul de-a fi abandonate. Mulţi membri ai Administraţiei aprobau în mod tacit iniţiativa de a extinde în acest fel spaţiul. Ici-colo vedeai piese bioproduse, pe jumătate montate, precum şi nişte hibrizi realizaţi artizanal cu tehnologie terestră, care doar printr-un noroc nu se dezmembrau – lucruri care aveau un aspect domestic.

Căţărată deasupra Oraşului Ambasadei se afla Ambasada însăşi, mărginită de câmpiile acelea. Acolo era cea mai înaltă clădire pe care o aveam, de peste o sută de metri – un stâlp gros, înţesat cu ramuri orizontale şi platforme de asolizare, pe care se aşezau sau de pe care se ridicau, chiar şi la ora aceea târzie, corvide luminescente. Precum un lucru care s-ar fi topit, Ambasada se extindea în zona de la baza ei şi devenea tot una cu străzile care o înconjurau. Cartierul Administraţiei era ascuns parţial, aşa cum erau şi

cele mai multe dintre aleile de acces către viscerele Ambasadei. Ehrsul şi cu mine am coborât cu un lift capitonat, am urmat alei, culoare care se transformau într-un amestec de coridoare şi străzi şi arcade deschise pe jumătate, cu ferestre fără geamuri, ajungând apoi la străzile propriu-zise şi la briză.

— Doamne, ce bine e să ieşi afară! am exclamat eu.

— Nu suntem chiar afară, mi-a replicat Ehrsul. Suntem încă în spaţiul delimitat de suflul aeolilor.

Într-o încăpere din aer.

Asta m-a făcut să mă gândesc la ea, la faptul că nu părăsea Oraşul Ambasadei, deşi ar fi putut. Presupun că nu fusese programată s-o intereseze oraşul. Am alungat asemenea gânduri. Când am ajuns în camera mea am mai băut nişte vin, iar Ehrsul, ca să-mi ţină companie, a generat imaginea tridimensională a unui pahar asemănător, iar capul ei tridimensional a băut din el. S-a conectat la staţia mea, dar nu a găsit nimic pe reţeaua locală despre evenimentele petrecute în seara aceea.

— O să încerc din nou după ce ajung acasă, mi-a spus. Fără supărare, dar maşina ta... ai avea mai mult noroc dacă ai ciocni nişte pietre între ele.

Fusesem în casa ei de mai multe ori. Era micuţă şi cam goală, dar avea tablouri pe pereţi, o bucătărie, mobilier pentru oameni şi pentru alt fel de oaspeţi (un scaun shur'asi minunat, cu aspect obscen). Apartamentul ei şi accesoriile pline de gust ale acestuia fuseseră probabil alese în beneficiul meu şi al altora: picturile, masa pentru cafea, covorul importat, adică elementele unui sistem de operare proiectat s-o facă plăcută utilizatorilor. Asemenea gânduri mi se păreau respingătoare. Aşa că m-am gândit la EzRa.

Anterior, 4

M-a sunat Hasser.

— De unde ai numărul meu? l-am întrebat eu.

— Te rog, a insistat el, fără să pară prea intimidat, cu toate că-i servisem cea mai bună mostră de insolență de cufundător în immer, de tip „lua-te-ar dracu'". Nu-i greu să ți se dea de urmă. Vino să bei ceva.

— De ce aş veni să beau ceva?

— Te rog. Sunt aici nişte oameni pe care ar trebui să-i întâlneşti.

Comparațiile se întâlneau într-o parte a Oraşului Ambasadei care se surpa în linişte, lângă ruinele noastre din copilărie. Am luat-o pe o rută mai lungă şi am mers pe jos cea mai mare parte a dimineții, trecând pe lângă multe automate vagaboande şi nebăgate în seamă de nimeni. Am trecut chiar şi pe lângă zidul unde ne jucam cu monede şi, ca întotdeauna, am aruncat o privire spre uşă.

În Charo City există mahalale şi am petrecut în preajma lor mai mult timp decât mi-ar fi plăcut. Multe dintre porturile în care am acostat sunt în asemenea zone sau în vecinătatea lor, de parcă mahalageala e o boală infecțioasă, purtată de nave. Când, în decursul petrecerilor din Oraşul Ambasadei, membrii facțiunilor reformatoare începeau să răcnească, aveam tendința să-i întrerup.

— Mahalale? ziceam eu. Credeți-mă, prieteni, eu am văzut mahalale. Știți pe unde am fost? Mă pricep la mahalale. Noi nu avem așa ceva.

În Orașul Ambasadei nu există copii în zdrențe, jucându-se cu bărcuțe de hârtie în apă împuțită sau în gropile din drum; nici oameni care să se vândă pentru mâncare cufundătorilor în immer sau celor din *afară*, ori care să-și vândă fragmente de ADN sau bucăți din propria carne piraților bio; colibe din nuiele acoperite cu lut nu se zgâlțâie când navele se înalță deasupra lor sau coboară, nici nu se prăbușesc după câteva asolizări. Graficele noastre sociale erau destul de uniforme: diferențele de bani și putere erau minore. Excepție făceau cei din Administrație și Ambasadorii.

Zidurile-ecran și proiectoarele din zonele noastre neîngrijite erau în locuri izolate, uitate, cu cicluri degradate. Unele făceau reclamă la obiecte care nu se mai produceau, sau la chestii de lux din *afară*, despre care știam că nu mai existau în stocuri de foarte mult timp. Aici, ca pretutindeni în Orașul Ambasadei, pereții erau năpădiți de iederă și altiederă, și împestrițați cu o chestie locală, asemănătoare mușchiului, astfel încât lumina acelor reclame și mostrele grosolane de artă stradală erau înnegrite, ici-colo, de umbrele frunzelor.

Existau locuri în care niște țevi strecurate prin frunziș și acoperite cu ipsos și cărămizi transmiteau către ecrane informații sau opinii scandaloase din surse ilicite. Mergeam prin lumina unor mesaje denunțătoare la adresa Bremenului, transmise ilegal, a unor amenințări cu violența împotriva lui Wyatt și a micii sale echipe. O imagine tridimensională slabă mormăia pe un ton demagogic ceva despre libertate, democrație și impozite. Nici măcar Wyatt nu și-ar fi făcut griji în legătură cu mesajele acelea de un radicalism lipsit de patimă, deși sunt sigură că le-ar fi făcut

scandal polițiștilor pentru că nu eliminaseră asemenea graffiti.

Eram pe o stradă cu prăvălii specializate în piele şi altpiele. Simțeam miros de tăbăcărie şi de măruntaie, care venea dintr-o prăvălie unde poşetele coapte erau recoltate dintr-un copac biorealizat. Măcelarii le tăiau cu îndemânare, făcând o despicătură acolo unde voiau să ataşeze o curea, scoțându-le măruntaiele şi pregătind pielea pentru a fi vopsită. În spate era o recoltă de umbrele neajunse la maturitate, obiecte de lux caraghioase ce-şi îndoiau fără vlagă pânza asemenea aripilor de liliac. Bunurile din altpiele erau făpturi simple, fără gură şi fără anus, care n-ar fi putut trăi: viscerele care alunecau în rigola prăvăliei erau alandala şi n-aveau nicio noimă.

Cel puțin o duzină de comparații se strânseseră în cafeneaua-vinărie numită Eşarfa, locul spre care fusesem îndrumată. Firma tridimensională se bălăngănea pe fațada localului: era o siluetă care nu reuşea să-şi pună eşarfa. Am trecut prin ea şi o caracteristică pur decorativă şi neaşteptată a dispozitivului de proiecție tridimensională a făcut imaginea să pară că se speriase, înainte de a-şi relua ciclul mişcărilor.

— Avice! a exclamat Hasser, încântat. Fac prezentările... Darius, care poartă unelte în loc de bijuterii; Shanita, care a rămas trează şi oarbă timp de trei nopți; Valdik, care înoată în fiecare săptămână cu peştii.

A dat ocol încăperii, spunând chestii de felul ăsta, apoi a zis:

— Ea e Avice, care a mâncat ce i s-a dat.

Bineînțeles că noi nu reprezentam toate comparațiile din vorbirea ariekeilor. Unele erau animale sau obiecte neanimate: exista o casă în Oraşul Ambasadei, din care Gazdele luaseră toată mobila, cu mulți ani în urmă, apoi o puseseră la loc, ca să ofere posibilitatea unor figuri de stil.

Exista piatra despicată, făcută astfel încât Gazdele să poată rosti gândul „e precum piatra care a fost despicată şi lipită din nou". Dar majoritatea erau femei şi bărbați tereştri: exista ceva în noi care ne făcea uşor de folosit.

Bineînțeles, multe comparații nu erau interesate de statutul lor. Am aflat că una sau două dintre comparații deveniseră membri ai Administrației. Unele ajunseseră Ambasadori. Ăştia nu veneau niciodată.

— Nu le place să fie Limbaj, mi-a spus Hasser. Îi face să se simtă vulnerabili – le place *să vorbească* Limbajul, nu să fie acesta. Plus că trebuie să aibă de-a face cu oamenii obişnuiți.

Individul vorbea cu un amalgam complicat de respect şi resentimente, pe care-l mai auzisem şi pe care aveam să-l mai aud de multe ori.

Am discutat despre Limbaj şi despre ce înseamnă să fii ceea ce eram. Ei vorbeau, iar eu mai mult ascultam. Am încercat să-mi ascund enervarea pe care mi-o provocau aiurelile lor. La urma urmei, venisem alături de ei. Se părea că un număr exagerat de comparații erau (în diferite feluri) adepte ale independenței. Vorbeau despre asta şi pomeneau de autoritatea întunecată a Bremenului şi de agenții nemiloşi ai acestuia. Chestia asta mă făcuse să rânjesc, având în vedere că-l întâlnisem pe Wyatt.

— Nu-l văd pe vreunul dintre voi refuzând ceva adus de un miab, am zis eu.

— Nu – mi-a răspuns cineva – dar ar trebui să facem *negoț*, nu să plătim impozitele alea afurisite şi să primim ajutoare.

În şoaptă, ca un vizir vorbindu-i la ureche unui Ambasador, Hasser îmi oferea informații despre interlocutori: „E atât de acră pentru că nu-i chemată prea des", „Comparația ei e prea obscură", „Sincer vorbind, e mai degrabă un exemplu decât o comparație. Iar el ştie asta."

Când m-am dus acasă, eram lămurită în privința tuturor. I-am povestit lui Scile la ce chestie ridicolă asistasem. Dar m-am dus din nou. M-am gândit îndelung la motivul pentru care am făcut-o. Dar asta nu înseamnă că am reuşit să găsesc o explicație.

În a doua mea călătorie, Valdik, „cel care înoată în fiecare săptămână cu peştii", mi-a povestit despre statutul său de comparație. Era un proces în desfăşurare: statutul acesta nu depindea de ceva făcut de el sau care îi fusese făcut, ci de ceva ce continua să facă. „E ca omul care înoată cu peştii în fiecare săptămână", vruseseră Gazdele să spună, ca să lămurească ceva ce rămăsese obscur, iar ca ei să poată face asta, trebuia să fie adevărat că el înota cu peştii. Iată aşadar care era îndatorirea sa.

— Există o baie din marmură în sediul Administrației, mi-a spus Valdik, ridicându-şi privirea şi uitându-se mai întâi la mine, apoi în jos. Au adus-o cu o navă, în urmă cu mulți ani, traversând immerul. Alături de mine, pun în ea altpeşti mici, care suportă clorul. Înot în fiecare suprazi.

Bănuiesc că petrecea cele unsprezece zile scurse între două experiențe de felul ăsta pregătindu-se pentru următoarea. Nu ştiu ce eforturi erau făcute pentru a se asigura continuarea unor astfel de activități şi pentru a păstra corect sensul comparației Gazdelor. Mă întrebam dacă uşoara jenă a Ambasadorilor față de noi era provocată în parte de posibilitatea unei greve a comparațiilor.

Când mi-a venit rândul, le-am povestit noilor mei tovarăşi despre restaurant, despre lucrurile pe care le-am mâncat, iar asta a fost suficient de neplăcut, aducându-mi o oarecare credibilitate. Unii dintre ei m-au privit insistent; unul sau doi, printre care Valdik, au evitat să se uite la mine.

— Bine ai venit acasă! a zis încet cineva.

Nu mi-a plăcut chestia asta şi am încetat să-mi controlez mimica, pentru a nu lăsa niciun dubiu în privința faptului

că-mi displăcea Şi nu mi-a plăcut nici când i-a venit lui rândul să descrie lucrurile teribile care i-au fost făcute ca să ajungă o parte a Limbajului. Hasser, „cel care se deschisese şi se închisese din nou", îşi modulase vocea şi-şi gradase expunerea, astfel încât o transformase, deşi era adevărată, într-o poveste.

Ulterior, 6

Un cetățean care nu petrecea mult timp la Ambasadă ar fi putut să nu-şi dea seama că lucrurile mergeau prost: punctele de control erau păzite; peste tot dădeai peste membri ai Administrației şi ucenici de-ai lor; anunțurile apăreau încă în afişaje tridimensionale, iar pe ecrane luceau informații. Dar, de la petrecere încoace, îngrijorarea devenise palpabilă pentru cei care ştiau s-o simtă.

Nicio navă nu mai părăsise planeta cu un discurs de rămas-bun atât de neglijent, aşa cum se întâmplase cu ultima ambarcațiune sosită. Sigur, existaseră încercări de organizare a unor festivități satisfăcătoare. La scurt timp după Balul Sosirii, când unii erau încă mahmuri, un grup format din Ambasadori, membri ai Administrației şi oameni ca mine condusese echipajul de navigatori prin immer pe ambarcațiunea sa, iar locuitorii din Oraşul Ambasadei îşi ținuseră răsuflarea până când, rămaşi singuri, aveau să vadă cum să facă față celor întâmplate. De fapt, nu reuşiseră – sau nu reuşiserăm – în niciun fel. Am aflat ulterior că printre cei din Administrație existau unii care încercaseră să se opună insistent plecării navei.

Eu, Avice Benner Cho, cufundător în immer, mai întâi iubită, apoi fostă iubită a lui CalVin (unii locuitori din Oraşul Ambasadei au crezut, probabil, că asta-i o minciună, dar povestea e a mea şi e adevărată), consilier al Administrației

în probleme referitoare la *afară*, m-am pomenit că un poliţist nervos îmi interzicea intrarea în clădirile oficiale. Până la urmă, n-a durat prea mult. Un pic de floaking – „Cred că faceţi o greşeală, domnule poliţist", pe urmă un: „Dar tocmai de aceea sunt aici, au nevoie de ajutorul meu" – şi am trecut. Nu-mi făceam iluzii legate de creditul pe care mi-l acordau cei de dinăuntru. Dar să fiu silită să trec prin aşa ceva doar ca să pătrund pe coridoare?

Cei dinăuntru nici măcar nu încercau să mimeze calmul. Am trecut pe lângă membri ai Administraţiei care se certau în şoaptă. M-am uitat după EdGar, sau după cineva care ar fi fost dispus să discute cu mine.

— Ce faci aici? m-a întrebat Ag sau Nes din AgNes, în timp ce doppelul ei clătina din cap. Erau *mari doamne*, aşa că n-au dat nicio atenţie răspunsului meu mormăit:

— Merg şi eu, dragă.

— Ne stai...

— ...în cale.

Alţii au fost mai puţin expeditivi – RanDolph mi-au zâmbit şi au mimat epuizarea, un vizir de rang înalt cu care mă îmbătasem cândva mi-a făcut cu ochiul – dar AgNes aveau dreptate, eram un obstacol.

L-am găsit pe Simmon, de la pază, într-o ceainărie de la ultimul etaj, de unde se vedeau siluetele acoperişurilor noastre extinzându-se pe nesimţite în afara contururilor oraşului, şi l-am încolţit. După protestele oficiale, cum că nu ştie nimic, că nu poate să-mi spună nimic, mi-a zis:

— Nu l-am mai văzut pe Ambasadorul EzRa de la petrecere. Nu ştiu unde s-au dus. Conform planificării iniţiale, trebuiau să participe la o întâlnire, acum o jumătate de oră, dar n-au apărut. Îţi imaginezi că nu-s singurii. Majoritatea planurilor s-au făcut de rahat. Unde naiba sunt Gazdele?

Bună întrebare. Discuţiile purtate între Oraşul Ambasadei şi Gazde, privind probleme importante precum drepturile

de minerit, fermele, schimbul de tehnologii, sărbătorile Limbajului, nu aveau loc ocazional, ci în fiecare zi, existând tot felul de amănunte asupra cărora trebuia să se cadă de acord. Întotdeauna se aflau câțiva ariekei pe coridoare, veniți pentru vreuna dintre negocieri. Ambasada avea podele tari, să reziste picioarelor lor ascuțite.

— Nu sunt aici, mi-a spus Simmon, masându-şi carnea ciudată a brațului biofabricat. Niciunul. Au trebuit să treacă generații întregi pentru a ajunge la un compromis cu ei în privința a ceea ce înseamnă o întâlnire, aşa că ştim al naibii de bine că mulți dintre ei trebuiau să se afle aici, în dimineața asta, şi în mod normal ar fi fost, dar nu sunt. Nu au răspuns la niciunul dintre apelurile noastre. Nu mai comunică în niciun fel cu noi.

— Trebuie să-i fi jignit foarte rău, am zis eu, în cele din urmă.

— Aşa se pare, a spus el.

— Cum crezi că i-am jignit?

— Numai Pharotekton ştie. Sau EzRa.

Un timp, niciunul dintre noi n-a mai spus nimic. Apoi Simmon m-a întrebat:

— Cunoşti pe cineva numit Oratit? Sau Oratiți?

— Nu. Cine e?

Nu mi se păruse a fi un nume de Ambasador: un nume ciudat, fără accent fals la mijloc.

— Nu ştiu. I-am auzit pe CalVin şi pe HenRy vorbind despre el. Părea că ei ştiau ce se întâmplă. Am crezut că-l cunoşti. Tu cunoşti pe toată lumea.

Era drăguț din partea lui, dar n-aveam chef să scot în evidență treaba asta.

— Ştii, AgNes şi alți doi Ambasadori îl învinovățesc pe Wyatt.

— Pentru ce îl învinovățesc?

— Pentru tot. Pentru tot ce s-a întâmplat. I-am auzit. „Toate astea sunt din cauza lui şi a Bremenului", ziceau ei.

„Am ştiut întotdeauna că ne sabotează şi uite unde am ajuns..."

Simmon îşi închidea şi-şi deschidea proteza mâinii, făcând-o să arate ca o gură care vorbeşte.

— Adică ei ştiu ce se întâmplă?

A ridicat din umeri.

— Nu cred. Însă nu trebuie să înțelegi un anumit lucru ca să condamni pe cineva pentru acel lucru, mi-a răspuns. Oricum, au dreptate. Nu-i nicio îndoială că trebuie să fie... o manevră. EzRa... vreo armă a celor din Bremen.

Şi dacă AgNes aveau dreptate? Dacă era aşa, iar eu tocmai îmi folosisem ultima relație pe care-o aveam, asta însemna – presupun – trădarea Oraşului Ambasadei. Mi-am amintit de CalVin şi de Scile şi am înlăturat orice ezitare. L-am sunat pe Wyatt. În timp ce făceam legătura, încercam să gândesc strategic, să-mi imaginez în ce domeniu şi în ce fel era un profesionist, în ce privințe era gata să cedeze, încercam să-mi închipui ce să-i spun încât să obțin nişte indicii, să-l conving să-mi spună ceva. Răsplata pentru toate aceste şmecherii consta în vorbe goale.

— Avice, a strigat Wyatt când am obținut legătura. Slavă Domnului că ai sunat! Nu reuşesc să dau de nimeni. Avice, ce naiba se întâmplă?

Era şi mai izolat decât mine. El şi puținii săi asistenți aveau birourile în inima Ambasadei, se înțelege de la sine, dar unii dintre cei din Administrație îl considerau vinovat, iar alții voiau să-l țină departe de tot ce se întâmpla, şi se înțeleseseră cu toții să se sfătuiască fără el. Reuşeau să facă asta fără să încalce legea care îl plasa deasupra lor, în calitate de supraveghetor bremenian.

Puseseră în circulație o listă a tuturor şedințelor din ziua respectivă, aşa cum erau obligați să facă. Wyatt desemnase oameni care să participe la toate cele care aveau loc în sala principală şi se dusese el însuşi la cea intitulată „Organizare de urgență", ca să descopere că toată treaba

era doar de fațadă, o discuție neplanificată între membrii de nivel mediu ai Administrației, despre probleme legate de achiziționarea de rechizite. Adevărata dezbatere de după petrecere, pentru analizarea ipotezelor privind tăcerea Gazdelor, avusese deja loc, în timpul sesiunilor de întâlniri denumite „Alte probleme", din cadrul Comitetului de Lucrări Publice.

— Avice, e o insultă! a zis el. Ăsta-i chiar genul de lucruri care trebuie oprite, am fost trimis ca să opresc *exact* genul ăsta de lucruri. Indivizii *au conspirat* să mă lase de-o parte. Ce naiba, sunt superiorul lor! Ca să nu mai vorbesc despre ce i-au făcut lui EzRa – oamenii ăia sunt colegii lor, iar ei i-au ostracizat! E o ruşine!

— Wyatt, stai un pic! Unde sunt EzRa?

— Ra e în camera lui, sau era acolo când l-am sunat. Nu ştiu unde-i Ez. Colegii tăi...

— Nu sunt colegii mei...

— Colegii tăi i-au tratat cu duşmănie. Sunt sigur că i-ar fi arestat, dacă ar fi putut. Ez nu răspunde şi nu pot să dau de el...

Ideea că fiecare dintre cei care alcătuiau un Ambasador ar fi putut avea camere separate şi ar fi putut face lucruri diferite mă amețea.

— Ei ştiu ce se întâmplă?

— Şi crezi că o să-mi spună mie? Îți dai seama că nu toată lumea vrea să mă țină de-o parte, ci doar Ambasadorii voştri afurisiți! Indiferent ce-ar cloci...

— Wyatt, liniştește-te! E clar că, indiferent ce s-ar întâmpla, cei din Administrație nu au mai mult control asupra lucrurilor decât tine.

Trebuie să fi ştiut că, din noaptea aia, Ambasada nu mai avea niciun contact, de niciun fel, cu oraşul.

— Gazdele nu spun nimic. Eu cred... – am adăugat cu grijă – ...cred că EzRa... sau noi... cineva a făcut, întâmplător, ceva care le-a jignit... grav...

— Oh, lasă-mă cu aiurelile astea, Avice! a zis Wyatt, iar eu am clipit. Asta nu-i o poveste. Într-o clipă de stângăcie, căpitanul Cook i-a jignit pe băştinaşii cei afurisiți, folosind un cuvânt nepotrivit sau utilizând în mod eronat cuțitul sacru şi – zbang! – a ajuns pe grătar. Nu-ți dai seama câtă înfumurare denotă toată chestia asta? Oh, toate poveştile astea pretind că exprimă o *mea culpa* referitoare la lipsa de sensibilitate culturală – „vai, am spus ceva nepotrivit" – dar, în realitate, totul e legat de reacția exagerată şi ridicolă a băştinaşilor. Avice – a adăugat zâmbind şi clătinând din cap – probabil că am făcut *mii* de aiureli de felul ăsta, în decursul anilor. Gândeşte-te la subiectul acesta. Exact aşa cum au făcut vizitatorii *noştri*, atunci când ne-au întâlnit prima oară, pe Terra. Şi, în majoritatea cazurilor, nu ne-am căcat pe noi, nu-i aşa? Ariekeii – şi kendisii, shur'asii, cymarii şi cine mai vrei tu, adică toții exoții cu care am avut de-a face – sunt perfect capabili să înțeleagă când e vorba de o insultă intenționată şi când e vorba de o greşeală. În spatele fiecărei poveşti cu Lono şi Ku[1] se află... furturi şi salve de tun. Crede-mă, a adăugat el strâmbându-se. E meseria mea.

Şi şi-a mişcat degetele, ca şi cum ar fi furat ceva. De aia îl plăceam: pentru că spunea lucruri de felul acela.

— Avice, în meserii precum a mea au existat întotdeauna dispute, mi-a spus el şi s-a aplecat spre ecran. Am fost mereu în formă, nu-i aşa? a adăugat el, brusc şi pe un ton cam plângăcios. Dar chestia asta... Avice, există limite. Lui JoaQuin, MayBel şi celorlalți trebuie să li se reamintească al cui reprezentant sunt.

Bremenul era o putere, dar era în război cu alte țări din Dagostin şi de pe alte planete. Dacă inamicii săi trimiteau nave de război în direcția *noastră*? Ca să lovească Bremenul prin intermediul coloniilor? Atunci ce aveam să facem,

[1] Zei hawaieni.

aveam să ridicăm puştile şi tunurile biofabricate şi să le îndreptăm spre cer? Un mic genocid ca aceasta ar fi putut fi comis din nou, pe neaşteptate, chiar de Bremen, dacă ar fi considerat că merită efortul. Încăierările în vidul spațiu-timp nedefinit, sau tirurile teribile şi stranii din immerul aspru – în ciuda faptului că lipsa noastră de importanță era ceva de la sine înțeles – reprezentau nişte argumente împotriva atacurilor la un asemenea nivel. Dar existau şi alți factori în calculele marțiale ale Bremenului.

Ariekeii nu erau pacifişti. Mi s-a spus că, uneori, printre ei se săvârşeau crime şi răzbunări aprige; şi, indiferent ce spunea Wyatt, indiferent care fusese motivul, la începuturile relațiilor dintre noi avuseseră loc nişte confruntări violente şi membrii speciilor noastre se uciseseră între ei. Protocoalele dintre noi fuseseră foarte ferme şi, timp de generații, nu existaseră niciun fel de tulburări. Aşa că ni se părea absurd să ni-i imaginăm pe ariekei, pe cei din oraş, transformându-se în duşmani ai Oraşului Ambasadei. Însă noi eram câteva mii, iar ei mult mai mulți, şi aveau arme.

Wyatt era mai mult decât un funcționar. El reprezenta Bremenul, care era protectorul nostru în mod oficial; în această calitate, trebuia să fie pregătit. Cei din echipa lui erau ciudat de bine clădiți pentru nişte lucrători în birouri. Se ştia foarte bine că existau arme ascunse în Oraşul Ambasadei, arme la care avea acces numai Wyatt. Se zvonea că magaziile ascunse conțineau arme de foc cu putere mult mai mare decât a puştilor noastre amărâte. Sigur, se spunea că sunt în folosul nostru. Oficialitățile bremeniene soseau pe planeta noastră având în îmbunătățirile lor chei de acces bine codificate. Era nechibzuit şi un pic înspăimântător ca Wyatt să declare atât de deschis – chiar dacă mi-o spunea doar mie, care eram, într-un fel, cineva *din afară* şi, tot într-un fel, o prietenă de-a lui – că oamenii din echipa

sa erau soldați care aveau acces la arme, iar el era ofițerul care-i comanda.

E adevărat că avusese răbdare. Ignorase preluarea abuzivă de bunuri (minoră spre moderată) atunci când soseau miaburile şi, la câțiva ani odată, pe aceea de bani, atunci când erau strânse taxele pentru Bremen. Îşi încuraja angajații să aibă de-a face cu cei din Administrație şi cu oamenii simpli şi aproba ocazionalele căsătorii mixte. Avea o slujbă dificilă, ca toți cei care aveau o funcție în colonii. Comunicarea cu şefii săi fiind doar întâmplătoare, inițiativa şi flexibilitatea erau vitale. Mai înainte, funcția lui fusese ocupată de femei şi bărbați excesiv de zeloşi, iar asta însemnase o proastă guvernare. Wyatt considera că-i eram datori pentru atitudinea sa blândă. Şi că Ambasadorii nu erau corecți cu el.

Îl plăceam pe Wyatt, dar individul era naiv. Era omul Bremenului, într-un moment în care eram cufundați în întuneric. Eu am înțeles ce însemna asta şi ce consecințe urma să aibă, chiar dacă el n-a priceput.

Anterior, 5

Gazdele apăreau uneori, câte una sau în grupuri mici, cu zellele la picioare, plimbându-şi încet carcasele pe aleile noastre. Cine putea să spună încotro se îndreptau? Poate se plimbau sau o luaseră, conform topografiei bizare, printr-o scurtătură care trecea prin cartierul nostru şi ajungea iarăşi afară. O parte pătrundeau adânc în zona acoperită de suflul aeolilor, chiar în cartierele Oraşului Ambasadei, iar unele dintre ele căutau comparaţii. Ariekeii aceia erau admiratori entuziaşti ai acestora.

La câteva zile, soseau unul, doi sau un mic conclav, cu picioarele lor delicate din chitină. Intrau în barul Eşarfa, cu aripile evantai tremurând, purtând haine ostentative – panglici împodobite cu aripioare şi ornamente prin care trecea vântul, scoţând sunete aparte, distincte ca nişte culori stridente.

— Publicul nostru ne vrea, spusese cineva atunci când văzusem prima oară o asemenea apariţie.

În ciuda glumei de prost gust, oricine îşi dădea seama că auditoriul acela însemna mult pentru comparaţii. Singura dată când am convins-o pe Ehrsul să vină cu mine – chipurile pentru a memora anecdote, ca să putem râde mai târziu de noile mele cunoştinţe – sosirea unor Gazde păruse s-o zăpăcească. Îmi ignorase şoaptele în legătură cu ariekeii şi nu vorbise prea mult, cu excepţia unor fraze

scurte, politicoase şi fără legătură cu cele spuse anterior. Bineînţeles că mai fusesem împreună cu ea în compania Gazdelor, dar niciodată în circumstanţe atât de neoficiale, niciodată ţinând seama de toanele lor necunoscute şi fără respectarea condiţiilor cerute de grangurii din Oraşul Ambasadei. Nu revenise niciodată.

Proprietarii şi clientela obişnuită de la Eşarfa ignorau politicos Gazdele, care murmurau între ele. Ochii-coral ai acestora se întindeau şi ramificaţiile li se desfăceau, când ne priveau, iar noi le urmăream, la rândul nostru. Chelnerii şi clienţii păşeau cu grijă în jurul lor. Gazdele discutau liniştite în timp ce ne examinau.

— Se zice că-l caută pe cel care a echilibrat metalul, a tradus cineva.

— Ăsta eşti tu, Burnham. Ridică-te, omule! Prezintă-te!

— Sasha, discută despre hainele tale.

— Ăla spune că eu sunt mai folositor decât eşti tu – spune că mă vorbeşte tot timpul.

— N-a spus aşa ceva, obraznicule!

Şi tot aşa. Când Gazdele se strângeau în jurul meu, trebuia, uneori, să-mi reprim o amintire a copilului care fusesem, legată de momentele din restaurant.

Nu-mi era greu să recunosc vizitatori care veneau în mod repetat, după configuraţia ochilor-coral, după modelele de pe aripa evantai. Cu entuziasmul comiterii unei mărunte blasfemii, îi botezaserăm după aceste trăsături caracteristice: Îndesatul, Cornuleţ, Iepuraşul Fiver. Se părea că şi ei ne recunoşteau cu uşurinţă pe fiecare dintre noi.

Am învăţat comparaţiile favorite ale multora. Unul dintre pronunţatorii mei obişnuiţi era o Gazdă înaltă, cu o aripă evantai în culori vii, roşu şi negru, semănând suficient de mult cu o rochie de flamenco pentru ca noi să o numim Dansatoarea Spaniolă.

— Face o chestie strălucită, mi-a spus Hasser, care ştia că nu înțeleg prea bine Limbajul. Când vorbeşte despre tine – a continuat el, încercând să găsească nuanțele potrivite – zice: „Atunci când vorbim despre vorbit, cei mai mulți dintre noi suntem ca fata care a mâncat ceea ce i s-a dat. Dar noi putem *să alegem* ceea ce spunem cu ea". E un adevărat virtuoz.

Văzându-mi expresia, Hasser a ridicat din umeri şi ar fi lăsat lucrurile aşa, dar l-am pus să-mi explice.

În general, comparația mea era folosită pentru a descrie un mod de a face ceva. Însă Dansatoarea Spaniolă şi prietenii săi, printr-o retorică ciudată, prin accentuarea anumitor silabe, mă vorbeau îndeosebi pentru a sugera o schimbare potențială. Acesta era modul de a discuta care le făcea fericite pe Gazde. Nu aveam idee dacă mulți dintre ei fuseseră întotdeauna atât de fascinați de Limbaj sau dacă această obsesie rezultase în urma interacțiunii lor cu Ambasadorii şi cu noi, făpturile ciudate lipsite de Limbaj.

Scile dorea întotdeauna să afle amănunte despre ceea ce se întâmplase, cine ce spusese, ce Gazdă fusese acolo.

— Nu-i corect, i-am zis eu. Nu vrei să vii cu mine, dar te enervezi dacă nu pot să-ți repet toate chestiile plictisitoare care s-au spus.

— N-aş fi binevenit, iar tu ştii asta, mi-a răspuns el, şi era adevărat. Dar de ce continui să te duci, dacă-i atât de plictisitor?

Era o întrebare rezonabilă. Emoția cu care reacționau alte comparații față de Gazdele vizitatoare şi profunzimea sau lipsa acesteia din discuțiile purtate când nu era nicio Gazdă de față mă enervau enorm, de fiecare dată. Cred totuşi că aveam senzația că ar fi putut să se întâmple ceva, ceva important.

Era o Gazdă care o însoțea deseori pe Dansatoarea Spaniolă. Era mai îndesată decât majoritatea celorlalte, cu

picioare mai noduroase, cu pântecul mai lăsat, ca şi cum se apropia de bătrânețe. Am uitat din ce motiv o numiserăm Stup de Albine.

— Am mai văzut-o, a zis Shanita.

Gazda vorbea neîncetat, iar noi ascultam, dar se părea că era un amestec de jumătăți de frază. Nu înțelegeam nimic din ceea ce spunea. Mi-am amintit de unde o cunoşteam: din timpul primei mele călătorii în oraş. Participase la Festivalul Minciunilor. Fusese neobişnuit de abilă să descrie eronat obiectul-țintă al neadevărului. Spusese că lucrul avea o altă culoare decât în realitate.

— E o mincinoasă, am zis eu, pocnind din degete. Şi eu am mai văzut-o.

— Hm, a făcut Valdik, părând bănuitor. Şi acum ce zice?

Stup de Albine se plimba, privindu-ne, bătând aerul cu aripa darului.

— „Ca asta, ca asta", a tradus Hasser, apoi a clătinat din cap, ca şi cum ar fi spus: „N-am idee." Ei sunt la fel, similari, diferiți, nu la fel, la fel...

Eşarfa nu era singurul loc în care ne întâlneam, dar era cel mai obişnuit. Uneori ne strângeam într-un restaurant din vecinătatea districtului magazinelor sau pe băncile de lângă canal ale altui local, dar numai când plănuiam asta în avans şi doar dintr-un simțământ vag de politețe, de a arăta că nu suntem rigizi. Dar Eşarfa era locul în care Gazdele ştiau că puteau să ne găsească, iar asta era cu adevărat important.

Comparațiile se considerau un grup pentru dezbateri, însă doar un anumit grad de disidență era permis. O dată, un tânăr încercase să ne implice într-o discuție cu argumente care trecuseră de la independență la îndemn la răscoală, la chestii anti-Administrație, iar eu am fost silită să intervin ca să-l scap de bătaie.

L-am dus afară şi i-am spus:

— Pleacă.

O ceată de comparații se strânsese şi-l batjocorea, țipa la el să se întoarcă şi să încerce să-i critice pe Ambasadori încă o dată.

— Credeam că sunt radicali, a spus el, părând atât de dezamăgit că-mi venea să-l îmbrățişez.

— Ăştia? Depinde pe cine întrebi, i-am zis eu. Da, după părerea celor din Bremen, ar fi nişte trădători. Dar ei sunt mai loiali Administrației decât sunt cei din Administrație.

Ideea de plebiscit era absurdă în Oraşul Ambasadei. De parcă oricare dintre noi ar fi putut discuta cu Gazdele! Iar când venea vorba de ceata de la Eşarfa – chiar ignorând colapsul inevitabil al Oraşului Ambasadei în cazul lipsei Ambasadorilor –, cine i-ar mai fi folosit în discuții pe acei bărbați şi femei, atât de mândri de faptul că erau comparații pentru Gazde, dacă n-ar fi existat Ambasadorii?

Ulterior, 7

Ariekeii nu răspunseseră la nicio încercare de a-i contacta. În orele acelea în care comunicarea era întreruptă m-am gândit de mai multe ori să-i sun pe CalVin sau pe Scile ca să cer informații: dintre cei pe care-i cunoşteam, ei aveau, cel mai probabil, aşa ceva. Nu m-a oprit teama de a-i înfrunta, ci convingerea că n-o să fiu în stare să storc ceva de la ei.

Era primăvară în Oraşul Ambasadei şi frigul se potolea treptat. Am privit, de la înălțimea Ambasadei, acoperişurile oraşului, arhitectura sa animală, ce stălucea din când în când. Se schimba ceva. Se modifica sau lipsea o culoare, se producea o mişcare, ori încremenea ceva.

Un corvid s-a înălțat de pe o pistă de asolizare a Ambasadei, a trecut pe cer către portul spațial al oraşului, s-a mutat dintr-un loc în altul, dar a rămas în aer, căutând un loc în care să asolizeze; negăsind, s-a întors. Probabil că Ambasadorii de la bordul său trimiseseră mesaje jos, către diferitele corpuri de case peste care zburaseră, fără să primească răspuns.

Mai mult ca sigur că existau o grămadă de locuitori ai Oraşului Ambasadei care nu aflaseră încă faptul că se întâmpla ceva rău. Presa oficială era loială sau lipsită de eficiență. Dar la petrecerea aceea fuseseră mulți oameni, iar poveştile se răspândeau.

Totuşi soarele răsărise, magazinele vindeau diferite lucruri, iar oamenii se duceau la muncă. Era o catastrofă lentă.

Am sunat la numărul pe care mi-l dăduse Ehrsul – pe care îl extrăsese dintr-o reţea nouă şi nu foarte bine actualizată, spunându-mi că era al lui Ez. Ez – sau persoana pe care o sunasem – nu mi-a răspuns. Am înjurat, cât de încet am putut, şi am încercat din nou, tot fără niciun rezultat.

Am aflat ulterior că în ziua aceea Ambasadorii, cuprinşi de disperare, se duseseră în oraş pe jos. Perechi de doppeli fără speranţă acostau Gazdele pe care le întâlneau, vorbindu-le Limbajul prin transmiţătoarele căştilor lor aeolice, la care acestea reacţionau prin ne-răspunsuri politicoase, ori prin lipsă de înţelegere, sau transmiţând informaţii nefolositoare despre dezastru.

Cineva a venit la mine acasă. Am deschis uşa şi am văzut că Ra stătea în prag. M-am uitat la el în tăcere, timp de câteva secunde lungi.

— Pari surprinsă, mi-a zis el.

— Puţin spus, i-am replicat eu.

M-am dat la o parte ca să intre. Ra şi-a scos comunicatorul, a dat să-l oprească, dar până la urmă l-a lăsat să funcţioneze.

— Încearcă să dea de tine? l-am întrebat eu.

— Doar Wyatt, mi-a răspuns el.

— Adevărat? Nimeni altcineva? Niciun Ambasador? N-ai fost urmărit?

— Cum te simţi? m-a întrebat el. Mă gândeam că...

Am stat mult timp pe scaune, faţă în faţă. A privit de mai multe ori peste umăr, în spate. Acolo nu era nimic, doar peretele.

— Unde e Ez? l-am întrebat eu.

El a ridicat din umeri şi mi-a zis:

— A plecat.

— N-ar trebui să fiți împreună? m-am interesat eu, iar el a ridicat din nou din umeri. În Ambasadă? Ra, cum ai ieşit de acolo? Credeam că te-au băgat la închisoare.

Dacă eu aş fi fost la conducere, i-aş fi încarcerat pe EzRa, pentru a avea situația sub control sau a o potoli, indiferent care ar fi fost situația aceea. Poate că încercaseră. Dacă Ra spunea adevărul, amândoi plecaseră.

— Mda, bine, a zis el. Ştii cum e. A fost nevoie. Eu voiam doar... A trebuit să ne despărțim.

Mi-a venit să râd, auzindu-l. Se ascundea ceva în spatele vorbelor ăstora...

— Cum ți se pare orăşelul nostru? l-am întrebat eu, într-un târziu.

A râs şi el.

— Doamne! a exclamat el, ca şi cum ar fi văzut ceva bun, la care nu se aştepta.

Afară se auzeau pescăruşi. Se roteau, se îndreptându-se mereu către marea care sclipea la câțiva kilometri depărtare, fiind împinşi înapoi, de fiecare dată, de vânturile modelate şi de suflul aeolilor. Se întâpla rar ca vreunul dintre ei să pătrundă în zona cu aer local şi să moară.

— Trebuie să mă ajuți, a zis el. Trebuie să ştiu ce se întâmplă.

— *Glumeşti*? am exclamat eu. Ce crezi că ştiu? Doamne, asta-i comedia erorilor! Pentru numele lui Dumnezeu, ce-ți închipui că încercam să aflu? De ce ai venit la mine?

— Am discutat cu toți cei pe care i-am putut găsi, dintre oamenii care au fost la petrecere...

— Înseamnă că nu te-ai străduit prea mult, dacă m-ai găsit doar pe mine...

— Am vorbit cu toți cei din Administrație şi cu alți oameni din Ambasadă. Cei cu funcții înalte n-au vrut să-mi spună nimic, iar restul... Vreo doi dintre ei mi-au zis să vorbeasc cu tine.

— Nu ştiu de ce ţi-au dat un asemenea sfat. Am crezut că în jurul tău se învârtea toată povestea. Am crezut că tu ai...

— Indiferent cine ar fi cel care ştie ceva, nu-mi spune mie. Nouă. Iar ceilalţi, ei doar... Avice, se spune că tu cunoşti lume. Ambasadori. Şi că oamenii aceia îţi spun tot felul de lucruri.

Am clătinat din cap şi i-am zis:

— Astea-s fasoane de străin. Crezi că poţi să mergi pe o rută ocolitoare şi să obţii ceva prin intermediul meu? Indivizii ţi-au spus chestia aia doar pentru că sunt scufundător în immmer. Şi pentru că, un timp, m-am culcat cu CalVin. Însă nu luni de zile. Luni locale, nu luni bremeniene. *Soţul* meu cel afurisit e un străin, dar ştie mai multe decât mine şi nu vrea nici măcar să discute cu mine. Vorbeşti serios când zici că n-ai idee ce s-a întâmplat? l-am întrebat eu, după ce m-am uitat atentă la el. Wyatt ştie că eşti aici?

— Nu. M-a ajutat să mă strecor afară, dar... Nu ştie nici Ez. Nu-i treaba lor, a adăugat el, muşcându-şi buza. Mda, din punct de vedere oficial, este... voiam doar...

Ra a tăcut un timp, apoi m-a privit în ochi şi mi-a spus, calmându-se brusc:

— Trebuie să aflu ce se întâmplă. Wyatt nu-i bun de nimic. Ez încearcă să-şi folosească poziţia socială. O să vedem cât de departe o să-l ducă treaba asta. Şi am auzit că tu cunoşti oameni care ştiu anumite lucruri.

În momentul acela nu mai arăta ca şi cum ar fi fost bagajul lui Ez, ci părea un funcţionar şi un agent al unei puteri coloniale.

— Spune-mi ce ştii, i-am zis eu, în cele din urmă. Ce s-a întâmplat. Ce ai auzit, ce bănuieşti, totul.

Gazdele se întorseseră. După două zile de tăcere, apăruseră în Ambasadă: o trupă impunătoare care se clătina, traversând o pistă de aterizare.

— Erau cel puţin patruzeci, mi-a spus el. Dumnezeu ştie cum încăpuseră în nava aia. Au întrebat de mine şi de Ez.

După câte spunea el, ariekeii abia răspunseseră întrebărilor şi saluturilor Ambasadorilor. Ceruseră în mod repetat şi grosolan să discute cu EzRa.

— Fusesem instruit pentru asta, a zis Ra. Îi studiasem, studiasem Limbajul. Ai văzut primul grup pe care l-am întâlnit la petrecere? Nu era unul normal, nu-i aşa? Ştiam că nu este. Grupul ăsta era la fel, doar că mai mare. Gazdele erau... agitate. Vorbeau aiurea. Eu eram acolo, dar pe urmă a venit şi Ez, şi *abia atunci* Gazdele ne-au recunoscut. Şi au început să spună: „Vă rog, bună seara, Ambasador EzRa, vă rog, vă rog, da". Chestii de felul ăsta. O parte dintre ceilalţi – printre care CalVin, prietenii tăi – au încercat să ne stea în cale. Ne-au oprit. *Spusesem prea mult*, a adăugat el, clătinând din cap. Iar Gazdele se apropiau tot mai mult. Nu aveam unde să ne ducem, iar ele erau uriaşe. De parcă... Aşa că noi... am vorbit Limbajul cu glas puternic. Ez şi cu mine. Am spus „Bună seara". Le-am zis că era o onoare. Şi când am făcut asta...

Când au vorbit, s-a întâmplat acelaşi lucru ca data trecută, dar de data asta la o scară un pic mai mare. Probabil că aş fi putut să găsesc fotografii sau înregistrări tridimensionale ale întâmplării – trebuie să fi fost pe acolo nişte camere-viespi –, dar Ra mi-a povestit, iar eu puteam să-mi imaginez cu uşurinţă tot ce-a fost: mulţimea de Gazde înţepenind – unele împleticindu-se, poate prăbuşindu-se în grămezi de carapace –; sunetele, dublul strigăt al suferinţei ariekeilor, devenind ceva nefamiliar, ca o muzică polifonică. Ameţiseră? Zgomotele scoase de ele se înălţau şi coborau într-o relaţie complexă cu vocea lui EzRa.

— Am încercat să continuăm, a zis Ra. Să continuăm să vorbim. Dar, în cele din urmă, Ez a obosit şi s-a oprit. Aşa că am încetat şi eu.

Când tăcuseră, Gazda din față își deschisese din nou ochii și-i îndreptase spre spate, către tovarășii săi, fără să-și răsucească trupul, zicându-le:

— V-am spus eu.

Ariekeii se împleticiseră spre cabina cu pereți de lemn, lăsând în urmă cimentul din Orașul Ambasadei, iar cerul s-a întunecat din cauza păsărilor aflate în colivia lor de aer. Ambasadorii și cei din Administrație au rămas pe jumătate în poziție de drepți, uluiți.

Noi ne gândeam la ariekei în termenii proveniți dintr-o lume străveche – ne uitam la Gazdele noastre și vedeam făpturi insectă-cal-coral-evantai. Acelea erau himere, din propriul trecut. Iar ei, Gazdele, fredonau polifonic în reverii care erau numai ale lor.

— Au plecat. Unii dintre Ambasadori au încercat să-i oprească, dar ce puteau să facă, în afară de a le sta în cale? Strigau la ei să stea, să vorbească. EdGar și LoGan țipau. JoaQuin și AgNes încercau... să fie mai convingători. Dar Gazdele ieșiră pur și simplu afară. Eu și Ez spuneam ceea ce trebuia, iar CalVin și ArnOld ziceau că am făcut destul.

Ra și-a lăsat capul în mâini.

— Acum nici măcar MagDa nu mai vorbesc cu noi. Nu le-am mai văzut de câteva zile. Tu nu vrei să știi ce se întâmplă?

— Bineînțeles că vreau, i-am replicat eu. Nu fi absurd.

— Au fost o grămadă de țipete.

— Cine e Oratiți? l-am întrebat eu.

— Nu știu, a răspuns. De ce?

— CalVin și HenRy au pomenit de ei, am spus eu, aducând vorba despre ceea ce auzise Simmon. Cred că ei sunt cei care ar trebui găsiți. Am presupus că ai putea să știi...

— Adică Oratiții, CalVin sau HenRy ar putea să fie cei care trebuie găsiți?

— Nu știu. Da, am zis eu, ridicând din umeri. *Da, de ce nu?*

— Credeam că mă poţi ajuta, a spus el. Oamenii au multă încredere în abilităţile tale.

— Nu ţi-au zis că pot să floakez? Îmi doresc să nu le fi spus niciodată cuvântul ăsta afurisit. Acum cred că pot să fac orice. Numai că, de fapt, nu cred că pot să fac orice, ci îşi doresc doar să aibă ocazia să spună „floak".

— Au discutat cu exoţii, mi-a spus Ra. Ambasadorii au trebuit să-i informeze pe kedisi şi pe ceilalţi că se întâmplă ceva. Evident, îşi închipuiau că ţin lucrurile sub control, dar...

S-a auzit soneria de la uşă.

— Aşteaptă, mi-a spus el, dar eu mă ridicasem deja şi ieşisem din încăpere.

Le-am deschis uşa unor poliţişti şi unor paznici. Unii erau bărbaţi mai tineri decât mine şi păreau timizi.

— Doamna Benner Cho? m-a întrebat unul dintre ei. Îmi pare rău că vă deranjez. Ra e cumva aici? s-a interesat el, sărind peste titlul onorific.

— Avice, unde e?

Am recunoscut vocea.

— MagDa? am întrebat eu, pentru că erau în spatele escortei şi nu le văzusem.

Ambasadorul şi-a făcut loc, ajungând în faţă.

— Trebuie să discutăm cu ei. E urgent.

— Salut, a spus Ra, apărând din spatele meu.

Eu nu m-am întors.

— Ra! au zis MagDa; îmi închipuisem că aveau să fie furioase, dar Mag şi Da păreau doar uşurate că-l vedeau. Aici erai!

— Trebuie să te întorci.

— Domnule, aveţi nevoie de *custodie protectoare*, a zis un poliţist.

MagDa păreau exasperate de vorbele lui, dar nu l-au întrerupt.

— Pentru siguranța dumneavoastră. Până când o să avem lucrurile sub control. Vă rog să veniți cu noi.

Ra şi-a îndreptat trupul, cât era de lung. Polițistul l-a privit în ochi. După un moment, Ra a dat din cap spre mine, lăsându-i să-l ia. I-am răspuns în acelaşi fel când a dat din cap, în semn de salut. Eram oarecum dezamăgită de el.

Când l-au luat, nu i-au legat mâinile. Mergeau respectuoşi pe lângă el, ca şi cum ar fi fost ceea ce spuseseră că sunt, nişte polițişti care-l protejau. Presupun că era un soi de politețe, deşi nu cred că cineva care ar fi cunoscut cât de cât politica din Oraşul Ambasadei nu şi-ar fi dat seama că fusese arestat. L-am privit plecând, ca să se alăture lui Ez şi, poate, şi lui Wyatt, în ceea ce, cu siguranță, erau nişte încăperi bine întreținute, păzite şi încuiate pe dinafară.

Anterior, 6

În privința reglementărilor religioase, Oraşul Ambasadei era o parte a Bremenului. Nu exista o biserică recunoscută, dar, ca în cazul multor colonii mai mici, printre întemeietorii săi existase o minoritate rezonabilă de credincioşi. Biserica lui Dumnezeu Pharotekton era cea mai apropiată de o congregație oficială. Avea turnuri-faruri care se ridicau printre acoperişurile din Oraşul Ambasadei, cu raze ca nişte spițe de lumină ce se răsuceau şi se roteau noaptea.

Mai existau şi alte congregații: sinagogi micuțe, temple, moschei şi biserici unde se adunau aceleaşi câteva zeci de persoane. O mână de ultra-ortodocşi din fiecare credință se împotrivea cu fermitate inovațiilor laice, încercând să mențină calendarele religioase bazate pe ziua de treizeci şi şapte de ore de pe Bremen sau pe acelea conforme nostalgiei nebuneşti după presupusele zile şi anotimpuri de pe Terra.

Ca şi Gazdele, kedisii din Oraşul Ambasadei nu aveau zei: conform credinței profesate de ei, sufletele strămoşilor lor şi ale celor nenăscuți încă erau unite într-un război nesfârşit al geloziei împotriva lor, a celor vii. Însă majoritatea nu aveau concepții atât de sumbre şi de bătăioase pe cât ar fi sugerat o asemenea teologie. Existau şi shur'asi religioşi, dar numai disidenți; majoritatea erau atei, probabil din

cauză că, exceptând accidentele, nu mureau, iar de născut, se năşteau foarte rar.

Oraşul Ambasadei era liber să nu creadă. Eu nu fusesem obişnuită să mă gândesc la rău.

Am aflat din conversaţiile cu alte Gazde că numele Stupului de Albine era *surl tesh echer*. Le-am spus lui CalVin, mutilând numele cu monovocea mea, spunând vocile aşchiere şi rotire una după cealălaltă.

— Poţi să afli când are loc alt Festival al Minciunilor? l-am rugat eu. E un admirator loial de-al meu şi mi-ar plăcea... să-i întorc favoarea.

— Vrei să te duci...

— ... la alt festival?

— Mda. Eu şi alte câteva comparaţii.

Ideea apăruse ca o simplă curiozitate în legătură cu cel care mă urmărea, dar dacă mi se ivise în minte, n-am mai fost în stare s-o abandonez. Când i-am spus-o lui Hasser şi altor doi, fuseseră entuziasmaţi.

— Crezi că putem să facem asta? Crezi că poţi să ne iei şi pe noi?

Trecuse ceva timp de când nu mai primisem nicio invitaţie la vreo Sărbătoare a Limbajului şi, cu toate că eram singura dintre ei care fusese mai intrigată de minciuni decât de propria-mi folosire, ceilalţi clienţi de la Eşarfa n-ar fi refuzat o asemenea invitaţie.

CalVin se ocupaseră de chestia asta, deşi nu avuseseră niciun chef. Pe vremea aia mă întrebam de ce mă doriseră. Unul sau altul dintre ei mă tratase întotdeauna cu oarecare dispreţ. Diferenţele de comportament dintre ei erau mărunte, dar eu eram obişnuită cu Ambasadorii şi puteam să simt asemenea diferenţe. Am crezut că făceau cu schimbul, unul purtându-se mai cald, iar celălalt mai rece, cam cum procedează de obicei poliţiştii.

La Eşarfa, conversaţiile dintre Gazde scoteau la iveală diverse neînţelegeri. Ariekeii alcătuiau tabere, constituite pe teorii şi politici secrete. Unii păreau să ne iubească – bineînţeles că n-ar fi trebuit să folosesc cuvântul ăsta – ca spectacol. Alţii ne evaluau meritele: pe ăştia îi numeam critici. „Omul care înoată cu peştii e simplu", spunea unul. „Fata care a mâncat ceea ce i s-a dat e ca şi cum ar fi mai multe lucruri." Valdik râdea, dar nu era încântat să audă că figura sa de stil era banală. Stupul de Albine – pe care începusem să-l numesc Profesorul Acru[1], făcând o glumă nepotrivită legată de numele său – era gurul altui grup. Un campion al minciunii.

Avea tovarăşi constanţi: Dansatoarea Spaniolă, unul pe care noi îl numeam Fusul şi altul căruia îi ziceam John cel Lung – ăsta avea o copită înlocuită cu ceva biofabricat. Acelora dintre noi care înţelegeau câte ceva le era greu să aproximeze spusele lor în anglo-ubiq: gândiţi-vă la nişte oameni care se plimbă printr-o galerie, privind la exponate şi spunând din când în când un singur cuvânt sau o expresie scurtă, de genul: „incomplet", „potenţial" sau „demonstraţii neclare şi nesiguranţă a exprimării", iar ocazional chestii mai lungi, neinteligibile.

— Pasările se rotesc ca fata care a mâncat ce i s-a pus în faţă, ne-a tradus Hasser. Pasările sunt ca fata care a mâncat ce i s-a pus în faţă şi sunt ca omul care înoată cu peştii şi sunt ca piatra despicată...

Ceilalţi ariekei, cei care nu făceau parte din grupul lui $\frac{surl}{tesh\ echer}$, răspundeau zgomotos la aceste afirmaţii denaturate. Reacţionau la prezenţa lui $\frac{surl}{tesh\ echer}$ şi a tovarăşilor acestuia cu aţâţare sau cu agitaţie. Dimpotrivă, $\frac{surl}{tesh\ echer}$, Dansatoarea Spaniolă şi ceilalţi nu-i băgau de loc în seamă

[1] Numele acestui ariekes, $\frac{surl}{tesh\ echer}$, sună ca *surl teacher*, sintagmă a cărei traducere aproximativă ar putea fi „profesorul acru".

pe critici, vă garantez eu asta. Noi îi numeam profesori pe cei din grupul lui *surl tesh echer*.

surl tesh echer extindea logica analogiei – păsările *nu* erau ca mine, cea care mâncasem hrana ce-mi fusese dată, după cum puteau vedea majoritatea celorlalți ariekei.

— Ei cred că au dat dovadă de lipsă de respect zicând asta... a spus Hasser, arătând nefericit.

„Păsările sunt ca fata care a mâncat ceea ce i s-a dat", a spus din nou unul dintre profesori. Bâlbâindu-se în timp ce vorbea şi mutilând cuvintele, s-a văzut nevoit să se oprească şi să o ia de la început.

Într-o zi timpurie de iarnă m-am dus la Eşarfa – încă implicându-mă, am remarcat eu cu sarcasm – murdară de pământ, de frunze şi de praful rece de pe aleile din Oraşul Ambasadei. Valdik era singura comparație aflată acolo. Nu se simțea în largul lui cu mine şi era mai puțin vorbăreț ca de obicei. M-am întrebat dacă nu primise vreo veste proastă legată de viața sa din afara grupului, viață despre nu ştiam nimic şi nici nu voiam să aflu. Am stat amândoi într-o tăcere complet necolegială.

Mă pregăteam să plec, după ce băusem o cafea, când au apărut Shanita şi Darius, care veniseră împreună. Ea era o comparație taciturnă şi simțisem întotdeauna că o intimidam un pic; el era sincer şi naiv, fără a fi prea deştept. M-au salutat destul de încântați.

— De ce a fost Scile aici? m-a întrebat Darius, în timp ce se aşeza.

Mi-am dat seama că Valdik înțepenise şi nu reacționase.

— Scile? m-am mirat eu.

— A venit iar, ceva mai devreme, a zis Darius. Era şi o Gazdă. S-a purtat bizar. Soțul tău, nu Gazda. S-a învârtit un pic pe-aici punând... – a adăugat el, căutându-şi cuvintele – ...şuruburi şi buloane mici pe la toate mesele. N-a vrut să-mi spună de ce.

— Din nou? A venit *din nou?*

Se părea că venise odată, noaptea târziu, când eu nu eram acolo, dar când erau prezente trei Gazde. Darius nu asistase la chestia asta, dar asistase Hasser şi-i spusese şi lui. Atunci, Scile fusese îmbrăcat bizar, cu haine de-o singură culoare. Shanita a dat din cap auzind ce se întâmplase. Scile – a adăugat ea, în timp ce Valdik nu mai zicea nimic – aşezase aceleaşi obiecte ca prima dată.

— Ce înseamnă toate astea? m-a întrebat Darius.

— Nu ştiu, i-am răspuns eu, alegându-mi cu grijă cuvintele.

Bănuiam, după rigiditatea lui, că Valdik, de fapt, avea idee despre ce putea fi vorba – aşa cum aveam şi eu. Că Scile încerca, prin ritualurile acelea nefireşti, menite să atragă atenţia, să rămână în amintire. Încerca să facă aşa încât să fie de dorit să te gândeşti la el, să fie sugestiv. Să devină o comparaţie.

Ce naiba îşi închipuia că putea să însemne? M-am tot gândit, dar apoi m-am corectat: nu conta ce-şi închipuia că poate să însemne.

Un corvid ne-a dus în adâncul oraşului, în încăperi uimitoare, în catacombe din piele, în nişe pline cu organele casei, prinse acolo.

Sala se umplu de cadenţele întreţesute ale Limbajului. Nu văzusem niciodată atât de mulţi tineri, abia ajunşi la a treia lor năpârlire şi la Limbaj. Erau, după mărime şi formă, asemenea părinţilor lor, dar erau copii şi puteai să-ţi dai seama de acest lucru după culoarea pe care o aveau pe pântece şi din modul în care se legănau. Când mincinoşii încercau să mintă, deveneau spectatori avizi.

Mulţi dintre competitori nu puteau decât să tacă, eşuând în străduinţa lor de a spune ceva ce nu era adevărat. Eram împreună cu Hasser, Valdik şi alţi câţiva, aleşi dintre obişnuiţii noştri, conform unor criterii pe care nu le cunoşteam.

Eram îndrumați de ArnOld. Ei veniseră acolo să participe la spectacol şi ne explicaseră foarte clar că-i enerva sarcina de a avea grijă de copii. Gazdele îi salutau cu numele lor corect: *old arn*.

Scile era cu mine. Discuta, nesigur, cu tovarăşii mei, celelalte comparații. Trecuse ceva timp de când Scile văzuse Limbajul la el acasă; pentru el cerusem să fim invitați, iar el ştia asta şi îmi era recunoscător. Noi doi nu mai eram atât de apropiați cum fuseserăm în timpul primului nostru festival, şi cred că acel cadou îl surprinsese. Nu auzisem că s-ar mai fi străduit să fie cuprins în Limbaj. Şi nu-i spusesem nimic despre toate astea.

„Oamenii au venit înainte de momentul acesta." Mi-am dat seama că vorbea o Gazdă, un atlet al minciunii, unul dintre profesori.

„Înainte să vină oamenii noi eram..." şi s-a oprit. Unul dintre tovarăşii săi a continuat: „Înainte să vină oamenii, noi nu vorbeam mult despre anumite lucruri." Auditoriul începuse să dea dovadă de interes. A urmat alt vorbitor: „Înainte să vină oamenii, noi nu vorbeam prea mult..."

Învățasem suficient ca să recunosc trucul, o falsă minciună obținută prin colaborare: ultimul repeta fraza anterioară, dar coborându-şi glasul foarte mult la ultima parte. Se spuseseră cuvintele „despre anumite lucruri", dar atât de încet, încât auditoriul nu auzise. Era un truc de artist, un fals, o chestie care plăcea publicului, iar publicul era încântat.

ArnOld au înlemnit şi au spus împreună: *surl tesh echer*.

Stupul de Albine. Se legăna. Şi-a rotit aripa darului, şi-a întins aripa evantai. A urcat pe estrada pentru minciuni.

Erau două căi principale prin care puteau minți acei ariekei care erau în stare să mintă un pic. Una era s-o ia încet. Trebuiau să încerce să conceapă o propoziție neadevărată – ceva aproape imposibil, pentru că mintea lor reacționa alergic la o asemenea chestie contrară faptelor,

chiar înainte de a fi spusă, concepând-o fără semnificație. După ce o pregătiseră mintal – cu succes sau fără – aveau să pretindă față de ei înșiși că o uitaseră. Aveau să rostească fiecare cuvânt component cu o anumită viteză, într-un anumit ritm, separat, distanțând vorbele suficient de mult în mintea vorbitorului încât fiecare să devină un concept distinct, rostit ca și cum ar avea propriul său înțeles. Însă cuvintele trebuiau rostite suficient de iute și de ritmic încât să se unească pentru ascultători într-o frază greoaie, dar inteligibilă și neadevărată. Mincinoșii cu oarecare succes pe care-i văzusem până atunci fuseseră mincinoși lenți.

Mai exista și o altă tehnică. Era mai josnică și mai alertă. Și mult mai dificilă. Vorbitorul trebuia să blocheze în mintea sa orice înțeles individual al cuvintelor și să se mulțumească să rostească precum un animal sunetele necesare. Să se silească să emită o propoziție. Asta era minciuna iute: scuiparea unei grămezi de sunete înainte ca lipsa de adevăr a totalității lor să lipsească vorbitorul de abilitatea de a le gândi.

$\frac{surl}{tesh\ echer}$ își deschise gurile.

„Înainte să vină oamenii noi nu vorbeam", a spus el într-un ritm sacadat și lipsit de chef.

A urmat o tăcere îndelungată. Apoi o izbucnire necontrolată, o răzmeriță.

Îmi doream foarte mult să înțeleg ceva din limbajul trupului la ariekei. Probabil că $\frac{surl}{tesh\ echer}$ exprima triumf, răbdare sau nimic. Nu șoptise a doua parte a adevărului; nici nu se chinuise, scoțând sunete în ritmul unui metronom, alcătuind o frază construită „prin deconstrucție". Ceea ce spusese $\frac{surl}{tesh\ echer}$ fusese o minciună, fără urmă de îndoială.

Auditoriul rămăsese zăpăcit. Și eu eram zăpăcită.

Gazdele se trezesc în a treia lor fază vorbind fluent Limbajul, ceea ce reprezintă o funcție directă a conștiinței lor.

— Cu milioane de ani în urmă, faptul că ştiai că ceea ce ți se comunica era adevărat trebuie să fi reprezentat un avantaj adaptional, îmi spusese Scile, ultima oară când emiseserăm ipoteze despre povestea asta. Adică selecția în urma căreia se păstrează mintea care poate exprima doar aşa ceva.

— Evoluția încrederii... începusem eu să spun.

— În felul ăsta n-ai nevoie de încredere, m-a întrerupt el. Şansa, strădania, eşecul, supraviețuirea, un haos darwinian de gramatică instinctivă, evoluția unui animal cu un creier mare într-un mediu dificil, selecția anumitor însuşiri, au avut ca efect realizarea unei rase care spune doar adevărul. Limbajul ăsta e miraculos, mi-a zis Scile.

Eu fusesem, cumva, dezgustată de chestia asta. Era uimitor că ariekeii supraviețuiseră, având în vedere ce te obliga Limbajul să faci. Apoi am decis că asta voia să spună Scile, aşa că am fost de acord cu el.

Dacă evoluția însemna moralitate, însemna şi faptul că ariekeii erau incapabili să audă minciuni, precum două treimi dintre maimuțele din poveste, dar, din întâmplare şi printr-o minune, chestia nu era valabilă şi în cazul acelor câțiva care reuşeau să spună micile lor neadevăruri. Nesprijinite de semnificații, minciunile Limbajului erau simple zgomote pentru propriii lor mincinoşi. Bilogia e leneşă: dacă gurile spun adevărul, de ce ar trebui urechile să poată face o deosebire între adevăr şi opusul său? Când ceea ce era spus reprezenta, prin definiție, ceea ce era? Iar prin intermediul acestei lacune a procesului de adaptare, în ciuda faptului sau din cauză că nu fuseseră construiți să le spună, Gazdele *puteau* să înțeleagă minciunile. Şi chiar să le creadă – credința fiind ceva luat ca atare, lipsit de înțeles – sau, acolo unde falsitatea era ostentativă şi evidentă, să le considere nişte imposibilități amețitoare, ca să nu zicem de negândit.

În cazul ăsta, eu sunt cea obsedată de-o singură idee: nu-i corect să insinuez că toate Gazdele se sinchiseau de ce anume era Limbajul, dar nu pot să mă împiedic s-o fac. Vă spun o poveste adevărată, dar v-o spun şi asta implică anumite lucruri. Deci: Gazdele sunt preocupate de toate lucrurile, iar de Limbaj sunt preocupate mai mult decât de orice.

Răzvrătindu-se, cu încăpățânare, *surl* / *tesh echer* dăduse drumul acelei minciuni în lume, o vomă de sunete pe care o eliminase împotriva voinței sale.

Publicul era entuziasmat. Fuseserăm martori la o realizare rară. Eram încântată. Ambasadorul ArnOld era uluit. Hasser era perplex. Valdik şi Scile erau îngroziți.

Ulterior, 8

Un grup de kedis şi de shur'asi fusese escortat în Ambasadă. Fusese văzut de micile camere-viespi folosite pentru transmisiunile de ştiri.

Membrii de nivel mediu ai Administraţiei adunaseră laolaltă grupuri de câte trei sau patru indivizi din comunitatea kedis, precum şi câţiva căpitani-gânditori shur'asi. Vehiculele zburaseră pe deasupra acoperişurilor şi antenelor noastre, pe deasupra grinzilor construcţiilor noastre, peste fumul alb ce ieşea din coşurile caselor noastre. O imagine apărea repetitiv în buletinele de ştiri: un membru tânăr al Administraţiei lovind camera prin intermediul căreia îl vedeam. Trebuie să fi fost foarte încordat ca să se fi purtat atât de neprofesionist.

Ştirile, transmise prin voce sau sub formă de text, erau confuze. Probabil că mulţi localnici nu simţiseră că treceam printr-o criză până la adunarea exoţilor noştri. Vehiculele care-i duceau spre explicaţiile ambasadoriale erau însoţite de păsări şi de camere de mărimea pumnului, care se înălţaseră şi se vârâseră printre ele.

Dincolo de Oraşul Ambasadei, ciudăţenia situaţiilor şi schimbărilor care afectaseră oraşul părea să se extindă.

I-am sunat pe Ehrsul, pe RanDolph şi pe Simmon, dar nu am dat de niciunul. După o ezitare, am încercat să dau de Wyatt, dar nici el nu mi-a răspuns.

Telefonul meu mobil conţinea încă numărul lui Hasser, al lui Valdik şi ale altor comparaţii. Trecuse mult timp. M-am gândit dacă să-l sun pe vreunul dintre ei. „Ce mai contează acum?" mi-am spus, dar n-am sunat.

Convinsă că nu eram singura care făceam asta, am început totuşi să mă pregătesc pentru indiferent avea să urmeze. Am copiat datele pe care le-am considerat preţioase, am ascuns obiectele de valoare, am împachetat lucrurile esenţiale într-o geantă. Fusesem fascinată întotdeauna de modul în care trupul meu făcea uneori anumite lucruri. În timp ce mă simţeam ca şi cum aş fi fost în agonie, membrele mele făceau ceea ce era necesar.

Noaptea se lăsase pe nesimţite, iar suflul aeolilor devenise rece. Îmi amintesc că în momentul acela crucial de schimbare se auzeau sunetele păsărilor de noapte şi zgomotele nedesluşite ale animalelor indigene. Nu era foarte târziu, dar nu exista niciun fel de trafic. Nu eram deloc obosită. Îmi era greu să înţeleg imaginile din Oraşul Ambasadei pe care le văzusem. Ştirile încă nu clarificaseră problema. Un comentator uman spunea:

— Nu suntem siguri ce... noi... vedem ceva în oraş... ah... mişcare din...

Siluetele din imaginile redate de camere erau ariekei. Ariekeii se puseseră în mişcare. Vedeam pe ecran şi pe fereastă corvide zburând cu frenezie prin aer, în diferite direcţii. Am auzit ceva. Ieşisem deja din casă şi am văzut care era sursa zgomotelor. Gazdele veneau din oraşul lor în Oraşul Ambasadei.

Am fugit către zona dintre Oraşul Ambasadei şi oraş. Luminile se aprindeau, pe măsură ce oamenii erau treziţi de zgomot, dar, cu toate că mi se alăturau tot mai mulţi cetăţeni cu ochii cârpiţi de somn, nu simţeam că fac parte din ceva anume. Am trecut pe sub globuri de lumină care şopteau atunci când le atingeau fluturii de noapte. Am trecut

pe sub arcade pe care le ştiusem toată viaţa şi, adulmecând aerul rarefiat, mi-am dat seama că mă aflam la o stradă sau două de marginea oraşului. Eram în Strada Salutului, care coboară colina, ieşind din enclava noastră.

Era o zonă veche a Oraşului Ambasadei. La marginile streşinilor se găseau grifoni din ipsos. Ceva mai încolo, arhitectura noastră era copleşită, iedera care o acoperea fiind sufocată de frunze din carne şi de chestii ariekene. Biofabricatele pătrundeau în plasticpiatră şi cărămizi, printr-un făgaş din piele.

Gazdele umpleau drumul, înghesuindu-se unul într-altul cu mişcări bizare. O singură Gazdă se mişca cu graţie, dar, în ansamblu, erau o turmă ce înainta lent. Nu văzusem niciodată atât de multe. Auzeam sunetul produs de frecarea armurilor lor, bocănitul a mii de picioare. Zellele alergau zorite.

Când au ajuns în zona umană, din cauza lămpilor stradale şi a culorilor afişajelor noastre, au căpătat o înfăţişare psihedelică. Bărbaţi şi femei neîngrijiţi, în haine de noapte, stăteau înşiraţi pe marginea străzilor, astfel încât ariekeii au intrat în oraşul Ambasadei încadraţi de noi, ca şi cum i-am fi salutat, ca şi cum am fi asistat la o paradă. Camerele de luat vederi mititele săgetau pe deasupra, vârându-se peste tot.

Erau Gazdele aflate în toate stadiile lor inteligente: de la cei care abia deveniseră conştienţi, la cei pe cale să ajungă lipsiţi de minte. Sute de aripi ale darului fluturau, iar eu îmi doream să fiu deasupra lor, să privesc în jos spre ele, pentru că erau ca un camuflaj alcătuit din culori tremurătoare. Au trecut pe lângă mine, iar eu i-am urmat.

Mulţi dintre tereştrii care îi priveau înţelegeau Limbajul, dar, bineînţeles, niciunul dintre ei nu-l vorbea. Unii nu se puteau împiedica să nu îi întrebe în anglo-ubiq:

— Ce faceţi? Unde vă duceţi?

I-am urmat pe ariekei spre nord, urcând panta către Ambasadă, pe drumeaguri şi pe lângă ele, prin bălării şi prin gunoaie. Au apărut poliţişti care dădeau din braţe ca şi cum ne-ar fi îndrumat, ca şi cum ne-ar fi protejat de pereţii îmbătrâniţi. Spuneau lucruri care nu aveau niciun înţeles: „Hai, acum!" sau „Mută-te de acolo!"

Copiii umani veniseră să privească. I-am văzut jucându-se de-a Ambasadorul, scoţând în duet zgomote fără înţeles şi dând din cap cu înţelepciune, ca şi cum ariekeii le-ar fi răspuns. Gazdele ne-au dus pe o cale ocolitoare, strângând mulţimi de privitori, pisici şi altvulpi care fugeau înaintea străinilor. Am trecut pe lângă ruine.

Mai mulţi Ambasadori – i-am văzut pe RanDolph, MagDa, EdGar – au apărut din beznă, înconjuraţi de poliţişti şi membri ai Administraţiei. Au strigat saluturi, dar Gazdele nu s-au oprit, nici nu i-au recunoscut.

Ambasadorii au spus *ursh hesser*! „Opriţi. Aşteptaţi. Opriţi."

„Prieteni, spuneţi-ne ce putem face, de ce sunteţi aici?" au strigat ei retrăgându-se din faţa mulţimii de ariekei, care-i ignora. Cineva a aprins lumina unei biserici, de parcă ar fi fost Ziua lui Utu, iar razele acesteia s-au rotit pe deasupra. Gazdele au început să vorbească, să ţipe, fiecare cu cele două voci ale sale. La început a fost doar o cacofonie, apoi un amestec de cuvinte şi sunete despre care cred că nu erau cuvinte, iar amestecul acela s-a transformat într-un cântec. Nu ştiam unele cuvinte, dar pe acesta l-am recunoscut: „*ez ra*... *ez ra*... *ez ra*"

Ariekeii s-au împrăştiat înainte să ajungă la treptele din piatră neagră ale Ambasadei. Mergeam printre ei. Gazdele mă lăsaseră să mă alătur lor, făcându-mi loc, privindu-mă cu ochii-coral. Membrele lor fibroase şi ţepoase formau un desiş, iar flancurile lor rigide arătau ca plasticul lustruit. Micimea mea era ascunsă şi neobservată. Am văzut Ambasadorii cuprinşi de panică. Gazdele continuau să spună

„*ez ra*". Oamenii din Oraşul Ambasadei spuneau şi ei, cât de bine puteau: „EzRa".

O incantaţie spontană cu acelaşi cuvânt în două limbaje, un nume.

JoaQuin şi MayBel discutau în şoapte furioase. I-am văzut pe CalVin în spatele lui JasMin, ArnOld şi MagDa. Arătau jalnic. Şi cei din Administraţie arătau puşi pe hartă, iar poliţiştii din jurul lor păreau gata să se lase copleşiţi de panică, ţinându-şi carabinele şi geistpistoalele[1] pregătite ameninţător.

O Gazdă a venit în faţă.

„*du kora eshin u shahundi qes*", a zis ea, adică „Eu sunt *kora shahundi*." Era una dintre cele care îl salutaseră pe EzRa, la Balul Sosirii.

— Salut, a zis *kora shahundi*. Suntem aici pentru *ez ra*. Aduceţi-l pe *ez ra*.

Şi a ţinut-o tot aşa. JoaQuin au încercat să vorbească, la fel şi MayBel, dar Gazdele nu le-au acordat nicio atenţie. Altele i s-au alăturat primeia, sprijinindu-i cererea. Înaintau încet şi era imposibil să nu-ţi dai seama de mărimea lor, de legănatul membrelor lor tari, ca nişte cochilii de scoici.

— ...nu avem de ales, l-am auzit eu spunând pe Joa sau Quin şi m-am gândit că vorbise cu MayBel, dar am văzut, şocată, că i se adresase lui Quin sau Joa.

Ambasadorii se împrăştiaseră, şi dintre ei au ieşit în faţă EzRa, ca printr-o vrajă.

Ez părea speriat, Ra era calm ca un expert în cacialmale. În timp ce colegii lor se dădeau la o parte ca să le facă loc, Ez îi privea cu ură. EzRa stăteau în capătul de sus al scării şi priveau în jos, spre adunare.

Ariekeii şi-au întins ramificaţiile coarnelor, cu ochii larg deschişi, ca să-i privească pe cei doi bărbaţi.

— *ez ra*.

---

[1] *Geist* – cuvânt german care înseamnă „minte", „spirit".

$\frac{kora}{shahundi}$ a vorbit din nou. Cei care înţelegeau fluent Limbajul ne-au tradus iute şi nouă, celorlalţi.

— EzRa, a spus Gazda. Vorbeşte.

— EzRa ne va vorbi sau îl vom face să vorbească.

— Nu poţi să faci asta, a răcnit cineva din rândul Administraţiei sau al Ambasadorilor.

Iar altcineva i-a răspuns:

— Ce putem face?

EzRa s-au privit unul pe celălalt şi au murmurat ceva, pregătindu-se. Ez a oftat; figura lui Ra a rămas calmă.

— Prieteni, au spus ei; Ez zisese „curish", iar Ra „loah", adică – „prieteni".

A urmat un pocnet al toracelor şi membrelor ariekeilor.

— Prieteni, vă mulţumim pentru vizită, a spus EzRa, iar ariekeii s-au agitat, înghiontindu-mă. Prieteni, vă mulţumim pentru saluturi, a zis EzRa, fără a pune capăt stării de exaltare.

Ra a continuat să mormăie din când în când, dar Ez tăcea, aşa că Limbajul s-a descompus. Gazdele scoteau tot soiul de sunete. Unele îşi desfăcuseră aripile darului şi se înfăşuraseră în ele, alţii se înveliseră cu aripile altora.

$\frac{kora}{shahundi}$ a răcnit: „Vorbeşte", iar $\frac{ez}{ra}$ a vorbit din nou. Au spus amabilităţi, vorbe goale, variante politicoase ale formulei „Salut, salut!"

Ariekeii s-au strâns unii într-alţii, ca şi cum ar fi adormit sau ar fi digerat. Am văzut în jurul pieţei sute de locuitori din Oraşul Ambasadei şi camere de luat vederi ce zburau pe deasupra tuturor, fără să scoată niciun sunet.

— Ticăloşi tâmpiţi, tâmpiţi! a spus cineva de pe treptele Ambasadei.

Cuvintele au fost ignorate, la fel ca iedera. Toată lumea se uita la Gazde. Aceastea îşi reveneau din orice ar fi fost lucrul care li se întâmplase.

— Bine, a spus una; nu era $\frac{kora}{shahundi}$. Bine.

Îşi revenise; la fel şi $\frac{kora}{shahundi}$. Toţi ariekeii îşi reveniseră.

— Aşteaptă! Aşteaptă! au strigat MagDa.

— Pentru numele lui Pharos!

— Trebuie să...

Una dintre Gazde gesticula spre Ez şi Ra, zicând:

— Să nu mai vorbeşti din nou!

MagDa s-au sfătuit şi au strigat în Limbaj:

— Noi trebuie să vorbim.

Din milă, amabilitate, curiozitate sau din alt motiv, *kora shahundi* şi alţi lideri ai mulţimii – dacă asta erau – şi-au întins ochii-coral, i-au răsucit spre spate şi-au privit înapoi. Am auzit pe cineva zicând:

— Domnule poliţist, opreşte-o. Doamne, omule...

— Avem multe de discutat, au spus MagDa. Vă rog să vă alăturaţi nouă. Sunteţi amabili să intraţi?

Poliţiştii şi serviciile de pază ale Administraţiei au trecut prin mulţime.

— Plecaţi, mi-a spus o tipă din faţa mea, care avea în mână un pistol butucănos; îmi vorbise iute, ţinându-mi acelaşi discurs pe care-l ţinea oricui. Vă rog să eliberaţi străzile. Încercăm să ţinem situaţia sub control. Vă rog.

M-am supus încet ordinelor, ca toţi ceilalţi. Unit de-o bizară coerenţă, grupul de ariekei ajunsese. Cei mai mulţi înaintau la întâmplare, lăsându-şi mirosul şi semnele unice în praf. Un băiat cu figură îngrijorată, în uniformă de poliţist, mi-a şoptit: „Te rog s-o ştergi imediat de aici", iar eu m-am grăbit un pic. Ambasadorii încercau să le conducă în Ambasadă pe cele câteva Gazde care ezitaseră. Nu păreau să aibă succes.

Partea a treia

Nu aşa

Anterior, 7

După Festival, Scile dispăruse. Nu răspundea la apelurile mele, sau o făcea doar prin intermediul unor comentarii concise şi cu făgăduiala de a reveni. Indiferent de motivul pentru care mă ignora, bănuiam că discutase cu indivizi nedemni de încredere. Eram împreună cu Valdik şi Shanita, la o zi după festival, când Valdik a fost sunat de cineva. După ce a răspuns, a închis şi m-a privit cu ochii holbaţi. Am fost convinsă, subit, că la capătul firului fusese Scile.

După două zile, soţul meu s-a întors în apartamentul nostru şi a avut loc cearta care fiersese la foc mic până atunci. Ca în multe scandaluri de acest fel, amănuntele nu-s interesante şi-s mult în afara subiectului. Scile era posomorât, nervos şi făcea remarci sarcastice despre felul în care îmi petreceam timpul – comentarii tăioase, pe atât de îngrijorătoare pe cât erau de răutăcioase. Nu că mi-ar fi păsat de ele. Mă săturasem de recenta sa predilecţie pentru aforisme şi de proasta lui dispoziţie.

— Scile, cine crezi că a aranjat călătoria asta? am ţipat eu.

El nu mi-a răspuns, nici nu m-a privit, iar eu nu mi-am pus mâinile în şolduri, nici n-am început să gesticulez. Mi-am încrucişat braţele, m-am dat în spate şi m-am uitat la el de parcă-l întâlnisem pentru prima oară.

— Alți oameni ar fi crezut că-i cazul să-mi mulțumească, nu să-mi mănânce zilele. Ce te face să crezi că poți să te porți în halul ăsta? Unde naiba ai fost?

Făcuse nişte aluzii care mă lămuriseră că fusese cu Ambasadorii. M-am oprit la asta, imaginându-mi o ripostă. Îmi amintesc că gândeam: „Pentru numele immerului! Cine se duce la o întâlnire la nivel înalt când e furios?"

— Ascultă, mi-a spus Scile şi am văzut că luase o hotărâre, că încerca să liniştească lucrurile. Ascultă, te rog să mă asculți, a adăugat el, agitând o hârtie. Ştiu ce încearcă să facă *surl tesh echer*. Spunea că acționează şi vorbeşte în favoarea celor din grupul lui.

Nu ştiu cum obținuse stenograma.

— Gazdele nu-s ca noi, de acord: cei mai mulți dintre noi nu sunt emoționați la gândul că vor întâlni... o frază adjectivală sau un participiu trecut sau altceva de felul ăsta. Dar nu-i nicio surpriză că unii *dintre ei* vor să întâlnească o comparație. Îi ajuți să gândească. Cuiva care respectă Limbajul i-ar plăcea asta. Dar cine vrea *să mintă*? Un ticălos, iată cine. Avice, ascultă-mă! Există admiratori, dar şi mincinoşi. Şi numai *surl tesh echer* şi prietenii lui fac parte, simultan, din ambele categorii. Eşti pregătită să mă asculți? m-a întrebat, netezind hârtia. Crezi că m-am ascuns într-un dulap de plăcere? Iată ce s-a spus.

— „Înainte să vină oamenii, nu vorbeam prea mult despre anumite lucruri. Înainte să vină oamenii, nu vorbeam prea mult. Înainte să vină oamenii, nu vorbeam," mi-a citit el, apoi m-a privit. „Nu mergem pe aripi. Nu mergem. Nu mâncăm pământ. Nu mâncăm," a continuat să citească Scile iute, nervos. „Există un terestru care înoată cu peştii, unul care nu poartă haine, una care a mâncat ce i s-a dat, una care merge îndărăt. Există o stâncă despicată şi lipită la loc. Nu-s de acord cu mine, apoi sunt de

acord, precum stânca despicată şi lipită la loc. Îmi schimb părerea. Sunt ca stânca despicată şi lipită la loc. N-am fost diferită de stânca despicată şi lipită la loc. Fac ceea ce fac întotdeauna, sunt ca terestrul care înoată cu peştii. Nu-s diferit de terestru. Sunt ca el. Nu sunt apă. Nu sunt apă. Sunt apă."

N-avusesem niciodată parte de vreo traducere a declarațiilor Gazdelor care să fie pe deplin comprehensibilă, dar aceasta era diferită. Stabilisem o conexiune care nu se baza pe intuiție. Cu toată stranietatea sa, suna puțin mai asemănător sau un strop mai puțin diferit de anglo-ubiq decât majoritatea exprimărilor în Limbaj. Nu avea precizia obişnuită şi exactitatea nuanțelor.

— Nu-i ca în cazul majorității competitorilor, care se străduiesc să spună o minciună, mi-a zis Scile. E ceva mai sistematic. E o pregătire, un *antrenament* în spunerea neadevărului. Foloseşte aceste construcții stranii astfel încât poate să spună ceva adevărat, apoi se întrerupe, ca să mintă.

— N-a făcut prea multe din astea, am zis eu.

— Exersează, mi-a replicat el. Am ştiut întotdeauna că Gazdele au nevoie de tine, nu-i aşa? De tine şi de ceilalți ca tine. Ca şi de stânca despicată, aşa cum au nevoie de cele două sărmane pisici vârâte într-un sac. Au nevoie de comparații ca să spună anumite lucruri, nu-i aşa? Ca să le gândească. Au nevoie să le materializeze în lume, ca să poată face comparația.

— Da. Dar...

M-am uitat la hârtie. Am citit ce era pe ea. $\frac{surl}{tesh\ echer}$ se învăța cum să mintă.

— „Sunt ca stânca despicată", a zis Scile. Apoi „nu sunt diferită de ea". Nu-i gata încă, dar încearcă să plece de la „eu sunt *ca* stânca" şi să ajungă la „eu sunt stânca". Vezi? Acelaşi termen comparativ, dar diferit. Nu mai e o comparație.

Mi-a arătat apoi cărți vechi, reale sau virtuale: Leezenberg, Lakoff[1], u-senHe, Ricoeur[2]. Eram obişnuită cu lucrurile străniі care-l fascinau, cu ajutorul lor mă fermecase, cu secole în urmă. Acum şi ele, şi el, mă făceau să nu mă simt în largul meu.

— O comparație, a zis el, e adevărată pentru că aşa spui tu. E un mod de a convinge: asta e aşa. Nu mai e suficient. Comparațiile nu-s suficiente, mi-a spus privindu-mă. *surl tesh echer* vrea să te transforme într-un fel de minciună. Vrea să schimbe totul. Comparațiile exprimă un argument: e în desfăşurare, explicit, redă adevărul. Nu ai nevoie de... *logos* — aşa i se zicea. De judecată. Nu ai nevoie să... legi elemente comparabile. Nu-i ca atunci când afirmi: „asta e asta". Când, evident, nu este. Asta facem noi. Asta-i ceea ce numim „rațiune", schimbul ăsta, metafora. *Minciuna* asta. Lumea a devenit o minciună. Asta-i ceea ce vrea *surl tesh echer*. S-o transforme într-o minciună. Vrea s-o conducă spre rău, a adăugat el, foarte calm.

— Îmi fac griji pentru Scile, i-am spus eu lui Ehrsul.

— Avice – mi-a zis ea în cele din urmă, după ce încercasem să-i dau explicații – îmi pare rău, dar nu-s sigură că înțeleg ce îmi spui.

Mă ascultase: nu vreau să las impresia că nu făcuse decât să-mi spună să nu-i spun. Ehrsul ascultase, dar nu-s sigură ce anume ascultase. Nu fusesem prea precisă, nici nu puteam să fiu.

— Sunt îngrijorată în legătură cu Scile, le-am spus lui CalVin; încercasem să discut cu ei. A devenit un pic religios.

— Crede în Pharotekton? m-a întrebat unul dintre ei.

---

[1] George Lakoff, lingvist american care a publicat în 1980 *Metaphors We Live By.*

[2] Paul Ricoeur, filosof francez care a publicat în 1975 *Metafora vie.*

— Nu. Nu-i vorba de biserică. Dar...

Am pus laolaltă fragmente din teologia născândă a lui Scile. I-am spus așa, deși el susținea că n-are nimic de-a face cu Dumnezeu.

— Vrea să-i protejeze pe arikei. De schimbarea Limbajului.

I-am povestit lui CalVin despre înșelătoria pe care Scile credea că o plănuiește $\frac{surl}{tesh\ echer}$.

— Crede că-s multe în joc, i-am zis eu.

„Îl iubesc încă pe bărbatul ăsta și mi-e teamă de ceea ce se întâmplă," spuneam eu. „Poți să mă ajuți? Nu înțeleg de ce face ceea ce face, ce-l face să-i fie frică, cum de e în stare să mă facă și pe mine să-mi fie frică." Sau ceva asemănător.

— Lasă-mă să discut cu el, a zis CalVin.

Cel care nu vorbise s-a uitat, ridicându-și sprâncenele, spre doppelul său, apoi a zâmbit și m-a privit din nou pe mine.

Anterior, 8

După cum îmi promiseseră, CalVin petrecuseră ceva timp împreună cu Scile. Soțul meu făcuse cercetări intense, izolându-se de restul lumii, iar notițele sale se aflau răspândite pretutindeni şi erau în mare parte indescifrabile; fişierele lui erau împrăştiate prin spațiul nostru de date. Adevărul e că eram un pic speriată. Nu ştiam cum să reacționez la starea în care îl vedeam acum pe Scile. Întotdeauna pusese patimă în ceea ce făcea dar, cu toate că încercase să şi-o ascundă – după conversația aceea nu-mi mai vorbise despre temerile lui –, îmi dădeam seama că fervoarea aceea creştea.

Faptul că încerca s-o ascundă mă zăpăcea. Mă întrebam dacă îşi închipuia că preocupările sale erau singurele potrivite în cazul schimbărilor în modul de acțiune al Gazdelor, iar lipsa unor asemenea temeri la noi, ceilalți, era catastrofală. Dacă Scile credea că întreaga lume era nebună, atunci era obligat să se prefacă. Am răsfoit notițele pentru teza sa, jurnalele despre întâlnirile avute, adnotările de pe textele unor cărți, toate lucrurile la care am avut acces, ca şi cum aş fi căutat un cod al unui cifru. Astfel am înțeles ceva mai bine – chiar dacă numai în parte şi destul de confuz – care erau teoriile sale.

— Ce credeți? i-am întrebat pe CalVin, iar ei au părut enervați de rugămintea mea neobişnuită.

Mi-au spus că era evident că Scile căuta ceva într-un mod neobişnuit şi că da, se implica serios. Dar, în ansamblu, nu aveam motiv de îngrijorare. Ce sugestie nefolositoare!

Spre surpriza mea, Scile a început să vină la Eşarfa împreună cu mine. Crezusem că aveam să fim împreună mai puţin, nu mai mult. Nu i-am spus că ştiam că mai fusese acolo de unul singur. N-am observat nimic care să mă determine să cred că mai făcuse încercări de a convinge Gazdele să-i vorbească. În loc de asta, începuse să exercite o presiune subtilă asupra unor comparaţii. Lua parte la discuţii şi voia să le sugereze unele din teoriile sale, în special cele conform cărora comparaţiile reprezentau culmea şi limita Limbajului. Comunicarea *făcea* adevărul. Am fost cumva surprinsă că toată lumea îl considera bine-venit, deşi era un străin, o ne-comparaţie. Chiar prea bine-venit. Valdik nu era singurul care-l asculta. Valdik nu era un om inteligent şi îmi făceam griji pentru el.

N-ar trebui să exagerez. Cred că Scile era cel dintotdeauna, doar ceva mai concentrat asupra unor lucruri decât înainte, mai retras. Nu mă mai gândeam că puteam să rămânem împreună, dar voiam să ştiu că-i bine.

Altfel, nu treceam prin momente grele. Eram între sosiri de nave. În zilele acelea era clar că Oraşul Ambasadei devenea tot mai mult el însuşi, fără să aştepte ceva, fără a sărbători ceva ce se întâmplase. Numeam vremurile de felul ăsta „perioadă de calm nautic". Sigur că ştiam care era înţelesul convenţional al sintagmei, dar, ca şi în cazul altor câtorva cuvinte misterioase, acestea însemnau pentru noi ceea ce însemnau de obicei, dar şi opusul lor. În timpul zilelor acelora liniştite, banale, izolaţi în suburbia noastră din immer, fără vreun contact, când trecuse mult timp de la sosirea vreunui miab şi mai era încă destul până la venirea altuia, ne cufundam în introspecţie.

Sărbătoreşti şi spectaculoase, aleile noastre întortocheate, în zilele libere de la sfârşitul fiecăreia dintre lunile noastre lungi, erau împodobite cu panglici şi răsunau de muzică. Copiii dansau purtând costume din imagini tridimensionale, cu învelişuri de lumină suprapuse şi cristaline. Aveau loc petreceri. Unele oficiale, multe nu; unele cu cosume; câteva în pielea goală.

Cultura perioadei de calm nautic făcea parte din sistemul nostru de organizare. După o vizită, aveam parte de articole de lux şi de noi tehnologii, care ne revigorau pieţele şi producţia. Când aşteptai o astfel de vizită, te grăbeai să cheltui şi să inovezi, nerăbdător şi conştient de faptul că produsele se vor schimba curând, că bunurile noului sezon vor fi costisitoare şi la modă. Între două astfel de momente, în perioada calmului nautic, lucrurile stagnau, nu într-un mod îngrijorător, dar cât să ne simţim strâmtoraţi, iar serbările acelea, ca nişte semne de punctuaţie, marcau mici momente de avânt, de-o oarecare extravaganţă.

Într-o noapte eram în pat cu CalVin. Unul dintre ei adormise. Celălalt mă mângâia pe şold, vorbindu-mi în şoaptă. Era un lucru rar să fiu doar cu un singur doppel. Simţeam o dorinţă puternică să-l întreb cum îl cheamă. Acum cred că ştiu care era. Îmi plimbam degetul pe ceafa lui, pe conexiunea din el, montată splendid în adâncitura de sub curbura din spate a craniului. M-am uitat la geamănul său, la jumătatea adormită a Ambasadorului.

— Ar trebui să-mi fac griji pentru Scile? am întrebat eu, însă cel care dormea s-a mişcat, iar noi am rămas înlemniţi pentru o clipă.

— Nu cred, mi-a şoptit tovarăşul meu. Ştii, pune la cale ceva...

N-am înţeles.

— Nu sunt îngrijorată că greşeşte, i-am replicat eu. Sunt îngrijorată că e... asta...

— Dar nu greşeşte. Sau, cel puţin, ne arată ceva.

— Vrei să spui că... am zis eu, apoi m-am ridicat şi am început să mă plimb, în timp ce doppelul care dormea se trezise şi se uita somnoros la mine.

Cal şi Vin au discutat în şoaptă şi nu păreau a fi de acord.

— Ce spuneai? am întrebat eu.

— În ceea ce spune Scile există anumite elemente care conving, mi-a răspuns doppelul care abia se trezise.

— Nu pot să cred ceea ce-mi spui...

— Nu-ți spun. Nu-ți spun nimic, a zis el calm, iar doppelul lui l-a privit, apoi s-a întors, stânjenit, la mine. Ne-ai cerut să-l urmărim şi am făcut-o. O facem în continuare. Şi am cercetat anumite lucruri pe care le-a spus. Poate că Scile e excentric, dar nu-i prost şi este evident că Gazda aceea...

Şi-a privit doppelul, spunând împreună *surl tesh echer*. Jumătatea lui CalVin care vorbise a continuat:

— ...execută o strategie stranie.

Stăteam goală pe marginea patului şi-i priveam: unul era întins pe spate şi se uita în sus, spre mine, iar celălalt era cu genuchii strânşi la piept.

Recunosc când pierd. Am încercat să prezint evenimentele într-o anumită structură. Dar, pur şi simplu, nu ştiu cum s-au întâmplat toate. Poate pentru că n-am fost suficient de atentă, poate pentru că n-a existat o poveste, sau, din cine ştie ce motiv, povestea nu vrea să fie cea pe care vreau s-o spun eu.

Pe străzile din Oraşul Ambasadei se forma o adunare. Se părea că în centrul ei era Valdik. Valdik era cel care expunea acum teoriile. Soţul meu era un om şiret, chiar şi atunci când era vorba de obsesiile sale.

— Valdik Druman e acum în centrul mulţimii? au întrebat CalVin. Valdik? Chiar aşa?

— Ştiu că pare ceva incredibil... am zis eu.

— E om în toată firea, face ceea ce vrea.

— Nu-i chiar atât de simplu, i-am contrazis eu, ştiind că Ambasadorul avea dreptate şi greşea, în acelaşi timp.

Majoritatea locuitorilor din Oraşul Ambasadei nu ştiau sau nu se sinchiseau de dezbaterile acelea. Dintre cei care ştiau, majoritatea le considerau lipsite de importanță, sigure – şi exista siguranță în ele – datorită faptului că Gazdele nu puteau să mintă, în ciuda insistențelor câtorva comparații agitate. Pentru cei care ştiau de festival, cele câteva Gazde hotărâte să depăşească granițele Limbajului erau un fenomen prea obscur pentru a reprezenta vreo problemă, cu atât mai puțin una morală. Aşa încât rămânea doar un număr mic de locuitori ai Oraşului Ambasadei care credeau, în raport disproporționat cu ceilalți. Dar numărul lor creştea.

Valdik ținea discursuri la Eşarfa despre natura comparațiilor şi rolul Limbajului. Argumentele lui erau confuze, dar pasionate şi mişcătoare.

— Nu există nicăieri ceva asemănător, spunea Valdik. În niciun alt limbaj din univers. În care ceea ce se spune este chiar adevărul. Vă puteți imagina ce va fi dacă se va pierde aşa ceva?

— Nu-i corect ce-i faci lui Valdik, i-am zis eu lui Scile, într-una din rarele lui vizite în locul care fusese cândva căminul nostru.

— Avice, individul nu-i un biet copil, mi-a răspuns Scile, în timp ce-şi strângea hainele şi notițele, fără să se uite la mine când scotocea prin lucruri. El decide ce vrea.

În timp ce mergeam pe lângă ruine, mi-a fost înmânat un afiş pe o hârtie nanotehnologică ieftină, care a emis o imagine tridimensională când am desfăcut-o. M-a făcut să tresar: în mâna mea apăruse figura lui Valdik, de dimensiunea unui măr.

DRUMAN ÎN LUPTĂ CU MINCIUNA, spunea afişul. Anunța un moment şi un loc, nu la Eşarfa, ci într-o sală mică. Dacă tot îmi atrăsese atenția, am remarcat detalii legate de întrunirea aceea şi de altele, similare, codificate pe ecranele de perete, în imagini tridimensionale parazite, sâcâitoare. M-am dus. Credeam că o să-l întâlnesc pe Scile, dar n-a fost aşa. Am stat în fundul încăperii.

Valdik purta un proiector şi imaginile sale tridimensionale apăreau prin templu, aleatoriu şi cu zgomot de fond. În față i-am văzut pe Shanita, Darius, Hasser şi alte comparații sau figuri de stil. Valdik predica. Rămăsese un vorbitor mediocru. Nu ştiu cum reuşise un tip atât de banal să strângă adepți – poate din cauza calmului nautic. Expunea prostii religioase – „...două voci, dar un singur adevăr, pentru că un adevăr e dual, bifurcat, nu e vorba despre o stare conflictuală, ci despre două forme ale unui singur adevăr"... şi aşa mai departe.

Sala nu era plină nici pe sfert. Erau prezenți prieteni indulgenți, curioşi, fugari de la alte culte. O adunătură de indivizi lipsiți de speranță şi plictisiți. Când am ajuns acasă, Scile vorbea la comunicator. Când am intrat, mi-a zâmbit, într-o încercare neconvingătoare de salut, şi s-a întors astfel încât să nu-l aud, nici să nu-i văd mişcările gurii. M-am întrebat dacă Valdik fusese înlăturat din funcția în care se numise singur – şi despre care eram convinsă că-i aparținuse lui Scile şi că-i fusese confiscată – şi dacă, în această situație, mania lui avea să se disipeze.

— Ce putem să facem? au zis CalVin. Întrunirile astea nu sunt ilegale.

— Puteți să faceți ce vreți.

— Ei bine...

— Putem să-l luăm pe Druman în detenție administrativă...

— ...dar chiar doreşti asta?

— Da, am răspuns eu, dar de fapt nu voiam, iar ei nu aveau s-o facă.

— Ascultă, au zis ei. Nu fi îngrijorată...

— ...o să-l supraveghem pe Scile...

— ...o să avem grijă să fie în siguranță.

Şi au avut grijă, însă nu aşa cum presupuneam eu, nici din motivele crezute de mine.

Anterior, 9

Cineva eliberase un soft virusat în automatele rătăcitoare din Oraşul Ambasadei şi le molipsise de mania lui Valdik. Le transformase în predicatori ai noii biserici. Elocvenţa lor depindea de cât de sofisticate erau procesoarele lor: majoritatea nu erau decât un pic prea entuziaste, dar câteva deveniseră subit teologi. Hoinăreau, la fel ca până atunci, dar acum ne acostau şi ne îndemnau să apărăm limbajul de dinainte de Izgonirea din Rai, Limbajul pe care noi, sărmanii păcătoşi (retorica era un adevărat kitsch), eram condamnaţi pe vecie să-l vorbim, primind, cu toate că aveam o profundă înclinaţie spre minciună, favoarea dublei-limbi a adevărului... şi alte chestii de felul ăsta.

Au fost programate şi eliberate fragmente de cod pentru corecţii, care-şi făceau bine treaba, dar infecţia persista. Timp de câteva săptămâni, aceşti preoţi vagabonzi ne-au tot ţinut predici, catehismul lor modificându-se în timp ce softul li se degrada şi scotea la iveală idei ale unor diferite secte protestante.

— Suntem servitorii îngerilor, mi-a spus o maşină care se împleticea ca un cerşetor. Suntem servitorii îngerilor vorbitori, ai celor ce folosesc limbajul lui Dumnezeu.

Virusul s-a oprit atunci când teoriile rezultate din activitatea sa deveniseră prea îndepărtate de ortodoxia drumaniană.

Am întrebat-o pe Ehrsul dacă fusese afectată, dacă simțise gâdilatul microbilor virtuali. Ea a scos din discuție celelalte automate, considerându-le labile, lipsite de forță mentală, şi mi-a spus că da, simțise, dar nu fusese în pericol. Sigur că Valdik şi comparațiile radicale fuseseră bănuiți, dar nimeni nu putuse să dovedească cine programase virusul şi, cu toate că acesta fusese o belea, până la urmă la asta se reducea totul. Ştiam că Scile nu avea calificarea să scrie un asemnea program, altfel aş fi crezut că el era făptaşul.

Când m-am întors la Eşarfa, o făcusem din motive de diagnostic social. Mulți dintre cei care erau înainte clienții obişnuiți nu mai beau aici: înstrăinați de discursurile profetice ale lui Valdik, părăsiseră localul comparațiilor. Le luaseră locul alții. M-am dus să-l aud pe Valdik vorbind despre ceea ce mi-am spus că era pornografia unor cauze pierdute, şi poate ca să aud ceva care mi-ar fi dat un motiv să cer intervenția autorităților. Individul îi lăuda pe Ambasadori (după părerea lui, aceştia erau preoți care interpretau misterele) şi-şi exprima recunoştința de a fi o comparație, de a fi adevăr, Limbaj întrupat.

surl tesh echer era prezent, împreună cu Dansatoarea Spaniolă şi cu alții, la ultima adunare a lui Valdik la care m-am dus. Gazda strânsese şi mai mulți adepți, aşa că mi-am închipuit că îşi îmbunătățise tehnica şi devenise un mincinos şi mai bun. Se pândeau unul pe celălalt. Valdik se uita urât. Nu ştiu dacă Gazdele îi simțeau ostilitatea. Hasser era şi el prezent – unul dintre puținii care rămăseseră prieteni cu ambele tabere formate după scindarea neaşteptată a grupului comparațiilor. M-a recunoscut, iar fața lui a exprimat o emoție căreia nu i-am găsit un nume; îmi amintea de emoția mea. Un soi de stânjeneală, acesta-i cuvântul cel mai potrivit care mi-a venit în minte.

— Eşti îngrijorată? am întrebat-o pe Ehrsul.

— Ţi-am spus, sunt imună.

— Nu, mă refeream la... ce crezi? Te-ai gândit la asta? Adică, există ceva care să te facă să simţi că, într-un fel sau altul, unele dintre Gazde învaţă... să ocolească adevărul?

Ehrsul n-a zis nimic, aşa că am adăugat:

— Să poată mînţi.

Eram într-un bar de pe una dintre străzile cu magazine din Oraşul Ambasadei. Ehrsul, bucurându-se de o notorietate minoră, fusese privită de tinereii cu ceva bani. Noi vorbeam liniştite, în zgomotul muzicii şi al zăngănitului de pahare. Ehrsul nu mi-a răspuns.

— Ceva se schimbă. Iar asta poate să fie un lucru bun sau nu, am spus eu, în cele din urmă.

Ea m-a privit cu acea imagine reprezentând un chip care, intenţionat sau printr-o coincidenţă a răspunsurilor ambigue ale stimulilor din softul ei, era indescifrabil. N-a spus nimic, iar eu eram din ce în ce mai stânjenită de această tăcere enigmatică, până când am schimbat subiectul şi ea mi-a dat un răspuns normal, în care se regăseau toate intimităţile exagerate ale prieteniei noastre.

Nu contase niciodată pentru mine că eram o comparaţie. Nu-mi păsa ce predica Valdik. „E vorba de Scile", mi-am spus; dar nu, deşi eram îngrijorată pentru el, asta nu era totul. N-am ştiut niciodată ce era.

— Deci, ce s-a făcut? i-am întrebat eu pe CalVin.

Mi-am dat seama că acum până şi Ambasadorii erau îngrijoraţi. Noua filosofie nu putea să aibă decât câteva zeci de adepţi serioşi, dar fervoarea aceasta ne demoraliza pe noi, cei din Oraşul Ambasadei. Gazdele trebuie să fi aflat ceva: am văzut mai mulţi ariekei decât observam de obicei în zona noastră, delimitată de suflul aeolilor.

— Am discutat cu Gazdele, mi-au spus CalVin. O să organizăm...

— ...un festival.

— Aici, în Oraşul Ambasadei.

— Pentru a sublinia faptul că-i şi oraşul lor, ca să vorbească acolo.

— Bine, am spus eu încet; nu auzisem niciodată de un eveniment ariekean organizat în Oraşul Ambasadei. Dar să presupunem că... Ce veți face în privința lui Valdik?

Unul dintre CalVin s-a uitat la mine, iar celălalt a privit în altă parte. Eram furioasă şi încercam să descopăr pe cine. Scile era ascuns undeva, alături de comparațiile radicale sau de cei din Administrație şi nu avea să-mi mai răspundă niciodată, iar asta nu părea să îngrijoreze pe cineva. Eram prinsă între diferite găşti şi secrete. Nu-mi dădeam seama dacă eram perspicace sau paranoică.

— Avvy, e perioada calmului nautic, mi-a spus ceva mai târziu Ehrsul. Asta-i tot. Vorbeşti de parcă ar fi venit sfârşitul lumii. Cred că... Eşti supărată din cauza lui Scile, a adăugat ea, după o scurtă pauză. Îți faci griji din cauza lui, iar el a plecat din cauza ta.

Se bâlbâise exact aşa cum ar fi făcut cineva care gândea.

Reprezentanții ariekeilor veniseră cu aparate de zbor, ca să organizeze festivalul acela hibrid. Fusesem deseori în Ambasadă, floakând, şi ajunsesem să-i cunosc pe toți. Un ariekes înalt şi solid avea un semn pe aripa evantai, care semăna cu o pasăre sub un coronament de frunze, aşa că îl numisem Copacul cu Pere.

— De asta avem nevoie, au zis CalVin. Suntem prea încordați.

— Va avea loc o paradă, vor fi tarabe cu lucruri de vânzare şi jocuri pentru tereştri...

— ...şi un Festival al Minciunilor pentru Gazde.

— Ce-i cu Valdik? am întrebat eu din nou. Şi ce-i cu Scile?

— Valdik nu reprezintă nimic.

— Scile n-a mai fost văzut de vreo două săptămâni.

— Atunci unde e?

— Nu fi îngrijorată.

— Va fi totul bine.

— Sincer vorbind, evenimentul acesta va pune capăt multor probleme.

Eu consideram că-i complet absurd. Nimeni nu era de aceeaşi părere. De când mă ştiam nu mă mai simţisem vreodată atât de singură.

Festivalul avea să aibă loc într-o piaţă de lângă marginea de sus a Oraşului Ambasadei. Fusese botezată Petrecerea Libertăţii[1] şi mi se spusese că era vorba despre un joc de cuvinte, fiindcă se referea simultan şi la minciună, şi la judecată. Existau indicatoare care afişau numele ăla idiot şi explicaţia necesară.

Valdik locuia în estul Oraşului Ambasadei. În faţa uşii sale exista un balcon de unde se vedea un canal pentru activităţi nautice de relaxare şi o grădină plină cu flori, păsări, altpăsări şi faună locală.

— Avice, a spus el încet, când mi-a deschis uşa; dacă era surprins că mă vedea, nu lăsa să se vadă asta.

— Valdik, am zis eu. Poţi să mă ajuţi? Trebuie să-l găsesc pe Scile.

Era vizibil uşurat.

— E totul în regulă? m-a întrebat.

— Da, am mormăit eu. Nu. Voiam doar... nu l-am văzut de mai multe zile...

Ezitarea mea fusese reală, deşi motivul principal pentru care mă aflam acolo nu era Scile, ci dorinţa de a înţelege ce era cu Valdik şi cu teologia lui. M-a invitat să intru şi am văzut însemnele noii sale credinţe. Peste tot erau hârtii: toată mistica ţicnită şi rigiditatea deplasată specifică unei secte.

---

[1] În original, *Licence Party* (n.r.).

— Nici eu nu l-am văzut, a spus el. Îmi pare rău. Nu ştiu, cred că-i împreună cu CalVin şi cu ceilalţi.

— Nu l-au văzut de câteva săptămâni, i-am zis eu.

— Nu, au fost împreună acum câteva zile, mi-a spus el, iar asta m-a lăsat cu gura căscată. El era la Eşarfa, iar ei au venit după el, a adăugat Valdik.

— Când? Cine? am vrut eu să ştiu.

— CalVin şi nişte tipi din Administraţie.

— CalVin? am exclamat eu. Eşti sigur?

— Da.

Valdik nu vorbea ca un profet. Trebuia să plec: nu mă puteam concentra asupra credinţei sale, în momentul acela.

Când, în cele din urmă, CalVin mi-au spus că aveau timp să mă vadă, am avut grijă să fiu o companie plăcută. Am mâncat împreună. Ei au vorbit îndeosebi despre Petrecerea Libertăţii. O zi, o noapte, o jumătate din ziua următoare. După ce-şi făcuseră abluţiunile, CalVin se egalizaseră. Imperfecţiunile căpătate fuseseră înlăturate sau copiate. N-am spus nimic.

I-am privit dormind, am privit cum pielea lor capătă semne diferite de la bumbac şi de la mişcările inconştiente ale mâinilor lor. Când unul sau altul se trezea pe jumătate, eu îl aşteptam. Încercam să discut în şoaptă cu el: voiam să compar ceea ce spunea Cal cu ceea ce zicea Vin. Era bizar să încerc să fac ceva ce nu ştiusem că sunt în stare să fac.

Cel din stânga mea, am decis eu în cele din urmă, îmi şoptea numele cu o grijă pe care am recunoscut-o, zâmbea cu o căldură oarecum reală. Era teribil de greu să-ţi dai seama, doar pe baza unor asemenea incidente nocturne tulburi. Dar, am conchis eu în cele din urmă, cel din stânga mea, Cal sau Vin, era cel care mă plăcea mai mult. I-am pus degetul pe buze şi l-am trezit fără să scot un sunet. A deschis ochii.

— Cal, am şoptit eu. Sau Vin. Spune-mi. Ştiu că el nu vrea, am adăugat eu, arătându-l pe cel care dormea. Ştiu că l-ați văzut pe Scile. Ştiu. Unde e? Ce s-a întâmplat?

Mi-am dat seama de greşeală. Am văzut-o în clipa în care mi-am mişcat mâinile.

— Tu! a exlamat el şi, cu toate că tăcea, mi-am dat seama cât de jignit se simțea că încercasem să-i aflu secretele, iar asta era o blasfemie din partea mea; trăsăturile îmi înghețaseră în mijlocul gestului de intimitate prost plasat.

— Cum îndrăzneşti...

Am înjurat. El s-a ridicat, iar doppelul lui s-a mişcat.

— Avice, ai al dracului de mult tupeu, a zis bărbatul pe care îl trezisem. Cum *îndrăzneşti*? Nu-i treaba ta dacă l-am văzut pe Scile...

— E soțul meu.

— Nu-*i treaba* ta. Noi *avem grijă* de mersul lucrurilor. Aşa cum ne-ai rugat să facem. Şi acum ai venit şi ne tratezi... ca pe...

Lângă noi, doppelul care se trezise se ridica în capul oaselor. M-am uitat la el şi mi s-a făcut ruşine. Cum de greşisem în halul ăsta? Am văzut la el lucrul pe care crezusem că-l descopăr la fratele lui.

— Ai crezut că eu sunt... a spus el, iar eu am văzut că era jignit, dar mai simțea şi altceva.

— Cum ai putut? a întrebat el.

— ...să faci asta? a adăugat doppelul lui.

Cel furios s-a ridicat şi a tras cearşafurile pe podea.

— Pleacă, a zis el. Ieşi. Eşti... al naibii de norocoasă că nu vor exista urmări pentru chestia asta.

— Nu pot să cred că ai făcut aşa ceva, a spus celălalt, liniştit.

— S-a terminat, a spus cel ce stătea în picioare, Cal sau Vin, iar doppelul lui, cel pe care ar fi trebuit să-l trezesc, s-a uitat la el, apoi la mine, a clătinat din cap şi s-a întors.

Am părăsit camera, după ce-mi distrusesem singură planul.

În timp ce mergeam prin noapte spre casă, m-am blestemat singură. Am trecut repede pe lângă ariekeii care şopteau în Limbaj, arătând ca nişte custozi ai locuinţelor noastre luminate de lămpi.

Anterior, 10

Fusesem rugată, la diferite târguri şi evenimente din Oraşul Ambasadei, să spun poveşti despre immer. Arătasem poze tridimensionale şi imagini ale orelor mele petrecute *afară*, alese special pentru copii, deşi în auditoriu se aflau întotdeauna mulţi adulţi. Immerul era şi este plin de renegaţi şi de refugiaţi. Aceştia se ivesc pe unde pot şi fac ce pot ca să plece de acolo. Am spus poveşti. Transportasem multe lucruri în multe locuri: bijuterii; vite chinuite de răul de immmer; încărcături de gunoi organic pe un stat-planetă condus de piraţi. Păstrasem ce era mai bun pentru final, o serie de imagini ale acelui *pharos* care marcase dintotdeauna graniţele zonei cunoascute: chiar aici, lângă Arieka. Arătam imaginile prin diferite filtre, culminând cu dispozitivul figurativ care-l făcea să arate ca un far, ca o rază în beznă.

— Observaţi? Asta-i ceea ce aţi vedea. E chiar aici. Dincolo de noi nu-i nimic cartografiat. Locuim la capătul luminii.

Eram uimită de faptul că teama şi emoţiile creau dependenţă. De data asta, pentru Licence Party, prezenţa mea nu fusese solicitată.

— Ce s-a întâmplat între tine şi CalVin? m-a întrebat Ehrsul.

Nu i-am spus nici ei, nici altcuiva.

Microclimatele de deasupra oraşului şi cele de deasupra Oraşului Ambasadei fuseseră proiectate conform unui algoritm complex, pe care nu m-am ostenit niciodată să-l descifrez. Simțisem întotdeauna o oarecare atracție față de planetele supuse rotirii lor, cu anotimpuri mai mult sau mai puțin previzibile. Sigur, remarcasem că în Oraşul Ambasadei se mai schimba vremea, dar nu aşteptam niciodată asemenea schimbări.

Se făcea cald. Se părea că venise timpul să avem o vară.

M-am dus singură la Petrecerea Libertății. Când mi-am dat seama că se aştepta să mergem împreună, a trebuit s-o refuz pe Ehrsul. După tăcerea ei, mi-am dat seama că am jignit-o sau am deranjat o subrutină a dispozitivului ei Turing care se manifesta ca şi când ar fi fost jignită. Însă nu mă puteam duce acolo cu cineva. N-o pedepseam – pentru că asta nu fusese singura tăcere din ultimul timp a lui Ehrsul –, dar trebuia să fiu singură dacă avea să se întâmple ceva. Ştiam că se va întâmpla ceva, la fel de bine cum ştiam că va exista un ultim capitol.

Acolo existau săli pentru jocuri, săli de mese, saloane de masaj, locuri pentru făcut sex; şi existau zone proiectate anume pentru Gazdele noastre. Acestea veniseră în număr mare, anunțate prin rețelele lor, prin intermediul unor dispozitive tehnice care arătau ca nişte crainici municipali şi la automatizarea cărora dăduserăm o mână de ajutor. Nu văzusem niciodată atât de multe Gazde în Oraşul Ambasadei.

Pe străzi vedeai actori şi ghicitori. Caricaturi tridimensionale ale trecătorilor apăreau brusc şi dispăreau la fel de brusc. Am trecut prin dispozitivele de securitate: detectoare de metal cu tehnologie terestră, precum şi fluxuri de energie, săli bioproiectate care ne-au adulmecat când am trecut prin ele, căutând indicii că am deține componente pentru arme. În mulțime se aflau polițişti.

Odată cu venirea nopţii, oamenii şi kedisii erau din ce în ce mai beţi sau mai drogaţi. Copiii alergau, îndeplinind cu frenezie diferite misiuni. Prin mulţime rătăceau automate. Am văzut o grămadă de shur'asi adolescenţi şi un pannegetch aruncând de unul singur nişte zaruri. Gazdele priveau în timp ce noi jucam jocurile noastre cu monede. Se uitau cu fascinaţia unor turişti, ascultau cântecele pe care le cântau cântăreţii noştri, încântaţi de armoniile noastre. N-am reuşit să-l găsesc pe Scile.

Nu cred că ariekeii au dat vreodată dovadă de empatie când venea vorba despre predilecţia noastră pentru simetrie şi pentru momentele când se petreceau anumite schimbări: vremea solstiţiului, amiaza. Deşi Petrecerea Libertăţii era petrecerea noastră, era, în aceeaşi măsură, şi petrecerea lor, iar Festivalul Minciunilor începea la miezul nopţii.

Cortul era de mărimea unei catedrale: în unele locuri, pielea biorealizată nu îşi încheiase ciclul de creştere, iar peste găuri fuseseră cusute bucăţi decorative de tifon sau plastic. În jurul arenei se aflau scaune ca de teatru pentru tereştri şi locuri unde să stea exoţii sau Gazdele. Am văzut oameni pe care îi cunoşteam. Mi-au strigat numele. L-am văzut pe Hasser, iar el a ridicat mâna, salutându-mă. Părea speriat. Era prea departe ca să ajung la el. Lângă zona principală pentru spectacol se găsea un grup mare de Ambasadori. CalVin erau acolo, şi CharLott, JoaQuin, MagDa, JasMin şi alţii, discutând cu cei din Administraţie. Lângă ei se aflau nişte ariekei, dintre care am recunoscut unul sau doi. Copacul cu Pere şi alţii, pe care ar fi trebuit, probabil, să-i consider conducătorii lor. În spatele acestora aşteptau participanţii, Gazde şi ariekei.

surl tesh echer era acolo, împreună cu Dansatoarea Spaniolă şi cu ceilalţi din anturajul său. N-a fost greu să-i recunosc.

S-a auzit un sunet prin care se cerea linişte — o emoţie terestră exprimată în şoaptă — atunci când s-a făcut

întuneric şi apoi s-au aprins câteva lumini colorate. Cu o voce puternică, dublă, Ambasadorul CharLott a păşit în mijlocul spectatorilor, vorbind Limbajul. Un traducător a ţipat teatral către noi, localnicii:

— Aici plouă, a zis Ambasadorul! Plouă cu băutură peste noi!

Era ca şi cum indivizii ar fi încercat să-i ațâțe locuitorii din Oraşul Ambasadei cu aceste jalnice afirmații false, de parcă am fi fost Gazde, iar mie mi s-a părut o chestie absurdă. Dar, după zgomotele încântate ale ariekeilor care priveau în sus şi descopereau că nu exista niciun fel de ploaie, au urmat ţipetele tereştrilor, vecinii mei chiuind de încântare la fiecare nou neadevăr al Ambasadorului. Ca şi cum niciunul dintre ei nu putea să mintă.

Am ajuns în față tocmai când CharLott îşi încheiau misiunea. Au urmat alți Ambasadori. Mi-am dat seama că organizaseră un crescendo pentru ascultători. Pentru noi. Existau minciuni care fie creau un interludiu comic, fie aveau un punct culminant ori un moment emoționant.

Când, după minute îndelungate, ameţitoare, au terminat ce aveau de făcut, în locul lor au venit nişte Gazde. Fiecare ariekes spunea doar una sau două minciuni scurte. Cei mai mulți făceau asta folosindu-se de trucuri verbale precum şmecheria cu finalul şoptit. Fiecare succes era subliniat cu urale terestre şi aprobări ariekene. Mulți competitori s-au încurcat şi au spus ceva adevărat. Auditoriul alcătuit din Gazde a răspuns cu ceva ce putea fi considerat dispreț sau, poate, milă.

„Stau, nu stau."

„Ce-i în fața mea nu-i roşu."

În cele din urmă, *surî tesh echer* a venit în față, pentru confruntarea programată. Adversar îi era un Ambasador, LuCy, care se mişca precum pugiliştii, agitându-şi brațele de parcă ar fi fost pliabile. Mi-am dat seama că eram surprinsă, pentru că atunci când citisem despre această întrecere

crezusem că Oraşul Ambasadei va fi reprezentat de Cal-Vin. Ambasadorul şi Gazda erau în ring. Mi-am spus că asta era o blasfemie. Cine permisese aşa ceva? S-au auzit urale, dar un bărbat de lângă mine a mormăit, ca şi cum mi-ar fi împărtăşit opinia:

— Asta nu-i corect.

— Înainte să vină oamenii, noi nu vorbeam prea mult despre anumite lucruri, a spus *surl tesh echer*.

Maestrul de ceremonii a răcnit regulile înfruntării.

— Înainte să vină oamenii, noi nu vorbeam prea mult despre anumite lucruri, a spus din nou *surl tesh echer* mişcându-şi aripile. Indiferent ce simţeau extratereştrii, ne priveau sfidător. Cele două femei ce formau Ambasadorul şi ariekesul, fiara cea mare şi cu înfăţişare complicată, s-au privit. Ambasadorul şi-a deschis gurile. Înainte să vorbească, *surl tesh echer* a zis:

— Înainte să vină oamenii, noi nu vorbeam prea mult.

Tumult.

— Înainte să vină oamenii — a continuat Gazda, iar eu mi-am dat seama ce minciună avea să fie — noi nu vorbeam.

A spus-o limpede. A urmat un moment de tăcere, apoi ariekeii au fost cuprinşi de extaz. Până şi tereştrii îşi dădeau seama că auziseră ceva extraordinar. Era o gălăgie teribilă. Unii se certau în gura mare. Am văzut îmbrânceli în mulţime.

— Nu-i adevărat! răcnea cineva. Nu-i adevărat!

Bărbaţii şi femeile s-au dat în lături foarte brusc pentru a-i face loc cuiva. Ţipau şi se dădeau la o parte. L-am văzut pe bărbatul care venea, era Valdik.

— Nu-i adevărat! a zis el.

Alerga, ţipa şi izbea cu un ciomag în sol; am simţit o tensiune subită. În arma lui exista energie. Şi cu asta, s-a zis cu liniştea. Valdik s-a oprit în faţa lui *surl tesh echer*, răcnind că nu-i

adevărat. Şi-a ridicat arma. Ochii-coral s-au întins. Oamenii alergau către noi.

— Şarpe afurisit! a ţipat Valdik, iar *surl tesh echer* l-a privit, extinzându-şi coralii atât de mult, că arătau ca nişte coarne.

Am auzit zgomotul unei arme şi Valdik s-a prăbuşit, iar ciomagul lui a făcut o arsură pe podea. Poliţiştii l-au înhăţat şi l-au doborât.

— A vrut să omoare o *Gazdă*? au întrebat oamenii, cu răsuflarea tăiată.

L-am auzit pe Valdik, care mai ţipa încă:

— Diavolul! O să ne distrugă! Nu-l lăsaţi să mintă!

Niciunul dintre ariekei n-a scos vreun sunet. În cele din urmă, poliţiştii l-au ridicat pe Valdik, plin de sânge şi în zdrenţe, fără cunoştinţă. Au început să-l târască, iar picioarele lui zgâriau podeaua. Trecuseră câteva zeci de secunde de la atacul lui. Cred că eram singura persoană din întreaga sală care îi privea pe CalVin şi pe colegii lor tăcuţi, unii dintre foarte puţinii care nu priveau cum era dus de acolo prezumtivul asasin.

L-am văzut pe Scile. Era printre ei, alături de Ambasadori şi cei din Administraţie. Asta fusese, într-acolo trebuia să te uiţi. Ei nu-l priveau pe Valdik, ci pe *surl tesh echer*, zărindu-i dincolo de acesta pe Copacul cu Pere şi grupul lui de ariekei. Am fost printre puţinii oameni din sală care a văzut ce s-a întâmplat acolo.

Copacul cu Pere s-a pus în mişcare. Din spatele lui a apărut Hasser. Mergea iute. Până şi *surl tesh echer* se uita la Valdik. Niciun poliţist nu l-a văzut pe Hasser venind, niciunul nu era acolo ca să intervină. Erau ocupaţi, fraieriţi de cea mai veche şmecherie din lume. M-am pus în mişcare.

Unul dintre bobocii de ochi ai lui *surl tesh echer* zări ceva, iar întregul coral se arcui spre spate, să privească. Am văzut Dansatoarea Spaniolă, i-am auzit strigătul, i-am văzut aripa darului mişcându-se cu un chin nepământean. Hasser a ochit cu o chestie biorealizată. Un înveliş ceramic, un

mâner de pistol care-i ţinea, la rândul lui, mâna. A tras. Nu era nimeni acolo care să-l oprească.

A tras şi animalul-pistol şi-a deschis gura şi a urlat. L-a aruncat pe *surl tesh echer* pe sol, împrăştiindu-i sângele de Gazdă, de culoarea noroiului.

Ariekesul s-a făcut bucăţi în timp ce zbura. Hasser n-a încetat să tragă. Atacul îi rupse lui *surl tesh echer* aripa darului, desprinzându-i-o de trup. Murind, i se zbăteau picioarele, iar asemănarea cu o insectă era înspăimântătoare. Sângele curgea de pretutindeni.

Apoi nu l-am mai văzut nici pe Hasser; fusese înlăturat de glonţul unui poliţist. Când a început iar să ţipe, ajunsesem deja lângă el. Tremuram. Respiram cu greu, de parcă aş fi fost dincolo de aeoli. Hasser se uita fără să vadă. Am auzit trosnetele postume ale chitinei lui *surl tesh echer*.

Aripile Dansatoarei Spaniole desenau tot felul de forme. Culorile îi pâlpâiau. Nu mai văzusem până atunci cum suferă ariekeii. M-am uitat la Copacul cu Pere, iar el m-a privit înapoi. Am ignorat tărăboiul şi vaietele din sală şi i-am privit pe Copacul cu Pere, pe CalVin şi pe Scile. Îmi amintesc că gemeam de fiecare dată când expiram. Se uitau la trupul lui Hasser fără nicio expresie. Trebuie să mă fi văzut şi pe mine.

Aşa a fost ucis cel mai priceput mincinos dintre ariekei.

Zilele următoare au fost aşa cum vă imaginaţi. Haos, frică, emoţii. De sute de mii de ore, de vieţi întregi nu se mai întâmplase ca vreun locuitor din Oraşul Ambasadei să-i fi făcut rău unei Gazde. Brusc, am simţit că existam ca să suferim. Administraţia a impus restricţii de circulaţie după o anumită oră şi a învestit poliţia şi securitatea Administraţiei cu puteri extraordinare. Pe când fusesem *afară*, petrecusem ceva timp în oraşe şi colonii aflate sub diferite forme de dictatură şi ştiam că aveam parte de o formă bizară de lege marţială; pentru Oraşul Ambasadei era ceva fără precedent.

Aveam prea multă tristețe în mine. Am plâns, dar numai când eram singură. Îmi părea rău pentru Hasser, cu fanatismul lui secret, prostesc; şi pentru Valdik, despre care cred în continuare că n-a aflat niciodată că a reprezentat doar o distracție, şi a cărui loialitate față de Scile era atât de mare, încât după noaptea aceea s-a dus la execuție negând că ar fi fost implicat şi altcineva în planul său.

Îmi părea rău şi pentru $\frac{surl}{tesh\ echer}$. N-am ştiut niciodată ce emoție ar fi fost potrivită pentru pierderea unui ariekes, aşa că am optat pentru tristețe.

Timp de o zi, am închis comunicatorul şi n-am mai răspuns la uşă. A doua zi am lăsat comunicatorul închis, dar am răspuns când mi s-a bătut în uşă. Era un automat pe care nu-l mai văzusem până atunci, cu formă antropoidă zumzăitoare. Am clipit şi m-am întrebat cine-mi trimisese chestia aia, apoi i-am văzut figura. Ecranul pe care-l folosea era mai primitiv decât toate celelalte de până atunci, dar era Ehrsul.

— Avice, pot să intru?

— Ehrsul, de ce te-ai încărcat în...? am întrebat-o, clătinând din cap şi dându-mă înapoi, ca să-i fac loc să intre.

— Cele obişnuite n-au aşa ceva, mi-a răspuns ea, agitând brațele lucrului ăluia, de parcă ar fi fost nişte funii foarte grele.

— La ce-ți trebuie astea? am întrebat-o.

Şi Pharotekton s-o binecuvânteze, m-a îmbrățişat, ca şi cum aş fi pierdut pe cineva. Nu m-a întrebat nimic. Am îmbrățişat-o şi eu, la rândul meu, şi am ținut-o în brațe mult timp.

M-am mai întors o dată la Eşarfa. Mi-am luat înfățişarea de floaker ieşit la plimbare. Nu era acolo nicio comparație şi cred că niciodată nu avea să mai apară pe acolo vreuna. Am abandonat imaginea teatrală. Dar proprietarul,

al cărui nume nu mă ostenisem niciodată să-l învăţ, folosind, pentru a mă referi la el, doar porecla din argoul local cu care îl salutam şi pe care nu mi-o amintesc acum, s-a grăbit să mă întâmpine agitat, de parcă aş fi putut să-l ajut. Mi-a spus că ariekeii continuau să vină: Dansatoarea Spaniolă, unul pe care-l cunoşteam drept Botezătorul şi alţii, dintre profesori. Se uitau la locurile în care obişnuiau să stea comparaţiile.

— *surl tesh echer* venea mereu aici, am zis eu. Poate că se adună acolo unde obişnuia să vină prietenul lor.

Proprietarul era îngrozit că Gazdele ar fi putut să treacă la represalii în urma morţii lui *surl tesh echer*. Mulţi oameni erau îngrijoraţi. Eu nu eram. Îl văzusem pe Copacul cu Pere făcându-i loc să treacă lui Hasser şi spunându-i ceva în timp ce mergea. Îi văzusem pe CalVin şi pe ceilalţi aşteptând să se întâmple asta. *surl tesh echer* fusese asasinat, dar, în acelaşi timp, fusese şi executat în public, de către egalii săi. Iar *surl tesh echer* fusese condamnat la moarte de către oameni, pentru erezie.

Oraşul Ambasadei nu putea să ştie şi nu avea să ştie. Situaţia trebuia să li se pară celor mai mulţi oameni – şi chiar li se părea – o nebunie sângeroasă, nu un moment ales cu grijă, în care se făcea dreptate, aşa cum fusese în realitate.

Ariekeii tradiţionalişti deciseseră că nu-l puteau tolera pe *surl tesh echer*, nu puteau permite experimentele acestuia. O minciună era un spectacol; o comparaţie un exerciţiu retoric; dar sinteza lor reprezenta primul pas în transformarea într-o altă figură de stil, era o incitare la rebeliune. N-o să pretind vreodată că înţeleg motivaţia unui exot şi am crescut ştiind că gândirea Gazdelor era ceva dincolo de puterile mele. Indiferent ce i-a condus pe liderii ariekeni la decizia lor brutală putea să fie – sau să nu fie – compatibil cu acele calcule făcute în spatele uşilor Ambasadei. E posibil ca rezistenţa ariekeană la aceste inovaţii să fi fost de natură etică, estetică sau întâmplătoare. Ori poate religioasă, sau

un joc. Sau un mijloc, o expresie a unui calcul rece, cinic, o luptă pentru putere între diferite facțiuni.

Mi-am amintit de teama lui Cal sau Vin, când mi-a povestit că unele dintre părerile lui Scile despre $\frac{surl}{tesh\ echer}$ erau întemeiate. Ambasadorii, ca şi judecătorii ariekeni, văzuseră în asta un pericol iminent. N-am crezut niciodată că Ambasadorul CalVin observaseră acea răutate incipientă pe care o avea soțul meu, dar acolo unde există dedicare şi contradicții trebuie să aibă loc schimbări, şi poate că asta fusese suficient. Se pornise o catastrofă, iar ariekeii şi tereştrii acționaseră împreună pentru a-i pune capăt. Rezolvaseră o problemă.

Cui puteam să-i spun? Şi ce dacă puteam să dovedesc? Mulți ar fi considerat că nu se întâmplase nimic ilegal. Şi în ce postură aveam să mă pun eu însumi? N-aveam nici cea mai vagă idee câți dintre Ambasadori ştiau, sau dacă aceştia aveau să condamne faptele, dacă ar fi aflat, sau ce aveau să-mi facă dacă aveam să depun plângere. Nu puteam să fiu singura care descoperise ce se întâmplase. Erau suficiente scurgeri de informații. Dar cei din Administrație fuseseră îngroziți şi şocați, atrăgându-le atenția locuitorilor din Oraşul Ambasadei că ei le prezentaseră scuze Gazdelor noastre, şi că Hasser şi Valdik fuseseră predați justiției. Şi dezlănțuiseră acțiuni dure împotriva celorlalți din cultul drumanian.

În cele din urmă, Scile s-a mutat în Ambasadă şi a devenit membru al Administrației. Într-o zi, toate lucrurile lui au dispărut de la mine de-acasă. Printre defectele lui nu se număra şi laşitatea. Cred că mă evita; poate că voia să mă scutească de furia lui.

N-am încetat niciodată să fiu consternată de procesele pe care le-am văzut. Dar lunile treceau – şi lunile noastre sunt lungi – şi ieşiserăm din perioada de calm nautic, iar Valdik şi Hasser erau morți de mult timp. Nu voiam încă

să vorbesc cu CalVin sau cu Scile, dar, din moment ce nu ştiam ce membri ai Administraţiei sau ce Ambasadori fuseseră complici la cele întâmplate, nu puteam să-i resping pentru totdeauna. Nu puteam să trăiesc în Oraşul Ambasadei aşa. Nu era vorba de un compromis, ci de supravieţuire.

CalVin şi cu mine am reuşit să găsim fără cuvinte o cale de a coexista în aceeaşi încăpere, dacă aşa se întâmpla. Puteam, iar eu am ajuns mai târziu să accept, să schimbăm într-o zi câteva cuvinte scurte, reci.

Mi-am amintit anumite trăsături ale lui Scile, micile semne de obtuzitate care fuseseră întotdeauna prezente, care mă intrigaseră mereu, şi care acum păreau să fi ajuns să constituie însăşi natura lui. Nu ştiu ce temeri avuseseră ceilalţi complici din Administraţie faţă de *surl tesh echer*, dar cred că trebuie să fi fost de natură politică. Însă nu fusesem niciodată sigură în ceea ce-l privea pe Scile, pentru că acum şi el făcea parte din Administraţie şi fusese mult timp de partea lor. De aici şi manipularea zeloţilor creduli ai comparaţiilor. Acţionase ca un activist, dar mă întrebam dacă nu era, de fapt, un profet.

La multe luni după aceste evenimente teribile — după prima criză, în timp ce Oraşul Ambasadei intra într-o perioadă diferită şi când se apropia momentul sosirii următoarei nave, iar perioada pe care-o numisem „anterior" se sfârşea — se părea că Gazdele îl făcuseră pe Scile o comparaţie. Am auzit asta de la Ehrsul.

Ehrsul nu putuse să afle exact ce anume trebuise să facă Scile. Era parte a Limbajului, dar n-am auzit niciodată să fi fost folosit, deşi făcusem diferite încercări de a trage cu urechea – fără să mă dau de gol, sper. Prin contrast, comparaţiile Hasser şi Valdik, modificate de evenimente, fuseseră revigorate. „E ca băiatul care a fost deschis şi închis la loc şi care e mort. E ca omul care înota săptămânal cu peştii şi

care e mort." Ariekeii găsiseră noi utilizări pentru aceste noi formulări.

Ehrsul se dovedise o bună prietenă în momente dificile, cu toate că nu riscasem să-i spun tot ce ştiam că se întâmplase. Mi-am zis că aşteptam, pur şi simplu. Eram un cufundător în immer. Când avea să vină nava, aveam să plec *afară*, departe de locul ăsta. Apoi miabul a sosit, furnizând detalii despre ce avea să vină rândul următor şi cu ştiri despre Ambasadorul nostru imposibil.

De ce să nu stau să văd ce avea să se întâmple? Tot ceea ce se întâmplase apoi era ulterior, şi asta este singura poveste care a rămas. Nu-mi dorisem să se producă o schimbare în Oraşul Ambasadei?

Mai târziu, pe scala crizei în desfăşurare, asta a devenit, retrospectiv, o amintire vinovată, dar când mi-am dat pentru prima oară seama că lucrurile nu mergeau chiar conform planului, când i-am întâlnit pentru prima oară pe EzRa la Balul Sosirii, când am simțit că EzRa erau o sursă de haos imprevizibil în Oraşul Ambasadei, am fost fericită.

Partea a patra

Dependent de drog

9

Oamenii rătăceau pe străzi într-un soi de nesiguranță utopică, ştiind că totul era diferit, dar fără a avea o idee clară despre cum era locul în care trăiau acum. Adulții discutau şi copiii se jucau. „Am grijă să fiu atent", a spus un bărbat şi-mi venea să-i râd în față. Aş fi vrut să-l întreb: „Ai grijă? Şi cum? Ce o să faci? Cum o să fii atent?"

Întotdeauna am locuit într-un ghetou, într-un oraş care nu ne aparținea, ci era al unor ființe mult mai puternice şi mai stranii. Locuiam printre zei – zei mititei, dar zei în comparație cu noi, având în vedere ce aveau ei la dispoziție şi ce aveam noi – şi ignoram acest fapt. Acum ei se schimbaseră şi noi nu aveam cum să înțelegem acest lucru. Tot ce puteam să facem era să aşteptăm. Discuțiile prosteşti ale locuitorilor din Oraşul Ambasadei erau la fel de lipsite de înțeles ca sunetele făcute de păsări.

Noile figuri care apăreau pe ecrane sau în reprezentări tridimensionale îmi spuneau tot soiul de lucruri, precum: „Situația e supravegheată îndeaproape." Încercam să găsim un limbaj potrivit unui timp de dinainte de ceea ce se întâmplase. Am mers prin micuțul district al kedisilor. Triumviratele conducătoare de aici auziseră de asasinat, cunoşteau suficient de multe despre psihologia terestră pentru ca toate temerile noastre să aibă efect asupra lor şi să le producă o mare îngrijorare.

Nu puteam s-o conving pe Ehrsul să mi se alăture în agitația și vâltoarea din zona principală a Orașului Ambasadei, în districtele din vârful dealurilor unde se strângeau oamenii, luându-se după zvonuri din care nu învățau nimic, privind neputincioși spre orașul ale cărui mișcări erau la fel de impenetrabile ca întotdeauna, dar având acum o altfel de opacitate. Puteam cu toții să vedem asta. M-am dus în apartamentul ei. Ehrsul era calmă, dar toți eram calmi.

Ehrsul mi-a pregătit o cafea. Se mișca înainte și înapoi pe șenilele ei. Mecanismele îi funcționau bine, dar — lucru inevitabil în cazul unor gesturi repetitive — mici zgomote nefericite din mașinăriile ei au devenit audibile, apoi au început să fie enervante.

— Ai aflat ceva? am întrebat-o eu.

— Despre ce se întâmplă? Nimic. Nimic.

— Dar despre...

— Am spus: nimic, a repetat ea și mi-a făcut cu ochiul. Există tot felul de aiureli în rețea, dar dacă vreunul de-acolo înțelege ce s-a întâmplat sau știe ce-o să se întâmple, atunci vorbește despre asta în afara zonei la care am acces.

— EzRa?

— Ce-i cu ei? Crezi că omit să-ți spun lucrurile importante? Doamne! a adăugat ea pe un ton care m-a făcut să mă simt stânjenită. Nu știu mai multe decât tine despre locul unde se află. Nu i-am mai văzut de la petrecere.

Nu-i spusesem că-l văzusem pe Ra mult mai recent.

— Există o grămadă de *zvonuri:* că sunt *afară,* că au preluat controlul, că pregătesc o invazie, că-s morți. Nimic cu care să pot alcătui un raport. Dacă sursele tale din Ambasadă n-au descoperit nimic în rețea, de ce ar reuși dispozitivele mele jalnice de căutare?

Ne-am privit.

— Bine, am spus eu încet. Vino cu mine...

— Avice, nu merg nicăieri, a spus ea, iar tonul ei a pus capăt oricărei discuții.

De data asta n-am fost complet dezamăgită de modul în care se încheiase conversaţia.

M-am dus la peretele cu moneda. Întoarcerea în orice loc pe care l-ai vizitat pe când erai copil e dificilă, mai ales atunci când există o uşă. Inima îţi bate mai tare când ciocăneşti. Dar am ciocănit şi Bren a răspuns.

Priveam în jos atunci când bărbatul a deschis uşa, ca să-mi las o pauză de o secundă. Am ridicat capul şi am privit spre el. Mi s-a părut mult mai bătrân, pentru că îi încărunţise părul. Însă asta era tot, nu părea pe punctul de-a se prăbuşi. M-a recunoscut. Sunt sigură că m-a recunoscut înainte să-l privesc în ochi.

— Avice, a zis el. Benner. Cho.

— Bren, i-am răspuns eu.

Ne-am privit şi, în cele din urmă, bărbatul a scos un sunet între oftat şi râs, iar eu am zâmbit trist, iar el s-a dat într-o parte ca să-mi facă loc să intru în încăperea pe care mi-o aminteam extraordinar de bine şi care nu se schimbase niciun pic.

Mi-a adus o băutură şi eu am glumit în legătură cu întăritorul pe care mi-l dăduse atunci când fusesem prima oară acolo. Bren şi-a amintit cântecul pe care îl cântam când roteam monede, şi mi l-a recitat, greşind un pic. Apoi a zis câte ceva, ceva care însemna „Ai fost afară, eşti o cufundătoare în immer!" O felicitare. Mă simţeam ca şi cum i-aş fi mulţumit. Am stat, privindu-ne. El era încă zvelt şi purta ceea ce ar fi putut să fie aceleaşi haine elegante pe care mi le aminteam.

— Aşa, a zis el. Ai venit aici pentru că a sosit sfârşitul lumii.

Un ecran mut din spatele lui arăta confuzia din Oraşul Ambasadei.

— A sosit? am întrebat eu.

— Oh, cred că da. Tu nu crezi?

— Nu ştiu ce să cred, i-am replicat. De aceea sunt aici.

— Da, cred că e sfârşitul lumii, a spus el şi s-a aşezat; arăta liniştit; a băut şi m-a privit. Da, aşa cred. Lucrurile nu mai sunt aşa cum le ştiai. Îți dai seama de asta, nu-i aşa? Da, văd că ştii, a zis el, iar eu mi-am dat seama de afecțiunea pe care o simțea pentru mine. M-ai impresionat. O fată atât de profundă. Îmi venea să râd. Chiar în timp ce aveai grijă de sărmanul tău prieten. Cel care respirase aerul Gazdelor.

— Yohn.

— Oricum. Oricum, a spus el şi a zâmbit. E sfârşitul lumii, de ce ai venit aici? Crezi că-ți pot fi de ajutor?

— Cred că poți să-mi spui anumite lucruri.

— Oh, crede-mă, niciunul dintre cei implicați nu vrea să ştiu ceva. M-au ținut cât mai departe posibil de toate lucrurile astea în ultimul timp. Nu spun că n-am niciun fel de influență – există indivizi care țin un bătrân la curent cu bârfele – dar e posibil să ştii cel puțin la fel de multe ca mine.

— Cine e Oratiți? am întrebat, iar el şi-a ridicat imediat privirea.

— Oratiți? a zis Bren. Există cu adevărat? A, bine. Iisuse Pharotekton! a exclamat el, netezindu-şi cămaşa. Chiar mă întreb. Mă gândesc că poate ar trebui să fie, dar... a mai spus clătinând din cap. Dar tu te îndoieşti. Nu-ți vine să crezi, nu-i aşa? Oratiți nu-i o persoană, a adăugat Bren. Ei sunt o categorie. Sunt drogați. Tot ce se poate întâmpla s-a întâmplat cândva, a mai zis, aplecându-se către mine. Unde sunt Ambasadorii care au dat greş, Avice, ce crezi?

Era o întrebare atât de şocantă, încât mi-am ținut răsuflarea.

— S-o spunem deschis, crezi că fiecare geamăn monozigotic pe care îl promovează Ambasada e potrivit pentru sarcinile ambasadoriale? Sigur că nu. Unii doppeli nu reuşesc – nu seamănă suficient de mult unul cu celălalt ca să fie stabili, au ciudățenii comportamentale, nu pot să

gândească suficient de asemănător, în ciuda pregătirii. Indiferent de motiv. Ai fi ştiut fără să ți se spună, dacă te-ai fi gândit. Nu-i chiar un secret. E doar ceva la care nu se gândeşte nimeni. Ştii că doppelii se retrag când le moare perechea, a adăugat ridicându-şi mâinile şi arătând spre sine. Nu ai fost niciodată în creşa Ambasadei, nu-i aşa? Acolo se află cei care n-au părăsit niciodată locul acela şi nici n-o s-o facă. Dacă ai fost crescut şi pregătit pentru o misiune pe care n-o poți îndeplini, la ce bun să fii lăsat să ieşi afară? Asta nu poate să aducă decât necazuri.

Cămăruțe cu gemeni creați anume, într-un continuu declin. Doppeli separați, lipsiți de energie, care o luaseră razna: unul întreg, celălalt ca o imagine topită; sau, poate, amândoi defecți; sau niciunul dintre ei defect fizic, dar stricați până-n măduva oaselor, sau doar incapabili să facă lucrul pentru care fuseseră creați.

— Dar dacă eşti deja afară în momentul în care îți dai seama că îți urăşti slujba sau doppelul, ori ceva de felul ăsta? Ei bine...

Bren vorbea cu blândețe, frângând ceva în mine.

— Când a murit... a fost un accident. Era altceva dacă am fi fost bătrâni. Oamenii ne cunoşteau... mă cunoşteau. Eram prea tânăr ca să dispar. Bineînțeles, au încercat să mă momească în casa de odihnă. Nu puteau să mă oblige. Şi ce dacă vecinii mei nu mă plăceau? Şi ce dacă vedeau că sunt schilodit? Nimănui nu-i place să vadă un mutilat care-şi arată rănile. Suntem nişte cioturi, a spus el zâmbind. Asta suntem. Există persoane anume pregătite, dar care nu pot vorbi *niciodată* Limbajul. Nu ştiu de ce. Pur şi simplu nu-l pot vorbi, indiferent cât de mult exersează. E simplu: nu-i poți lăsa să plece. Dar există cazuri mai dificile. Pot să arate ca oricare altă pereche. S-a întâmplat, în diferite feluri. Am avut un coleg, când am fost instruit. WilSon. Cu toate că există o minte comună în spatele Limbajului, acesta trebuie să fie un pic şi în afară, pentru ca Gazdele să te înțeleagă. Un

pic. Eu nu pot auzi nimic, dar Gazdele... Am dat examene. Am fost testați de alți Ambasadori şi de cei din Administrație, iar la ultimul examen practic trebuia să discutăm cu o Gazdă. Aceasta aştepta. Nu ştiu ce îşi imagina că face, cum îi ceruseră să îi ajute. „Salut", au spus WilSon, când le-a venit rândul. Ne dăm seama de îndată că ceva e greşit. După felul în care se mişcă ariekesul. De fiecare dată când vorbesc cu noi, ariekeii ne testează mintea şi noi suntem *străini.* Asta în privința chestiilor din cap. Dar dacă cele două jumătăți ale Ambasadorului nu sunt... îmbinate suficient? Nu două voci întâmplătoare, ci suficient de apropiate ca să vorbească Limbajul şi să fie pricepute de Gazde. Dar greşite? Stricate?

N-am spus nimic.

— Ştii ce e Limbajul pentru ariekei, a zis Bren. Ceea ce aud ei prin cuvinte. Deci dacă ei aud cuvinte pe care le înțeleg, ştiu că sunt cuvinte. Dar dacă-s întrerupte? Ambasadorii vorbesc într-o unitate empatică. Asta-i treaba noastră. Dar dacă unitatea aceea e acolo şi nu-i acolo?

Bren a aşteptat un moment.

— E imposibil, asta e. Chiar acolo, în carne şi oase. Şi e îmbătător. Şi ei *inoculează* asta. E ca o halucinație, un „ce-i acolo nu-i acolo". O contradicție care-i amețeşte. Poate nu pe toți. Fiecare Gazdă cu care au discutat WilSon ştia că era ceva straniu, şi câteva dintre ele... s-au îmbătat, a continuat el, ridicând din umeri. S-au îmbătat cu propriile cuvinte. Nu conta ce spuneau WilSon – „Nu-i o zi frumoasă", „Vă rog să ne dați ceaiul", orice. Gazdele auzeau cuvintele şi unele mureau de plăcere, iar unele dintre ele voiau chestia aia iar şi iar... Ambasadorii sunt oratori, iar cei care reacționează la oratoria lor sunt oratiți. Oratiții sunt dependenți de drog. Sunt drogați care depind de Limbajul Ambasadorilor.

Oamenii de afară alergau pe străzi, într-un dezmăț al fricii. Se auzea zgomot de arme de foc. Bren mi-a umplut din nou paharul.

— Ce s-a întâmplat cu ei? l-am întrebat eu.

— Cu WilSon? Au fost ținuți în carantină și au murit, a spus bărbatul, apoi a sorbit din băutură. Toată lumea mă respectă, dar asta nu-i împiedică să mă urască. Îi înțeleg. Nu le place să-mi vadă rănile.

Își scrise numele în aer – numele complet, din șapte litere: Bren~~Dan~~. A fost un timp în care era BrenDan sau, mai corect, $\frac{bren}{dan}$. După ce doppelul lui a murit, el a devenit Bren~~Dan~~, $\frac{bren}{dan}$. Nu mai putea să-și spună numele corect.

Bren~~Dan~~ m-a privit multă vreme, gânditor. S-a dus la un birou și a zis:

— Să-ți arăt ceva.

Mi-a aruncat o cutie turtită. Înăuntru erau două conexiuni. A lui și a doppelului său, Dan. Am examinat circuitele fine, firele și contactele, inițialele și frunzele de argint sculptate cu grijă. Clemele lor fuseseră tăiate. M-am uitat la el și i-am văzut urmele minuscule de pe gât, unde fusese prinsă conexiunea lui.

— La ce te gândești? m-a întrebat el. De ce crezi că le țin la îndemână? Crezi că le ascund, ca să încerc să uit de ele? Avice, dacă aș fi aruncat-o pe a lui și aș fi păstrat-o pe a mea, ai fi crezut că mă agăț de identitatea mea moartă sau că regret moartea lui. Dacă le-aș fi aruncat pe amândouă, ai fi văzut în asta o negare. Dacă aș fi păstrat-o pe a lui, nu și pe a mea, ai fi spus că refuz să-l las să plece. Nu pot să fac nimic în plus față de ceea ce ai putea face tu. Nu-i vina ta. N-ai ce să faci, ăștia suntem. Și, orice am face, ar apărea o interpretare sau alta.

(Mai târziu, în singura dată când am avut iarăși ocazia să-l întâlnesc — pentru că m-am întors, iar după aceea a venit el la mine — mi-a spus: „M-am uitat la legătura aceea și l-am urât." Eu n-am zis nimic. Ce-aș fi putut să spun? Stăteam pe canapeaua din apartamentul meu. Nu era atât de frumoasă ca aceea a lui Bren. „Nu știu când a început", mi-a spus el. „Multă vreme am crezut că-l uram

când a murit, din cauză că a murit, sărmanul! Acum cred că am început să-l urăsc mai înainte. Nu trebuie să mă condamni. Sunt sigur că şi el mă ura", a adăugat el, începând dintr-odată să se văicărească. „Nu era vina vreunuia dintre noi.")

— Vezi tu, ei trebuie să fi bănuit ce se va întâmpla, a spus Bren. Adică Ambasadorii. Se pare că ciudaţii erau întotdeauna cei dispuşi să rişte... desprinzându-se... doar cât să transforme câţiva ariekei în oratiţi. Ăştia erau cei pe care îi reţineau. Alte soiuri de scandalagii dispăreau fără permisiune sau deveneau băştinaşi.

— Crezi că ştiau? am întrebat eu. Şi cine ce ştia?

— Trebuie să fi tras speranţă că EzRa erau un drog, mi-a răspuns el. Că vor afecta una, două Gazde şi că nu vor putea fi folosiţi. Un pumn în ochi dat Bremenului. Toţi fuseseră foarte îngrijoraţi în legătură cu cel care va decide cum vor decurge lucrurile şi ce plan de acţiune va fi impus, încă din momentul în care auziseră că vor sosi EzRa.

— Ştiu, i-am spus eu. Dar Bremenul trebuie să-şi fi dat seama de toate astea, dacă se mai întâmplaseră. De ce i-ar fi trimis?

— Adică voiai să întrebi dacă Bremenul ştia despre oratiţi? De ce le-am fi spus celor din Bremen despre asta? Nu ştiu ce avuseseră în minte, dar cred că a-i lăsa pe EzRa să vorbească reprezentasse riposta Ambasadei dată bremenienilor. Nu sunt convins că se aşteptaseră la asta. Nu la aşa ceva. La un astfel de Limbaj, corect, dar atât de imposibil, cu efect atât de puternic de drog, încât EzRa a îmbătat *fiecare Gazdă în parte*. Şi fiecare dintre ele a răspândit zvonul mai departe. Şi au devenit dependenţi de noul Ambasador.

Pantheonul nostru cel de toate zilele avea nevoie disperată de doza de vorbire împreună a lui Ez şi Ra, de Limbajul care fermenta într-un amestec indispensabil de contradicţii, insinuări şi înţelesuri nelimitate. Eram încartiruiţi

într-un oraş de drogați. Procesiunea pe care o văzusem fusese un simptom al sevrajului.

— Ce o să se întâmple acum? am întrebat eu.

Era foarte linişte în încăpere. În oraş erau sute de mii de ariekei. Poate milioane. Nu ştiu. Noi nu ştiam mai nimic. Capetele lor fuseseră făcute din Limbaj. EzRa îl vorbise şi îl schimbase. Fiecare Gazdă, de pretutindeni, avea înrădăcinată în sine nevoia de a face orice pentru vorbăria unui birocrat nou instruit.

— Bunule Iisus Pharotekton, Hristoase, luminează-ne calea, am zis eu.

— E sfârşitul lumii, a spus Bren.

10

Ariekeii ne-au spus cum va fi. Eu ştiam deja destule lucruri, dar n-a durat mult până când restul locuitorilor din Oraşul Ambasadei au priceput că Gazdele sunt drogate, deşi e posibil să nu-şi fi dat seama cum sau de ce sunt drogate. Bănuiesc că în Ambasadă avusese loc o luptă pentru putere, că unii încercaseră, într-un mod neobişnuit şi fără motiv raţional, să oprească răspândirea informaţiilor. Nu reuşiseră.

Pe străzile Oraşului Ambasadei era ceva între carnaval şi apocalipsă: o stare de spirit de sfârşitul lumii – isterie, fericire sau corespondentul buimac al acesteia. Poliţiştii aveau de-a face cu oameni care mergeau hotărâţi către marginea oraşului, în biofabricate prin intermediul cărora era posibil să poată respira aerul oraşului.

— Nu vă duceţi nicăieri, spuneau poliţiştii. Renunţaţi. Oamenii mor...

Unii dintre cei care voiau să călătorească în oraş trebuie să fi trecut de poliţie. Locuitori din Oraşul Ambasadei care voiau ceva de la Gazde. N-avea niciun rost – ariekeii nu-i percepeau drept oameni, ci ca pe nişte bucăţi de carne din care erau alcătuiţi Ambasadorii.

Am reuşit să-mi croiesc drum înapoi în Ambasadă. Văzând cum alergau Ambasadorii de colo-colo, am simţit pentru un moment nevoia de a-i proteja. Nu mi-au pus

nicio întrebare. Până şi JasMin păreau să fi uitat că nu mă plăceau. Unul dintre EdGar m-a sărutat, spre surprinderea mea. Nu-i vedeam doppelul. Am văzut disconfortul din ochii lui Ed sau Gar, cauzat de extinderea câmpului conexiunii lor.

— Unde...? am întrebat eu.

— Vine, vine.

Faptul că erau atât de departe unul de celălalt trebuie să-l fi făcut să-i fie greu să se concentreze. N-am spus prea multe înainte să apară doppelul său de după colțul unui coridor şi să ni se alăture.

— Ați fost în oraş? am întrebat eu.

— Bineînțeles.

— Nimeni nu vorbeşte cu noi.

— Ştiți ce se întâmplă?

— Nu.

— Nu.

— Unde e EzRa? Unde e Wyatt?

— Nu ştiu.

— Nu-mi pasă.

— Nu ştiți unde sunt EzRa? m-am mirat eu. După ce au provocat tot rahatul ăsta? Adică i-ați lăsat să conspire în linişte?

— Să conspire? au râs Ed şi Gar. Ei nici măcar nu mai vorbesc unul cu altul.

O navă-animal ariekeană a venit spre noi pe deasupra oraşului, spre care se extindeau granițele acestei maladii obscure, din clădire în clădire. Când aparatul de zbor a coborît pe pistă, noi am pregătit ceva care se dorea o urare oficială de bun-venit. Poate că-i prea mult să zic „noi", dar mă declarasem singură parte a acestei comunități, pe lângă cei din Administrație şi Ambasadori, şi cred că nimeni nu fusese împotrivă.

Fiecare Ambasador la care mă puteam gândi era acolo. Ariekeii au intrat în hol odată cu adierea suflului aeolilor, vântul nostru, perdelele împodobite pocnind ca nişte pelerine în jurul lor. Pe podeaua din altlemn, paşii lor sunau ca zgomotul produs de unghiile degetelor de la mână. Nu erau nici măcar o mică parte dintre cei care veniseră în timpul ultimului pelerinaj, dar acesta era un grup mai oficial. JoaQuin şi MayBel au înaintat, iar ceilalţi s-au înghesuit în urma lor. Cele două tabere s-au privit una pe cealaltă. Ochii-coral s-au extins.

Ariekeii au vorbit atât de iute încât numai cei mai pricepuţi dintre ascultători au reuşit să-i urmărească. M-am întors să văd cum accepta mulţimea toate astea şi l-am văzut, şocată, pe soţul meu. Stătea în prag, iar alături de el era noul Ambasador.

Mai întâi eu, apoi şi alţi câţiva oameni din încăpere au început să-i observe şi s-a produs rumoare. Ra, înalt şi părând foarte obosit, stătea cu o înfăţişare care exprima ceva între speranţă şi ranchiună. În spatele lui, Ez privea în podea. Aroganţa sa obişnuită dispăruse. Îmbunătăţirile îi erau oprite.

Scile m-a văzut. M-a privit în ochi, apoi s-a uitat din nou prin încăpere. Din locul în care se afla, putea să-i sprijine pe EzRa, putea să-i apere, putea să-i ameninţe.

Am recunoscut o parte dintre vizitatori. Pe o aripă evantai am văzut, o clipă, o siluetă de pasăre în ceva ce închipuia un pom. Copacul cu Pere. M-am uitat la el. Gazdele au pronunţat numele lui EzRa.

EzRa au găsit un rest de demnitate şi au răspuns acestei atenţii. Ariekeii vorbeau la grămadă, unul după altul, chiar certându-se, până când, în cele din urmă, totul a căpătat un oarecare înţeles. Cineva a început să traducă ceea ce spuneau.

— *Iată cum va fi.*

Un viitor nedeterminat, ceva rar în Limbaj. Nu era o dorinţă: Gazdele puteau să-şi închipuie doar cum *va* fi. Nu lăsau loc de discuţii: o să pricepem mai târziu. Nu ofereau detalii. Nu prezentau solicitări, nici cereri. Ei exprimau nevoi. Spuneau şi repetau în diferite feluri ceea ce le era necesar.

— *Vrem să-i auzim pe EzRa vorbind. Iată cum va fi. Vrem să-i auzim vorbind. Mai întâi vrem să-i auzim pe EzRa vorbind.*

Îi vedeam pe unii membri ai Administraţiei cum îşi făceau socoteli, mormăind: cei mai buni dintre ei puteau stabili strategii chiar şi în astfel de momente. Am admirat acest lucru. Se străduiau să stabilească ceea ce aveau de făcut, ce relaţii se puteau păstra şi ce se putea salva, cum puteam să *vieţuim*, în ce puteam transforma Oraşul Ambasadei. M-au făcut să sper şi nu mă aşteptam la aşa ceva.

Se părea că Gazdele aveau o singură prioritate, foarte simplă. Nu fusesem niciodată o proastă, ştiam că trebuie să existe antagonisme, tabere şi să se ducă lupte între acestea, înainte de a vedea rezultatul vreuneia. Şi era paradoxal că amintirile îmi reveniseră în *acel* moment, când singurul lucru evident era desfăşurarea implacabilă a a evenimentelor. „Mai întâi vrem să-i auzim pe EzRa vorbind."

Ez a venit în faţă, apoi Ra l-a urmat, fără niciun chef. Cei doi bărbaţi atât de deosebiţi s-au privit unul pe altul, nutrind sentimente complet diferite. Au şoptit. Apoi au vorbit Limbajul şi le-au adus pe Gazde la extaz.

11

Ceea ce dezlănțuiseră ariekeii de data asta părea haos curat, dar prin eforturile prodigioase ale celor mai buni membri ai Administrației s-a putut contura un anume mod de trai. Chiar şi o rutină. E şocant cât de iute poate fi schimbat un oraş întreg.

Comerțul, cu toate etapele şi detaliile schimburilor: informații, servicii, bunuri, perspective şi surplusuri. Cultura noastră. Felul în care trăiam. Toate aceste lucruri trebuiau remediate.

O stare de exaltare periculoasă, un amoralism ce se manifesta prin cruzimi mărunte şi toleranță în masă, unii lăsând lucrurile în voia lor, în timp ce alții se străduiau să le facă să meargă. În primele săptămâni, dacă veneai la Ambasadă era probabil să fii păzit, dar la fel de bine puteai să nu fii. Era posibil ca în sălile de şedințe să nu fi fost făcută curățenie, să mai fi rămas resturile de la petreceri. Nu găseam multă plăcere în încălcarea legilor. Ştiam că vinul roşu vomitat nu fusese borât ostentativ, nici lăsat să se împută din libertinaj, ci pentru că aceia care petrecuseră fuseseră martori la cererile ariekene sau auziseră despre ele; nu puteau concepe cum aveam să ne descurcăm şi ce se va întâmpla dacă nu vom reuşi să le îndeplinim cererile. Aşa că nu ştiau dacă aveau să mai trăiască încă o săptămână şi nu fuseseră niciodată atât de îngroziți.

Ehrsul nu răspundea la apelurile mele, iar eu fusesem atât de afectată încât n-am reuşit s-o caut sau s-o vizitez, aşa cum ar fi trebuit să facă o bună prietenă. EzRa erau la nişte petreceri, am auzit asta de la alţii, apoi am văzut cu ochii mei. După scurt timp, la dezmăţul mileniului doar Ez a mai participat. Ra făcea alte chestii.

Se stabileau întâlniri şi se rupeau legături. Aveau loc multe căsătorii. Eu însămi am avut legăturile mele grăbite. E într-adevăr greu de povestit despre acele prime zile. Funcţionarii care au dat asigurări că Oraşul Ambasadei nu va fi distrus de către Gazdele insistente şi dependente de drog au devenit eroii care au menţinut structurile în timp ce noi, restul, ne străduiam în zadar să ne menţinem pe linia de plutire. Ceva mai târziu am redevenit cineva, cineva important în Oraşul Ambasadei: exact atunci când nu mai eram aşa ceva.

În zilele acelea, Oraşul Ambasadei mi se părea la fel de mic pe cât avusesem întotdeauna senzaţia că este. Nu treceau două zile fără să întâlnesc, la vreo adunare, fie pentru că-i căutam de zor, fie din întâmplare, sau din ambele cauze, oameni pe care îi evitasem mii de ore. În cealaltă parte a grupului de oameni adunaţi din cauza unui zvon aiuristic cum că se vor dezvălui informaţii la porţile Ambasadei, mi-a sărit în ochi Burnham, o comparaţie de pe vremuri. A privit în altă parte, la fel de grijuliu ca mine, aşa cum făcusem de fiecare dată – de la moartea lui Hasser şi Valdik, încă de dinainte de acest nou cataclism – atunci când dădusem de el, de Shanita sau de oricare dintre cei din grupul împrăştiat de la Eşarfa.

Rătăceam prin Oraşul Ambasadei în timp ce funcţionarii luau pastile ca să rămână treji şi elaborau planuri ca să ne ţină în viaţă. Am dat de mai multe ori peste prieteni mai vechi: Gharda, Simmon, paznicul. Nu mai avea nimic de păzit. Era îngrozit: proteza sa biofabricată părea bolnavă.

Membrii Administrației mai puțin importanți nu aveau idee ce să facă, iar cei cu rang prea mare erau puşi în dificultate de faptul că pierduseră totul. Şi mai erau Ambasadorii care spuneau oamenilor că era vina vizirilor, că ei n-ar fi lăsat niciodată lucrurile să ajungă până aici, că doar cei din Administrație, care dețineau dintotdeauna adevărata putere, lăsaseră totul baltă. Nimeni nu mai asculta asemenea basme.

Oamenii ignorați, care făcuseră acelaşi lucru de ani de zile, au fost cei care s-au schimbat pentru binele Oraşului Ambasadei şi care au schimbat Oraşul Ambasadei. Feudalismul nostru birocratic organizat pe baza competenței a devenit o meritocrație nemiloasă. Doar câțiva Ambasadori s-au dovedit capabili. Rareori era vorba despre cei pe care aş fi pariat. Asta-i o observație adevărată, dar banală.

Una dintre primele realizări ale noii conduceri a fost înfrângerea insurecției lui Wyatt. Simmon a fost cheia acestui mic război. Chiar el mi-a povestit despre asta ulterior, când îşi recăpătase vigoarea.

— Ai văzut cât de brusc s-a pus în mişcare gaşca lui Wyatt? *Deschiseseră arsenalele.* Presupun că, indiferent ce se petrecuse, asta declanşase vreun nenorocit de protocol bremenian pentru situații de urgență. Aşa a apărut tot haosul de acum câteva zile.

Eu nu remarcasem vreo astfel de răscoală a reprezentanților puterii care ne domina şi despre care vorbea Simmon. Mai exista încă destul haos.

— Noi am aflat – nu contează cum – şi am fost pregătiți să-i contracarăm. Dar a trebuit să riscăm, a spus el, trasând cu mâna prin aer planul şi acțiunile, într-o diagramă. Ştii, probabil că am fi putut să-i împiedicăm să acționeze. Dar tehnologiile bremeniene pe care le aveau – recunoaştem că ne-ar fi fost al naibii de folositoare. Aşa că am aşteptat şi am intervenit *după* ce au deschis magaziile. Aveam câțiva polițişti plasați printre ei – fiindcă ne pregătiserăm pentru

asta mai din timp. Am avut doar câteva pierderi şi am obţinut armele. Dar, sincer vorbind, nu-s atât de folositoare pe cât speram. Încă nu. N-au luptat prea mult. Doar Wyatt ne-a făcut probleme. L-am închis. Fără posibilitatea de a comunica în exterior. Suntem siguri că mai există aici şi alţi agenţi ai Bremenului şi trebuie să avem grijă ca Wyatt să nu le poată transmite coduri, instrucţiuni sau altceva.

Nu i-am spus că nu observasem drama aceea. Oricât de mult ignorasem evenimentele, am fost şocată auzind despre ele.

Ra, jumătatea timidă a catastrofalului nostru Ambasador, primise permisiunea să rămână singur şi să-şi vadă de proiectele sale mărunte, indiferent care ar fi fost acelea; Ez fusese lăsat pradă prăbuşirii sale ruşinoase. Însă era nevoie de ei şi erau păziţi. Aveau îndatoriri. Ei erau cei care ne ţineau în viaţă.

— Un oraş de indivizi îndoctrinaţi, mi-a spus EdGar. Mai puternici decât noi, înarmaţi. Trebuie să ni-i facem prieteni.

În acele prime zile n-a existat gândire sau strategie din partea Gazdelor. Eu, care fusesem obişnuită să acopăr toată purtarea lor ciudată cu scuze speciale – „E o chestie ariekeană, noi n-o putem înţelege" – mă convinsesem, consternată, că nu declanşaseră nicio strategie neomenească, ci acţionau conform unei dependenţe iraţionale. La început, mulţimile de ariekei se strânseseră în exteriorul Ambasadei. Când au devenit agitate şi cererile lor deosebit de insistente, EzRa au fost aduşi la intrare, o dată la câteva ore, pentru a spune ceva – orice – într-un Limbaj fără cusur, amplificat, ca să aducă uşurare mulţimii evident drogate.

A doua oară când EzRa le-au spus: „Suntem fericiţi să vă vedem şi aşteptăm cu nerăbdare să învăţăm împreună", reacţia oratiţilor a fost mai puţin extatică decât înainte. A treia oară n-au fost fericiţi până când EzRa n-au

enunțat nişte tâmpenii despre culoarea clădirilor, momentul din zi sau cum era vremea. Astea au provocat din nou entuziasm.

— Ce chestie fantastică, i-am spus eu cuiva. Încep să capete rezistență la drog. Aveți grijă ca EzRa să rămână inventivi.

Am privit programele de ştiri care, după kiloore de banalități, acum trebuiau să învețe cum să ne anunțe propriul colaps. Un post a trimis o echipă înzestrată cu aeoli şi cu camere-viespi în oraş. Nu fuseseră nici invitați, nici nu li s-a interzis accesul. Reportajele lor fuseseră uluitoare.

Noi nu eram obişnuiți să vedem străzile ariekene, dar în timpul unei prăbuşiri sociale apar noi libertăți. Reporterii au intrat în oraş, au trecut pe lângă funii împletite care legau încăperile pline cu gaz ale Gazdelor, au trecut pe lângă clădiri care se fereau de ei sau se ridicau pe nişte membre subțiri, ca nişte colibe de vrăjitoare. Pe ecrane trecuseră ariekei. Văzuseră reporterii, se uitaseră şi fugiseră ca nişte cai împiedicați. Puseseră întrebări cu vocile lor duble, dar nu fusese niciun Ambasador de față, ca să le răspundă. Reporterii cunoşteau Limbajul şi l-au tradus pentru telespectatori.

— Unde sunt EzRa?

Asta era ceea ce spuseseră Gazdele.

Reporterii nu erau singurii tereştri din oraş. Camerele-viespi ale acestora arătau bărbați şi femei în costume ale Ambasadei, mişcându-se printre casele nervoase. Întindeau cabluri şi difuzoare – tehnologie terestră care părea deranjantă în decorul acela. Creau o rețea de megafoane şi comunicatoare. Probabil că, în schimbul vieților noastre, a menținerii rețelei electrice, a apei, a infrastructurii şi biofabricatelor, fuseseră dispuşi să transmită vocea lui EzRa chiar în oraş.

— Avem nevoie de EzRa acum, au spus EdGar. Trebuie să vorbească. Aşa a fost târgul.

— Cu ei sau cu Gazdele? am întrebat eu.

— Da. Însă mai mult cu EzRa. Şi asta înseamnă că avem nevoie de Ez.

Acesta bea şi se droga. Dispăruse în mai multe rânduri, atunci când era planificat să vorbească Limbajul pentru ariekei, lăsându-l pe Ra fără cuvinte, în aşteptare. Nu-mi păsa dacă Ez se sinucidea, dar, dacă făcea asta, ne ducea şi pe noi la pieire, odată cu el.

— Într-o privinţă, sunt ca Ambasadorii normali, am spus eu. Aveţi înregistrări? Atunci alcătuiţi o bibliotecă virtuală cu discursurile lui EzRa, iar după aia lăsaţi-l pe nenorocit să facă ce vrea. Lăsaţi-l să bea până moare.

Se gândiseră la asta, dar Ez nu voia să colaboreze. Chiar rugat de Ra sau ameninţat de cei din Administraţie şi de paznici, nu acceptase să vorbească împreună cu jumătatea sa decât vreo oră, de fiecare dată. Puteam să extragem la întâmplare fragmente de pe înregistrări, dar individul avea grijă să nu-i lase să stocheze mostre de Limbaj aparţinându-i lui EzRa.

— Ştie că ar ajunge să fie de prisos, au spus EdGar. În felul ăsta, vom avea în continuare nevoie de el.

Chiar şi în vremuri de declin şi de teroare, Ez dădea dovadă de o strategie nemiloasă. Am fost impresionată.

Am văzut, prin intermediul camerelor-viespi, când vocea lui EzRa a fost difuzată prima oară în oraşul ăla drogat.

Clădirile fuseseră nefericite zile întregi. Se ridicaseră şi scoteau aburi, curăţându-se de paraziţii biofabricaţi pe care-i produceau şi care erau mobilierul ariekean. Dacă priveai din Ambasadă către locul în care începea oraşul — un peisaj organic care arăta ca o grămadă alcătuită din bucăţi de cadavre —, mişcarea arhitecturii era evidentă. Răul era ceva intrinsec.

Oraşul tremura. Era infectat. Gazdele auziseră vocea imposibilă a lui EzRa, extrăseseră energie din zellele lor

şi produseseră în schimb rebuturi, iar în timpul schimbului chimia poftei fusese transmisă şi retransmisă de micile animale, atunci când acestea se conectaseră la clădiri ca să alimenteze lumina şi alte lucruri necesare vieţii. Dependenţa de droguri pătrunsese în case, iar sărmanele făpturi fără minte ajunseseră într-o veşnică stare de sevraj. Cele mai puternic afectate transpirau şi sângerau. Locuitorii le construiau urechi grosolane, ca să-i audă pe EzRa vorbind, astfel încât zidurile să se repare.

EzRa au vorbit. Au spus ceva în Limbaj. Vocile lor amplificate au răsunat pretutindeni. Prin tot oraşul, ariekeii s-au împleticit şi s-au oprit. Clădirile s-au împleticit odată cu ei.

Chestia asta mă dezgusta. Am strâns din buze. Tot ce era dincolo de Oraşul Ambasadei tremura de uşurare. Aceasta se transmitea prin ţevărie, fire şi conexiuni, până în orice colţ al reţelei, în centralele electrice ce bocăneau cu un extaz subit şi nepotrivit. Senzaţia de sevraj avea să reînceapă peste câteva ore. Aveam să simţim asta la limita zonei noastre, în pavaj: un cutremur, atunci când casele aveau să se mişte. Puteam urmări bioritmul lor prin ferestre, puteam să ne dăm seama cât de mare era nevoia de drog.

În trecut, odată la câteva luni, în anotimpul recoltei sau al înţărcării, trimiteam Ambasadori înzestraţi cu aeoli şi echipaje închiriate în locurile în care păstorii ariekeni de turme biofabricate explicau funcţionarea diferitelor mecanisme, acele maşini pe jumătate proiectate, pe jumătate născute din întâmplare, arătând ce face fiecare şi cum. Acum ariekeii îşi neglijau terenurile din afara oraşului. Biofabricatele pătrundeau încă în oraş şi puteam să vedem, după convulsiile gâturilor enorme care se întindeau pe kilometri întregi până la terenurile de alimentare, că mâncarea continua să vină. Iar prin intermediul

mișcării mușchilor, de-a lungul tractului alimentar, fusese transmisă dependența de drog.

— Lumea asta moare, am spus eu. Cum pot lăsa lucrurile așa?

Nu vedeam nicio tentativă de autovindecare, de rezistență. Niciun erou ariekean. Ambasadorii puteau să converseze cu ei când se aflau sub efectul ascultării vocii lui EzRa, atunci când le păreau lucizi oamenilor, dar numai ca să facă planurile cele mai scurte posibil, doar pentru câteva ore.

— Cum crezi că ar trebui să procedeze?

MagDa era printre puținii Ambasadori care se străduiau să schimbe ceva. Mă alăturasem lor. Încercam să fac parte din această echipă nouă. Îi cunoșteam pe MagDa, pe Simmon, pe savanți precum Southel. Cred însă că majoritatea erau persoane cu care nu mai avusesem de-a face.

— Nu se poate ajunge la vreun *echilibru*.

— E o șansă. O harababură cosmică.

MagDa nu se egalizaseră. Am văzut vene sparte sub ochii uneia – doar ai uneia – și riduri noi lângă gura celeilalte.

— E doar o defecțiune minoră între două etape, au spus ele.

— Cum se vor acomoda?

— Asta nu înseamnă nimic.

— O să asculte până o să moară, înainte să încerce să schimbe ceva.

Gazdele fuseseră întotdeauna de neînțeles. În privința asta nu se schimbase nimic.

Etajele superioare ale Ambasadei căzuseră într-o ruină morală. Ceva mai jos le-am văzut pe Mag și pe Da luându-i cu binișorul pe ariekeii care veniseră, obligându-i să se concentreze suficient de mult timp ca să fim

siguri că pricepuseră cererile noastre de materiale şi informaţii. Şi, în schimb, ce ofereau MagDa?

— Să spună despre culori, mi s-a părut că am auzit o Gazdă zicând.

— O să spună, au răspuns MagDa. Ne veţi aduce sculele-animale până mâine şi noi ne vom asigura că va descrie fiecare culoare a pereţilor.

— Vom continua cu treaba legată de culori, mi-a spus Mag.

— Le place, a spus Da. Dar ulterior...

— ...*picanteria* acestora o să treacă.

După discuţia aceasta am înţeles lucruri noi despre micile discursuri ale lui EzRa, adresate oraşului. Cineva urma să traducă, în mare. Ceva ce trebuia să fie cât de cât logic. Altele erau propoziţii aleatorii sau afirmaţii despre preferinţe ori stări. „Eu sunt obosit", subiect-verb-obiect, ca în garamaticile pentru copii. Mi-am dat seama că ceea ce luasem înainte drept nişte capricii de exprimare puteau fi cadouri pentru anumiţi ascultători ariekei, în schimbul unor anumite favoruri. Economice sau politice.

Ra, acel imposibil ne-doppel, ni s-a alăturat mie şi lui MagDa pe coridoarele Ambasadei. Mag şi Da l-au sărutat. O consecinţă a prezenţei sale a fost faptul că în jurul nostru s-au strâns oameni care cereau cu disperare să se intervină în tot felul de moduri. Ra a fost amabil cu ei atât cât putea să fie. Văzusem prea mulţi Mesia abandonaţi de Oraşul Ambasadei.

— Cât timp o să mai dureze? l-a întrebat o femeie foarte agitată.

— Până la sosirea ajutoarelor, a răspuns el.

Deci sute de mii de ore, în care ne vom strădui să ducem un trai interstiţial în timp ce Gazdele tânjeau după sunetele scoase de EzRa.

— Şi atunci ce-o să fie? a întrebat femeia. Atunci ce-o să fie? O să plecăm?

Nu i-a răspuns nimeni. Am văzut fețele lui MagDa. M-am întrebat ce fel de viață vor avea ele *afară.*

Se mai întâmplase și altă dată să sosească ajutoare pe planetele care suferiseră o catastrofă. Niciun sistem de comunicare nu te putea avertiza. Nu există posibilitatea de a depăși în viteză o navă din immer. Niciun echipaj nu putea ști ce urma să vadă atunci când avea să deschidă ușile. Existau cazuri celebre de nave comerciale care ieșiseră din immmer și descoperiseră doar grămezi de cadavre pe teritoriul unor colonii întemeiate cu mult înainte. Sau molime, ori nebunie în masă. Mă întrebam cum va fi când căpitanul va intra pe orbita noastră, cât mai aproape de farul ariekean. Dacă aveam să fim norocoși, nava urma să găsească o populație dorindu-și cu disperare să emigreze.

MagDa *afară?* CalVin? Sau chiar Mag și Da, și Cal și Vin. Ce aveau să facă? Și ei erau printre cei mai pricepuți dintre Ambasadori. Însă majoritatea celorlalți aveau s-o ia razna, în diferite feluri.

— Se duc în oraș, mi-au spus MagDa, când am rămas singure; vorbea despre Ambasadori. Cei care se mai pot concentra un pic.

— Se duc și vor găsi Gazdele.

— Cele cu care au lucrat întotdeauna.

— Sau vor sta... pur și simplu între clădiri.

— Și vor începe să vorbească, au spus ele clătinând din cap.

— Se vor duce în grupe de doi, trei sau patru Ambasadori și...

— ...și, pur și simplu... vor încerca...

— ...să-i facă pe ariekei să-i asculte, au zis ele și m-au privit.

— Noi am făcut chestia asta odată. La început.

Dar ariekeii nu aveau să asculte. Înțelegeau și puteau să răspundă. Dar aveau să se întoarcă mereu ca să aștepte anunțurile făcute de EzRa. Camerele-viespi se duceau

peste tot, nu-i lăsau pe Ambasadori să-şi ascundă eşecul. Am văzut înregistrări cu JoaQuin urlând şi vorbind Limbajul, iar în chinul lor îşi pierduseră ritmul care-i unea, aşa că ariekeii cărora încercaseră li se adreseze cu atâta disperare nu-i înțeleseseră.

— Ai auzit de MarSha? au întrebat MagDa.

Nu-mi amintesc să fi existat în vocile lor ceva care să mă fi avertizat că erau pe cale să spună un lucru şocant.

— S-au sinucis.

M-am oprit din lucru. M-am rezemat de masă şi mi-am întors încet privirea spre MagDa. Nu eram în stare să vorbesc. Mi-am pus mâna pe gură. MagDa mă privea.

— O să mai fie şi alții, au spus în cele din urmă, liniştite.

Mi-am zis că atunci când avea să vină nava, puteam să plec.

— Unde e Wyatt? l-am întrebat eu pe Ra.

— La închisoare. Pe acelaşi coridor cu Ez, un pic mai încolo.

— Deja? E... interogat... sau ce se întâmplă?

Ra a ridicat din umeri.

— Unde e Scile?

Nu-l mai văzusem şi nu mai auzisem nimic de soțul meu de când începuseră dezastrele.

— Nu ştiu, mi-a răspuns Ra. Ştii că, de fapt, nu-l cunosc, nu-i aşa? Întotdeauna au fost o mulțime de membri ai Administrației în jurul nostru, atunci când discutam... înainte. Nici nu ştiu dacă l-aş mai recunoaşte. Nu ştiu nici măcar cine este, cu atât mai puțin unde este.

Am coborât, am trecut pe lângă indivizi care încercau să descopere lucruri folositoare într-o încăpere plină cu hârtii. Scotoceam cu toții printre vechituri. Am mai coborât câteva etaje şi am auzit pe cineva care îmi striga

numele. M-am oprit. Era Cal sau Vin, la intrarea într-o casă a scării. Mi-a tăiat calea şi m-a privit.

— Am auzit că eşti pe aici, a spus el.

Era singur. M-am încruntat. Tipul continua să fie singur. M-a prins de mână. Trecuseră luni de zile de când nu mai discutaserăm. Am continuat să privesc încruntată în jur.

— *Nu ştiu* unde e, mi-a spus. Sunt convins că-i pe-aproape. O să ajungă aici în curând. Am auzit că eşti aici.

Era cel pe care aş fi vrut să-l trezesc. Se uita la mine cu o disperare care m-a făcut să mă cutremur. Am privit în jos, ca să-i evit ochii şi am văzut ceva incredibil.

— Ţi-ai întrerupt conexiunea, am spus.

Luminile conexiunii îi erau stinse. Mi-am fixat privirea asupra acesteia.

— Te căutam, pentru că...

N-a mai găsit nimic de zis şi vocea lui m-a dat gata. I-am atins braţul. Căpătase dintr-odată o înfăţişare atât de jalnică, încât nu m-am putut împiedica să nu-mi fie milă de el.

— Ce s-a întâmplat cu tine? am întrebat.

Nici mie nu-mi mergea prea bine, dar Ambasadorii ajunseseră, dintr-odată, să nu mai însemne nimic.

Doppelul lui a apărut pe coridor, în spatele său.

— Discuţi cu *ea*? a întrebat acesta, încercând să-l înhaţe pe fratele lui, care, fără a-şi lua privirea de la mine, a reuşit să se descotorosească de doppelul său. Hai, vino!

Nu fuseseră egalizaţi. Ca şi în cazul lui MagDa, puteam să văd diferenţele. S-au certat în şoaptă, iar nou-venitul s-a dat înapoi.

— Cal, a spus primul bărbat, jumătatea care mă căutase. Cal, a adăugat el, arătând spre fratele său, aflat la celălalt capăt al coridorului, apoi indicând cu degetul mare spre propriul piept. Vin.

Ştiam că dorul din privirea lui nu era – sau nu era numai – pentru mine. L-am privit în ochi. Vin a început să meargă cu spatele, îndreptându-se către fratele lui, şi m-a privit câteva secunde, înainte să se întoarcă.

12

Am mers în oraş împreună cu MagDa şi cu nişte indivizi din Administraţie, care erau o parte a grupului ce încerca să menţină în viaţă Oraşul paralizat al Ambasadei. Cu aeoliul îndreptat către mine, trimiţând aer pe care-l puteam respira, am ajuns în cele din urmă în zona aceea. Nu riscaserăm să folosim corvide: sistemul care asigura asolizarea era deseori nefuncţional.

Nu puteam aştepta – echipamentul nostru medical biofabricat, tehnologia noastră de producere a hranei, rădăcinile şi conductele vii ale sistemului nostru de aprovizionare cu apă aveau nevoie de atenţia ariekeană. Şi cred că mai era vorba şi de ceva din noi care ne îndemna să verificăm, să continuăm să testăm ceea ce se întâmpla. Înaintam în formaţie, ca nişte exploratori polari mitici sau ca nişte pionieri din *Homo diaspora*, cărând bunuri pentru schimburi comerciale.

Clădirile s-au cutremurat la sosirea noastră şi au interacţionat cu noi de parcă am fi fost microbii pătrunşi într-un trup. Ariekeii ne-au văzut. Au murmurat ceva, MagDa le-au vorbit, iar ei au răspuns deseori în moduri care sugerau că nu prea îşi dădeau seama că ne aflam acolo. Nu eram relevanţi. Am trecut pe lângă difuzoarele la a căror montare dăduseră ajutor cei din Administraţie şi în jurul acestora se strânseseră mulţimi de ariekei, în ciuda faptului

că dispozitivele rămâneau tăcute. Aceştia erau indivizii duşi rău de tot cu pluta şi am învățat să distingem diferitele niveluri de dependență. Indivizii aveau să aştepte acolo pentru a mai auzi şi alte sunete, şoptind între ei şi spre difuzoare, repetând vorbele pe care le auziseră ultima oară din gurile lui EzRa.

Ra trebuise să-l măgulească şi să-l amenințe pe Ez ca să participe la spectacole. Făcuse o concesie – pentru că Ez fusese tratat ca un copil capricios, cu ulei de ricin şi zahăr –, anume ca, în limitele stabilite de obligațiile de schimburi comerciale, să-l lase pe Ez să decidă ce aveau să spună. Ceea ce aveam să auzim, tradus în Limbaj, erau discuții discontinue despre trecutul lui Ez. Dacă EzRa vorbeau în timpul uneia dintre călătoriile noastre în oraş, nu puteam să nu îi ascultăm. Dumnezeu ştie ce gândea Ra în timp ce spunea platitudinile acelea cu care voia Ez să-şi îmbete auditoriul.

— ...Întotdeauna m-am simțit diferit de cei din jurul meu, repetau ariekeii.

Treceam pe lângă un crâmpei din egoul lui Ez, rostit de o mulțime de voci.

— Ea nu m-a înțeles niciodată... atunci a fost rândul meu... lucrurile nu aveau să mai fie niciodată la fel...

Era aproape incredibil să-i auzi pe ariekei spunând asemenea lucruri. Mi-am dat seama că Ez construia un arc de cerc peste mai multe zile. Nu erau anecdote disparate, era o autobiografie.

— Şi atunci — am auzit rostit cu glas ariekean — au început cu adevărat necazurile, iar ceea ce s-a întâmplat în continuare o să aflați doar dacă veți aştepta un timp.

Ez încheia fiecare spectacol cu un element de suspans, de parcă asta ar fi menținut interesul ascultătorilor. Indivizii ar fi ascultat la fel de atent dacă le-ar fi expus detaliile privind taxele de import, prevederile regulamentelor din construcții, vise sau liste de cumpărături.

Ne croiam drum către vreo creşă de prelucrare a bioechipamentelor, un crematoriu plin cu memorie, o locuinţă sau o vizuină de leviathan sau către alte locuri, iar când găseam, prin eforturile lui MagDa sau a altui Ambasador, Gazda pe care o căutam, urmau discuţii atente. Era o treabă chinuitoare să negociezi cu un exot dependent de drog. Dar reuşeam, de obicei, să obţinem ceva. Şi ne înapoiam în compania Gazdei, sau cu o cuşcă plină de unelte-paraziţi necesare activităţii noastre de întreţinere, sau cu planuri ori hărţi pe care învăţaserăm să le folosim şi să le întocmim. O astfel de expediţie dura întotdeauna o zi întreagă. Oraşul reacţiona puternic faţă de noi, zidurile transpirau şi deschideau ferestrele-ventricule. Urechile care crescuseră pe fiecare casă se îndreptau spre noi, pline de aşteptări.

Ăsta era alt motiv pentru care preferam să nu fim pe-afară atunci când transmiteau EzRa. Nu eram singura care găsea oribilă lăcomia clădirilor şi a locuitorilor lor, precum şi trasul cu urechea frenetic al zidurilor.

Păstrarea ordinii era un lucru delicat şi periculos, dar aceasta exista: nu se ajunsese la colaps, deşi s-ar fi putut. Nava avea să vină. Până atunci, aveam să trăim la limită. Când aveam să plecăm, urma să părăsim o lume de ariekei disperaţi, chinuiţi de sevraj. Nu puteam să-mi închipui ce avea să se întâmple sau cum aveau să se petreacă lucrurile după aceea. Urma să treacă mult timp până aveam să ne permitem luxul sentimentelor de vinovăţie.

În expediţiile noastre întâlnisem aceiaşi ariekei de mai multe ori. Poreclele lor erau Foarfecă, Pânză Roşie, Căpăţânosul. Dacă se auzeau transmisiunile lui EzRa, le acordau atenţie deplină, cum făceau şi ceilalţi ariekei. Dar în restul timpului se descurcau foarte bine cu noi: printre Gazdele care reprezentau, probabil, corespondenţii noştri, se formase un nucleu care încerca, din partea lor, să păstreze lucrurile în funcţiune. Le era mai greu, având în vedere că ei erau cei afectaţi de boală.

În Oraşul Ambasadei exista acum tendința de a ne opune cursei spre colaps. Şcolile şi creşele începuseră din nou să funcționeze. Deşi nimeni nu ştia încă pe ce bază funcționa economia noastră, cei mai mulți dintre părinții cu schimbul îşi îndeplineau sarcinile, iar spitalele şi alte instituții continuau să existe. Obligat de necesitate, oraşul nostru nu se mai sinchisea de profitul sau de contabilitatea după care se orientaseră până atunci producția şi distribuția de bunuri.

Nu vreau să las impresia că era un lucru bun. Oraşul Ambasadei avea parte de-o moarte violentă. Când noi, călătorii prin oraş, ne întorceam acasă, o făceam pe străzi care nu erau sigure. Eram escortați de polițişti. Nu-i puteam pedepsi pe cei hotărâți să ia parte la sfârşitul lumii chefuind. Mai mult, toți ai noştri mergeau câteodată la petrecerile lor. (Mă întrebam dacă aveam să-l întâlnesc pe Scile la vreuna: nu s-a întâmplat niciodată.). Însă restricțiile de circulație erau nemiloase. Polițiştii lăsaseră în urma lor ceva morți, iar pe canalele noastre de ştiri cadavrele erau cenzurate prin acoperire cu pixeli. În Oraşul Ambasadei aveau loc lupte, acte de violență şi crime. Aveau loc sinucideri.

Există mai multe feluri de a te sinucide, iar unele dintre cele petrecute la noi erau dramatice şi melancolice. Mai multe persoane au folosit ceea ce era cunoscut drept Drumul lui Oates[1], punându-şi o mască de respirat şi ieşind pur şi simplu din Oraşul Ambasadei, apoi mergând mai departe până ajungeau în oraş sau chiar, după cum spuneau unele poveşti, dincolo de acesta, ca să se întâmple ce trebuia să se întâmple. Dar spânzurătoarea era cea mai obişnuită alegere pentru cei siliți de vremurile cele noi să

[1] Lawrence Oates – explorator arctic englez, care a plecat de unul singur prin viscol, sinucigându-se ca să nu devină o povară pentru camarazii săi.

prefere moartea. Conform unor regulamente despre care nu ştiu nimic, redactorii de ştiri hotărâseră că aceste cadavre, în majoritate lipsite de sânge, puteau fi arătate fără deghizare digitală. Şi ne-am obişnuit cu imaginile morților atârnând.

Ştirile nu anunțau sinuciderile Ambasadorilor.

MagDa mi-a arătat poze cu cadavrele lui Hen şi Ry, care zăceau întinşi pe pat, contorsionați din cauza spasmelor provocate de otravă.

— Unde sunt ShelBy? am întrebat eu; ShelBy şi HenRy fuseseră împreună.

— Au dispărut, mi-a răspuns MagDa.

— O să apară, a zis Mag.

— Sunt moarte, a spus Da.

— HenRy nu vor fi ultimii.

– Nu vor putea să ascundă mult timp asemenea lucruri.

— De fapt, având în vedere mărimea populației...

— ...e vorba de un procent mai *mare* decât media.

— Ne sinucidem *mai mult* decât ceilalți.

— Mda, am spus eu, sec. Presupun că nu-i de mirare.

— Nu, nu e, au răspus MagDa.

— Chiar nu e.

— Mai e ceva demn de mirare?

Am rechiziționat câteva dintre maşinile aflate în trecere prin Oraşul Ambasadei şi le-am încărcat cu echipamente care să le facă mai puțin stupide. Nu erau potrivite decât pentru funcțiile de bază.

Ehrsul tot nu-mi răspundea la apeluri nici mie sau, după cum am aflat, nici altcuiva. Mi-am dat seama că trecuseră multe zile de când n-o văzusem, mi-a fost ruşine şi mi s-a făcut brusc frică. M-am dus în apartamentul ei. Singură. Nu eram unica membră a noii Administrații care o cunoştea, dar dacă erau adevărate cele mai rele dintre lucrurile pe

care mi le imaginasem subit, atunci aş fi preferat să le aflu şi s-o găsesc de una singură.

Dar ea mi-a deschis uşa aproape imediat ce am ciocănit.

— Ehrsul? am spus eu. Ehrsul?

M-a salutat cu umorul ei sarcastic obişnuit, ca şi cum rostirea numelui ei nu însemnase o întrebare. Nu puteam să înţeleg. M-a întrebat cum o duceam şi mi-a spus ceva despre lucrurile cu care se ocupa. Am lăsat-o să pălăvrăgească un timp, să-mi ofere o băutură. Când am întrebat-o ce făcuse, unde fusese şi de ce nu-mi răspunsese la mesaje, m-a ignorat.

— Ce se întâmplă? am întrebat.

Am vrut să ştiu ce credea despre catastrofa noastră. Am întrebat-o, iar figura-avatar i-a îngheţat pur şi simplu, a pâlpâit, apoi a revenit, iar ea şi-a continuat îndeletnicirile lipsite de noimă şi ideile fără ţintă. Şi n-a răspuns în niciun fel la întrebarea mea.

— Vino cu mine, i-am zis.

I-am cerut să ni se alăture mie şi lui MagDa. I-am cerut să vină cu mine în oraş. Dar de fiecare dată când sugeram ceva ce ar fi însemnat că trebuia să părăsească încăperea, apela la aceleaşi subterfugii bâlbâite. Tăcea un moment, apoi continua ca şi cum n-aş fi spus nimic, vorbind despre lucruri depăşite sau irelevante.

— Poate fi vorba de vreun defect sau poate face chestia asta în mod deliberat, mi-a explicat ceva mai târziu o specialistă în tehnologii, una grăbită, de la Ambasadă, când i-am descris ce mi se întâmplase.

Eram pe cale s-o întreb: „Aşa crezi?", dar ea mi-a explicat că, pentru automate, asta era cam ca atunci când un copil cântă „Nu pot să te aud", ţinându-şi degetele în urechi.

Când am plecat de la Ehrsul, am văzut o scrisoare în faţa uşii ei, o scrisoare deschisă şi aruncată. N-a părut s-o bage în seamă, nici măcar când m-am aplecat foarte încet

ca s-o ridic, deşi am făcut asta chiar în fața ei, uitându-mă tot timpul la ea.

„Dragă Ehrsul", am citit eu. „Sunt îngrijorat din cauza ta. Sigur că ceea ce se întâmplă ne îngrozeşte pe toți, dar sunt preocupat..." şi aşa mai departe. Ehrsul a aşteptat în timp ce citeam. Ce expresie trebuie să fi fost pe chipul meu? Ştiu doar că îmi țineam răsuflarea. Cât am citit, avatarul i s-a încețoşat şi i s-a limpezit de mai multe ori.

N-am recunoscut numele de la sfârşitul scrisorii. Am văzut, după modul în care m-am chinuit să pun scrisoarea la loc pe podea, că-mi tremurau degetele. Cât de mulți prieteni foarte buni avea? Poate era vorba de versiunea ei din partea de sus a oraşului, cea care avea legătură cu Administrația. Poate că fiecare dintre noi avea un loc în care să se refugieze. Poate că fuseserăm îngrijorați cu toții pentru ea.

Gândindu-mă la ea, mi-au venit în minte şi CalVin — care cine ştie ce lucruri inutile făceau —, şi Scile, despre care nu mai auzisem nimic. L-am sunat de mai multe ori pe Bren, dar spre furia şi îngrijorarea mea, acesta nu mi-a răspuns. M-am dus la el acasă, dar nu mi-a deschis nimeni uşa.

Nu cred că am înțeles cu ce se ocupa Ra până când n-am fost de serviciu la Ez. Puteam, bineînțeles, să punem țeava unei arme la tâmpla lui Ez, dar atunci când îl amenințam prea mult ne amenința şi el, iar comportarea îi era atât de imprevizibilă, încât trebuia să luăm în serios posibilitatea că, de ciudă, ar fi putut refuza să vorbească, distrugându-ne pe toți. Aşa că, în loc să-l amenințăm, îl însoțeam pretutindeni, fiind, în acelaşi timp, temniceri, tovarăşi şi servitori. Iar atunci când venea timpul să dea un spectacol, putea să ne facă viața grea şi trebuia să-l lăsăm să ne țină numai în şuturi, până când catadicsea, morocănos, să facă tot ce trebuia.

Paza era alcătuită, întotdeauna, din cel puțin două persoane. Am cerut să fiu împreună cu Simmon. Când l-am întâlnit, acesta m-a salutat strângându-mi mâna dreaptă cu stânga sa. Am privit-o. Brațul drept pe care îl purtase ani de zile, o proteză ariekeană bioconstruită, de culoare și textură neprecizată, dar care imita exact morfologia terestră, dispăruse. Mâneca hainei era prinsă cu un ac de siguranță.

— Era dependent, mi-a explicat. Când l-am încărcat, trebuie să fi...

Folosise o zelle, ca Gazdele și orașul lor.

— Îl cuprinseseră un soi de spasme, a continuat. Încerca să-și crească nişte urechi. Le-am tăiat. Şi cu toate acestea, încercau să asculte, chiar şi când zăceau aici, pe podea...

Ez era în apartamentul atribuit lui EzRa în sediul Ambasadei. Era beat şi insistent, îl acuza pe Ra de laşitate şi complot, o insulta în toate felurile pe MagDa. Ceva urât, dar nu mai urât decât alte certuri la care asistasem. Ra m-a surprins. Se comporta altfel decât îl văzusem mai înainte. El, care fusese ironizat deseori pentru că era prea taciturn, răspundea de zor la insulte.

— Asigurați-vă că-i gata să vorbească, atunci când o să-şi revină, ne-a spus Ra, iar Ez a făcut gesturi obscene către el.

— Pot măcar să mă duc la o petrecere? Sau o să încercați să-mi interziceți şi asta? a gemut Ez, în timp ce noi îl urmam către o sală aflată la etajele inferioare ale Ambasadei.

Stăteam de pază şi verificam băuturile pe care şi le turna, deşi nu nu mi se păruse că excesul de alcool i-ar fi alterat abilitatea de a vorbi Limbajul. Îl păzeam când se regula şi se certa. Conexiunea îi strălucea în van, căutându-şi perechea fără s-o găsească, străduindu-se să stabilească o legătură pe care Ez o evita.

Aş zice că petrecerea aceea era deprimantă, ca o plimbare prin purgatoriu, noi fiind la sfârşitul unei lumi care se îndrepta spre distrugere, drogându-ne până la idioţenie, într-un ritm autoimpus, în străfulgerări de lumină prin fum. Poate că asta îi înveselea pe participanţi. Însă nu-i trezea interesul lui Ez. Iar eu eram impasibilă ca un soldat.

Ez ne dusese în ceea ce fusese un depozit cu echipamente de birou, aflat la un etaj de mijloc al Ambasadei, care era acum o imitaţie de bar. A băut până când am intervenit, chestie care l-a încântat pentru că putea să mă critice vehement. În locul acela ciudat se aflau doar nişte foşti membri ai Administraţiei şi vreo doi Ambasadori. Iar ăştia nu păreau să se sinchisească de faptul că individul risca existenţa planetei noastre cu fiecare pahar.

— Prietenii tăi, i-am şoptit şi am clătinat din cap.

Ez m-a privit în ochi, fără să se sinchisească de repulsia care se citea în ei.

Locuitorii din Oraşul Ambasadei ocupaseră etajele inferioare ale Ambasadei, ca să se pună la adăpost. Aceste etaje se transformaseră în nişte fundături. Bărbaţi şi femei, creşe şi părinţi cu schimbul schimbaseră locul dulapurilor şi se îngrămădiseră în sălile de şedinţe, transformând total arhitectura locului. Mergeam pe străzile acelea cufundate în noapte care fuseseră făcute din coridoare, în care luminile nu fuseseră sparte, ci reprogramate pentru un ritm diurn, iar numerele de case fuseseră scrise cu creta pe uşile interioare lângă care stăteau şi pălăvrăgeau oameni, în timp ce copiii se jucau până la ora culcării. Interiorul Ambasadei ajunsese să fie Oraşul Ambasadei.

Ameţit de băutură, mahmur, Ez a început să-l insulte pe Ra.

— Lunganul ăsta de rahat, mormăia el, în timp ce-l urmam prin zonele semiautonome, în care ordinea era menţinută de poliţişti locali, care nu făceau faţă situaţiei. S-a

ținut după coada mea, iar acum a ajuns la fel de mare ca mine.

Ra era singura persoană din Oraşul Ambasadei care vorbea în aceleaşi fel şi cu acelaşi accent ca Ez.

— Nu vedeți ce face? Îi e uşor să joace rolul de băiat bun, când... poate...

Deasupra noastră pâlpâiau lămpi ieftine, ca nişte noi stele.

— Eu nu pot... a mormăit Ez. Sunt obosit şi vreau să opresc asta... şi vreau ca Ra să mă lase în pace.

— Ez, nu înțeleg ce vrei să spui, i-am replicat eu.

— Te rog să încetezi să-mi spui aşa! O tâmpenie afurisită, afurisită... Mă cheamă...

Ştiam care era numele lui cel vechi. El era omul care fusese Joel Rukowsi. M-am uitat la el, în holul plin de gunoaie. Nu aveam să-i spun Rukowsi sau Joel, iar când am repetat numele Ez, a cedat brusc şi l-a acceptat.

Simmon şi cu mine îl salvaserăm din încăierările pe care le provocase. Când venise vremea ca el şi Ra să-şi execute numărul de dimineață, adică primul discurs al zilei, ne insultase în timp ce-l conduceam prin clădirea transformată, prin fiefurile cele noi, prin mahalale embrionare, în care se cloceau noi moduri de viață. Când au ajuns în dreptul camerei, eu am întins mâna spre uşă, iar Ez m-a oprit cu un gest şi mi-a cerut, fără cuvinte, să aştept o clipă. A fost singurul moment din noaptea aceea când am simțit din partea lui altceva decât dispreț. Ez a închis ochii. A oftat şi figura sa a devenit iarăşi cea a unui om beat şi țâfnos.

— Vino, ticălosule! a răcnit el şi a deschis uşa.

Ra şi MagDa aşteptau. S-au ridicat, în timp ce Ez îşi bătea joc de ei.

Noi ne uitam cum se ceartă EzRa. Ez făcea comentarii lascive şi pline de cruzime despre MagDa. Ra țipa la el.

— Cine crezi că eşti? a zis râzând Ez. Ce crezi că-i asta? „S-o laşi în pace!" Vorbeşti serios?

Chiar şi mie îmi venea să râd auzind o asemenea imitaţie neaşteptată, iar Ra părea ruşinat un pic.

— Uită-te, a spus Ez mai târziu, în timp ce inginerii de sunet şi biotehnicienii îl pregăteau pentru transmiterea discursului, iar Ra citea hârtia pe care i-o înmînase Ez.

— Nu continuăm chestia de ieri? a întrebat Ra, iar vocea i-a devenit dintr-odată surprinzător de neutră.

— Nu, a răspuns Ez. Vreau să mergem mai departe. Cred că am întrerupt lucrurile la momentul potrivit, hai să mergem mai departe.

„Lor nu le pasă!" voiam eu să strig. Puteţi să descrieţi covorul ăsta blestemat, efectul o să fie acelaşi.

Ra a pus întrebări despre cadenţă şi cronometrare, lucruri pe care şi le notase pe margine. Ez nu avea o copie, memorase ce voia să spună. Când au vorbit, nu mă uitam la ei, ci spre oraş, iar acesta a tresărit la prima atingere a Limbajului, în timp ce EzRa continuau povestea tinereţii lui Ez.

13

Sincer vorbind, cine eram noi? Nu eram prea mulți, o mână de neica nimeni, nişte floakeri, câțiva membri disidenți ai Administrației, o mână de Ambasadori valoroşi. Dar numărul nostru creştea, iar edictele noastre nu erau ignorate complet. Locuitorii din Oraşul Ambasadei începeau să facă ceea ce le sugeram, ceream sau ordonam.

Noi – MagDa în primul rând – ne străduiam din greu cu puținele noastre contacte din rândul ariekeilor. Munceam fără încetare, munceam prea mult ca să mai simt ceea ce aveam să simt probabil în cele din urmă din cauza abuzului lui Ez, din cauza a ceea ce aflasem citind scrisoarea lui Ehrsul. MagDa convinsese o parte dintre ariekeii care se străpâneau cel mai bine şi care erau mai coerenți să vină pe coridoarele Ambasadei, nu doar mânați de dorința de a-l vedea pe EzRa, ci pentru a încheia noi afaceri. Putea să-i răsplătească dându-le extrase din înregistrări nedifuzate ale lui EzRa, una dintre puținele pe care le furaserăm.

— Unii dintre ei ştiu că asta-i o problemă, a spus Mag. Ariekeii. Fii sigură de asta.

— Unii dintre ei, a zis Da.

— ...există un soi de discuții, un soi de...

— Unii dintre ei vor să se vindece.

Zvonurile se răspândeau, ca nişte ciuperci blestemate. Camerele noastre de luat vederi colindau încă oraşul.

Unele fuseseră interceptate de anticorpii secretați de case, care se înălțau ca niște animale de pradă cu trup segmentat. Dar investigațiile lor duseseră la concluzia că acele camere de luat vederi nu reprezentau nicio amenințare, așa că le-au lăsat în pace. Imaginile ne învățaseră despre orașul Gazdelor mai mult decât știuserăm vreodată: era prea târziu. Și fiecare mișcare măruntă, văzută doar pe jumătate, tot ce zăriserăm acolo, chestiile pe care nu le puteam identifica sau lămuri, duceau la poveşti despre secrete care lipseau, despre coloana a cincea, auto-exilați din Administrație și vechi ranchiune.

Pe terenurile fermelor, cirezile uriașe de biofabricate se înmulțeau, dând naștere unor recolte inegale. Hrana și tehnologiile veneau dinspre întinderile acelea pe căi biotice. Dependența era de natură chimică: exista o mișcare lentă a acesteia dinspre oraș către țarcuri și către ariekeii rurali. Aceştia începuseră să-și neglijeze sarcinile și să vină în oraș, atrași de sunetele după care începuseră dintr-odată să tânjească, fără să le fi auzit vreodată. Moșiile lor părăsite se îmbolnăveau, horcăiau și erau flămânde. Cirezi de bioechipament, tehnologie medicală și unelte pentru construcții, grinzi și elice de mărimea unui rinocer, din proteine și având la bază polimeri, se sălbăticeau.

Când păstorii lor au ajuns în oraș, acolo nu era nimeni să-i întâmpine. Ariekeii de la țară și-au văzut compatrioții care erau mai puternic afectați stând lângă difuzoare și murind de foame, așteptând următoarea propoziție. Trupurile lor zăceau fără să li se acorde respectul cuvenit. Dacă în jurul lor existau clădiri suficient de sănătoase, animăluțele lor, de mărimea unui câine, sfâșiau cadavrele în bucăți; dacă nu, procesul mai lent de putrezire interioară avea să le transforme în niște pete întinse pe drum.

Luptele erau ceva obișnuit. Sevrajul și dorințele ariekeilor însemnau agresiune. Cei dependenți sfâșiau totul, într-o căutare subită a Limbajului lui EzRa. Ariekeii mai puțin

afectați, de obicei cei de la țară, puteau să-şi agite aripa evantai, ca manifestare oficială a beligeranței, dar cei mai dependenți nu aveau timp pentru manifestări tradiționale şi se repezeau pur şi simplu cu aripile darului şi copitele asupra oponenților lor uluiți. Odată am văzut imagini ale unei transmisiuni a lui EzRa care începuse în mijlcul unei asemenea bătălii. Combatanții se prăbuşiseră unii peste alții aproape imediat şi se încolăciseră laolaltă ca şi cum şi-ar fi manifestat afecțiunea, deşi sângerau încă.

— Lucrurile se înrăutățesc din nou, a spus Da. O să infectăm întreaga planetă.

— Nu-i singurul lucru împotriva căruia trebuie să luptăm.

Cel care vorbise era Bren. Stătea în uşă. O poză suspect de perfectă, frumos înrămată.

— Salut Avice Benner Cho, a spus.

M-am ridicat. Am dat din cap către el.

— Ticălos risipitor[1]! i-am zis eu.

— Risipitor? s-a mirat el.

— Unde ai fost?

— Risipitor extravagant? Sau penitent? a întrebat.

Mi-a zâmbit, un pic grijuliu. Preț de-un minut am stat fără să-i întorc zâmbetul, dar apoi, naiba să-l ia, da, i-am zâmbit şi eu.

— Cum ai ajuns aici? a întrebat cineva.

Era dintre cei atât de recent promovați din cauza noilor circumstanțe, încât ceilalți adăugau „Cine eşti?" printre sâsâiturile dezaprobatoare.

Ra i-a strâns mâna lui Bren şi a încercat să-i ureze bun venit. Bren i-a făcut semn să-l lase în pace.

---

[1] Aluzie la parabola fiului risipitor.

— Nu doar pe refugiații ariekei trebuie să-i potolim, a spus Bren. Deşi aceştia complică problema, a adăugat el, cu un glas monoton şi autoritar. Mai există şi alte chestii.

Sigur că nu putea să vorbească Limbajul, din moment ce doppelul lui murise, dar existau anumiți ariekei – pe care puteai să-i numeşti, în mod eronat şi sentimental, vechi prieteni – care veneau în casa lui şi-i spuneau tot felul de lucruri.

— Credeți că niciunul dintre ei nu vrea să se schimbe situația? a întrebat Bren.

— Nu, ştim, a spus Mag.

Dar el a continuat.

— Credeți că nu există Gazde îngrozite? Da, gândesc încețoşat, dar unii dintre ei gândesc încă. Ştiți cum îi spun lui EzRa? Zeul-drog.

După un moment de tăcere, am spus:

— Asta-i doar o metaforă.

— Nu, a zis Bren privind în jur prin încăpere, încercând să-şi dea seama cine cunoştea termenul acela vechi pentru figura de stil compusă. Avice, ăsta nu-i un sălaş din oase, a spus, bătându-se cu pumnul în piept – sălaşul său din oase. E o chestie mai directă. E, pur şi simplu, adevărul.

— Hmm – a spus cineva, zguduit puternic – asta-i religie...

— Nu, nu este, l-a întrerupt Bren. Zeii sunt zei şi drogurile sunt droguri, dar *aici*, aici nu-i numai un oraş de dependenți, ci şi unul... al unui soi de credincioşi.

— Dar ei n-au zei! am exclamat eu. Cum...

Bren m-a întrerupt:

— Ariekeii au aflat de zei de când am ajuns noi aici şi le-am povestit ce sunt zeii şi ce fac ei. Înainte de venirea noastră ei nu puteau să discute despre nave pentru vidul cosmic, nici măcar despre pantaloni, dar acum au găsit căi pentru asemnea conversații. Şi există anumite Gazde care ar face orice ca să oprească asta. Poate că deocamdată nu-i

prea mare lucru, până se vor elibera suficient cât să încerce să se elibereze şi mai mult. Dar dacă o vor face, atunci... O să pună capăt poveştii ăsteia prin orice mijloace. Trebuie să vă gândiţi la căile pe care ar putea să le folosească un număr mic de ariekei hotărâţi să-şi... elibereze... compatrioţii dependenţi de drog.

Bren m-a întâlnit din nou, în particular, în noaptea aceea, în apartamentul meu. M-a întrebat unde o poate găsi pe prietena mea Ehrsul şi i-am răspuns că nu ştiu. Cam asta a fost tot ce i-am spus în noaptea aceea. Nici Bren nu avea multe de zis, dar venise şi am stat împreună până mi-a spus ce voia.

Am părăsit oraşul. De trei ori.

Văzându-i pe ariekeii imigranţi de pe terenurile din afara oraşului ne-au venit idei. Existau unii care nu-şi părăsiseră încă locuinţele, dar care începuseră să tânjească după discursurile lui EzRa. Ne-am dus la ei.

Aparatul nostru avea ventricule prin care puteam să-mi vâr capul şi să privesc în jos, în timp ce zburam. Producea aer în pântecul-punte, suficient de presurizat ca să nu pătrundă înăuntru atmosfera vătămătoare. Am tras aer în piept şi mi-am scos capul, ca să privesc solul.

La un kilometru sub noi se întindeau domeniile oraşului Gazdelor. Platouri, culturi şi stânci masive, ale căror crăpături erau pline de ierburi negre. Pajişti traversate de drumuri şi punctate de locuinţe. Alte construcţii cultivate: camere suspendate de saci-cu-gaz ne priveau în timp ce zburam, cu ochii lor simpli.

Faptul că părăsiserăm Oraşul Ambasadei, apoi oraşul, părea ceva la fel de dramatic precum pătrunderea în immer. Ar fi putut să fie ceva minunat chiar şi acum, după catastrofă, să treci legănat pe deasupra câmpurilor cu ferme umblând încet după îngrijitorii lor – dacă mai aveau aşa ceva – sau singure; a unor simbionţi care curăţau piei,

a unor ferme care năşteau componente sau biomaşini în membrane umede.

Livezi de licheni erau traversate de un sistem de conducte-intestine care veneau din oraş, întreţinute încă în unele locuri de îngrijitori tenace din rândurile Gazdelor. La mare distanţă se aflau stepele pe care alergau cirezi de fabrici semisălbatice, pe care gaucho-savanţi ariekeni urmau să le strângă în ţarcuri de două ori pe an. Speram să mai găsim câţiva cowboy bioproducători şi să cumpărăm de la ei puii creaturilor lor.

Eram eu, Henrych — cel care fusese vânzător şi acum se alăturase noilor autorităţi – şi Sarah – care se pricepea la ştiinţă îndeajuns de mult ca să fie folositoare –, BenTham şi Ambasadorul. Erau neîngrijiţi, arţăgoşi şi ranchiunoşi. Dar, spre deosebire de mulţi dintre colegii lor, încă aveau decenţa să se asigure că arătau tot atât de neglijent.

Am asolizat şi de pe culmi s-a auzit strigătul îngrijorat al ierbii, atunci când vehiculele noastre au început să pască. Protejaţi de măştile noastre aeoli, am strâns echipamente, am făcut tabără, am luat legătura cu Oraşul Ambasadei, am stabilit un program. Am verificat încă o dată comenzile şi lista cu lucrurile pe care mi le doream.

— Nu cred că tribul ăsta vinde mulţi pui de reactor, am spus eu în drum spre casă. Vorbiţi cu KelSey. Ei i-au contactat pe cultivatorii din mlaştini, nu-i aşa? De acolo le obţin, împreună cu nişte incineratoare.

Şi tot aşa. Împărţeam sarcinile între diferitele echipe plecate la vânătoare în afara oraşului.

Cărucioarele noastre erau iuţi, întinzându-şi extremităţile cu mişcări de omidă. Le dădusem o grămadă de înregistrări. Unele erau furate, unele făcute cu încuviinţarea ranchiunoasă a lui Ez, atunci când acest sistem fusese gândit şi discutat cu ei.

Nu eram atât de calmă pe cât poate reieşi din această relatare. Privisem în jos, spre întinderea ţării în care mă

născusem, în care crescusem, în care mă întorsesem, asta era casa mea şi, cu toate acestea, imaginea aceea, de dincolo de Oraşul Ambasadei, îmi fusese interzisă până atunci. Iar acum eram acolo, acţionam acolo, iar ea reprezenta miza. Priveam un anotimp şi un loc de care nu mă lega nimic. Fusesem *afară*, dar, cumva, planeta mea era locul cel mai străin pe care-l văzusem vreodată.

Făpturi ca nişte corcituri de anemone şi molii au înlemnit atunci când am trecut pe lângă ele şi şi-au agitat membrele senzoriale în urma noastră. Căruciorul nostru s-a îndreptat către aşezări şi către animale arătând ca nişte bucăţi de hârtie care zburau pe cerul fierbinte. Ferma de la capătul afluenţilor conductei, având grosimea unui trup de om, era la fel de neliniştită ca majoritatea clădirilor. Un turn ce se zguduia depunea ouă din care aveau să iasă maşinării tinere. Păsări asemenea unor fâşii de hârtie ciuguleau paraziţii de pe el. Îngrijitorii lui au tresărit când ne-au văzut, apoi au venit în grabă să ni se alăture. Ferma mugea.

Aici, în depărtare, dependenţa părea mai slabă sau diferită. BenTham a putut să comunice dorinţele noastre şi să le înţeleagă pe ale lor. Ştiau că era posibil să avem ceva ce le-ar fi plăcut să audă şi ne-au cerut asemenea lucruri, nefiind mulţumiţi cu rămăşiţele degradate care se scurgeau din oraş prin intermediul arterelor, de fiecare dată când vorbeau EzRa, sau pe care le auziseră vag dinspre difuzoarele cele mai apropiate, aflate la câţiva kilometri de ei, sau pe care li le oferiseră negustorii dinainte, veniţi să facă schimburi în natură.

Ne-am arătat marfa, *voilà*, ca un individ din cărţile vechi, venit cu cobiliţa pe dealuri. Am pus o înregistrare cu date, iar EzRa au spus, în Limbaj: „Când tatăl meu a murit, am fost trist, dar în tristeţea mea exista şi libertate." Gazdele s-au dat înapoi şi au spus ceva.

— Au deja înregistrarea asta, a zis BenThram.

Ascultaseră înregistrarea de multe ori şi nu mai avea efect, o ascultaseră până se săturaseră şi nu le păsa de tatăl lui Ez.

Le-am oferit alte părți ale poveştii, expresii diplomatice, gânduri prosteşti, buletine meteo. Le-am dat gratis „Suntem foarte fericiți în privința oportunităților tot mai mari de asistență tehnică". I-am mai ispitit şi cu primele sunete din „Mi-am rupt piciorul când am căzut dintr-un copac."

— Întreabă dacă avem chestia aia cu intolerabilul grad de risipă din industria purificării, a spus Ben sau Tham. Au auzit de ea de la vecinii lor.

Gospodărindu-ne cu grijă, le-am dat suficient cât să cumpărăm bioprodusele de care aveam nevoie, plus ceva consultanță şi nişte explicații. Făcând asta, contribuiam la extinderea dependenței şi ştiam asta. Aduceam în exterior produsul în stare pură, adică vorbirea lui EzRa, iar țăranii care fuseseră doar pe jumătate afectați de drog aveau să cedeze complet.

Am mai făcut două călătorii similare după cea dintâi. La scurtă vreme după aceea, unul dintre animalele noastre dirijabile plutitoare nu s-a mai întors.

Când, în cele din urmă, camerele noastre l-au găsit, ne-au transmis imagini şi poze tridimensionale ale animalului mort, a cărnii sale arse şi a măruntaielor sale împrăştiate prin zonă. În interiorul lui, morți cu toții, erau oamenii noştri. Ambasadorul, navigatorul, nişte tehnicieni şi membri ai Administrației.

O cunoscusem puțin pe Ambasadoarea LeNa şi-i cunoscusem bine pe unii dintre membrii echipajului. Mi-am ținut mâinile la gură în timp ce priveam. Am fost afectați cu toții. Am adus cadavrele înapoi şi le-am onorat cât de bine am putut cu noile ceremonii. Echipajul nostru a scotocit prin epava zdrobită.

— Nu cred că nava era bolnavă, ne-a spus în şedinţă investigatorul nostru. Nu ştiu ce s-a întâmplat.

Am făcut tot ce se putea ca Oraşul Ambasadei să ajungă pe mâna liderilor militari, dar noi, o mică ceată de conducători de circumstanţă, puteam doar să încetinim evoluţia către o astfel de societate. Tot mai mulţi Ambasadori ni se alăturau, îngroziţi, inspiraţi de MagDa. Unii rămâneau, bineînţeles, nefolositori. Încă doi s-au sinucis. Alţii şi-au dezactivat conexiunile.

Ez părea... nu mai calm, ci cred că mai distrus, atunci când am început să-l supraveghez din nou. Când, în cele din urmă, l-am dat pe mâna lui Ra, au început să se certe mai rău ca înainte.

— Pot să fac astfel încât să-ţi fie rău, continua să ţipe Ez. Pot să spun anumite lucruri.

Când ne duceam în oraş, trebuia să trecem pe lângă cadavrele caselor şi Gazdelor. Prăbuşirea ucigătoare a bioproduselor proiectate şi crescute astfel încât să fie nemuritoare contaminaase aerul cu duhori neaşteptate. Am auzit mai mulţi ariekei luptându-se în jurul difuzoarelor. Unii dintre morţii lor pieriseră din cauza violenţei indivizilor disperaţi; alţii muriseră pur şi simplu pentru că nu căpătaseră suficient din noua hrană de care aveau nevoie; în unele locuri se produseseră agresiuni mai organizate din partea unor indivizi care exercitau noi metode de control. Cei în viaţă înhăţau înregistrările de date pe care le ofeream: erau răsplata pentru noii şi durii organizatori locali. Prin intermediul grosolanei colaborări cu aceştia, încercam să menţinem sistemul fragil.

Într-o seară, în timp ce ne întorceam în Oraşul Ambasadei, am rămas în urma colegilor mei, scuturându-mi resturile de pod putrezit de pe cizme. Am privit în urmă, în oraşul ariekean, şi am văzut două femei uitându-se la mine.

Au stat acolo doar o secundă. Au stat de-o parte şi de alta a intrării într-o alee, privindu-mă cu gravitate, apoi au dispărut. Nu puteam să le descriu bine, probabil că nu le-aş fi recunoscut dacă le-aş fi revăzut, dar mi-am dat seama că aveau aceeaşi figură.

Abia mai târziu, când lucrurile au început iar să meargă prost, iar noile proceduri s-au dovedit a fi o aiureală, mi-am dat seama că ajunsesem să-mi doresc doar să scăpăm nevătămați până când avea să sosească nava care să ne ducă pe toți departe de locurile acelea.

Într-o seară, în momentul când era planificată transmisiunea, n-am reuşit să-i găsim nici pe Ez, nici pe Ra. Niciunul nu răspundea la apeluri. Asta era ceva ce se potrivea cu Ez, dar nu corespundea firii lui Ra.

Ez nu era de găsit în niciunul dintre locurile sale preferate. Am scotocit prin coridoarele periculoase ale Ambasadei: nimeni nu-l văzuse. Am încercat s-o apelăm pe Mag sau pe Da, care erau deseori împreună cu Ra, dar nici ele n-au răspuns.

I-am găsit pe toți patru în noile camere ale lui MagDa, aflate sus, în Ambasadă. Eram mai mulți – polițişti şi membrii noi ai Administrației, ca mine. Când am cotit pe ultima porțiune a holului, am văzut o siluetă ghemuită la uşa apartamentului. Am ridicat pistoalele-făpturi, dar silueta n-a mişcat.

Era Da. În timp ce mă apropiam, am crezut că-i moartă. Dar ea a privit apoi în sus, spre noi, cu o figură disperată.

Am intrat în încăpere şi am văzut o scenă înfiorătoare. Ca o dioramă. Mag era pe pat, exact în aceeaşi poziție ca Da, aflată afară, iar zidul le despărțea. Şi ea a privit în sus, spre noi, apoi către bărbatul mort de pe pat, de lângă ea. Acesta era Ra, plin de sânge. Din pieptul lui ieşea un mâner, ca un levier.

Ez stătea la oarecare distanță, ştergându-şi capul şi fața, mânjindu-se cu sânge, bombănind:

— Eu n-am... n-a fost... oh, Doamne, era, uite, eu, şi eu...

Şi tot aşa. Când ne-a văzut, jur că am observat că, în afara altor sentimente, era cuprins de o ruşine imensă, mai mare decât aceea că omorâse un om: ştia ce ne făcuse nouă, tuturor. Mâna îmi tremura când am scos lucrul acela din Ra.

Am descoperit mai târziu că, la început, cearta izbucnise din cauza lui MagDa. Era un amestec de banalități şi locuri comune care exprimau temeri şi resentimente mai profunde. Ceea ce era la suprafață nu conta cu adevărat. N-avea legătură cu ceea ce-şi strigaseră când se certau, iar obiectele deveniseră ucigătoare.

Nu ne obişnuiserăm prea mult cu asasinatele. N-am fost eu cea care i-a închis ochii lui Ra, dar eu am luat-o pe Mag de mână şi am condus-o afară. N-aveam timp de jelit: era evident unde avea să ducă asta. Mă gândeam deja la micul stoc cu discursuri preînregistrate ale lui EzRa pe care-l aveam.

Când m-am întors, ceilalți îl cărau afară pe Ez şi o duceau pe Da lângă doppelul ei. M-am asigurat că locul crimei rămâne neatins. Am rămas, câteva minute, singură cu cadavrul lui Ra.

— Trebuia s-o faci? am spus şi cred că şoapta mea se auzise destul de tare, dar m-am străduit să mă stăpânesc şi am reuşit. Nu puteai să dai înapoi?

Am pus mâna pe fața lui Ra, m-am uitat la el, am clătinat din cap şi am ştiut că Oraşul Ambasadei, eu şi toți locuitorii din Oraşul Ambasadei aveam să murim.

Partea a cincea

Note

14

Am păstrat secretul morții lui timp de câteva zile. Ne chinuia. Când Oraşul Ambasadei avea să afle, avea să se dezlănțuie panica. Nu puteam să mă conving că panica de peste trei zile avea să fie mult mai rea decât cea de acum, dar am ascuns lucrurile, ca supunându-ne unui reflex.

Aveam doar câteva înregistrări ale lui EzRa. Ez fusese grijuliu. Într-un rând, am riscat să repetăm un discurs pe care ariekeii îl mai auziseră, dar imaginile filmate în care am văzut redate consternarea şi luptele iscate astfel printre ascultători ne-au îngrozit. N-am mai încercat-o a doua oară. Mai aveam, probabil, vreo douăzeci de zile de înregistrări. Voiam să difuzăm transmisiuni cât de scurte posibil.

Din câte ne dădeam seama, între Gazde se stabileau noi ierarhii. Pe care nu le înțelegeam.

După crimă, MagDa se egalizase din nou, prima dată după multe zile. Au intrat în camera de şedințe în care ne strânseserăm, puse la punct, fără urmă de zâmbet şi absolut identice. Nu-mi dădeam seama dacă era o reacție bună sau una rea. Oricum n-a durat.

Au acceptat nişte condoleanțe. Nu-şi pierduseră autoritatea, rămăseseră conducătorul nostru *de facto*, ascultând, dezbătând, oferind sfaturi şi aproape dându-ne ordine. Supunându-mă lui MagDa fără nicio tragere de inimă, am devenit paznica lui Ez.

Individul avea chef de vorbă. Arunca la întâmplare vorbe incoerente de auto-justificare, încerca să-şi arate dezgustul de sine, furia, regretul. Stăteam în camera în care era închis şi ascultam. La început am încercat să spicuiesc amănunte ale celor întâmplate.

— Ce s-a petrecut? am întrebat-o odată pe MagDa.

Ele au părut lipsite de vlagă. Una a clătinat din cap, iar cealaltă a spus:

— Nu contează.

Am aşteptat urmarea un timp îndelungat.

Mulți dintre noi pledau pur şi simplu pentru lichidarea lui Ez. Eu şi alții eram împotrivă. MagDa a trecut de partea noastră, iar cu asta lucrurile s-au lămurit. Ele îşi făcuseră socoteala că un exces de milostenie avea să fie, până la urmă, mai bun decât răzbunarea. Chiar şi atunci când niciunul dintre noi nu mai credea că avem un viitor, MagDa făceau planuri pentru acel viitor.

Îmi era milă de Ez, în ciuda faptului că îl disprețuiam, desigur. Simțeam că un gest atât de şocant ca acela pe care îl săvârşise el putea să schimbe pe cineva; că în urma acestui gest putea să devină mai bun sau un monstru absolut. Mi se părea şocant să poată ucide pe cineva şi să rămână acelaşi individ jalnic. Se prostise din cauza remuşcărilor. Răspundea la toate întrebările mele cu o mitocănie copilărească. Voia să-mi povestească în continuare viața sa, aşa cum le-o povestise Gazdelor, alături de Ra, folosind Limbajul. Continua din locul în care se întrerupseseră.

Nu lămurise prea multe lucruri. Nu ne spusese care fusese rolul său inițial, pentru că eu eram sigură că avusese unul – împreună cu Ra – în subminarea puterii Oraşului Ambasadei. Motivațiile care-l determinau să păstreze secretul erau obscure: toate motivațiile sunt.

Nu ştiu cum ajunseseră în exterior ştirile despre moartea lui Ra – care, presupun, devenise, din punct de vedere formal ~~Ra~~ – dar zvonurile despre moartea sa, deci şi a lui

EzRa, s-au împrăştiat iute. Un paznic; o cameră-viespe defectă; un Ambasador; un doppel spunându-i vestea unui partener de moment, doar pentru că era ceva ce putea fi spus. Se părea că informaţia se împrăştia rapid prin tot Oraşul Ambasadei. La patru zile după moartea lui Ra, m-am trezit în sunetul clopotelor bisericii. Sectele îşi chemau credincioşii. Am aflat curând că noi, cei din Administraţie, nu puteam să facem nimic ca să împiedicăm mulţimile să mărşăluiască spre noi, cerându-ne să acţionăm într-un fel sau altul.

Oraşul Ambasadei avea să se prăbuşească, probabil înainte ca ariekeii înnebuniţi de pofta de drog să vină să ne omoare. În timpul meu liber începusem, din diferite motive (în primul rând din cauza unei grabe subite, a simţământului că el ar putea să înţeleagă totul din perspectiva sa bizară, că ar putea să mă ajute sau să aibă nevoie de ajutor) să-l caut din nou pe Scile.

După ce CalVin făcuse ceea ce făcuse cu ajutorul lui Scile, evitasem, pe cât posibil, să aflu care Ambasadori mai fuseseră complici la execuţia lui *surl tesh echer*. Nu mă puteam gândi la aşa ceva. Nu ştiu dacă din laşitate sau din pragmatism. În ultimele zile, ignoranţa fusese o uşurare: în clipele acelea, era şi aşa destul de greu să trăiesc în Oraşul Ambasadei şi fără să mă mai gândesc că pe noii mei colegi îi preocupa crima aceea. În cele din urmă i-am întâlnit pe CalVin la o şedinţă a Ambasadorilor la care participau atât cei din comitetul lui MagDa, cât şi cei prea vicioşi sau prea speriaţi ca să facă parte din comitetul respectiv. M-am dus direct la ei.

— Unde e Scile? l-am întrebat eu pe Vin.

De data asta nu l-am confundat cu doppelul său. Niciunul dintre ei nu mi-a răspuns.

M-a sunat Bren.

— Au început să atace oameni. Pe Aleea Caraibelor.

Un corvid m-a luat pe mine, pe MagDa şi pe poliţişti şi ne-a dus la periferia Oraşului Ambasadei, unde se dezlănţuiseră violenţele. Bren era deja acolo, pe sol, făcându-ne semn să coborâm, cu o lanternă în mână: era noapte. Pe o străduţă, ariekeii făceau scandal în faţa unui bloc. Înăuntru era un grup mic de tereştri. Nu se alăturaseră exodului din zona aceea.

— Nişte idioţi, a spus cineva.

Ariekeii aruncau cu diferite lucruri: gunoaie, pietre, sticlă. Trăgeau de uşă, enervaţi de mecanismul acesteia. Strigau în Limbaj: „Glasul lui EzRa. Unde e?"

— Ăştia sunt cei mai slabi, a zis Bren. Au ajuns prea departe ca să mai fie satsfăcuţi de ceea ce le oferim noi acum.

Eram din ce în ce mai zgârciţi cu înregistrările zeului-drog.

— Ştiu că sunt tereştri aici şi cred, probabil, că au vocea lui Ezra pe nişte cipuri de date sau ceva de genul ăsta. Nu mă privi aşa. Chestia asta n-are nicio legătură cu logica. Indivizii sunt disperaţi.

Apăruseră camere-viespi. Ne-am uitat ce transmiteau. Ce simţi, atunci când eşti martor la sfârşitul lumii? În cazul meu nu era disperare, ci neîncredere şi şoc nesfârşit. Acolo, în noroiul roşu călcat de copitele aiekeilor, era cadavrul unui terestru. Un bărbat solid. N-am fost singura care a izbucnit în plâns văzând aşa ceva.

Camerele s-au apropiat mai mult. Una a fost pusă la pământ de o aripă a darului furioasă. Poliţiştii şi-au luat armele, dar ce puteam să facem, să-i atacăm pe ariekei? Nu ştiam cum aveau să reacţioneze. Nu ştiam la ce avea să ducă asta.

Poliţiştii s-au apropiat de partea din spate a clădirilor, au pătruns pe furiş înăuntru şi i-au scos afară pe locuitorii îngroziţi. Acelaşi ecran era divizat în mai multe imagini: i-am văzut pe poliţişti cu încărcătura lor; pe Gazdele care

făceau gălăgie în timp ce atacau casa. Agitația era tot mai mare. Se apropiau alți ariekei.

— Acolo, a spus Bren.

Nu părea surprins de ceea ce vedea.

Erau patru sau cinci nou-sosiți. Credeam că veniseră să li se alăture celor ce atacau casa, dar, spre surpriza mea, au croit un spațiu liber în mulțimea de ariekei, cu izbituri de aripi ale darului. S-au întors cu spatele și i-au lovit cu copitele pe colegii lor, spărgându-le carapacele. Lupta a fost rapidă și brutală.

Curgea sânge ariekean și se auzeau strigătele de durere ale Gazdelor.

— Priviți! am arătat eu.

Camerele s-au mișcat iute și mi-au oferit o altă imagine de moment a noilor atacatori.

— Vedeți?

Indivizii nu aveau aripi evantai. Aveau doar zdrențe de carne, niște cioturi. Bren a scos un șuierat.

Locuitorii umani traumatizați s-au grăbit către aparatul nostru de zbor și ni s-au alăturat, privind noua luptă. Atacatorii l-au ucis pe unul dintre ariekeii din cealaltă tabără. Când l-am văzut murind, m-am gândit la Stupul de Albine. Gazda zăcea, plină de urme roșii de copite, într-o poziție familiară: atacatorul călcase în rămășițele terestrului.

— Deci acum avem protectori ariekeni? am întrebat eu.

— Nu, mi-a răspuns Bren. Nu asta înseamnă lucrurile pe care tocmai le-ai văzut.

Am mutat ultimii oameni de la periferiile Orașului Ambasadei în blocurile pe care le puteam păzi cu polițiști și am alcătuit rapid un detașament de oameni înarmați. Indivizii încăpățânați au fost obligați să plece. Ariekeii s-au adunat în capul străzilor, privind cum pleacă vecinii lor umani. Am planificat o transmisie radio a lui EzRa astfel încât să coincidă cu evacuarea: vocea cea dublă vorbea, iar

ariekeii s-au întors, s-au grăbit spre difuzoare şi ne-au lăsat în pace.

Între oraşul în ruine şi centrul Oraşului Ambasadei se întindea o zonă pustie, alcătuită din clădirile noastre, casele noastre fără bărbaţi sau femei în ele, golite de lucrurile preţioase, mai rămăseseră doar cele de proastă calitate sau de care ne puteam lipsi. Am participat la organizarea exodului. După aceea am mers prin încăperile pe jumătate goale, în aerul rarefiat de la limita suflului aeolilor.

Încă se mai făcea alimentarea cu energie electrică. În unele locuri rămăseseră ecrane şi plăci funcţionale, iar crainicii de ştiri îmi vorbeau, descriind tocmai exodul în urma căruia rămăseseră de izbelişte; le luau un interviu lui Mag şi Da, care dădeau din cap cu încăpăţânare şi insistau că era un lucru necesar şi temporar. Am stat în casele goale şi mi-am privit prietenii prefăcându-se că nu le pasă. Am ridicat cărţi şi tot felul de ornamente, apoi le-am pus la locul lor.

Camerele lui Ehrsul se aflau în zona aceea. Am rămas în afara casei şi, după mai multă vreme, am apelat-o. Am sunat la uşă. Era pentru prima dată când o căutam, după o perioadă îndelungată. Nu mi-a răspuns.

Ariekeii începuseră să se mute pe străzile pustii. O avangardă a celor mai disperaţi dintre ei. Gazdele scotoceau prin case, împreună cu bateriile-animale melancolice, urmaţi de mâncători-de-cadavre lenţi pe care altădată s-ar fi ostenit să îi ucidă, ca pe nişte paraziţi ce erau. Se holbau la calculatoare fără a înţelege, dar cu atenţie, gesturile lor făcute la întâmplare pornind programe care nu mai erau de multă vreme relevante, programe pentru făcut curăţenie în încăperi, pentru administrarea fondurilor, pentru jocuri şi pentru organizarea activităţilor mărunte ale celor ce lipseau. Însă n-au găsit Limbaj pe care să-l asculte. Lipsa drogului nu-i dezvăţa de el, nu exista nicio posibilitate de renunţare la drog. Vorbirea lui EzRa pătrunsese prea adânc

în ei ca să se poată întâmpla aşa ceva. În loc să se vindece, cei mai slabi dintre ei au început să moară. Dintre oameni, se sinucise Ambasadorul SidNey.

— Avice – mi-a spus Bren, care mă sunase – poți să vii la mine acasă?

Mă aştepta. Împreună cu el se aflau două femei. Erau mai în vârstă decât mine, dar nu bătrâne. Una stătea lângă fereastră, una lângă scanul lui Bren. S-au uitat la mine când am intrat. Niciuna n-a spus nimic.

Erau identice. Erau doppeli. Nu observam nicio diferență. Nu erau doar doppeli, erau şi egalizate. Mă uitam la un Ambasador, un Ambasador pe care nu-l recunoşteam. Şi ştiam că aşa ceva nu era posibil.

— Da, mi-a spus Bren, zâmbind când mi-a văzut mutra. Trebuie să discut cu tine. Trebuie să păstrezi tăcerea în legătură cu ceva. Ei bine, în legătură cu...

Una dintre femei a venit spre mine şi mi-a întins mâna.

— Avice Benner Cho, a spus ea.

— Este evident că-i o chestie şocantă, a zis doppelul ei.

— Oh, nu! am spus eu, în cele din urmă. Un *şoc*? Nici vorbă!

— Avice, a zis Bren. Avice, ea este Yl.

Am aflat mai târziu cum se scria. Suna exact ca *ill*[1].

— Şi aceasta este Sib.

Figurile lor erau exact la fel, şirete şi grave, dar femeile aveau haine diferite: Yl era îmbrăcată în roşu, Sib în cenuşiu. Am clătinat din cap. Ambele purtau câte un mic aeoli, nu erau conectate şi se simțeau în largul lor cu aerul nostru, din Oraşul Ambasadei.

— Te-am văzut, mi-am amintit eu. Odată în... am zis arătând spre oraş.

— E posibil, a spus Sib.

---

[1] *Ill* (în limba engleză) = bolnav.

— Nu-mi amintesc, a zis Yl.

— Avice, m-a atenționat Bren. YlSib se află aici ca să... Ele ştiu ce se întâmplă.

YlSib – ce nume urât! Ştiam, în timp ce Bren rostise numele acela, că existase un Ambasador SibYl, şi că această recompunere a numelui era una dintre manifestările sale de revoltă.

— YlSib locuiesc în oraş, a spus Bren cu blândețe.

Sigur că locuiau. Bren îmi spusese câte ceva despre secretele de felul ăsta. Apoi mi-am dat seama că-mi rostea numele.

— Avice. Avice!

— De ce eu, Bren? am întrebat; am rostit cuvintele suficient de încet, ca şi cum aş fi vrut să rămână între noi, dar Yl şi Sib m-au putut auzi. De ce sunt aici? Unde-i MagDa, unde-s ceilalți?

— Nu, a zis el, iar Bren, Sib şi Yl s-au privit unul pe altul. Prea multă ostilitate. Istorie. YlSib şi ceilalți au făcut parte din tabere opuse un timp îndelungat. Unele lucruri nu se schimbă. Dar tu eşti altfel. Şi am nevoie de ajutorul tău.

Eram martora unor dezvăluiri. Rupturi, renegați, Ambasadori partizani, nelinişti scoase la iveală. Ce naiba mai era pe acolo? Cine? Scile? Moş Crăciun cu schimbul? Mi-au venit în minte basme tâmpite, care acum nu mi se mai păreau tâmpite. Mi-am amintit nedumeriri rămase fără răspuns, m-am întrebat cine plecase din Oraşul Ambasadei, cine îi întorsese spatele în decursul anilor şi de ce o făcuseră.

— Oraşul Ambasadei moare, a zis Yl şi a făcut un gest spre fereastră, iar Sib către ecranul lipsit de sunet.

Cel mai rău lucru era că veneau tot mai mulți ariekei înfometați de Limbaj. Mergeau târşâindu-şi picioarele într-un mod nenatural, ca nişte jucării. Armate de indivizi în pragul colapsului, dezagregându-se în diferite feluri, revendicând

străzile noastre fără vreun scop, conduşi doar de disperarea oratiților, dar ucigând în timp ce veneau, ucigându-ne pe noi sau ucigându-se între ei. Nu mai puteam să mergem pe străzile mai mărginaşe, avuseseră loc prea multe atacuri, prea multe manifestări de furie ariekeană.

Camerele de luat vederi arătau indivizi decrepiți care umblau cu pântecele bălăngănindu-se, unii dintre ei împleticindu-se în timp ce umblau la întâmplare prin Oraşul Ambasadei. Nu-i îngrijea niciun ariekes. Un lucru şocant. Apăruseră zvonuri că unii ariekei îşi mâncau bătrânii neputincioşi, în perioadele dintre momentele de extaz provocate de cuvintele lui EzRa, un lucru pe care îl impunea evoluția, dar pe care cultura lor îl respinsese.

În ciuda faptului că totul se prăbuşea, simțeam o nevoie disperată să le întreb pe YlSib unde fuseseră, ce se întâmplase, ce făcuseră de când se ascunseseră în urmă cu mai mulți ani. Locuiseră în apropiere, poate în vreo casă bioconstruită care producea aer pentru cei din interiorul ei. Oferiseră consultanță? Lucraseră pentru ariekei? Fuseseră independente? Făcuseră schimb de informații, fuseseră intermediari într-un sistem economic despre care nu ştiusem niciodată o iotă? Nu credeam că era posibil ca o zonă atât de izolată să fi supraviețuit fără protecția cuiva din Oraşul Ambasadei.

— Ai spus că ariekeii nebuni care au venit şi i-au atacat pe ceilalți nu ne ajutau, am zis eu.

— Nu ne ajutau, mi-a răspuns Bren.

— Au apărut tot felul de facțiuni, a intervenit YlSib.

— Unii ariekei nici nu mai gândesc.

— Mor.

— Există unii care fac bucăți cartierele mărginaşe.

— Şi există alții care încearcă să păstreze un soi de ordine. Să trăiască într-un fel nou.

— Să-şi gestioneze dependența.

— Au încercat tot felul de metode. Chestii disperate.

— Au repetat fraze pe care le-au auzit rostite de EzRa, ca să vadă dacă pot să-i vindece pe alții.

— Au încercat să preia controlul cartierelor.

— Au încercat să raționalizeze transmisiunile radio.

— Să organizeze ascultarea în schimburi, pentru diferite grupuri, ca să mențină lucrurile mai...

— ...organizate.

— Şi există disidenți care vor să schimbe totul.

— Noi avem secte, a zis Bren. Acum au şi ei. Dar nu din acelea care venerează un zeu. Unele care îl urăsc.

— Ei ştiu că lumea se sfârşeşte, a spus YlSib.

— Şi unii dintre ei doresc să aducă în locul ei una nouă.

— Ăia îi disprețuiesc pe ceilalți ariekei.

— Asta înseamnă ceea ce ai văzut.

— Cuvântul folosit de ei pentru dependenți este...

Şi cele două au spus împreună un cuvânt, folosind Limbajul.

— Obişnuiau să le spună aşa, a zis Sib sau Yl, deşi nu mai pot s-o facă.

— Înseamnă „slab"!

— „Bolnav".

— Înseamnă „fără vlagă"

— Mâncători de lotus[1].

— Vor să instituie o nouă ordine.

— Cum?

Mi-am amintit de aripile evantai retezate şi distruse. *Nu mai pot să le spună aşa,* pentru că nu mai pot să audă, sau să vorbească, pentru că nu mai au Limbaj.

— Oh... am zis eu. Oh, Doamne! Şi-au făcut asta singuri!

— Ca să scape de ispită, mi-a spus Bren. E un tratament dureros, dar e un tratament. Dacă nu mai au auz, trupurile

[1] În *Odiseea* se vorbeşte despre cei care mănâncă lotus şi-şi pierd astfel memoria şi voința.

lor încetează să mai simtă nevoia drogului. Iar acum, singurul lucru pe care îl urăsc mai mult decât pe frații lor dependenți e dependența.

— Sau, ca s-o spunem altfel, pe noi, a zis YlSib.

— Dacă te-ar fi văzut...

— ...te-ar fi ucis mai iute decât i-au ucis pe cei de acelaşi soi cu ei.

— Nu-s mulți de felul ăsta, a zis Bren. Încă nu-s. Dar, fără EzRa care să le vorbească, fără drog, sunt singurii ariekei care au un plan.

— Singurii ariekei, a spus Sib. Pentru că şi noi avem unul.

— Avem un plan, a zis Yl.

15

Când am ajuns *afară*, mi-am dat seama că Ambasada noastră nu-i o clădire uriaşă. Am văzut în ţări de pe multe planete construcţii mult mai mari: mai înalte, susţinute de macarale gravitaţionale, mai întinse. Dar Ambasada era suficient de mare. Am fost doar un pic surprinsă descoperind că existau coridoare întregi la etaje unde nu mai fusesem niciodată şi care, printr-o proiectare complicată, te făceau să nu le bănuieşti niciodată existenţa.

— Ştiţi ce trebuie să faceţi, ne-au spus YlSib.

— Aveţi nevoie de o înlocuire.

— Deschideţi afurisita aia de infirmerie.

Pe asta se baza ideea lor, planul pe care Bren îl transmisese comitetului lui MagDa, ca şi cum ar fi fost al său. Nu-mi era clar de ce mă prezentase lui YlSib, dar avusese dreptate să aibă încredere în mine. Pe la ultimele etaje ale Ambasadei, în nişte camere şi holuri aflate unele în interiorul celorlalte, se afla zona izolată. I-am urmat pe cei care cunoşteau drumul.

Ambasadorii şi membrii Administraţiei păruseră îngroziţi auzind sugestia lui Bren. Aceasta insistase, făcând referinţe de neînţeles pentru membrii comitetului, care nu ştiau nimic despre infirmeria menţionată. M-am prefăcut că sunt una dintre ei.

— E posibil ca acolo să se mai afle şi alţii pe care am putea să-i folosim, a spus Bren.

— Şi cum am putea să ştim asta? a întrebat Da.

— Asta-i problema, i-a răspuns el. Trebuie să avem un subiect pe care să-l testăm.

La distanţă de câteva străzi, anarhia ariekeilor disperaţi luase amploare şi alte case de-ale noastre au căzut. Locuitorii din Oraşul Ambasadei care nu avuseseră înţelepciunea de a se îndepărta suficient de oraş nimereau, atunci când coteau la un colţ de stradă, peste făpturile acelea lacome care se năpusteau asupra lor şi cerşeau în Limbaj să le vorbească, să le spună ceva care să semene cu ceea ce le spuneau EzRa. Şi pentru că n-o făceau, ariekeii îi înhăţau şi-i despicau. Poate de furie, poate sperând că din găurile pe care le făceau în ei aveau să iasă sunetele dorite.

Nu-mi venea să cred că plănuiam ceea ce plănuiam. Merseserăm pe jos în oraş, într-un grup compact. Pe deasupra noastră se roteau păsări şi fum. Peste tot, în Oraşul Ambasadei, politica de grup luase amploare, facţiuni formate din bărbaţi şi femei îşi impuneau voinţa pe un teritoriu de două, trei străzi, înarmaţi cu unelte, pistoale sau animale-pistol grosolane, pe care n-ar fi trebuit să le aibă şi pe care le strângeau prea tare, făcând braţele armelor să sângereze.

— Unde sunt EzRa, nenorocitilor? răcneau ei, când ne vedeau. Faceţi voi ordine, nu-i aşa?

Membrii unora dintre poterele alea răcneau că trebuie să le atace pe Gazde. Dacă ar fi făcut asta, ar fi doborât una sau două dintre cele mai slabe, dar n-ar fi avut nicio şansă împotriva celor agresive, care se automutilaseră.

Ne-am rătăcit în nucleul Oraşului Ambasadei, în care ariekeii fuseseră urmaţi de bălăriile lor domestice. Acestea se întinseseră ca o lână sau ca o crustă peste ceea ce fusese

până recent arhitectura noastră. Aerul de acolo era deja amestecat cu al lor.

Ne-am pregătit armele. Ariekeii ne-au văzut şi au început să ţipe şi să vină în goană.

— *EzRa, EzRa, vocea, unde e vocea?*

— Nu ucideţi decât dacă n-aveţi încotro, a spus Da.

Am descoperit un ariekes singur, care se răsucea, căutându-şi cuvintele.

— *Vino cu noi*, i-au spus MagDa.

— *EzRa*, a zis ariekesul.

— *Vino cu noi* – au spus MagDa – *şi o să-l auzi pe EzRa.*

Am chemat un corvid. Era vechi, din metal, siliciu şi polimeri, făcut în totalitate cu tehnologie terestră. Acum ne foloseam cu mare grijă maşinăriile mai sofisticate: fuseseră construite ca un compromis între tradiţiile noastre şi biofabricatele locale, iar când dependenţa de drog se răspândise, era posibil ca o parte dintre ele să fi fost afectate. Din câte ştiam noi, aparatele puteau să răspândească dorinţa de drog în timp ce zburau cu noi, prin intermediul gazelor de eşapament sau prin felul în care bâzâiau.

Ariekesul care venise cu noi se numea *shoash to tuan*. Era zăpăcit şi copleşit de nevoia de a auzi vocea zeului-drog. Din punct de vedere fizic, murea de foame, deşi se părea că nu-şi dădea seama de asta. I-am dat mâncare. Ne-a urmat pentru că i-am făgăduit că-i vom da EzRa. L-am luat cu noi în infirmeria aceea. Nu eram singura persoană din comitet care nu avusese înainte nicio funcţie şi care nu ştiuse de existenţa acelei aripi. Luând-o pe scări şi cotind pe coridoare dispuse fără nicio logică, am ajuns la o uşă grea. Acolo era un paznic. Un tip de la pază, în vremurile alea, când toţi poliţiştii erau necesari.

— Am primit mesajul, i-a spus el lui MagDa. Nu sunt sigur că pot să... eu...

Ne-a privit. L-a văzut pe ariekesul îngrozit care venise cu noi.

— Suntem în vremuri de război, domnule polițist, a zis MagDa. Nu cred că-ți închipui realmente că...

— ...că legile vechi sunt încă valabile.

— Lasă-ne să intrăm.

Înăuntru, ne-au întâmpinat oameni în uniformă care ne-au urat bun venit. Teama lor era palpabilă, dar mută în comparație cu a celorlalți. În holurile acelea secrete domnea o pretinsă normalitate: era singurul loc în care fusesem în ultimele săptămâni şi în care ritmul vieții nu părea să fi fost complet dezechilibrat de criză.

Infirmierii intrau şi ieşeau din încăperi ducând medicamente şi cărucioare. Mi-am dat seama că personalul avea să-şi continue activitățile acestea cotidiene până când ariekeii flămânzi de cuvinte aveau să le spargă uşile şi să-i omoare. Presupun că mai erau şi alte instituții din Orașul Ambasadei în care dinamica activităților cotidiene continua – nişte spitale, poate unele şcoli, probabil şi în casele în care părinții cu schimbul îi iubeau foarte mult pe copii. Probabil că în fiecare societate care moare există eroi care nu pot fi împiedicați să lupte în continuare.

Infirmeria era infirmerie, azil şi închisoare pentru Ambasadorii care dăduseră greş.

— Ca şi cum fiecare încercare de a face doi oameni să fie unul singur ar reuşi întotdeauna, mi-a şoptit Bren, disprețuitor.

Ambasadorii erau prăsiți în mai multe valuri: am trecut prin încăperi cu bărbați şi femei în care toți erau din aceeaşi generație. Mai întâi am traversat coridorul celor de vârstă mijlocie, rebuturi încarcerate care erau mai în vârstă de o jumătate de megaoră, care priveau fix spre camere şi spre geamurile cu transparență unidirecțională, în spatele cărora rămâneam invizibili. Am văzut doppeli în camere separate, presupun că fără conexiuni sau cu unele suficient

de slabe pentru ca zidul dintre ei să nu le provoace discomfort. Uitându-mă prin mulțimea de camere am văzut figuri duble, duble, duble...

Unele celule erau goale, fără ferestre, disponibile, iar altele opulente, pline cu obiecte, cu vedere spre Orașul Ambasadei și către oraș. Existau bolnavi cu posibilități limitate de mișcare sau legați prin intermediul unor echipamente electronice sau chiar al unor curele. Majoritatea infirmilor – așa le spunea unul dintre doctorii care ne conducea – nu ziceau nimic, dar una dintre persoanele legate a răcnit spre noi tot felul de porcării pline de inventivitate. Nu-mi dau seama de unde știa că treceam pe lângă geamul ei opac. Îi vedeam gura mișcându-se, iar doctorul a apăsat un buton care ne-a permis, timp de câteva secunde, s-o auzim. Nu mi-a plăcut niciun pic gestul lui.

Totul era curat. Ici-colo, existau flori. Când era posibil, pe ușile duble erau imprimate numele celor dinăuntru, cu titlul onorific: *Ambasadorul HerOt, Ambasadorul JusTin, Ambasadorul DagNey.*

Unii nu avuseseră, pur și simplu, empatia necesară pentru a pretinde să împartă o minte, fuseseră doar doi oameni care arătaseră la fel, în ciuda pregătirii, a medicamentelor, a conexiunii și a constrângerii. Mulți erau nebuni în diferite grade. Chiar dacă foloseau cu ușurință Limbajul, rămăseseră instabili, ranchiunoși, melancolici. Erau unii care înnebuniseră în urma despărțirii. Aceștia nu fuseseră în stare, precum Bren, să supraviețuiască morții doppelului lor. Erau niște jumătăți de om, distruși.

Exista o mare varietate de rebuturi. Numărul lor era mai mare decât al celor care deveniseră Ambasadori. Am fost îngrozită să constat cât de mulți erau. „N-am știut niciodată", mi-am spus eu. Noi eram prea civilizați ca să-i ucidem, de aceea făcuserăm închisoarea aceea politicoasă, în care îi țineam în așteptarea morții. Cunoșteam destul de multă istorie terestră ca să-mi dau seama că unii dintre cei

care eşuaseră fuseseră consideraţi rebuturi din cauza unor motive politice. Citeam fiecare nume de pe plăcuţe în timp ce treceam şi mi-am dat seama că, de fapt, căutam anumite nume, precum DalTon – numele disidenţilor despre care discutau doar cetăţenii răi, ca mine. Nici urmă.

Am trecut pe lângă o secţie de cazuri extreme, cu bărbaţi şi femei mai în vârstă decât părinţii mei cu schimbul, urlând ca nişte animale, iar alţii vorbind foarte civilizat despre cariera lor, de unii singuri sau adresându-li-se camerelor de luat vederi.

— Hristoase, am exclamat eu. Hristoase Pharotekton!

Aflat în starea de lipsă de drog, *shoash to tuan* a defecat fără să se mai gândească. Şi-a dat seama ce făcuse şi a spus ceva, ruşinat: acţiunea era tabu şi pentru Gazde, ca şi pentru noi.

Cred că doctorii aleseseră în mod deliberat un drum mai lung către destinaţia noastră, o încăpere în care se ne puteam ţine audiţiile. Aşa că ne-am zgâit în fiecare cameră. Am trecut pe lângă ziduri vopsite în culori luminoase, cu ecrane pe care erau încărcate jocuri, iar estetica era atât de aiurită, încât am avut nevoie de câteva secunde ca s-o pricep. Aici îi ţineau pe tinerii Ambasadori, unii dintre ei având doar 50 de kiloore. Nu m-am uitat pe ferestrele din uşile acelea şi-s bucuroasă că n-am văzut copiii aceia pentru care nu mai exista altă cale.

Când am ajuns într-o încăpere mare, l-am rugat pe *shoash to tuan* să fie atent. Doctorii i-au adus, unul câte unul, pe cei pe care îi considerau candidaţii cei mai potriviţi; toţi erau bine păziţi.

Cei care nu stăpâniseră niciodată Limbajul sau cei prea instabili nu erau buni pentru noi. Însă unele perechi fuseseră încarcerate aproape toată viaţa lor doar pentru că ceva nu era tocmai în regulă atunci când vorbeau Limbajul, pentru că le lipsea o componentă pe care noi n-o puteam detecta.

Mulți dintre ei păstrau un nivel uimitor de normalitate. Aceştia au fost oamenii pe care i-am testat.

O pereche ceva mai în vârstă stătea în fața noastră, fără să manifeste niciun pic din aroganța tipică Ambasadorilor. Arătau ca şi cum respectul pe care îl manifestam față de ei nu li se potrivea. Se numeau XerXes. Ariekesul îi fascina, pentru că cei doi nu mai văzuseră Gazde de mai mulți ani.

— Ei au putut să vorbească Limbajul, cândva, ne-a spus un doctor, apoi au încetat brusc să fie în stare să facă asta. Nu ştim de ce.

XerXes aveau o atitudine politicoasă şi lipsită de curiozitate.

— Domnule Ambasador XerXes, vă reamintiți Limbajul? a întrebat Da.

— Ce întrebare! Ce întrebare! au spus XerXes. Noi suntem un Ambasador!

— Noi suntem un Ambasador!

— Vreți să-i salutați pe oaspeții noştri, în numele nostru?

Au privit pe fereastră. Mai multe zone ale oraşului erau letargice şi lipsite de culoare din cauza abandonării, copleşite de infecție.

— Să-i salutăm? Să-i salutăm? au spus XerXes.

Au mormăit între ei. S-au pregătit îndelung, şoptind, dând din cap. Noi deveniserăm nerăbdători. Au vorbit. Expresii clasice, pe care până şi eu le ştiam bine.

— *suhail kai shu / shura suhail* au zis ei. *E o plăcere să vă salutăm, să vă vedem aici.*

Ariekesul şi-a ridicat ochii-coral. M-am gândit – pentru că voiam să cred asta – că era mişcarea pe care o făceau ariekeii când îl auzeau pe EzRa vorbind. *shoash / to tuan* a privit încet prin încăpere.

Se uita doar pentru că era un zgomot nou. Ar fi reacționat la fel dacă aş fi scăpat un pahar pe jos. Apoi şi-a pierdut interesul. XerXes au vorbit din nou, au spus ceva de genul „Vrei să vorbeşti cu mine?" Ariekesul i-a ignorat, iar

XerXes au vorbit din nou, dar vocea li s-a descompus, s-a degradat, vocile aşchiere şi rotire spunând fiecare doar o jumătate dintr-o propoziţie diferită. Nu era ceva plăcut.

Nu-mi venea să cred că nu exista Limbaj în vorbirea lor. Cred că exista totuşi ceva, un rest, pe care ariekesul îl auzea. M-am gândit ulterior la ceea ce am văzut, la felul în care ariekesul s-a mişcat şi nu cred că reacţiona exact la fel cum ar fi reacţionat la un zgomot întâmplător. Chestia aia nu conta, nu era suficientă ca să conteze, dar cred că exista, în XerXes şi în nu ştiu câţi alţii, o urmă de Limbaj.

Ambasadorul XerXes au fost duşi în camera lor. Erau docili. Unul ne-a privit cu o expresie – aş fi jurat că de scuză – în timp ce era condus către închisoarea sa.

Au urmat alţii, la început cei mai în vârstă, apoi unii mai tineri; au fost două grupuri de adolescenţi înduioşători, care încercau cu disperare să ne fie pe plac. Unii erau egalizaţi şi îmbrăcaţi în acelaşi fel; alţii nu. O pereche cam de vârsta mea, FeyRis, părea de-un calm provocator, dar a încercat cu disperare să vorbească Limbajul, atunci când i-am cerut-o. *shoash* / *to tuan* i-a privit şi a recunoscut ceva, dar nu suficient. FeyRis a fost primul dintre candidaţi care ne-a blestemat atunci când a fost luat – târât – de acolo.

M-am uitat la MagDa. Le plăceam, le admiram. Iar ele ştiau.

Am întâlnit şaptesprezece Ambasadori. Doisprezece mi-au părut că vorbesc Limbajul. Nouă au lăsat impresia că au oarecare efect asupra ariekesului. De trei ori m-am întrebat dacă nu găsisem ceea ce sperase YlSib să găsim, ceea ce căutam ca să-i ia locul lui EzRa şi să menţină Oraşul Ambasadei în viaţă. Dar, indiferent ce aveau, nu fusese îndeajuns.

Dacă Limbajul lui EzRa era un drog, poate că Limbajul altui Ambasador putea, într-o zi, să fie o otravă. I-am pus

lui *shoash to tuan* una dintre ultimele înregistrări de date. Ariekesul a căzut şi s-a cutremurat auzind pălăvrăgeala lui EzRa despre copacul cel mai înalt în care se cățărase vreodată Ez. În infirmerie nu exista nimic care să ne poată ajuta.

— Nu putem să copiem asta, a spus o doctoriță. Ăştia, a adăugat ea, arătând rebuturile prizoniere din apropierea încăperii în care ne aflam, au imperfecțiuni. Nu-i cazul cu EzRa. Doi oameni luați la întâmplare n-ar trebui să fie în stare să vorbească Limbajul. N-o să mai găsiți aşa ceva. Nu numai că a fost puțin probabil să fie găsită prima dată o pereche EzRa. A fost imposibil. Cum vă propuneți să găsiți din nou aşa ceva?

Nu era de mirare că EzRa nu putuse supraviețui. Universul trebuise să se autocorecteze. Ne-am strâns într-o şedință.

— Trebuie să închidem locul ăsta, am spus eu.

— Nu acum, mi-au replicat MagDa.

— E ceva monstruos.

— Pentru numele lui Hristos, nu acum!

— Nu va fi închis nimic...

— ...şi niciunul dintre noi n-o să fie cel care să-l închidă, dacă n-o să ne gândim la asta.

Deci, tăcere. Cam la un minut, cineva din jurul mesei se uita să vadă dacă e vreunul care are ceva de zis, dar nimeni nu avea nimic de spus. Cineva îşi trăgea nasul, ca şi cum ar fi fost gata să înceapă să plângă.

MagDa şuşoteau între ele.

— Luați orice cercetători găsiți aici, au spus ele, în cele din urmă.

— Proiectanți, biospecialişti, medici, lingvişti...

— Tot ce vă trece prin minte.

— Ariekesul ăsta.

— *shoash to tuan*.

S-au uitat una la alta.

— Faceți ce trebuie făcut.

— Testați-l.

— Țineți-l deoparte.

Au așteptat să le contrazică cineva. Nu le-a contrazis nimeni.

— Ține-ți-l deoparte și vedeți dacă puteți afla ce se întâmplă.

— În interiorul lui. În *sălașul lui de oase.*

S-au uitat la Bren și la mine și au continuat:

— Când îl aude pe EzRa.

— Vedeți dacă puteți găsi ceva.

— Probabil că putem sintetiza ceva în felul ăsta.

Astfel, sub această conducere, aveam să ucidem o Gazdă. Nu în autoapărare, ci din calcul. Orașul Ambasadei devenea ceva nou. Le admiram pe Mag și pe Da pentru curajul lor. Era un gest îngrozitor. MagDa știuse că avea să se ajungă la asta.

Nu credeam că vreunul dintre noi își imagina că o să descoperim în interiorul ariekesului vreun secret al dependenței sale, dar aveam să încercăm. Și mai credeam că noi toți aveam să murim în curând, deci era vremea să adoptăm modele noi, iar MagDa ne oferiseră unul. Își asumaseră răspunderea de a ne arăta ce înseamnă să participi la un război. Ne dăduseră o speranță murdară. Fusese unul dintre cele mai altruiste lucruri pe care le văzusem vreodată.

16

Vivisecția dependentului de drog, făcută în infirmerie, nu ne-a spus nimic.

În câteva zile, Oraşul Ambasadei avea să afle despre încercarea comitetului de a pune capăt acelei stări de lucruri şi de a crea un nou EzRa, precum şi de faptul că dăduse greş. Ştirea avea să se răspândească, pentru că ştirile se răspândesc. Poveştile luptă cu secretele, poveştile învinge, generează noi secrete, care se luptă cu noi poveşti, şi tot aşa.

Mag şi Da ne mânaseră la război. Aceia dintre noi care nu ajunseseră la disperare ridicaseră baricade, dar prea târziu. Cedaserăm zonele de la marginea Oraşului Ambasadei. Acum, pe anumite străzi din interior, aruncam afară conținutul caselor părăsite, le sfărâmam şi împrăştiam resturile pe străzile noastre. Utilajele săpau tranşee şi îngrămădeau ruinele drumurilor noastre şi solul ariekean în spatele lor, creând un fel de baricade în pantă. Le întăream cu plastpiatră şi ciment, şi aduceam acolo puşcaşi, ca să apărăm de ariekeii dependenți de drog ceea ce mai rămăsese din oraşul ariekean.

Clădirile au devenit turnuri cu tunuri. Avuseserăm întotdeauna ceva arme, la care se adăugaseră cele capturate din ascunzătorile bremenienilor, iar inginerii şi muncitorii făcuseră arme noi. Am verificat toată tehnologia noastră ca să descoperim componentele biofabricate pe care le-am

distrus la primul semn de dependenţă. Am ars maşinăriile bolnave care scoteau sunete ascuţite, în *auto-da-fé*[1]-uri ale tehnologiei eretice.

Ştiam că toate astea erau făcute prea târziu. Ambasadorul EdGar s-au spânzurat. EdGar făcuseră parte din comitet. Sinuciderea lor ne-a şocat pe toţi. Ambasadorii erau pionieri ai sinuciderii, şi alţi locuitori din Oraşul Ambasadei i-au imitat.

Bărbaţi şi femei urcau pe baricadele de la graniţele noastre, cu aeolii care suflau spre ei, ţinând în mâini cuţite, ciomege, arme pe care le făcuseră sau le prăsiseră. Treceau peste fortificaţiile noastre şi pătrundeau într-un teritoriu ce fusese până de curând stradă, iar acum era un tărâm pustiu. Ne părăseau, cotind pe străzi laterale, cu armele mânuite ca în raidurile poliţiştilor noştri sau în dramele poliţiste din Charo City, importate prin intermediul miaburilor. Uneori, departe, unde abia ajungeau privirile noastre, îi aşteptau ariekeii, în clădiri indigene bolnave.

Nu încercam să oprim exploratorii aceia care nu mai aveau de gând să se întoarcă. Mă îndoiesc că sperau să scape de soarta Oraşului Ambasadei mergând acolo unde aerul era dăunător şi pătrunzând într-un oraş al exoţilor, care o luase razna. Cred că voiau doar să facă ceva. Le spuneam morituri[2]. După plecarea câtorva, începuseră să se strângă mici grupuri care-i aclamau în timp ce plecau.

Ariekeii erau acum îngrozitori. Toţi erau bolnavi şi mureau de foame. Erau slabi sau umflaţi în mod bizar de gazele-foamei; ochii lor căpătaseră culori nefamiliare; agitau sau târau membre pe care n-ar fi trebuit să le aibă. Aripile evantai le tremurau. Unii încercau încă să colaboreze cu noi. Luptau împotriva dependenţei. Se strângeau la baza

---

[1] Expresie care desemnează arderea pe rug a ereticilor de către Inchiziţia spaniolă.

[2] Cei care urmează să moară (în limba latină, în text).

baricadelor, arătând în mod ostentativ că nu vor să le doboare, ca să-şi dovedească buna-credinţă. Ne chemau. Noi luam un Ambasador din comitet – MagDa, RanDolph sau altul – şi ei încercau să ducă tratative.

Uneori Gazdele ne lăsau energie, combustibili sau biofabricate scăpate în mod miraculos de boală. Noi le dădeam hrană sau medicamente, lucruri pe care ei nu mai erau în stare să le producă. Le promiteam vocea lui EzRa, pentru că asta cerşeau cu toţii. Indiferent de indiciile pe care le avuseseră în legătură cu modul în care funcţionau minciunile şi în legătură cu promisiunile noastre, nu arătau că ar bănui ceva. Aşteptau, lipsiţi de speranţă. Deseori se împrăştiau doar când erau izgoniţi de rudele lor, care se controlau mai puţin.

Cei mai disperaţi dintre oratiţi, incapabili să plănuiască ceva, năvăleau spre baricade, săreau sus pe ele, dând din aripile darului şi răcnind în Limbaj. Îi respingeam. Îi omoram atunci când trebuia s-o facem. Am văzut ariekei împuşcaţi, făcuţi bucăţi de explozibile, arşi de sputa caustică a biofabricatelor, tăiaţi de lame. Când cineva omoară primul său ariekes, pune capăt unei vieţi de respect condiţionat: puşcaşii plângeau. A doua oară nu mai plângeau.

Animalele se infiltrau pe străzile părăsite. Altbursuci, vulpi şi maimuţe înaintau curioase pe urmele lăsate de roţi. Truncii se căţărau pe ţevile de scurgere şi priveau prin ferestrele deschise. Din când în când, un paznic deprimat împuşca vreun animal, iar lighioanele se împrăştiau, dar în curând a început să se creadă că uciderea unui animal de pe Terra era aducătoare de ghinion. În schimb, uciderea animalelor ariekene, care veneau împleticindu-se, împiedicându-se, mergând ciudat, a devenit un adevărat sport. Nimeni nu era sigur dacă truncii, care nu erau nici tereştri, nici indigeni, reprezentau sau nu nişte ţinte, aşa că lumea îi lăsa în pace.

Evitam să ne gândim la stocurile insuficiente de hrană, de energie, de lucruri necesare. Se crease o poveste, odată cu zidurile noastre din resturi sfărâmate, o poveste despre ultima împotrivire şi rezistență, despre măcelul hoardelor. Era de ajutor. Seara, oamenii se strângeau în micile cartiere care ne rămăseseră. Am fost surprinsă văzând ceea ce ne dădea curaj. Artiştii scotoceau prin arhivele noastre, făceau arheologie digitală, mergând înapoi milioane de ore, până la epoca anterioară diasporei. Şi puneau pe ecran ficțiuni străvechi, corodate.

— Pun pariu că astea sunt georgiene sau romane, mi-a spus un organizator. În ele se vorbeşte o anglo timpurie.

Bărbați şi femei lipsiți de culoare, într-un simbolism stângaci, într-o casă fortificată, luptau cu personaje dezgustătoare, bolnave. Culoarea a revenit şi protagoniştii erau acum într-un edificiu plin cu produse, iar duşmani mai bolnavi decât cei dinainte îi atacau fără încetare. Bineînțeles, le percepeam povestea prin comparație cu a noastră.

Ştiam că ariekeii aveau să ne străpungă sistemul defensiv. Intrau în casele care mărgineau zona noastră, găseau căi de a pătrunde în ele prin uşile laterale sau prin cele din spate, prin ferestrele mai mari, prin găuri. Unii dintre ei ieşeau pe uşile din față în străzile noastre şi făceau bucăți tot ce găseau. Cei care mai aveau rămăşițe de amintiri încercau să ajungă la Ambasadă. Veneau noaptea. Erau ca nişte monştri ai beznei, ca nişte personaje din cărțile pentru copii.

Mai existau şi alte pericole: banditii umani. Circula zvonul că într-un grup de răufăcători se găseau deopotrivă kedisi şi shur'asi, pe lângă tereştri. Nu exista nicio dovadă. Dar un shur'asi fusese găsit mort lângă baricada noastră principală – în urma a ceea ce era cu certitudine acțiunea unui terestru – şi scuza care circula în şoaptă era

că făcuse parte dintr-o bandă de jefuitori. Shur'asii mureau din cauza violențelor sau din ghinion, iar pentru rasa aceea moartea – moartea fiecărui shur'asi – era o grozăvenie de proporții epopeice, precum Căderea.

Nu toate cadavrele de ariekei pe care le strângeam fuseseră ucise de noi ori de brutalitatea aleatorie a altor Gadze dependente de drog. Unii fuseseră uciși, după toate aparențele, cu o sălbăticie extraterestră mai deliberată.

— Sunt cei pe care i-am văzut, mi-a spus Bren. Cei fără aripile evantai. Noi suntem îngrijorați din cauza celor dependenți, dar trebuie să ne gândim şi la aceştia.

— Unde sunt YlSib? m-am interesat eu.

— Să ştii că nu-s nebune, mi-a răspuns el. Există căi de a vieţui în oraş. Yl, Sib... şi alții. Ştii că nu-i întotdeauna avantajos să fii ambasador.

— Bren, locul ăsta trebuie închis. Hristoase! Oamenii nu pot fi ținuți în asemenea condiții.

— Ştiu.

Mi-am petrecut pentru a doua oară noaptea cu el. Am vorbit şi mai puțin decât prima oară, dar a fost în regulă, a fost la fel de bine ca şi în noaptea aceea.

— Crezi că există limbaje făcute pentru trei voci? l-am întrebat eu, la un moment dat.

— *Afară* e mare, a răspuns. Sigur. Există limbaje şi pentru patru, şi pentru cinci voci.

— Şi există locuri în care exoții pot vorbi anglo în moduri care zăpăcesc mintea oamenilor, i-am replicat eu.

Bren a primit un apel devreme, în dimineața următoare. Spre supărarea mea, n-a vrut să-mi spună de la cine. Ne-a îndemnat să ne îndreptăm grabnic spre hotar. Venea o maree de ariekei. Galopau spre baricadă ca un val, ca o invazie organizată cu ultimele resturi de inteligență. În timp ce veneau să ne ucidă, ariekeii strigau: „Doresc foarte

mult să aud vocea lui EzRa, vă rog. Există vreo posibilitate să putem să-l auzim pe EzRa vorbind?"

Paznicii chemaseră întăriri. Au venit MagDa, tovarășii noștri și membrii Administrației. Am ținut Gazdele pe loc cu animale-puști prăsite iute, fără urechi, cu gloanțe fabricate rapid de mașini, cu ciomege de aruncat și arbalete din polimeri care trăgeau săgeți făcute din tije reciclate, foste opritoare de trepte. Ariekeii izbucneau în strigăte prin care ne transmiteau solicitarea lor politicoasă: „Vă rugăm cu sinceritate." Zellele se cățărau pe barierele noastre, iar noi le împușcam și pe acestea. Kedisii erau alături de noi. Mai erau și niște shur'asi care întindeau fire electrice. L-am văzut pe Simmon trăgând cu îndemânare cu ceea ce fusese cândva brațul său stricat.

Ariekeii ne-ar fi putut da gata dacă s-ar fi organizat cât de cât, dar n-aveau drogul și erau incompetenți. Erau nevoiți să se cațere pe mormanele morților lor. Au venit și animalele care se hrăneau cu hoituri: anticorpi de casă sălbăticiți. Păsările noastre au simțit aerul de deasupra carnajului și s-au îndepărtat din nou. Mă usturau ochii din cauza măruntaielor acide ale ariekeilor. Apoi pe străzile adiacente a început o încăierare. Ceva izbea cu forță și cu zgomot în Gazde. I-am strigat lui Bren să fie atent. Era o masă alcătuită din ceilalți ariekei, din cei care se automutilaseră. Veniseră ascunși printre ceilalți, o a cincea coloană[1]. Bren le-a privit fără nicio expresie, în timp ce noi ceilalți gâfâiam, uitându-ne cum îi împrăștiau cu brutalitate pe atacatorii drogați.

— Bren a fost primul aici, mi-a spus calmă Da, uitându-se spre locul în care Mag vorbea cu el. Împreună cu

[1] „Coloana a cincea" este o expresie folosită în timpul războiului civil din Spania, care se referă la colaboratorii din interior. Franco a atacat Madridul cu patru coloane, dar a declarat că are în interiorul orașului o a cincea coloană.

tine. Ştia că o să se întâmple aşa ceva, adevărat? Cum de ştia?

— Cunoaşte tot felul de oameni, am spus eu, clătinând din cap.

— Cunoşti şi tu?

N-aveam de gând s-o menționez pe YlSib. Da nu era proastă: aş fi fost surprinsă dacă ea nu ştia totul, inclusiv numele relevante.

— S-o lăsăm baltă, i-am replicat eu.

— Ce ştii, Avice?

Nu i-am răspuns, dar am privit-o în ochi, ca să fiu sigură că nu păream stânjenită sau ruşinată, astfel încât dacă îşi dădea seama că ascundeam ceva, să creadă că făceam asta din respect pentru ceva anume. Exact atunci am fost apelată de cineva al cărui identificator nu-l recunoşteam, un apel exclusiv sonor, fără imagini bi sau tridimensionale. Vocea îi era deformată atât de mult, încât n-o puteam recunoaşte.

— Repetă! am răcnit eu. Cine-i acolo? Spune încă o dată!

Indiferent cine era, şi-a repetat spusele şi de data asta am auzit. Mi-am ținut răsuflarea şi am sperat că greşeam. Am comutat apelul pe difuzor, astfel încât Mag, Da şi Bren să poată auzi. Avusesem dreptate. Cuvintele s-au auzit încă o dată, mult mai limpezi.

— *CalVin e mort.*

În camerele lor am găsit doar lucruri rămase după ce băuseră şi făcuseră sex. Nu răspunsese nimeni când îi apelasem pe CalVin. Ne-am dus în cluburile pe care ştiam că le vizitau, unde, spre dezgustul meu, câțiva ultimi clienți încercau să bea cât să uite de sfârşitul lumii. Ne-au spus că Ambasadorul CalVin nu fusese pe acolo de câteva zile. Ultima oară, fuseseră însoțiți de un bărbat care nu părea interesat.

Ne-am dus în alte baruri și n-am găsit chiar nimic. Am știut subit cine fusese cu CalVin. Am mers pe o cale care ducea către clădirea în care locuisem cândva, în care locuise Scile cândva și unde se întorsese după plecarea mea. Cheia pe care o aveam funcționa încă. Lucrurile lui Scile erau pretutindeni, apartamentul era acum al lui, dar el lipsea. Am găsit un bilet de la el, care-mi era adresat, pus pe patul care fusese cândva al nostru. Fusese deja desfăcut și l-am despăturit suficient cât să citesc un rând: „Asta e drept rămas-bun"; apoi m-am oprit.

CalVin erau în altă cameră. Mesajul fusese greșit. CalVin nu era mort. Vin era mort. Se bălăngănea. Cal îl privea cum se mișcă precum un pendul. Am văzut alt bilet, pe altă saltea.

Cal m-a privit. Dumnezeu știe ce a văzut pe figura mea, în momentul acela.

— Nu simt nimic, mi-a spus. Nu știu. Eu... a adăugat el și și-a atins gâtul, conexiunea. A fost... dar ne-am certat. Ar fi trebuit să știu. N-am știut. Cum a putut... nu știu.

Pierderea suferită părea să-l fi îndobitocit.

— Cum? a răcnit. Cine e ăsta?

Și-a întins mâinile către doppelul său mort, către fratele său mort, de unul singur, într-un mod imposibil.

Partea a şasea

Regii cei noi

17

Am ținut scrisoarea lui Scile în mână ore în şir şi nu cred că mi-am dat seama de asta. După ce l-am dus pe Cal la Ambasadă şi i-am dat medicamente să-l calmăm, eu am fost cea care a rămas singură cu el.

— L-ați dat jos? m-a întrebat Cal.

— Am avut grijă de el, i-am răspuns eu.

— De ce eşti aici? m-a întrebat în vreme ce toți ceilalți veneau şi plecau.

— MagDa o să ajungă într-un minut, se ocupă de ceva...

— Nu voiam să... a zis şi a tăcut câteva secunde. Avice, nu mă plângeam. Vin s-a dus... De ce eşti aici, *cu mine*?

Chiar şi acum era greu de acceptat ceva ce se ştia de luni de zile: faptul că dispăruse. După un timp îndelungat, am ridicat din umeri.

— Nu ştiam, a zis el, mirat. Trebuia să... ne despărțeam uneori, trebuia s-o facem, pentru puțină vreme. Şi... era... El şi Scile lucrau – aşa cred – şi...

Şi-a pus biletul care-i aparținea, cel scris de doppelul său, pe pat. M-a lăsat să-l ridic. Diverşi oameni aduceau de mâncare şi murmurau cuvinte de compasiune. CalVin se cufundaseră rapid în egoism, în timp ce alții luptau să redreseze lumea în care trăiam, dar Cal şi CalVin fuseseră pe vremuri suficient de mult timp în centrul atenției ca să mai rămână ceva din asta. CalVin fusese un Ambasador important,

potrivit să conducă Ambasada atunci când JoaQuin avea să se pensioneze. Pentru mulți din comitet, eşecul lor nu fusese o greşeală, ci o boală, care se încheiase cu rezultate înfiorătoare. Am despăturit mesajul lui Vin.

„Nu sunt ca tine. Iartă-mă.

Să-i spui ei ceva despre mine.

Te rog să mă ierți. Nu sunt atât de puternic. M-am săturat."

Probabil că sperasem sau mă aşteptasem la ceva – lucruri de felul celor scrise pe rândul al doilea.

— Ai văzut ce ordine am primit, a zis Cal. Ce să-ți mai spun?

Cu toate că încercase să fie antipatic, n-am putut să îndur durerea din glasul lui. M-am uitat la cealaltă hârtie, la scrisoarea lui Scile.

— Cred că era... Vin a găsit-o chiar înainte să... a spus Cal.

N-am auzit când MagDa şi Bren au intrat înăuntru. Mi-am dat seama că erau acolo când Cal a spus ceva de genul:

— Avice Benner Cho şi cu mine ne comparam scrisorile de adio.

Am citit următoarele:

„Dragă Avice,

Asta e drept rămas-bun. Plec. Afară. Sper că o să mă ierți pentru asta, dar nu mai pot să rămân, nu vreau să mai trăiesc aici..."

Şi apoi m-am oprit; am împăturit hârtia. Până şi Cal se uita la mine cu un pic de simpatie.

— Cândva, el a reprezentat ceva, am zis eu. N-o să tolerez aşa ceva.

„Nu-i bărbatul cu care m-am măritat", aş fi putut să spun, dar i-am şocat râzând cu răceală. Mi l-am imaginat pe entuziastul vizionar pe care-l iubisem cum cutreiera prin Oraşul Ambasadei ca să-şi găsească un loc în care să se sfârşească. Mă întrebam unde aveam să-l descoperim.

MagDa mi-au luat biletul. Da l-a citit şi i l-a dat lui Mag.

— Ar trebui să-l citeşti, a zis Da.

— N-am de gând să-l citesc, i-am zis eu.

— Explică diferite lucruri. Teoriile... sale...

— MagDa, în numele lui Iisus Hristos Pharotekton, n-am să-l citesc! am răcnit eu, uitându-mă de sus la ele. A luat-o pe Drumul lui Oates. E mort. Nu-mi pasă de teologiile lui. Pot să vă zic eu ce spune. Limbajul e limbajul lui Dumnezeu. Ariekeii sunt îngeri. Şi probabil că Scile e mesagerul lor. Iar acum are loc prăbuşirea. Minciunile noastre i-au corupt?

Bren avea o figură inexpresivă. MagDa au tresărit şi n-au putut nega corectitudinea a ceea ce spusesem.

— Crezi că eşti singura care suferă? m-au întrebat ele.

— Stăpâneşte-te şi citeşte-o acum, Avice.

— Îți dai seamă că Vin s-a sinucis atunci când a citit *asta*? a spus Mag sau Da fluturând scrisoarea lui Scile.

— Ce *făceau*? am întrebat eu. Ce *credea* Vin? Ce a spus Scile?

Am regretat imediat că am întrebat.

— A spus doar că nu mai poate să suporte să stea aici, a răspuns Bren. Aşa că a plecat. Şi ştii motivele. Cele pe care le-ai spus.

Cei fără aripa evantai, ariekeii automutilați, îşi ucideau tot mai mulți vecini. Bren a trimis în cercetare camere-viespi. Urma nişte instrucțiuni vagi, pe care sunt sigură că le primise de la YlSib şi de la alte contacte de-ale sale. Am văzut raidurile ariekeilor surzi, aveam roiuri de camere carė pătrundeau în cadavrele caselor şi în găurile rămase după locuințele smulse din rădăcină sau făcute praf. Nu ştiu ce căutam. Scile nu ne dăduse niciun indiciu despre direcția în care plecase ca să moară, iar eu îmi imaginam adesea că lentilele găseau trupul lui Scile. Însă nu era aşa.

Cei din noua rasă, fără aripile evantai, erau baricadați în ruine, atingându-şi pielea unul altuia şi arătându-şi diferite lucruri. Dacă găseau camerele noastre, le distrugeau. Îi vânau pe oratiți.

Existau ariekei care nu se țicniseră atât de mult ca dependenții-morți-vii, nici nu erau atât de înrăiți precum cei ce făceau parte din bandele de jefuitori: locuiau în creşe biofabricate sau în scheletele acestora şi vorbeau frenetic în Limbaj, atât de iute încât lui Bren îi era greu să-i înțeleagă.

— N-am auzit pe cineva vorbind astfel, a spus el. Lucrurile se schimbă.

Încercau să trăiască. Răcneau după vocea lui EzRa şi construiau tabere în jurul difuzoarelor care rămăseseră tăcute de câteva zile. Curățau difuzoarele ca pe nişte totemuri. Îi îngrijeau pe puținii tineri care supraviețuiseră şi-i protejau pe bătrânii trecuți de vârsta inteligenței, care erau şi ei dependenți, chiar dacă nu ştiau că sunt. Am văzut un conflict între un mic grup de ariekei care mai păstrau urme de civilizație şi nişte ruine umblătoare, care se uitau la bătrânii fără minte şi-şi mişcau gurile a foame.

Urmăream de una singură alte lucruri. Scotoceam prin imaginile obținute de camerele de la graniță în noaptea când l-am găsit pe Vin – nimeni nu ştia că făceam asta – şi am găsit în cele din urmă înregistrări de câteva secunde cu soțul meu, în timp ce ieşea din Oraşul Ambasadei. După o schimbare bruscă de imagine a urmat încă o schimbare şi l-am văzut coborând de pe una dintre baricadele noastre mai scunde.

A privit în sus, la ceea ce trebuie să fi fost o altă cameră, a cărei înregistrare n-am putut s-o găsesc, aşa încât n-am putut niciodată să-i văd pe de-a-ntregul chipul. Dar ştiam că-i Scile. Mergea, nici prea încet, dar nici vizibil deprimat. Am văzut, în secundele de dinainte ca semnalul să dispară, că înainta pe străzile periculoase precum

un explorator. Pe urmă n-am mai văzut decât strada; el dispăruse.

În săptămânile încarcerării sale, Wyatt, omul inutil al Bremenului, ceruse în repetate rânduri să discute cu noi. La început, comitetul acceptase, dintr-un confuz sentiment al datoriei. Dar nu făcuse decât să ne acuze, speriat, şi să ne învinuiască. Aşa că am încetat să ne mai ducem la el.

Unii presupuneau că individul reuşise să trimită un semnal luminos de urgenţă către Bremen. Chiar dacă reuşise, şi chiar dacă acesta fusese bine programat, ar fi avut nevoie de luni de zile ca să ajungă la destinaţie, şi ar fi trecut alte luni până când bremenienii aveau să trimită un răspuns prin immer. Ar fi fost prea târziu ca să mai fim salvaţi, chiar dacă am fi fost salvaţi în calitate de răzvrătiţi.

Nu m-am sinchisit prea mult când MagDa mi-au spus prima dată că Wyatt cerea să ne vadă din nou. Îl ţineam izolat, pentru cazul în care ar fi existat alţi agenţi ai Bremenului în Oraşul Ambasadei, cărora ar fi putut să le dea ordine.

— A aflat, în cele din urmă, despre Ra, a spus Mag. Ştie că-i mort.

Am fost surprinsă că durase atât de mult să afle, chiar dacă îi era interzis să comunice cu alţii.

— Ar trebui să auzi asta.

Şi am privit transmisia din celula lui Wyatt.

— Ascultaţi-mă! spunea el, uitându-se atent către camere. Pot să opresc chestia asta. Ascultaţi-mă! De cât timp e mort Ra, idioţilor? Cum să vă ajut, dacă nu-mi spuneţi ce se întâmplă? *Aduceţi-l pe Ez la mine.* Vreţi să conduceţi, n-aveţi decât, puteţi să fiţi o republică, mie nu-mi pasă, nu-i decât o chestie de *rahat.* Nu contează. Faceţi ce vreţi, dar dacă doriţi să mai existe aici Oraşul Ambasadei, atunci,

pentru numele lui Dumnezeu, scoateți-mă de aici! Eu pot să opresc toată chestia asta. Trebuie să mă duceți la Ez.

Îl mai văzuserăm linguşindu-ne sau blestemându-ne, dar modul ăsta de comportare era ceva nou.

La granițele noastre, oratiții şi inamicii lor ariekei ne atacau fără încetare. La începutul a ceea ce părea a fi ultima noastră campanie de apărare, MagDa, Bren, cei mai buni din comitet şi cu mine ne-am dus să-l vedem pe Wyatt.

Închisoarea Oraşului Ambasadei era păzită de câțiva gardieni care nu dispăruseră, mai degrabă pentru că erau neajutorați, decât pentru că-şi făceau datoria. Wyatt refuzase să ne dea explicații înainte să-l luăm cu noi ca să-l vadă pe Ez. Am privit jumătatea de Ambasador stând în celula sa, într-o uniformă murdară a închisorii.

— Ce credeți? a mormăit Wyatt, vorbind cu noi în timp ce se uita la Ez. Cum credeți că a funcționat treaba asta? a adăugat el.

Apoi a dat din cap şi mi-a zis:

— Salut, Avice.

— Wyatt, i-am răspuns eu, fără să ştiu de ce mă băgase în seamă doar pe mine.

— Doi străini, doi prieteni, cărora li s-a întâmplat să obțină un punctaj deosebit la testul de empatie Stadt? Hristoase, chiar sunteți atât de tâmpiți? a zis el, clătinând din cap şi ridicându-şi mâinile a scuză – nu intenționa să se certe cu noi. Ascultați-mă. Chestia asta nu s-a întâmplat aşa, pur şi simplu. A fost făcută intenționat. Ați înțeles? a spus el, arătând spre Ez. Scanați capul ticălosului ăluia.

Tipul insinua că ceea ce voia să ne explice putea să schimbe lucrurile, putea să ne dea un pic de speranță. Dacă era adevărat, Ez trebuie să fi ştiut şi el, dar îşi făcuse treaba şi nu spusese nimic. Îşi irosise chiar şi propria speranță.

— Scanați-l, a spus Wyatt. O să vedeți. Individul a fost *făcut* așa.

Făcut de Bremen.

— O informație secretă, a adăugat Wyatt. Ați putea să extrageți ordinele din spațiul meu de date, dacă nu l-ați distrus. Fișierul Ez. Agentul Joel Rukowsi. O să vă dau parolele.

Rukowsi avusese o anumită ușurință, o predispoziție spre conexiuni mentale inacesibile majorității, dar era ceva general, nu îndreptat într-o anumită direcție. Nu era un geamăn, nu avea prieteni apropiați cu care să realizeze o conexiune intuitivă anume. Nu aveau un termen prin care să dea talentului său un nume potrivit, așa că l-au numit în mod eronat empatie. Rukowsi nu simțea ceea ce simțeau alții: abilitatea sa se manifesta prin trucuri răutăcioase de salon.

Fusese anchetator. Un virtuoz, care știa când un subiect avea să cedeze, pe ce temă să insiste, ce să promită, dacă subiectul mințea și cum să-l determine să nu mai mintă. Fusese recrutat de tânăr și-i șlefuiseră talentele ciudate prin exerciții, prin modalități de concentrare și cu metode mai agresive. Îl făcuseră deosebit.

Unii din micul nostru grup au început să murmure, întrerupându-l pe Wyatt. Am pocnit din degete ca să-i fac să tacă.

— Ce-i? am întrebat eu și i-am făcut semn lui Wyatt să continue.

— L-au făcut... ce l-au făcut? Un tip care citea mințile altora?

Ez stătea fără să ne poată auzi, cu capul în jos. Aș fi vrut ca paznicii să-l înghiontească.

— Bineînțeles că nu, a spus Wyatt. Telepatia e imposibilă. Dar cu medicamentele potrivite, cu implanturi și receptoare, poți să aduci creierele într-o anumită fază. Și e suficient. Iar o persoană cu sensibilitatea lui...

Am mârâit auzind aşa ceva, iar Wyatt a aşteptat.

— Ştiţi ce vreau să spun. Nu-s mulţi ca el, dar cineva ca el, când este antrenat şi pregătit împreună cu altcineva care e conectat la echipamentul potrivit... a adăugat el, lovindu-şi uşor capul. Ez al nostru poate să se comporte ca o asemenea persoană, a zis el mişcându-şi mâna pentru a descrie o curbă sinusoidală. Poate să producă aceleaşi reacţii. E o chestie înrudită cu tehnologia conexiunilor, dar e mult mai puternică, procesează nimicurile mentale ca şi cum ar fi ale celuilalt, *cât timp* unul dintre ei este... Ei bine, este sensibil, între ghilimele. La început s-au gândit la cu totul altceva, la activităţi secrete de citire a identităţii, la agenţi care nu puteau fi scanaţi, la unde cerebrale imitative, la câte şi mai câte. Apoi li s-a întâmplat ceva. Ştiţi – a continuat el încet – se zice că au încercat, la un moment dat, să-şi crească propriii doppeli. În Charo City. Când a început s-o facă şi colonia, a adăugat clătinând din cap. N-a mers prea bine. Se zice că au pierdut mai mulţi ani cu aşa ceva, fără ca vreun ariekes să-i asculte ca să le verifice priceperea, fără să se bazeze pe Oraşul Ambasadei – pe vremea aceea miaburile erau şi mai rare – şi au sfârşit prin a obţine... perechi de oameni disfuncţionali în Bremen, a conchis el, indicând dualitatea cu ajutorul mâinilor. Şi la fel de disfuncţionali în altă parte. Nu prea aveai ce face cu ei. Apoi a apărut Rukowsi. S-a crezut că ar putea să fie calea pentru rezolvarea unei probleme vechi.

Misterul a ceea ce distingeau Gazdele în vocile Ambasadorului nostru rămânea nerezolvat: tot ce săvârşise Charo City se obţinuse după implanturi, îmbunătăţiri, chimicale şi sute de ore de antrenament. Joel Rukowsi şi agentul care-i era coleg, lingvistul Coley Wren, purtând numele de cod Ra, fuseseră în stare să obţină un punctaj uluitor pe scala Stadt.

Nimeni nu ştia dacă vorbele lor sunau pentru ariekei precum Limbajul – dar Stadt era singurul test care exista

pentru asta, iar agenţii păreau, cel puţin, să-l fi trecut. Dacă nu ar fi reuşit, dacă ar fi dat greş în felul în care îşi imaginaseră angajatorii lor că s-ar fi putut întâmpla, dacă EzRa ar fi vorbit şi ar fi provocat o lipsă de înţelegere politicoasă, atunci nimic n-ar fi fost pierdut. Doi agenţi profesionişti ar fi avut o sarcină îndelungată şi plictisitoare, până la sosirea următoarei nave supuse Bremenului. Dar dacă ar fi reuşit?

— Niciunul dintre voi nu-i prost, a spus Wyatt. Atunci de ce credeţi că noi suntem? Credeţi că n-am ştiut de toate provocările voastre, de şedinţele voastre false, de planurile voastre secrete, de nesupunerea voastră, de evitarea plăţii taxelor, de prelucrarea biofabricatelor, când păstraţi tot ce era mai bun sau făceaţi astfel încât numai locuitorii din Oraşul Ambasadei să le poată folosi? Credeaţi că treaba asta e invizibilă? Pentru numele lui Hristos, ştim de sute de mii de ore că vă puneţi la cale independenţa!

Cu puţin timp înainte, tăcerea care a urmat vorbelor spuse de el ar fi însemnat o declaraţie de război. În vremurile astea noi, a fost urmată doar de tăcere. Ce spusese el nu fusese o revelaţie, ci o impolitеţe. Wyatt s-a şters la ochi.

— Asta-i doar istorie. E o manifestare a adolescenţei. Toate coloniile fac asta. Am fi putut să ne reglăm ceasul după voi. Aceasta e a cincea mea misiune. Înainte de asta am fost pe Chao Polis, pe Dracosi, pe Berit Blue. Numele astea înseamnă ceva pentru voi? Hristoase, voi nu citţi? Nu vă actualizaţi datele cu ceea ce vine în miaburi? Eu sunt un specialist. Mă trimit în avanposturile puse pe scandal.

— Opreşti secesiunea, a zis Bren.

— Doamne, nu! a exclamat Wyatt. Poate că tu eşti bătrânul cel misterios de aici, dar eu sunt de *afară* şi nu-ţi poţi ascunde ignoranţa în faţa mea. Berit Blue s-a despărţit de Bremen, printr-un război mititel, a spus el, ţinând degetul

mare şi arătătorul la mică distanţă unul de altul, ca să arate cât de mic fusese războiul. Independenţa Dracosiului a fost obţinută complet paşnic. Chao Polis dezbate cu noi un plan pentru autonomie regională. Bren, cât de cruzi crezi că suntem? Ei sunt liberi... şi sunt *ai noştri.*

Ne-a lăsat un timp, ca să-i pricepem spusele.

— Există şi excepţii. Voi sunteţi prea departe de Bremen, e prea greu de ajuns la voi pentru a fi conduşi cu uşurinţă. Şi nu sunteţi pregătiţi. N-o să vă obţineţi independenţa curând. E vina Limbajului: asta v-a zăpăcit. Vă credeţi aristocratici. Ar fi trebuit să spun „vă credeaţi". Şi vă închipuiţi că această colonie e *moşia* voastră. Şi aveţi dreptate, într-un fel: spre deosebire de alte aristocraţii pe care le-am văzut, voi sunteţi cu adevărat indispensabili. Eraţi. Aşa că v-aţi ales succesorii pe vecie. Felicitări, aţi inventat puterea ereditară. Dar fiecare dintre voi, fiecare Ambasador şi fiecare vizir, fiecare membru al Administraţiei din Oraşul Ambasadei este un angajat al Bremenului. „Ambasadori" – pricepeţi ce înseamnă asta? Pentru cine credeţi că vorbiţi voi? Noi putem să vă angajăm şi putem să vă concediem. Şi putem să vă înlocuim.

EzRa fusese un test. O operaţiune menită să le ia Ambasadorilor noştri puterea şi să ne împiedice auto-guvernarea. Succesul acestei operaţiuni ar fi schimbat totul. Pe durata a două, trei sosiri de nave, sistemul social al acestui avanpost ar fi fost răsturnat. Cei care puteau vorbi Limbajul în afara Ambasadorilor noştri – funcţionari, diplomaţi de carieră şi oameni loiali – puteau fi trimişi în Oraşul Ambasadei pentru câţiva ani locali şi în curând aveam să depindem de Bremen pentru a supravieţui. Ambasadorii noştri aveau să moară încet, fiecare jumătate pe rând, doppel după doppel, şi aveau să fie jeliţi, dar nu înlocuiţi. Creşa avea să fie închisă. Infirmeria avea să

se golească pe măsură ce moartea avea să-i ia pe cei care eşuaseră, iar locul nu avea să le fie luat de alţii.

Bremenul şi-ar fi impus controlul elegant, lent şi fără vărsare de sânge. Cum să fi putut cere independenţa când contactul nostru cu Gazdele care ne ajutau să supravieţuim se baza pe angajaţi din Bremen? Tot ceea ce avusese Oraşul Ambasadei fusese un monopol asupra Limbajului şi Bremenul încercase să spargă acest monopol, cu ajutorul lui EzRa.

O greşeală care distrusese o lume. Nu era una prosteasc㠒 fusese vorba doar de ghinion. O ciudăţenie a sorţii şi a foneticii. Era logic să încerce aşa ceva. Ar fi fost o manevră superioară şi elegantă. O contrarevoluţie săvârşită prin intermediul pedagogiei limbajului şi al birocraţiei.

— Biofabricarea e... bună, au spus MagDa.

— Şi minereurile şi chestiile de aici sunt folositoare. Şi alte câteva lucruri.

— Totuşi.

— Să fim serioşi!

— De ce toate astea?

„Suntem o apă care şi-a schimbat cursul", aşa se zicea. Nu era în asta o falsă mândrie sau o negare. Mulţi dintre noi ne întrebam, uneori, de ce Oraşul Ambasadei nu era lăsat să moară.

— M-am gândit că unora dintre voi o să li se pară logic, a spus Wyatt. Că o să vă daţi seama exact ce se întâmplă.

Şi şi-a ridicat privirea, uitându-se drept în ochii mei.

Am stat în picioare, cu braţele încrucişate. Mi-am aplecat chipul spre el. Toţi se uitau la mine. În cele din urmă, am zis:

— Immer.

Fusesem în oraşe săpate în stâncă şi pe o planetă ţesută din oraşe liniare, ca o reţea filigranată, fusesem prin locuri secetoase cu aer irespirabil, în porturi şi locuri despre care

nu pot să spun nimic. Unele erau independente. Multe aparțineau, libere sau nu, Bremenului.

— Ei nu lasă niciodată o colonie să se prăbuşească, am spus eu; toți auziserăm asta. Niciodată.

Nu conta dacă prețul transportului depăşea prețul produselor şi al cunoştințelor trimise, ei n-ar fi lăsat oraşul să dispară, cât timp era al lor.

Tovarăşii mei au dat încet din cap. Nu şi Wyatt.

— Doamne, Avice, ce tot spui? a întrebat el. Că e un fundament al guvernului nostru...?

Avea în el o bucurie stranie, o dizidență de funcționar dezmințind minciunile pe care le spusese de-atâtea ori.

— Ştii la cât de multe colonii s-a renunțat? Ai văzut hărțile, simbolurile funerare din immer.

Cunoşteam poveştile despre planetele înțesate cu ruine omeneşti şi umano-exote, pe care clădiri înalte se cufundau în noroi străin. Am găsit peisaje golite prin acțiuni plănuite, în urma unor greşeli şi, în unul sau două cazuri, din cauze misterioase. Asemenea lucruri reprezentau clişee pentru un cufundător în immer. Mă simțeam contrazisă de toată arhitectura aceea goală, de faptul că, ştiind de ea, repetasem totuşi minciunile guvernului meu.

— Dacă ar fi fost în interesul Bremenului, v-am fi lăsat să dispăreți, iar eu aş fi fost trimis să organizez treaba asta. N-am făcut un asemenea efort pentru că „nu abandonăm niciodată o colonie".

M-a privit din nou, aşteptând ceva: „Mai încearcă o dată."

M-am gândit la hărți. Am ridicat privirea, ca şi cum aş fi privit spre Epavă, prin tavan. Ştiam mai multe despre immer decât oricare dintre cei de acolo, inclusiv Wyatt. Mi-am amintit de nişte conversații, de entuziasmul timid al unui cârmaci ce nu-şi dădea seama că dezvăluia vreun secret.

— Suntem la limita immerului, le-am spus colegilor mei. Îl explorăm. Oraşul Ambasadei urmează să fie un loc de escală.

— Toate biofabricatele şi celelalte, a spus Wyatt. E ceva drăguţ, a zis el, ridicând din umeri. E drăguţ să le ai. Dar Avice Benner Cho are dreptate. Aţi primit mai multă atenţie decât merită un locuşor ca acesta.

Niciunul dintre noi nu a privit spre Mag sau Da. Ştiam cu toţii acum ceea ce mulţi dintre noi bănuiseră mai înainte, că amantul lor, Ra, fusese un agent, care le trădase şi pe ele, şi pe noi. Nu era nicio surpriză că individul avusese un plan, dar faptul că fusese ceva atât de duşmănos faţă de Oraşul Ambasadei mă şocase. Şi că Ra, în momentele de criză când totul se schimbase, nu spusese nimic. Însă nu ştiam ce ştiau MagDa.

Îmi era dor de immer. De modul în care haosul şi masa sa, năpădite de nave aflate în drum către zone imposibil de îndepărtate ale universului cotidian, se cufundau într-un neloc infinit mai vechi. Îmi imaginam că sunt un explorator pe o navă de cercetare proiectată solid, purtată de curenţi prin locuri periculoase, prin şcoli ale rechinilor din immer, ce săvârşeau atacuri deliberate sau întâmplătoare. Nu credeam în noblețea exploratorilor, dar gândul, planul, mă cucerea.

— Trebuie să construiască staţii de alimentare, am zis eu. Şi-i un loc în care se ajunge greu: trebuie să instaleze mai multe semne indicatoare în locul ăsta.

Geamanduri care pluteau pe jumătate în immer şi pe jumătate în vidul cotidian, cu lumini şi cu echivalentul din immer al luminilor, ca să-i ghideze pe călători. În noaptea de deasupra Oraşului Ambasadei aveau să strălucească mai multe lucruri, nu numai Epava. Cerul avea să fie plin de luminiţe colorate. Şi, în timp ce navele acostau ca se aprovizioneze cu hrană, combustibil şi chimicale necesare sistemelor de menţinere a vieţii şi ca să-şi actualizeze ştirile

şi echipamentul pentru immer, Oraşul Ambasadei avea să fie locul în care echipajele aşteptau şi se distrau.

— Vor să ne transforme într-un oraş-port, am spus eu.

— Ultimul port dinaintea întunericului, m-a completat Wyatt.

Oraşul Ambasadei putea să ajungă un spațiu lat de mai mulți kilometri, cu bordeluri, cârciumi şi alte lăcaşuri pentru viciile călătorilor. Fusesem în multe locuri de felul ăsta din *afară*. Atunci am fi avut propriii noştri copii ai străzii, umblând după mâncare şi scotocind prin lăzile de gunoi ale oraşului. Nu era ceva inevitabil. Există căi de a oferi servicii portuare fără prăbuşirea deplină a simțului civic. Am fost în oraşe de popas salubre. Dar asta se obținea doar cu mult efort.

Era dezirabil să controlezi o sursă de tehnologie minunată, pe jumătate vie, una ciudată, o tehnologie a metalelor prețioase în configurații moleculare aproape unice. Dar stăpânirea ultimului avanpost, a locului de unde se pornea către o frontieră ce se tot extindea, nu era un lucru pe care-l puteai negocia.

— Ce-i acolo, *afară?* am întrebat eu, iar Wyatt a clătinat din cap.

— Nu ştiu. Tu, care eşti cufundător în immer, ştii mai bine decât mine, iar tu nu ştii totul. Dar e ceva. Există întotdeauna ceva.

Adică există întotdeauna ceva în immer.

— De ce e un far aici? a întrebat el. Nu instalezi un far într-un loc în care nu se duce nimeni. Îl instalezi într-un loc periculos, în care *trebuie* să te duci. Există motive să fii precaut în zona asta, dar există şi motive să vii aici – să treci pe aici, în drum către altă destinație.

— O să vină, a zis MagDa.

— Cei din Bremen.

— Ca să vadă ce fac.

— Mă refeream la Ez şi Ra. O să vină să-i verifice.

S-au uitat una la cealaltă.

— S-ar putea să nu avem mult de aşteptat.

— Aşa cum am presupus.

— Dacă durează mai mult de cinci zile afurisite, atunci e prea mult, a spus cineva. Suntem la capătul puterilor.

— Da, dar...

— Şi dacă noi...

Wyatt era un bărbat inteligent, care-şi jucase prost mâna – şi care încerca să salveze ceva – măcar viața sa. Ne spusese totul – şi, după cum se vedea, nu din disperare, ci ca strategie de joc. Ne-am uitat la geamul care ne despărțea de Ez. Ez şi-a ridicat ochii spre noi, către noi toți, ca şi cum ar fi ştiut că îl priveam.

18

Grupuri de ariekei stăteau pe acoperişurile lor, între clădiri moarte, strângându-se în bande înarmate: toate acestea erau strategii prin care se apărau de mutilații agresivi. Peste tot erau ariekei morți, ici-colo se vedeau rămăşițe de kedis, de shur'asi sau tereştri, târâte de asasinii ariekeni din motive ce depăşeau puterea noastră de înțelegere. Haite de zelle hoinăreau flămânde şi avide de discursul lui EzRa, părăsite de primii lor proprietari şi revenite la sălbăticie şi incompetență.

Nu mai era un oraş, erau grupuri de locuințe distruse, divizate de un război fără politică sau cuceriri, prin urmare nu un adevărat război, ci mai degrabă ceva patologic. În fiecare redută, câțiva ariekei încercau să fie făpturile pe care şi le aminteau. Dar puteau să se concentraze doar câteva ore de fiecare dată, înainte să-i copleşească echivalentul unui delirium tremens. Tovarăşii lor le şopteau celor aflați pe moarte cuvinte pe care le auziseră de la EzRa şi încercau să imite tonalitatea Ambasadorului. Erau doar cuvinte, doar propoziții. Uneori, aceste cuvinte chinuite îi făceau să-şi recapete parțial gândirea, suficient cât să-şi amintească faptul că ceva trebuia reconstruit.

Între aceste rămăşițe de aşezări erau cei care îşi pierduseră cu adevărat mințile, care nu-şi dădeau seama ce li se întâmplă şi umblau aiurea după mâncare şi după glasul

lui EzRa, fiecare dintre ei fiind vânat de toţi ceilalţi. Însă cei automutilaţi erau, dintr-o dată, mai rari. Mă întrebam dacă nu erau pe moarte.

În unele locuri fuseserăm siliţi să ne lăsăm în urmă baricadele, să le cedăm oratiţilor secţiuni ale Oraşului Ambasadei. În acelaşi timp, avea loc un exod neaşteptat al Gazdelor – uneori încă îi mai numeam aşa, cu un umor lipsit de bucurie – care părăseau oraşul. Ariekei puţini, dar al căror număr creştea mereu, găseau gurile şi orificiile prin care măruntaiele industriale legau oraşul de pajiştile de biofabricate şi de teritoriul sălbatic. Şi le urmau.

— Îşi închipuie că o să-i găsească pe EzRa acolo?

Nu ştiam unde se duceau şi de ce. Eu mă gândeam că era posibil să nu mai poată suporta să trăiască între acele clădiri măcelărite, printre ceea ce fuseseră compatrioţii lor. Poate că nevoia de o moarte liniştită era mai puternică decât nevoia pe care o simţeau pentru vocea lui EzRa. Am încercat să nu mă simt prea uşurată, nici prea plină de speranţă la gândul că ar putea să plece şi mai mulţi; dar am simţit aşa ceva.

L-am exhumat pe Ra. N-am vrut să văd asta.

I-am mulţumit lui Hristos că Ra nu fusese ars sau transformat în biomasă. MagDa fusese cea care îi salvase trupul. El nu avusese nicio credinţă, dar familia lui se înregistrase ca făcând parte din cultul Shalomic Unitarian, care respingea metodele locale obişnuite, şi, făcând eforturi să-i arate respectul cuvenit, MagDa îl îngropase într-un mic cimitir pentru cei care erau membri ai acelei erezii.

Am stat, răbdători, ca nişte părinţi care aşteaptă să li se nască un copil, în timp ce doctorii lucrau după planurile lui Wyatt. Au înlăturat din capul lui Ra implantul, amplificatorul ascuns al conexiunii sale cu aspect obişnuit. Era de mărimea degetului meu gros, acoperit cu substanţe organice, deşi era construit în totalitate conform tehnologiei terestre.

Asta m-a făcut să mă gândesc la următoarele: dacă proiectanții bremenieni ar fi folosit bioproduse ariekene, atunci implanturile însele ar fi fost infectate, la fel ca Gazdele, iar obiectul care făcea ca Ez şi Ra să fie EzRa ar fi devenit dependent de glasul lor. Ce tehnologie ar fi fost asta, un zeu care se autovenera, un dependent de el însuşi!

Comitetul a luat cercetători din orice loc în care aceştia mai munceau: din rămăşiţele spitalelor, de la diferite activităţi guvernamentale simple, de pe străzi şi, bineînţeles, din infirmerie. Pe alţii i-au implorat şi i-au obligat să lucreze din nou. Southel, coordonatorul nostru ştiinţific, a organizat cercetarea. Iar oamenii s-au pus imediat pe treabă.

Cred că Joel Rukowsi, Ez, se considera un cartofor priceput. Cred că pentru el înfăţişarea de om zdrobit era o faţadă. L-am întrebat de ce nu spusese nimic despre tehnologia sa ascunsă, de ce se îndreptase spre moarte împreună cu noi, toţi ceilalţi, în loc să facă ceva ce ne-ar fi menţinut pe toţi în viaţă. Asta sugera că avea nişte planuri secrete, dar nu cred că putea da un răspuns. Era, pur şi simplu, ros de propriile secrete.

Individul nu înţelegea mecanismul, putea doar să descrie, într-un mod agresiv, cum merseseră lucrurile din punctul său de vedere. A privit la obiectul pe care îl scoseserăm din Ra – şi pe care îl simţeam cald în mână.

— Nu simt nimic, a zis el. Ştiu doar... cum se simţea el, ce trebuia să spun. Nu ştiu dacă lucrul ăsta era cel care făcea treaba uşoară sau dacă era altceva.

Cercetătorii făcuseră bucăţi reţeaua delicată răspândită prin mintea lui Ra, desfăcând-o cu ajutorul unor tehnoenzime. Nanotentaculele acesteia atârnau ca nişte firişoare subţiri de Copacul cu Pere şi se răsuceau zadarnic în mâna mea, căutând neuromaterie. Imita undele theta, beta, alfa, delta şi pe altele, detectate de componenta similară pe care-o avea Joel Rukowsi şi coordona cele două intrări către

o fază imposibilă. Indiferent de starea creierului, ieşirea părea să fie partajată.

— Este, în acelaşi timp, şi amplificator, ne-a spus Southel. Un stimulent. Aprovizionează cortexul imular şi cortexul cingular anterior. Centrii empatici.

Femeia a luat obiectul şi s-a uitat la el, încercând să descopere ce era şi ce făcea, cum să-l desfacă în părțile componente şi să construiască un altul. MagDa şi-a petrecut ore în şir împreună cu ea, concentrându-şi energia asupra proiectului.

— MagDa urmăresc ceva, mi-a spus Bren. MagDa. Îți dai şi tu seama că au o idee.

Ez nu spusese niciodată că o să ne ajute, dar nu i-am dat de ales, şi singurul fel în care opunea rezistență consta în faptul că era morocănos. Avea să ni se supună.

— Vrei s-o faci? l-am întrebat pe Bren în noaptea aceea, cu voce calmă.

El s-a uitat într-o parte. Era într-un moment în care simțeam că puteam vorbi, când el era gol, iar eu priveam luminile nocturne ale oraşului, care arăta ca un bâlci cu biofocurile care, strălucind prin ferestre, îi luminau trupul de atlet ce îmbătrânea.

— Nu, a spus el. Nu vreau. Sunt prea bătrân, prea greoi. Ştiu că nu există multe alternative. N-aş fi bun la asta: aş spune lucruri nepotivite în moduri nepotrivite. Cine va face treaba asta trebuie să dorească foarte, foarte mult să trăiască, iar eu nu vreau aşa ceva suficient de mult. Nu te supăra. Nu vreau să mor, dar nici nu am... verva necesară.

— Da, ştiu. Ez e voce aşchiere, trebuie să fie un vorbitor cu voce rotire. Mda... putem să ne ducem la Ambasadori şi să găsim pe cineva suficient de disperat ca să-şi întrerupă conexiunile cu doppelul său. Acum nu mai e un lucru atât de greu... O să-ți dau bani...

A început să râdă, pentru că banii deveniseră ceva prostesc.

— Pun pariu că există aici câțiva scindați noi, din care să alegem. Şi unii vor fi voce rotire. Ştii deja pe cine o să alegem, i-am spus eu, iar el s-a întors către mine. Trebuie să fie Cal.

Niciunul dintre noi n-a mai spus nimic. Iar eu nici măcar nu m-am uitat la el.

— Ce ştim despre Ez şi Ra? Că nu erau doppeli. Însă poate că era important ceea ce împărtăşeau. Ura. Noi nu pregătim un nou Ambasador, ci distilăm un drog. Trebuie să reproducem fiecare ingredient de care ştim. Trebuie ca vocea rotire să o *urască* pe vocea aşchiere. O voce care se sfâşie singură. Ei bine, Ez a venit şi a distrus planeta. Şi-atunci, de ce să nu-l fi urât Ambasadorii? De ce nu l-aş fi urât eu însumi?

Bren mi-a zâmbit, apoi a adăugat:

— Dar, Avice, eu m-am săturat de locul ăsta şi nu-l urăsc suficient de mult pe Joel Rucowsi. Avem nevoie de cineva care-l urăşte. Cal nu şi-a pierdut doar darul vorbirii, el şi-a pierdut şi doppelul. Îl urăşte suficient de mult pe Ez. Eu aş fi doar apă de ploaie. Întrebarea mea este: tu crezi că prietenul nostru, Cal, ştie deja că el o va face?

Probabil că da, mi-am spus eu. Ar trebui să ştie ce îndatoriri va avea: să devină simbiont cu omul care îi distruse-se trecutul, viitorul şi fratele.

Înainte să se ducă la chirurgie, comitetul se strânse pentru ceea ce ştiam cu toții că-i un soi de discurs de despărțire. Cal era ca un băiețel care-şi sărbătorea ziua de naştere. Mă căuta.

— Vino aici, mi-a spus el.

Era chiar în fața mea; am făcut un pas înapoi şi am încercat să spun ceva neutru, dar el mi-a arătat ceva.

— Ar trebui... să ai asta, mi-a spus. Uneori îl puteai auzi făcând o pauză ca aceea, aşteptând ca Vin să termine propoziția. Apoi mi-a dat scrisoarea pe care o lăsase Vin.

— Ai citit-o, mi-a zis. Ştii ce ai însemnat pentru el. E a ta, nu a mea.

Era un soi de pedeapsă pentru diferite lucruri pe care nu le pricepeam, dar am luat scrisoarea.

— Ce naiba ai făcut cu Scile, tot timpul ăsta? l-am întrebat eu.

— Acum mă întrebi?

— Nu atunci, i-am replicat eu sec şi mi-am încrucişat braţele. Nu la Festivalul Minciunilor. Cal, ştiu perfect de bine ce ai făcut atunci.

— Tu... nu ai nici cea mai mică idee... mi-a răspuns el încet, de ce am făcut... ceea ce a trebuit să facem.

— Oh, să mă ierte Pharatekton! l-am întrerupt eu în grabă. Pentru că eu cred că, de fapt, am o idee foarte clară de ce – dacă nu ştii ce s-a întâmplat cu Limbajul, de unde ai şti ce s-a întâmplat cu *Ambasadorii?* Dar, de fapt, nu-mi pasă, chiar dacă asta nu-i întreaga ta poveste. Nu mă refer la ce s-a întâmplat atunci, mă refer la ce se întâmplă acum. De când a început totul. *surl / tesh echer* e mort de multă vreme, dar tu ai petrecut mult timp cu Scile încă de când a sosit EzRa. Şi totul a luat-o razna... Ce ai făcut? Tu şi cu Vin?

— Scile a avut mereu o mulţime de planuri, a spus el. Amândoi am făcut multe planuri împreună. El şi cu mine. Vin... cred că a obţinut altceva, din toată treaba asta.

M-a privit. Vin îşi luase viaţa în timp ce Cal citea biletul lui Scile. Indiferent de ceea ce era Scile în sinea lui şi de ceea ce dorise, Vin găsise ceva în comun cu el – ceva legat de-o mâhnire, de-o pierdere sau un lucru asemănător. O fraternitate a celor care mă iubiseră cândva, sau care mă mai iubeau încă? Am simţit că mi se strânge stomacul.

În timp ce Cal era sub anestezie, Ez a început să se panicheze, insistând că n-o să facă nimic, că nu vrea să ne ajute, că nu putea, că treaba n-avea să meargă. Am auzit de la unul dintre paznici că MagDa sosiseră atunci când

el era cu moralul la pământ. Mag stătuse lângă uşă, în timp ce Da se dusese în locul în care se afla Ez, se aplecase şi-i dăduse un pumn în nas. I se juliseră încheieturile degetelor.

— Țineți-l, le-a spus ea paznicilor, izbindu-l din nou cu pumnul.

Bărbatul țipase şi se zbătuse, smucindu-şi capul dintr-o parte în alta. Complet năucit, îşi ridicase privirile spre Mag şi Da, sângerând şi văitându-se îndurerat. Mag i-a spuse cu o voce calmă şi inexpresivă:

— De fapt, o să vorbeşti Limbajul împreună cu Cal. El o să te învețe cum, iar tu o să înveți iute. Şi n-o să mai încalci vreodată ordinele mele sau ale altor membri ai Administrației sau ai comitetului.

N-am fost de față, dar mi s-a povestit că aşa s-a întâmplat.

19

Măcelurile fără noimă de pe baricadele noastre au continuat. Noile hotare ale oraşului nostru duhneau din cauza morţilor ariekeni. Cărămizile noastre zăceau, transformate în moloz, în jurul cadavrelor Gazdelor. Armele noastre biofabricate erau flămânde şi muribunde. Cele construite pe baza tehnologiilor terestre se stricau. Peste câteva zile aveam să luptăm cu mâinile goale.

Avea să ne vină de hac chestia obişnuită în cazul asediilor: epuizarea resurselor. Acum nu mai venea pic de hrană prin buclele special concepute ale colonului care lega Oraşul Ambasadei de fermele subcontractate de noi, iar magaziile noastre nu aveau nici pe departe resurse nelimitate. Nu mai primeam energie produsă în fabricile ariekene, iar fabricile noastre aveau să se strice.

Nu fusesem niciodată în stare să mă conving că nu era nimic rău în asta, dar nu mă puteam opri să nu fiu nostalgică. În timp ce mă uitam la străzile cu unghiuri care nu erau cele pe care le construiserăm noi, străzi care se terminau sau se răsuceau ca şi cum ar fi fost concepute de cineva străin, manevrând aproape în joacă tehnologiile noastre, nu puteam să nu-mi amintesc cum le privisem în copilăria mea şi să nu populez sistematic acest oraş invizibil cu tot felul de lucruri imposibile şi poveşti copilăreşti. Şi-aşa începeau să se deruleze rapid tot felul de

amintiri. Învățătură, sex, prieteni, muncă. N-am înțeles niciodată cum te poți încăpățâna să nu regreți nimic, nu vedeam de ce asta n-ar însemna laşitate, dar nu numai că nu regretam perioada petrecută în *afară*, dar nici nu doream subit să mă întorc acolo. Nici măcar pe Scile nu-l regretam. Când nu m-am mai concentrat asupra niciunui lucru şi mi-am lăsat mintea să hoinărească pe străzile la care nu puteam să ajung – de care mă mai folosisem şi înainte ca să-mi aduc aminte – nu s-a întâmplat din cauză că aveam gânduri bune despre soțul meu; era pentru că în acele momente îmi aminteam ce iubisem la el.

Mă săturasem de toate astea, le pusesem punct. Ne aşezam aeolii. Sărmanele făpturi fuseseră mutate, frânghiile lor de carne tăiate şi cauterizate, cu cât mai puține traume posibil, dar sărmanele de ele suferiseră. Nu aveam nicio tehnologie terestră care să le înlocuiască, iar grădinarii aerului protejau cu frenezie biomurile lor şi ale făpturilor ce le erau tovarăşi, care produceau curenți şi-i furnizau domului nostru aer. Se străduiau să-i mențină sănătoşi, lipsiți de auz şi neschimbați de tehnologii imprevizibile, protejați pe cât era posibil de contaminare încrucişată. Dar, în ciuda tuturor eforturilor, ştiam că s-ar putea să nu fim în stare să ne protejăm maşinile de respirat de dependență sau de boală, iar acum nu avea să ne mai ajute niciun savant al Gazdelor...

Şi când aeolii vor sufla greu, atunci şi noi vom respira din ce în ce mai greu, iar ariekeii ne vor străpunge liniile de apărare şi vor pătrunde înăuntru. Când, în cele din urmă, ne vor veni de hac, o să zăcem aşa cum zac de obicei morții, iar ariekeii ne vor îmboldi şi ne vor cere disperați să le vorbim precum EzRa. Şi atunci fie că vor muri cu toții, fie o să se nască o nouă generație care o va lua de la capăt cu tot ceea ce însemna cultura lor. Poate că vor imagina ritualuri în jurul oaselor noastre şi ale părinților lor.

Astea erau coşmarurile noastre. Şi în acest peisaj a sosit zeul-drog EzCal.

Lăsasem în grija lui Bren, a lui MagDa şi a celorlalți sarcina de a-i intimida şi de a-i îngriji pe cei care erau ultima noastră speranță. Am preferat să mă ocup de alte sarcini, precum transporturile de provizii şi de arme. În ciuda faptului că se trezise Cal, că trecuse printr-o reinițiere cu Ez, că făcuseră primele încercări, că trecuseră testul Stadt, că rezultatele fuseseră calculate, în ciuda tuturor acestor lucruri, n-am întrebat ce se întâmplă. Chiar l-am evitat pe Bren.

Se răspândise zvonul că se făcea ceva, că fusese pus la punct un automat care putea vorbi Limbajul, că Ambasadorii şi prietenii lor pregăteau un miab care avea să rişte să pătrundă în immer, ca să fugă. Nu am dezvăluit adevărul, pentru că ar fi părut o înşelătorie. Când EzCal au apărut în oraşul nostru cuprins de coşmar, mi-am dat seama că mai exista un motiv pentru care noi nu spuseserăm nimic: de dragul spectacolului. O promisiune îndeplinită poate fi un moment fundamental, dar profețiile înseamnă un declin. Cât de nemaipomenită era credința într-o izbăvire la care nu mai spera nimeni?

Nu mă puteam împiedica să nu culeg informații: când se trezise Cal, când se vindecase... Deşi evitam cât puteam amănuntele, am ştiut înainte ca el şi Ez să apară în piața Ambasadei că aveau să facă asta, aşa că eram pregătită. De fapt, se părea că toată lumea din Oraşul Ambasadei era acolo. Veniseră chiar şi nişte kedis şi shur'asi. L-am văzut pe Wyatt, flancat de paznici, atât ca să-l păzească, cât şi să-l apere. Erau şi automate, maşinării Turing, care se înghesuiau pe acolo, astfel încât unele dintre ele afişau o bonomie nepotrivită. N-am văzut-o pe Ehrsul. Mi-am dat seama cu dezamăgire că mă uitam după ea.

Eram suficient de aproape de granițele orașului nostru zguduit ca să auzim furtuna produsă de atacurile ariekene asupra baricadelor și de proiectilele și energiile cu care li se răspundea. Polițiștii i-au ținut pe locuitorii Orașului Ambasadei departe de intrarea în Ambasadă. Am fost șocată să-mi dau seama că alesesem să nu mă intereseze ceea ce se întâmpla în spital, astfel încât să pot trăi totul cât mai aproape posibil de ceea ce simțea cineva din mulțime. M-am uitat la ceilalți membri ai comitetului, care se dădeau în lături, făcându-i loc lui Cal, urmat de Ez.

— EzCal, a strigat unul dintre oficialii însoțitori și, Hristos să mă ajute, cineva din mulțime a reluat strigătul, iar acesta a devenit imediat un imn.

Cal arăta îngrozitor, iar luminile mișcătoare îl făceau să arate și mai rău. Capul îi fusese ras, pielea de pe cap fiindu-i și mai palidă decât restul pielii, în timp ce legătura de la gât îi sclipea. Cred că era menținut alert de vreun amestec de medicamente: se mișca în salturi mici, de insectă. Pe craniul său se încrucișau suturi întunecate: cusături mari, fizice, folosind o tehnică primitivă, care fusese dictată – presupun eu – de reducerea medicației nano-enzimatice; dar tehnica aceea exagerase atât de mult spectacolul, încât mă întrebam cât de necesară fusese din punct de vedere medical. Cal a privit mulțimea. S-a uitat drept la mine, dar nu cred că m-a văzut.

Joel Rukowsi era din nou Ez. N-avea niciun semn fizic, dar părea a fi cel mai puțin viu dintre cei doi. Cal i-a vorbit cu asprime. N-am auzit cuvintele. Ez era cel empatic, receptorul, cel care urma să facă treaba.

— Deci am pierdut totul, a spus în cele din urmă Cal, adresându-se mulțimii; amplificatoarele i-au purtat spusele și toată lumea a tăcut. Am pierdut totul și am coborât în locul acela uitat, iar când mi-am dat seama că Orașul Ambasadei are nevoie de mine, m-am întors. Când mi-am dat seama că-i nevoie de noi...

Cal s-a oprit, iar eu mi-am ţinut răsuflarea, dar Ez a înaintat şi a spus cu un glas care, în contrast cu expresia de pe faţa lui, era puternic:

— ...ne-am întors.

Aplauze. Ez a privit iarăşi în jos. Cal şi-a lins buzele. Până şi păsările indigene păreau să fie toate în piaţă, privind.

— Am venit – a zis Cal – şi vreau să vă arăt...

După o altă pauză care făcuse să-mi stea inima în loc, Ez a mormăit:

— ...ce am făcut.

S-au uitat unul la celălalt, iar eu am putut brusc să observ rezultatul a ceea ce trebuie să fi fost ore întregi de pregătiri. Cei doi s-au privit unul pe altul în ochi şi atunci s-a întâmplat ceva. Mi-am imaginat cum impulsurile implanturilor, care se sincronizau, pompau afară, în univers, minciuna că ei doi erau identici.

Ez vorbitorul aşchiere şi Cal, cel rotire, s-au sincronizat, şi-au deschis gurile şi au vorbit Limbajul.

Când i-am auzit, am scos un geamăt până şi noi, oamenii.

— *a sohrash kolta ges esh*
burh lovish sath .

„Am fost plecat un timp, dar acum m-am întors."

Oraşul s-a trezit. Până şi părţile lui moarte s-au cutremurat. Şi noi ne-am deschis ca un caliciu de floare.

Vorbele s-au răspândit prin firele aflate sub străzile noastre, au trecut cu viteza electricităţii dincolo de baraci şi baricade, pe sub drumuri de cărămidă sau asfaltate, golite de tereştri şi ocupate acum de ariekei care se liniştiseră brusc, rămânând nemişcaţi de-a lungul a kilometri întregi de arhitectură în descompunere, unde animalele-case îşi aşteptau moartea, şi au ajuns în difuzoare. Din mulţimea de megafoane s-a auzit vocea noului zeu-drog, a lui *ez/cal*, şi

oraşul a ieşit din starea închistată de sevraj chinuitor, fiind cuprins de o nouă frenezie.

Mii de ochi-coral s-au ridicat; aripi evantai pleoştite s-au întins, devenind brusc rigide, şi s-au străduit să capteze vibraţiile; gurile s-au deschis. Trepte de chitină prăbuşite s-au ridicat într-o tentativă de a se aranja, devenind subit mai puternice, absorbind valul brusc de energie chimică indus de vocea aceea nouă. „Am fost plecat un timp, dar acum m-am întors." Am auzit trosnetul pielii ce se întindea la loc, al cărnii care răspundea, al metabolismului mai accelerat decât al nostru, care sugea energia dăunătoare provocată de disonanţa Limbajului lui EzCal. Oraşul, până la orizontul îndepărtat, zellele şi locuitorii săi s-au ridicat şi s-au regăsit, ieşind din starea de morţi-vii în care se cufundaseră.

Turnurile ariekene şi locuinţele ridicate cu ajutorul gazului s-au trezit deasupra Oraşului Ambasadei, s-au uitat de sus la noi, şi-au deschis urechile şi au ascultat. Oraşul dependent a ieşit din coma provocată de lipsa drogului. Paznicii şi puşcaşii noştri au tras. Nu ştiau ce văd. Prada lor, oratiţii, se potoliseră brusc şi ascultau.

Nu avea să mai fie nimic despre viaţa lui Joel Rukowsi, asta era limpede. Avea să fie scenariul lui Cal, nu al lui Ez. El şi Ez au repetat, în diferite feluri, variind forma propoziţiilor astfel încât Limbajul să nu-şi piardă eficienţa, că EzCal veniseră să vorbească. Locuitorii Oraşului Ambasadei plângeau. Ştiam că aveam să supravieţuim.

Trebuia să restabilim căi prin care să le comunicăm ariekeilor nevoile noastre şi să stabilim ceea ce le ofeream. Undeva, în oraşul care încerca acum să redevină activ, trebuiau să existe acele Gazde cu care încheiasem înţelegeri, împreună cu care să fi putut prelua oarecum controlul asupra lucrurilor şi cu care puteam negocia. N-ar fi fost o politică sănătoasă. Câţiva indivizi care-şi stăpâneau dependenţa puteau să-i conducă pe aceia care nu se puteau

stăpâni, ca niște agenți ai solicitărilor noastre: o narcocrație a limbajului. Trebuia să fim traficanți grijulii ai propriului nostru produs.

Bren era pe scări şi i-am făcut semn, fiind împinsă prin mulțime către el. Ne-am sărutat, convinşi că nu aveam să murim. EzCal erau tăcuți. În altă parte, în afara razei mele vizuale, sute de mii de ariekei se priveau, amețiți, dar devenind lucizi pentru prima oară după mult timp.

— Gazde! am auzit, de la baricade.

Mai aveau să treacă doar câteva minute până când aveau să înceapă să se strângă, să-şi adune morții.

În aceeaşi clipă, simultan, în toate zonele, fiecare ariekes asculta şi încăperile lor reînviate s-au îndreptat din nou, ca într-o reacție întârziată. Am văzut asta ulterior, prin camerele de luat vederi. S-a întâmplat în momentul în care Cal şi Ez, supunându-se nu se ştie cărui impuls, s-au aplecat înainte şi, fără să se privească, într-o sincronizare perfectă, au rostit cuvântul care în ritmul Limbajului aşchiere şi rotire însemna „da".

Partea a șaptea

Cei fără limbaj

20

Eram din nou negustător. M-am dus împreună cu ceilalți la țară, folosind corvidele. Pentru afaceri. Acum, în timpul domniei lui EzCal, al doilea zeu-drog, puteam să părăsim din nou orașul.

În expediția aceasta, purtătotrul nostru de cuvânt era MayBel. Ele puteau să rostească numele $\frac{ez}{cal}$.

În săptămânile care trecuseră de când zburaserăm ultima oară, peisajul se schimbase drastic. Pe marginea stâncilor se aflau scheletele biofabricatelor care veniseră acolo ca să moară. Pajiştile fuseseră distruse de urmele maşinilor cuprinse de panică, de noile drumuri ale celor ce se refugiaseră în oraş în căutarea vocii zeului-drog, iar apoi de cei care se refugiau în afara orașului, în exodul acela pe care noi nu-l înțelegeam încă. Orașul fusese golit, nu doar pentru că muriseră mulți.

Am coborât în locurile în care se aflau ferme ce lucrau – unele noi, diferite de cele de dinainte. Începuse să se creeze o altă societate. Nu era puternică. Fermierii erau iarăşi dependenți, de un drog nou, dar era mai bine decât să fie indivizii fără minte şi muritori de foame care fuseseră. Nu aveam de ales, eram obligați să fim traficanți.

Mergeam cu înregistrările noastre de date acolo unde difuzoarele nu ajungeau. Am găsit ariekei care mai credeau că EzRa era conducătorul şi vocea Orașului Ambasadei,

conducător ce rămăsese tăcut într-un mod inexplicabil în ultimele zile. În ciuda vorbirii clare a lui MayBel, nu era limpede dacă indivizii înțelegeau ce se schimbase, până în momentul în care porneau fișierele, cu degetele iuți ale aripii darului, și ascultau vocea lui EzCal.

„Vreau mai multe din astea", spusese un fermier. Încerca să-și amintească felul în care obișnuiam să facem negoț: era ceea ce tereștrii puși pe târguială îi învățaseră pe ariekei, atunci când predecesorii noștri sosiseră acolo prima oară. Fermierul ne oferea cu stângăcie o cantitate mai mare de echipament medical cultivat de el, în schimbul încă unei înregistrări cu EzRa. I-am explicat că nu aveam niciuna. Alt fermier îl prefera pe noul zeu. Arăta spre mai multe animale rumegătoare, care defecau combustibil și componente: avea să ne dea mai multe ca de obicei, dacă noi aveam să-i dăm mai multe înregistrări cu acest nou apărut EzCal.

Erau oare aceşti ariekei care îl preferau pe EzCal mai cumpătați? Exista în ei o stare de calm, de concentrare, care contrasta cu aerul febril al celor care tânjeau după EzRa? Sigur, după extaz și înainte de sevraj, menținerea stării de calm dintre perioadele de administrare a dozelor ni se părea mai facilă decât înainte. Versiunea EzCal a Limbajului îi lăsa pe ariekei cu mintea limpede, cam așa cum fuseseră Gazdele alături de care crescuserăm.

Am încercat să intervenim, să dăm formă construcțiilor care răsăreau. Am încercat să restabilim sistemele de aducție pentru lucrurile care ne erau necesare. Mi l-am imaginat pe Scile mort în toate locurile prin care am trecut – în oraș, sufocat în locul în care se stricase aeoliul său, sau în văile care se întindeau mai departe.

Am zburat peste rămășițe dezolante de ferme, peste cisterne care, în urma unor vechi înțelegeri, erau dedicate producției de hrană pentru noi; peste hrană bogată în nutrienți; peste recolte înconjurate de bule cu aer terestru; peste animale de hrană și suprafețe cu țesături din carne. Erau

distruse sau în curs de distrugere, dar existau părți ce puteau fi refăcute. Echipa noastră făcea tot ce se putea, determina glandele aeriene să umple camerele, repornea țarcurile de naşteri care suferiseră stricăciuni. Am găsit îngrijitori ariekeni locali şi am reuşit, cu ajutorul discursurilor lui EzCal, să-i facem din nou inteligenți şi fericiți, apoi i-am convins să revină la ferme şi să ne ajute. Au vindecat clădirile, au pus din nou în mişcare fluxul citadin al lucrurilor de care aveam nevoie. Celule de hrană îşi făceau cu greu drum, ca nişte corpuscule, către Oraşul Ambasadei.

Cu ajutorul acestor mişcări, prin intermediul cărora primeam din afară cele necesare, am fi putut să ignorăm oraşul – mai mult sau mai puțin – din moment ce locuitorii lui nu ne mai atacau. Am fi putut să transmitem prin radio anunțurile zeului-drog către cartierele aflate în convalescență, ca să-i facem pe locuitori să se supună. Dar, bineînțeles, n-am făcut asta. Mulți dintre noi erau preocupați, chiar se simțeau responsabili pentru biopolis. Însă nu ne aşteptam la ceea ce se dovedise a fi intervenția viguroasă a lui EzCal. De fapt, a lui Cal. Cal şi, împreună cu el, cealaltă jumătate a zeului-drog, nu transmitea pur şi simplu şi nu efectua doar raiduri atente pe străzi, ca să găsească un nou guvern al ariekeilor: EzCal defilau.

Comitetul ar fi putut să încerce să-i oprească. Ez era prizonierul nostru. Când a încercat, uneori – întotdeauna în mod fățiş – să-şi facă planuri proprii, să folosească o situație în folosul său, a fost pus la locul lui. La început, făcea de obicei ce îi spuneam noi, apoi făcea ce-i spunea Cal. Dar Cal mă neliniştea: era pătruns de propria-i importanță. Noi ne spuneam că-i unul dintre noi, că noi decideam ce făcea el, şi Ez împreună cu el, iar lucrul acesta a fost adevărat câteva zile, până când Cal şi-a amintit detaliile guvernării.

— Nu, să n-o luăm încet, ne-a spus el după aceea – de fapt, mi-a spus mie, după ce i-am zis că oraşul era încă

periculos şi că n-ar trebui – deocamdată – să avem de-a face prea mult cu el, folosind sistemul pe care îl pusesem în funcțiune. Oh, da, putem s-o facem, a adăugat.

Discursurile lui EzCal erau diferite de cele ale lui EzRa. Cal pusese un transmițător în fața Ambasadei, unde putea fi văzut când folosea Limbajul. Apărea devreme pentru transmisie şi aştepta, cu brațele încrucişate sau în şolduri, privind piața. Spre surprinderea noastră, nu făcea asta numai el: şi Ez era acolo. În afara discursurilor ținute în Limbaj, Ez vorbea rareori şi, dacă o făcea, atunci mormăielile şi cuvintele monosilabice îți dădeau impresia că nu îți acorda prea multă atenție. Dar nu-l lăsa niciodată pe Cal să-l aştepte.

Cal nu se uita la Ez, cu excepția momentelor în care trebuia s-o facă. Îți puteai da cu uşurință seama că îl ura. Dar găsise o cale să facă parte din ființa aceea nouă, folosindu-l pe Ez drept unealtă.

— *Toți cei care mă ascultați*, a zis $\frac{ez}{cal}$.

Era a treia zi a lui Utu[1], în a treia lunişoară a lui octombrie. Nu mă uitasem la emisiunile televizate, dar ştiam ce aş fi văzut dacă m-aş fi uitat: prin tot oraşul erau răspândite grupuri de ariekei strânşi în jurul difuzoarelor, cățărându-se unii peste alții. Nu eram conştientă că ascultam cuvintele lui EzCal până când nu am reacționat şocată la o promisiune pe care o tradusesem fără să-mi dau seama.

— *Voi veni şi voi merge mâine printre voi*, au spus EzCal.

Jur că am auzit zgomotul produs în oraş, atunci când EzCal spuseseră cuvintele acelea. Un zgomot slab, pe deasupra zidurilor membranoase. Reacția era un soi de revoluție. Nu-i văzusem niciodată pe ariekei înțelegând sau acordând atenție înțelesului celor rostite de EzRa – vocea acestora fusese doar ceva îmbătător pentru ei. Dacă ascultătorilor le plăcuse o frază banală sau idioată în locul

[1] Zeu sumerian al soarelui.

alteia, asta reprezentase o preferință la fel de abstractă şi de lipsită de logică precum aceea pentru o anumită culoare. De data asta nu era acelaşi lucru. Unii dintre cei din oraş, chiar dacă erau drogați de vocea lui EzCal, prinseseră înțelesul acelor cuvinte. Mi-aş fi dorit ca Bren să fi fost împreună cu mine, atunci când s-a întâmplat chestia asta.

M-am dus şi l-am întrebat pe Cal:

— Ce naiba faci?

La început, n-a dat semne că m-ar băga în seamă. Apoi expresia lui a trecut de la uimire la enervare şi pe urmă la lipsă de interes, în mai puțin de o secundă. Apoi a plecat, urmat de Ez şi de paznicii acestuia.

Precum regele dintr-o poveste, EzCal s-au cățărat pe baricadă şi au coborât acolo unde fuseseră cândva străzile noastre, apoi au pătruns printre sutele de ariekei care-i aşteptau. Aceştia stăteau nemişcați şi tăcuți. S-au dat din calea lui EzCal cu paşi mărunți.

Escorta lui EzCal, alcătuită din femei şi bărbați nervoşi, a coborât împleticindu-se pe mormanul de plastpiatră şi gunoaie, în urma lui. Nu ni se croise drum, trebuia să ne strecurăm cu atenție printre Gazde. Erau o mulțime de oameni de-ai noştri, vizirii insistând că aceştia erau indispensabili. Eu, MagDa şi alții din comitet ne țineam după ei, încercând să împărțim ordine sau doar privind şi analizând. Aveam impresia, pe care n-o puteam defini că – în mod cert – Cal, adică EzCal, ştiau că vorbele lor nu doar săturau şi alimentau pofta de drog a ariekeilor, ci puteau să şi comunice înțelesuri.

Şi asta fără pic de efort. Audiența lui EzRa cădea în transă fie că auzea rapoarte agricole, fie că asculta poveştile cu care Ez părea sau pretindea că-i captivează. De data asta, poveştile pe care le spunea Ez aveau un auditoriu adevărat, şi nu mai erau poveşti. Ariekeii îşi țineau aripile evantai întinse, ascultând cu mare atenție. Cal mergea ca şi cum el şi

Ez ar fi vrut să se îndrepte spre marginea zonei istorice a Oraşului Ambasadei şi să pătrundă apoi în oraş. Cei doi nu aveau aeoli, deci toată treaba era doar un spectacol. Ez se ţinea după el.

— Ascultătorilor, au zis EzCal.

Glasurile le-au fost amplificate de microfoanele minuscule prinse pe hainele lor. Cal nu se uita la Ez – pariez oricât că aşa era – dar cei doi vorbeau împreună. EzCal au aşteptat cam atât cât cred că era îndeajuns ca vocea să le fie auzită de întreaga adunare. Fusese un singur cuvânt, nici măcar o propoziţie în care să apară gramatica aceea care părea să le placă în mod special ariekeilor. Dar Gazdele au aşteptat.

— Ascultătorilor, au zis EzCal. Mă înţelegeţi?

Ariekeii au răspuns că da.

— *Ridicaţi-vă aripile darului,* le-au spus EzCal, iar ariekeii s-au supus. *Scuturaţi-le,* au adăugat ei, iar ariekeii au făcut ce li se spusese.

Nu mai văzusem niciodată aşa ceva. Toţi tereştrii care priveau păreau uluiţi. Dacă Ez era emoţionat sau surprins, nu arăta asta în vreun fel. Se uita, pur şi simplu, la acei ariekei dependenţi şi obedienţi.

— *Ridicaţi-vă aripile darului ca să ascultaţi,* au zis EzCal. *Ascultaţi.*

Au spus că oraşul era bolnav, că trebuia vindecat, că erau multe de făcut, că erau mulţi în oraş care auzeau şi care erau încă periculoşi, sau în pericol, sau în amândouă felurile, dar că de-acum lucrurile aveau să se îmbunătăţească. Platitudinile astea politice păreau pentru ariekei nişte revelaţii. Ascultau şi erau vrăjiţi.

Nu vedeam plăcere pe figura lui Cal. Rânjetul de pe faţa lui, muşchii încordaţi arătau că nu avea de ales şi că trebuia să facă acele lucruri şi să fie astfel.

— *Ascultaţi,* au spus EzCal, iar ariekeii au ascultat cu atenţie.

Zidurile s-au îndreptat. Ferestrele au oftat.

Când au refăcut oraşul, ariekeii l-au schimbat. În versiunea aceea reiniţializată, casele s-au împărţit în locuinţe mai mici, între care erau plasaţi stâlpi ca nişte copaci care transpirau. Sigur, mai existau turnuri, fabrici şi hangare pentru îngrijirea puietului şi a biofabricatelor, pentru prelucrarea noilor chimicale pe care ariekeii şi clădirile lor le emiteau atunci când îi ascultau pe EzCal. Dar peisajul citadin pe care îl priveam căpăta un aspect tot mai dezordonat. Străzile păreau mai abrupte decât fuseseră şi mai diversificate: calcane de chitină, curbe ca la coifurile de *conquistador* – o complexitate nouă.

Vechile săli erau încă acolo, iar la auzul glasului lui EzCal arhitectura înviase cât să nu moară, dar nu suficient ca să se ridice la loc. Rămăşiţele oraşului putred, aflate printre cartierele nou-apărute, asemenea unor sate, erau periculoase. Zonele prin care rătăciseră până atunci grupurile de animale şi de ariekei nu fuseseră trezite complet. În timpul discursurilor, aceştia se strângeau în jurul megafoanelor izolate şi adunau suficientă energie din vocea lui EzCal ca să capete nevoi agresive, dar nu suficientă cât să poată raţiona.

— O să le înlăturăm, când o să putem, a spus Cal.

Între timp, oraşul era împărţit în fiefuri separate, iar noi încercam să stabilim cu fiecare protocoale de colaborare. Am aflat câte ceva despre ele de la Bren:

— Acesta este condus de o coaliţie a celor care nu-s foarte dependenţi; acesta este prea riscant ca să intrăm în el acum; ariekesul care conduce zona din jurul minaretului a fost funcţionar înainte de prăbuşire.

Bren aflase toate astea de la YlSib.

— MagDa n-o să te oblige să te duci, mi-a spus Bren. Dar... – a adăugat el în cele din urmă, văzându-mi mutra – poţi să vezi ce se întâmplă. Acum ele nu mai sunt la conducere, nu mai sunt în postura de a închide infirmeria.

— Crezi că ar face-o, dacă ar putea?

— Nu ştiu şi nici nu-mi pasă. Sunt sigur că, de exemplu, Cal n-ar face-o. Ai văzut ce se întâmplă atunci când vorbesc EzCal. Dacă MagDa vrea să afle ceva ce ştii, te rog să-i spui. Trebuie să le dăm nişte sugestii. Sunt deştepte, o să-şi dea seama din ce surse ai primit informaţia, dar n-o să te întrebe. Sunt sigur că îşi fac nişte planuri. Au petrecut ceva timp în laboratorul lui Southel. Le-ai văzut discutând cu ea?

Când m-am înapoiat în oraş, n-am făcut-o ca parte a unui grup oficial sau a unui comitet pentru afaceri. M-am dus cu Bren, să le întâlnim din nou pe prietenele sale, YlSib – Ambasadorul secret şi solitar.

Perimetrul nostru aerian era destul de slab şi trebuia să purtăm aeoli în ceea ce fuseseră până recent străzile Oraşului Ambasadei. Şi eu, şi Bren am evitat, cât am putut, camerele-viespi, deşi ştiam că, de-am fi fost văzuţi, n-ar fi fost decât un zvon printre multe altele. Ne-am oprit între ruine. Din balconul unui apartament în care locuiseră copii (m-am împiedicat de resturile unor jucării) i-am văzut pe EzCal mergând prin mulţimea de ariekei care îi ascultau şi se supuneau ordinelor lor.

— Rândul viitor o să se ducă în oraş, a spus Sib.

Nu le auzisem pe YlSib intrând.

— Deci... a adăugat ea arătând pe fereastră, către EzCal. Limbajul acţionează diferit în cazul ăsta.

— Ar fi trebuit să le spunem OgMa[1], nu EzCal, a spus Bren, iar noi ne-am uitat la el, aşteptând o explicaţie. Un zeu care face cam acelaşi lucru, a adăugat.

YlSib aveau pistoale biofabricate. Bren şi cu mine aveam arme mai primitive. YlSib se mişca mult mai uşor decât cei ce se aventurau în oraş şi pe care îi zărisem mai înainte. Nu ezitau pe drumurile în care zidurile de

[1] Ogma este un zeu din mitologia irlandeză şi scoţiană (n.r).

cărămidă în ruine deveneau biologie. Aerul se modifica în timp ce merrgeam. Modul în care curenţii treceau pe deasupra mea nu semăna cu vântul din Oraşul Ambasadei. Eram într-un loc plin de sunete noi. O faună mărunţă ocupase zona. Ariekeii de pe străzi nu s-au oprit să discute cu noi, deşi unii şi-au ridicat ochii-coral şi s-au holbat. Existau bazine deasupra cărora atârnau polipi ca nişte alge din care picura un reactiv în lichidul de sub ele. M-am întrebat dacă reprezentau nişte fundaţii, apărute deliberat, ca urmare a unui plan privind organizarea oraşului.

M-am uitat pe un bulevard cu nişte copaci plini de vigoare, ce ducea spre Oraşul Ambasadei. Un ariekes de lângă noi m-a privit şi m-a întrebat de mai multe ori, în Limbaj, ce făceam. Am ridicat arma, dar YlSib începuseră deja să vorbească.

— *Noi suntem* $\frac{yl}{sib}$ au zis ele. *Aceştia sunt* – şi au adăugat un cuvânt care nu reprezenta numele nostru. *Ei vin cu mine. Eu mă duc acasă.* $\frac{koh\ taikoh}{uresh}$ au spus YlSib, accentuând formularea şi făcând-o să sune personal.

„Eu, cea care merg acasă", spuseră ele, aşa că m-am întrebat dacă mersul acasă însemna un lucru important şi pentru ariekei.

— Ne cunosc, a spus Yl. Zilele astea, unii dintre ei au fost prea duşi cu pluta ca să-şi amintească, dar dacă vom întâlni ariekei care pot să vorbească, atunci va fi în regulă.

— Totuşi, a zis Sib, cred că s-ar putea să fi apărut noi relaţii de loialitate. Unii dintre ei s-ar putea să aibă...

— ...motive să nu ne lase să trecem.

De fapt, prea puţin din Limbajul pe care l-am auzit în timpul călătoriei aceleia avea înţeles. Fraze rostite de vorbitori bolnavi, cuprinşi de nostalgia înţelesurilor. YlSib ne-au condus, în cele din urmă, într-un luminiş lung. Am scos un icnet. Acolo ne aştepta un bărbat. Stătea rezemat de o coloană din metal care se arcuia deasupra capului

său, ca o lampă stradală. Arăta ca şi cum ar fi fost transplantat de pe o poză veche dintr-un oraş terestru.

Au dat din cap şi au mormăit ceva către Yl, Sib şi Bren. S-au asigurat că eu nu puteam să-i aud. Bărbatul nu-mi amintea de nimeni anume. Nu avea nimic deosebit: pielea îi era de culoare întunecată, hainele vechi şi purta un aeoli de-un tip pe care nu-l recunoşteam. Nu era nimic de spus despre el. A plecat împreună cu YlSib, iar Bren s-a întors lângă mine.

— Cine naiba e ăsta? am întrebat eu. E unul dintre cei separaţi?

— Nu, a răspuns Bren, dând din umeri. Nu cred. Poate că fratele lui e mort deja, dar nu cred. Numai că nu se plac prea mult unul pe celălalt.

Bineînţeles că ştiam acum de existenţa unei lumi subterane a exilaţilor, a celor separaţi care nu se purtau cum se cuvine, a membrilor din Administraţie daţi afară din Administraţie, a Ambasadorilor răi. Dar mă uimea să-i văd. Cum se descurcaseră în zilele acelea de colaps, de dinaintea celui de-al doilea zeu-drog?

— Ai mai discutat cu vreuna dintre comparaţii? m-a întrebat Bren.

— Iisuse! am exclamat eu. De ce să fi vorbit? Nu, n-am vorbit. L-am întâlnit pe Darius într-un bar, cu multă vreme în urmă. Am fost amândoi stânjeniţi. Adică Oraşul Ambasadei e prea mic ca să nu-l întâlnesc din când în când pe vreunul dintre ei, dar asta nu înseamnă că discutăm.

— Ştii ce fac?

— Bren, nu cred că se comportă ca un grup. S-au... separat. După tot ce s-a întâmplat. Poate că unii dintre ei se mai întâlnesc... Dar povestea aia s-a terminat cu mult timp în urmă. După Hasser. Poţi să-ţi imaginezi? Nimănui nu-i mai pasă de ei, inclusiv celor care-i vorbesc. Limbajul.... nu mai e ce-a fost, am încheiat eu râzând.

YlSib s-au întors, scuturându-şi putreziciunile oraşului de pe veşminte.

— E adevărat, a zis Bren. Dar nu-i adevărat că nu-i mai pasă nimănui. Tu nu ştii unde ne ducem: a fost solicitată tovărăşia ta.

— Poftim?

Nu mă gândisem că pătrunseserăm în oraş din cauza mea, că aveam o sarcină de îndeplinit. YlSib m-au condus în ceea ce corespundea unui subsol şi m-au introdus înăuntru, în prezența biolitică a ariekeilor.

— Avice Benner Cho, au spus YlSib.

Îmi rostiseră numele într-o simultaneitate perfectă, pe acelaşi ton, încât cele două voci mi s-au părut a fi una singură.

Încăperea mirosea a ariekei. Erau mai mulți. Scoteau tot felul de zgomote: vorbeau şi îşi mormăiau gândurile. Unul s-a apropiat de mine, ieşind din semiîntuneric, şi a rostit un salut. YlSib mi-a spus numele lui. M-am uitat la aripa darului.

— Iisuse! am exclamat eu. Ne-am mai întâlnit.

Fusese un tovarăş apropiat al lui Surl Tesh-echer, *surl tesh echer*, cel mai bun mincinos din istoria ariekeilor. Era cel pe care îl numisem cândva Dansatoarea Spaniolă.

— Îşi aminteşte...?

— Avice, sigur că-şi aminteşte, a spus Bren. De ce crezi că suntem aici?

Bren şi YlSib le-au împărțit ariekeilor adunați o mână de cipuri cu date. Le-au luat iute, membrele şi degetele lor trădându-le agitația.

— EzCal ştie că i-ați înregistrat? m-am interesat eu.

— Sper că nu, mi-a răspuns Bren. N-ai văzut? Încearcă să facă ceea ce făcea Ez când era parte din EzRa – se asigură că nu putem să facem un stoc de înregistrări care să-i facă inutili.

— Dar i-ați înregistrat.

— Acestea sunt doar discursuri publice, a zis el. Nu pot să împiedice oamenii să-i înregistreze. Şi de ce ar face-o? Ei cred că ceea ce a fost spus şi-a pierdut puterea pentru că a fost *spus*, pentru că a ajuns aici, pentru că Gazdele l-au auzit deja.

M-am uitat la fiecare dintre ariekeii de acolo. Existau şi alte modele, pe alte aripi evantai, pe care aveam impresia că le mai văzusem.

— Unii dintre ăştia au făcut parte din grupul lui Surl Tesh-echer, am spus eu şi m-am uitat la Bren. Erau prietenii lui.

— Da, mi-a zis Bren. Ei pot doar să mintă. Niciunul dintre ei nu-i un virtuoz, aşa cum era Surl Tesh-echer. El era... un precursor, a adăugat el, ridicând din umeri. Aflat la o anumită limită...

— Soțul tău avea dreptate, au zis YlSib. Trebuia să-l oprească. În felul lui, avea dreptate. Ariekesul ăla a schimbat totul. De atunci, grupul ăsta a trebuit să se descurce fără el, au adăugat ele, după o scurtă tăcere. Se mişcă încet.

— Fac şi ei ce pot.

Fiecare ariekes a luat un *chip* cu date şi s-a dus în altă parte a încăperii. Toți şi-au întins – cu o mişcare similară, elegantă – aripa evantai peste el. Membranele s-au întins. Apoi s-au retras, luând înfățişarea unor sculpturi, transformând încăperea într-un loc al drogului. Au pornit sunetul, cu volumul foarte redus. Reacția lor a fost imediată: în timp ce-i priveam, tremurau şi se cutremurau de bio-extaz. Puteam vedea luminile difuzoarelor prin pielea întinsă a aripilor evantai, auzeam zumzetul în surdină al aparaturii audio: sufletul lui EzCal sau imitația sa fabricată.

— Cum naiba se întâmplă că înregistrările astea mai au efect? am şoptit eu. Au fost deja ascultate.

— Nu de către ei, mi-a zis Bren. Ei au aşteptat. Cu o încăpățânare teribilă. Şi-au strâns aripile când au ştiut că o

să vorbească EzCal. Au făcut deja lucrul ăsta cu EzRa. S-au împotrivit. Au încercat să reziste cât mai mult fără drog.

Îmi era greu să-mi imaginez că siluetele tremurătoare erau ale celor care rezistau în fața atotputerniciei zeului-drog.

— Pot să asculte chestiile astea acum pentru că nu le-au ascultat mai înainte, mi-a spus Yl.

Ariekeii s-au ridicat încet, unul câte unul. S-au uitat la mine. O amintire vagă, bizară. Se părea că reluăm lucrurile de unde le lăsaserăm. Dansatoarea Spaniolă a venit lângă mine. Tovarășii ei m-au înconjurat. Au rostit succesiunea de sunete din Limbaj care mă definea. Nu mă mai auzisem vorbită de mult timp.

M-au spus la început ca pe un fapt.

— *A fost o fată care a fost chinuită în întuneric și care a mâncat ce i s-a dat.*

Apoi au început să mă folosească drept comparație.

— *Acum, când am luat ce se afla în vocea zeului-drog, suntem precum fata care a fost chinuită în întuneric și care a mâncat ce i s-a dat*, a spus Dansatoarea Spaniolă.

Iar ceilalți i-au răspuns.

— Surl Tesh-echer n-a fost doar cel mai bun mincinos, a zis Bren. A fost un soi de precursor. N-a fost niciodată vorba doar de faptul că putea spune minciuni. Avice, dacă asta ar fi fost totul, de ce erau atât de interesați de tine? Ce au în comun minținul și comparațiile?

— *Ce alte lucruri din lumea asta mai sunt precum fata care a fost chinuită în întuneric și care a mâncat ceea ce i s-a dat?* a spus unul dintre ariekei.

— A fost greu, a zis Bren. Au fost împrăștiați de război.

De războiul drogului insuficient. Războiul în care Ez l-a ucis pe Ra. Războiul morților umblători.

— Acum, că s-au regăsit, o să-și continue treaba. Ei nu-l venerează pe Surl Tesh-echer. Dar acesta este, pentru ei, un soi de figură emblematică.

— Un profet, a spus Yl sau Sib.

— De ce nu le spuneți lui MagDa, chiar şi lui Cal... am zis eu, apoi m-am întrerupt, pentru că era evident că grupul din camera aceea reprezenta o conspirație, care lupta să limiteze puterea zeului-drog.

Cal avea să încerce să-l saboteze. Mi-aş fi dorit să nu cred asta. Bren a dat din cap, uitându-se la mine, în timp ce mă gândeam.

— Mda, a zis Bren. Acum MagDa sunt altfel. Însă riscă la fel de mult. Ele ar vrea să se retragă acum şi nu văd decât o singură cale de a face asta: aşteptând un pic. N-o să rişte să facă altceva. S-ar putea chiar să încerce să distrugă...

— Ce să distrugă? Ceea ce încercați voi să faceți?

— *Eu* nu încerc nimic, mi-a replicat Bren.

— Voi toți, tu şi tu, le-am spus eu lui YlSib. Şi Gazdele acestea. Ce încercați să faceți voi, *la plural.*

— După felul în care procedează, MagDa n-o să aibă succes, a zis Bren. Doar o să întârzie lucrurile. De aceea nu vor să-l accepte pe Cal. Nu-i suficient să încerci să menții totul în funcțiune până vine nava. Trebuie să schimbăm lucrurile.

În timp ce vorbea, ariekeii se mişcau în jurul meu ca nişte epave purtate de un curent, spunând fraza despre ceea ce sunt şi încercând s-o transforme în ceva nou, să se gândească la lucruri noi care erau asemănătoare cu mine, cu trecutul meu.

— EzCal nu-i singurul în privința căruia trebuie să fim atenți, a zis Bren. Trebuie să-i ții liniştiți pe ăştia.

Mi-am amintit modul în care ariekeii se dăduseră de-o parte, atunci când Hasser venise şi-l ucisese pe *surl tesh echer*.

— Eşti îngrijorat din cauza celorlalți ariekei, am spus eu.

— Vorbitorii ăştia erau periculoşi şi înainte, a zis Bren. Scile avea dreptate în privința lor, şi aşa era şi...

A ridicat din umeri şi a clătinat din cap, aşa că mi-am dat seama că fraza pe care o folosise fusese inexactă.

— Clica conducătoare. Şi eu nu ştiu unde sunt ei acum, dar pun pariu că EzCal au o idee. Sau, mai bine zis, Cal are. Au mai colaborat şi înainte. De ce crezi că-i atât de dornic să se ducă în oraş?

Crezusem că graba lui Cal era o nouă fervoare vizionară. Dar atunci, la Festivalul Minciunilor, Cal şi Copacul cu Pere se uitaseră la mine...

— Iisuse Pharos!

Şi Scile se uitase. Priorităţile lor, ca şi cele ale lui CalVin, înaintea lor, fuseseră puterea şi supravieţuirea; ale lui Scile fuseseră întotdeauna oraşul şi echilibrul acestuia. Toate astea se suprapuseseră la un moment dat, dar istoria îl lăsase pe Scile în urmă. Din cauza asta plecase în călătoria sa lipsită de speranţă.

— E posibil ca amicul Cal să-şi fi regăsit prietenii, a zis Bren. Cei de aici... a adăugat el, arătând încăperea, au reprezentat cândva o ameninţare. Ai văzut. Iar acum, totul s-a schimbat, a mai spus râzând. Ar putea să reprezinte şi acum o ameninţare. O altfel de ameninţare, poate una mai mare. Cal probabil că nu ştie că grupul mai există. Dacă a ştiut vreodată. Dar ariekeii cu care a lucrat el ştiu. Deci, dacă îşi găseşte amicii, atunci ceata asta ar trebui să stea foarte liniştită. Şi noi, la fel.

— De ce reprezintă o ameninţare? am întrebat eu. N-am înţeles niciodată. De ce fac chestia asta? Orice ar fi ceea ce fac.

— E greu de explicat, a zis Bren, ridicând din umeri. Nu ştiu cum să-ţi spun.

— Nu ştii, am exclamat eu, iar el a dat din cap, într-un gest ce însemna pe jumătate da şi pe jumătate nu.

— Cum stai cu Limbajul, Avice? m-a întrebat una dintre YlSib.

Apoi i-au spus ceva Dansatoarei Spaniole, iar aceasta a răspuns. Am înţeles câte ceva, iar când am clătinat din cap, Yl sau Sib mi-a tradus câteva propoziţii:

— *Nu-i bine că suntem aşa. Am prefera să fim altfel, decât aşa. Suntem precum fata care a fost chinuită în întuneric şi a mâncat ceea ce i s-a dat pentru că suntem îmbătaţi de ceea ce ni s-a dat de către EzCal.*

A urmat o tăcere îndelungată.

— *Am vrea, în schimb, să fim precum fata care a fost chinuită în întuneric şi care a mâncat ceea ce i s-a dat deoarece vrem să fim...*

Apoi s-a făcut din nou linişte, iar Dansatoarea Spaniolă şi-a scuturat membrele.

— A încercat să folosească de două ori comparaţia ta, cu sensuri contradictorii, a zis Sib. Dar n-a prea reuşit.

— *Acum e mai rău,* a continuat Dansatoarea Spaniolă. *Nu ne aşteptam la aşa ceva. A fost un lucru rău atunci când am fost îmbătaţi şi am ajuns nişte făpturi neajutorate din cauza cuvintelor zeului-drog; ne-am rătăcit, dar acum e altfel şi este mai rău. Acum, când vorbeşte zeul-drog, noi ne supunem.*

Da, spusese asta cu modulaţii care nu însemnau nimic pentru mine, dar indiferent cât de străină îmi era harta mentală ariekeană şi conştiinţa de sine a acestora, mi-am dat seama că trebuie să fie ceva teribil. Văzusem mulţimile răspunzând imediat instrucţiunilor date de EzCal, fără să aibă de ales.

— *Vrem să hotărâm singuri ce anume să auzim, cum să trăim, ce să spunem, ce să rostim, cu ce înţeles, la ce să ne supunem. Vrem ca Limbajul să fie uitilizat în folosul nostru.*

Le displăcea nou-resimţita nevoie pentru noul drog şi noua neputinţă de a se opune. De aceea era greu de crezut că nu mai existaseră şi alte conclave asemenea acestuia. Dar se armoniza cu lucrul după care tânjiseră mereu: dorinţa lor îndelungată de minciuni, de a face Limbajul să însemne ceea ce voiau. Vechea dorinţă părea să-i facă să deteste noua lor stare mai mult decât alţi ariekei rămaşi conştienţi.

— Am promis să te aducem aici, a zis Bren. Am făgăduit ca o Gazdă, a adăugat el, zâmbind în timp ce amintea de jurământrul copiilor. Erau dornici să te vadă. Ar trebui să te conduc înapoi înainte să-şi dea seama cineva că lipseşti, după care YlSib o să-şi vadă mai departe de treabă. Câte un pic. Fiinţele astea nu-s singurele care încearcă să găsească o altă cale.

Am parcurs un traseu periculos, prin celule rebele din oraşul prăbuşit, care creştea acum din nou. Mi se atrăsese întoteauna atenţia, şi remarcasem şi eu acest lucru, că modurile de gândire terestre şi ariekene erau incompatibile. Dar m-am gândit la cine îmi spusese asta, de multe ori. Cei din Administraţie şi Ambasadorii care deţineau monopolul asupra înţelegerii. Era plăcut să simt dintr-odată că mi se permitea şi că eram în stare să pricep acţiunile ariekeilor. Le văzusem dezaprobarea şi o înţelegeam.

I-am văzut doar pe mincinoşii aceia, cei ce se străduiau cu fervoare să-şi schimbe vorbirea. Bren şi YlSib puteau să meargă de la ei la alţii, încercând să-i scape complet de acea dependenţă şi să-i facă să trăiască fără Limbaj. Iar de aici, probabil la cei care luptau să se împotrivească ordinelor banale ale lui EzCal. Şi apoi la alţii, care, probabil, căutau căi chimice de vindecare. Nu participasem cu-adevărat la călătoria aceea, la acea primă vizită, dar fusesem prezentă şi Bren avusese încredere în mine. Nu mă adusese acolo din camaraderie – fusesem prezentă pentru că eram o comparaţie, iar dizidenţii aceia mă voiau pentru scopuri strategice, aşa cum alt grup putea să solicite un echipament, nişte chimicale sau un exploziv.

În timpul crizelor, Oraşul Ambasadei îşi pierduse fervoarea. Mă gândeam că, dacă aş fi dispus de trei zile, aş fi găsit oameni care să creadă că EzCal, sau Ez, sau Cal, era mesia, sau diavolul, sau ambele; că Ambasadorii erau îngeri – sau diavoli; că ariekeii erau aşa ceva; că singura noastră speranţă era să părăsim planeta cât mai iute

posibil; că nu trebuia să plecăm niciodată. Mi-am spus că la fel era şi cu ariekeii, şi m-am simţit deprimată, dar, în acelaşi timp, plină de speranţă. Limbajul era incapabil să formuleze nesiguranţe legate de monştri şi zei bine cunoscuţi prin alte părţi, şi am fost brusc convinsă că adunările acelea reprezentau un fel de cult cargo[1] ariekean. Fusesem la Dansul Fantomelor[2]? Bren şi YlSib sprijineau o mişcare greu de înţeles, catastrofică şi disperată?

Am privit-o pe Dansatoarea Spaniolă care se străduia să mă exprime, să mă facă să însemn lucruri pe care nu le însemnasem înainte, care încerca să forţeze comparaţiile să aibă noi forme.

— *Noi suntem ca fata care a fost chinuită în întuneric şi care a mâncat ce i s-a dat pentru că noi... pentru că, precum ea, noi suntem... chinuiţi.*

M-au înconjurat şi m-au privit, încercând să spună în diferite feluri că erau ca mine.

— De ce n-a funcţionat planul lui MagDa? am întrebat eu. Ştiu, ştiu, dar... spuneţi-mi doar atât: de ce nu putem să continuăm până vine nava?

Bren, Sib şi Yl s-au privit, să vadă cine avea să vorbească.

— Ai văzut cum acţionează EzCal, a spus Sib. Crezi că-i bine pentru noi să continuăm în felul ăsta?

— Şi, printre altele – a intervenit Bren, părând dezamăgit, dacă apreciam eu bine lucrurile – chiar dacă ar fi mers, ai văzut ce s-a întâmplat cu ariekeii când EzRa s-a sfârşit, ce-au pătit când au rămas fără... doza lor. Ce-o să

---

[1] Ansamblu de practici cu tentă religioasă apărut în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, în unele insule din Pacific, ca urmare a primului contact dintre triburile primitive şi oamenii albi (soldaţi americani care construiau aeroporturi improvizate în junglă). Aceste populaţii au considerat că avioanele şi uneltele moderne sunt produsul magiei.

[2] Ghost Dance (în orig.) – mişcare religioasă a indienilor americani care se opuneau coloniştilor albi, la sfârşitul secolului al XIX-lea.

se întâmple când o să vină ajutoarele? Când o să plecăm? Ce-o să se întâmple cu ei? a adăugat el, arătând spre Dansatoarea Spaniolă.

21

Alt aparat de zbor de-al nostru dispăruse. Făcuse nişte tururi ale fermelor din apropierea oraşului, la ordinele lui EzCal, cerând – insistând – să ni se trimită cele necesare: n-ar fi fost greu pentru noi să demontăm difuzoarele, dacă nu primeam ceea ce ne trebuia, iar fermierii ariekeni ştiau acest lucru. Comunicaţiile cu aparatul de zbor se întrerupseseră şi nu mai fuseseră restabilite. Am trimis camere-viespi.

Echipe de intervenţie făceau ordine în ultimele zone independente de la etajele izolate ale Ambasadei, în care şefii grupărilor respective şi membrii acestora refuzaseră amnistia. Eu fusesem afară, pe o baricadă – o grămadă alcătuită din mobilier sfărâmat, din tot felul de obiecte casnice şi maşinării nefolositoare, dar adunate laolaltă acolo într-un mod neobişnuit, nu cu plastciment, ci cu un polimer ce se solidifica iute, o răşină turnată deasupra obiectelor şi transformată în ceva tare precum cărămida şi transparent ca sticla. Resturile din interior erau vizibile, ca nişte gunoaie plutind în apă, dar o apă ce îngheţase într-o singură clipă. Nu mai eram în război, iar maşinile tăiau un şanţ prin barieră, un soi de spărtură în formă de V, cu suprafeţe perfect plate, prin transparenţa dură şi prin gunoiul din ea. Marginile şanţului erau străpunse, la întâmplare, de rămăşiţe secţionate.

Eram împreună cu Simmon. Pe ecranul lui mobil priveam imaginile însoţite de zgomote de fond ale camerelor-viespi.

— Ce-i asta? am întrebat eu.

Era corvidul care lipsea. Era mort. Solul din jur era ars. Se vedeau niște movilițe care puteau fi trupuri omenești.

Înarmați, am luat-o iute prin pustietate, pe cărări făcute de ariekei, de animalele și zellele lor, poate și de locuitorii umani sălbăticiți din afară, exilați din Orașul Ambasadei în ferme de la țară. Nu stabilisem contact cu toți. Am fost luată prin surprindere de un fulgerător și puternic sentiment de regret după floaking, după tot. Am încercat să-mi spun că lucrurile pe care le făceam se datorau acelui dificil „lasă-te dus de val", dar n-am reușit.

Resturile aeronavei erau împrăștiate pe sol. Am coborât în ceea ce s-a dovedit a fi un adevărat prăpăd. După un timp ne-am apucat de treabă. Cel mai priceput dintre noi a luat de pe toate trupurile niște probe din ceea ce puteau fi urme de mușcături sau de arsuri. Cadavrele erau peste tot.

— Oh, Doamne! a exclamat anchetatorul nostru.

Îl găsise pe Lo, parte a Ambasadorului LoGan; în piept avea o gaură cauterizată.

— Asta nu-i o rană provocată de prăbușire. *Nu-i* o rană provocată de prăbușire.

Tot acolo era și vizirul Jaques, iar marginea rănii sale, din dreptul brațului care-i lipsea, nu fusese tăiată curat, nici arsă, ci era sfâșiată și sângerase. După cât se părea, murise din cauza pierderii sângelui, în timp ce încerca să-și găsească membrul care-i zburase. Microbii pe care cei din grup îi aveau în interiorul lor îșI începuseră procesul de descompunere, iar peisajul arikean în care acționaseră avusese ca efect o ciudățenie chimică, așa că putregaiul nu semăna cu putreziciunea din Orașul Ambasadei.

Toți erau morți. Expediția inclusese unul dintre puținii funcționari kedis. O femelă-mascul matură, pe care n-o cunoscusem.

— Oh, Iisuse, e Gorrin! a exclamat cineva. Kedisii vor fi...

Am mers încet de la un cadavru la altul, zăbovind lângă fiecare cât de mult timp reuşeam. Vântul bătea rece, în timp ce umblam printre rămăşiţele prietenilor noştri. Am încercat să-i strângem: unii s-au făcut bucăţi, pe alţii i-am înfăşurat, ca să-i luăm acasă.

— Priviţi!

Încercam să reconstituim ce se întâmplase, după urmele de pe solul răscolit, citindu-le, laolaltă cu morţii transformaţi în hieroglife.

— Asta l-a doborât.

Un proiectil zimţat, fierbinte făcuse o arsură în flancul corvidului.

— Nu există animale de pradă de felul ăsta... a început cineva să spună.

— Dar au coborât suficient de încet ca să poată ieşi din corvid, am zis. Au ieşit şi au fost... au fost ucişi afară.

Am găsit resturi de ouă biofabricate, obţinute în urma unui schimb recent, pete de gălbenuş şi maşini fetale. Echipajul se înapoia. Aeolii pe care îi purtam făceau ca vocile să ne sune puternic în urechi, ca şi cum fiecare dintre noi ar fi fost singur. Am zburat cu armamentul pregătit, cărându-ne morţii, căutând ferma la care fuseseră compatrioţii noştri. Apropierea de ea ne-a fost anunţată de fum. Clădirile de pe margine erau în ruine, iar majoritatea creşelor dispăruseră. Mai exista un ţarc ce părea să fie încă în viaţă şi se chinuia, dar nu aveam idee cum să-i dăm lovitura de graţie, aşa că am încercat să-i ignorăm durerea.

Nu exista acolo niciun mort ariekean. Ferma era pustie. Animale de culoarea prafului au fugit în toate părţile, iar sosirea noastră a zburătăcit hoitari care arătau ca nişte hârtii zdrenţuite – cârduri mişcându-se ca un fum gânditor.

Cineva a deschis focul şi am coborât cu toţii pe sol, trăgând. Tunul a bubuit: era una dintre comorile Oraşului Ambasadei, un tun vechi, făcut cu tehnologie banshee, într-o formă pe care oamenii puteau s-o folosească. Poliţistul nu

ţintise nimic – o mişcare, o agitaţie a faunei mărunte. Tinerii ariekei fuseseră abandonaţi şi pluteau într-o zeamă a morţii. Existau şi cadavre ale celor mai în vârstă. Urme de copite se vedeau pretutindeni. Am pus nişte camere să urmărească ceea ce am presupus că ar putea fi cărări.

Din fermă ieşeau artere de grosimea unui trup; acestea se încâlceau, intrând în sol şi în tubul care traversa peisajul pietros, către oraş. Conducta era spartă. Substanţa din care era făcută fusese aruncată în aer de o explozie menită s-o saboteze, iar solul se transformase într-o mocirlă alcătuită din praf şi lichid amniotic.

— Ce-i asta?

Într-o groapă se vedeau resturi organice. O substanţă ca nişte mărunţaie strivite de peşte; piele de la ţesutul dintre nişte coarne; o grămadă de oase amestecate. Erau resturi de aripi evantai. Am strâns micile trofee. Am auzit în urma noastră strigătul îndurerat al ultimei clădiri rămase în viaţă.

Puseserăm difuzoare în fermele cu care stabiliserăm contacte, iar faptul că trimiteam mereu înregistrări cu vocea lui EzCal ar fi trebuit să ne garanteze aprovizionarea cu cele necesare, dar avuseserăm necazuri. Acum ştiam de ce. Am trimis echipe şi camere de-a lungul conductelor de aprovizionare şi am găsit locurile în care erau întrerupte. Am mai pierdut un corvid, apoi şi pe poliţiştii pe care îi trimiseserăm să-l găsească.

EzCal s-au dus în centrul oraşului să transmită un discurs. Călătoria lor din Oraşul Ambasadei până acolo a fost pe-atât de fastuoasă pe cât ne-am permis atunci. Se făcuseră presiuni asupra acelora dintre noi care făceam parte din comitet şi care eram încă – în aparenţă – supervizorii lui Ez şi Cal şi temnicerii lui Ez, să fim prezenţi şi să purtăm haine elegante. Wyatt a venit cu noi. Răsplata lui pentru naşterea lui EzCal fusese aceea de a fi eliberat şi, cu toate că era supravegheat, fusese făcut membru al

comitetului. Era expert în crize politice şi nu mai era un agent al Bremenului, sau nu mai era pentru moment. Ce avea să se întâmple mai târziu... aveam să rezolvăm mai târziu.

— Dacă ar putea să meargă sub un baldachin, ar face-o, am spus eu calmă către MagDa.

Zeul-drog se ducea în oraş, Ez cu privirea în jos şi fără să zâmbească, iar Cal – cu capul ras în stilul pe care şi-l păstrase, fără cusături, dar având pe ţeasta plină de cicatrici nişte tatuaje noi, care le imitau – privea în sus şi, din când în când, arunca o privire către Ez, o privire plină de energie şi de ură.

— Ne-ar fi pus să-i cărăm pe umeri.

MagDa n-au zâmbit. Ne făceam promenada zilnică prin Oraşul Ambasadei, însoţindu-l pe EzCal, înconjuraţi de ariekei care le urmau instrucţiunile şi strigau un soi de urale. Mag şi Da erau şocate. Îmi venea să le spun:

— Aşteaptaţi! E de bine. Mai sunt şi alţii. Există oameni şi ariekei care caută căi de scăpare.

Nu aveam să-l trădez pe Bren şi ştiam că el avea dreptate: riscul era foarte mare ca MagDa să fie enervate de planurile acelea.

— Nu ştiu... mi-au spus MagDa.

— ...Nu ştiu nici măcar ce-o să facem.

— ...Atunci când o să vină nava.

— Trebuie să ne păzim resursele, a spus Cal după ce terminaseră discursul, privind imaginile filmate cu fermele în ruine.

EzCal insistaseră să fie reduse raţiile din Oraşul Ambasadei. Ordonaseră ca echipe alcătuite din poliţişti să se ducă la plantaţiile cele mai apropiate şi la cele care ne aprovizionau cu hrana de primă necesitate. Atacurile deveniseră tot mai frecvente. Fiecare grup de poliţişti care ieşea afară era însoţit de un Ambasador, pentru a putea să comunice cu cei pe care trebuia să-i protejeze.

— O să fie bine, mi-au spus PorSha, în timp ce se pregăteau.

— ...Nu-i pentru prima oară.

— ...Suntem obișnuiți cu asta.

— Și înainte trebuia să mergem afară, să ne târguim.

— ...Afară din oraș.

— E același lucru.

Nu era același lucru. Înainte, în timp ce lumea și Orașul Ambasadei se prăbușeau, ei și toți Ambasadorii mai buni ne ținuseră în viață cu negoțul lor întâmplător. De data asta se supuneau unor ordine. Inițial, crezusem despre Cal că avea să-și joace cât mai puțin cu putință rolul, atunci când devenise o parte a zeului-drog numărul doi. Mă înșelasem.

EzCal l-au descoperit pe Copacul cu Pere, conducătorul de altădată al facțiunii ariekene cândva puternice. Poate Cal avea propriile surse de informare. Nu toți exilații din Orașul Ambasadei care locuiau acum în oraș împărtășeau perspectiva lui Yl și Sib. Unii aveau dușmani, iar dintre aceștia unii puteau fi, de fapt, agenți ai lui EzCal.

Povestea se întâmplase în timpul unui discurs pe care-l ținuseră într-o piață a orașului. EzCal se pomeniseră brusc în mijlocul unui mic grup de ariekei care își retrăgeau și-și întindeau ochii, privindu-l fix. EzCal nu se speriaseră. Printre ariekeii din grupul respectiv se numărase și Copacul cu Pere.

Îi însoțise pe EzCal la următoarele lor spectacole, parcurgând alături de ei tot drumul de întoarcere de la o întâlnire ținută în Orașul Ambasadei. Mai stăteau și alți ariekei cu ei, unii mai aproape de EzCal decât vreun om, vreun membru al Administrației, al comitetului sau vreun Ambasador. Amintirile mele nu erau demne de încredere, dar, privind înregistrările tridimensionale – chiuleam de la îndatoririle mele de însoțitor – am bănuit că măcar alți doi se putuseră afla printre cei care se dăduseră de-o parte și-l

lăsaseră pe Hasser să-l ucidă pe *surl tesh echer*. Mi-am ținut răsuflarea: eram implicată într-un război secret.

De data asta, EzCal n-au vorbit, un timp. Își distribuiau cu zgârcenie vorbele. Când au glăsuit, au anunțat că *kora saygiss* – Copacul cu Pere – era șeful acelui district. Și că zona acea fusese aleasă dintre toate sectoarele rămase întregi ale orașului distrus ca să fie sediul lui EzCal și că regentul său o să fie *kora saygiss*. EzCal nu puteau să vorbească decât ca zeudrog, iar cuvintele pe care le rosteau erau întotdeauna porunci. Nu era vorba despre indicații de moment prin care li se cerea, de exemplu, să-și ridice aripile darului: îi cârmuiau, iar când EzCal au terminat de vorbit, ariekeii care îi auziseră au rămas sub conducerea lui *kora saygiss*. Ariekeii erau foarte liniștiți și nu s-au plâns.

Din câte știam eu, era posibil ca *kora saygiss* să fi fost deja conducătorul mai multor străzi pe care le frecventa. Era posibil ca EzCal să nu fi schimbat nimic – numai că, spunând ceva, schimbaseră acel ceva. Acum era vorba de o colaborare, de o vasalitate între Orașul Ambasadei și noul centru al orașului. Mi-am dat seama că sarcina lui Bren, a lui YlSib și a tovarășilor lor avea să devină mai dificilă.

Cred că evitasem să mă gândesc la ceea ce era cu adevărat Cal – EzCal – și la ce fusese. Indiferent dacă noua noastră politică era dirijată de un plan, de bufonerie sau de baftă, eu nu eram în siguranță.

Ariekei din noul district inaugurat de EzCal părăsiseră orașul împreună cu PorSha, KelSey și polițiștii. Acestea erau acum operațiuni realizate în comun. KelSey au revenit, PorSha nu.

Aveam receptoare și camere în jurul tuturor fermelor. Ne atenționau de fiecare dată când se întâmpla ceva sub așteptările algoritmilor lor, astfel că la următorul atac am fost sunați imediat toți cei din comitet, iar imaginile ne-au fost trimise direct în camerele noastre.

Corvidele s-au îndreptat spre exteriorul oraşului. Nu aveau să ajungă la timp, dar trebuia să acționăm, chiar dacă era în zadar. Eu eram împreună cu Bren. Am scotocit cât am putut de iute prin imaginile haotice. Scene de îngrijire, de interacțiune cu lucrătorii din ferme. PorSha, o pereche de femei înalte, timide, le transmiteau ariekeilor care erau necesitățile noastre. Convulsiile tubului trimiteau bunuri care aveau să fie excretate în Oraşul Ambasadei. Fragmente de conversații în anglo-ubiq. Contorul de timp înainta încet. Spațiul ăla de date nu funcționa ca lumea.

— Avem nevoie de Ehrsul, a zis Bren. Ştii....?

Am clătinat din cap. O polițistă plină de noroi stătea şi privea speriată, nu spre noi, ci peste umerii noştri, pregătindu-se să raporteze.

— Sergent Tracer la...

S-au auzit zgomote violente. Femeia a privit spre ceva din afara ecranului.

— Suntem atacați, a spus ea. Grupuri de... sute, sute de...

Transmisia ei s-a sfârşit, imaginea a înțepenit şi a fost înlocuită de o vedere de ansamblu ce se micşora iute, pe măsură ce camera se ridica în zbor. Tracer zăcea pe spate, printre oameni morți. Îşi scosese masca aeoli, cu un spasm involuntar al degetelor muribunde. Imaginile au pâlpâit. O ceată mare de ariekei care se mişcau altfel decât lucrătorii de la ferme. Galopau, agitându-şi aripile darului, lăsau în urmă sânge, lichid împroşcat de arme, praf. Niciunul dintre ei nu vorbea – răcneau fără cuvinte, scoteau doar îndemnuri la atac, fără să folosească Limbajul.

Au decapitat un membru minor al Administrației, pe care-l cunoscusem cândva. Mi-am ținut gura închisă. Un ariekes l-a doborît la sol, l-a ținut cu aripa darului, iar altul a ridicat o lamă făcută dintr-o substanță precum coralul. Aveau arme biofabricate pe care le-au îndreptat spre zidurile fermei. Alt ariekes i-a împuşcat pe bărbații

şi femeile noastre cu o carabină, manevrând arma terestră cu o precizie surprinzătoare. I-am văzut ucigând tereştri fără niciun fel de arme, înfigându-şi vârfurile propriilor oase în măruntaiele umane sau smulgându-le măştile şi făcându-i pe ai noştri să se sufoce în atmosfera străină.

Bren a accelerat viteza de derulare a imaginilor. Apoi ne-a prezentat imagini în direct. Carnagiul continua. Poliţiştii erau depăşiţi numeric, încercau să ajungă la corvid şi erau doborâţi. PorSha strigau în Limbaj către agresori:

— *Aşteptaţi, aşteptaţi, încetaţi cu acţiunile acestea. Vă rugăm, vă cerem să nu mai...*

Am pierdut camera aceea, iar când imaginea a revenit, PorSha erau moarte. Bren a înjurat.

Toate difuzoarele pe care le plasasem în zona fermei au început brusc să ţipe, cu glasul lui EzCal. Zeul-drog se regăsiseră aici, în Oraşul Ambasadei, şi răcneau pe circuit.

— *Opriţi-vă,* au spus ei, iar lucrurile au încremenit. M-am aplecat spre imaginea aceea groaznică. Măcelul, ariekeii nemişcaţi...

— Iisuse! am exclamat ridicându-mi mâinile.

— Ce fac ăştia? s-a minunat Bren.

— *Staţi liniştiţi,* a zis zeul-drog, răcnetele lui răzbătând la distanţă de mai mulţi kilometri. *Veniţi în faţă şi staţi lângă Ambasadorul mort.*

Timp de câteva secunde, nu s-a văzut nicio mişcare. Apoi un ariekes a ieşit din mulţime şi a păşit atent cu copitele, pătrunzând în raza vizuală a camerei. Ceilalţi îl priveau. Cu aripa evantai din spate întinsă, asculta vocea din difuzor, răsucindu-se în lumină în timp ce auzea vocea lui EzCal.

În mulţimea de ucigaşi nu existau alte aripi evantai.

— Ăsta-i un fermier, am spus. Nu-i unul dintre ei.

Un ariekes solid şi-a lovit uşor doi dintre tovarăşi cu aripa darului şi a arătat către individul care ieşise în faţă,

subjugat de voce. Şi-a arcuit spatele, arătând o rană. EzCal continuau să vorbească.

— Indivizii au văzut clădirile ascultând şi l-au văzut şi pe tipul ăla, am zis eu. De aceea s-au oprit. Nu din cauză că au fost siliți s-o facă.

La început unul cât unul, apoi tot mai mulți, simultan, ariekeii asasini şi-au arcuit spatele. Am văzut cum le tremurau cioturile aripilor evantai. L-am auzit pe Bren şoptind:

— Doamne!

Ariekeii îşi arătau rănile. Unii scoteau sunete fără cuvinte şi sunt sigură că erau strigăte de triumf.

— Ştiu că-i vedem, am zis eu.

Urmând instrucțiunile fără cuvinte, transmise prin gesturi ale aripii darului de tovarăşul lor mai solid, ariekeii automutilați s-au aşezat de-o parte şi de alta a lucrătorului de la fermă, aflat în transă, şi l-au ținut bine. Acesta nici măcar nu i-a băgat în seamă.

— *Opriți-vă, dați-i drumul,* i-am auzit pe EzCal spunând.

Limbajul lor s-a stins treptat. Fermierul şi-a ridicat şi şi-a deschis în mod repetat aripa darului, supunându-se instrucțiunilor care nu-i fuseseră adresate. Cei cărora le fuseseră destinate le-au ignorat; nu le-au ascultat, ținându-şi în continuare prada.

Ariekesul cel solid l-a tras cu putere pe fermier de aripa darului. M-am crispat. Victima a țipat de două ori şi a încercat în zadar să fugă. Cel care-l tortura îşi mişca aripa darului ca pe o mână care ar smulge o plantă din rădăcină. Aripa darului s-a rupt: inserțiile cartilagiilor şi muşchilor s-au frânt şi s-au desprins, în cele din urmă, odată cu ele țâşnind un jet de sânge; smulgând fibrele rupte de pe spatele tremurător, atârnau în urma lor.

Aripile evantai sunt cel puțin la fel de sensibile ca ochii oamenilor. Ariekesul traumatizat şi-a deschis gura şi s-a prăbuşit, năucit de durere. A fost târât de-acolo. Cel

care îl surzise şi-a ridicat mănunchiul grotesc din care picura sânge. A scos un zgomot puternic, fără cuvinte. De triumf sau de furie.

Mi-am dat seama că EzCal vorbeau din nou. Dădeau ordine şi acestea erau ignorate.

22

Acesta a fost începutul războiului fățiş. L-am numit Primul Masacru din Fermă, deşi era singurul despre care ştiam – înțelesesem ceva groaznic. Ne-au trebuit câteva zile ca să ne dăm seama ce urma.

Mutilarea aceea finală a unui ariekes de către un altul fusese o recrutare. Dacă victima supraviețuia şocului şi durerii, era transformată într-un alt soldat din tabăra inamică.

— Cum primeşte ordine un asemenea individ? am întrebat eu, dar nu mi-a putut răspunde nimeni.

Poate nu existau niciun fel de ordine, doar furie lipsită de limbaj. *Puteau să gândească? Dacă nu puteau să vorbească, puteau gândi?* Limbajul era, pentru ariekei, vorbire şi gândire, în acelaşi timp. *Sau nu era?*

Nu ştiam dacă să ne retragem din fermele exterioare sau să ne întărim prezența. Aşa că am încercat ambele lucruri. Au fost aruncate în aer şi alte conducte viscerale. Imaginile erau aceleaşi, în decoruri diferite: printre cadavrele unor copaci ca nişte organe, într-o zonă aridă, într-un loc plin cu pietriş; de fiecare dată, o explozie de carne şi o grămadă de organe distruse. Depozitele noastre se goleau.

Infrastructura nu era singura atacată. După Masacrul de la Fermă, cei fără aripile evantai au năvălit într-o tabără apărată de alți ariekei, cei care auzeau: acesta a devenit

Incidentul de la Marginea Râpei. Aveam acolo trupe echipate cu tehnică din *afară*, care nu se găsea cu uşurinţă. Acestea au reuşit să împuşte mulţi agresori. Dar ne fuseseră omorâţi jumătate dintre poliţişti când criminalii au plecat subit, la imboldul vreunui semnal pe care noi nu l-am putut înţelege. Poate în urma unui soi de unde empatice pe care noi nu le simţeam, ca în cazul păsărilor care se rotesc şi devin un singur organism.

N-am rămas indiferenţi la acele imagini. EzCal au convocat tot comitetul, aducându-l şi pe $\frac{kora}{saygiss}$, Copacul cu Pere. Ne-au spus că făcuseră schimbări în modul în care era administrat oraşul şi că asta putea să ne fie de folos. Cal a vorbit despre posibilitatea încheierii unei alianţe împotriva „bandiţilor". Am încercat să-l ascult, să înţeleg cursul politicii actuale. După dispreţul manifestat de Bren, mi-am dat seama că în locurile din oraş în care nu era anarhie sau nesupunere secretă, existau autorităţi colaboraţioniste bizare, precum cea a lui $\frac{kora}{saygiss}$.

Am fost martorii alcătuirii unor patrule mixte absurde. Sub ordinele lui EzCal, poliţiştii noştri făceau ordine în afara oraşului, însoţiţi de ariekei recrutaţi într-o miliţie. Bineînţeles, trebuia să fie prezent un Ambasador, ca să transmită instrucţiuni în conformitate cu ceea ce EzCal atrăgea atenţa că trebuie să fie autoritatea zeului-drog. Ambasadorii au fost instruiţi în mânuirea armelor: birocraţii de carieră încercau să se transforme.

Misiunea s-a dezintegrat, a dat greş, pentru că ordinele emise de Ambasadorii dezorientaţi au fost interpretate în mod diferit de ariekei şi de tereştri. Ariekeii nu erau ranchiunoşi, din câte am văzut – ştiu acum că există ranchiună ariekeană – ci doar dezorientaţi. Primele trei patrule de felul ăsta nu au realizat nimic, iar a patra a fost atacată. Când am ajuns în locul respectiv, echipa de sprijin a descoperit că oamenii erau morţi şi că majoritatea colegilor ariekei ai acestora dispăruseră – fiind, fără

îndoială, înrolați în rândul rebelilor printr-o operație chirurgicală brutală. Patrulele mixte şi-au încetat existența.

— Şi dacă nu vor să lupte? Chiar după ce li s-a luat aripa evantai? Sau dacă vor să lupte împotriva celor care i-au lipsit de aripile evantai?

Eu, trădătoarea, mă aflam iarăşi în clubul secret al mincinoşilor din oraş, pentru ca tovarăşii Dansatoarei Spaniole să mă poată lua în considerare. Gândeau intens. Atât de intens, încât Bren mă adusese înapoi în oraş. Dansatoarea Spaniolă nu era prezentă.

— O aripă evantai nu-i doar o ureche, a spus Yl, iar ea şi Sib m-au privit.

— Da, aripa aude.

— E principala poartă de acces a minții.

— Mai importantă decât vederea.

— Fiziologia lor nu-i asemănătoare cu a noastră.

— Dacă n-au aripa evantai, nu aud *niciun fel* de sunet.

— Şi dacă nu aud niciun sunet, nu-şi aud nici propria vorbire.

— Ceea ce înseamnă că un ariekes nu poate să vorbească.

— Deci nu poate vorbi Limbajul.

Poate că nu mai aveau deloc simțul adevărului sau al gândirii. Rebelii trebuie să fi alcătuit o comunitate fragmentată, fără vorbire – dacă alcătuiau totuşi o comunitate. Limbajul, pentru ariekei, însemna adevăr: fără el, ce mai erau? O societate de psihopați.

— Deci, chiar dacă n-ar vrea să ia parte la rebeliune, am zis eu, dacă li s-au luat aripile evantai, atunci sunt...

— Demenți.

— Sau ceva de felul ăsta.

— Poate unii nu iau parte.

— Poate pleacă. Se rătăcesc.

— Poate mor.

— Dar nu mai sunt ceea ce fuseseră.

— Nu-i nicio surpriză că majoritatea li se alătură...

— ...bandiților.

YlSib au zâmbit fără veselie, folosind terminologia absurdă a lui EzCal.

— Nu pot fi recrutați cu toții, am zis eu.

Cadrele de bază ale acelei armate erau, cu siguranță, cei care se asurziseră singuri. Poate că disperarea aceea, actul acela literalmente nebunesc de revoltă apăruse independent la sute de ariekei; poate că decizia fusese unanim luată într-o adunare, printr-un act de automutilare, efectuat în masă, care avusese loc între două discursuri ale lui EzRa – pentru că ne-am dat seama că dizidenții aceia ne atacaseră înainte de domnia zeului-drog numărul doi, chiar dacă o făcuseră într-un mod mai dezorganizat – şi apoi se reuniseră într-un nucleu organizat. Probabil că exista undeva o încăpere înțesată cu aripi evantai în putrefacție, încăpere ce reprezenta locul de naştere al acestui grup care aştepta sfârşitul lumii.

Fiecare prins în propria-i capcană. Doar Dumnezeu ştia câți erau – o forță de intervenție a celor singuri şi rătăciți. Cum se strânseseră împreună? Cum îşi coordonau atacurile? M-am gândit din nou că trebuie să fi fost împinşi de instinct şi de un soi de gramatică profundă a haosului: ei nu puteau să plănuiască. Poate că fiecare lovitură nu fusese un raid organizat cu grijă, ci doar o manifestare întâmplătoare. Dar mi-am amintit de ceva care aducea a interacțiune între cei automutilați, în timpul Primului Masacru de la Fermă, şi care dispăruse apoi.

— La început au venit în oraş în grupuri... a spus Sib.

Nu mai exista un oraş, ci doar nişte triburi de dogați şi nişte sclavi, acolo unde fusese un oraş.

— ...Care omorau alți ariekei.

— Dacă te eliberezi de ceva precum zeul-drog...

— ...poate crezi că aceia care n-o fac sunt dezgustători.

Dar acum nu-i mai omorau, îi recrutau. YlSib au făcut simultan gesturi de răsucire a unor aripi evantai imaginare, care porneau din locul în care fuseseră prinse acestea.

Am ridicat din umeri, apoi am transformat gestul în clătinat din cap şi le-am spus că aş vrea să o văd pe Dansatoarea Spaniolă, în calitate de prietenă. Voiam să o înțeleg, să pricep strategia ei de eliberare. YlSib au fost încântate. M-au condus într-o grotă, sub nişte streşini ca nişte degete, în care locuia ariekesul. Am rămas cu toții tăcuți, pentru multă vreme.

Un mic grup de case din suburbii, care se refăceau încet, fusese doborât brusc cu arme biofabricate foarte puternice, obținute prin încrucişarea unor soiuri existente. Informatori ariekei care lucrau pentru zeul-drog ne-au spus că urma să se întâmple ceva teribil.

— *Toți cei care locuiesc în oraş şi toți cei care locuiesc în Oraşul Ambasadei trebuie să lupte împotriva acestor agresori,* au spus EzCal, avându-l alături de el pe $\frac{kora}{saygiss}$.

Nu conta cât de mult se străduiau ariekeii subjugați de ei să i se supună, asemenea cuvinte erau prea vagi ca să însemne mare lucru. EzCal nu rostiseră niciodată un ordin încărcat de drog care să-i facă pe toți ariekeii să i se supună lui $\frac{kora}{saygiss}$. Probabil că se temeau de eventualele consecințe nedorite.

Voiam să mă întorc, cât mai curând şi pentru cât mai mult timp posibil, la mincinoşii din oraş care se străduiau să îndeplinească provocarea lui $\frac{surl}{tesh\ echer}$. Voiam să încerc să-i învăț cum să ajungă la ea – să le arăt calea şi strategia pentru calea aceea –, dar încă nu puteam să merg acolo decât dacă YlSib şi Bren veneau cu mine. După atacul dramatic din ruinele oraşului, Dansatoarea Spaniolă şi ceilalți ariekei fuseseră descurajați (îmi dădusem seama de asta). Unul dintre ei îi părăsise.

YlSib au ascultat.

— S-au certat cu el.

— ...el le-a spus...

— ...le-a spus că-i e ruşine.

Fusese destul de rău când primul zeu-drog îi făcuse să fie drogați: acum era şi mai rău, pentru că-şi vedeau semenii drogați făcuți să se supună.

— El... oh...

— ...S-a jumulit singur.

— Nu! am exclamat eu.

Mi-am spus că nu-i îndurerase doar pierderea acelui – ce le era, prieten? – căzut într-o stare de auto-sălbăticire, a minții şi a trupului deopotrivă, astfel că nu mai putea să audă şi să vorbească. Ei doreau să reprezinte o speranță împotriva sinuciderii revoluționare a celor care-şi retezau gândirea socială odată cu aripile evantai şi se transformau într-un grup de revanşă nihilistă. Printre cei fără Limbaj existau ranguri? Cei care se mutilaseră singuri erau o aristocrație aflată deasupra celor recrutați în urma atacurilor? M-am uitat la ochii cei mulți, ca nişte puncte negre, ai Dansatoarei Spaniole, care-l văzuseră pe tovarăşul ei rupându-şi aripa evantai ca pe un gunoi, după atîția ani de muncă la un proiect care începuse cu mult timp înainte de acel sfârşit al lumii.

Lângă porțile baricadei noastre, printre rămăşițele pieților stradale fusese rapid adoptat un sistem de schimburi cu obiecte utile reciclate, iar oamenii începuseră să vorbească despre salvare. Când avea să vină, unde aveam să ne ducem, cum va fi viața pentru locuitorii din Oraşul Ambasadei, exilați pe Bremen.

Camerele noastre de luat vederi, acum sălbatice, hălăduiau pe câmpii. Multe se stricaseră sau li se degradase semnalul. Dar unele ne mai trimiteau imagini.

Unele se aflau la mare distanță, într-o zonă în care nu existau nici măcar ferme, dincolo de capetele conductelor

de transport. Am auzit zvonuri despre anumite filmări înainte să le văd. Am refuzat ideea că existau, dar că îmi erau ascunse – nu făceam parte din comitet? Dar, cu toate că încercarea dăduse greș, am descoperit că existase o astfel de tentativă. N-ar fi trebuit să fiu șocată. O fractură internă, o formă de lașitate și o conspirație care comunica direct cu zeul-drog. Nu exista nici măcar o strategie în acest sens. Secretomania e doar un reflex al birocraților. Nu exista vreo cale de a ascunde fișierele acelea: a doua zi după ce a început să circule povestea despre ele, toți ceilalți ne-am dus să le vedem.

Câțiva dintre noi le-au încărcat în spațiul de date al comitetului. Bren era agitat. Fusesem surprinsă de nerăbdarea lui, de faptul că, evident, el nu avea idee dacă zvonurile despre ceea ce aveam să vedem erau adevărate. Eram obișnuită cu faptul că el cunoștea tot felul de lucruri despre care nu-mi spunea nimic. Așa că l-am tachinat pe chestia asta, într-un mod cam exagerat. Am privit înregistrările camerei. Proveneau de la distanțe de mai mulți kilometri, dar nu dintr-o altă țară. Filmările fuseseră făcute în spații înguste. Am încercat să evit suprapunerile cu imagini luate cu câteva zile înainte. Un prost din spate a zis ceva de genul:

— De ce ne uităm la chestiile astea?

Camera a trecut printr-un cotlon dintr-o stâncă și a ajuns într-o vale cu pământ de culoarea pietrei ponce, trecând asemenea unei păsări deasupra pantei, mai întâi la înălțimea copacilor, apoi a unor turnuri, focalizându-se asupra albiei secate a unui râu. Am gemut. Cineva a înjurat.

Era o armată întreagă. Mărșăluia în direcția noastră. Nu erau sute de ariekei, ci mii și mii.

M-am auzit spunând:

— Iisuse, Iisuse Hristoase!

Știam acum de ce orașul părea pustiu.

— Pharotekton! am exclamat.

Microfoanele erau groaznice, dar am auzit zgomotul marşului, bubuitul picioarelor tari care nu mergeau în ritm. Ariekeii amputaţi răcneau. Probabil nu-şi dădeau seama că ţipă, pentru că nu-şi auzeau nici măcar propriile şuierături neîncetate. Maşinile care-i însoţeau se supuneau comenzilor fără cuvinte ale proprietarilor. Ariekeii aveau arme. Aceasta era singura armată de pe planetă, iar ea mărşăluia împotriva noastră.

Camera s-a apropiat şi am văzut mii de cioturi al unor mii de aripi evantai. Fiecare ariekes de acolo era un soldat care nu se supunea ordinelor, dar era prins în capcana unui solipsism mut, incapabil să vorbească, să audă, să gândească. Dar soldaţii aceia se mişcau împreună în felul acela misterios, având un ţel comun fără să discute despre el. N-ar fi putut avea un scop unic, dar noi ştiam că au, ştiam care era acesta şi ştiam că noi eram scopul lor.

23

La început, i-am numit pe cei care se apropiau „Armata celor ce nu aud"; le mai zisesem şi Cei Fără Limbaj sau AM, auto-mutilați. Oamenii lipsiți de auz din Oraşul Ambasadei au obiecat la o asemenea denumire, aveau dreptate şi ne-a fost ruşine. Atunci cineva i-a numit pe agresori folosind o limbă antică. Însemna acelaşi lucru, „cel ce nu aude", dar cuvântul *Surdae*[1] făcea ca insulta să pară atenuată, mai ales pentru că termenul, iute modificat şi neînțeles, devenise „Surd[2]" şi apoi, printr-o transformare greşită, „Absurd". Acesta din urmă desemna Gazde care veneau să ne omoare pentru păcatele pe care le înfăptuiserăm – dacă le înfăptuiserăm – fără intenție.

Mai mult decât toate aceste lucruri, disciplina absurdă, imposibilă, cu care anumite grupuri se desprindeau fără cuvinte din corpul principal lent, acționând coordonat, în echipe mici, care pătrundeau pe teritoriu străin, nimicindu-i pe cercetaşii noştri sau recrutând prin mutilare noi soldați ariekei cărora le rupeau carnea. Ulterior, transmisiile s-au întrerupt brusc, camerele avariate de vânt sau de furia subită a duşmanilor fiind doborâte la

[1] Surd (în lb. latină).

[2] În limba engleză, sensul cuvântului *surd* nu are nicio legătură cu lipsa auzului, acesta desemnând un număr irațional (n.r.).

pământ. Bineînțeles, am trimis altele. Am început să facem planuri.

În timp ce spionii noştri făceau incursiuni de observare, am încălcat vechile înțelegeri şi obiceiuri ale izolării. Camerele ne arătau coasta, marea uşor toxică. Aveam un teritoriu, pe care era aşezat oraşul, în interiorul căruia se afla Oraşul Ambasadei. Nu eram obişnuiți să vedem asta. Eu folosisem echipament cartografic în immer, dar nu asemenea hărți. Aveam un continent. Mi-ar fi fost greu să trasez limitele Oraşului Ambasadei, şi mai greu să schițez oraşul, şi n-aş fi putut să recunosc forma masei de uscat pe care eram doar un punct mărunt. Acum, că aveam nevoie de ele, nu era greu să încălcăm acest tabu şi să alcătuim hărți. Nu ne fusese niciodată interzis aşa ceva, cum observasem că se întâmpla *afară*, în unele teocrații ostentative: doar că vechile şi nepotrivitele politeturi dispăruseră. Camerele noastre îşi actualizaseră instrucțiunile, astfel încât să-i putem urmări pe Absurzi.

Cei puțini, cei dintâi dintre ei, pionierii, învățaseră acel anume fel de violență prin care-şi transformau victimele în tovarăşi nevorbitori. Cum se întâmplase asta? Ieşiseră din oraşul pustiit, chemând fermierii, trecuseră pe lângă conductele urbane şi ajunseseră pe teritoriile unde rătăceau nomazii, chemându-i pe nomazi, pe vânătorii-culegători de tehnologie inutilă sau fugară, clădind. Într-o zi, cineva ar trebui să scrie istoria acestei călătorii, a acestei cruciade de recrutare.

Erau mulți, nu doar drogații rurali capturați şi vindecați cu forța. Mi-am imaginat făpturile acelea nebuneşti apărând din pustietăți ca nişte profeți; erau ariekei aflați la mare distanță, avertizați deja sau înfuriați de ceea ce auziseră despre verii lor din oraş – aduşi în starea de zombi fericiți sau de laşi disperați –, indivizi aflați suficient de departe ca să fi evitat dependența de drog şi care nu trebuiseră siliți să li se alăture Absurzilor. Poate că se scursese

ceva timp înainte ca armata să fi trecut la violenţe repetate şi lipsite de remuşcări, poate că în unele aşezări existaseră dezbateri despre surzire printre cei ce nu fuseseră încă recrutaţi. Folosiseră pentru ultima oară logica vorbirii pentru a justifica propria ei eradicare.

L-am convins pe Bren să vină cu mine în oraş. Era uşor să ieşi, deşi ar fi trebuit ca graniţele noastre să fie controlate. Nu era greu să înveţi rutele de intrare şi de ieşire.

— O să ajungă aici în două săptămâni, i-am zis eu, iar el a dat din cap.

— Ai observat că toţi sunt în prima năpârlire? m-a întrebat Bren. Nu-şi mai protejează bătânii şi nu mai au grijă de cei tineri.

Dar tinerii aveau să le fie recunoscători, în curând. Chiar dacă nu erau îngrijiţi, aveau să supravieţuiască măcar câţiva din fiecare generaţie de pui ariekeni, iar când aveau să ajungă la forma lor adultă şi aveau să se trezească întru Limbaj, aveau să găsească un oraş curăţat de noi. Fără zeu-drog. Absurzii aveau să se sacrifice pentru viitorul acela. Se plasaseră într-o poziţie în care nu exista compromis sau învoială.

Am ajuns în zonele mai sigure ale oraşului. Mi-am găsit calea – de data asta singură şi l-am condus şi pe Bren – către locul în care Dansatoarea Spaniolă şi prietenii săi exersau să mintă, şi am încercat să-i ajut să găsească noi căi ca să mă vorbească.

— Alcătuim o armată, a spus Cal.

Eram cât se poate de neîncrezători, auzindu-l.

— *Strângeţi-vă cât mai mulţi în piaţă şi fiţi gata de luptă,* le-au transmis EzCal ariekeilor.

Le-au spus să împingă în faţă soldaţii. Le-au cerut să fie voluntari pentru o $\frac{qura}{mashi} \cdot \frac{qura}{mashi}$ era cea mai mare grupare de unităţi militare care purta un nume şi desemna tot ceea ce depăşea numărul cel mai mare pentru care exista un

termen, $\frac{qura}{spa}$, adică 3072. $\frac{qura}{mashi}$ se traducea, de obicei, prin „nenumărat". EzCal cerea cea mai mare armată pe care o puteau strânge ariekeii.

Cal a făcut semn cu mâna. Lângă el, Ez era ca o păpuşă de ventriloc, existând doar când vorbea sau se vorbea prin intermediul său. Wyatt îl privea pe Ez ca o rudă invidioasă. Mă întrebam câți soldați ariekeni avea să strângă zeuldrog şi dacă procesul de formare al armatei avea să fie violent. Băştinaşii din toate orăşelele se strânseseră în oraş, iar cei aflați în insulele dintre zonele celor lipsiți complet de minte aveau să încerce să se supună, în diferite feluri. Ştiau că vin Absurzii. Localnicii conduşi sau „conduşi" de $\frac{kora}{saygiss}$, adică aceia puşi de EzCal sub oblăduirea lui $\frac{kora}{saygiss}$, aveau să furnizeze cei mai mulți soldați.

— ...o armată principală de ariekei care să păzească oraşul, staționată în toate punctele cu probleme pe care le avem, şi trebuie să existe două... mda, echipe speciale, a zis Cal, la şedința comitetului.

Nu puteam asculta asemenea aiureli disperate, deghizate în strategie. Nu puteam să mă uit la nimeni din încăpere. Nu puteam face nimic care să oprească armata ce se apropia. După ce şedința s-a terminat, mi-am strâns lucrurile încet şi abia după o clipă mi-am dat seama că în încăpere rămăseserăm doar eu, Ez şi Cal. Nu ştiu cum de se întâmplase aşa. Nu aveam de gând să fug. Nu puteam să mă uit la ei. Eram duşmanul lor şi aveam secrete ce dovedeau că-s o răzvrătită.

Cal s-a aşezat, arătând obosit. Părea micşorat, undeva departe, lângă perete. Pentru o clipă, scaunul dădu impresia că era şi mai mărunt, aşa cum un tron îl face să arate pe un rege-copil. Ez stătea în picioare, ca un curtean posomorât. Probabil că aşteptau să exerseze proclamațiile necesare.

— Avice, îi duci dorul fratelui meu? a întrebat Cal.

— Dacă... îi duc dorul lui Vin? Eu... da, am spus şi, într-un fel, era adevărat. Uneori. Şi tu?

Cal m-a privit pe sub sprâncene.

— Da. Am fost furios pe el. Înainte să moară, a adăugat el, apoi a făcut o pauză. Am fost furios pe el înainte de asta şi, bineînţeles, mult mai furios după aceea. Bineînţeles. Dar îi simt lipsa.

Am încercat să-mi dau seama dacă obţineam ceva făcându-l să vorbească în continuare, dar nu mi-a venit în minte niciun lucru pe care i l-aş fi putut spune.

— Te rog, a zis el furios, dar nu mi se adresase mie, iar Ez şi-a ridicat privirea.

— Eu... a spus Ez şi a ieşit.

Era primul cuvânt pe care-l auzisem din gura lui, de multe zile. Cal nu a privit în urma lui.

— Lui Vin îi era dor de tine.

— Oare?

Indiferent ce i se întâmplase lui Cal, indiferent ce devenise acesta, eram sigură că mă vedea aşa cum îl vedeam şi eu, printr-o fereastră a amintirilor care includeau dimineţi şi seri petrecute împreună, nuditate, sex, lucruri uneori minunate. Ce puteam să fac, în afară de a-mi aduce aminte ultima privire pe care mi-o aruncase Vin? Văzusem nevoia aceea care probabil că ar fi putut purta un alt nume şi care-l ofensa pe Cal. Fiindcă îşi imagina că afecţiunea fratelui său era un joc cu sumă zero, iar eu i-o furasem? Pentru că nu fusese în stare să i-o ofere el însuşi?

Şocată, m-am înecat şi am fost silită să-mi închid ochii. Asistasem la manifestarea unei mâhniri imense, difuze, nu numai pentru Vin, ci şi pentru el însuşi. M-am gândit la lunile în care fusesem iubita lui CalVin. Am încercat să-mi reamintesc un moment în care ambii se mişcaseră simultan, împreună cu mine. N-am reuşit. Se întâmplase vreodată să mă atingă amândoi, în acelaşi timp, sau fusese întotdeauna numai unul, apoi, după un timp, îmi imaginasem, presupusesem, că fusese celălalt? M-am uitat la Cal. Se mulţumise doar să tolereze dorinţele doppelului său, în tot acel timp?

Mi-am zis: „Tu şi cu mine am fost vreodată împreună?"

— Să mă trezesc fără el. Nu-s obişnuit cu asta, a zis el, vorbind iute. Nu trebuia să fac aşa ceva. Adevărul e că există momente când nu-i prea rău. Tăcerea nu-i întotdeauna inoportună.

M-am uitat în altă parte, ca să nu-i mai văd zâmbetul groaznic.

— Avice, adevărul e că nu pot să-ți spun dacă-mi lipseşte. Nu-i adevărat, pot să-ți spun asta şi ți-o spun, dar nu-i un simțământ prea *curat*. Să trebuiască să spui *totul*, aşa cum fac – sau făceam... Mda, e rău, şi e bine, şi-i rău. Am fost în azilurile pentru cei scindați. Cei normali, nu ca Bren, care provoacă necazuri. Nu ştiu, aşa sunt eu acum?

A făcut semn cu capul către uşa prin care ieşise Ez.

— Ticălosul ăla! După cum merg lucrurile, o să fie urât. Voiam să spun... nu ştiu ce voiam să spun. Fac ceea ce trebuie să fac.

— Şi ce faci, Cal? De ce trebuie să faci asta? am spus eu, deşi nu intenționasem să-i răspund sau să mă implic în ceva, indiferent ce-ar fi fost. Cal, am mai încercat asta o dată, ai organizat armate şi a fost un dezastru...

— Avice, te rog.

Cal a clătinat din cap şi a ezitat, ca şi cum s-ar fi străduit să se gândească cum să comunice ceva.

— Au fost doar nişte patrule mixte, care n-au funcționat. O să vezi ce facem acum. E altceva. Şi tu ce-ai fi făcut? Nu putem să-i lăsăm, pur şi simplu, să intre peste noi... N-ai văzut? a zis el, gesticulând din nou în direcția în care plecase Ez. Pot să-i pun să facă orice vreau.

— Mda.

— Oricum, nu despre asta e vorba. Eu... noi vrem forțe de apărare în jurul oraşului, avem nevoie de ele, dar nu asta e adevărata problemă. Adevărata problemă este echipa care va ieşi afară. M-am gândit mult, a spus el şi a făcut un semn către gât, către vocea lui. La asta. M-am gândit

cum s-o folosesc. Ştiu de ce primele patrule n-au funcţionat: pentru că le ordonasem doar *să patruleze.* Ordinele au fost prea vagi. De data asta, sarcinile sunt diferite. Sunt bine definite. Cu început şi sfârşit.

— Şi ce sarcini ai să le stabileşti, EzCal? am întrebat eu.

Greşeala de a-l numi pe Cal astfel nu fusese deliberată.

— O să vezi. Şi cred că o să fii impresionată. Nu acţionez în conformitate cu ceea ce crezi tu că sunt. Avice, ştiu ce crezi că sunt.

Am plecat. Era insuportabil.

N-am privit cum Cal, alături de Ez, a inspectat trupele sale ariekene – ce pantomimă! Auzisem că o făcuse pe MagDa asistenta lui, le pusese să vorbească pentru el. EzCal nu putea s-o facă: ar fi creat o comedie a soldaţilor în transă, care ar fi încercat, după fiecare cuvânt, să se supună fără să gândească, indiferent dacă acesta era un ordin sau nu.

Soldaţii erau, de fapt, $\frac{qura}{mashi}$ – câteva mii. O mulţime fără precedent. Prin intermediul lui MagDa, Cal îi organizase pe grade, pe plutoane şi unităţi, fiecare cu comandantul ei. Nici vorbă de haosul la care mă aşteptasem atunci când noii noştri apărători se duseseră la avanposturile lor.

Nu erau suficienţi. Armata Absurzilor era de câteva ori mai numeroasă. Încă nu înţelesesem – ignorasem ce-mi spusese Cal – că demonstraţia războinică şi măreţia înfricoşată erau doar o mică parte din ceea ce intenţiona Cal. Nu remarcasem nici măcar că MagDa dispăruseră timp de două zile, împreună cu alţii, o parte dintr-o echipă despre care îmi imaginez că primise de la EzCal un nume ales cu grijă. În timp ce ei fuseseră plecaţi, fără ca eu să ştiu unde, mă dusesem din nou împreună cu YlSib la Dansatoarea Spaniolă, pe când armata Absurzilor se apropia. Mă săturasem de-atâtea lucruri inevitabile. În oraş, în afara Oraşului

Ambasadei, domnea sentimentul, chiar dacă iluzoriu, că erau posibile mai multe deznodăminte.

EzCal ne-a convocat într-o sală de lectură. M-am dus la şedinţa aceea, aşa cum mă dusesem la toate, simţind-mă ca un spion. Fără să mă prefac pe de-a-ntregul. Comitetul era incomplet. Aşezaţi în şirurile abrupte de bănci, ne uitam în jos spre EzCal, care se afla în centru. Stăteam lângă Southel şi Simmon. MagDa erau împreună cu EzCal; cele două femei aveau feţele pline de răni. Lângă ele se găsea $\frac{kora}{saygiss}$, iar în colţuri se aflau alte Gazde.

— Am vrea să începem cu un moment de reculegere, a zis Cal, pentru poliţiştii Bayley şi Kotus, care şi-au dat viaţa în această misiune, pentru binele Oraşului Ambasadei, a explicat el, iar noi am aşteptat. Să ne asigurăm că n-a fost zadarnic. Aduceţi-i înăuntru.

A urmat o oarecare agitaţie. Am gemut, am înjurat şi ne-am dat înapoi. Cei pe care paznicii îi conduseseră înăuntru şi-i lăsaseră în faţa noastră erau duşmani. Doi Absurzi asurziţi. Erau încătuşaţi. Se uitau la noi, cu ochii mişcându-li-se ca nişte polipi. Picioarele şi aripile darului le tremurau, în ciuda faptului că erau legate. Indivizii trăgeau de zor de legăturile lor.

Îi priveam. Cal s-a învârtit în jurul captivilor, atrăgând atenţia asupra rănilor căpătate în pustietate, a cioturilor aripilor evantai rupte. Arăta fiecare lucru pe care-l descria cu un băţ lung, subţire. Era precum un lector de pe timpuri, dintr-un centru de instruire de dinainte de diaspora. Agresorii scoteau nişte zgomote, în timp ce el le dădea târcoale. Scoteau strigăte ce sunau ca nişte saluturi, ca nişte apeluri către zei. $\frac{kora}{saygiss}$ şi ceilalţi ariekei din încăpere îi priveau şi îşi continuau, la rândul lor, mişcările constante – gesturi involuntare ale dezgustului provocat de înlănţuirea prizonierilor.

Cal ne-a spus că oamenii noştri descoperiseră un grup de Absurzi desprinşi din armata principală, care se apropiase

ca să atace o aşezare izolată. Avusese loc o luptă. Ambele părți suferiseră pierderi. În cele din urmă, după o cooperare fără precedent între tereştri şi aliații noştri ariekeni, noi învinseserăm şi-i capturaserăm pe cei doi Absurzi.

— Trebuie să-i înțelegem, a zis Cal. Ca să-i putem învinge.

Fuseserăm chemați acolo ca să luăm notițe, să învățăm comportarea celor fără de Limbaj. Asta s-a făcut prin intermediul unor experimente realizate în fața camerelor, în încăperi izolate; prin interacțiuni între Absurzi şi aliații noştri, care nu aveau să fie interacțiuni, ci acțiuni din partea lui $\frac{kora}{saygiss}$ şi a coteriei sale, şi pe care Absurzii aveau să le ignore sau la care aveau să răspundă în feluri care nouă nu ni se păreau a fi reacții.

Solipsismul celor care-şi rupseseră propriile aripi evantai părea impenetrabil. Poate că unii dintre membrii comitetului credeau afirmația lui Cal cum că ne pregăteam să-i înfrângem. Dar au văzut cum Cal îl linguşea pe $\frac{kora}{saygiss}$ – vorbind iarăşi prin intermediul lui MagDa, pentru a evita prostia de a-şi vârî în transă în mod repetat aliatul ariekes –, ca să li se adreseze Absurzilor, lucru pe care acesta l-a încercat inutil, făcând-o pe MagDa să încerce şi ea. Aşa mi-am dat seama că trebuie să fi fost mai mulți cei care ştiau, după cum aflasem şi eu atunci, că singura lui speranță era să negocieze.

Dar existau mii de indivizi care închiseseră toate ferestrele spre exteriorul şi spre interiorul lor, înlăturaseră Limbajul, deveniseră monade saturate de crimă. Nimic din ceea ce aş fi putut şti nu conta prea mult. Cu rămăşițele arsenalului lui Wyatt şi cu armata ariekeană a lui Cal puteam să-i omorâm pe unii dintre ei, dar oraşul se micşora în continuare, locuitorii lui mureau, se automutilau, fugeau în aşezările vecine, unde difuzoarele aveau să transmită vocea zeului-drog. Erau mai mulți Absurzi decât ariekeii care ar fi luptat alături de noi.

MagDa a vorbit în Limbaj; apoi cineva a spus:

— Nici măcar nu ne aud.

În timpul ăsta, Absurzii mârâiau.

— Atunci să le arătăm, a zis Cal. Să-i facem să priceapă.

Şi schimbul de cuvinte a continuat şi s-a modificat, enervant şi fără rost. Ariekesul cel întreg îşi repeta cuvintele, MagDa şi alţi Ambasadori gesticulau cu mâinile. Inamicii noştri s-au apropiat. Cei fără Limbaj au tras din nou de legături. Prizonierii i-au privit pe cei care vorbeau, ignorând introducerea şi concentrându-se asupra acţiunii. Am remarcat momente de subită atenţie, ce răspundeau unor idiosincrazii ale mişcărilor lui $\frac{kora}{saygiss}$, pe care nu le puteam vedea.

Absurzii s-au privit unul pe altul. Au scos zgomote fără să ştie. Şi-au atras reciproc atenţia cu întinderi ale ramurilor ochilor, prin mişcări ce indicau lucruri demne de observat. Se mişcau, atât cât puteau, aşezându-se în diverse locuri, în timp ce Cal şi Ez le arătau imagini pe ecrane şi le transmiteau vibraţii prin podea. Ei mergeau, calculau, făceau distincţii.

N-am vorbit suficient de iute, dar când indivizii au încercat brusc să atace un paznic ariekes, mi-am dat seama că ştiusem ce era pe cale să se întâmple. Absurzii au fost potoliţi înainte să apuce să-şi folosească propriile trupuri înlănţuite ca pe nişte măciuci greoaie, dar sincronizarea mişcărilor lor mă uluise. M-a făcut să mă gândesc din nou la cărţile soţului meu.

— Cum spui „ăsta" în Limbaj? l-am întrebat eu pe Bren. Ca *ăsta.* Ce pahar vrei? am zis eu şi am arătat. Pe *ăsta.*

— Depinde, a spus el, uitându-se la paharul de pe barul lui. Dacă vorbim despre asta, aş putea spune...

— Nu mă refer la unul anume, ci în general, *ăsta,* am spus eu, arătând. Sau *ăsta,* am adăugat, mişcându-mi mâna. *Ăsta* în general.

— Nu există nimic.

— Nu?

— Bineînţeles că nu.

— Așa deci! Și cum aș putea să disting paharul ăsta de ăsta sau de ăsta? am întrebat eu, arătându-le cu un deget.

— Spui „paharul din fața mărului, paharul cu un defect la bază și paharul în care a rămas un pic de vin". Știi lucrurile astea. Ce întrebi, de fapt? N-ai fost învățată lucrurile de bază?

— Ba da, am răspuns eu calmă, după un timp. Cu ani în urmă. (Acum vorbeam din nou în ani, nu în kiloore.) Dar dacă o să traduci pentru mine vorbele unui ariekes care spune „Paharul cu măr și cel cu vin", probabil că o să spui „paharul ăsta și celălalt". Uneori traducerile te împiedică să înțelegi. Eu nu vorbesc Limbajul fluent. Poate că tocmai acest lucru mă ajută acum.

— Traducerea te împiedică întotdeauna să înțelegi, a zis el. La ce te gândești?

— Câte zile mai sunt până când o să ajungă aici? am întrebat eu. Poți să dai de YlSib? Și de ceilalți? De oricine?

Bren și-a mijit ochii, dar a dat din cap.

— Trebuie să plecăm. Pune-le pe YlSib sau pe oricine poți să ia legătura cu Dansatoarea Spaniolă și cu ceilalți. Eu... am spus, apoi m-am oprit. Eu nu știu. Nu știu dacă... Poate ar trebui să-i spun lui Cal.

— Spune-mi mie, a zis Bren. Am impresia că ești disperată.

— Și eu am impresia asta.

— Despre ce-i vorba? Spune-mi!

I-am spus. Revelația n-a avut niciun efect asupra lui, dar n-o s-o dezvălui aici, deocamdată.

Bren a dat din cap și a ascultat ceea ce nu puteam numi plan – era o intuiție și o speranță – iar când am terminat, a spus:

— Nu, nu putem să-i spunem lui Cal.

M-a mângâiat sub bărbie și m-a îmbrățișat și, pentru o clipă, l-am lăsat să mă țină în brațe și a fost minunat.

— Sigur că nu putem.

— Dar încercăm să reparăm lucrurile, am spus eu. Ştii că EzCal nu-s proşti...

— Problema nu-i că sunt proşti, a zis el. Ci ceea ce sunt şi ce reprezintă. Poate Cal ar vedea motivul. Poate. Dar nu cred. Vrei cu adevărat să riscăm?

— Dacă o să plecăm, o să afle.

— Da. Şi o să te considere un duşman. Şi va avea dreptate. Să nu crezi că el – ei nu vor găsi timp ca să încerce să ne oprească.

— În regulă, am spus eu. Atunci o să fiu un duşman.

Bren mi-a zâmbit şi m-a întrebat:

— Avice, şi ce altceva o să mai facem?

Ne-am întors, ţinându-ne de braţ, ca să privim ecranul pe care apăreau captivii Fără Limbaj, ezitanţi, rămaşi singuri în încăpere, în timp ce erau supravegheaţi de camere. Erau clipele liniştite ale surghiunului nostru – pentru că eram gata să ne autoexilăm. Am văzut cei doi ariekei pe care îi prinseseră conducătorii noştri meargând nu ca două făpturi fără legătură, ci în acord cu altceva; nu cu un plan, ci cu o cunoaştere a celuilalt; o comuniune.

24

Încă eram o persoană de un oarecare interes cultural. La fel şi Bren~~Dan~~, individul scindat, liber, scandalagiu şi dizident cu diplomă. Dacă dispăream amândoi, oamenii aveau să observe. Şi era posibil să fim deja supravegheaţi. Din aceste motive, data viitoare – adică ultima dată – m-am dus singură în oraş.

În timp ce comitetul îşi pierdea din importanţă şi Cal prelua puterea pe care o avuseserăm, străzile Oraşului Ambasadei şi-au continuat existenţa. Pe când mergeam prin oraşul meu micşorat, purtând aeoliul şi ducând cu mine provizii, am fost surprinsă să trec pe lângă mai multe petreceri în aer liber. Unii părinţi cu schimbul ai copiilor care se jucau m-au văzut urmărindu-i şi m-au privit în ochi, iar privirea lor tăioasă, izvorâtă din conştientizarea faptului că era vorba de un ultim joc menit să ţină copiii ocupaţi, n-a diminuat plăcerea momentului.

Pe străzi erau poliţişti, dar nu aveau prea multe de făcut, doar să aştepte războiul: nu-şi mai îndeplineau zeloşi îndatoririle. Nu-i mai izgoneau pe indivizii care voiau să facă prozeliţi – nici nu mai ştiu de care soi: zguduitori, tremurători, făcători, înhăţători – fiecare cu propria-i teologie ce ne damna sau ne izbăvea. Nu mai erau trataţi – nici măcar cei mai virulenţi dintre ei – ca nişte ameninţări sau

ca nişte paraziţi, ci ca nişte actori. Oamenii îşi băteau joc de ei, iar ei îşi păstrau cu încăpăţânare credinţa.

Voiam să mă opresc, să-i cer cuiva să mă însoţească la o cafenea în care se împărţeau băuturi gratis sau care accepta chitanţele cu promisiuni de plată, participând la o mascaradă politicoasă. Văicăreala obişnuită: „O să plătesc cândva". Melancolia noastră, a celor care aveau să plece. Am ieşit din Oraşul Ambasadei în apropiere de locul în care Yohn, Simmon şi ceilalţi ne ţineam răsuflarea şi în care ne atinseserăm limitele. Am ieşit singură, prin coridoarele unei case de pe graniţă.

Pe harta mea erau însemnate diferite colonii de ariekei de oraş, iar în dreptul fiecăreia notasem ultimele informaţii pe care le putuse strânge Bren. 1: *În centru.* $\frac{kora}{saygiss}$. *Loial.* În stânga mea. 2: *Statut incert.* 3: *Contribuie cu trupe, dar e în conflict cu* $\frac{kora}{saygiss}$ 4: *Preocupaţi de comunitate?* 5... şi aşa mai departe. Ştiam că toate graniţele trasate pe hartă erau uşor de penetrat. În timp ce Absurzii se apropiau, aceste mici stătuleţe deveneau tot mai izolate, politicile şi practicile aplicate în momentele intermediare de instabilitate deveneau tot mai divergente, iar străzile care le separau tot mai rele. Nu eram deloc în siguranţă.

În primele câteva sute de metri am văzut altbursuci mergând, am auzit aripi de păsări şi am fost înconjurată de insecte. Eram acum pe teritoriul faunei locale, care avea cel puţin două nume: cel în limba noastră şi cel în Limbaj, al celor care o creaseră. Am stat liniştită văzând o făptură de mărimea unui câine, pe care noi o numeam tun cafeniu şi căreia ariekeii îi spuneau $\frac{kosish}{rua}$ sau $\frac{ter}{sethis}$, în funcţie de o distincţie taxonomică pe care noi n-am înţeles-o niciodată. Drumul mi s-a intersectat cu cel al unui arici cu limbă de broască. Pe deasupra mea treceau tot felul de lucruri şi maşini bioproduse, fie dintre cele sălbatice, fie cărând ariekei.

Navigasem eu prin immer, dar geografia asta era cât pe-aci să mă învingă. Era periculos să te afli în ţara nimănui,

şi ar fi fost şi mai periculos în aşezări, unde aveam să fiu ameninţată nu de furia întâmplătoare a celor lipsiţi de minte, ci de paznicii graniţelor. Având în vedere acest nou tribalism, locuitorii diferitelor zone se luptau uneori între ei. De câteva ori a trebuit să mă ascund în spatele oaselor unei case sau a unei grămezi de gunoi, privind asemenea manifestări de violenţă.

Gâfâiam din cauza fricii. M-am oprit brusc lângă o cotitură, fiind pe jumătate conştientă de bâzâitul diafragmatic al acelui cartier. În faţa mea erau doi bărbaţi.

M-au văzut şi au ridicat puştile. Nu le puteam zări feţele prin vizoarele aeolilor. Neverosimilitatea existenţei unor siluete terestre chiar în locul acela m-a făcut să înlemnesc pentru un moment, dar m-am pus în mişcare chiar înainte ca indivizii să tragă, iar gloanţele s-au înfipt în ventriculul sau aleea pe care fusesem. Am luat-o la goană. I-am auzit în urma mea. M-am vârât prin cotloane, m-am rătăcit. Am strâns din dinţi, cu inima bubuindu-mi.

Nu fusesem cuprinsă de panică. Gândurile îmi erau precise. M-am întors iute, auzind alt zgomot. Cineva, un om, se întindea după mine printr-o uşă ce semăna cu nişte branhii. M-am dat înapoi, dar el şi-a pus degetele pe mască, făcându-mi semn să tac, şi a dat din cap. M-am dus cu el, iar el m-a împins într-o cameră. Am stat locului amândoi, ascultând. Îl priveam, dar nu-mi trezea nicio amintire, de niciun fel. Mă holbam la el de parcă astfel aş fi fost în stare să-l decodez.

— Eşti bine? a şoptit el.

— Da.

Mă pregăteam să-l întreb „Cine eşti?" sau „Cine sunt indivizii?", dar el a clătinat din cap, apoi a ascultat iarăşi.

— Vino cu mine, a spus în cele din urmă.

Am încercat să-l întreb din nou cine era, dar nu mi-a răspuns. Presupun că, la urma urmei, nu-mi datora nicio explicaţie. L-am lăsat să mă conducă, furişându-ne.

Yl şi Sib ne aşteptau, la capătul unui drum ocolitor lung. L-au salutat scurt pe bărbat, apoi au discutat toţi trei, prea încet ca să-i aud. Bărbatul s-a întors şi şi-a ridicat mâna spre mine când a plecat.

— Se numeşte Shonas, mi-a spus Sib. A fost vizir, cândva. E în oraş de vreo opt ani.

Ne îndreptam cu grijă către ruta pe care voisem iniţial s-o apuc.

— De ce e aici? am întrebat eu. Şi cine a tras în mine?

Un prag s-a arcuit ca să ne lase să intrăm.

— A venit aici după ce a avut un conflict cu un Ambasador, mi-au spus YlSib.

— A fost ceva scandal... iar el a dispărut. Probabil că atunci erai în immer. *Afară.*

— Nu ţi l-ai fi amintit.

De parcă ar fi contat.

— Ceilalţi doi erau DalTon.

Nu-mi amintesc să fi fost surprinsă. Erau dizidenţi îndrăzneţi, pe care îi crezusem morţi, scindaţi sau încarceraţi în infirmeria aceea teribilă.

— Au fugit.

— Au devenit ciudaţi.

— Shonas a venit în oraş ca să-i oprească, şi...

— ...mda, el e de partea noastră.

— Împotriva Ambasadorului DalTon.

— N-am mai auzit de ticăloşii ăştia de multă vreme, de când a început toată chestia asta, nu ştiu ce pun la cale.

— Acum sunt în largul lor.

— Probabil că le place toată treaba asta.

— Trebuie să fi aflat de planul tău.

Un flux paralel de zvonuri, contrainformaţii şi răzbunare.

— De unde să ştie ei că am plănuit ceva? am întrebat eu.

— Zvonurile circulă afară.

— Ce mama dracului înseamnă asta?

— Fii serioasă! Poveştile ajung *afară.*

— S-ar putea ca ei să nu ştie nimic, cu excepţia faptului că *ai venit în oraş.* Ceea ce înseamnă că ai un plan.

— Şi, indiferent ce plan ar fi, ei sunt împotriva lui.

— Colaborează cu Cal? Cu EzCal?

— Ce spui? Pentru că au încercat să te oprească? au zis YlSib şi m-au privit. Doar pentru că şi Cal a încercat să te oprească?

— ...Greu de crezut că-i acelaşi lucru.

— ...DalTon au propriile motive pentru orice.

— Care sunt motivele alea? am întrebat eu.

— Oh, există atât de multe motive aici, afară, au spus YlSib, obosite.

— Cine le poate urmări pe toate?

— ...Alege unul.

— ...Nu sunt prietenii tăi.

— Vor fi?

— Nu.

— Sunt obosiţi de toate astea.

— ...Şi tu nu eşti.

— ...Şi încerci să faci ceva.

— ...Cum ţi se pare motivul ăsta?

Dal şi Ton erau nihilişti de când începuse criza şi fuseseră şi înainte de ea. Asta era o explicaţie a faptului că mă consideraseră demnă de a fi atacată. Să-l fi întrebat pe Cal dacă ar vrea ca Oraşul Ambasadei să fie distrus sau să supravieţuiască fără el, ar fi pretins că vrea să-i supravieţuiască şi chiar ar fi fost convins de asta; dar s-ar fi dus în mormânt şi ne-ar fi băgat pe toţi în mormânt ca să mă oprească, atunci când mi-ar fi ştiut planul, pentru că acesta l-ar fi subminat pe el. DalTon aveau de gând să mă oprească pentru că voiam să salvez lumea. Sunt convinsă că ideea asta avea mai mult sens şi era mai coerentă pentru ei, ţinând seama de autoexilul lor lung şi îndârjit. Existau kiloore de poveste pe care nu le ştiusem niciodată.

DalTon erau împotriva mea, Cal era împotriva mea, DalTon erau împotriva lui Cal, Shonas era împotriva lui DalTon, Shonas era de partea mea, dar nu împotriva lui Cal, şi tot aşa. Niciodată nu fusesem înclinată spre intrigi, nici în Oraşul Ambasadei, nici în immer, nici *afară*. Sperasem că a face floaking era un mod de a evita aşa ceva. Dar politica te găseşte ea pe tine.

— Câți sunt? am întrebat eu. Acei proscrişi din oraş.

Yl şi Sib n-au spus nimic. Planurile mele pentru salvarea Oraşului Ambasadei erau o mică parte din ceea ce li se întâmplase lui DalTon şi Shonas, dar drama răzbunării fostului Ambasador şi a vizirului de altădată mi se întâmplase mie. Îi eram recunoscătoare lui Shonas că-mi salvase viața.

— E pe drum, mi-au spus YlSib. Cum îi spui tu? ...Dansatoarea Spaniolă.

— Ştiu, e urât din partea mea. N-o să mai folosesc numele ăsta.

— De ce? Ariekesului nu-i pasă şi nici nouă.

Încăperea era mică. Bineînțeles, n-avea ferestre şi era iluminată de frunze care luceau.

— Aveți energie electrică, am zis eu.

— Nu...

— ...Lumina este emisă de un necrofag din pereți.

— Fiți serioase! am exclamat eu.

Clădirea era pe moarte şi din cauza asta aveam noi lumină. Îmi venea să râd.

Am întrebat din nou, dar YlSib n-au vrut să-mi spună ce le-a făcut, în urmă cu sute de mii de ore, să plece din Oraşul Ambasadei, să trăiască în spatele măştilor cu aeoli, în această microcolonie de exilați. Am stat şi am aşteptat.

— Şi alte Gazde din oraş pleacă, au spus YlSib.

— ...Şi o mulțime li se vor alătura Absurzilor.

— ...Nu vor rămâne mulți să lupte, chiar dacă sunt pregătiți pentru asta.

— N-au de ales. EzCal le-a ordonat să lupte.

— Care-i planul tău?

— ...Ce vrei să faci?

— Ştiţi ce vreau, le-am răspuns eu. V-a spus Bren.

Adevărul era că nu ştiam cum să le explic. Când a apărut Dansatoarea Spaniolă, am zis:

— Priviţi. O să vă arăt.

Mi-am amintit modul în care se mişcaseră captivii Fără Limbaj. Absurzii se apropiau şi nu avea niciun rost să-l aşteptăm pe Bren. Cu ajutorul lui YlSib, cu traducerea lor grijulie, am început treaba, iniţial foarte încet. Eu, împotriva înclinaţiilor de care dădusem dovadă mulţi ani, n-am avut de ales şi am preluat controlul.

Nu cred că graba e un morb care poate să li se transmită extratereştrilor, dar lucrurile s-au întâmplat ca şi cum ariekeii înţelegeau că se schimbase ceva în mine. Ei şi cu mine ne-am implicat cu fervoare. Mi i-am amintit pe când erau în cafeneaua Eşarfa, fascinaţi de mine şi de toate celelalte comparaţii.

— Vrei să minţi, i-am spus eu Dansatoarei Spaniole.

Apoi am adăugat iute:

— Arată-mi ce poţi să faci. Cât de aproape de reuşită eşti? Hai s-o luăm de la început.

Am petrecut ore întregi ascultând cum Dansatoarea Spaniolă şi grupul său îşi spuneau micile neadevăruri, prin intermediul traducerilor lui YlSib. Luam notiţe şi mă străduiam să-mi amintesc cum făcuse *surl tesh echer* ceea ce făcuse. Asta mi se părea a fi cheia.

Discutasem despre asta cu Bren. *surl tesh echer* se jucase deseori cu vorbele, erodând propoziţiile calificative până când ceea ce rămânea reprezenta o minciună ivită brusc şi surprinzător. Dar metoda aceea, chiar şi atunci când era bine aplicată, era doar un eveniment secundar. Pe mine mă interesase conceptul teoretic al lui *surl tesh echer*.

El ne văzuse – pe noi, comparațiile terestre, nu doar comparațiile, în general – drept cheie pentru un neadevăr mai profund şi care deschidea mai mult căi. Înşelătoria sa tipică, servită cu o vervă elegantă prin intermediul unei manipulări a cuvintelor, indica această schimbare născută în urma contactului. „Înainte să vină oamenii, noi nu vorbeam prea mult despre anumite lucruri. Înainte să vină oamenii, noi nu vorbeam prea mult. Înainte să vină oamenii, noi nu vorbeam."

Îşi răspândise manifestul prin intermediul unei disimulări realizate cu propoziții omisive. Înainte să vină oamenii, noi nu vorbeam: deci noi vom vorbi, putem vorbi, trebuie să vorbim prin intermediul lor. A făcut din acest lucru fals o aspirație adevărată. $\frac{surl}{tesh\ echer}$, insistând pe ceva ce ar fi putut să fie, a schimbat ceea ce era. Învățase să mintă ca să apere adevărul.

— Deci, hai să-l urmăm pe Surl Tesch-echer, le-am spus eu Dansatoarei Spaniole şi tovarăşilor săi, care i se alăturaseră.

YlSib au tradus, iar ariekeii au reacționat.

— El a arătat încotro să mergem. Mă cunoaşteți. Sunt fata care a fost chinuită în întuneric şi care a mâncat ceea ce i s-a dat. Spuneți-mi cu ce semăn şi o să ajungem la ceea ce sunt.

Le-am spus poreclele: Dansatoarea Spaniolă, Fabricantul de Prosoape, Botezătorul, Rața. Le-am spus numele, i-am arătat pe fiecare şi chiar am zâmbit – nu se ştie niciodată, nu poți să ştii ce au ținut sau n-au ținut minte. Animalele-baterii țopăiau în jur, în timp ce noi lucram. Toți ariekeii aceia puteau să mintă un pic. Erau discipoli ai celui mai mare mincinos din istoria lor. I-am ajutat să spună anumite lucruri, să şoptească propoziții eronate în mod voluntar.

„Înainte să vină oamenii." Am pus-o pe YlSib să repete declarația lui $\frac{surl}{tesh\ echer}$. Ariekeii au dat greş: minciuna le bloca mințile.

— Ce culoare? am întrebat eu, ridicând cârpe sau bucăți de plastic, iar ei își înmugureau și-și dezmugureau ochii.

După câteva ore, nu s-au mai putut concentra. Rața tremura, Fabricantul de Prosoape mormăia și scotea sunete pițigăiate. Am înțeles. Nu aveam cipuri de date. Ariekeii trebuiau să meargă pe străzi și să aștepte lângă megafoane. În interior, nu puteam să auzim transmisia prin radio, dar simțeam casa tremurând. Yl, Sib și cu mine ne-am uitat unele la altele și cred că ni i-am imaginat pe elevii noștri împletindu-se către cel mai apropiat loc de ascultare a vocii, poate luptându-se cu cei lipsiți de minte, poate lovindu-se între ei în chinul lor, în timp ce EzCal vorbeau.

— Cum de ești în spatele tuturor acestor lucruri? am întrebat-o eu pe YlSib. Adică dacă merge, lucrurile se vor schimba pentru voi...

— Și ce-o să pierdem?

— ...O experiență?

— ...Și ce-o să câștigăm? ..De la fiecare?

— Ce ne-a adus experiența noastră?

Își lăsară iarăși privirile în jos. Bren îmi spusese că-și urâse doppelul, cu o ură calmă. Văzând oboseala lui YlSib, faptul că nu se priveau una pe cealaltă, m-a făcut să mă întreb dacă asta era starea tuturor Ambasadorilor.

Când s-au întors ariekeii, erau iarăși calmi.

— *Continuă*, a spus unul.

Am dat din cap în mod exagerat și am zis:

— Da.

Apoi am spus-o din nou, mai încet. Încercam să fac o pauză, o distincție, o trecere de la „înainte" la „după". Un punct anume care, ca toate de acest fel, putea să fie numai un mister.

— Cu ce semăn? Ce e ca mine?

YlSib îmi traducea întrebările și răspunsurile.

— Tu ești fata care a fost chinuită în întuneric și care a mâncat ce i s-a dat.

— Hoitarii care vin în latrinele caselor noastre să se hrănească sunt ca fata care a mâncat ce i s-a dat.

— Încântător!

Le doream să se străduiască mai mult să fie poetici. Am închis ochii. Indivizii făceau comparații. Nu trebuia să-i las să se oprească. După un timp, sugestiile lor au devenit mai interesante. Au exagerat, conversația era plină de comparații eşuate.

— Pietrele sunt ca fata care a fost chinuită în întuneric pentru că...

— Morții sunt ca fata care...

— Tinerii sunt ca fata care a fost chinuită în întuneric şi care a mâncat...

În cele din urmă, Dansatoarea Spaniolă a spus brusc:

— Încercăm să schimbăm lucrurile şi a trecut mult timp şi am fost răbdători ştiind că vom sfârşi ca fata care a mâncat ce i s-a dat, ne-au tradus YlSib. Cei care nu încearcă să schimbe ceva sunt ca fata, mâncând nu ceea ce voia, ci ceea ce i s-a dat.

Am rămas cu gura căscată. Ariekesul cel înalt s-a aplecat spre mine, clipind dintr-o mulțime de ochi.

— Oh, Doamne, ştie! am exclamat eu. Ştie ce încerc să fac. Ați auzit?

— Da.

— ...Da.

— M-a transformat în două lucruri diferite, contradictorii. M-a comparat cu mine însămi.

— Da.

Ele erau mai prudente ca mine, dar am zâmbit până când n-au mai avut cum să nu-mi zâmbească şi ele.

Ne-am oprit târziu, când ariekeii au simțit atât de tare nevoia vocii zeului-drog încât nu mai puteau lucra şi s-au retras zăpăciți. Am dormit fără să mă învelesc, pe podeaua nu prea primitoare, până când Yl şi Sib m-au zgâlțâit să mă trezesc şi mi-au dat un mic dejun neîndestulător.

Mi-am dat seama după transparenţa pielii turnului că era iarăşi zi. Elevii mei erau prezenţi şi arătau mai bine: EzCal le oferise porţia matinală de discurs.

YlSib mi-au spus că EzCal descoperiseră că plecasem. Mă căutau. Echipele ajunseseră în oraş.

— Nu numai că eşti singură afară, mi-au spus ele.

— ...Eşti şi urmărită.

— ...Te ascunzi.

Nu trebuiseră să-mi mai spună: „Eşti una dintre noi".

Am lucrat toată ziua la comparaţiile nepotrivite ale ariekeilor. Treaba m-a obosit şi am devenit nerăbdătoare. Când s-a făcut întuneric, am auzit cum încăperea se deschidea cu un sunet ca de ceva umed, iar Bren a intrat. L-am îmbrăţişat cu patimă, iar el m-a sărutat, dar m-a ţinut la distanţă. M-am tras deoparte când am văzut cine îl urma. Adusese cu el un Absurd.

— A fost o călătorie afurisită, a zis el, cu un râs foarte scurt.

Făptura era istovită. Bren o ţinea cu ajutorul unui baston rigid cu un laţ prin care trecea continuu curent. Altfel, fiinţa aia l-ar fi doborât cu uşurinţă. Făptura fără Limbaj era rănită din cauza arsurii constante. Aripa darului îi era legată de trup, picioarele îi erau încătuşate. Ştiam că ăsta era planul, dar nu-mi venea să cred că Bren reuşise.

— Iisuse! am exclamat eu. Cum ai făcut-o? Oh, Iisuse, uită-te la el! E groaznic! Te-ai comportat ca un torţionar.

— Da, ăsta-i adevărul, a recunoscut el.

Dansatoarea Spaniolă şi ceilalţi ariekei l-au înconjurat pe Absurd. Acesta s-a încordat şi a încercat să se repeadă la ei. Ariekeii s-au dat înapoi, apoi au înaintat spre el, părând a da dovadă de o curiozitate morbidă.

— Cum e treaba în Oraşul Ambasadei? m-am interesat eu.

— Oamenii sunt speriaţi, mi-a răspuns el. Îşi imaginează probabil că tu şi cu mine lucrăm pentru duşmani. Sau spun că ei fac asta.

— Absurzii? m-am mirat eu. E...

— Absurd, da.

— E o prostie.

— Ştii cum sunt, a zis el.

Oamenii spun o grămadă de lucruri, chiar dacă ştiu că n-au nicio logică. Aveau dreptate să fie speriați. Absurzii se apropiau.

— Cum ai reuşit?

— Folosind toate metodele pe care ți le poți închipui, mi-a explicat Bren. Documente false, mită, minciuni, intimidare. Furişându-mă la miezul nopții. Prin violență. Toate astea.

— Acum putem testa nişte chestii, i-am spus eu.

Bren a scos nişte cipuri cu date din sac.

— Poftim, mi-a zis el. Ceata asta se poate controla un pic. Deci n-o să mai fiți dependenți în totalitate de transmisiunile radio. Putem să-i ținem aici.

— Poți să spui despre ce anume vrei să mintă? m-a întrebat Yl sau Sib.

M-am uitat la ele. Nu înțeleseseră nimic. Se alăturaseră acestui plan, împreună cu toți amicii lor, doar pentru că era un plan.

— Contează ce înseamnă minciunile lor, le-a zis Bren. De ce credeți că o să părăsim oraşul?

Cele două au ridicat din umeri.

— E vorba de modul în care funcționează la ei simbolurile, le-am zis eu. Nu m-am gândit niciodată că putem schimba asta. Dar ştii ce m-a făcut să mă răzgândesc? Faptul că existau deja ariekei care făcuseră asta, am spus arătând spre captiv. Ei au reuşit să facă ceea ce Surl Tesh-echer, Dansatoarea Spaniolă şi grupul ăsta voiau de ani de zile să facă. Ei au căpătat minți noi. Şi le folosesc ca să ne omoare.

Precizia bizară cu care Absurzii îşi coordonaseră atacurile mă pusese pe gânduri. Indivizii comunicau – nu exista o altă explicație pentru un asasinat atât de eficient. Cei fără Limbaj aveau nevoie de colectivitate şi realizaseră

o colectivitate, altfel n-ar fi putut să știe ce făceau: probabil că fiecare se credea captiv într-o singurătate dornică de răzbunare, chiar dacă violențele pe care le comiteau împreună contraziceau asta.

Îi văzusem gesticulând. Comandourile sau comandanții lor indicau ceva cu aripile darului. Absurzii inventaseră arătatul. Cu arătatul concepuseră un „ăsta". Dăduseră proeminențelor trupului, membrului întins, puterea de a se referi. „Ăsta" era cheia. De aici urmaseră alte cuvinte fără sunete

„Ăsta. Ăsta? Nu, nu ăsta, ăsta."

Fiecare cuvânt din Limbaj însemna doar ceea ce însemna. Polisemia sau ambiguitatea erau imposibile, și odată cu ele majoritatea figurilor de stil care făceau alte limbaje să fie limbaje. Dar conceptul care stă în spatele cuvântului „ăsta" e utilizabil în orice mod, e flexibil pentru că-i lipsit de substanță, e universal echivalent. De asemenea, „ăsta" înseamnă întotdeana „nu și celălalt". În războiul lor singuratic și tăcut, Absurzii făcuseră o revoluție semiotică și un nou limbaj.

Era baza și timpul prezent. Dar cuvântul unic inițial devenise acum două: „ăsta" și „ne-ăsta". Iar din acest vocabular micuț și primordial, motorul acestei antiteze produsese alte concepte: eu, tu, alții.

Codul pe care îl creaseră era deosebit de reprezentările precise cu care se obișnuiseră încă din copilărie. Dar Limbajul fusese de fapt o anomalie: acest lucru nou, primitiv, cu degete care loveau și tropăit ucigător, era mult mai apropiat de felul în care vorbeam noi, era cel puțin un limbaj înrudit cu cele ale făpturilor inteligente de dincolo de immer.

— Noi n-o să putem niciodată să învățăm să vorbim Limbajul, am zis eu. Putem doar să pretindem că am învățat. În schimb, Absurzii au învățat să vorbească precum noi. Ariekeii din încăperea asta vor să mintă. Asta

înseamnă să ai o altă concepție asupra lumii. Să nu faci referiri, ci să dai semnificații. Am crezut că așa ceva e imposibil. Dar priviți, am spus eu și am arătat spre făptura care voia să mă omoare. Asta au făcut ei. De fiecare dată când arată ceva, dau o semnificație. Prețul plătit până acum a fost prea mare. Dar în momentul ăsta știm că ariekeii pot s-o facă. Și că a-i învăța pe cei din grupul ăsta fără să le luăm aripile înseamnă să-i învățăm să mintă. Comparațiile au inițiat... transformările. Pentru că noi putem să ne referim la orice. Chiar dacă e Limbaj, totul e literal. Totul e ceea ce e, dar, cu toate acestea, eu pot fi *ca* morții și ca viii, ca stelele, ca o masă, ca un pește sau ca orice. Surl Tesh-echer știa că ăsta e Limbaj care se străduia să... țâșnească afară din el însuși. Să aibă semnificație.

De aceea ajunsese, printr-o strategie atât de bizară, să mintă prin intermediul nostru. Nu adusesem cărțile lui Scile cu mine, dar le citisem de mai multe ori, învățasem din ele și polemizasem cu ele, iar acum știam ce trebuie să fac.

— A trebuit să fiu chinuită și hrănită ca să mă poată vorbi, pentru că trebuia să fie ceva adevărat. Dar lucrurile pe care le spun prin intermediul meu... sunt adevărate pentru că ei le-au *făcut*. Comparațiile sunt o cale spre exterior. O rută de la referire la semnificație. Însă numai o rută. Dar putem să-i împingem pe această cale, până la ultimul pas, pe tot drumul, am adăugat eu, lucrurile limpezindu-se pe măsură ce vorbeam. Până literalul devine.... altceva, am adăugat eu, după o pauză. În cazul în care comparațiile își fac treaba suficient de bine, atunci se transformă în altceva. Noi spunem cel mai bine adevărul dacă devenim minciuni.

Voiam să spun că nu era niciun paradox. Că spusele mele nu erau paradoxuri, nu erau aiureli.

— Nu mai vreau să fiu o comparație, am spus eu. Vreau să fiu o metaforă.

Partea a opta

Tratativele

25

Am auzit nişte sunete bizare şi am văzut nave ridicându-se, îndreptându-se în afara Oraşului Ambasadei şi a oraşului. Majoritatea erau corvide metisate cu tehnologie biofabricată şi lipsită de sânge. Printre ele se vedeau şi matahale de mărimea unei biserici, mai vechi decât Oraşul Ambasadei.

— Nu-mi vine să cred că au ridicat în aer chestiile alea, am zis eu.

— Nu-s chiar atât de fioroase pe cât par, mi-a spus Bren. Au fost cândva nave de supraveghere. Toată chestia asta e circ şi atât. Chiar şi cu arsenalul bremenian, de care se zvoneşte, tot nu avem nicio speranță.

Bren luase parte cândva, împreună cu doppelul său, la nişte aranjamente secrete. Interogaseră spioni şi agenți dubli sau tripli.

— Wyatt a fost deştept, a zis el. A ştiut cât şi despre ce anume să nu vorbească încât, să producă spaimă. Dar chestia asta nu înseamnă nimic.

Flota se îndepărta greoi, pentru îndeplinirea misiunii ei tragice. Mi-am scos aeoliul – în încăperea închisă ermetic ce conținea aer respirabil – şi am văzut că ariekeii mă aşteptau. Eram obosită şi a trebuit să-mi închid ochii.

Când, la rândul nostru, am părăsit oraşul în zbor, a fost complicat: am reuşit ca noi, cei patru tereştri şi grupul de

ariekei, să-l târâm cu noi pe prizonierul Absurd, dar nu ne-a fost uşor. Avea o putere de posedat. A trebuit să-i administrăm des şocuri electrice şi să-l tragem după noi, chinuit de pedepsele aplicate.

— Hai să-l lăsăm aici, a propus Yl.

— Nu pot, a zis Bren.

El era cel mai asiduu dintre noi în tentativa de comunicare cu Absurdul, continuând chiar şi când noi încetam. Nu reuşise nimic. Absurdul nici nu se uitase la el şi-şi îndreptase atenția furioasă asupra ariekeilor dependenți.

— Se duc să lupte, a spus Bren, arătând spre cer. N-are niciun rost, dar îi respect un pic pentru ceea ce fac. EzCal o să lupte.

Eforturile de a negocia erau sortite eşecului, iar Absurzii se apropiau şi mai mult. Refugiații tereştri, din avanposturile aflate pe terenuri cultivate, călătoreau lent către Oraşul Ambasadei. Călătoria îi epuiza pe mulți dintre ei, iar cadavrele erau lăsate să se descompună, în costume şi biofabricate, până aveau să se transforme într-un mâl care nu ajuta la fertilizarea solului.

— EzCal se întreabă dacă pot să ajungă prin luptă la o cale de ieşire din toată chestia asta.

Ca şi cum beligeranța ar fi putut să cântărească mai mult decât simplitatea numerelor.

— Uite ce-i, a zis Bren. EzCal va fi pe câmpul de luptă. Ez a fost cel care a insistat. S-a terminat cu amabilitățile. Acasă e... rău.

Plecasem doar cu câteva zeci de ore în urmă, dar acum era ziua de după petrecere. Sărmanul Oraş al Ambasadei!

Am luat-o pe căi ocolitoare, dar eram prea mulți că să fie o călătorie cu adevărat secretă. Ne-am bizuit pe faptul că haosul din Oraşul Ambasadei şi din oraş se întețea. Ne-am târât prin tunelele dintre oase, am aşteptat şi i-am administrat captivului nostru şocuri până l-am năucit complet, de

fiecare dată când vedeam patrule formate din ariekei, din oameni sau mixte, care curățau străzile împușcându-i pe cei lipsiți de minte.

Era dificil să te strecori fără a fi văzut pe podișuri din piele, unde polițiștii din rasa noastră și ariekeii impuneau o ordine brutală. YlSib le șoptise în repetate rânduri Dansatoarei Spaniole și tovarășilor acesteia: „Trebuie să fiți tăcuți". Eu dădeam frenetic din mâini ca să-i fac să tacă, și, bineînțeles, ei nu înțelegeau nimic. Și mai multe aparate de zbor au trecut pe deasupra capetelor noastre. Ne-am ascuns de regimentele aflate în drum spre front.

Am continuat eforturile de a-i învăța. Am încercat să-i apărăm pe tovarășii noștri ariekeni de sunetele difuzoarelor, când au început transmisiile (acum înregistrate) ale lui EzCal – ne ascundeam undeva, iar ariekeii ascultau cipurile de date aduse de noi, în locul transmisiunilor, administrându-și singuri dozele, repurtând mici victorii asupra tiraniei ritmului impus de zeul-drog, pe când concetățenii lor se călcau în picioare ca să audă vocea. Nu știu cum țineau socoteala cipurilor – cine și ce ascultase și cum le împărțiseră între ei.

Prizonierul nostru vedea ce făceau, în timp ce se ghemuiau, cu aripile evantai întinse. Îmi închipui că-i privea cu scârbă. Cert e că se zbătea în legăturile lui.

Ne stabiliserăm iute anumite principii. Le schițasem pornind de la cele spuse de Dansatoarea Spaniolă. Le șopteam în anglo-ubiq, YlSib le glăsuia în Limbaj. Bren, după câte vedeam, declama comparația mea, pe care o rostise prima oară cu mult timp în urmă.

— Încercați să schimbați lucrurile, am zis eu, iar YlSib au repetat cuvintele în Limbaj. Vreți să vă schimbați, ca fata care a mâncat ce i s-a dat. Deci sunteți ca mine. Cei care nu încearcă să schimbe nimic sunt ca fata care n-a mâncat ce a dorit, ci ceea ce *i s-a dat*: aceia sunt ca mine. Sunteți ca fata care a mâncat. Sunteți fata care a mâncat.

Sunteți ca fata. Sunteți fata. Şi tot aşa sunt şi ceilalți, care nu sunt ca voi.

Prima dată când YlSib au trecut de la „sunteți ca" la „sunteți", ariekeii au tresărit foarte vizibil. Această minciună suculentă şi stranie – „sunteți", născută din adevărul „sunteți ca" o acceptaseră deja. Ca şi contrazicerea acesteia, că inamicii lor erau la fel de mult ca mine pe cât erau ei. L-am arătat cum propriile lor argumente aproape că ajungeau să-i transforme în mincinoşi.

Vehicule dependente de drog galopau pe lângă noi, prin pustietate. În timpul dimineții, YlSib ne-au dus la un transportor. Era greoi şi urât, dar plin cu aer respirabil. Am mers pe o pernă invizibilă de particule evacuate, ținându-ne pe urmele trupelor din Oraşul Ambasadei şi din oraş.

În suburbiile pustii se aflau bande risipite de zelle, ale unor ariekei morți, zelle care căutau cu disperare făpturi cărora să le livreze curent. Ben conducea vehiculul nostru metisat. Nu era în niciun caz la fel de iute ca vehiculele militare care trecuseră, dar mergea mai repede decât am fi mers noi pe jos şi naviga cu ajutorul unor membre laterale, care se mişcau precum prăjina unui gondolier. Prin ferestrele-ochi holbate în afară observam cum rămâne în urma noastră oraşul. La început erau clădiri de la periferie şi magazii care se prăbuşeau în noroi, dar acestea s-au terminat şi cerul ne-a ieşit în întâmpinare.

Ridicam praful. Tufişuri țepoase se dădeau ezitant din calea noastră, deschizându-ne peste câmpuri un drum ce continua cale de mai mulți metri, pentru ca apoi să se împartă, să se separe, luând-o în mai multe direcții posibile. Un animal-baterie ariekean se mişca la picioarele mele. În urma noastră, tufişurile se târau înapoi, în poziția lor anterioară. Oraşul devenise un şir de turnuri şi hale rotunde ca nişte bulbi neplantați. Rămânea în urmă.

M-am uitat la el mult timp. Mi-am pus mâna streaşină la ochi, ca şi cum aşa aş fi avut un binoclu magic, dar nu m-a ajutat să văd fumul turnurilor terestre ale Oraşului Ambasadei. M-am întrebat dacă printre ariekei existau călători şi, dacă existau alte oraşe din care ar fi putut veni sau în care s-ar fi putut duce, unde erau acestea. Nu-mi venea să cred că nu ştiam aşa ceva.

Zellele au devenit nărăvaşe cu proprietarii lor: le era mai greu să lupte împotriva dependenţei de drog. Cu timpul, ariekeii s-au ghemuit cât de mult le permiteau trupurile lor mari şi complexe printre ţevile şi luminile din vehicul. Unul câte unul, şi-au desfăşurat aripile evantai peste cipurile cu date.

— *Tu eşti ca fata, tu eşti fata. Ei sunt ca fata, ei sunt fata.*

— *queshiq malis inna*, le-au spus YlSib. *Repetaţi.*

— *Noi suntem ca fata,* au spus ariekeii.

— *Tu eşti fata,* au zis YlSib şi ariekeii s-au grăbit.

Graba lor mi-a făcut plăcere. Nu puteau s-o facă, dar înţelegeau, într-un mod abstract, extraterestru, ce încercau să facă.

„Fata..." a spus unul, iar altul a zis „noi..." sau „...pe noi" sau „...e ca..." Sărmanele YlSib, sărmana Dansatoare Spaniolă. Eu eram neobosită.

— Ce-i asta?

Văzusem ceva care lăsa o dâră la câţiva kilometri în urma noastră. Şi mai exista un alt semn de mişcare la vest, iar în curând, deasupra a apărut încă o maşinărie micuţă. Alte câteva mijloace de transport care ne urmăreau s-au apropiat şi au devenit vizibile. Un vehicul cu multe roţi, pe suspensie lichidă; un camion realizat numai cu tehnologie terestră, dar cu arme bioconstruite; centauri de o persoană, nişte siluete cabaline fără cap, care aveau fiecare, în partea din faţă, o femeie sau un bărbat cu aeoli. Un planor s-a înălţat pe curenţii de aer cald. Bren ne-a oprit. YlSib au ieşit, în timp ce exodul se apropia.

Celelalte vehicule au încetinit şi ele. Alţi conducători de vehicule terestre sau piloţi au privit afară, prin ferestrele lor. În spatele meu, ascuns în maşinăria noastră, Absurdul sâsâia, fără să se poată auzi. Urmăritorii erau ca YlSib: orăşeni exilaţi. Îmi imaginez că erau membri ai Administraţiei care fugiseră sau locuitori care nu se putuseră desprinde de trecutul grandios. Planorul a aterizat, iar Shonas s-a aplecat în afară. M-am întrebat unde erau DalTon. Locuitorii oraşului erau suspicioşi, dar cei mai mulţi se cunoşteau între ei, se salutau şi schimbau scurte informaţii despre Absurzi şi despre armata Oraşului Ambasadei şi a oraşului.

Când am plecat mai departe, am făcut-o împreună, într-un mic grup. Planorul de deasupra ne semnaliza cu aripile şi cu luminile de pe aripi.

— Spuneţi-i Dansatoarei Spaniole să vină aici, le-am zis eu lui YlSib. Şi spuneţi-i ceea ce zic eu.

Am arătat în afară, prin ochii vehiculului. Dansatoarea Spaniolă nu a privit în direcţia gestului meu.

— Uitaţi-vă afară, în sus, la maşinăria de deasupra noastră, am spus eu, apoi YlSib; uneori, când vorbeam pentru ariekei, imitam, fără să-mi dau seama, precizia Limbajului, tradusă în anglo-ubiq. Nava de deasupra; culorile de pe aripi, modul în care se mişcă acestea – ne transmit diferite lucruri. Planorul vorbeşte cu noi.

Dansatoarea Spaniolă a privit cu o parte din ochii săi spre planor, cu alţii la YlSib şi cu unul la mine. Eu m-am uitat la ochiul ăla. „YlSib ţi-au spus ceva, dar îţi dai seama că eu am fost cea care a vorbit?" m-am întrebat eu.

— Nu înţelege, au spus Yl sau Sib. Cred că zice că nu mint, dar că avionul nu ne vorbeşte.

— Dar ne vorbeşte, am spus eu.

Când au sosit zorile, am schimbat direcţia, ca să evităm trupele lui EzCal, ocolind tabăra lor.

„Liniştește-te", îşi zicea Bren, pentru că eram disperați să ajungem la Absurzi înainte s-o facă trupele aliate.

— Nu se grăbesc, a spus Bren. O să le-o luăm înainte. Nu vor cu adevărat să lupte – vor să încerce să negocieze.

— Problema e că nu pot s-o facă, am zis eu.

Vedeam încă planorul. Celelalte vehicule erau în urmă, suficient de aproape ca să facem semne celor care le conduceau. Pe la mijlocul dimineții, copaci de gaz au umplut platoul din fața noastră, un coronament cu mii de saci din piele, de mărimea unei case, ce se clătinau în bătaia brizei, ancorați de sol. Unul câte unul, celelalte vehicule din spatele nostru au dispărut.

— Hei! am exclamat eu.

— Nu pot să vină pe aici, mi-a explicat Bren.

Îi mai aveam alături de noi doar pe cei trei centauri, iar YlSib s-au uitat nervoase una la cealaltă.

— Bren, a spus una dintre ele. Ei sunt mici, noi nu suntem. Nici noi nu putem să trecem pe aici.

— ...Nu în secret.

— ...O să lăsăm urme...

— N-ați ascultat ce-am spus? le-a răspuns el şi a tras brusc de comenzi, iar vehiculul a accelerat. Nu avem timp. Trebuie să ajungem acolo iute. Aşa că vă rog să treceți la treabă. Ar trebui să-i învățați pe ariekei. Pentru că nu-i suficient să ajungem acolo: avem o treabă de făcut când vom ajunge.

Era imposibil să ne concentrăm în timp ce ne apropiam de pădure. Unii dintre copaci se dădeau alene din calea noastră, trăgând de rădăcini, dar majoritatea erau prea lenți. M-am încordat. Picioarele ieşite în afară ale vehiculului spintecau trunchiurile-frânghii. Pe când treceam, copacii se înălțau drept în sus, legănându-şi legăturile rupte. În timp ce pătrundeam în pădure, am lăsat în urmă un şir de copaci care se ridicau rapid către cer. Am văzut prin fereastra din spate centaurii purtându-şi călăreții peste

cioturile încolăcite pe care le lăsaserăm în urma noastră. Nu rămăseseră multe resturi, zburaseră în alte părți.

— Dincolo de pădurea asta, la câțiva kilometri, a zis Bren, cu vocea tremurând din cauza zguduiturilor. Acolo sunt armatele.

Coroanele umflate ale copacilor se înghesuiau una într-alta deasupra noastră. În locul ăla era întuneric şi umbre de tot felul se întindeau în jurul nostru, iar mie mi-a trecut dintr-odată prin minte că acolo putea fi orice: ruine ariekene sau alte lucruri imposibile de felul ăsta. În urma noastră se vedea un petic de cer, spre care se ridicau copacii dislocați, în rânduri regulate, până ajungeau la zona bătută de vânt şi se împrăştiau. Datorită acelei deschizături din pădure am văzut cum avionul se răsucea în viraje îndârjite.

— Se întâmplă ceva, am zis eu.

Ne-am întins să vedem aparatul luând-o pe o curbă ascendentă, iar armele de sub botul lui au fulgerat, răspunzând atacului unui alt dispozitiv de zbor.

— Afurisitul de Pharatekton! a înjurat Bren.

Nu puteam să ne ascundem. Indiferent în ce parte am fi cotit, ne-am fi dezvăluit ruta din cauza copacilor care se înălțau, aşa că n-am făcut nimic, doar ne-am străduit să mărim viteza, în timp ce călăreții centaurilor trăgeau cu puştile în urma noastră. Detunăturile răsunau, iar norii exploziilor lăsau în urmă cozi de materie fumegândă şi vegetație, resturi ale copacilor atinşi.

Shonas, din planorul său, trăgea de zor. Pentru o clipă m-am gândit că eram urmăriți de inamicul său, DalTon, că eram victimă colaterală în drama altcuiva, dar agresorul zbura cu o drăcovenie pe care un om nu ar fi putut s-o piloteze. EzCal ordonaseră unei nave ariekene să ne atace, să ne oprească să ajungem la armata care – îşi dăduseră ei seama – reprezenta destinația noastră.

Centaurii s-au împrăştiat prin tufărişurile ca nişte băşici, care creşteau pe sub copaci. Le-am auzit pe YlSib

pălăvrăgind în Limbaj. Îi spuneau Dansatoarei Spaniole ce se întâmpla.

— Probabil că aș putea... a mormăit Bren și m-am întrebat ce plan avea.

Am văzut planorul izbindu-se de sol, explodând și împroșcând în aer copaci care se ridicau spre cer. Yl și Sib au urlat, văzând cum fusese ucis Shonas.

Nu crezusem cu adevărat că EzCal s-ar fi lipsit de o navă pentru așa ceva, pentru noi, într-un asemenea moment. Am țipat, iar solul de sub noi a explodat.

M-am trezit din cauza zgomotului. Am tușit, am țipat și m-am uitat în ochii cei mulți ai ariekesului. Deasupra am văzut șasiul spintecat al mașinii, lăsând să se vadă cerul și să pătrundă înăuntru vegetația. Lângă mine era fața nemișcată a altui ariekes mort. M-am gândit, un moment, că-s pe moarte. Mi-am tras masca aeoliului, așa cum mă îndemna ariekesul cel viu, cu aripa darului, și printr-o despicătură mare m-am târât afară din vehiculul răsturnat.

Mi-am dat seama că nu trecuseră multe secunde de când ne răsturnaserăm. Mă împleticeam și m-am rezemat de Dansatoarea Spaniolă. Eram într-un crater, mărginit de vegetația ce se ridica pe tulpini zdrențuite.

Muriseră mai mulți ariekei, nu numai unul. Cei vii se târau afară din groapă, trăgându-i după ei pe Bren, Yl și Sib. Absurdul părea dezorientat, iar unul dintre ariekeii răniți l-a împins, îndrumându-l spre noi, agitându-și aripa darului în direcția noastră. Am auzit un gâfâit și – din pădurea de la marginea luminișului apărut într-un mod atât de violent, în care ne găseam acum – s-a ridicat un alt copac, de acesta atârnând un bărbat, unul dintre călărețiii centaurilor, care fusese aruncat pe jos de bidiviul său. Bărbatul se ținea bine, dar se înălța foarte iute, iar lucrul de care era prins a cedat și omul a căzut brusc, fără să scoată vreun strigăt pe care să-l pot auzi, în timp ce planta

continua să urce. Nu l-am văzut atingând solul, dar nu avea cum să fi supraviețuit.

M-am poticnit de biofabricatul avariat. În momentul în care aparatul de zbor ucigaş s-a întors deasupra locului bombardat, n-a putut vedea nicio urmă de viață. Noi l-am privit din ascunzătoarea aflată la câțiva metri în interiorul pădurii. S-a rotit de câteva ori şi apoi s-a îndreptat către armata Celor fără Limbaj.

26

— Trebuie să mergem pe jos, a spus Bren. Probabil vreo două zile. Trebuie să traversăm pădurea.

Armata din Oraşul Ambasadei era în faţa noastră, dar ştiam că o să întârzie înfruntarea, iar noi speram să ajungem înaintea ei la forţele ce atacau. Însă totul depindea de un lucru: dacă reuşeam să-i învăţăm pe ariekei ceea ce trebuia să-i învăţăm. La două ore odată ne opream din înaintarea noastră chinuită şi repetam o lecţie sau încercam una nouă. Nici ariekeii, nici animalele lor nu dădeau semne de oboseală. Până şi captivul tropăia impasibil în faţa noastră, potolit ceea ce era împrejurul lui, de atac sau de altceva.

Bren ne ghida cu ajutorul unor aparate mobile. Eu eram conştientă de bezna din pădure, colorată de plantele strivite. Pădurea era plină de zgomote. Făpturi cu formă radială sau spiralată se învârteau în jurul nostru. Semănam confuzie printre animale – nu ne vedeau nici ca pe nişte prădători, nici ca pe o pradă, aşa că nu erau nici speriate, nici ameninţătoare. Cele care aveau ochi ne priveau întrebător. La un moment dat, unul dintre ariekei a spus că în apropiere se afla ceva periculos. Un *kosteb floranshi*, mare cât o cameră, îşi deschidea şi-şi închidea gura plină de dinţi. Cu siguranţă că i-ar fi atacat pe ariekei, dacă aceştia ar fi fost singuri, dar zăpăceala provocată de vederea noastră, a străinilor, faţă de care instinctele sale nu ştiau

cum să reacționeze, l-a făcut să stea liniştit, aşa că i-am salvat pe ariekei.

Aceştia recuperaseră o mână de cipuri cu date, dar nu pe toate. Ar fi trebuit să le folosească cu chibzuință. S-au dus, unul câte unul, aşa cum trebuia, în intimitatea pădurii şi au ascultat din greu vocea lui EzCal, apoi ne-au ajuns din urmă, un pic euforici, dar cu mintea limpede.

Am continuat să mergem până seara, iar pădurea a început să se rărească, până a devenit pajişte presărată cu arbori, sub lucirea Epavei. Ne-am permis să dormim un pic. Dar prioritatea mea era să predau lecții.

„Tu eşti ca fata, tu eşti fata."

— Iisuse! am exclamat eu. Spune naibii chestia asta!

Eram sigură, pe cât de sigur putea fi cineva, că, de fapt, dorința lor de a reuşi era la fel de mare ca a mea.

— YlSib, am zis eu. Întrebați-i: ştiu cine sunt eu?

Vorbe în Limbaj. Ariekeii au murmurat ceva: „Ea e fata care a..." I-am întrerupt.

— Adică, dacă ştiu cu adevărat. Ştiu ce-i o fată? Ei ştiu că-s o comparație, dar ştiu că *fata* sunt *eu?* YlSib, ce cred ei că sunteți? Câte persoane?

— Ştii la ce se referă întrebarea ei, a intervenit Bren. Misterul Socotelii.

Ariekeii credeau că un Ambasador e o persoană, sau două? Cei din Administrație ne spuseseră întotdeauna că asta era o întrebare fără sens, intraductibilă şi nepoliticoasă.

— Îmi pare rău, dar e necesar să înțeleagă că sunteți două persoane, pentru că vreau să înțeleagă că eu sunt una singură. Că țipetele astea afurisite pe care le scot reprezintă *un limbaj. Că le vorbesc.*

Ariekeii s-au uitat la întruparea care scotea zgomote către ceilalți, mai iute şi mai puternic decât de obicei.

După un moment de tăcere, Bren a spus:

— Asta e ceva ce Ambasadorii n-au fost niciodată prea dornici să lămurească.

— Lămureşte-i, i-am zis eu. Ambasadorii nu trebuie să mai fie singurele persoane adevărate.

Nu-mi imaginam că am fi putut da peste cap gândirea mai multor generații de ariekei, chiar dacă aveam de-a face cu un grup de avangardă ca acesta, dacă ei n-ar fi ştiut cumva, la un anumit nivel, că fiecare dintre noi era o făptură gânditoare. Dansatoarea Spaniolă şi tovarăşii săi au reacționat la început ca şi cum ar fi gândit „bineînțeles, şi ce dacă?" Apoi, încet, în timp ce YlSib au insistat asupra subiectului de mai multe ori, aceştia au reacționat printr-o fascinație crescândă, o stare de confuzie sau prin ceva ce putea fi furie ori teamă. În cele din urmă am văzut ceea ce speram să fie reacția aşteptată: sentimentul revelației.

— *Ea vorbeşte,* le-au spus YlSib. *Fata care a mâncat ce i s-a dat. Aşa cum eu vă vorbesc vouă.*

— Da, am spus eu, iar ariekeii m-au privit. Da.

Limbajul însemna unitatea ariekeană dintre gândire şi adevăr: YlSib făcuseră o afirmație importantă susținând că am capacitatea de a folosi un limbaj. YlSib le spuseseră că vorbeam, iar Limbajul susținea că trebuie să existe şi alte feluri de limbaj, în afara Limbajului.

— Pune-i să spună asta, am zis eu. Că ceea ce fac eu este vorbire.

Dansatoarea Spaniolă a spus-o:

— *Făptura omenească în albastru vorbeşte.*

Ceilalți au ascultat. S-au străduit şi, unul câte unul, au reuşit să repete propoziția.

— Au crezut, am zis eu.

Acesta a fost momentul în care lucrurile au început să se schimbe.

— Traduceți, le-am zis eu lui YlSib. Voi mă cunoaşteți, le-am spus eu ariekeilor. Eu sunt fata care a mâncat

et cetera. Eu sunt ca voi, iar voi sunteți ca mine, şi eu sunt ca voi, *sunt* voi.

Unul dintre ei a țipat. Se întâmpla ceva. Se răspândea printre ei. Dansatoarea Spaniolă mă privea.

— Avice, m-a avertizat Bren.

— Spune-le ce am zis, am spus eu şi m-am uitat la Dansatoarea Spaniolă, am privit-o în aproape-ochii ei implorator, ca şi cum aş fi discutat cu un om. Spune-le. Dansatoare Spaniolă, m-am aşteptat ca lucrurile să fie mai bune, deci sunt ca tine. Eu sunt tu. Am luat ce mi s-a dat, deci sunt asemenea celorlalți. Eu sunt ei, am continuat eu şi m-am luminat cu o lanternă. Lucesc în noapte, sunt ca luna. Eu sunt luna, am conchis eu şi m-am întins pe jos. Ei ştiu cum dormim noi, nu-i aşa? Sunt atât de obosită încât zac nemişcată, ca şi cum aş fi moartă, sunt ca morții. Sunt atât de obosită că sunt moartă. Înțelegeți?

Ariekeii era uluiți. Aripile evantai li se întindeau, li se strângeau şi se deschideau. Ariekeii îşi întindeau spre mine aripile darului, făcându-l pe Bren să gâfâie, dar nu m-au atins. Rosteau cuvinte şi scoteau tot soiul de sunete.

— Ce se întâmplă? a întrebat Yl sau Sib.

— Nu înceta să traduci, i-am răspuns eu. Să nu îndrăzneşti! am amenințat-o eu, iar ariekeii au scos împreună un sunet, ca un cor groaznic, şi şi-au retras ochii. Să nu te opreşti. Eu sunt fata care bla bla bla. Ce ați spus folosindu-mă, atâta timp? Tot ce ați spus că e ca mine sunt eu. Ați făcut deja asta. Nu-s decât lucruri exprimate prin intermediul altor lucruri. Spune-i numele ei, am zis eu, oprindu-mă în fața Dansatoarei Spaniole. Spune: „Au existat oameni cu mult timp în urmă care purtau haine negre şi roşii, ca semnele tale. Nişte dansatoare spaniole", am zis eu şi am auzit neologismul lui YlSib – $\frac{dansatoare}{spaniolă}$. Nu pot să rostesc numele tău în Limbaj, aşa că ți-am dat unul nou. Dansatoarea Spaniolă. Tu eşti ca o dansatoare spaniolă, eşti Dansatoarea Spaniolă.

Rapid, unul după altul, ariekeii au ţipat, apoi au rămas tăcuţi. Ochii lor mă priveau. Se legănau. Au rămas cu toţii tăcuţi pentru mai multă vreme.

— Ce ai făcut? a şoptit Sib. I-ai făcut să înnebunească.

— Foarte bine, am răspuns eu. Pentru ei, noi eram nebuni: spuneam adevărul cu ajutorul minciunilor.

În cele din urmă, ochii-coral ai Dansatoarei Spaniole au îmbobocit, ca într-un film derulat cu mare viteză, care arăta plante la soare. A început să vorbească şi a spus două chestii de neînţeles. S-a oprit, a aşteptat şi a început din nou. Yl, Sib şi Bren au tradus, dar nu aveam nevoie de ei. Dansatoarea Spaniolă vorbea rar, ca şi cum s-ar fi străduit să asculte ceea ce spunea.

— *Eşti fata care a mâncat. Eu sunt* $\frac{\text{dansatoare}}{\text{spaniolă}}$. *Eu sunt ca tine şi eu sunt tu.*

Unul dintre oameni a gemut. Dansatoarea Spaniolă şi-a întins ochii-coral şi s-a uitat la propria aripă evantai. Doi ochi i s-au răsucit, ca să privească spre mine.

— *Am semne. Sunt o dansatoare spaniolă.*

Eu nu-mi luam ochii de la el.

— *Sunt ca tine, aşteptând schimbarea. Dansatoarea Spaniolă este fata care a fost chinuită în întuneric.*

— Da, am şoptit eu, şi YlSib au tradus: $\frac{\text{shesh}}{\text{qus}}$ – „Da."

Alţi ariekei spuneau:

— *Noi suntem fata care a fost chinuită.*

— *Noi suntem ca fata...*

— *Noi suntem fata...*

— Spune-le numele lor, am zis eu. Tu te mişti ca o pasăre de pe Terra: tu eşti Raţa. Ţie îţi pică lichid din gura ta aşchiere, deci eşti un Botezător. YlSib, explicaţi-i, vă rog, ce înseamnă asta. Spuneţi-i, spuneţi-le că oraşul e o inimă...

— *Eu sunt ca un om căruia îi pică lichid, eu sunt el...*

Cu uluirea violentă a revelaţiei, ariekeii insistau asupra comparaţiilor prin intermediul cărora îi numisem, până

când deveneau minciuni exprimând un adevăr pe care nu putuseră să-l spună până atunci. Vorbeau în metafore.

— Doamne! a exclamat Yl.

— Iisuse Hristoase Pharotekton! a zis Bren.

— Doamne! a spus Sib.

Ariekeii au vorbit între ei.

— *Tu eşti Dansatoarea Spaniolă.*

Îmi venea să plâng.

— Iisuse Hristoase, ai reuşit, Avice! a spus Bren şi m-a îmbrăţişat, ţinându-mă strâns mult timp, apoi YlSib m-au îmbrăţişat şi ele.

— Ai reuşit!

I-am ascultat pe noii vorbitori ariekeni spunându-şi unul altuia lucruri, utilizând formulări fără precedent.

Rămăseseră doar doi sărmani speriaţi care n-au reuşit, indiferent ce spuneam eu, şi care se uitau la tovarăşii lor fără să-i înţeleagă. Dar ceilalţi vorbeau în felul cel nou.

— *Eu nu sunt aşa cum am fost,* ne-a spus Dansatoarea Spaniolă.

Mult mai târziu, după ce stătuserăm ore în şir în tabăra noastră, am luat un *chip* cu date, gândindu-mă cât timp trecuse de la ultima doză de drog, şi l-am ascultat. Era cu EzCal, care spuneau ceva despre forma hainelor lor. Cei doi ariekei încă netransformaţi, cărora le spusesem Neîndemânaticul şi Acoperiş, cei care nu se schimbaseră împreună cu ceilalţi, au răspuns la sunete cu fervoarea obişnuită a dependenţilor.

Niciunul dintre ceilalţi n-a făcut-o. I-am privit pe ariekei şi ei ne-au privit pe noi. Apoi au început să se mişte încet, luând-o în toate direcţiile. Unul a zis:

— *Nu simt... Eu sunt, eu nu mai sunt...*

— Porneşte alt *chip*, a zis Bren.

EzCal au început, rar, să vorbească despre o altă aiureală. Ariekeii s-au uitat unul la altul.

— *Eu nu sunt...* a zis altul.

Am luat alt *chip* şi i-am pus pe EzCal să mormăie despre importanța menținerii stocurilor de medicamente; numai cei doi ariekei au reacționat. Ceilalți au ascultat, doar din curiozitate. Am încercat şi altele, şi în timp ce Neîndemânaticul şi Acoperiş se crispau, ariekeii modificați scoteau sunete întrebătoare auzind discursurile ridicole ale lui EzCal.

— Ce s-a întâmplat? s-au mirat YlSib. S-a întâmplat ceva cu ei!

Da. Ceva, în noul limbaj. O nouă gândire. Ei aveau acum semnificații – eliziuni fonetice, modificări între cuvânt şi obiectul de referință – cu care se puteau juca. Era loc pentru imaginarea unor concepte noi.

Le-am aruncat cipurile, râzând, iar ariekeii le-au împărțit între ei. Luminişul nostru s-a umplut de vocile suprapuse ale lui Ez şi Cal.

— Am schimbat Limbajul, am zis eu.

O schimbare subită, care nu mai putea fi anulată.

— Nu mai există nimic care... să-i îmbete.

Avusese loc ceva imposibil, se produsese un clivaj în gândirea lumii – o contradicție internă. Dacă limbajul, gândirea şi lumea erau despărțite, aşa cum fuseseră până de curând, atunci lucrurile nu mai aveau nicio savoare, nu mai exista provocarea imposibilului. Nu mai era niciun mister. Acolo unde existase Limbajul, exista acum doar limbaj: sunete cu semnificație, cu care să faci diferite lucruri.

Ariekeii au pornit cipurile cu date, ascultând fără să le vină să creadă că auziseră ceea ce auziseră. Sau asta credeam eu. Dansatoarea Spaniolă a rămas aşezată, dar ochii săi priveau în sus, către mine. Poate că acum ştia, aşa cum n-o mai făcuse până atunci, că ceea ce auzise de la mine erau cuvinte. Asculta.

— Da, am spus eu, iar Dansatoarea Spaniolă a gângurit şi, în armonie cu sine însuşi, a zis „$\frac{da}{da}$".

27

Pe măsură ce se scurgea noaptea, ariekeii se retrăgeau, unul câte unul, şi tot unul câte unul începeau să scoată sunete teribile. Mă deranja zgomotul, dar ce puteam să fac? Dansatoarea Spaniolă, Botezătorul, Rața, Fabricantul de Prosoape, toți, în afară de Neîndemânaticul şi de Acoperiş, care se uitau la ceilalți fără să priceapă nimic, treceau prin ceva ce părea un chin groaznic. Nu strigau, nici nu gemeau, dar arătau cu toții, în diferite feluri, ca şi cum ar fi fost pe moarte.

YlSib erau alarmate, dar nici eu, nici Bren nu eram surprinşi de ceea ce auzeam: era zgomotul vechiului mod de viață, eliminat ca o crustă de pe o rană. Spasme ale sfârşitului şi ale naşterii. Totul se schimba acum: cred că se întâmpla într-un fel foarte explicit, cu fiecare cuvânt. M-am gândit că acum ei văd lucruri.

La început, a fost fiecare cuvânt al Limbajului, un sunet izomorf cu ceva real: nu un gând, nu chiar un gând, ci doar o lume autoexprimată, care se vorbea singură prin intermediul ariekeilor. Limbajul fusese întotdeauna redundant: dintotdeauna însemnase lumea. Acum ariekeii învățau să vorbească şi să gândească, iar asta îi durea.

— N-ar trebui... a început Yl să zică, dar n-a găsit nimic cu care să încheie fraza.

Ceea ce spunea era acum „nu-chiar-aşa-cum-este". Ceea ce rosteau ei acum nu mai erau lucruri sau momente,

ci gânduri despre ele, indicări ale acestora; nu mai reprezentau o faţetă plată a acelui lucru, ci semne desprinse de ceea ce semnificaseră. Fusese nevoie de minciună ca să facă asta. Odată cu această spirală afirmaţie-renunţare venea esenţa lucrurilor, iar ariekeii deveniseră ei înşişi. Li se făcuse scârbă de lume, pe măsură ce înţelesurile se modificau. Totul devenise acum altceva. Minţile lor deveniseră brusc negustori: metafora, precum banii, echilibra incomensurabilul. Puteau acum să spună mituri: nu avuseseră niciodată monştri, dar acum tot universul era plin de himere, fiecare metaforă reprezentând un liant. Am spus că oraşul era o inimă, iar prin asta un oraş şi o inimă erau legate, formând un al treilea lucru, un oraş inimos, iar oraşele poartă semnele inimii, şi inimile poartă semnele oraşului.

Nicio mirare că asta îi îmbolnăvea. Erau ca nişte vampiri noi, care se umplu de amintiri, luând vieţi. Ariekeii nu aveau să se vindece niciodată. S-au liniştit unul câte unul, dar nu din cauză că se terminase criza prin care treceau. Erau într-o lume nouă. Aceasta era lumea în care trăiam.

— Trebuie să le arăţi celorlalţi, i-am spus eu Dansatoarei Spaniole.

Îi întrerupsesem grosolan naşterea. Merita o altfel de transformare, dar nu aveam timp. M-a ascultat, cuprinsă de uimirea şi starea cea nouă, stânjenitoare.

— Cei surzi. Tu poţi să vorbeşti cu ei. Ei cred că sunt în afara oricărui limbaj, dar tu poţi să le arăţi ce au făcut. „Limbajul n-a fost niciodată posibil. Noi n-am vorbit niciodată cu o singură voce."

Vedeam, în lumina soarelui, siluete aflate la o distanţă de câţiva kilometri. Oameni ce se îndreptau încet spre noi. Nave mici pluteau pe deasupra lor, îndreptându-se către oraş.

— Priveşte – mi-a spus Bren – aia e rănită.

Când ne-am apropiat, am văzut că nu erau mulți tereştri, poate treizeci sau patruzeci, care cărau echipament, folosind biofabricate ce păreau făcute de mântuială sau călătorind cu maşini. Am observat că ne-au văzut, iar pentru o clipă au părut că-şi pregătesc armele. Apoi s-au calmat.

— La început, trebuie să-i fi văzut doar pe ei, a spus Bren, referindu-se la ariekeii care erau cu noi. Au crezut că-i vorba de un atac. Dar, când ne-au zărit şi pe noi, s-au gândit că suntem o echipă din Oraşul Ambasadei. Ei sunt un grup de pe o plantație.

Locuitori din pustietate care abia acum îşi părăseau locuințele şi fermele-fabrici din exterior. Fuseseră în calea armatei Celor fără Limbaj şi-şi pierduseră curajul când Absurzii veniseră pe terenurile lor, omorând toți oamenii pe care-i întâlniseră, sfîşiindu-le casele şi dărâmându-le, ucigând sau recrutând ariekeii de la țară, alături de care trăiseră tereştrii.

Mai multe ambarcațiuni au trecut pe deasupra noastră. Probabil că nu aveau să se uite suficient de mult la noi ca să-i vadă pe ariekeii din grupul nostru sau să observe că ne îndreptam în direcția greşită. De fapt, nu aveau să ne observe de fel, erau ocupate să se întoarcă în oraş. Am putut să văd că multe nave sângerau.

Dansatoarea Spaniolă a şoptit ceva, numea lucruri omeneşti pe care nu putuse să le numească înainte. De câteva ore, îi acorda o atenție aparte captivului nostru.

Am evitat să avem de-a face cu grupul de refugiați.

— În funcție de cât de iute merg Absurzii, a zis Bren, o să-i întâlnim mâine sau poimâine. Probabil poimâine – ce zi e aia, Ziua lui Muham, Ziua lui Io?

Nici unul dintre noi nu avea idee.

— Ce e cu cei din Oraşul Ambasadei?

— I-am evitat. Cred că am trecut pe lângă ei. Probabil că stau pe loc. Mai ales că... a spus el, arătând spre cer. Ați

văzut navele. Cercetașii au fost răniți. EzCal știu că nu pot să învingă. Au dus ariekei și tereștri pe front, încercând să negocieze.

— Da, dar n-au să reușească, a zis Yl.

— N-o să reușească, a spus Bren. Cum să reușească? Nu gândesc în același fel.

— Dansatoarea Spaniolă înțelege ce trebuie să facem, am zis eu. Ați văzut cum se poartă cu prizonierul? Știe că acum gândesc la fel. Că amândoi *gândesc.*

Eram acum într-un ecosistem nou pentru noi, unul cu copaci rari, și îi priveam pe Dansatoarea Spaniolă și pe ceilalți ariekei lucrând. Aici, principalul prădător nu era *kosteh silas*, cu trupul lui mare, aproape imobil, și cu membre care puteau înhăța iute și de la distanță, printre copaci, ci rapidul *delith hi ki*, care vâna noaptea. Înrudit vag cu ariekeii, *delith hi ki* -*ul* biped avea în spate două picioare care erau arme feroce, la fel ca brațul ce corespundea aripii darului, însă acesta din urmă era mai manevrabil. Aripile evantai ale *delith hi ki* -*ului* erau imobile. Animalele acelea priveau prin întuneric cu ochi care reacționau la mișcare. Vânau în grup. Acționau la unison ca să-și înconjoare prada – niște animale de câmpie, de mărimea unui câine.

Noi eram prea mari pentru ei ca să ne atace, dar, cu toate acestea, ne pândeau. Făpturi zburătoare pluteau iute către lanternele noastre: mâncători de putregaiuri fosforescente, obișnuiți să se îndoape cu solul luminiscent, se repezeau și încercau să muște, zăpăcite, din lumina focalizată.

Nu-i scosesem lesa prizonierului nostru – nu aveam încredere în el sau nu știam cum să apreciem dacă devenea demn de încredere. Dar, de câteva zile, îl tratasem cu mai puțină teamă, iar acum chiar și cu mai puțină. Fostele Gazde, noii mincinoși, l-au privit și au șoptit între ei cuvinte pe care le folosiseră de nenumărate ori, dar care acum serveau

unor scopuri foarte diferite. La începutul dimineții, ceva se schimbase. Ariekeii înconjuraseră captivul. Acesta nu se mai repezea la ei, nici la mine, la Bren sau la YlSib: ne privea şi-i privea şi pe ceilalți ariekei.

28

Dansatoarea Spaniolă şi captivul nostru îşi dădeau târcoale. Ceilalți îi înconjuraseră. La câteva secunde, unul dintre cei doi îşi întindea aripa darului, ca un luptător cu cuțitul care caută un punct slab din garda adversarului. Trasa o linie în aer, apoi urma o pauză, iar celălalt îi urma exemplul. Aripa evantai a Dansatoarei Spaniole s-a deschis, apoi s-a strâns. Ciotul Celui fără Limbaj a tremurat.

Gesticulând, ofereau informații, mişcându-se, trimiteau telegrame. Vorbire. Indivizii nu se înțelegeau unul pe celălalt, dar ştiau că exista ceva de înțeles. Iar aceasta era eliberare. Când cei doi comunicau – într-un mod ridicol, Dansatoarea Spaniolă întinzând un mugure cărnos, apoi arătând zona plină de sălbăticiuni zumzăitoare unde zăcea, iar Absurdul ridicându-l – euforia lor, chiar dacă extraterestră, era palpabilă.

Era clar că Dansatoarea Spaniolă putea să vorbească acum prin gesturi. Poate că pentru captivul nostru – care nu avea încă nume – era şi mai ciudat. El crezuse că fără cuvinte nu avea limbaj. Tovarăşii lui comunicau unul cu celălalt fără să ştie că o făceau, fără să poată trece peste abisul ce-i despărțea de ariekeii nemutilați. Iar ceea ce-şi comunicau unul altuia era tocmai disperarea care-i făcuse să creadă că erau incapabili să comunice.

Dar în momentele de panică ale atacului şi ale fugii noastre, Absurdul înţelesese instrucţiunile de tip „împinge şi arată" prin care i se indicase să fugă. Ne privise pe Bren, pe YlSib şi pe mine vorbind şi ascultându-ne unii pe alţii, prin intermediul unor gesturi de subliniere şi de lămurire. Restul armatei Absurzilor nu reflectase niciodată la aceste comportări. Dansatoarea Spaniolă învăţase că poate vorbi fără să vorbească: Absurdul învăţase că poate să vorbească şi să asculte.

— Îl tot zgândăresc, a zis Bren. E imposibil să nu-şi dea seama ce vor: îl împing şi îi arată. Îl fac să li se supună. Poate că-i nevoie de violenţă ca să înveţi un limbaj.

— Bren, i-am ripostat eu, asta-i o prostie. Alergăm cu toţii în aceeaşi direcţie. Încercăm cu toţii să izbândim. Avem aceleaşi intenţii. Aşa, captivul o să ştie ce facem.

Bren a clătinat din cap. Apoi a zis sec:

— Limbajul continuă coerciţia realizată prin alte mijloace.

— Aiurea! E cooperare.

Ambele teorii explicau în mod plauzibil ce se întâmplase. Pentru că mi s-a părut ceva banal, m-am abţinut să spun că nu erau atât de contradictorii pe cât păreau.

— Priveşte, i-am zis eu şi am arătat deasupra orizontului, unde se vedeau pete de fum pe cer.

— Nu se poate, a spus Bren, ca şi cum ar fi vorbit de unul singur, în timp ce mergeam cât de iute puteam. Ar fi trebuit să aştepte.

A spus chestia asta de mai multe ori. Când pe câmpiile acoperite cu licheni s-au zărit în depărtare nişte pete, ne-am prefăcut că puteau fi orice, până am ajuns prea aproape de ele ca să mai putem nega că erau cadavre.

Am privit în josul pantei, la ceea ce rămăsese după război. Mii de metri de ruine. Respiram foarte greu prin aeoliul meu, cuprinsă de groază. La distanţa aceea era greu să

sesizezi detaliile măcelului. Am încercat să estimez raportul dintre tereştri şi Absurzi, dar morţii erau prea amestecaţi. Oricum, multe dintre cadavrele ariekene pe care le vedeam trebuie să fi aparţinut armatei lui EzCal, ca şi oamenii alături de care zăceau.

L-am condus pe „nu chiar captivul" nostru. Purta încă zgarda, dar nu-i mai administrasem niciun şoc electic de mai mulţi kilometri. Dansatoarea Spaniolă a bătut din copite. Apoi s-a uitat la mine şi şi-a deschis gurile. A arătat spre dezastru. A deschis şi a închis gurile, şi mi-a spus: *preatârziu preatârziu*.

— Da.

— *preatârziu preatârziu*.

— Da. Prea târziu.

Nu ne gândiserăm la asta.

— *prea.târziu prea.târziu*.

Eram epuizată, iar simţurile îmi fuseseră alertate artificial prin intermediul drogurilor, astfel încât aveam impresia neplăcută că, după ce trecuseră, lucrurile pe care le văzusem sau le auzisem lăsaseră nişte reziduuri în mine. Masca mea aeoli se modifica în rarele momente în care îşi amintea de viaţa sa biofabricată, neplăcându-i mirosul morţilor. Peste tot se vedeau femei şi bărbaţi spintecaţi. Existau şi ariekei morţi, cu aripi evantai şi fără ele, îngrămădiţi la un loc. Măruntaiele aruncate în toate părţile se amestecaseră într-un amalgam putrezit: se vedeau fosforescenţa provocată de cadavre şi tot felul de rămăşiţe.

Resturi. Câmpul de luptă era străbătut de linii carbonizate ce culminau în cratere, acolo unde se prăbuşiseră aparatele de zbor. Bren scotocea prin gunoaie, cu mâinile înfăşurate în cârpe. L-am imitat. Nu era atât de greu pe cât mă aşteptasem.

Toate lucrurile acelea se întâmplaseră cu vreo două zile înainte. Scenele acelea m-au făcut să fiu atentă şi detaşată. Nu mă uitam prea îndeaproape la chipurile mulţimii de

morți provenind dintre locuitorii Orașului Ambasadei. Eram sigură că aveam să văd pe cineva cunoscut. În timp ce scotoceam prin rămășițele împrăștiate între fuioarele acelea de fum, am încercat să aflu cum se desfășurase lupta. Erau mai mulți morți din Orașul Ambasadei și din oraș, decât dintre Absurzi. Luptătorii zăceau, opriți în mijlocul acțiunii, într-o încremenire de moarte, cu armele încă în mâini sau în aripile darului. Am descifrat această dioramă a cadavrelor ca să aflăm povestea apariției sale.

— Aveau corvide, am zis eu, înțelegând că Absurzii stabiliseră strategii fără să vorbească între ei și că folosiseră arme biofabricate. Iisuse! am exclamat. Iisuse, asta-i o armată! Vreau să zic, e chiar o *armată!*

Șocant de puțini combatanți rămăsesră în viață. Câțiva ariekei răniți de moarte își agitau picioare prin aer și-și întindeau ochii. Unul a strigat în Limbaj, spunându-ne că era rănit. Dansatoarea Spaniolă i-a atins aripa darului. Absurzii muribunzi se sfârșeau, prea absorbiți ca să ne mai bage în seamă. La unii am observat că le curgea sânge din locurile unde fuseseră proaspăt retezate aripile evantai – erau recruți recenți ai armatei chiar și printre cei ce muriseră.

Prinsă sub un ariekes mort se afla o femeie încă vie, iar aeoliul ei sfărâmat îi insufla oxigen. Femeia s-a uitat la Bren și la mine, în timp ce noi încercam s-o liniștim și s-o întrebăm ce se întâmplase acolo. Dar ea s-a mulțumit să ne privească, prea îngrozită sau prea lipsită de aer ca să vorbească. În cele din urmă am lăsat-o din nou jos și i-am dat niște apă. Nu puteam s-o mișcăm din loc, aeoliul ei murea. Am găsit alți doi oameni vii. Unul n-a putut fi trezit, celălalt era conștient doar de faptul că-i pe moarte. Tot ce am aflat de la el a fost că Absurzii atacaseră.

Bren a arătat uniformele sfâșiate:

— Ăștia erau specialiști, a spus el, apoi a arătat spre rândurile împuținate din afara câmpului de luptă. Ăștia

nu erau... Aceştia erau o escortă, un grup de pază care venise aici înaintea celorlalți.

— Negociatorii, am spus eu, iar el a dat încet din cap.

— Sigur că da. Negociatorii. Se presupunea că negocierile vor fi dificile. Au făcut o încercare. Doamne! a exclamat el, uitându-se la rămăşițele din jurul nostru. Cei fără Limbaj nici măcar nu şi-au încetinit înaintarea.

— Iar acum se îndreaptă spre ceilalți.

Adică spre corpul principal al armatei alcătuite din tereştri şi ariekei.

Trebuia să ne întoarcem. Am luat un vehicul abandonat şi l-am curățat de mizeria lăsată de război. Am accelerat printre urmele a mii de copite. Eram înghesuită între ariekei. Dansatoarea Spaniolă şi Botezătorul se îngrămădiseră lângă Absurd. Desenau semne în aer, iar captivul, dacă mai puteam să-l descriu aşa, făcea acelaşi lucru.

N-a trecut mult timp până când am zărit un şir de siluete. Bren s-a încordat. Ştiam cât de slab era planul nostru, dar nu aveam de ales.

— E în regulă, i-am spus eu. Sunt tereştri.

Era o ceată mare de vagabonzi murdari, îmbrăcați ca nişte penitenți, un orăşel care pornise la drum. Printre ei se aflau şi copii. Se uitau la noi prin măştile pe care le purtau. Aveau o dârzenie de călugări. Unii s-au dat înapoi, mormăind între ei. Câțiva lideri ad-hoc s-au apropiat de noi, împreună cu câțiva soldați în uniforme zdrențuite, refugiați de prăpădul pe care-l văzuserăm.

Ariekeii au rămas în spate. L-au ținut pe automutilat lângă ei, ascunzându-i rănile. Oamenii ne-au spus că fugiseră de teama Absurzilor, din aşezări ale pionierilor şi din ferme de biofabricate. Toată lumea fugea, iar ei se întâlniseră întâmplător. Li se alăturaseră soldați rătăciți din unitățile învinse. Acum se aflau în spatele agresorilor, îi urmau spre oraş, ca peştii aceia care caută siguranța în

urma peştilor care-i vânează. Nu aveau niciun plan, doar simțământul vag că asta ar putea să-i mai țină în viață câteva zile. Mersul lor pe urmele inamicului era un omagiu disperat adus propriei înfrângeri.

Un membru al miliției ne-a spus:

— Eram împreună cu ariekeii. Conducătorii. Presupun că erau cei mai elocvenți. Veniseră acolo să comunice. Eram de față ca să-i apărăm pe negociatori, să le dăm timp şi spațiu, atunci când aveau să încerce să...

Soldații fuseseră instruiți să facă ceea ce era necesar în timp ce vorbitorii ariekeni se străduiau să-i facă pe Absurzi să-i înțeleagă.

— Au încercat să le *vorbească*.

— Cum? am întrebat eu.

— Nu „cum".

Mi se păruse că a zis „nu ştiu cum" şi nu înțelegeam.

— N-a fost niciun „cum", a zis el. Ne-am întrebat. Îi vedeam pe Absurzi venind, aveau aparate de zbor, arme şi vehicule, erau mii de indivizi. Ne întrebam ce plănuiau ariekeii. Ce pregătiseră. Iisuse, făcuseră doar... Se pregătiseră ascultându-i pe EzCal de pe cipuri de date. Vreo doi dintre cei din unitatea noastră înțeleg Limbajul... a spus el şi a făcut o pauză, din cauza acelui prezent nepotrivit. Ne-au zis că EzCal spuneau în înregistrarea aceea: „Trebuie să-i faceți să înțeleagă.". Iar şi iar. În diferite feluri. „Trebuie să le vorbiți astfel încât să vă înțeleagă." Asta i-a drogat rău de tot, a adăugat omul, clătinând din cap. Când au sosit Absurzii, au răcnit la ei prin megafoane.

— Dar aceia sunt surzi, am spus eu şi bărbatul a ridicat din umeri, iar vântul i-a răvăşit părul unsuros ce-i ieşea de sub casca ponosită.

— I-am trimis pe câțiva dintre ei să iasă în întâmpinarea... inamicului... să se apropie de acesta. Planul lor trebuie să fi... Oricum, Absurzii au trecut pur şi simplu prin ei. Prin noi.

Nu existase niciun plan. M-am uitat la Bren. Nu fusese nicio strategie secretă: se știa doar ceea ce urma să se întâmple, fără nicio idee despre felul în care se va întâmpla.

— Au încercat s-o facă printr-un ordin, a spus Bren.

Zeul-drog sperase că instrucțiunile sale ineluctabile aveau să rezolve treaba. O zeitate deznădăjduită.

— Iisuse! am exclamat eu. Au crezut că treaba asta o să meargă? am întrebat eu, gândindu-mă la mulțimea de morți din urma noastră. Unde e restul armatei voastre? A armatei lui EzCal?

Bărbatul a clătinat din cap și a zis:

— Mulți dintre ei... dintre noi... n-au vrut niciodată să luptăm. Voiau să-i implore. Dar nu pot nici măcar asta. Să-i implore. Nu-i pot face să audă. Se întorc înapoi în oraș. Să se ascundă în spatele baricadelor, a mai zis și a clătinat încet din cap. Asta nu o să-i oprească.

Nu mai exista nimic între armata Absurzilor și oraș, între ea și Orașul Ambasadei.

Refugiații ne-au privit plecând. Ne-au spus că mergeam în direcția greșită și au ridicat din umeri, văzând că-i ignoram. Ne-au făcut semne de rămas-bun și ne-au urat noroc cu un fel de politețe a morții – o curtoazie bizară. La marginea mulțimii, unul care aducea mai mult decât ceilalți cu un călugăr ne-a privit cu o ostilitate pe care sunt sigură că majoritatea celorlalți nu și-o puteau explica.

Am mers ținându-ne după dâra lăsată de copitele lor și i-am urmărit pe Absurzi, având grijă să nu se vadă. Pe după desișuri, pe după ridicături. Ploua. Împroșcam o mulțime de apă. În noaptea aia nu era prea întuneric, de parcă stelele și Epava ar fi strălucit într-un mod nenatural, așa că am putut să mă reazem de Dansatoarea Spaniolă, s-o privesc cum gesticula către ariekesul care nu mai era de multă vreme un prizonier și să observ peisajul cenușiu.

Când au venit zorile, în jurul nostru erau câteva camere ce se mișcau haotic, fără încetare. Colectau informații pentru

armată şi încă funcţionau. Zgomotul şi mişcarea noastră le atrăseseră, iar acum ne însoţeau, ca un nimb zburător. Am privit fix în lentilele uneia, cu aerul cuiva care supraveghează Oraşul Ambasadei.

Acum puteam să-i auzim pe Absurzi. Erau doar o parte a peisajului din faţa noastră. Un roi de camere s-a mişcat brusc pe deasupra florei şi a reliefului. Un corvid a zburat aproape de noi, cu cine ştie ce însărcinare grabnică de război, iar nouă nu ne-a rămas decât să sperăm că nu ne văzuse şi că n-o să fim lichidaţi când ajunseserăm atât de aproape.

Nu exista nicio metodă secretă prin care ne asigurăm că vom fi găsiţi de un grup mai mic de Absurzi, nicio metodă prin care să-i desprindem pe unii dintre ei de restul expediţiei. Fiecare individ fără Limbaj se credea singur, deşi noi ştiam că asta nu era adevărat. Drept general, masa asta uriaşă şi răzbunătoare avea acea avangardă nevorbitoare. Am trecut pe lângă aceasta, ascunzându-ne pe după elementele care compuneau peisajul, şi ne-am îndreptat spre un loc în care să ne găsească.

Îmbrăcaţi în costumele noastre, în care duhneam, am părăsit în cele din urmă vehiculul. Eram pe deplin conştientă de înfăţişarea noastră. Patru tereştri. Cu mine în frunte. În spatele meu stătea Bren, încordat şi pregătit. Semnele lăsate de călătorie făcuseră ca YlSib să fie uşor de diferenţiat. Stăteau una lângă alta, fiecare având arma pregătită.

Ariekeii s-au aşezat pe un arc de cerc în jurul nostru, ca şi cum ar fi alcătuit aripa evantai a grupului nostru. Dansatoarea Spaniolă era în apropierea mea şi mă privea cu mai mulţi ochi de-ai săi.

În centrul grupului stătea Cel fără Limbaj, dezlegat. Făptura aceea, care nu mai era duşmanul nostru, se uita la fiecare dintre companionii săi ariekeni. A făcut o mişcare cu aripa darului. Unul câte unul, ceilalţi ariekei i-au

răspuns într-un mod similar. Văzând asta, mi s-a oprit pentru o clipă răsuflarea.

Erau doi care nu făcuseră gestul respectiv. Neîndemânaticul şi Acoperişul priveau mişcările tovarăşilor lor. Nu se întâmpla nimic din ceea ce puteau înţelege ei.

Dansatoarea Spaniolă mi-a zis:

— *ei vin acum vom vedea* / *ei vin acum vom vorbi*. Am privit-o un timp şi, în cele din urmă, am dat din cap.

— Vei vorbi, am zis eu. Vom vorbi. Ei vor vorbi.

— *lasă-mă* / *lasă-mă*, a spus ea.

Din ea au ieşit două sunete care nu însemnau nimic pentru mine. Dansatoarea a spus ceva iute, în Limbaj, iar tovarăşii săi, Yl, Sib şi Bren au privit cu atenţie. *dansatoarea* / *spaniolă* a încercat din nou:

— *mulţumesc* / *nu mulţumesc*, mi-a spus ea.

Am rămas tăcută. Ce-aş fi putut să spun?

Au apărut primii Absurzi. Aparate de zbor se învârteau pe deasupra ţinutului. Probabil că ne-au văzut, dar au hotărât că eram prea lipsiţi de importanţă ca să se ostenească să ne arunce în aer. Am observat o poteră de Absurzi neobosiţi, ce se mişcau iute, îndreptându-se către noi. Ne-am pregătit de înfruntare. Cineva a spus ceva despre *plan.*

Cei din faţa armatei, grupurile aflate la vreo câţiva kilometri înaintea forţei principale, ne-au văzut. Au urcat panta către noi, arătând cu aripile darului, dirijând segmente ale mulţimii lor, care s-au organizat în formaţii triunghiulare şi ne-au flancat, conform strategiei nerostite pe care ei o considerau doar furie. Auzeam bocănitul copitelor lor. Apoi am văzut nuanţele pieii lor, furcile ramificate ale ochilor lor, protuberanţele cioturilor aripilor evantai, în timp ce-şi ridicau armele.

— Acum, a zis cineva şi, sincer vorbind, n-aş putea să spun dacă am fost eu.

Dansatoarea Spaniolă a rostit ceva, prea încet ca s-o aud, ceva ce nu cred că era în Limbaj. Apoi a înaintat împreună cu alți conducători ai grupului său revoluționar, iar Absurdul li s-a alăturat. Acesta a mers mai în față, s-a oprit şi şi-a ridicat aripa darului şi ciotul aripii evantai, încât rana să fie vizibilă. Le-a fluturat ca pe nişte drapele. Îşi anunța condiția – „Sunt unul dintre voi" – şi le cerea tovarăşilor săi să se oprească, gesticulând către nou-veniți: „aşteptați, aşteptați, aşteptați, aşteptați".

Armata Absurzilor n-a încetinit niciun pic. Mi s-a făcut rău.

— *Courage,* mi-a şoptit Bren, în franceză.

N-am zâmbit. Limbajul incipient al mişcărilor pe care îl vorbeau cei fără aripa evantai era camuflat dintr-un interes comun. Din rândurile lor dezordonate s-a auzit o împuşcătură.

— Iisuse! am exclamat eu.

Dansatoarea Spaniolă, $\frac{\textit{dansatoarea}}{\textit{spaniolă}}$, s-a exprimat prin intermediul vocii şi al gesturilor, în timp ce foştii ei concetățeni se apropiau ca s-o omoare sau s-o atace. Mă întrebam ce o să i se întâmple, dacă aveam să fim învinşi acum, acum când limbajul era altfel pentru ea. Mişcările Dansatoarei Spaniole şi ale Absurdului nu însemnau pentru duşmani nimic, de parcă ar fi fost plante bătute de vânt.

„Ei nu-i ignoră", mi-am zis eu. „Nu ştiu." Nu ştiau că mințile acestora nu erau ca ale celor pe care îi omorâseră sau îi transformaseră. Şi cum ar fi putut să ştie? Am scotocit în bagajele noastre.

— Arată-ți aripa evantai! i-am strigat eu Dansatoarei Spaniole. Arată-le că poți să auzi!

YlSib a început să traducă, dar Dansatoarea Spaniolă îşi desfăcea deja aripa, iar ceilalți o imitau, cu excepția Neîndemânaticului şi a Acoperişului, care au făcut asta abia după ce Dansatoarea Spaniolă le-a spus în Limbaj s-o facă. Alt proiectil a căzut în apropiere.

— Spune-le Neîndemânaticului și Acoperișului să treacă în frunte, am zis eu.

Am pornit o înregistrare de pe un *chip* cu date, iar vocea subțire a lui EzCal ne îndemna să facem ba una, ba alta. Dar fiecare dintre ariekei auziseră deja discursul acela, așa că nu au reacționat la el, iar eu am înjurat și am aruncat *chip*-ul cât colo.

— Ah! a zis Bren, care înțelesese ce voiam să fac.

Eu scotoceam de zor, în timp ce Absurzii se apropiaseră suficient de mult ca să le pot auzi zumzetul ucigaș. Am aruncat o mână de cipuri și am descoperit în sfârșit un altul, care merita ascultat. EzCal zicea:

— *Vă vom spune ce trebuie să faceți...*

Noi, tereștrii, auzeam asta ca un sunet. Dansatoarea Spaniolă și ceilalți auzeau și ei, acum, niște sunete: s-au mulțumit să-și lase aripile evantai într-o parte, batjocoritor. Dar Neîndemânaticul și Acoperișul erau încă dependenți de drog. S-au îndreptat brusc, fiind cuprinși de un fior atât de puternic, încât părea că gravitația îi atrăgea către sursa vocii.

— Da, a spus Bren.

Am pornit altă înregistrare. Neîndemânaticul și Acoperișul se legănau, revenindu-și după primele cuvinte ale lui EzCal; apoi s-au cutremurat, când drogul și-a făcut din nou efectul. Acoperișul țipa auzind ceea ce era – după cum mi-am dat eu seama – descrierea pe care EzCal le-o făceau unor copaci.

Ariekesul nostru automutilat continua să gesticuleze către ceilalți, iar Dansatoarea Spaniolă și restul îl imitau, închizând și deschizând aripile evantai; în mijlocul lor stăteau Neîndemânaticul și Acoperișul, pierduți cu desăvârșire. Am lăsat înregistrarea să continue.

— ~~*stop*~~ *stop*, a zis Dansatoarea Spaniolă.

M-am gândit cât de oribilă putea să fie pentru ea imaginea acelor indivizi neputiincioși, amintindu-i de ceea ce

fusese, şi cum se chinuia privindu-şi prietenii care nu se puteau opune suferinţei, dar n-am vrut să încetez.

Când primii Absurzi au ajuns în vârful ridicăturii pe care ne aflam şi au venit către noi, cu armele pregătite, la început a ezitat doar unul, apoi mai mulţi. Am pornit altă înregistrare şi l-am auzit pe Bren spunând „*Da*".

Fiecare armată are un soldat în fruntea sa. Un ariekes mare, cu gurile aşchiere şi rotire deschise, de parcă ar fi urlat, care îşi ridica picioarele sus în timp ce ne ataca. Am întins spre el un *chip* de date, de parcă acesta ar fi putut să-l oprească. Ochii lui se extindeau în toate direcţiile, câte unul pentru fiecare dintre noi, pândindu-i pe Dansatoarea Spaniolă, pe ariekesul care fusese captivul nostru şi care dădea din mâini, aşa cum făceau Absurzii între ei, pe Neîndemânatic şi pe Acoperiş, care se împleticeau. Dacă mi-ar fi trecut ceva prin minte, ar fi fost o rugăciune. Eram cât pe-aci s-o fac.

Brusc, soldatul s-a oprit. Şi-a lăsat în jos măciuca mânjită. Şi-a retras ochii, apoi i-a deschis din nou şi *ne-a privit*. Eu difuzam încă vocea lui EzCal. În momentul acela, individul nu era singurul care stătea nemişcat. Eu, ca şi cum n-aş fi ştiut ce-i mila, i-am făcut pe Neîndemânatic şi pe Acoperiş să danseze din cauza dependenţei de drog. Absurzii s-au prins unul de celălalt, gesticulând sau stând liniştiţi, şi au privit.

— Nu te opri, a zis Bren.

— ~~*opreşte*~~ *opreşte*, a zis Dansatoarea Spaniolă.

Dar Bren a repetat:

— Nu te opri.

— Ce... a spus Sib.

— Ce-i asta? a întrebat Yl.

Armata de disperaţi şi furioşi fusese mânată să ucidă de amintirile pe care le avea despre dependenţă şi de imaginea compatrioţilor transformaţi în nişte făpturi dependente de cuvintele unei specii de intruşi. Această decădere era

orizontul disperării lor. Îi făcusem să vadă mișcările unora care fuseseră ca ei, care îl puteau auzi pe zeul-drog – nu aveau cum să interpreteze greșit tarantela aceea –, dar care, deși aveau aripile evantai întinse, nu erau afectați.

Nu-și imagina nimeni că în mințile Absurzilor ar fi putut exista nesiguranță. Năvala lor bruscă s-a oprit. Fostul nostru captiv își agita aripa darului și ciotul.

— *Opriți-vă*, spunea el, iar o mare parte a celor din fața noastră știau că asta spunea, și erau uimiți să știe că știau asta.

Sărmanul Acoperiș, mi-am spus eu, sărmanul Neîndemânatic. Praful ariekean se rotea în jurul meu și mă făcea să clipesc. Slavă Domnului că ariekeii nu învățaseră să mintă! Noi aveam nevoie de niște dependenți de drog adevărați, ca să demonstrăm că ceilalți erau liberi și că furia Absurzilor era greșit direcționată. I-am făcut pe Neîndemânatic și pe Acoperiș să se miște în continuare. I-am făcut să le fie rău din cauza zeului-drog. Dansatoarea Spaniolă îi privea, întinzându-și aripa evantai. Eu țipam.

Informația circula groaznic de încet printre Absurzi – chiar și cei mai rapizi gânditori aveau doar o înțelegere vagă a faptului că puteau transmite informații. Ceea ce își spuseseră la început între ei, prin gesturi și prin ridicarea membrelor, fusese ceva simplu: „Nu atacați". Urmat de: „Se întâmplă ceva".

Informația devenea confuză pe măsură ce creștea distanța, atunci când era transmisă de la cei din față spre cei din ultimele rânduri. În față, gesturile însemnau ceva de genul „Pot să aud, dar nu sunt dependenți de drog". Mai departe, în spate, șirurile de Absurzi le spuneau celor din urma lor doar atât: „Opriți-vă".

— *opriți-vă* / *opriți-vă*, a spus Dansatoarea Spaniolă.

Surdul nostru s-a dus în fața armatei şi Dansatoarea Spaniolă l-a însoțit. Cei doi, priviți de generalii Absurzilor, au început să discute în mod ostentativ, făcând semne cu aripile şi zgâriindu-le pe sol – nişte ideograme care m-au uluit.

Au trecut multe ore, două zile şi nopți de frustrare şi de tăcere, în care armata a aşteptat. Ezitând. Veneau mereu, pe rând, ca să vadă ce se întâmpla. Fiecare era uluit de ceea ce observa: vedea ariekei eliberați de drog şi tereştri aşteptând respectuoşi; un proces lent, prin care începeau să se înțeleagă între ei cei care auzeau şi Absurzii, aşa cum îi denumeam încă, deşi această denumire era îndoielnică; mâzgăleli în praf.

Cei care înțelegeau câte ceva au devenit agenți ai răbdării pentru ceilalți. Am observat cum îi influențau, convingându-i prin intermediul gesturilor, când, către sfârşitul celei de-a doua zile, refugiații umani s-au apropiat de flancul armatei, devenind vulnerabili, iar cei fără aripi evantai nu i-au atacat.

Tereştrii trebuie să-şi fi dat seama că Absurzii se opriseră, s-au minunat de liniştea aceea bizară şi au venit să-i caute sursa, iar Cei fără de Limbaj i-au lăsat. Refugiații şi-au făcut tabăra la mare distanță de noi şi au aşteptat.

A durat ceva timp până când hotarele înțelegerii dintre Absurzi şi grupul *dansatoarei spaniole*, Noii Auzitori, au fost străpunse complet, dar nu atât în felul în care ne aşteptaserăm noi cândva. Noi nu-i învățaserăm pe surzi să comunice: le arătaserăm ceva ce puteau deja să facă, şi au făcut-o. Nu fusese un proces cantitativ, ci revelator, iar revelațiile, deşi se obțin greu, sunt molipsitoare.

— Avem nevoie de EzCal aici, am zis eu.

— N-o să vină, dacă o să ştie ce s-a întâmplat, mi-a răspuns Bren. Dacă o să ştie că sunt pierduți.

„Chiar dacă asta înseamnă sfârşitul războiului?" m-am întrebat. Dar ştiam că are dreptate.

— Păi nu putem să le spunem adevărul. Dacă o să vedem vreo cameră-viespe, trebuie s-o doborâm. Ca să nu știe ce se întâmplă.

Fabricantul de Prosoape și Botezătorul au înțeles ce misiune le dăduserăm. N-ar fi înțeles, cu câteva zile în urmă. S-au întors în oraș într-un aparat de zbor, cu Absurdul.

— Știu ce trebuie să facă? am întrebat-o eu pe Dansatoarea Spaniolă.

— *da da*.

S-au urcat în nava rănită, jucând rolul de soldați loiali, dependenți de drog, care aduceau știri despre o străpungere a frontului inamic. Aveau să le spună lui EzCal că Absurzii se opriseră și așteptau, iar zeul-drog și anturajul său trebuia să se ducă acolo. Lui EzCal nu avea să-i treacă prin minte că-l mințeau. Pe asta ne bazam. Cum ar fi putut să-l mintă? La urma urmei, auzea povestea asta de la ariekei, spusă în ceea ce EzCal ar fi crezut că-i Limbaj. Spusă așa cum ar fi spus-o o Gazdă.

— Știu ce să facă atunci când EzCal o să le vorbească?

— *da da*.

Știau să se comporte ca și cum ar fi fost drogați.

— Știu să-i ceară să le vorbească, dacă trece prea mult timp fără să audă vocea lui EzCal?

— *da da*.

Știau cum să imite dependența. Știau ce au de făcut.

Cele două triburi diferite de ariekei post-Limbaj făceau schimb de simboluri. Refugiații umani n-au făcut nicio încercare să se apropie.

— Noi ar trebui să ne apropiem? am întrebat eu.

Neîndemânaticul, înconjurat de conversații prin semne, a sfârșit prin a se cutremura și a se schimba brusc, fără ca eu să fi observat ceva anume, și a început să gâfâie și să vorbească în felul cel nou. Tovarășii săi au privit această transcendență sau cădere neașteptată. Însă Acoperișul nu atinsese nivelul acela. Se droga cu ultimul *chip*

de date. Era singurul dependent de drog rămas printre noi.

Nu ştiu ce grade de prietenie existau între ariekei, dar cred că trebuie să fi fost trişti cu toţii. Iar Acoperişul, *saag leav veth*, cum îi era numele, trebuie să se fi simţit singur. Privea conversaţia purtată prin intermediul scrijeliturilor şi al gesturilor din jurul lui şi cred că faptul că era înconjurat de indivizi schimbaţi îl chinuia destul de tare. „Tu ne-ai salvat", i-am spus eu în gând. „Fără tine am fi murit." De parcă asta l-ar fi consolat cu ceva.

Dansatoarea Spaniolă îmi spunea în fiecare zi ce progrese fuseseră făcute. Când mă gândesc la ceea ce s-a întâmplat, la ce au săvârşit Absurdul şi Noii Auzitori, mi se pare că n-a fost nevoie de prea mult timp. Însă nu ştiu câte zile mi-am petrecut în tabără, în mijlocul acelor discuţii tăcute, până mi-am dat seama că existau nişte camere care ne urmăreau, învârtindu-se agitate în bătaia vântului. Însă am ştiut că eram mai mult decât pregătiţi.

— Iisuse! am zis eu şi i le-am arătat lui Bren. Hristoase Pharotekton!

Stăteam în faţa camerelor, gesticulând spre ele ca ariekeii care găsiseră un nou mod de exprimare, salutându-le.

Erau iscoade dintr-o şcoală din apropierea navei lui EzCal. Acesta nu putea fi departe, camerele veniseră urmând îndrumările şi promisiunile Fabricantului de Prosoape şi ale Botezătorului. Unele camere-viespi păreau că vor să se ascundă, altele se concentraseră asupra noastră. Acum, pentru zeul-drog era prea târziu ca să se mai întoarcă, să blocheze transmisiile şi să pretindă că nu ştie nimic, chiar dacă înţelegea ceea ce vedea. Informaţiile transmise prin lentilele acelea micuţe erau urmărite nu numai de cei aflaţi în interiorul navei care se apropia, ci şi de mii de locuitori din Oraşul Ambasadei.

— Ascultați-mă, am strigat eu, fiind conștientă că mulți ochi ariekeni erau ațintiți asupra mea, iar camerele zburaseră ca niște țânțari speriați și coborâseră mai aproape de mine. Ascultați-mă, am spus eu și am rânjit în bătaia vântului. Ascultați-mă!

— Probabil că EzCal se întreabă cât timp mai au, mi-a zis Bren. Și ce îi reține pe Absurzi. Și cât timp o să aștepte aceștia. Cât o să se mai ascundă, să-și aștepte moartea, întrebându-se ce se întâmplă.

— Ascultați, am zis eu. Aduceți-i aici. *Aduceți-i pe EzCal aici.*

Am arătat spre Dansatoarea Spaniolă, spre cei fără aripa evantai cărora le vorbea, apoi Dansatoarea Spaniolă a arătat spre mine, iar sute de Absurzi au imitat-o, unul câte unul. Camerele au bâzâit, și-au schimbat pozițiile, iar eu mi-am păstrat ochii ațintiți asupra unui punct fix, de parcă roiul cel mic era o singură entitate, în ochii căreia priveam.

— Aduceți-i acum. EzCal... Puteți să mă vedeți, EzCal? am spus eu și mi-am fluturat mâna. Cal, vino imediat aici și adu și jumătatea ta de rahat cu tine. Trebuie să rămâi în viață, ca să duci vestea. Oraș al Ambasadei, mă auzi? *Trebuie să rămâi în viață.* Dar ai face bine să vii aici și să afli ce trebuie să faci, EzCal. Pentru că există anumite *condiții.*

29

Le-am propus lui EzCal acest târg. Când nu vorbeau, ci stăteau şi se uitau peste culme, la câmpul care se întindea pe mai mulţi kilometri şi la tabăra Absurzilor, arătau eroic. Nu meritau aşa ceva.

Produceau un efect baroc, iar asta, probabil, însemna o consolare pentru unii locuitori din Oraşul Ambasadei. Pe hainele lui Cal erau podoabe sclipitoare, iar pe masca aeoli-ului său, o emblemă. Până şi Ez purta haine purpurii.

În tăcere, îşi transformaseră greşelile – sau cel puţin şi le camuflaseră. Disprețul lui Cal trecea drept atitudine regească, iar îmbufnarea lui Ez, drept atitudine rezervată şi gânditoare. Aveau un mic anturaj: oameni care fuseseră până de curând colegii mei. Unii ne-au salutat, pe mine şi pe Bren, atunci când aparatul lor de zbor a aterizat. Simmon mi-a strâns mâna. Veniseră şi Southel, şi MagDa. Nu pot să le descriu expresia. Wyatt era şi el prezent, încă păzit, se pare, dar privit ca un consultant, ca un personaj important, un vizir prizonier. Nu m-a privit în ochi. Botezătorul şi Fabricantul de Prosoape au coborât din aparat, întorcându-se din Oraşul Ambasadei, şi şi-au salutat tovarăşii. M-au salutat şi pe mine. Cei din Oraşul Ambasadei îi priveau – foarte şocați, după câte se părea. Călătoria aceea nu se desfăşurase aşa cum ne aşteptaserăm.

Poliţiştii care veniseră aveau arme. Ştiam că, dacă situaţia ar fi fost un pic alta, EzCal ar fi încercat să-i pună să ne omoare, aşa cum încercaseră să ne ucidă în timp ce călătoream. Acum, rămăşiţele Administraţiei, care îi escortaseră pe EzCal fără niciun rost, poliţiştii şi chiar şi JasMin, care erau şi ele acolo, nu i-ar fi lăsat. Între timp, toţi cei din Oraşul Ambasadei văzuseră armata care se apropia – şi transmisia mea –, aşa că ştiau cu toţii că o opriserăm. Tot ce-i rămăsese lui Cal, pentru câteva ore, era pretenţia că el conducea.

Refugiaţii tereştri se apropiaseră tot mai mult, cu fiecare zi, iar acum se amestecaseră printre noi, deşi tot ce făceau era să privească modul în care interacţionam cu Absurzii. Ez se uita la cer, apoi înapoi, către direcţia în care se afla Oraşul Ambasadei.

Mult mai târziu am auzit poveşti despre ceea ce făcuse în timpul călătoriei mele: cum pusese la încercare răbdarea lui Cal; cum plănuise ceea ce putea fi considerată o lovitură de stat, pe care Cal o zdrobise mai mult din dispreţ decât din furie. Ez s-a uitat la noi. Puteam să văd că-şi făcea nişte calcule. „Iisuse, ăsta nu se opreşte niciodată?" m-am întrebat eu. Nu dădeam două parale pe povestea lui. Pentru Oraşul Ambasadei şi pentru Cei fără Limbaj, certurile dintre Ez şi Cal erau mult mai puţin importante decât erau EzCal.

Stăteam cu delegaţii armatei Absurzilor, douăzeci sau treizeci de indivizi ieşiţi în grabă din rândurile ei.

— Deci cu tine trebuie să discut, Avice Benner Cho? m-a întrebat sec Cal. Tu vorbeşti în numele... a zis el, arătându-l pe cel fără aripa evantai, aflat lângă mine – fostul nostru captiv.

— Theuth, i-am răspuns eu. O să discuţi prin intermediul lui Theuth[1].

---

[1] „Theuth" este una dintre modalităţile de ortografiere a numelui zeului egiptean Toth, considerat, printre altele, scribul zeilor; lui i se atribuie inventarea hieroglifelor.

— Cum adică „o să discuți prin intermediul lui Theuth"? a întrebat el. N-o să discut prin intermediul nimănui.

— Noi îi spunem Theuth, i-am zis eu. Prin intermediul lui se discută. O să-ți arăt cum se scrie. Sau, mai bine, o să-ți arate Theuth.

E rău să fii învins, nu-i aşa? Chiar dacă încerci şi acum să ne dai de-o parte: pe mine, pe Bren, pe noi toți. Pentru că modul în care am salvat Oraşul Ambasadei înseamnă sfârşitul domniei tale, care, iată, s-a încheiat. Şi chiar dacă felul nenorocit în care ai guvernat s-a bazat pe disperare şi prăbuşire, ai prefera să pierzi în felul tău decât să fii salvat în felul nostru. Asta voiam să-ți spun.

Acolo se aflau nişte Absurzi, împreună cu Theuth şi Dansatoarea Spaniolă, cei mai de seamă reprezentanți ai generației scrisului ideografic pe care îl inventaseră, scrisul cel mai intuitiv când venea vorba de citit şi redat prin gesturi. Nu era un grup cu o componență stabilă. Sosiseră chiar şi câțiva dependenți de drog curajoşi, care veniseră tocmai din oraş şi rezistaseră atâta drum cu ajutorul unor cipuri de date şterpelite; voiau să asiste la înțelegerea istorică, să vadă schimbarea. Acoperiş era şi el acolo, ascultându-şi trist înregistrările. Fugarii tereştri se strângeau pe ridicăturile din jur, pătate de mucegaiuri ariekene, şi priveau negocierile. Veneau şi plecau după cum voiau.

Cal – poate şi Ez – încerca să dea celor întâmplate aparența unor discuții prelungite. În realitate, era doar un proces lent de explicare a faptelor şi de primire a unor indicații, prin intermediul unui scris ce tocmai se năştea. Dura zile întregi ca să fim siguri că Absurzii înțelegeau şi apoi să înțelegem ce voiau să facem noi în privința asta.

Aş fi putut să-i spun lui Cal: „N-ai nicio autoritate. Asta e o capitulare. Îți place un pic de fast: în felul ăsta, o să poți invoca peste ani fantomele sfârşitului de imperiu. Dar eşti aici pentru că eu le-am spus Absurzilor că eşti cel căruia

trebuie să-i spună ce să facă. Iar oamenii care privesc, refugiaţii ascunşi sub glugile lor, au să-şi amintească că, în mod evident, nu ştiai ce se întâmplă. Acum, când s-a încheiat o epocă, ai rămas pe-aici atâta vreme doar pentru că nu reprezinţi altceva decât un detaliu."

Camerele de luat vederi erau pretutindeni. Se înmulţiseră cele fabricate independent, acasă, sau cele furate sau sălbăticite, care îşi descărcau datele pe orice frecvenţă puteau. Din spatele tuturor acestor lentile privea Oraşul Ambasadei.

În timpul nopţii, ariekeii au înconjurat grupul meu. Noi le ceruserăm asta: mă gândeam că nu era exclus ca EzCal să încerce să se răzbune.

— Ce-o să se întâmple? au întrebat MagDa, privindu-mă cu prudenţă şi respect.

— O să fie altfel – i-am spus eu – dar vom rămâne aici. Ei ştiu acum că se pot vindeca, iar asta schimbă totul. Cum e în oraş? Dar în Oraşul Ambasadei?

Panică şi speranţă. Printre ariekei domnea încă multă confuzie. Au avut loc lupte între facţiuni – păreau să se fi unit sub conducerea lui *kora*/*saygiss*, apropiatul lui EzCal, supunându-se ordinelor lui EzCal, dar acum luptau pentru motive greu de priceput.

— Noi... ei o să facă tot ce se poate ca să ia amploare treaba asta, am zis eu. Să nu mai fie nevoie de drog. Vom încerca să colaborăm. Theuth vorbeşte acum în numele Celor fără Limbaj. Dansatoarea Spaniolă discută cu noi – cu YlSib evident –, dar poate să...

MagDa nu asistase la ceea ce făcusem seara, împreună cu Dansatoarea Spaniolă – la toate discuţiile, ezitările...

— Trebuie să-ţi spun ceva, i-am zis eu calmă. Am auzit cum descriu oamenii ceea ce-i aici, şi greşesc. Asta nu-i o vindecare. Dansatoarea Spaniolă şi ceilalţi... poate nu mai sunt dependenţi de drog, dar nu au fost vindecaţi, ci s-au

schimbat. Asta s-a întâmplat. Ştiu că pare acelaşi lucru, dar, MagDa, înţelegi că ei nu mai pot vorbi Limbajul? Niciodată.

Era o dimineaţă cu cer foarte senin. Ştiam că pe câmpiile din jurul meu, printre tufişurile filamentoase ale planetei, se aflau agenţi ai scrisului, care răspândeau printre Absurzi noua abilitate, conceptul pe care se baza aceasta. Deja apăruseră forme derivate a celor sugerate la început, interpretări diferite ale ideogramelor, vocabulare pentru specialişti, create prin semiogeneza fenomenului „zgârie şi arată".

Nu avea să treacă mult timp până când un cititor ariekean să reproducă scrisul zgâriat pe sol cu ajutorul vopselei sau printr-un alt mijloc mai la îndemână, în loc să încerce să ţină minte semnele şi să le reproducă. Poate că o să le arătăm noi cum. Îmi imaginam deja un stilou ţinut într-o aripă a darului...

Conducătorii Absurzilor stăteau încă liniştiţi. Anturajul din Oraşul Ambasadei era atât de înţelept pe cât se putea în circumstanţele respective. Diferiţi refugiaţi umani îi priveau pe Theuth şi pe Dansatoarea Spaniolă cum stăteau pe lângă mine, uitându-se la camerele de luat vederi.

Dansatoarea Spaniolă mi-a atras atenţia cu aripa darului.

— *eşti gata?*
eşti gata?

Îmi vorbise încet. Eu am ezitat, iar ea mi-a spus din nou:

— *eşti gata?*
eşti gata?

EzCal stăteau şi mă priveau drept în faţă. Arătau din nou ca nişte regi. Figura lui Ez era inexpresivă, cea a lui Cal era strâmbată de furie.

— Ascultaţi-mă. Înţelegeţi? am zis eu; toţi locuitorii din Oraşul Ambasadei puteau să mă audă, dar eu mă adresam lui EzCal. Înţelegeţi cum se vor desfăşura lucrurile? Absurzii se vor întoarce în oraş, şi noi, de asemenea. Vom rezolva lucrurile împreună. Ei au anumite idei. Vă atrag atenţia că, de-aş fi în locul lui Kora-Saygiss, micul vostru

quisling[1], aş fi foarte atent. A fost înțelept din partea voastră că nu i-ați permis să vină aici. O să stabilim detaliile. O să fim aici, în Oraşul Ambasadei.

„...Până la eliberare. Totul s-a schimbat, pe vecie", mi-am spus eu. Mi-am privit notițele.

— Absurzii voiau să ne omoare pentru că noi am fost sursa zeului-drog. Ştiau că era prea târziu pentru ei, că erau pierduți, dar se străduiau să creeze un început complet nou pentru cei care ar fi venit după ei, înlăturând această problemă. Pe noi. Înțelegi cât de altruişti sunt? Pe ei nu-i ajuta cu nimic. O făceau pentru copiii lor. Generația aceasta avea să fie ori surdă, ori moartă, ori să moară în chinurile sevrajului. Dar acum ei ştiu că dependenții de drog pot fi vindecați, am zis eu, ignorând privirea lui MagDa şi arătând spre Dansatoarea Spaniolă, iar aceasta a răspuns arătând spre mine. Iar dacă pot fi vindecați, atunci noi suntem irelevanți. De aceea o să fim lăsați în viață. Înțelegi? Dar ei *trebuie* să se vindece. Asta e condiția. Altfel, reprezentăm în continuare o molimă. Şi durează ceva timp să-i vindeci pe oratiți, am adăugat eu şi am făcut un gest către Acoperiş, care rămăsese încă neatins de metaforă; toți s-au uitat la el, iar el ne-a întors privirea. Şi sunt o mulțime. Deci treaba voastră, EzCal, e să-i mențineți funcționali în această perioadă, până când nu vor mai avea nevoie de voi. Dacă n-o să aveți grijă de ei, o să moară. Timpul e prea scurt ca să fie vindecați sau asurziți. Aşa că trebuie să-i țineți în viață.

— *e.dragoste* / *e.dragoste*, a zis Dansatoarea Spaniolă, iar oamenii care nu o auziseră niciodată vorbind în anglo-ubiq dublat au scos un geamăt.

Dansatoarea Spaniolă a explicat din nou de ce Absurzii ne-ar fi omorât pe toți, de ce îşi mutilau compatrioții şi de

[1] Quisling este numele conducătorului naziştilor norvegieni, devenit simbolul colaborationismului cu ocupanții străini.

ce acum aveau să ne lase să trăim. Ariekeii îi iubeau pe ariekei. Acest verb al nostru era singurul al cărui înțeles se apropia de ceea ce gândeau ei. Nu era perfect, dar așa-s traducerile. Conținea la fel de mult adevăr și la fel de multă minciună. Cei cu Noul Auz și Absurzii îi iubeau pe dependenții de drog și voiau să-i vindece prin una dintre cele două căi, să-i includă într-un grup sau în celălalt.

— Niciunul dintre voi n-a mai fost ambasador de multă vreme, am spus eu. Pentru cine ați vorbit voi, în afară de faptul că ați vorbit pentru voi înșivă? Iar acum nu mai sunteți nici zeu, nici drog, nici funcționar. EzCal, sunteți o fabrică. Ariekeii au nevoie de ceva, iar voi satisfaceți acea nevoie. Și credeți-mă, conținutul discursurilor voastre va fi verificat.

Figura lui Ez nu s-a clintit, cea a lui Cal s-a strâmbat. Nu aveau nicio șansă să transmită ordine care, literalmente, trebuiau executate întocmai.

— Orașul va fi plin de Absurzi. Deci dacă veți încerca să creați agitație, să strecurați instrucțiuni în ceea ce veți spune, sau chiar să reîncepeți războiul, ei o să vă oprească. Dacă le vom pricinui necazuri, o să pierim. Ei nu vor să le rupă aripile evantai tuturor dependenților de drog, nici să-i surzească pe toți ariekeii adulți din generația lor, din moment ce există altă cale. Dar o vor face, dacă o să creadă că n-au de ales. Ați înțeles?

Nu mai puteți să faceți nimic altceva, mi-am spus eu. Nu aveți de ales. Polițiștii pe care i-ați adus cu voi o să țină armele îndreptate spre capetele voastre și vă vor cere să vorbiți în Limbaj, dacă e necesar. Iar eu voi fi cu ei. Dansatoarea Spaniolă și Absurzii vor răspândi cele două leacuri. Faptul că s-a recurs la cuțit nu a reprezentat o catastrofă existențială pentru toți cei de aici, care crezuseră că totul s-a sfârșit. Nu avea să fie niciodată un lucru plăcut, dar pentru cei care nu puteau să se vindece era un lucru ce merita luat în considerare.

Ariekeii aveau să-i pună pe EzCal să vorbească în fiecare zi, din dragoste pentru camarazii lor bolnavi. Noi eram o necesitate temporară. Cal arăta atât de jalnic, că aproape mi-a fost milă de el. *N-o să fie chiar atât de rău.* Existau multe moduri de a trăi până când avea să vină nava.

— Ați înțeles? am zis eu către Cal, către EzCal, către toți cei care ascultau, pe platou și în Orașul Ambasadei; mi-a plăcut cum îmi suna glasul în ziua aceea. Înțelegeți de ce mai sunteți în viață? Pentru că aveți de făcut o treabă.

— $\frac{\text{ca mine}}{\text{toți.să.fie.ca.mine}}$, a spus Dansatoarea Spaniolă.

De undeva s-a auzit un om gemând și cineva a zis:

— Nu.

Dansatoarea Spaniolă și-a întins ochii-coral. Ez a privit în sus, Cal s-a întors.

O siluetă a apărut sus, pe culme. Un bărbat cu pelerină neagră. Era urmat de câțiva refugiați agitați, care țipau. Capa lui fâlfâia. Absurzii curioși au arătat spre el, privind ce făcea, iar eu am strigat: „Nu", dar ei nu auzeau. Le-am făcut semn să-și strângă rândurile, dar ei abia învățau gesturile tereștrilor, iar eu nu aveam timp să-i fac să mă înțeleagă.

Bărbatul a scos o armă. Prin aeoliul său vechi și murdar am văzut că era Scile.

Soțul meu a îndreptat un pistol gros spre mine. Eram cu toții prea lenți ca să-l oprim.

În timp ce se apropia, l-am privit și am încercat să găsesc o cale de a-l opri din ceea ce avea de gând să facă și, cumva, mă străduiam să-mi dau seama unde plecase și cum, și de ce, și ce făcea acum. Am privit la gura urâtă a țevii pistolului.

Și-a schimbat ținta în timp ce se apropia și a îndreptat arma spre Bren și Dansatoarea Spaniolă. Am încercat să-l împing pe ariekes într-o parte, dar Scile nu-l mai amenința pe el, ci pe Ez, apoi pe Cal, iar Cal și-a îndreptat ochii către

mine. Scile a tras. Au început să se audă strigăte şi ţipete, terestre sau ariekene, în timp ce sângele ţâşnea din locul în care energia îl lovise şi-l sfârtecase, iar Cal s-a prăbuşit, privindu-mă, şi a murit.

Partea a noua

Eliberarea

30

Aceastea sunt cele spuse de $\frac{dansatoarea}{spaniolă}$.

Era într-o piață din oraş, un spațiu larg, ce părea şi mai mare din cauza înfățişării clădirilor. Îmi amintesc foarte bine. Bren stătea lângă mine şi-mi traducea în şoaptă, dar eu înțelegeam totul aproape perfect.

Îmi amintesc vremea, casele, aerul şi mulțimea de ariekei. Mii de dependenți de drog se înghesuiau pe marginile spațiului liber. Unii trebuie să-l fi aşteptat pe EzCal, dorind să primească doza de la zeul-drog. Iată ce a spus Dansatoarea Spaniolă.

> Înainte să vină oamenii, noi nu prea vorbeam despre anumite lucruri. Eram crescuți întru Limbaj. Conform istoriei, am făcut oraşul şi maşinile, şi le-am dat nume. Nu prea vorbeam despre anumite lucruri. Limbajul ne vorbea pe noi. Cuvintele care voiau să fie oraş şi maşini ne-au pus să le vorbim, ca să poată exista.
>
> Când au venit oamenii, ei nu aveau nume, şi noi am făcut cuvinte noi, astfel ca ei să poată avea un loc în lume. Ei nu au făcut ceea ce fac alte făpturi. Noi i-am vorbit în Limbaj. Limbajul i-a primit în el.
>
> Noi eram ca nişte vânători. Eram ca nişte plante care se hrăneau cu lumină. Oamenii şi-au făcut oraşul lor în oraşul nostru, ca o stea într-un cerc. Şi-au făcut

un loc al lor, ca un pistil într-o floare. Noi am rostit numele locului lor, dar ştiam că are alt nume, că stătea în oraş ca un organ într-un trup, ca o limbă într-o gură.

Înainte să vină oamenii, noi nu vorbeam prea mult, pentru că eram ca aceea care, cu ani în urmă, era fata care a fost chinuită în întuneric şi care a mâncat ce i s-a dat. Noi eram ca ea. Voi veţi decide de ce eram ca ea şi de ce nu mai suntem ca ea. De ce ea e ca ea însăşi sau nu este. Noi am fost ca toate fiinţele, am părăsit oraşul în vremea drogului şi acum mai mult vorbim.

Înainte să vină oamenii, noi nu vorbeam. Eram ca nenumărate fiinţe, eram ca toate fiinţele, eram ca animalele din Oraşul Ambasadei spre care îmi îndrept aripa darului, iar astea sunt nişte vorbe pe care le veţi înţelege. Noi nu vorbeam, eram muţi, noi doar lăsam să cadă afară din gurile noastre pietrele de care aminteam, deschideam gurile şi lăsam păsările pe care le descriam să zboare afară, eram vectori, eram păsări ce mâncau fără a gândi, eram fata din întuneric, ştiind acest lucru doar când nu mai existam.

Acum noi vorbim, sau eu vorbesc, şi alţii vorbesc. Voi n-aţi mai vorbit înainte. O să vorbiţi. Veţi fi în stare să spuneţi de ce oraşul e o groapă, şi un deal, şi o emblemă, şi un animal care vânează, şi o navă pe mare, şi o mare, şi cum de noi suntem peştii din ea – nu ca omul care înoată săptămânal cu peştii, ci peştii cu care înoată, apa, locul. Vă iubesc, voi mă luminaţi, mă încălziţi, voi sunteţi nişte sori.

N-aţi mai vorbit niciodată înainte.

Asta e ceea ce a spus Dansatoarea Spaniolă mulţimii adunate. A spus mai multe. A fost mai puţin neîndemânatică faţă de ei decât fusesem eu când o transformasem pe ea: ea înţelegea mai bine sufletele pe care voia să le modifice, iar cuvintele ei erau instrumente chirurgicale.

La început, cei din piață au ascultat, fără să știe ce anume. Treptat, cuvintele ei au devenit tot mai străine și mai imposibile, iar ei au scos răcnete de consternare. Erau zăpăciți, așa cum ar fi fost auzind o minciună foarte reușită, apoi au urmat strigăte de consternare. Era un haos al admirației și îngrijorării.

În timp ce Dansatoarea Spaniolă vorbea, ariekeii răcneau, cuprinși de ceva mai puternic decât uluiala. Erau sunetele crizei. Mi le aminteam de pe vremea când o învățasem pe Dansatoarea Spaniolă să mintă. Auzeam sunetele minților care se reconfigurau. Pieire: gânduri vechi care mureau. Am văzut ridicări de aripi ale darului și de aripi evantai în extazul viziunii, extaz în vechiul înțeles al cuvântului, nu lipsit de durere și de groază, apoi a urmat tăcerea ariekeilor adulți nou-născuți.

La început au fost doar câțiva. Majoritatea celor care ascultaseră rămăseseră îngroziți, tremurând, doar întrezărind ceva. Când, în cele din urmă, s-au liniștit, unii au strigat din nou după EzCal, nevoia lor făcându-i să-l ierte.

Dar alții trecuseră peste asta, deveniseră făpturi noi, învățau limbajul din ceea ce spusese Dansatoarea Spaniolă. Eu înțelesesem aproape fiecare cuvânt pe care îl rostise.

Uneori, când Dansatoarea Spaniolă îmi vorbea în propriul meu limbaj, nu spunea $\frac{metaforă}{metaforă}$, ci $\frac{minciună.care-i.adevăr}{minciună.care-i.adevăr}$ sau $\frac{adevărare}{minciună}$. Cred că știa că-mi place. Era un cadou pentru mine.

31

Sărmanul Scile!
Cum să spun ceea ce urmează?

Aproape în fiecare dimineață mă duc pe Dealul Nuferilor. Discut diferite planuri cu adjutanții mei.

— S-a întâmplat ceva? întreb eu.

Şi, în fiecare dimineață, după ce au verificat textele şi au clătinat din cap, îmi răspund:

— Încă nu.

— Bine, atunci în curând. Fiți pregătiți.

Pot să spun „Sărmanul Scile!", după toate astea? Pot. Faptele lui mă dezgustă – mi-au murit prieteni care ar fi trăit dacă n-ar fi fost el – dar cum să nu-ți fie milă când îl vezi?

E în închisoarea în care am transformat infirmeria. Vecinii săi sunt acei Ambasadori ratați care erau prea zdrobiți ca să iasă atunci când am deschis uşile. Scile ştie că e viu pentru că, în ciuda faptului că-i un criminal, n-a făptuit nimic atât de rău, atât de impardonabil încât să merite să fie executat. Am decis că nu trebuie să aplicăm pedeapsa cu moartea doar pentru asasinat.

Mă duc să-l văd uneori. Oamenii înțeleg. E milă, grijă, curiozitate şi o urmă de afecțiune. Lui nu-i vine să creadă că s-a întâmplat ce s-a întâmplat. Nu-i vine să creadă că a dat greş.

A fost un adevărat iad când l-a omorât pe Cal. Sunt surprinsă că n-a fost împuşcat pe loc, că am putut să-l capturăm viu.

— N-ar trebui să faci asta, a spus el, în timp ce Cal, căzut la pământ, încă se mai zbătea, şi şi-a îndreptat pistolul către Dansatoarea Spaniolă. Ei n-o să fie ca tine.

L-am oprit înainte să tragă din nou. Dansatoarea Spaniolă i-a smuls arma din mână. L-a apucat pe Scile de cămaşă şi i-a zis: „*de ce de ce*"? Scile şi-a pus mâinile peste urechi şi i-a spus Dansatoarei Spaniole că-i un diavol.

Nu fusese într-o călătorie sinucigaşă, ci într-un pelerinaj. Scile se dusese să găsească armata Absurzilor, să meargă în urma ei ca un martor şi ca un apostol, în timp ce ei – ce erau ei, un foc purificator, sfinţi răzbunători care mai degrabă îşi tăiau singuri bucăţi din trup decât să fie mânjiţi de minciuni? – îi curăţau pe ariekeii distruşi, pregăteau din nou lumea, pregăteau o creşă pentru tinerii nenăscuţi încă, dar cu Limbaj pur.

Fusese o speranţă sălbatică, dar era o speranţă. Sunt sigură că Scile auzise că se născuse EzCal, indiferent cine fusese acesta. Nu ştiu cum ajunseseră zvonurile la el, dar zvonurile fac asta. Scile trebuie să fi ştiut că EzCal şi oratiţii lui nu puteau să se opună Absurzilor. Dar nu ţinuse seama de mine, de Bren şi de Dansatoarea Spaniolă. Ce groază trebuie să fi simţit când văzuse ce făceam, din tabăra de lângă armată. Fusese răbdător, aşteptase până la sosirea zeului-drog ca să-şi ducă la îndeplinire misiunea sacră.

Probabil că-şi spusese că se sacrifică pentru Absurzi. Poate că se gândea la copiii ariekei care vor merge cândva prin Oraşul Ambasadei, un oraş pustiu, şi vor încerca să găsească explicaţii pentru ruinele lui, şi le vor spune în Limbaj. Scile era pregătit pentru moartea noastră, a tuturor.

Nu greşea în totalitate: avusese loc o prăbuşire. Ariekeii sunt altfel acum. Şi-i adevărat că acum pot să spună minciuni.

Sărmanul Scile, spun eu din nou. Probabil că-şi închipuie că s-a prăbuşit printre Luciferi...

Recent, un miab a sosit pe Dealul Nuferilor. Nu mai eram cei către care fusese trimis. Cred că din cauza asta am simţit ceva ce poate fi numit *răutate* când l-am deschis. Am simţit în jurul lui ceva şi mi-am dat seama că era un miros slab de immer. Am scos cadourile ca nişte copii răi: vin, mâncare, medicamente, obiecte de lux – nicio surpriză. Am deschis ordinele care ne fuseseră transmise nouă şi instrucţiunile sigilate pentru Wyatt. El n-a încercat să ne oprească. Nici instrucţiunile acelea nu conţineau vreo surpriză.

Noii ariekei puteau să le vorbească automatelor şi puteau să le înţeleagă.

— Nu vreau să intru, am zis eu.

— E în regulă, e doar... a spus Bren şi a dat din cap.

El şi Dansatoarea Spaniolă au avut nevoie de mai mult timp decât mă aşteptasem. Am aşteptat în stradă şi am privit mişcarea panourilor publicitare. Produsele cărora le făceau reclamă nu se mai vindeau.

Cei doi s-a întors lângă mine.

— E aici, mi-a spus Bren.

— Şi?

— *am.vorbit.cu.ea* / *am.vorbit.cu.ea*.

— Şi? am mormăit eu. Ea a vorbit cu voi? i-am zis eu Dansatoarei Spaniole.

Dansatoarea şi Bren s-au uitat unul la celălalt.

— *nu.ştiu* / *nu.ştiu*.

Am privit spre clădirea ei. Trebuie să existe camere de luat vederi în anumite locuri; există camere pretutindeni, iar prietena mea făcuse întotdeauna parte din mediul ei înconjurător. Nu i-am făcut semn cu mâna.

— *Ehrsul, ştiu că înţelegi cuvintele pe care le spun,* a zis Dansatoarea Spaniolă.

— În anglo. Iar ea nici măcar nu s-a uitat, a spus Bren. Şi a zis: „Nu, nu poţi să-mi vorbeşti, ariekeii nu mă pot înţelege". Şi Dansatoarea i-a zis: „Avice vrea să ştie ce mai faci. Ce ai făcut." Iar ea a spus: „Avice! Ce mai face? Şi nici tu nu poţi să-mi vorbeşti. Tu nu mă înţelegi şi nu poţi să vorbeşti decât Limbajul."

Am mers pe o stradă cu proiecţii tridimensionale vechi, am trecut pe lângă o piaţă cu produse locale de bază. În tot acest timp n-am spus nimic, iar Bren n-a insistat. În economia dirijată a reconstrucţiei noastre, lucrurile de bază sunt asigurate, dar am renunţat la cele în plus, cele de lux. Mă fac să mă gândesc la târgurile din alte oraşe, din alte locuri.

Baricadele au fost înlăturate. Unii locuitori ai oraşului spun că ei pot să respire aerul nostru, dar noi nu putem să-l respirăm pe al lor, şi de aceea atmosfera Oraşului Ambasadei ar trebui extinsă peste întregul oraş. Unde au crescut noi adaosuri, clădirile ariekene au o subtilă tentă atipică. Ici-colo, un turn, o fereastră pe colţ, un contrafort cu înfăţişare familiară: topografia terestră a ajuns să fie la modă.

kora saygiss n-a putut fi găsit; nici DalTon. Sau poate că niciunul dintre cei care ştiau unde erau, oameni sau indigeni, n-a spus. Bineînţeles, dispariţia lor m-a făcut să bănuiesc că se făcuse dreptate cu parul. Dar sunt la fel de bună ca toţi ceilalţi când vine vorba de folosirea reţelei de informare şi, dacă se întâmplase ceva de felul acela, atunci se petrecuse în linişte. Adică nu fusese făcut ceva pentru *encourager les autres*[1]. Cred că, probabil, s-au numărat printre cei mulţi ucişi şi nimiciţi de război, sau că unul sau ambii se ascundeau – încă se poate face asta în oraş – şi aşteptau să vadă ce-o să se întâmple. Presupun că trebuie să fim vigilenţi.

---

[1] Ca să-i încurajeze şi pe alţii (în lb. franceză în text).

DalTon înseamnă ceva, în ceea ce mă priveşte. Cât despre $\frac{kora}{saygiss}$, nu cred că răzbunarea prin linşare sau de alt fel este ceea ce-şi doresc majoritatea noilor ariekei – aceştia nici măcar nu prea pomenesc de faptul că au trăit sub conducerea lui. Niciun ariekes dintre cei pe care îi cunosc n-ar fi în stare să răspundă la întrebările mele despre cum a fost, despre ce îşi amintesc în legătură cu modul în care gândeau înainte. Despre Limbaj. Primul discurs despre schimbare al Dansatoarei Spaniole a fost, în aceeaşi măsură, o contaminare şi o expunere. Nu spun că nu-şi amintesc, spun că nu-mi pot relata cum a fost, chiar dacă ar vrea.

Nimeni nu ştie de ce unii ariekei sunt imuni la metaforă. Atenţia pe care le-o acordau Dansatoarea Spaniolă şi acoliţii acesteia – al căror număr era în continuă creştere şi care făceau prozeliţi, influenţându-şi ascultătorii cu predici atent direcţionate, infecţioase, încărcate în mod ostentativ de minciuni – nu aveau efect asupra tuturor. Fiecare şedinţă e încununată de succese: ariekei părăsind ezitant Limbajul, pentru a adopta un limbaj şi nişte semne. Alţii ajung aproape şi reuşesc la a doua ori la a treia încercare. Şi există cei care refuză să se schimbe; şi cei care, precum Acoperiş, bolnavi de puritate, pur şi simplu nu pot. Ei nu pot încă să-mi vorbească, ci li se adresează doar Ambasadorilor. Ei înţeleg doar un Limbaj muribund. Acum avem medicamente, voci cu care să-i ţinem în viaţă, şi nu mai avem zei.

Am auzit un oratit spunându-i lui YlSib că favoriţii săi erau EzSey, prentru că tremurul provocat de vocile lor era... şi aici vocabularul ei şi al meu s-a dovedit a fi insuficient. Alţii îi preferau pe EzLott sau pe EzBel, în funcţie de plăcerea pe care le-o provoca.

În general, Scile era un gânditor mai bun decât ar fi sugerat ultima sa crimă. Ştia cum îl creaserăm pe EzCal şi ar fi trebuit să ştie că puteam să facem acest lucru din nou. Am

scos mecanismele din capul lui Cal şi erau neatinse, dar chiar de n-ar fi fost, nu mai eram ameninţaţi cu dispariţia.

— Am descoperit ceva, au spus MagDa.

— Vreme de mai multe săptămâni, Southel s-a ocupat de asamblarea câtorva prototipuri.

— Sunt nişte amplificatoare.

— Am găsit voluntari. Suntem gata să le folosim.

În timp ce noi ne văzuserăm de planul nostru, avuseseră şi ele planul lor secret. O rezervă depozitată pentru viitor, împotriva lui Cal şi a lui EzCal, a căror putere se baza pe unicitatea lor. Trădările lui MagDa, a mea şi a lui Bren se combinaseră. Scile nu pusese capăt niciunei poveşti. Îl ucisese pe Cal şi nu se schimbase mare lucru.

La început, scindaţii, vocile rotire, au fost cei care s-au oferit voluntari – şi-au ras capetele şi şi-au făcut implanturi, au încercat amplificatoarele făcute de noi, purtându-le ca pe nişte tiare cu gheare, s-au conectat şi l-au lăsat pe Ez, pe Rukowsi, care era păzit cu arma în mână – să îi citească şi să vorbească împreună cu ei. Lott fusese primul care preluase rolul acesta, în timp ce Char, doppelul său, era încă în viaţă.

Pe unii treaba asta îi speria, dar mulţi Ambasadori îşi deconectaseră conexiunile. Nu se mai egalizau. Nu mai vorbeau Limbajul. Nu prea mai era nevoie. Nu cred că fiecare dintre ei îşi displăcea partenerul. Bren mi-a zis că nu era de acord cu mine, dar i-am răspuns că nu-i în stare să-şi ignore propria-i poveste, lucru care este de înţeles.

L-am păstrat pe Joel Rukowsi, pentru că aveam nevoie de el şi de nenorocita lui de căpăţână empatică, dar cred că şi asta o să se schimbe. O să găsim alţii ca el. Între timp, o să-l exploatăm din greu şi o să facem stocuri de mai multe ore cu vorbirea-drog. Ne putem permite să fim generoşi cu cei ce au nevoie de drog.

Acum există două oraşe – unul al dependenţilor de drog şi unul al celorlalţi –, aflate în relaţii amiabile.

Absurzii şi Cei Noi au mai multe în comun decât aveau cu oratiții. Auzul nu înseamnă nimic: Absurzii şi Cei Noi *gândesc* la fel.

Dansatoarea Spaniolă schimbă politeţuri la fiecare colţ cu ariekeii, cu tereştrii şi cu cei fără aripă evantai, prin intermediul *touchpad*-urilor deținute de aceştia, contribuția tehnologiei terestre. Asemenea unui tânăr ariekes, eu învăţ să citesc şi să scriu semnele scrijelite de ei, care evoluează continuu. Acum, când se trezeau în a treia lor etapă de năpârlire, treceau printr-un ritual dificil de antrenament ca să renunțe la instinctele lor. Aveau doar câteva zile de Limbaj pur, când cuvântul însemna referire şi minciunile erau ciudate – ceva între instinct natural şi conştiință. După aceea, tinerii ariekei aflau că oraşul lor nu fusese întotdeauna în felul acela, dar nu şi-l puteau imagina altfel.

O parte dintre cei care nu puteau să se dezvețe de Limbaj se asurzeau singuri, ştiind că asta o să-i vindece, că asta nu însemna renunțarea la vorbire şi la minte, cum crezuseră ei cândva. Ceilalți, ca Acoperiş, se pregăteau să plece. N-aveam să le vizităm niciodată comunitățile autarhice. Ei nu erau legați de oraş prin conducte. Le dădeam o mulțime de cipuri de date, suficient cât să le ajungă timp îndelungat. Exilații aveau să trăiască în dependență şi să crească o nouă generație; n-aveau să-i lase pe copii să asculte cipurile, până când aceştia aveau să ajungă să vorbească Limbajul, rămânând neafectați şi liberi. Oamenii – cei care transmiseseră dependența de drog – aveau să fie interzişi, tabu; oraşul, locul în care acum se vorbea altfel, avea să fie tabu. Pentru viitorul apropiat, nu oamenii, ci noii ariekei aveau să fie ambasadori între oraş şi celelalte aşezări.

Ştiam cum aveau să meargă lucrurile. Un ariekes nou avea să vină să facă schimburi: ei urmau să-i vorbească, Limbaj contra limbaj, şi aveau să creadă că discută, dar fără să se înțeleagă. Unii dintre cei tineri vor fi intrigați de aceşti străini ciudați, iar câțiva tineri aventuroşi, vorbitori

ai Limbajului, vor veni la porţile oraşului. Asta va fi povestea. Fără îndoială că vor mai exista dependenţi de drog aici – nişte paria, consideraţi nebuni-sfinţi sau cine ştie cum altcumva – iar nou-veniţii vor auzi cuvântările-drog transmise pentru aceştia şi, la rândul lor, vor deveni instantaneu dependenţi de drog.

Bineînţeles că echipajul navei avea să fie înarmat. Cu arme din Bremen, mult mai avansate decât ale noastre. Dar noi suntem foarte mulţi, iar ei o să fie puţini. În plus, noi nu voiam să le facem vreun rău. Aveam să fim o gardă de onoare.

„Bine aţi venit, domnule căpitan", urma să spun eu când uşa avea să se deschidă spre solul ariekean. „Vă rugăm să veniţi cu noi."

Iar ei aveau să fie, în aceeaşi măsură, oaspeţi şi prizonieri.

Ăsta e un punct de vedere subiectiv. O să fie prizonieri, dar o să-i tratăm bine.

Conform instrucţiunilor lui Wyatt, următoarea navă trebuia să aducă în Oraşul Ambasadei mai mulţi Ambasadori noi, de felul lui EzRa. Acestora le fuseseră îmbunătăţite tehnicile empatice. EzRa fuseseră un test, după care ar fi trebuit să urmeze lovitura de stat organizată de Bremen.

Prea târziu. Noi le-o luasem înainte, cu lovitura noastră. Iar noii Ambasadori aveau să aibă de lucru, devenind furnizori pentru dependenţii de drog.

" *bine aţi venit căpitane* ", avea să spună Dansatoarea Spaniolă. Şi avea să gesticuleze politicoasă cu aripa darului către locuitorii din Oraşul Ambasadei, care aşteptau.

" *vă rugăm să veniţi cu noi* ".

Noii ariekei au fost uluiţi când au aflat că Terra avea mai multe limbaje. Am încărcat franceza.

— Eu, *je.* Eu sunt, *je suis,* am zis eu.

Dansatoarea Spaniolă era încântată. Mi-a spus:

— *je.voudrais.venir.avec.vous*
aş.vrea.să.vin.cu.tine.

Asta nu-i singura ei inovaţie. Ei nu vorbesc anglo-ubiq, ci anglo-ariekei. Eu studiez acest limbaj nou. Are anumite nuanţe. Când am întrebat-o pe Dansatoarea Spaniolă dacă regretă că a învăţat să mintă, a ezitat o clipă, apoi a zis:

— *eu.nu.regret.nimic*
eu.regret.

Poate că o face ca pe un spectacol, dar îi invidiez acestă precizie.

Mă întreb dacă Dansatoarea Spaniolă poate să-şi exprime jalea. Dacă m-ar lăsa să citesc ceea ce scrie, iar eu sunt aproape sigură că-i povestea războiului, aş putea afla.

Mi-a spus o altă poveste. Când Botezătorul şi Fabricantul de Prosoape s-au întors în Oraşul Ambasadei, pretinzând că sunt oratiţi, ca să-i convingă pe EzCal să vină în pustietatea în care îi aşteptam, zeul-drog n-a vrut să-i vadă. EzCal le-au transmis să-şi spună mesajul prin intermediul cuiva din anturajul lor obişnuit de ariekei, care i-a întâlnit şi i-a recunoscut drept adepţi ai controversatului *surl*
tesh echer.

Acel ariekes ştia că ceva nu era în regulă: ar fi putut să-i trădeze. Cei doi, Botezătorul şi Fabricantul de Prosoape, recunoscuseră într-o clipă, într-un moment de etalare ostentativă faţă de cel cu care discutau, care era situaţia adevărată, că aveau să vină vremuri noi, mai bune pentru toţi, dacă EzCal avea să fie atras în afara oraşului.

Deşi ştia că cei doi puteau să fie nişte mincinoşi, ca şi profetul lor, a decis să-i creadă. Căpătând pentru prima oară ceva speranţă după mult timp, funcţionarul s-a dus şi i-a spus lui EzCal exact ceea ce doriseră Botezătorul şi Fabricantul de Prosoape. Dar ei erau ariekei noi, iar el nu era. Ştia adevărul şi nu minţise niciodată. Trebuia să ascundă adevărul, în Limbaj, reuşind cu un efort herculean şi cu ceva noroc să spună cuvinte care sunau ca nişte mormăituri. Acesta era adevăratul erou al războiului, mi-a

explicat Dansatoarea Spaniolă, un ariekes fără nume, care spusese singura minciună din viața lui.

Celor din Bremen nu le-ar fi fost greu să ne distrugă. Dar cred că puteam face astfel încât să merite să n-o facă. Războiul purtat dincolo de immer nu-i ieftin. Trebuia să ne asigurăm că suntem folositori. Ştiam care putea fi utilitatea noastră. Eram acolo, la marginea întunecată a immerului!

Aici putea să apară portul pe care îl doreau ei, în răstimpul unei decade locale. Aveam să fim ultimul avanpost. Acesta fusese întotdeauna rolul dorit pentru noi, numai că acum ştiam şi noi asta şi, chiar dacă nu cunoşteam intențiile metropolei noastre, puteam să ne conducem singuri.

Bine ați venit în Oraşul Ambasadei, la frontieră. Ştiu cât de iute se răspândesc poveştile. Sunt navigator în immer, le-am auzit. Oamenii vor spune că dincolo de țărmurile planetei noastre se află El Dorado-ul immerului, nave pustii, rătăcite de multă vreme, Pământul, Dumnezeu. În regulă.

Ştiu ce fel de aventurieri vor veni, ce fel de pirați. Ştiu că există posibilitatea ca Oraşul Ambasadei să se a transforme într-o mahala. Dar am putrezi şi am muri, sau am fi stârpiți de o bombă a celor din Bremen, dacă nu le-am fi de niciun folos. Scile, în prostia lui vizionară, a încercat să-i salveze pe ariekei şi i-a condamnat. Dacă ei ne-ar fi ucis, nimeni n-ar fi împiedicat genocidul lor, drept răzbunare, atunci când ar fi sosit nava. Îmi amintesc că Scile nu era dintr-o colonie şi de aceea nu se gândise la lucruri de felul ăsta.

O să fim distruşi de indivizi aflați în căutarea aventurii şi a emoțiilor. O să fim considerați sălbatici. Am fost pe planete inutile şi în oraşe ale pionierilor: chiar şi locurile acelea de popas erau lucruri bune. Noi aveam să deschidem cerul. Ne pricepeam să vindem. Aveam singurele hărți detaliate. Trecătorile prin immer puteau fi descoperite numai de nişte localnici ca noi. Trebuia să ne facem un renume ca

exploratocrație; ca să supraviețuim şi să ne conducem singuri, trebuia să explorăm.

O să avem în curând o navă pentru immer în flota noastră mică şi cel puțin un căpitan. Când avea să sosească următoarea delegație din Bremen, ca să vadă ce-i de făcut cu noi, o să avem ceva de oferit.

Cufundarea în immer nu-i niciodată sigură. Până acum, în partea asta, suntem ca în zilele glorioase şi periculoase ale *homo diasporei.* Nu ezit niciun pic. Am fost *afară*, m-am întors şi-i timpul să plec din nou, în direcții şi la distanțe unde niciun cufundător în immer n-a mai ajuns. S-ar putea ca, după nişte kiloore, să întâlnesc un exot pe care nu l-a mai văzut niciun terestru; o să folosesc dispozitive de tradus şi o să încerc să-l salut. S-ar putea să descopăr ceva.

Am studiat navigația şi immerologia, precum şi tehnici pe care eu, ca floaker, le evitasem întotdeauna.

— Tu n-ai floakat niciodată, mi-a spus Bren brusc, atunci când i-am povestit toate acestea.

Începusem să visez cum avea să arate Oraşul Ambasadei, văzut dintr-o navă. De aceea mă duc în fiecare zi pe Dealul Nuferilor. Pentru că nu mai pot aştepta.

— Bună dimineața, domnule căpitan. Vei veni cu noi.

Apoi eu şi echipajul meu aveam să luăm naveta până pe orbită, până la navă.

— Gata, aveam să spun eu şi să reglez casca pentru locul de dincolo de *vidul cunoscut.*

Şi o să împing maneta care ne scoate *afară.* Sau poate că făptura aceea amabilă îi va permite secundului meu să facă asta. Nu ştim cum va afecta trecerea prin immer un asemenea echipaj. I-am avertizat ce-i aşteaptă. Dar ei tot insistă să meargă.

Aşa că s-ar putea să fie secundul numit Dansatoarea Spaniolă cel care să inițieze această mişcare indescriptibilă, din spațiul cotidian în cel continuu. Ne vom cufunda în immer, vom merge prin immer, apoi vom ajunge *afară.*

Ar fi o prostie să pretindem că ştim ce se va întâmpla. Trebuie să vedem cum vor evolua lucrurile în Oraşul Ambasadei.

Prin Oraşul Ambasadei înţeleg oraşul. Chiar şi noii ariekei au început să numească oraşul cu acest nume. Ei îi spun *oraşul ambasadei*, *ambasada oraş* sau *oraşul ambasadei oraşul ambasadei*.

Cuprins

PROLOG
Cufundătoarea în immer 15

Partea întâi
Venirea 61

Partea a doua
Festivaluri 129

Partea a treia
Nu aşa 189

Partea a patra
Dependent de drog 223

Partea a cincea
Note 273

Partea a şasea
Regii cei noi 305

Partea a șaptea
Cei fără limbaj 337

Partea a opta
Tratativele 403

Partea a noua
Eliberarea 453

AUTOR LAUREAT AL PREMIILOR HUGO, WORLD FANTASY, ARTHUR C. CLARKE, BRITISH FANTASY, BRITISH SF ASSOCIATION, LOCUS

Într-un viitor foarte îndepărtat, oamenii au colonizat o planetă aflată la granițele Universului cunoscut, pe care trăiește enigmatica specie a ariekeilor. Aceste ființe au un limbaj pe care doar câțiva oameni special pregătiți – Ambasadorii – îl pot vorbi.

Avice Benner Cho s-a întors – după mai mulți ani de călătorie prin spațiu – în colonia ariekeană a terestrilor, denumită Orașul Ambasadei. Cu toate că nu poate vorbi limba ariekeilor, Avice este o parte integrantă a acesteia: o comparație vie, una dintre multele figuri de stil (oameni, animale ori lucruri neînsuflețite) fără de care extratereștrii nu pot comunica.

Când, în urma unor manevre politice ale statului-metropolă, un nou Ambasador este trimis pe Arieka, echilibrul fragil dintre oameni și extratereștri este tulburat într-un mod violent, iar Avice încearcă să împiedice producerea dezastrului care amenință întreaga planetă.

„Ariekeii au nevoie de comparații pentru că limbajul lor, care este înnăscut, nu tolerează minciuna. Asemenea houyhnhnmilor, personajele din *Călătoriile lui Gulliver*, ei nu pot vorbi despre lucruri care nu există. Aceasta contrazice natura limbajului așa cum îl concepem noi – limba ca nemaipomenit vehicul pentru neadevăr și, poate, ca necesară cale către imaginar, ca salt spre ceea ce nu există încă."

The Guardian

Ilustrația copertei: Edward Miller

WWW.EDITURA-PALADIN.RO

ISBN 978-606-93846-2-6